

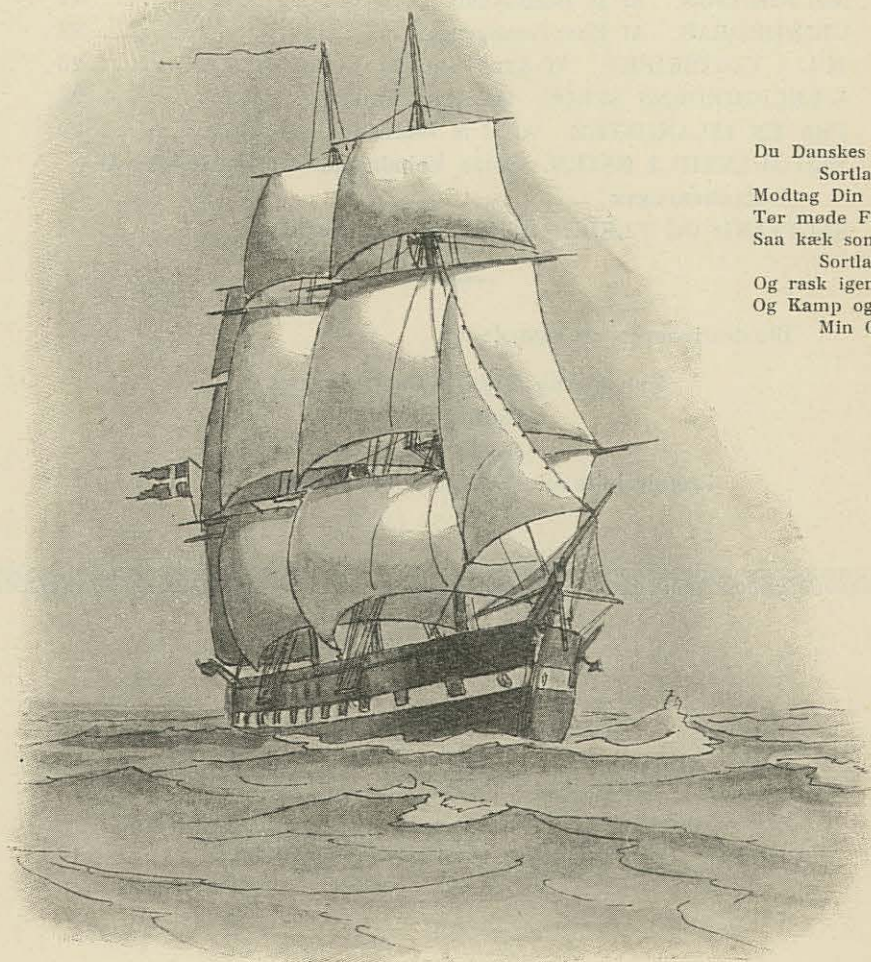
UNDER DANNEBROG

MARINENS JULEHEFTE

4. AARGANG

REDIGERET AF KAPTAJN H. EWALD

.....
OMSLAG AF VILH. ARNESEN

Du Danskes Vej til Ros og Magt.
Sortladne Hav!
Modtag Din Ven som uforsagt
Tør møde Faren med Foragt,
Saa kæk som Du mod Stormens Magt.
Sortladne Hav!
Og rask igennem Sang og Spil
Og Kamp og Sejr før mig til
Min Grav.

Johannes Ewald.

KØBENHAVN

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN

I KOMMISSION HOS GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG

1916

INDHOLD

.....

SØMÆND I KRIG. Digt. Af AXEL JUEL.....	5
FREGATTEN ROTAS TOGT TIL MIDDELHAVET 1838. Af C. F. WANDEL.....	6
UNDER DANNEBROG. Af HANS TEGNER.....	9
INVALIDEN. Af GUSTAV KRAGH.....	12
AARSSKIFTE. Skitse fra »Danmark-Ekspeditionen. Af ACHTON FRIIS.....	17
MR. JOHNSON. Af H. BOESGAARD.....	21
GRINDEDRAB. Af KAY JUNGENSEN.....	23
JUL I VAGTSKIBET. Af AXEL GROVE.....	26
KÆRLIGHEDENS SPROG. Af AXEL THIESS.....	28
FRA EN ISLANDSTUR. Af C. A. BROBERG.....	29
VED JULETID I ØSTEN. Smaa Erindringer fra en Rejse. Af A. BARDENFLETH.....	31
SALTVAND OG TJÆRE. Af MARIUS DAHLGAALD.....	34

.....

Illustrationerne er tegnede af:

Kunstnerne RASMUS CHRISTIANSEN
ACHTON FRIIS
AXEL THIESS og
Premierløjtnant V. M. C. A. NELLEMOSE

Éngang var vi frie Sømænd,
 og vi stævned glad i Sind
 gennem Solskin og i Mulm og Uvejr ind.
 Sejred Taage, Storm og Sø,
 ramte Dybets skjulte Ø,
 da var Døden den, en Sømænd helst vil dø.

Naar vi spejded ud i Natten,
 var de Lys, der dukked frem,
 som en Hilsen fra et fjernt og fremmed Hjem;
 og som Mand, der hilser Mand,
 mødtes Tanker over Vand — —
 Havet, Havet var vort store Fædreland.

Nu har Mørket onde Øjne,
 nu har Dybet Rædsels Magt —
 og den Jungmand, der for første Gang har Vagt
 — han, der aldrig saa et Lig,
 aldrig hørte Rædsels Skrig —
 maa nu spejde efter Vold og List og Svig.

Og naar Søgelyset tændes
 over fremmed Krigsskibs Dæk
 og beføler os fra Skanse og til Hæk,
 da ved ingen, hvad der sker —
 er vi frie Søfolk mer —
 naar de vilde Feberøjne paa os ser — — —

Men vort Flag, der vajer frit,
 skal bevare mig og mit —
 det er malet paa vor Bov med rødt og hvidt;
 og det siger: »Krænk mig ej,
 jeg vil intet Ondt mod Dig —
 tag de hadefulde Blikke bort fra mig!«

Lad de vilde Øjne blunde —
 nu er Julestjernen tændt,
 og vor Tanke er mod Fredens Arne vendt.
 Og som Kvinde hilser Mand,
 mødes Tanker over Vand —
 mødes Ønsker for vort gamle Fædreland!

AXEL JUEL

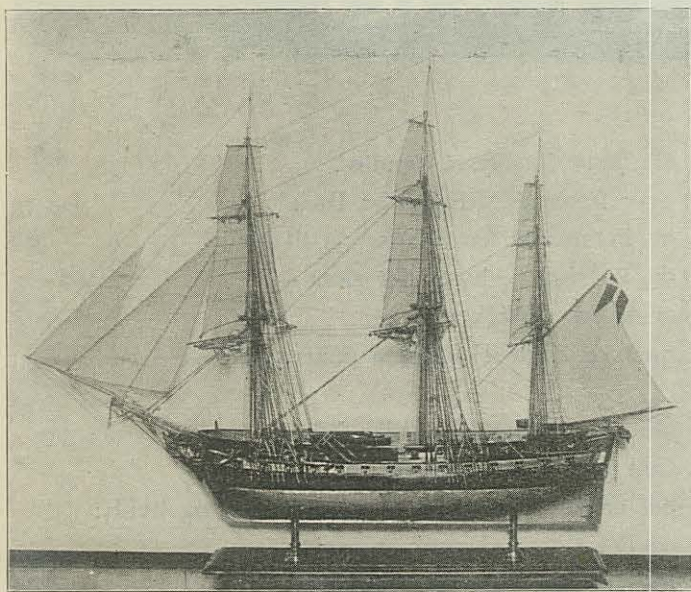

FREGATTEN ROTAS TOGT TIL MIDDELHAVET 1838

Den 26. Marts 1838 modtog Kaptajn *H. B. Dahlerup* Ordre som Chef for Fregatten Rota paa et Togt til Middelhavet, hvortil den skulde afgaa i Begyndelsen af Maj, dels til Øvelse for Officerer og Mandskab, dels for at hente de Kunstsager, som Etatsraad *Thorvaldsen* havde skænket København, og som var afleverede til den danske Konsul i Livorno.

De med Skibet udkommanderede Officerer var: Kaptajn-løjtnanterne *Fisker* og *Liebmann*, Premierløjtnanterne *Suenson*, *Flensborg* og *Thulstrup*, Sekondløjtnanterne *Meyer*, *Wulff*, *Lund*, *Kinch*, *Buchwald*, *Wilde* og *Schönheyder* og Overkirurg *Krieger*.

Den 3. Maj fik Dahlerup Ordre til at hejse Kommandoen den 8. s. M. og, naar sejlklar, afsejle sammen med Kadet-

skibet Korvetten *Flora* og de til Vestindien bestemte Brigger *Allart* og *St. Croix*, der underlagdes hans Kommando for at følges med Rota til Højden af Kap Finisterre. Blev Skibene skilte ad, skulde han ikke opholde sig derved, men fortsætte Rejsen, anløbe Toulon og være ved Livorno i Slutningen af Juni eller Begyndelsen af Juli. Ordren udtalte endvidere: »Ønsker Etatsraad *Thorvaldsen* selv at følge med Fregatten, saa skal han, hans Domestiquer og enkelte Personer, som han ønsker at tage med, samt hans og deres Bagage modtages i Fregatten og føres hertil, og skulde han ønske ikke at afgaa lige til Danmark, men at sættes i Land i en eller anden Havn, som Fregatten forbisejler, da har Hr. Kaptajnen at anløbe samme.«

Det vidstes, at *Thorvaldsen* nødig vilde forlade Rom, men mange Henvendelser til ham fra Danmark, bevægede ham endelig til at vende hjem, saa at Admiralitetet den $21/6$ skrev til Dahlerup: »Da Hs. kgl. Højhed Prins *Christian Frederik* naadigst har underrettet Kollegiet om, at det med temmelig Sikkerhed er at forvente, at Etatsraad *Thorvaldsen* følger hertil med Fregatten, saa anmodes Hr. Kaptajnen om at søge, at Hjemrejsen kan ske paa den for ham behageligste Maade, og tiltrædes den, saa snart Omstændighederne tillader det.«

De sidste Dage i April begyndte Ekviperingen; skønt Fregatten Rota var nærlig 14 Aar gammel, var det første Gang, den skulde ud. Marinens Midler var smaa dengang, og der var kun Raad til at udsende Korvetter, Brigger og andre Smaafartøjer. Efterhaanden, som der kom Kanoner om Bord i den, begyndte den at trække Vand i en betænkelig Grad, og værre blev det jo flere Vægte, der blev bragt om Bord. Kommandør *Schifter*, der var Fabrikmester, beroligede de

frigtsomme, erklærede sig overbevist om, at der ingen Fare var ved at gaa til Søs med Skibet, og at Lækken kun kunde hidrøre fra Sprækker i Plankerne, der vilde trække sig sammen i Søen, hvilket ogsaa skete, inden Skibet havde naaet Toulon.

Den sidste Dag før Udlægningen foregik de værnepligtiges Beklædning; det var først i 1870, at Marinen overtog denne; indtil da maatte de værnepligtige selv anskaffe det forlangte, og om end Fordringerne i saa Henseende steg med Aarene, var det dog indtil det nævnte Aar ret uanstændig slet paa-klædte Besætninger, vi sendte i Land paa fremmede Steder. Kræmmere mødte om Bord og falbød deres Varer, og Folkene blev debiterede i deres Kontrabøger for de Summer, for hvilke de havde forsynet sig.

Ordren for Mandskabets Beklædning paa Rota's Togt lød paa, at hver Mand skulde være forsynet med:

2 Trøjer af Klæde eller Vadmel, helst blaa, hvori den paagældende har Lov at sætte Ankerknapper.

1 Par lange Bukser af Klæde eller Vadmel, helst blaa.

2 Par lange, hvide Sejldugs- eller linnede Bukser.

2 Par Underbukser af Linned eller Uld.

2 Undertrøjer eller Veste af Linned eller Uld.

2 à 3 hvide, linnede og 1 ulden Skjorte.

3 Par uldne Strømper.

2 Par Lædersko, 2 Tørklæder, 1 Hat, 1 vævet, ulden Hue, helst blaa.

1 Ske, 1 Kniv, 1 Smørdaase med 2 Rum, Tætkam, Redekam, Naal og Traad.

Ordren udtalte endvidere: Har en Mand tilstrækkeligt Tøj, bør han ikke tvinges til at anskaffe det her reglementerede, om det ikke nøje dermed er overensstemmende, og endelig, at hver Mand ved Togtets Ende skulde have en Maanedes Gage til Gode.

I samme Ordre meddeltes, at Chefen maatte anvende 5 Rbd. maanedlig til Musik, samt Kost og Gage til 2 Mand, naar disse fragik i Besætningen, at Skibet skulde medtage 2 Marmorblokke til Billedhugger *Bissen*, hvis *Thorvaldsens* Sager levnede Plads, og endelig, at Koncertmester *Frolich* og Billedhuggeren *Jerichau*, den senere saa bekendte Billedhugger, havde faaet Tilladelse at deltage i Togtet, den sidste kun i Udturen.

Det paalagdes Chefen i Toulon at søge Oplysning om Ankerkæder, og om man vedblev at bruge dem.

Den $9/5$ varpede Rota ud af Flaadelejet, men Fregatløbet var neppe passeret, før en pludselig opstaaende stiv Kuling med Snebyger nødsagede Fregatten til at fortoje; den næste Dag lettede den og ankrede i Renden.

Den $11/5$ lettede Rota med de tre den underlagte Skibe og ankrede for Stille ved Hveen om Natten; med smukt Vejr passeredes Kronborg den næste Dag, men inden Fregatten var naaet op under Anholt, blæste det en Storm af SO med Snebyger, og de tre underlagte Skibe tabtes af Sigte; med skiftende Vejr passeredes Nordsøen. Den 18. var Fregatten udfør South Foreland tilligemed de to Brigger og laa her opbrast en Tid i Haab om at *Flora* skulde komme i Sigte, men uden Resultat. Ved Dover sendtes Post i Land med et af Skibets Fartøjer, hvorefter Sejladsen fortsattes gennem Kanalen; under denne tabtes, i tykt og blæsende Vejr, *St. Croix* af Sigte, saa kun *Allart* var til Stede, da Kap Finisterre passeredes, hvor den fik Ordre at afgaa til Vestindien.

Fra Kanalen til Gibraltar, som passeredes den $5/6$, havdes uroligt Vejr og Modvind, men i det skønneste Vejr holdt Fregatten nu krydsende i tre Uger, snart under Spanske-kysten fra Carthagena og op forbi Valencia, snart mellem de baleariske Øer, snart nede under Algier og op forbi Sardinien og Corsica; disse tre Uger anvendtes til Eksercits og Sejløvelser. I Messen førtes et muntert Samliv, og Koncertmester *Frolich*, som havde medbragt et Flygel, der

stod i Chefskahytten, skaffede ofte Officererne en stor musikalsk Nydelse.

Den 27/6 ankrede Rota paa Toulon Red, hvortil næste Dag den engelske Middelhavseskadre under Admiral *Stopford* ankom for samme Dag at fejre den engelske Dronnings Tronbestigelse. Rota deltog i Kongesaluten og Flagningen.

Det var et interessant Møde for *Dahlerup*, da han gik om Bord for at hilse paa den engelske Admiral, hvis Flag vajede fra Tredækkeren *Princesse Charlotte*. Det var den samme *Stopford*, der havde været Chef for den engelske Fregat *Spencer*, og hvem *Dahlerup* den 13. September 1807 havde overrakt et skarpt Afslag fra Civilgouvernøren i Christian sand paa at gaa ind paa hans Opfordring.

Dahlerup mindede ham om denne Begivenhed, og Visiten endte med en Middagsindbydelse til *Dahlerup* og hans Officerer.

Under Opholdet i Toulon besøgte Officererne Arsenalet, hvor Reberbanen, en Pragtbygning fra Ludvig den XIV's Tid, og Bagnoet, Galejslavernes Opholdssted, synes at have vakt mest Interesse.

Den daglige, fortrinlige Musik paa Champ de Bataille, hvor Toulon's high life gav Møde, overværedes altid af de tjenestefri Officerer tillige med *Frølich* og *Jerichau*; en Dag, da *Jerichau* skulde i Land til Musiken, opdagede han ved Siden af Fregatten en Baad med Galejslaver, lænkede til Baadens Tofter; denne Behandling af Mennesker oprørte i den Grad J., at han ikke mere vilde sætte sin Fod i Land.

Natten mellem den 2/7 og 3/7 forlod Rota Toulon, og Kursen sattes mellem Corsica og Sardinien for at se det maleriske Bonifacio Stræde; dette passeredes med frisk, vestlig Vind, og Chefen gjorde Regning paa at være i Livorno den næste Dag, men Vinden skagede sig løjende til Nord, og først den 9. naede Fregatten Livorno.

Paa Reden laa en Fregat, der bar det kejserlige Familjeflag paa Stortoppen; det salutedes med 21 Skud. Om Bord befandt sig den attenaarige Erkehertug *Friedrich*, der uddannedes til Søofficer, og hvem *Dahlerup* aflagde officiel Visit. *Dahlerup* siger i *Mit Livs Begivenheder*: »jeg anede ikke dengang, at jeg skulde blive hans Efterfølger som Chef for den østerrigske Marine, og at Fregatten skulde udgøre en Del af min Eskadre under Blokaden af Venedig.»

I Rota belavede man sig paa en længere Tid til Ankers; fuld Kraft blev sat paa at gøre Skibet saa fint som muligt, der blev malet og pudset, Rejsningerne grundigt eftersete; særlig gjaldt det en forsvarlig Forstøtning af Masterne til Overtagelsen af Thorvaldsens tunge Sager.

Da Skibet var i Orden, modtog det Besøg af den regerende Storhertug af Toscana med Familie, der besøgte Livorno for at bruge Søbade, og Hoffet med dets Fester gav hele Livet i Byen med dens Opera og andre Forlystelsessteder et muntret Præg, medens det samtidig blev fint at besøge den danske Fregat.

Om Bord kedede man sig saaledes ikke; med den næsten altid skyfri Himmel var der Liv uden om Skibet af de talrige Baade, der falbød italienske Rariteter og Sydfrugter til Spotpris, og naar Solen var gaaet ned og Arbejdet forbi, genlød Søen af Sang og Musik fra talrige Baade.

Men al denne Herlighed endte brat; Storhertugen mistede en lille Datter. Alt blev sort, Operaen lukket. Musik og Lystighed hørte op og afløstes af Messer, Processioner og en ustandselig Ringen med Kirkeklokkerne.

Som Følge af denne Stilhed rejste en Del af Officererne til Rom, hvor det første Besøg selvfølgelig gjaldt Thorvaldsen, som de traf i sit Atelier; i Samliv med ham og danske Kunstnere tilbragtes nogle herlige Dage i Rom. Ved Afskeden ved Tilbagerejsen til Livorno sagde Thorvaldsen til Officererne: »Farvel, og lykkelig Rejse til København«, en Udtalelse, der vakte Forundring; han skulde jo selv med Fregatten.

Thorvaldsen havde igen faaet Skrupler ved at forlade Rom, og Chefen, der havde faaet Underretning herom, blev derfor ikke forbauset over Afskedshilsenen; han havde korre-

sponderet med Thorvaldsen og fortalte de diplomatiske Svar, Thorvaldsen havde givet paa Spørgsmaal om Hjemrejsen.

Den 14/7 Kl. 6¹/₂ Fm begyndte man at overtage Thorvaldsens Sager, ialt 62 tunge Kasser, og derefter Marmorblokkene til Bissen. Kl. 5¹/₂ Eftm. var alt om Bord.

Tiden var efterhaanden saa fremrykket, at der maatte tænkes paa Hjemrejsen, og *Dahlerup* tog derfor den 29/7 selv til Rom for at overtale Thorvaldsen til at gaa hjem med Fregatten. *Dahlerup* traf Thorvaldsen stadig vankelmodig, men efter flere Dages Overtalelse, og efter at man havde forestillet ham, hvilken Skuffelse han vilde berede Københavnerne ved at udeblive, lovede han at gaa med Fregatten. De Dage, der var givet Thorvaldsen til Rejseforberedelsen, benyttede *Dahlerup* til at se sig om i Rom; den 5/8 rejste de, og den 7/8 ankom de til Livorno, hvor

Thorvaldsen forblev om Natten, medens Chefen gik om Bord for at forberede alt til Modtagelsen af den store Kunster.

Kl. 12 den næste Dag afhentede Chefen Thorvaldsen; da han var kommen op paa Dækket, hvor Mandskabet var opstillet, udbragte Chefen et »Velkommen«, der besvaredes med 3 rungende Hurra, medens en Salut paa 9 Skud afyredes, og samme Dag gav Chefen en Galamiddag for Thorvaldsen, de intime Venner, der havde ledsaget ham, og Skibets Officerer.

Chefen overlod Thorvaldsen sin agterste Kahyt, og et Lukaf blev slaaet op paa Batteriet for de to Herrer, der ledsagede Thorvaldsen, Maleren *Blunch* og den tyske Billedhugger *Matthia*.

Den 9/8 forlod Rota Livorno for en let, østlig Kuling. Thorvaldsen var stille og ordknap, og da den nedgaaende Sol belyste Bjergene nord for Rom, maatte han gøre Vold paa sig selv for at tilbageholde sine Taarer. Stemningen om Bord var trykket, thi den unge, afholdte Sekondløjtnant Lund laa dødssyg; han havde i Livorno uforsigtig udsat sig for den brændende Sol, og nogle Dage efter Afsejlingen, gjorde en hidsig Feber Ende paa hans Liv; Dagen efter blev hans Lig sat over Bord med de fastsatte Sørgeceremonier.

Med Sejladsen gik det langsomt; en svag, østlig Brise, der knapt kunde kruse Vandet, holdt sig i mange Dage, men endelig friskede det, og den 25/8 ankrede Rota udfor Malaga.

Lunds Død og Begravelsesceremonien havde gjort et dybt Indtryk paa Thorvaldsen, der stadig var stille og ordknap, men Synet af de spanske Bjerge lavede ham op.

At komme i Land, hvad alle havde glædet sig til, kunde der til stor Sorg foreløbig ikke blive noget af, før Karantæne-

spørgsmaalet var afgjort; imidlertid trøstede man sig med de pragtfulde Druer og andre Sydfrugter, som erholdtes for næsten intet, og endnu mere, da senere paa Eftermiddagen Fartøjer med sortøjede Spanierinder og elegante Caballeros i deres maleriske, spanske Dragter lagde sig i Nærheden af Skibet og sang deres muntre Sange til Guitar, Cithar og Kastagnetternes Klang; Thorvaldsen blev aldeles begejstret ved alt dette Liv og Skønhed og længtes efter at komme i Land.

Dette maatte imidlertid opgives. Lægen havde været saa uforsigtig at kalde Lund's Dødsarsag Tyfus, og Følgen var 8 Dages Karantæne, som Chefen ikke vilde inlade sig paa, og vi drog skuffede af Sted.

For en frisk østlig Vind stod Rota Strædet ud, men i Atlanterhavet mødtes nordlig Vind, og største Delen af Vejen til Kanalen maatte der krydses.

Livet om Bord gik jævnt og roligt; om Dagen gik Thorvaldsen rundt og passiarede med alle, og om Aftenen saaledes han med Officererne til munter Samtale og Musik; det var under denne Sejlads, at Blunch tegnede det Billede af Thorvaldsen og Officererne, som hænger i Museet. Naar Skibets egen Musik spillede, skjulte Frølich sig saa langt borte som muligt.

Sejladsen gennem Kanalen gik hurtig, men over Nord-søen var Vinden kontrær, og først den $15/9$ om Aftenen ankrede Rota ved Hornbæk.

Efterretningen om Rota's Ankomst var straks naaet København, og næste Dag arriverede Dampskibet *Dronning Marie* med en Del Beundrere af den store Kunstner, der afsang en af Pastor *Boye* forfattet Sang, hvorpaa Thorvaldsen gik om Bord paa Damperen for at takke. Damperen medbragte et Brev til Thorvaldsen, der meddelte ham, at Kongen havde udnævnt ham til Konferensraad. Samme Dag ankom Damperen *Wilhelmine* for at bugsere Fregatten, men den maatte opgive Forsøget paa Grund af den haarde, østlige Kuling.

Først den $17/9$ passeredes Kronborg, og Kl. $5\frac{1}{2}$ Em. ankrede Rota paa Københavns Rhed; samtidig med Ankeret lod man et Stopanker falde agter; Varpet i dette knækkede den Pullert, hvortil det var kastet, og væltede og saarede 5 Mand. Løjtnant Wulff (Faderen til den ifjor afdøde Krydstoldinspektør) og Baadsmanden fik begge Laaret brækket; de tre andre fik lettere Kontusioner.

Kl. $3\frac{1}{2}$ Em. havde et Flag, hejst paa Nicolaj Taarn, meldt Københavnerne, at Rota var under Opsejling. Endskønt det regnede, ilede dog en Mængde Mennesker ud til Toldboden for at se Modtagelsen af Thorvaldsen; mange med Blomster smykkede Baade optog dem, der havde besluttet at tage ud til Fregatten, blandt hvilke flere af Universitetets og Kunstakademiets Professorer og Lærde, Digttere og Kunstnere; flere af Baadene havde Musik med.

Det indtrufne Uheld gjorde, at Deputationerne maatte vente med at komme op, thi alle Spor af det skete skulde slettes. Thorvaldsen stod agter og hilste paa den jublende

Mængde; da de ventende Herrer kom om Bord, blev nedenstaaende Sang af *J. L. Heiberg* sunget.

Omsider blev Chaluppen gjort klar, og Thorvaldsen og Chefen gik i Land; det var ingen let Sag for Chaluppen med sine lange Aarer at bane sig Vej gennem den myldrende Mængde af Baade, fyldte med pyntede Damer og Herrer. Landgangstrappen var tæt besat med Mennesker, hvorfor Chefen sendte en halv Snes af sine Sluproere i Land, som stemte Ryggen mod de tætte Masser og saaledes banede Vej for Thorvaldsen op til den ventende Vogn, medens rungende Hurraraab lød ustandseligt.

Efter den officielle Modtagelse af Dignitarer var foregaaet, steg Thorvaldsen ind i Vognen, fra hvilken Hestene blev fraspændte, og Folket trak Vognen til Charlottenborg. *Thorvaldsen var hjembragt.*

Nogle Dage efter lagde Fregatten ind i Flaadelejet, og Togtet var endt.

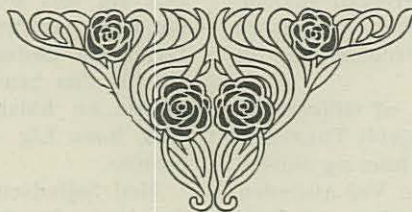
Vi hilse Dig, hvis Hæder
Har Fædrelandet Hæder bragt
Til Verdens fjærne Stæder.
Da Hjertet under Nordens Pol
Dig sendte Længsels Sukke,
Da drog Du fra din varme Sol
Hid til din kolde Vugge.

Fregatten hejser Kejserflag,
Den stolt vor Stolthed bringer,
Den gynger sig med Velbehag,
Den slaar med sine Vinger,
Og Neriuss Døtre titte frem
Af Søens dybe Vande,
For ham at se, som, skjult for dem,
Kan deres Billed danne.

Hin gamle gyldne Morgenstund
De drage sig til Minde,
Da Skønhed steg fra Havets Bund
Og fødtes som Gudinde.
Og se! paa Havets hvide Skum
Idag med ham de mødes,
Hvis Tanker har for Skønhed Rum,
Og lod dem atter fødes.

Og Bølgen jubler anden Gang
Og højst mod Skibet stormer,
Og om dets Concha toner Sang
For ham den Gudeformer.
Og Danskes Vej til Ros og Magt
Nu fører Danskes Vrimmel
Mod ham som Danmarks Navn har bragt
Til Glans paa Kunstens Himmel.

C. F. WANDEL

UNDER DANNEBROG

Der er et Billede, som altid har gjort Indtryk paa mig, og som jeg altid har holdt meget af. Saa langt, jeg kan huske tilbage, har jeg set det. I mine Barndomsaar hang det hos min Mormoder, Fru *Signe Puggaard*. Senere kom det i min Faders og Moders Eje, og nu hænger det hos min Broder, Grosserer *Wilhelm Tegner*, som venligst har givet Tilladelse til, at det er bleven reproduceret her i »*Under Dannebrog*«.

Men det hører ogsaa hjemme »under Dannebrog«!

I Familien lyder Traditionen, at Maleriet forestiller: »Corvetten *Galathea* paa Jordomsejlingen udfor *Gibraltar*«, og sammen med Billedet er fra Ejer til Ejer fulgt *Steen Bille's* Beretning i 3 Bind om Jordomsejlingen.

Dette er nu ikke rigtigt, thi for det første kom *Galathea* paa sin Jordomsejling i 1845—47 slet ikke til Gibraltar, idet den sejlede direkte til Madeira og derfra syd om Afrika, og for det andet er Billedet malet i 1834. Kunstneren hedder *Prømmel*. Hvem var denne *Prømmel*? Maaske disse Linier kan fremkalde Oplysning derom og om, hvornaar *Galathea* var ved Gibraltar. Det maa have været ved en tidligere Lejlighed, og muligvis har *Steen Bille*, som ofte besøgte *Puggaards*, faaet disse interesserede for Billedet.

Kendere vil maaske sige, at det ikke er noget Kunstværk af Rang; men for os, som har set det siden Dreng-

aarene, staar Billedet i al sin Glans: Den danske Fregat, flydende paa det dejlige blaa Vand, under den azurblaa Himmel, salutterende styrbord og bagbord, uden at forstyrre de fredelige vaaddragende Fiskere, med Kanonerne ud af Portene og med Dannebrog vajende paa den agterste af de tre slanke Master. —

En stolt og smuk Type paa en dansk Orlogsmand fra den Tid, hvor »*Bellona*«, »*Ørnen*« o. s. v. fo'r viden om og viste Flaget. —

Enhver dansk Sømand og enhver marineinteresseret burde — navnlig i denne Tid, hvor Sejskibene oplever en Renæssance, og hvor danske Sejlere nu atter af Vinden føres henover alle Verdenshavene — læse *Steen Bille's* Beretning om Corvetten *Galathea's* Jordomsejling.

Hans Skildring af f. Eks. Livet og Tilstanden i Buenos Ayres og Argentina og af dets mægtige Regent er meget interessant.

Den 30te April 1847 ankom *Galathea* paa Buenos Ayres ydre Red. Dengang skulde man, for at komme saa langt op, passere en Barre med ikke mere end 15 à 16 Fod Vand; (i 1841 havde »*Bellona*« ligget til Ankers udenfor Barren, d. v. s. 3½ danske Mil fra Land). Paa den indre Ankerplads laa *Galathea* endnu 5 Kvartmil fra Kysten. Der var ingen Landgangsbro, men i smaa Baade blev man roet ind til 2—300 Alen fra Land,

hvor man i en for- og bagtil aaben, meget høj, tohjulet Kærre, trukken af to Heste (en for og en bag) uden Skagler eller Svingler, snart vadende, snart svømmende, blev kørt op paa den aabne Strand.

Hvilken Forskel mellem Datidens primitive Forhold og Nutidens mægtige Havneanlæg ved La Plata Floden!

Den 2den Maj tilstillede Bille Argentinas Udenrigsminister en Note, som begynde saaledes:

»Idet H. M. Kongen af Danmark sendte en Orlogsmænd omkring Jorden, hvorved et af Hovedformaalene var at beskytte den danske Handel paa de vigtigste Punkter, vilde han ikke, at Plata-Floden skulde glemmes.« —

Liden var vor Handel dengang med La Plata-Flodens Land, og dog sendte vi vore Orlogsmænd afsted for at vise Flaget og indlede Underhandlinger om Handelsoverenskomster. Nu driver vi en endog meget betydelig Handel med Argentina (f. Ex. anvender det danske Landbrug Masser af argentisk Majs).

Dengang herskede *Rosas* i Argentina, og i den Periode, hvor Galathea var der, holdt denne mærkelige Mand sig aldeles indesluttet, og Bille androg derfor ikke om en Sammenkomst med ham. Gennem sin Datter *Manuelita Rosas*, hvem det var overdraget at gøre Honeurs i hans Hus for alle Fremmede, lod han Bille komplimentere og gøre Undskyldninger for, at han ikke selv lod sig se.

Frøken Manuelita var meget gæstfri og elskværdig overfor Bille, som saa hende ofte. Bille skriver: »Hun har en særdeles smuk Figur, et ualmindelig elegant Væsen og en sjælden naturlig Ynde i alle sine Bevægelser. Jeg har set hende danse en Menuet ombord i Fregatten Bellona (1840) og ellers oftere i Selskab, paa en Maade og med en Anstand, som vilde have vakt Beundring, om hun saa var traadt op midt i Paris eller Londons første Salons.« —

Nedenfor er en Gengivelse efter *Pueyerredons* Maleri af Manuelita, der hænger i Nationalmusæet i Buenos Ayres. —

Manuelita var Datter af den tidligere Cowboy og senere berømte General *Juan Manuel de Rosas*, Argentinas Diktator 1835—52, det nittende Aarhundredes Caligula, en blodtørstig Tyran, men en mærkelig voldsom Dygtighed og fremragende administrerende Kraft, Grundlæggeren af Argentinas mægtige økonomiske Udvikling og Betydning. Manuelita sagdes at være hans Gehejmesekretær og Medvider i hans blodige Ugerninger; men ligesom om Rosas Grusomhed, forlød der ogsaa overdrevne Beretninger om Datteren, f. Eks. at de dræbte Fjenders afskaarne Øren laa til Skue i hendes Salon. Hun havde imidlertid stor Indflydelse, var Faderens Cereemonimester, Værtinde ved de pragtfulde Fester og som nævnt Repræsentant overfor de udenlandske Diplomater. Hun blev Midtpunktet i det fornemme Selskab fra Ind- og Udlandet.

Gesandterne fra Europas Herskere, engelske Lordere, ranske Vicomter, danske Kaptajner kappedes om Æren af at blive modtaget i hendes Salon. Man beundrede og

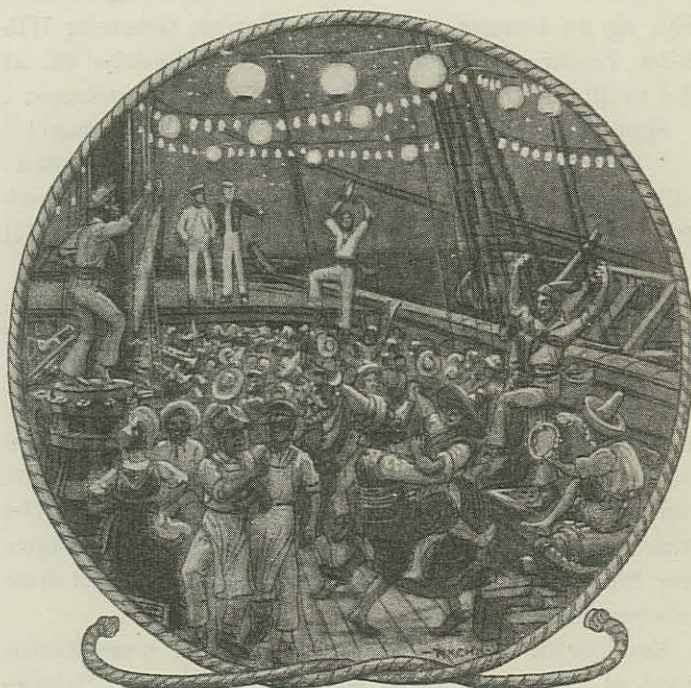
forguede hende og overvældede hende med Smiger, naar hun sang de spanske Sange, spillede Klaver og med Vid og Aand deltog i Konversationen, men især naar hun — entusiastisk i Dansen — ved enhver Bevægelse, enhver Drejning viste Kreolerindens ejendommelige Gracie. En smuk og forførerisk Sirene, efter Fjendernes Sigende ulykkebringende, efter Vennernes sød, elskværdig, naturlig og gæstfri.

I 1852 maatte Rosas flygte ombord paa det engelske Krigsskib »Locust«, og Manuelita, der tilforn saa ofte som feteret Skønhed og Herskerinde havde betraadt Orlogsmændenes og deriblandt den danske Orlogsmænds Dæk, fulgte ham, forklædt som Skibsdreng.

I sine Erindringer skriver *Bournonville*, at han fik Ideen til Balletten »*Fjært fra Danmark*« og dennes Midtpunkt, *Rosita*, stærkt paavirket af Billes Skildring af den navnkundige, skønne Kreolerinde, der ved sin Nærværelse illustrerede den festlige Aften ombord.

Denne herlige Ballet, hvori endnu den Dag idag Holmens Søgutter optræder som Statister, har Bournonville digtet over forskellige i Billes Skildring hentede Begivenheder, f. Eks. da Galathea for udgaaende den 15. August 1845 passerede Linien. Herom skriver Bille, at han i den Anledning: — »om Aftenen lod give en Balle — ingen Bolle — Punch til Bedste, lavet af Citroner, dertil medtagne fra Madeira, Cognac og Sukker. Overkanoneren var Punchemester. Med den dampende Kande i Haanden samlede Mandskabet agter under Skandsen og afsang her en Sang, som en anonym Forfatter samme Dag havde ladet uddele, og udbragte derefter, ifølge den sidste Strophes Opfordring, et tordnende Hurra for Konge og Flag. Musikken spillede oppe paa Skandsen, og nu gik Dandsen lystig for sig, hvori Alle fra den Første til den Sidste toge Deel.

Nu kom lidt efter lidt adskillige Masker frem, improviserede paa Stedet, nogle Damer, flere østerlandske

Costumer, en pukkelrygget Polichinel, og her udviklede sig virkelig adskillige ret morsomme dramatiske Talenter. Blandt andre viste vor Mesterkok os, at der boede en Acteur i ham. Han havde faaet den morsomme Idee at klæde sig ud som vor Creatur-Oppasser og nu at tage den virkelige Creatur-Oppasser under Armen og vise ham Skibet og alle dets Mærkeligheder, og kom ved denne Lejlighed frem med yderst pudsige Indfald.« —

Prømmels Billede af »Galathea« under den blaa Himmel og paa det blaa Hav og Billes Skildring af Manulitas Menuet og Besætningens Maskebal ombord, er det ikke som selve Dekorationen og Teksten til Bournon-

villes Ballet, hvori Hyldesten til Flaget spiller en fremtrædende Rolle!

Sangsn i »Galathea« endte saaledes: —

Saa fremad kjækt! Lad højt mod Himlen runge;
Vort Skib skal krydse Linien just idag;
Derfor tre Gange Hurra for vor Konge!
Og Hurra for det gamle, danske Flag!»

Fremad kjækt! har altid passet paa den danske Sømand saavel i Orlogs- som Handelsflaaden, og endnu hører vi dette Løsen fra dem, som sejler under gamle Dannebrog.

HANS TEGNER

»CARAS Y CARETAS«, BUENOS AYRES, COPYRIGHT«.

INVALIDEN

Det var Juleaften i Aaret 1850.

Udenfor en Stueejlighed i Enhjørningsgade stod en Mand og lyttede til de glade Stemmer indenfor. Manden var høj og sværlemmet, men de hvide Haar og de mange Rynker i det skægløse Ansigt viste tydeligt, at han nærmede sig Støvets Aar. Hans Klædedragt var forsømt og uordenlig, venstre Ben havde han mistet, og det Træben, der var anbragt i Stedet for, stivede han af med en solid Egekæp.

»Og saa fylder vi Glassene igen, og drikker en Skaal for ham, den gamle!« lød en kraftig Basstemme indenfor.

Manden med Træbenet gik nærmere til Husrækken og prøvede paa at kigge ind gennem Aabningen mellem det skæve Skod og Vinduet, hvorfra en smal Lysstribe kastedes ud paa Gaden. Han kunde dog ikke se noget, og lagde derfor lyttende Øret til, medens han skuttede sig af Kulde. Indenfor klirrede Glassene, og den dybe Basstemme begyndte at synges:

»Sig mig, husker I den lille,
raske Capitain Steen Bille — «¹.

Saa faldt nogle andre Stemmer i, og gjentog de to Lirier. Stemmerne var raa og hæse, men alligevel lød det, som om de Syngende bar Ordene frem med en egen, var-som Ærbødighed.

Forsangeren vedblev:

»Det var ham, der nylig kom
hjem med »Galathea«, som
havde sejlet Jorden om! —
Bom, Bommebom, Bombom!« — — —

Da Koret atter gentog Verset, hamrede Manden udenfor Vinduet i Takt sin Egestok imod de toppede Brosten. Den Lyd blev aabenbart straks hørt, thi i Stedet for at begynde paa næste Vers, raabte nu Forsangeren:

»Er det Dig, Ole Skræk, saa slaa kun et Slag indenfor! — Mutter, gaa ud og lods Ole ind!«

Straks efter blev Klinken løftet, og en lille, trivelig Nyboders-Kone kom, med et tændt Lys i Haanden, frem i den aabne Dør.

»Er det Jer, Ole Jensen, saa kom kun ind og faa et Glas med!«

Manden gik hen til Døren, kiggede ind, og spurgte sagte:

»Hvem er derinde, Madam Lund?«

»Hvad kerer I Jer om det, Ole, — kom bare indenfor; her ude er syndigt koldt, og mit Lys blæser ud!«

Skønt Manden øjensynlig gerne vilde, var der alligevel noget ængstetigt over ham, — som om han generede sig eller var bange for nogen blandt dem, han mente at træffe derinde, og han stod et Øjeblik tvivlrædig. Da gik Stuedøren op, og Forsangeren med Basstemmen, en svær, skægget Mand i sine bedste Aar, stak Hovedet ud og raabte:

»Ind med Dig, Ole, — her er ingen, der vil genere Dig, naar jeg inviterer Dig ind, det hefter Søren Lund og jeg for!«

Manden med Træbenet tog ved denne Tiltale Mod til sig og stolprede ind gennem den lave Gadedør, som han kun kunde passere med bøjet Hoved. I den murstenslagte Gang greb Søren Lund ham i Armen og halede ham ind i Stuen.

Omkring det runde Spisebord sad, indhyllede i en tæt Taage af Tobaksrøg, fem Mænd, der alle øjensynlig hørte til »Holmens faste Stok«. Den ældste af dem var Søren Lunds Fader, en smuk, hvidhaaret Pensionist paa henvend 70 Aar; — de andre saa ud til at være en Snes Aar yngre. Midt paa Bordet indtog en mægtig Punchebolle Hæderspladsen; et Par Fade med Æbleskiver, en stor Tobaksbiks og de halvfylde Glas foran de siddende dækkede

¹) Gammel Sømandsvise om Kaptajn, senere Marineminister og Viceadmiral, Steen Andersen Bille, der var Chef for Korvetten »Galathea« paa Jordomsejlingstogtet 1845—47.

Resten af Bordfladen. Da Søren Lund kom ind med Ole Jensen, eller »Ole Skræk«, som han almindeligvis blev kaldt, nikkede de alle gemytligt til ham, og hilste ham velkommen med muntre Tilraab.

»Tag Dig en Stol og smæk til, Ole,« sagde Søren Lund og satte sig. — »Ryk et Slag fremover, Jens, saa kan Ole faa Plads mellem os!«

Da Ole Skræk var bleven vel bænket, og Lund havde sat et Glas varm Punch foran ham, var det, som om han gradvis forandredes til et andet Menneske. Det sky og ængstelige, der var over ham, da han kom ind, forsvandt efterhaanden; han rettede sig og fik et frejdigere Udtryk i det rynkede, blege Ansigt. Dog vilde en opmærksom Iagttagelse hurtigt opdage, at hver Gang en eller anden af de Tilstedeværende lo ad en Bemærkning, Ole ikke havde hørt, — eller hvis to talte sagte med hinanden, saa sendte Ole vedkommende et underligt, forskræmt Blik, som om han var bange for, at Talen drejede sig om ham.

Søren Lund var en god Vært. Han hotdt Talen vedlige, kastede en Vittighed ind, naar Passiaren gik i Staa, — sang for, naar han syntes, at der var talt længe nok, og passede stadig, at de tømte Glas hurtigst blev fyldt op igen. Sang og munter Samtale, Opfriskning af gamle Minder og Erindringer vekslede, saa Tiden gik hurtigt nok. Ole Skræk havde troligt passet sit Glas som de andre, men ikke givet sit Bidrag til Underholdningen; — han hørte kun efter. Tilsyneladende følte han sig rigtig godt tilpas, men efterhaanden som Kammeraterne blev livligere, begyndte han igen at blive urolig, og det sky og frygt-somme Udtryk prægede atter hans Ansigt. Lund, som i Smug havde passet paa ham, forsøgte at kvikke ham op, uden at det dog lykkedes for ham. Da Ole saa drak sit Glas ud, og med skælvende Hænder begyndte at knappe sin Trøje, lagde Lund sin store Næve paa hans Skulder og sagde:

»Naa, Ole, begynd nu ikke paa det Vrøvl igen, her i vort Lag har Du at sidde støt og rolig, og svinge Dit Bæger som en god Kammerat!«

Ole svarede ikke, men rejste sig og greb efter Stokken.

»Det nytter ikke, Søren, — der er ingen, som kan holde igen paa Ole, naar han ikke selv vil blive. Lad Du ham sejle sin egen Kurs!« raabte Søren Fader, den gamle Sivert Lund, idet han spyttede langt efter Kakkelovnskrogen.

»Du skal ellers have Tak for i Aften, Søren Lund, — og I andre med, for den Sags Skyld, — men nu driver jeg af!« svarede Ole og tog Stokken i Haanden. — Jeg passer dog alligevel ikke ret imellem Jer!« tilføjede han sagte. Og uden yderligere at tage Afsked vendte han Ryggen til og gik. De øvrige sad tavse i nogen Tid og hørte, hvorledes Oles Stok hamrede ned i den frosne Stenbro, medens han hurtigt gik ned ad Gaden hen imod Kirkepladsen.

»Hvor bor Ole nu?« spurgte saa den lille Tømmermand Aller, der var den yngste i Selskabet.

»Henne i Hjertensfrydsgaden,« svarede Søren Lund, — »der har han haft en Gaardstue, siden Konen døde for nogle Aar siden!«

»Var der ikke noget Vrøvl imellem dem, — saadan har jeg da ladet mig fortælle!« sagde en anden.

»Ja, hvad ved jeg, — helt godt levede de vist ikke sammen; men hvem, der havde Skylden, skal jeg lade være usagt, Ole er jo i Grunden meget medgørlig.«

»Fortæl os, hvad det egentlig er, der gør ham saa tosset, Søren, Du kender dog en Del til ham,« bad Tømmermanden.

»Nej, det maa Far hellere klare, han var jo sammen med Ole, da Engelskmændene var her!«

»Ja, fortæl I, Sivert, saa kan Søren imens brygge en ny Bolle, for nu har vi naaet Bunden i denne!«

Sivert Lund stoppede sig en ny Pibe og stak sit Glas ud; og da nu de yngre saa forventningsfulde paa ham, satte han sig mageligt til Rette og fortalte:

»Ser I, det er jo desværre saadan, at i Ægteskabet opdager en af Parterne ofte, at det, der saa ud til at være Guld, ikke var andet end blanktpudset Messing, — skjulte Fejl kommer hyppigt for Dagen og ødelægger den glatte Overflade. Der er vist ikke mange Kvinder, der er blevne saa haardt skuffede som den unge, kønne Margrethe Bagge, — Skipperens Datter — da hun blev gift med Ole; oven i Købet kneb det svært med at faa Lov. Gamle Skipper Bagge havde nok ment, at hans lille Grethe kunde gøre et bedre Valg end en almindelig Konstabel som Ole Jensen. Der var til Eksempel en Søstersøn, han hellere havde set som Datterens Mand, — naa, det kommer jeg til senere. Men en rask Gut var Ole — det Folk da vidste af — og godt nok saa han jo ud, høj og kraftig, altid fiks og brasat op saa det var en hel Fornøjelse!

Det gik ogsaa udmærket til at begynde med. Ole fik af den gamle Skipper nogle Skillinger med Datteren, og alle vidste at fortælle om, hvor godt og lunt de to Unge sad i det. Men saa var det en Aften mellem Jul og Nytaar 1807 — saadan en kold Frostvejsaften som i Aften — at Ole og Grethe sad inde i deres Stue i Leopardlængen. Da gaar Døren pludselig op, og ind kommer en rigtig Vagabond med en af disse Pistoler i Næven. Begge to røg de jo op, men Fyren sigtede med Skyderen paa Ole, og forbandede sig langt bort paa, at hvis han ikke straks fik udleveret, hvad de havde liggende af Penge og lignende, saa skulde han hurtigst muligt smadre deres Hoveder!

Naturligvis blev Grethe forskrækket over al den Redelighed, og stirrede først paa Røveren og saa paa Ole — og da var det, at hendes Beundring for ham fik et ordentligt Grundskud. I Stedet for at forsvare sig stod den store og stærke Mand, der saa ofte havde talt højlydt om sit Mod og sine Kræfter, og rystede af Angst for den Smule Skydevaaben! Hun saa ham falde sammen i Skræk som en ussel Kujon og begynde at famle efter Kommodeskuffen, hvori alle deres Penge laa vel forvaret i en af hendes Strømper.

Hvorledes Grethe saa bar sig ad, ved jeg ikke; men i Løbet af et Øjeblik havde hun drevet Fyren en Gyldenlak med Jord og Potte lige i Synet. Den Medfart kunde han ikke staa for, — med et Smertenshyl smed han Pistolen og greb med begge Hænder op til Ansigtet, helt blændet af Blod og Jord. Hurtigt snappede Grethe saa Skyderen og jagede den sølle Gavtyv ud af Huset, imens hun samtidig purrede hele Gaden med Raab om Hjælp.

»Men hvad Pokker gjorde da Ole? spurgte Tømmermanden.

»Ja, det er netop Sagen, — Ole var rent fra Sans og Samling af Angst; kridhvid i Ansigtet stod han og stirrede fulstændig hjælpeløst, imens Grethe klarede Ærterne!«

»Rask Pige!« udbrød Søren.

»Føj for et Mandfolk da!« raabte Tømmermanden og skyllede sin Foragt ned med en ordentlig Slurk af den varme Punch.

»Det maa ha været en slem Overhaling, Ole bagefter har faaet af Konen!« bemærkede en af de andre.

»Tværtimod,« svarede Sivert, »saavidt mig fortalt, sagde

Grethe aldrig noget til ham om, hvor jammerligt han havde opført sig. Hun bare saa paa ham med et Par Øjne, hvori der laa baade Foragt og Skam. Og hver Gang han siden hen begyndte at lukke Munden op om sine Kræfter og den Slags — for saadan var han — saa behøvede hun kun at sende ham et af de Blikke, for at stoppe hans Kaje. Forresten holdt hun selv sin Mund lukket om den Historie, saa ingen fik noget at vide om, hvor langt Ole var sunket i hendes Agtelse. Ole blev stedse regnet for en rask Gut, og Grethe lod udad til, som om det ogsaa var hendes Mening. — Skænk op i Glasset, Søren, ellers løber jeg tør!¹

Søren Lund fyldte Faderens Glas, og den gamle Orlogsgast fortsatte:

»Naa, saa kom om Sommeren Engelskmandens Overfald. Jeg var dengang Fortopsgast i »Frederiksværn«, der under Kaptajn Gerner laa som Vagtskib ved Helsingør. Vi havde ikke fuld Besætning, og da Rygterne om den engelske Flaaderustning begyndte at svirre, fik vi en Del af Kanonbaadens Folk ombord. Mellem dem var Ole. Nu var det første Gang, han skulde til at se Fjenden i Øjnene, thi under Træfningen i Kongedybet, hvor jeg var med »Sjælland«, kom han ikke i Ilden, fordi han hørte til Steen Billes¹ Eskadre. Vi blev Vagtskammerater, og da han stadig var flink og en rask Gut til sit Arbejde, saa tog jeg mig lidt af ham. Dengang kendte jeg altsaa ikke Historien om Grethes Gyldenlak. Og hvordan det nu end hang sammen med Oles Mod og Raskhed, saa var der lige godt ikke den Mand ombord, der gjorde sin Gerning villigere og bedre end han. Saadan har han altid været, undtagen naar Skrækken kom over ham.

Naa, saa var det altsaa, at den blev rigtig ulden. Fregatten var gammel, og Størstedelen af Besætningen unge, — mange endda usøvante Folk, som først skulde oplæres. Det var vist ellers Chefens Mening, at han vilde have været til København; men Vinden var sydlig, og saa turde han ikke vente af Frygt for Engelskmændene. Vi lettede derfor Natten mellem den 12. og 13. August, og gik til Søs for at anløbe en eller anden norsk Havn. Næste Nat passerede vi Anholt, men saa ikke noget til Fjenden før den følgende Eftermiddag, da vi fik Øje paa et Par Orlogsmænd, der stadig fulgte efter os. Hen paa Aftenen tabte vi den ene af Sigte, hvorimod den anden halede mere og mere ind paa os, og til Slut naaede den os ved Midnat, saadan en tre Mil tværs af Marstrand. Vi var snart paa det rene med, at det vilde komme til Kamp, for vi kunde jo ikke slippe fra ham. Det var en nydelig Fregat² paa 32 Stykker, langt bedre sejlene end »Frederiksværn«, og jeg blev naturligvis hurtig klar over, at det vilde knibe svært for os at bakke med ham, skønt vi havde nogle Kanoner flere.

Ja, I kender vel ellers nok, hvad der saa skete mellem Engelskmanden og os, men jeg kan for den Sags Skyld godt fortælle videre. — Da han var tværs af os, prajede hans Chef over og forlangte, at vi skulde brase bak, for at han kunde sende et Fartøj ombord; men det blev naturligvis Løgn! Kaptajn Gerner var Karl for sin Hat og prajede tilbage, at det kunde der ikke være Tale om, og at han vilde gøre sin Pligt. Vi havde slaaet »Klart Skib«, og det var en Fornøjelse at se, hvor rask vore Folk kom til Slags; — der var ikke en, uden at han var splintrende ond paa Englænderen for hans storsnude Forlangende. Jeg havde min Post i Forre-Mærs og sad der paa Agterkant, saa jeg stadig kunde holde Øje med Ole, der hørte til forreste Kanon om Styrbord. Og sikken Gut at se paa! Han havde trukket Trøjen af og stod med opsmøgede Ærmer lige klar til at tage fat. — Lang mig Fyrtojet, Søren, jeg kan ikke rigtig holde Ild i Snadden, naar jeg skal bruge Munden saa meget!¹

¹ Fader til »Galathea«s Chef, — kendt fra Kampene mod Barbarekerne; Chef for Defensionen i 1807.

² Fregatten »Comus«, Kaptajn Heywood.

Gamle Sivert fik tændt Piben og vedblev saa efter at han havde pustet nogle svære Røgskyer ud:

»Da nu vor Chef fortsatte sin Kurs, holdt Engelskmanden af og sendte os lidt efter Laget lige agter ind. Det var en fæl Mundfuld at tage, for han var knapt paa Pistolskuds Afstand. Kuglerne strøg forefter langs Dækket i »Frederiksværn« og lavede en syndig Ravage; mange af Folkene blev ramt, og uvante, som de var til den Slags Behandling, blev de skrækslagne og hylede af Smerte. Til alt Uheld blev oven i Købet Rat og Styregrejer skudt itu, saa vi havde stort Besvær med at manøvrere. — Naa, da den første Forskrækkelse havde sat sig, var der jo raske Folk nok tilbage, saa at vi hurtigt fik besvaret Ilden. Jeg kiggede efter Ole, men kunde ikke faa Øje paa ham, og da jeg derfor troede, at han var ramt, entrede jeg ned for at se, hvad der var sket. Og der ser jeg det store Menneske sidde under Bakken, gravet lige saa langt ind, han kunde komme, og ryste af Angst! Jeg greb naturligtvis fat i ham, men han var lige saa hjælpeløs som en søsyg Skibsdreng, og det var plat umuligt at faa saa meget Liv i ham, at jeg kunde faa ham drevet ud. Mens jeg saa stod der og talte for ham eller truede ham med Klø — skønt jeg da var langt klejnere end han — fik vi et Lag til, og nu blev det først rigtig galt. Takkelagen raslede ned om Ørerne paa os, og mørk Nat var det, — Lygterne paa Batteriet blev slukkede af Røgen fra vore egne Kanoner. Alle Vegne var der en Raaben og Støjen, Skrigen efter Lys og Hysten fra de saarede, saa det var grueligt. Jeg lod nu Ole være og vilde ud for at hjælpe til med at faa lidt Orden i Grejerne; men imens jeg havde staaet der inde, var »Frederiksværn« løbet i Vinden, og netop som jeg kommer ud, faar vi et Lag forind, igen lige paa klods Hold. Det maa man lade Engelskmanden, at han forstod baade at skyde og manøvrere. Det var forfærdeligt at se, — Rejsningen brændte, og Splinter fra Træværket regnede ned over os, Folkene skreg og løb forvirrede omkring, ak ja, — det var en Jammer og en Ødelæggelse, som jeg aldrig har oplevet frygteligere! Men da skulde I have set Ole! Lige paa en Gang udstødte han et Brøl og styrtede ud, idet han skubbede mig til Side. Det var en fuldstændig Forandring, der var foregaaet med ham. Han løb hen til sin Kanon og forsøgte at faa den gjort klar, men inden han naaede dette, tørnede vi sammen med Engelskmanden. De entrede os straks paa Boven, og alle, der kunde, styrtede naturligvis frem for at drive Fjenden tilbage. Der var Ole i Spidsen. Naa, hvor der var Gang i ham! Han slog løs og raabte op som en gal Mand, fuldstændig ligeglad, om han dækkede sig eller ej, — bare slaa løs! Men vi var alligevel for faa, og Engelskmændene myldrede stadig over, saa inden ret længe maatte vi give os. Da havde Ole faaet Benet splintret, og jeg selv laa et Sted ude i Borde med et stygt Hug i venstre Overarm.

En af de engelske Officerer overtog Kommandoen og lod det engelske Flag hejse over vort. Alle vi saarede blev slæbt ned om Læ, men forresten behandlet meget pænt. Der blev saa udbedret, hvad der kunde, paa Rejsning og Takkelage, og da det var klarer, satte vi Sejl og stod sammen med Engelskmanden ned ad Sundet til. Da vi var kommen til Ankers der, blev de døde og vi, der var mere alvorligt saarede, bragt i Land. Resten af Fregattens Besætning fik Valget mellem at gaa i engelsk Tjeneste eller at blive slæbt i Fangenskab, og jeg tror nok, at Størsteparten tog imod det første Tilbud.

Ja, Dreng, — det var Affæren mellem Fregatterne »Frederiksværn« og »Comus«, hvor vi altsaa fik Klø; — ja, det fik vi, der er ikke noget at dække over den Historie! Men forresten har I heller ingen Skade af at høre Sandheden; I ved jo nok, at skal noget frelse Tidsalderen, saa maa det være Synet af dens eget Billede!¹

Sivert tav. Tobaksrøgen hang tæt og tung under det lave Loft, saa han i den svage Belysning daarligt kunde se Ansigtudtrykket hos de opmærksomt lyttende Tilhørere.

»Jeg kan da ikke begribe, hvor Ole det ene Øjeblik kunde være en rask Gut, og saa straks efter falde helt sammen!« bemærkede Aller.

»Ja, og saa igen bagefter være en ren Hund til at gaa paa, som Sivert Lund fortalte før!«

»Det var ogsaa det underlige ved ham —« svarede Sivert, — »men nu har Vorherre givet ham den Skavank, og det har været hans Plage hele Livet igennem. Han har selv fortalt mig, at naar han kommer ud for, hvad jeg vil kalde en »ekstraordinær Position«, forstaar I, — jeg mener altsaa saadan rigtig i Bekneb — saa er den gal! Det er ligesom Blodet hamrer og dunker i hans Aarer, han kommer til at ryste over hele Kroppen, og det stikker og skærer i hans Ryg, saa han bøjer sig helt sammen af Smerte. Men saa pludselig gaar det over, og der er ikke Spor i Vejen, — det er blot altid for sent! Og det er jo splintrende galt, for det gælder naturligvis om straks at handle, naar man faar rammet saadan en Overraskelse ud. Det er det, Ole aldrig har været i Stand til, og derfor er han bleven kaldt fejj og krysteragtig, skønt han, naar det var overstaet, har været lige saa rask en Gut, som enhver anden. —

Nu var det uheldigvis saadan i »Frederiksværn«, da Ole havde Skrækken over sig, kom Maanedsløjtnant Bagge og saa hele Skandalen. Ham Bagge, maa I vide, var en Søstersøn til gamle Skipper Bagge, og havde altid haft et godt Øje til Margrethe. Det var nok en svær Skuffelse for ham, da hun tog Ole. Og som alle, der ikke kendte nøjere til det, havde han jo altid tænkt, at Ole var den, han saa ud til at være, saa I kan jo nok selv regne ud, hvor forbavset han er bleven ved at se Ole i den Forfatning. Men endnu værre var det, at han ikke overværede Oles Kækhed bagefter, for da Takkelagen raslede ned, blev han ramt i Hovedet af en Mærsefaldsblok og slæbt ned om Læ. Da vi saa var sat i Land her paa Kysten, kom

han sammen med Ole og vi andre til at ligge paa Hospital hos en Bondemand i Vedbæk, hvor Englænderne roligt lod os blive, mens de selv stod Syd paa!«

»Hvordan i Alverden kom I saa til København?« afbrød Aller.

»Du kan jo bare holde Kajen lukket og lade mig fortælle« — snerrede den gamle — saa skal Du nok faa hele Historien. Selvfølgelig kunde Løjtnanten og Ole ikke taale hinanden, og efter den Redelighed blev det mange Gange værre. Han ligefrem foragtede Ole og aldrig saa meget som talte et eneste Ord til ham. Naa, han var jo ogsaa vores overordnede, forstaar I, og kunde tale eller lade være, som han havde Lyst til. Da vi nu havde været hos Bonden nogle Dage, var Bagge helt i Orden igen, og det lykkedes ham at slippe klar af Engelskmændene og komme ind i København. Der fortalte han baade Skipper Bagge og Grethe, hvordan Ole havde opført sig — og lagde maaske lidt til — ja, det var en lumpen Streg; men han vilde vel hævne sig, fordi han blev vraget! Hvordan Grethe har taget imod den Besked, ved jeg ikke; men jeg kunde ellers tænke mig, at hun har kastet Fætteren paa Døren, for ærekær var hun, og det maa ha' pint og ærgret hende, at Folk nu vidste Besked med Oles Svaghed. Se, det var altsaa igen en ordentlig Flænge i hendes Forhold til Manden, og det gjorde hende endnu mere bitter og indsluttet.

Imidlertid fik Englænderne anbragt Batterier udenfor København, og efter at Byen havde været indesluttet i tre Uger, beskudt og bombarderet, overgav Peymann den til Fjenden. Ole og jeg saa heldigvis ikke noget til al den Bedrøvelighed; vi havde nok at gøre med at faa helet vores Saar; — Ole kappede de Benet af, fordi der var gaaet Koldbrand i det. Vi overværede derfor heller ikke Flaadens Udlevering — Gud være takket, at jeg slap for at se vores gamle, stolte Orlogsmænd staa Sundet ud under

fremmed Flag! Ak ja, det var sørgelige Tider, jeg faar den Dag i Dag Taarer i Øjnene ved Tanken derom!»

Den gamle Mand tav, øjensynlig for bevæget ved denne Opfriskning af sine gamle, triste Minder til at fortsætte Fortællingen. De yngre følte som han og afbrød derfor ikke Stilheden ved Tale eller Spørgsmaal. De drak sagte Glassene ud og røg unødvendigt ivrigt af Piberne, som om de paa den Maade vilde skjule, at der ogsaa i deres Hjerter var anslaaet Streng, der havde vemodig Klang.

Saa meldte det gamle Bornholmerur Midnattens Time med 12 rungende Slag. Da det sidste var hendøet, fortsatte Sivert:

»Naa, det var jo »otte Glas«, — og der er vel i Grunden ikke mere at fortælle om Ole. I ved jo alle, hvordan han nu er: sky, mistænksom og tavs, men paalidelig og pligtro i sin Gerning. Han havde ikke Evne til at vinde Grethes Agtelse tilbage igen, og de to levede saa Livet sammen paa den Maade, at de hver passede sit og kun talte det nødvendigste sammen. Hun var stejl og følte sig saa skuffet i sine Forventninger, at hun aldrig tilgav Ole, at han ikke var, som hun havde tænkt. Og han blev, da han efterhaanden opdagede, at Folk kendte hans Svaghed, ængstelig og usikker; han praede ikke mere, men indbildte sig, at alle foragtede ham og lo ad ham bag hans Ryg. Det kan maaske være, at mangan anden Mand havde slaaet sig paa Drik, men det gjorde Ole ikke. Han bare gravede sig ind i sig selv og blev til den underlige Fyr, han nu er. Selv da Grethe maatte bort, blev der ingen højtidelig Forsoning eller rørende Afsked — det laa ikke for de to! Hun nikkede blot til ham og sagde: »Farvel,

Ole!« — og han nikkede igen og svarede: »Farvel, Grethe, — og Tak, fordi Du har holdt saa længe ud med mig!« Og saa døde hun. Men maaske har de alligevel begge inderst inde haft en Rest tilbage af Kærligheden fra Ungdommens Dage; — den laa bare godt gemt, og de sparede svært paa den.

Nu humper Ole jo rundt og passer Værftchefens Haver dernede ved Masteværftet paa Gammel-Holm, og det faar han vel Lov til at blive ved med!»

Sivert tav og saa sig omkring.

»Ja, ja«, — fortsatte han saa lidt efter, — »saa gik jo den Juleaften. Men ellers synes jeg, at I er bleven lidt triste i Antrækket. Er det min Ende om Ole, der har gjort det? Jeg tænker nu, at det er med ham, som der staar i Visen!«

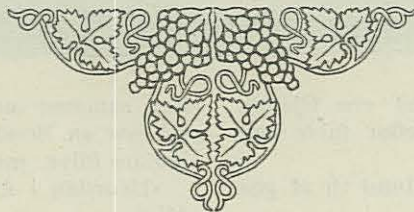
Og med sin hæse, lidt rystende Stemme sang gamle Sivert:

»Af store Synder har han ingen, det jeg ved bestemt!
Men de smaa —
Ja, lad gaa —
dem maa vi sikkert haabe, at Vorherre han har glemt!
Godt Humor, Kammerat,
til Malhor vær parat —
Livet vejer ligemeget udi Stille som Dravat!«

Og saa faldt Koret ind:

»Godt Humor, Kammerat,
til Malhor vær parat —
Livet vejer ligemeget udi Stille, som Dravat!«

GUSTAV KRAGH

AARSSKIFTE

SKITSE FRA »DANMARK-EKSPEDITIONEN«.

Der raser en 3 Døgn Storm mellem Jul og Nytaar. Snehygerne farer hvislende, jaget af Stormen, henover Land og Hav, skjuler Skibet i én Hvirvel, slynges som kæmpemæssige Gevandter op omkring Masterne og forsvinder med sydende og kogende Lyde ude i Læ for at give Plads for nye Byger.

Alle Mand, som er hjemme, holder sig indenbords; men her er kun ringe Hygge. Gennem Skylightet, som dog er forsvarligt tættet med Presenninger, daler fine Snekrystaller ustandseligt ned i Messen. Ovenpaa Uhret, som hænger i Karmen, ligger en Snedrive, som aldrig tør, og paa Bordet under det ligger en anden, som maa fjærnes før hvert Maaltid.

Det hvæser og brager i Kakkellovnen, det stønner og hiver i den som i Brystet paa et sygt Kreatur. Røg giver den i Overflod, men ingen Varme. Enhver Mand kravler ind i sit eget, lille Rum og forsøger med en tændt »Primus« at sætte Temperaturen lidt op. Det lykkes ogsaa — oppe under Loftet. Jeg sidder og knagfryser inde i *mit* Hummer som min Nabo i *sit*. Saa tager jeg mig for at maale Temperaturen derinde. Under Loftet faar jeg $+ 24^{\circ}$, ved mit Sæde paa Puffen $\div 4$, ved Gulvet $\div 14!$ Jasaa. — Bevidstheden herom gør det ikke hyggeligere herinde. I Køjen er der bedst at være, og dér har jeg ogsaa tilbragt den meste Tid af de tre Døgn, læsende og skrivende. Kun de daglige Maaltider bryder Ensformigheden.

Tre Døgn. — Men nu har Stormen endelig lagt sig, næsten pludseligt. Det er bleven roligt, stjerneklart Vejr. Jeg ser fra Skibets Fordæk, hvorledes Nymaanens Segl synker bag Harefjeldets mørke Kam, sagte, som et Øje, der lukkes. Et svagt Skær af Dagning skælver i Syd. Og oppe over Masterne, hvor Karlsvoguen staar paa Hovedet, pusler et Par smaa Nordlys om hinanden.

To Slæder holder forspændte ved Skibssiden. Nogle formummede Skikkelser med Lygter i Hænderne færdes omkring dem og lægger den sidste Haand paa Surringerne. Hundene hyler af Utaalmodighed efter at komme afsted. Efter de tre Døgn Storm, der har begravet dem i Snedyngerne, saa mange maatte graves ud med Spader, har de nu Trang til at røre Lemmerne. Et kraftigt Kødfoder har sat deres Humør op. Det begynder at trække op til Slagsmaal; af og til slaar et skarpt Glam gennem Luften, efterfulgt af et Hyl.

Saa pludselig lyder der et højt Raab, Lygterne forsvinder ud til Siderne, en Pisk smælder — og som

lige saa mange Djævlae raser de tyve Hunde ud over Isen og forsvinder i det yderste Mørke med de hoppende og skumplende Slæder og deres Last.

Lasten bestaar af et Telt og tre Soveposer, samt tre Mand levende Vægt, der liggende paa Maven klamrer sig fast til Læssene med Fingre og Tær. De tre Mand er Peter Hansen, Henning Bistrup og jeg. Maalet for Rejsen er Hvalrosodden, 45 km et Steds vesterude i Mørket.

— —

Det var den 30te December ved Middagstid. Middag eller Midnat paa denne Aarstid er for Belysningens Vedkommende saa nogenlunde det samme; det var midt i Mørketiden. Anledningen til Turen laa forøvrigt heller ikke i noget almindeligt Ønske hos Deltagerne om at komme paa en Kanetur, men i den Omstændighed, at Hagen og Koefoed, som laa paa Hvalrosodden for at tage Nordlysobservationer, manglede et Kronometer, som vi skulde bringe derind. Brønlund boede hos dem for at gaa paa Jagt — en daarlig Chance i Vintermørket. Men vi tre, som nu drog derind, havde dog ogsaa faaet den Opgave ved et lille Strejftog ind over Lersletten og det tilgrænsende Bakke-land at afsøge Terrænet for Moskusokser, da vort Hundefoder var i kendelig Aftagen.

Da de to Slæder svingede omkring Havnenæsset, og det værste Brøl var gaaet af Farten, var det omsider lykkedes os alle at komme op og sidde paa vor dertil indrettede Bagpart; Bistrup og jeg, der delte Køretøj, havde som Kuske forøvrigt kun den Opgave at hænge fast paa Slæden, da vore Hunde af sig selv fulgte Peter Hansen, som var »Forkører«. I det graa Tusmørke kunde vi lige ane hans Slæde som et lidet mørkt Punkt forude.

Vejret var stille med bare 28° Kulde. Men at sidde stille paa en Slæde i 5—6 Timer *kan* blive koldt, selv om man er saa godt klædt paa som vi. Den mindste Smule Luftning trænger isnende ind overalt gennem smaa Aabninger i Tøjet og rammer de saarbare Punkter. Man fryser paa Armene, ned ad Ryggen, paa Laarene og særlig paa Underlivet. Er man paa en Eskimoslæde kan man altid, selv i stærk Fart, hoppe af en Gang imellem og løbe sig til Varme, hængende ved Opstanderne med den ene Haand. Men Bistrup og jeg benyttede en »Nansen-Slæde«, uden Opstandere, og var afskaaret fra den Form for Motion. Vi var godt forfrosne, da vi ved 5-Tiden om Eftermiddagen naaede

vort Maal — eller troede at have naaet det. Peter havde i Mørket taget fejl Bestik, og vi havnede i en lille Bugt Nord for Hvalrosodden. Fejltagelsen viste sig hurtigt ved den Opdagelse, at vi kørte paa Ferskis; vi vidste da, at vi var ud for Lakseelvns Munding, og vi holdt nu ret sydlig Kurs. Et Øjeblik senere dukkede der et Telt op foran os i Mørket. — —

Alle tre Mand derinde laa og sov. De »tog en Observation i Soveposen,« som vi sagde. Men der kom snart Liv i dem, da det viste sig, at der var kommen Fremmede. Og mens vi rejste vort Telt under de flakkende Nordlys, kogte og boblede snart en Grydefuld dampende Havregrød ovre hos vore Naboer. Vi fodrede vore Hunde, satte Grøden tillivs og gik i Poserne.

Fire Timer senere, Kl. 10 om Aftenen, gik vi da ud paa vor »Jagtekspedition«. Brønlund meddelte os paa Forhaand, at han i den Tid, de havde været herinde, endnu intet Spor havde truffet af stort Vildt. At gaa ud for at søge efter Moskusokser i Mørke paa saadanne Steder, hvor man har vanskeligt ved at finde dem ved Dagslys — fordi der ingen plejede at være — det er jo sin Sag. Men vi foretog denne Spadseretur for at kunne sige, at vi *havde* gjort vores Pligt.

Jeg har aldrig før skudt til en Ko, og kom heller ikke til det ved denne Lejlighed. Jeg har ingen Ambitioner i den Retning. Himlen var bleven overtrukket af et graat Slør, som fuldstændig udviskede alt, hvad der laa udenfor 100 Meters Afstand. Da vi i 5—6 Timer havde stolpret rundt i Omegnen og set en Moskusokse i hver eneste Kampesten, vi var ved at falde over, traskede vi dødtrætte tilbage til Teltene. Vore Kamerater havde endnu ingen Brug faaet for Kronometret, da Himlen stadig var overtrukket; saa Observationerne fortsattes indtil videre i Soveposerne.

Jeg vaagner efter en lang Søvn, stryger en Tændstik og ser paa mit Uhr. Det viser 7 — og det maa vel være om Morgenen. Det er altsaa i Dag den 31te December, den sidste Dag i det gamle Aar. Med Morgendagen begynder det nye Aar, 1907, — det, som skal blive afgørende for Ekspeditionens Skæbne. Rummer det Opfyldelsen af vore Ønsker og Forhaabninger, Virkeliggørelsen af alle vore store Planer? Eller skal vi lide Nederlag, som saa mange før os? Ingen kan forudsige det; men ét ved vi: det bliver »do or die!« —

Her er saa mørkt og stille i Teltet. Jeg hører mine Rejsfællers dybe, rolige Aandedrag, og ovre fra det andet Telt lyder af og til en sagte Puslen. De er nok ved at tørne ud for at tage fat paa Dagens Gærning. Jeg lister mig hen til vor Teltaabning og ser ud; ja rigtigt, der brænder et Lys derovre, af og til ser jeg Skygger glide over Teltdugen.

Jeg gaar udenfor. Vejret er klaret op; Luften er kølig og flimrende af Lys, den virker paa mig som rislende Vand. Fra Nordlys og fra den tynde Maane falder Lyset blødt over Sneen og de sovende Hunde. Fra hver af Hundene stiger en lille, fin Dampøjle

i Vejret; det er deres Aande, og den staar næsten lodret over dem i den stille Luft. En Hund rejser sig og kommer hen til mig; den støder til mig med Næsen, tørrer Sønnen af Øjnene mod mine Bukser og logrer saa smaat. Saa sætter den sig ved Siden af mig og giver sig til at stirre ud over Havisen, hele Tiden i en bestemt Retning. Siden kommer der et Par til; de svanser ogsaa for mig og giver sig saa til at kigge i samme Retning som den første.

Stille — stille! Kan jeg høre Nordlysene hviske? Eller er der en Storm etsteds milehøjt oppe, er det dens Susen, jeg aner? Se, deroppe i Zenith staar Karlsvognen — og dér Venus, og Saturn. De glimrer og blinker, og uden at skjule dem glider Nordlysens Floder hen over dem fra Øst til Vest. Men vidt under den vældige Himmel ligger den tavse, stivfrosne Jord, stille og død. Vore to smaa Teltets Beboere og et Par Hunde er alt det Liv, her findes. Faa Mile herfra er en anden lille Klump Mennesker samlede, vore Kamerater paa Skibet. Nu glider det gamle Aar bort over os; og paa dets sidste Dag vil vi alle tænke det samme: hvad vil det nye, kommende Aar bringe os. Og ét til vil vi tænke: nu er vi et Aar nærmere ved Hjemkomsten — ja, maaske!

Do or die! — Bliver det én af Delene eller dem begge?

On voudrait revenir à la page ou l'on aime,
et la page ou l'on meurt est déjà sous nos doigts

Men da jeg atter ligger inde i det mørke Telt, bag mine sovende Kamerater, hører jeg pludselig Toner — først et Par prøvende Akkorder, saa bliver det til en Melodi, en trestemmig Sang. Det er vore tre Fæller i Naboteltet, som synger. Stille bæres Tonerne herover til os; nu hører jeg Ordene; det er, som om det hviskes langt borte fra:

»Der er et yndigt Land,
det staar med brede Bøge«

Det ene Vers følger det andet. Jeg glemmer alt omkring mig. Venners og Veninders Ansigter drager forbi mig, jeg ser deres Øjne, føler deres Haandtryk. Og min Længsel bliver pludselig saa stærk, at jeg næsten ikke kan bære den.

Da Sangen er forbi kan jeg mærke, at mine Side-mænd i Teltet er vaagne. Jeg stryger paany en Tændstik, men fortryder det straks.

De laa begge halvt ude af Posen, ligesom jeg selv; støttende paa den ene Albu lyttede de endnu, som om Sangen skulde fortsættes. Jeg saå paa deres Ansigter — og vendte mig bort. Saa hørte jeg Peter sige, ganske stille hen for sig selv:

»Det er kønt!«

Vi andre kunde intet Svar finde. Og det var ogsaa overflødig; der var intet at tilføje.

— Lidt efter kom en Lygte ind gennem Teltaabningen, efterfulgt af Brønlunds smilende Ansigt. Han

kom for at invitere paa Festmaaltid forinden vor Hjemrejse. Vi maatte ikke bære Julen ud.

Faa Minutter senere sad vi seks Mand paa vore sammenrullede Soveposer i det gæstfri Telt, rundt om den hvæsende Primus, hvorpaa en mægtig Gryde kogte. Dens Indhold vekslede fire Gange. Spisesedlen stod paa Ærtepølse, Fars med Brunkaal, Lobescoves og Kødboller. Der lugtede aldeles himmelsk. Luften var saa velsignet tyk af Mados og Em, saa vi næppe kunde skimte hinanden. Primus udsendte en lillig Varme, som fik os til at svede behageligt. Saa bandt vi omhyggeligt til for Teltdøren, at Luften ikke skulde slippe ud og gaa tilspilde, og gav os ikast med Maden. Snart skinnede vore Ansigter omkap med Primus, og Luften genlød af Bliktallerkners Klang og Tænders Gnidsel.

Og rundt om Teltet sloges vore velfodrede Hunde. Siden skyllede vi efter med en halv Pot Kaffe pr. Mand og stak en frisk Pibe an, som var stoppet med kulsort Cavendish. Da rejste Hagen, Brønlund og Koefoed sig op og sang: »Jyden han æ stærk aa sej,« — saa Teltet stod paa fire røde Pæle!

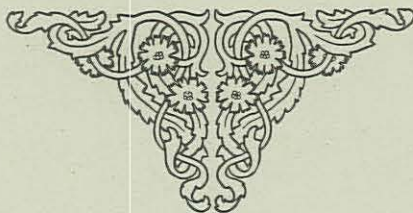
— Først sent tog vi Afsked. Den var ikke højtidelig, vi skulde snart mødes igen om Bord

Vi tog hinanden i Haanden og sagde: Glædeligt Nytaar!

Men vi vidste ikke da, at det var sidste Gang, Hagen og Brønlund hørte disse Ord.

Aaret efter havde de fulgt Mylius-Erichsen helt ind i det store, underlige Revier, hvorfra ingen Jæger nogensinde vender tilbage

ACHTON FRIIS

MR. JOHNSON

Det er lige saa godt at sige det med det samme, der er ikke meget *Roman* i denne Historie — om det i det Hele kan gaa an at kalde det en Historie. Og med Jul har den heller ikke en hel Del at gøre. Men der er dog den Undskyldning, at det Bekendtskab, hvorom det drejer sig, faktisk havde sit Udspring en Juleaften.

Det var i et *Boarding-house* paa Chicagos Vestside, i en af Tværgaderne til West Indiana street, langt ude, hvor der dengang endnu var Træfortov og en hel Del baade faldefærdige og helt statelige Træhuse tilbage. Det er sagtens helt anderledes nu, for det er en skrækkelig Masse Aar siden. Et meget pænt Hus, hvor en broget Flok af Mandspersoner fra forskellige Egne af Jordkloden kunde faa *board and lodging* for fra 5 til 8 Dollars om Ugen, solid og hæderlig Kost med en Tilsætning af den solide fyenske Grund, hvorfra Indehaveren, Mr. Nelson, havde sit Udspring, til den amerikanske Monotoni af *oyster stew*, *veal cutlets* og andre kulinariske Misgærninger.

Selskabet var blandet, men ikke videre spændende. Der var »Apotekereren«, som ernærede sig ærlig og redeligt ved en Postordre-Forretning med Patentmedicin og mystiske Pulvere paa de intetanende Farmere ude i Jowa og Dakotah; »Rubbermanden«, der var Bogholder i en Galoscheforretning »down town«; Livsforsikringsagenten, som ekscellerede i Lintøj med kulørte Blomstermønstre, — og flere andre Herrer af det jævne Vestside-Aristokrati. Efteraar og Foraar fik Selskabet gerne sin egen Farve ved en Sværm af skandinaviske Sømænd fra Skibene paa Indsøen — i November gerne for Hjemgaaende til det gamle Land efter Afmønstring og Oplægning, naar Skonnerterne laa afriggede og uddøde med lange tynde Pælemaster i den sorte *Chicagoriver*, og i Maj, naar de vendte tilbage for at lægge ud paa en Frisk. En Skare *Johnson'er* — danske, svenske og norske Jensen'er eller Jansen'er eller Johansen'er — med tykke, strittende Overskæg, vandblaa Øjne og som oftest ganske tvangfri Optræden. Mange af dem flinke og raske Folk forresten, — ogsaa rigtige Sømænd. For selv om det kan være ensformigt nok at slæbe Tømmer ned fra Pladserne i Michigan, sætter Søen, der egentlig er et særdeles uelskværdigt Stykke Ferskvand, sine Folk ret kraftigt paa Prøve. Selv i Solskin har den næppe et Smil, men ligger som en uhyre, dorsk blegblaa Væg. Og i Oprør er den noget af det ondeste, man kan se i Verden. Der kan staa et Himmelhav, en hæsleg Sø, og Vejret kan komme ganske overhændigt. Det skal ikke genere Søen at smide en Skonnert over Breckwateren udenfor Chicago. Jeg har ikke set det, men det hørte til de faste Historier i vore Sømandsperioder.

Min specielle Johnson var dansk og en rigtig Saltvandsmatros, der af en eller anden tilfældig Byge var dreven ind her paa Ferskvandsområdet. Han var bleven hængende her i Efteraaret, Pengebeholdningen havde nok ikke været til Hjemrejse. I Begyndelsen af Vinteren havde han haft en mindre vellugtende *job* i en af Tørdokkerne, hvor de gik og skrabele Chicagomudder af Fartøjerne, senere

havde han faaet en Halvdagsplads som *janitor* — »Gaardmand« svarer det vist nærmest til paa Københavnsk — og var allright.

Da vore Spisetider ikke faldt sammen, og han havde sin Plads ved det lidt mere demokratiske Sømandsbord, havde jeg egentlig aldrig talt noget videre med ham før denne Juleaften, da Kalkunen og Hjemlandsstemningen rystede den tilbageværende Befolkning, — »de hjemløse«, de uden Privat-Invitation — sammen, og Gammellands-Punchen smeltede al Forbeholden. Beslægtede maritime Interesser førte Johnson og undertegnede sammen, han betroede mig sit *vita*, sin jævne Livsroman, der havde sit Udspring paa Bornholm, og som med en Stranding, en enkelt Rømning og et aldrig gennemført Forsæt om at tage Styrmandseksamen ikke skilte sig væsentlig fra en dansk Sømands sædvanlige. Endvidere betroede han mig, at han fandt, at »Apotekereren« var en værre Herre, en *dude*, som havde bedre af at passe sin egen business o. s. v. En Opfattelse, som ganske utvivlsomt var dikteret af den farmaceutiske Ynglings vedholdende og energiske Gøren-Kur til vor Værts 17—18-aarige Datter, den lyslokkede og lidt kokette Miss Annie, i hvem Johnson aabenbart ogsaa var temmelig kraftigt *stuck*. Jeg havde engang været Vidne til et Afslag fra Missens Side paa en Teaterinvitation — en Afvisning, der havde gjort et saa meget pinligere Indtryk paa Mr. Johnson, som ung Annie samme Aften var gaaet med Farmaceuten til Koncert i Turner Hall paa Milwaukee Avenue.

Hvordan det nu gik til denne Juleaften, véd jeg ikke rigtig, men Apotekerens Drilleri overfor Johnson maa have udartet, og det var saa uheldigt, at Miss Annie ikke var fri for at applaudere de farmaceutiske Vittigheder en Kende.

Og da Rompunsch i Chicago ikke er en synderlig mere sart Drik end i det gamle Land, gik det hverken værre eller bedre, end at Johnsons ene Sømandsnæve pludselig kom i en saa kraftig Berøring med Apotekerens ene Øje, at han faldt bagover, slog Nakken tilblods og besvimed. Det kunde formodentlig altsammen være ordnet med en vaad Svamp og i Mindelighed, men da Galoschemanden i

Emsighed eller Nervøsitet aabnede Døren og tilkaldte Gadebetjenten, og Johnson i sin Ubeherskethed kaldte den bestjærnede Mr. Mike for *son of a gun* (eller var det endog en Nuance kraftigere?), maatte han afslutte sin Juleaften paa North Avenue Politistation. Medens Annie græd og meddelte den blege Apoteker, at han var *aggravating* og *silly* og meget andet kedeligt.

Saa gik der Aar — mange Aar, i hvilke jeg nu næppe havde skænket Johnson eller Miss Annie en eneste Tanke.

Indtil en Vinteraften for nogle Aar siden. Vi kunde jo godt sige, at det ogsaa var en Juleaften, men det var det nu ikke. For Hjemgaaende en Lørdag Aften fra et Forretningsbesøg paa en af Broerne kom jeg i Tanke om, at jeg vist var udgaaet for Cigarer, og at der vilde være lukket, inden jeg kunde naa ind til Byen, hvorfor jeg tyede ind i en lille Tobakshop for at søge at dække Mangelen. Det slog mig straks, at Udstyret var tillæmpet efter amerikansk Smag, og at ogsaa Manden bag Disken havde Præg

at »Staterne« derovre. Og da vi havde forhandlet lidt om Urterne, og ingen syntes mig rigtig tillidvækkende, faldt det mig ind at stikke en lille amerikansk Føler ud, idet jeg sagde: »*Ain't you got any better . . .*«

Manden reagerede øjeblikkelig med et: »*You bet . . .*« og vilde til at hale nogle flere Kasser frem, men i det samme sagde han: »*Men er det ikke Mr. . . .?*«

Jo, det var det, og Cigarmanden afslørede sig nu som

Johnson fra hin Juleaften i Chicago. Og der var ikke andet for, jeg maatte ind i Bagstuen og til en Cock-tail (Kentucky Sour Mash *har* man da, sagde Johnson) høre om nogle af de Bugter, hans Kurs havde slaaet, inden han var gaaet i Land for godt og havde drejet den under som Cigar- og Tobakshandler.

»Man egnede sig jo alligevel ikke mere rigtig for Søen,« sagde Johnson og holdt sin ene Haand i Vejret. Der manglede to Fingre paa den.

»Dem har jeg ofret for Uncle Sam«, fortalte Johnson. »Men han har betalt for det *fair and square*. Ser De, jeg sejlede endnu derovre, da Krigen kom med Spanierne, og saa lod jeg mig tage til Marinen. Jeg kom ombord i »Olympia«, som gamle Dewey jo havde sit Flag hejst i; Chefen hed ellers Captain Gridley. Og vi kom jo hurtigt lige midt ud i det Tykke af det. Vi skulde ind og have fat paa Spanierne i Manilla-Bugten om Natten, det gik paa en Snor altsammen, vi holdt lige ind — blændede ned naturligvis — uden at rekognoscere eller noget; den Gamle maa have vidst god Besked, og et Par Filipino-Lodser havde vi jo sikret os i al Hemmelighed. Jeg tror, at vi kunde være kommen lige ind paa Lemmerne af dem og have taget dem levende ligefrem, om der ikke var gaaet Ild i Soden i Skorstenen paa et af vore Skibe, »Mc. Culloch« hed den, den var den sidste i vores Linje. Saa vaagnede Spaniarderne og de begyndte at skyde fra et Batteri paa et Skær, der hed El Fraile, saa vidt jeg husker. Saa fik vi det jo. Men de skød skidt, og da vi havde deres Ild at sigte efter og det blev lidt lyst, dængede vi dem. Der var et af deres Skibe forresten — det var Admiralsens, »Reina Cristina« hed det — det forsøgte at ramme os ned, men det var det værste, det kunde have gjort, for saa fik det hele Ilden ind over sig, og da det vendte for at gaa ind igen, fik det en 8 Tommers Granat fra os lige agter ind, som næsten raserede det, saa at Admiralen maatte gaa over i et andet Skib. Vi ligefrem smadrede dem allesammen, det ene efter det andet. Naturligvis *var* vi de stærkeste, men det var alligevel godt gjort af Dewey. Men mig kostede det altsaa to Fingre, — det var en Splint. Og Betaling har jeg faaet for det, — *no complaint*.«

— »Men Miss Annie«, afbrød jeg Johnson i Slagmaleriet, »er det ikke . . .« Jeg pegede op paa et stort indrammet Fotografi af et Brudepar.

»Right you are«, sagde Johnson. »Naa, De har ikke glemt hende! Og Farmacutten; ham gik jeg til Luvart af lige fra den Juleaften, da mine Fingre — dengang havde jeg dem jo allesammen — kom til at røre lidt ved hans Ansigtstjæs. Men tag nu en drink til og smag paa Cigarerne. Saa kommer *the old woman*, hun er bare et Løb i Byen, og hun vil være mægtig glad ved at se Dem.«

H. BOESGAARD

GRINDEDRAB

Det var paa Dagvagten; — alt var idel Travlhed om Bord i *Hejmdal*, hvor Pøse, Koste og Levangere dansede rundt i Oceaner af Sæbevand og Skyllvand, da et Rygte, nogle faa Ord, der gik fra Mand til Mand, pludselig bragte en hidtil ukendt Standsning i Arbejdet, ja, fik selvste Næstkommanderende til at glemme, at Morgenrengøringen egentlig er den vigtigste Ting i en »man-of-war«. — »Grind! Der er Grind i Farvandet«!

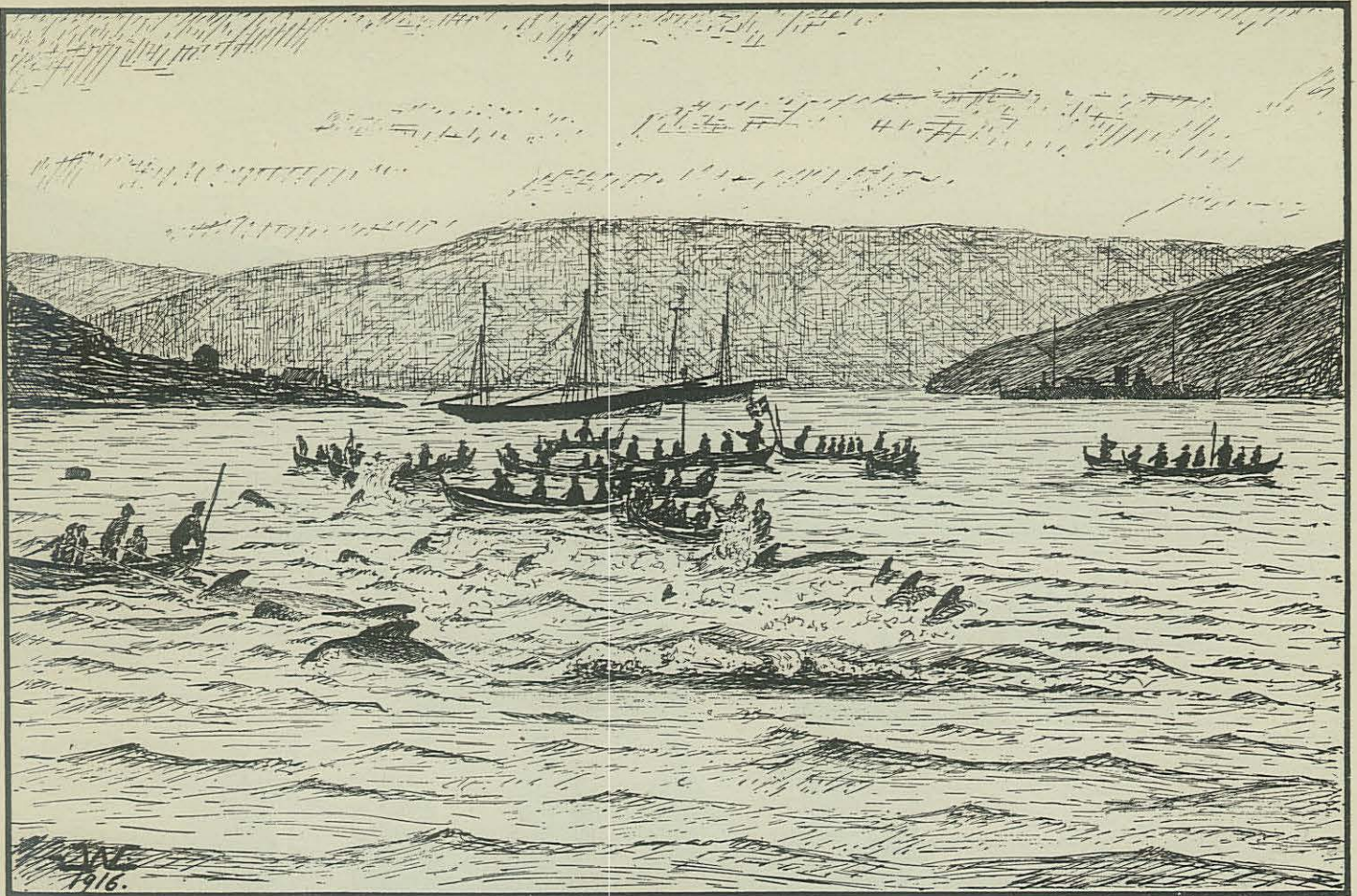
Hurtigt blev Ankret lettet, og snart efter var *Hejmdal* paa Jagtpladsen, hvor en Mængde lette Baade, trukne af 16 kraftige Færingearme, roede rundt omkring Grinden for at jage den ind i Bunden af en eller anden Vig, hvorfra den ikke kunde slippe væk, naar Drabet begyndte.

Prustende og stønnende svømmede Flokken af Sted, store, klodsede Dyr, der stak sorte, glinsende Hoveder op over Overfladen for at faa lidt frisk Luft og saa atter at forsvinde i de blygraa Bølger. Vor »kendte Mand« *Christian*, der ved den blotte Tanke om en lille, lækker Grindebøf var kommet ud af sine sædvanlige Folder, fik [at vide af en af Baadene, at der længere ude paa Fjorden laa en større Flok, som der endnu ikke var Fartøjer nok til at jage. Saa dampede Hejmdal

derud og fik snart Øje paa Dyrene, der var bevogtede af en enkelt Baad.

»Kadetterne falder paa Fartøjerne!« Aldrig — hverken tidligere eller senere, er jeg overbevist om, — er Kadetterne »faldet« hurtigere paa Fartøjet, end vi gjorde den Dag. Vi sloges om at komme først ned ad »Drengene« og ud paa den spændende Jagt.

Først forsøgte vi at drive Flokken til en Plads, der hed Midvaag, men da det var gaaet godt et Stykke Vej, og det lod til, at de dumme Dyr godvilligt vilde lade sig drive til »Slagtebanken«, forsvandt de allesammen paa en Gang. Væk var de, og medens vi sad spændte og ivrigt spejdende efter deres sorte Rygfinner, lyttende efter den allerede nu saa kendte Prusten og Snøften, klare til at ro væk, svømmede Bæsterne nok saa roligt under *Hejmdal* og kom op et Par Kvartmil borte — i den forkerte Retning. Trods nogle tapre »Midvaageres« energiske Protest blev det da besluttet at drive Flokken ind til Kvivig, Pladsen, hvortil den først opdagede Flok var blevet lokket ind. Det var en lang Rotur, men Spændingen fik Kræfterne til at vokse, og vi roede og roede, naar Grinden var i Overfladen, og laa musestille, naar den var væk — forsvundet i Havets uudgrunde-

lige Dyb. »Hvor kommer de mon nu op?« Pludselig var de der — lige ved Siden af os dukkede glinsende, sorte Kroppe op, der prusted og snøftede og forsvandt for at give Plads til flere lufttrængende Kammerater.

Vi var lige ved at blive blodtørstige, lige ved at ville stikke, dræbe disse plumpe, dødsdømte Dyr, men vi beherskede os, ellers havde det hele været ødelagt, thi godvilligt lader selv en Grind sig ikke slaa ihjel, og hele Atlanterhavet laa aabent for dem, og der kunde de antageligt nok have fundet sig et sikkert Skjulested. Endelig fik vi da hele Flokken lokket ind til Kvivig, hvor den blev modtaget med stor, men tavs Glæde af den allerede tidligere ankomne Skare af Grinder og Færinges.

Den første Del af Slagplanen var lykkeligt fuldført, da et lidt for ivrigt Fartøj nær havde ødelagt det Hele ved at ro midt ind i Flokken, hvad denne blev meget fornærmet over og drejede af — ud mod det store, aabne Hav. Den naaede dog ikke saa langt og var snart efter i Fælden igen, hvorefter Kadetterne gik om Bord i Hejmdal og skaffede med glubende Appetit.

Imidlertid blev alle Grinderne drevet ind til Vestmannhavn, ind i en lille Vig, som saa blev spærret med et Par Net, for at Flokken ikke i Nattens Løb skulde faa Lyst til at gøre sig usynlig. Solen gik til Ro bag Vestmannhavns nøgne Klipper, det blev Nat, og jeg havde Hundevagt, hvad der ikke var særlig oplivende efter en hel Dags Rotur. Inde fra Nettet hørtes Grindernes Plasken og Prusten. Der var Fest i Land.

Grindefangerne holdt Gilde før Slaget. Man kunde høre dem synge og danse — man kan nemlig paa lang, lang Afstand høre Færinges danse. — Det var Grindevisen, de sang: »Raske Drenges Grinder dræbe, det er vor Lyst«. — Men kraftigere end alt andet buldrede et Vandfald i Vigens Bund, Elvenes evige, monotone Sang.

Morgenen oprandt; blodigrød tittede Solen op over de østlige Fjelde og fandt Grinderne svømmende rundt i Nettet uden at ane noget om de onde Anslag, der var lagt op imod dem. Kl. 9 blev der gjort klar til Grindefangst. Knive, Spyd og andre Mordinstrumenter blev slebne og hvæssede.

Saa begyndte Drabet. Talrige Baade omringede Grinderne, og langsomt, ganske langsomt, blev de forvildede Dyr drevet ind mod et indre Net, hvor de skulde dræbes. Folk i Land var allerede i Færd med at lukke Nettet, da Hidsigheden løb af med de gæve Jægere, saa de begyndte Offensiven for tidligt og hujende og skrigende stak efter Hvalerne med det smukke Resultat, at hele Flokken gjorde omkring og jog tilbage i rasende Fart, trodsende den Regn af Knive og Sten, som Færinges slyngede imod dem. Nogle af Hvalerne blev fanget af Nettet Masker og blev et let Bytte. De kæmpede trodsigt for at komme fri, de bed og sled i det stærke Net, men det hjalp ikke. De maatte af med Livet. — Allerede farvedes Vandet af en bleg, gyldenrød Farve, og man kunde lugte den ramme Blodstank, men det syntes kun at ophidse Jægerne.

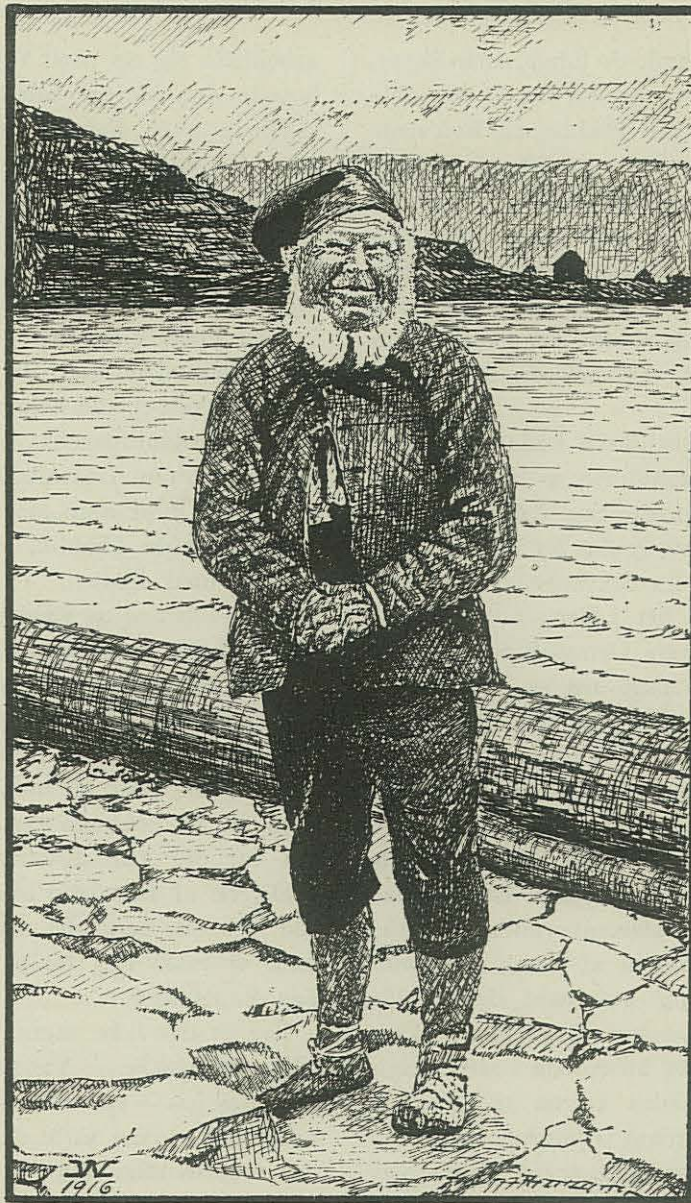
De blev vildere og vildere, jo flere de dræbte og flænsede ihjel.

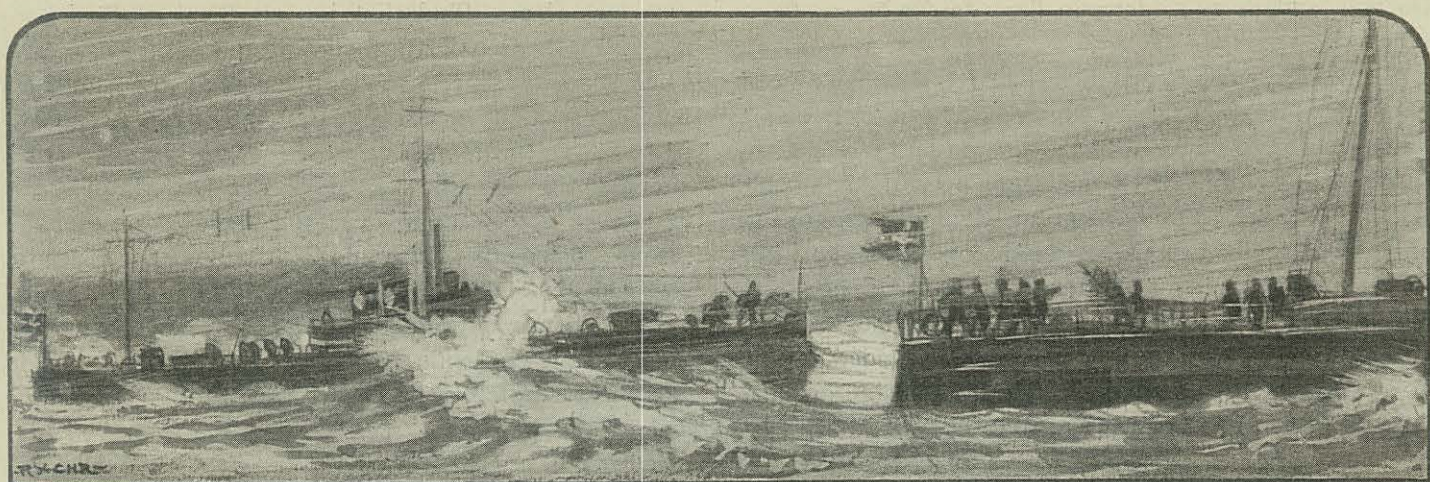
Hist og her piskede en haardtsaaret Hval Vandet til Skum i afmægtigt Raseri. Snart var den over, snart under Vandet, og hver Gang, den kom op i Overfladen, sprøjtede det varme Blod meterhøjt op af de dybe Saar i Ryg og Sider. Størstedelen af Hvalerne svømmede omkring udenfor Nettet prustende og snøftende i det blodigrøde Vand, mens Folkene i Baadene rasende huggede ind paa dem, stak efter dem med lange, bredbladede Spyd, hev store Kroge dybt ind i Kødet paa de ulykkelige Dyr, der stumme maatte finde sig i de frygtelige Lidelser, til en barmhjertig Kniv flænsede Halsen

over paa dem. Pludseligt jog en Baad af Sted i rasende Fart. Den havde lige harpuneret en Hval, som i sin sviende Smerte med Spydet dinglede i Ryggen jog ind mellem Hvaler og Fartøjer. Det saa ret farligt ud, og havde der været en anden Baad i Vejen, var den bleven splintret. Men der kom intet Fartøj for Boven af den Baad, der holdt ufrivillig »Fuldkraftsprøve«, og Drabet gik videre, til alle Grinderne var slagtede, hvad der tog flere Dage.

Men da var »Hejmdal« forlængst paa Vej mod Sydens varme, smilende Lande. Om Bord var der stort Gilde paa en fed og lækker Grind, som — næsten — smagte fortrinligt.

KAY JUNGENSEN.

JUL I VAGTSKIBET

Alerede fra tidlig Morgen havde de tunge, sorte Skyer, der hang over København, varslet om, at der vilde falde Sne i Løbet af Dagen. Ved Middagstid hvirvlede Sneen gennem Gaderne, og da Folk om Eftermiddagen, indpakkede fra Top til Taa i varme Klæder, stred sig frem imod Sneen undervejs til Kirken, saa de med Tilfredshed, at Sneen var ved at lægge et hvidt Tæppe over alle Tagene: »Gud ske Lov, at vi endelig engang faar en hvid Jul,« sagde de og sendte en Tanke hjem til de hyggelige, varme Stuer, der ventede dem, naar de kom hjem igen. —

Et Par Mil sønden for København nede i Drogden laa et lille Skib til Ankers, omhvirvlet af Sneen og kastet frem og tilbage af den oprørte Sø. Agterude smeldede det røde og hvide Splitflag lystigt for Vinden. Det var det danske Vagtskib, der fra Sikringsstyrkens Formering havde ligget paa Post her i Drogden. Medens under fredelige Forhold de fleste Orlogsskibe kan ligge trygt i Havn ved Juletid, maatte nu en stor Del af dem rundt i vore Farvande blive ude paa deres Post til Værn for vor Neutralitet.

Men ogsaa om Bord i Orlogsskibene gør man Forberedelser til at fejre Julen saa festligt som muligt. Nede paa Banjerne paa det heromtalt Vagtskib lagde Folkene denne Juleaftensdag den sidste Haand paa Værket. De havde de lange Decemberaftener siddet og klippet ud og klistret sammen al mulig Julestads. — Nu manglede kun een Ting: Juletræet, der skulde komme med Postbaaden fra Dragør. Oppe paa Dækket i Kabyshuset stod Kokken og arbejdede i sit Ansigts Sved. Engang imellem aabnedes Døren til Dækket, saa Snefnuggene dansede omkring Gryderne og en Sømand stak Hovedet ind: »Hvordan gaar det, Kok,« blev der spurgt. I Anledning af Juleaften skulde der være Ekstraration, og i Aar var der endogsaa kommet Gaasteg paa Menuen.

Omtrent ved 3-Tiden præjede Udkiggen: Torpedobaad til Borde, og et Sted ude i Snehvirvlen kunde man se en sort Plet, der hurtigt voksede og tog Form. — Nu kunde man tydelig se, at det var en Torpedobaad, der

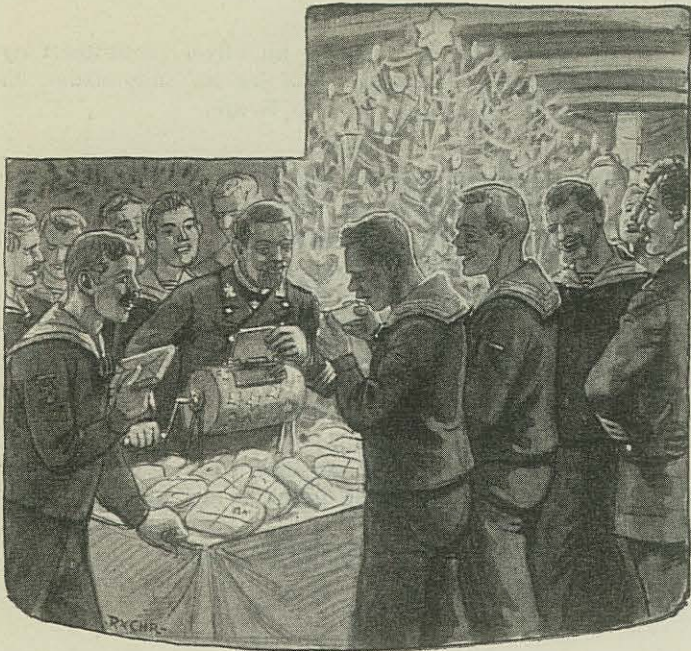
arbejdede sig op mod Vejr og Sø. — I det ene Øjeblik borede den skarpe Stævn sig ned i en svær Sø, der skyllede over Baaden og sendte et iskoldt Styrtebad over Hovedet paa Chefen og Rorgængerens oppe paa Kommandobroen, og i næste Øjeblik løftede den sig helt op over Søen og rystede Vandet af sig som en vaad Hund. Fra Vagtskibet blev et Bjærgemær, med Fortøjningstrossen stukket paa, firet agterud. Et Par Mand — helt klædt i Olietøj — fiskede Bjærgemærset op paa Torpedobaaden med en Hage og gjorde Trossen fast. Paa Vagtskibet var hele Mandskabet paa Dækket. Ligesom Postdamperens Ankomst er Dagens Hovedbegivenhed i smaa Havnebyer, saaledes var det ogsaa her om Bord, hvor man laa 3 Uger ude af Gangen, Dagens interessanteste Øjeblik, naar Torpedobaaden kom fra Dragør med Posten. I Dag var det tilmed hele Juleposten — Breve og Pakker fra dem derhjemme, man nu skulde have over. Paa Grund af den svære Sø maatte hver Genstand hales over ved Hjælp af en Kasteende. Af rappe, men dog forsigtige Hænder — thi det gjaldt jo om, at intet blev dyppet i Vandet — blev saa alle Sagerne en efter en halet hjem. Med Tilfredshed saa man, at Brevsækken var flere Gange tykkere end ellers. Nu var der kun Juletræet tilbage. Det var lidt vanskeliggere at faa dette over, klar af Søen — et Øjeblik saa det ud, som det styrtede sin Undergang i Møde, men et rask Tag hjalp det lykkeligt over Lønningen paa Vagtskibet.

Saa er der ikke mere, præjede de fra Torpedobaaden, »Maa vi gaa?« — Værsgo! — »Kast los«. — Trossen kastedes los — en svær Sø satte Baaden et godt Stykke agterover — saa satte den sig i Bevægelse — Glædelig Jul raabtes efter den, og glædelig Jul svaredes fra Sneytkningen, i hvilken den et Øjeblik efter var forsvunden — den skulde ud paa Patrouille. — — —

Nu gik man rask i Gang med at pynte Juletræet, og Kl. 5 forsamledes hele Besætningen undtagen de vagthavende paa Banjerne. Her var festligt smykket med Flag og Grangrene, og midt ude stod Juletræet med

alle de pragtfulde Sager paa. Kurve og Poser var fyldt med Rosiner og Mandler. —

Chefen holdt en kort Tale, hvori han ønskede alle glædelig Jul og bad dem huske paa, at selv om vi ikke denne Juleaften kunde sidde lunt hjemme, maatte vi være glade for at kunne fejre den i Fred, medens saa mange Søfolk selv Julenat maatte staa paa Vagt ved Kanonerne ovre i Nordsøen, hvor der var alt andet

end behageligt i dette forrygende Vejr. — — Derefter blev der sunget en Julesalme, og nu skulde Lodtrækningen om de Smaating, hvoraf hver Mand skulde have én, begynde. Paa et Bord ved Siden af Juletræet laa alle Tingene, indsvøbt i Papir med paaskrevet Nummer, og der stod endvidere et rent Pragtstykke af en Tombola, som en af Besætningen, der var Blikkenslager, havde lavet af en Margarinebøtte. — Der var klistret blaat Papir med hvide Stjerner uden paa, og det fineste Haandsving var der til at dreje rundt paa.

En for en kom nu Mandskabet hen til Tombolaen, trak sit Nummer og fik sin Gave udleveret. Der var alle Slags Ting — Piber, Spillekort, Mundharmonikaer,

Bøger — alt hvad man kan have Fornøjelse af om Bord. Stor Munterhed vakte det, da *Peter Koksmath* trak en Lodseddel, paa hvilken der ingenting var skrevet; han vendte og drejede den flere Gange, for at ikke Synet skulde bedrage ham, men der var ingenting. Da han saa blev spurgt om, hvad Nummer han havde faaet, kastede han et sidste overbevisende Blik paa Sedlen og sagde paa sit brede jyske: »A tykkes te — det æ en Nitter«. Under stor Jubel trak Koksmathen om igen og vandt en pragtfuld Shagpipe.

Efter Lodtrækningen gik Officererne og Underofficererne til deres Messer for at begynde Julemaaltidet. Nede paa Banjerne serveredes nu Risengrød, Gaasesteg og Flæskesteg med Rødkaal; hver Mand fik en Pose Godter og noget Frugt, og bagefter fik de Punch.

Og der blev ordentligt »skaffet los«. At Skibet laa og kastede sig fra den ene Side til den anden og rev i sine svære Fortøjninger, generede ingen; det var man saa vant til, og nede paa Banjerne var godt og lunt at være. Oppe paa Dækket var Vejret blevet bedre, det sneede ikke længere, og Vinden og Søen havde lagt sig noget. Himmelen var klar, og Stjernerne straaledede med den stærke Glans, som en Frostnat kan give dem.

Mod Nord var Himlen oplyst af et straalende Skær, det var Lysene fra alle de Hjem i København, hvor Juletræerne nu var tændt, der forenede sig til en straalende Krans om Hovedstaden. Mod Syd var der ikke et Lys at se i det tætte Mørke — — jo, en Lyskegle skød pludseligt i Vejret, søgte et Par Gange Horisonten rundt og slukkedes — det var en Projektør fra et tysk Orlogsskib. Her i Nærheden af den store By, hvor Julefreden hvilede over hvert Hjem, kom nu den lille Lysstraaale pludselig frem af Mørket og mindede om den store Verdenskrig.

Fra det lille Vagtskib, der laa og tumledes frem og tilbage af den oprørte Sø, med det danske Orlogsflag vajende agter, sendtes et Haab op om, at den store By derinde og det hele Land maatte bevare det Fredens Lysskær, der denne Julenat straaledede ud fra vort gamle Fædreland.

AXEL GROVE.

KÆRLIGHEDENS SPROG

- G'dav Ole!
 — G'dav Stine!
 — Har Du faaet Landlov idag?
 — Ja, — det har je.
 — Er Du kommen helt her ud paa Toldboden, Stine?
 — Ja, det er je.

(Pause).

- Du tjener ellers paa Frederiksberg.
 — Ja, det gør jeg, — men — jeg la'e Vejen herom a'.
 — for — man ku jutte vie
 — Næ-i, — man ku jutte vie.

(Pause).

- Hvodden lever Du ellers Ole, je ha'tte set Dig si'en i Sommers hjemme paa Thuro.
 — Jo-ov, saadden saa sli'eli. — Du sku' se vores Skibsergent, det er da en kunstig Fætter, det er farlig saa mei Sjøv han ka' finde paa og si'e. — Og saa er der vores Baksløjtnant, det er en rask Fyr, Du ka' tro, han ka' loppe vos op!
 — Hva ka' han?
 — Loppe vos op.
 — Naa.

(Pause).

- Hvodden er Ma'en om Bord?
 — Jov aa jov, je klager ikke. Det værste er næsten og faa'en gnuddet af Skaffegrejerne igen.
 — Hvad er Skaffegrejer for novet?
 — Det er Skaffebakker og Tallerkener og Skeer og Gaffler og saadden novet, — men je kender en Fyrbøder.
 — Ja — men, hvad kommer det Skaffegrejerne ved?
 — Jov, han hugger Tvist nede i Maskinen. Og Tvist det

er det allerbedste til og vaske af med, ellers kommer der nemt li'som et tyndt Lag Fedt over det altsammen.

— Ih tænk, — er det virkelig!

(Pause).

— Og saa har vi jo Køjerne. Det er det bedste af det altsammen. Man ligger storartet i saadan en Køje, kan Du tro.

(Pause).

— Jeg har tænkt, at naar jeg nu bliver permitteret og kommer hjem til Thuro, saa skal jeg ha' mig saadan en Sejldugskøje til og hænge op i to Kroge.

(Pause).

Ja, det vil sige — jeg har egentlig tænkt — jeg mener altsaa, — at der sku' være to. — Og saa skulde de om Sommeren hænges op ude i Baadeskuret — om Vinteren er de saa nemme at stuve a' Vejen. — — — Vi — jeg — vi behøver slet ingen Sengekammer.

(Pinlig Pause).

— Jamen — Ole — hvem — hvem har Du tænkt sku' ligge i den anden Køje?

— Det — det sku' Du — Stine!

— Det gaar aldrig godt, Ole!

— Jov, det ska' Du snart faa lært, naar je' piver: Klar ved Køjerne! — — Skal vi saa følles a' ned og ta' en Gang Sökkela'e paa det!

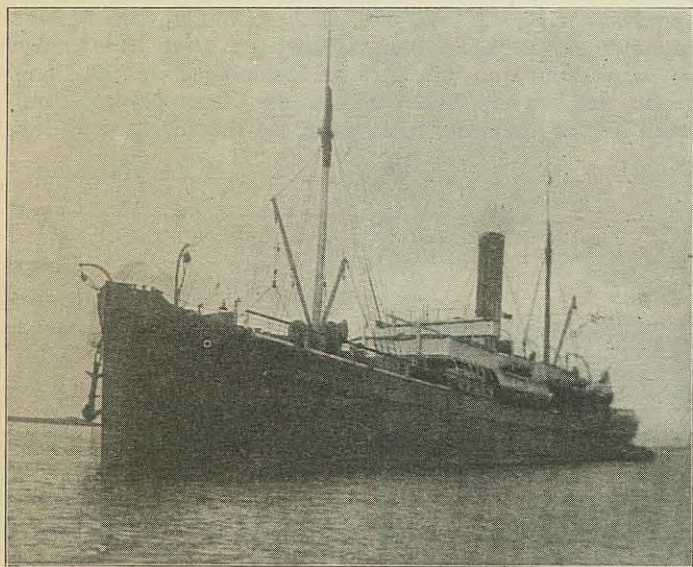
(De følges ad Resten af Livet).

AXEL THIESS

FRA EN ISLANDSTUR

Det var en Gang for nogle Aar siden, at en ældre Officer, som tidligere havde været min Foresatte, og som jeg havde lært baade at højagte og holde af, gjorde mig den Ære at spise Frokost om Bord hos mig, da jeg var Skibsfører i D. F. D. S. Under Maaltidet blev der fortalt en Del Historier — for det hører jo til i et Skib — og da jeg lige var paa Toppunktet af en af mine bedre Historier, sagde min Gæst: Næh, ved De nu hvad! — det er sgu' Løgn. Ja, det sagde han virkelig, og det var nu kedeligt — for det var tilfældigvis een, som var sand.

Jeg tror, jeg har opdaget, hvorfor man taler saa meget om Skipperløgne — for det vilde jo være umuligt for en Skipper at opleve alt det, som Passagererne forudsætter, at han har oplevet.

Manden er tvunget til at blive Digter — og naar man saa tager i Betragtning, at han er »supposed« at vide, hvordan Vejret bliver i Overmorgen, om Skibet naar et Totusind Mil fjærent Punkt inden trekvarter til to, om, hvorfra og hvorhen et hvilket som helst Skib, man møder, kommer og gaar o. s. v., saa maa man jo uvilkaarligt faa Medlidenhed med Manden.

Jeg har i over fire Aar været Skipper i et Passagerskib, en Bemærkning, som jeg skylder mine Læsere, i Henhold til ovenstaaende.

Kære Læser — er De overtroisk — jeg troede ikke, jeg var det, og nu ved jeg ikke, hvad jeg skal sige.

Det var en mørk og kold Vinternat, vi kom fra Pentland Firth og laa oppe under Islands ugæstfri og farlige Sydkyst. — Ve det Skib, som strander her; i 99 af 100 Tilfælde er det med en Paalandsstorm redningsløst fortabt. — Sandet suger det ned, Søen knuser det opstaaende, i Løbet af et Par Dage er alt borte, knust og opslugt — og Besætningen er ilde faren. Lykkes det den at komme i Land, saa er der mange, mange Mil til den nærmeste Gaard. — Terrænet er gennemfuret af Vandløb, og Sandet er lumskt, kun hist og her staar en ensom Stenvarde, hyllet ind i Sne, knapt til at skelne fra Omgivelserne; — men det er dog et Holdepunkt: Vardeerne leder hen til et lille Hus, hvor de Skibbrudne kan finde det nødvendigeste til at op-

retholde Livet, og hvorfra de kan gøre Signaler med Lanterner til nærmeste Gaard efter Hjælp.

Medellandsbugten er Islands Jammerbugt. Vi havde ingen Observationer haft i et Par Dage og maatte stole paa Bestikket og Loddet — til Tider to utro Venner. Vi loddede fra 80 Kvartmile til Søs, og det syntes at passe. — Styrmanden var varskoet om at holde Loddet gaaende fra Kl. otte om Aftenen, fra hvilket Tidspunkt der var Haab om at faa nogle paalidelige Oplysninger.

Jeg sad nede i Kahytten efter Middag og læste i »Tagebuch einer Verlorenen« og var meget fordybet i denne interessante og triste Bog, da jeg pludselig mærkede en Uro komme over mig; — det var, som om een stod bag ved mig. — Jeg vendte mig om med en Følelse af Uhygge, men der var ingen, og jeg slog det hen — og gik videre i Læsningen. Lidt efter blev jeg igen urolig og vilde have svoret paa, at der lige bag ved mig stod et Menneske, som berørte mig. Jeg smækkede Bogen i og fo'r op paa Dækket, i det samme hørte jeg Roret blive lagt haardt i Borde og Raab fra Broen. Forude gennem Disen skimtede man Braaddets skumklædte Top og hørte dets Torden, naar det knustes mod Revlerne; der var lige Tid til at dreje af og komme klar.

Jeg tror, det var vor gode Skytsaand, som vilde vare os for Faren.

Det er en bekendt Sag, at Folk som bor i afsides Egne — i Norges nordlige Del, paa Island og mange andre Steder — bliver synske — faar »den sjette Sans«. Man kan le derad — men ganske bortforklare Varslerne kan man ikke.

Der var en Gang en Dame med som Passager; hun havde været meget syg nede i Danmark og havde gennemgaaet en svær Operation; — nu var hun paa Vej hjem og maatte holde sit Sølvbryllup om Bord — ganske vist uden Brudgommen. Om det nu var de mange og lange Timer paa Sygelejet eller Sindsbevægelsen ved Tanken om Sølvbrylluppet ude paa Atlanterhavet, der gjorde det, det ved jeg ikke; — men hendes Tanker fo'r viden om, og hun drømte meget, og mærkeligt nok slog det altsammen til. Morgenen efter Sølvbrylluppet, som vi havde afholdt saa festligt som muligt om Bord, kom hun til mig og sagde: »Kaptajn, jeg har i Nat drømt, at der stod et stort, sort Kors paa Stranden ved Blönduòs, jeg tror det er et daarligt Varsel.« »Naah! saa ryger vi s'gu nok i Land dèr, skal De se,« sagde jeg, for at trøste hende, og glemte dermed den Sag.

Efter en stormfuld Tur rundt om Vestkysten af Island var vi endelig havnede paa Blönduòs Rhed — en berygtet Plads paa Island — aaben lige ud til det nordlige Ishav. — Sølvbruden var forlængst gaaet i Land, og Varslet glemt.

Vejret var godt og Skibet laa saa langt inde, som det paa nogen Maade kunde forsvares — og maaske endda lidt til — og alt var roligt.

Kl. 8 om Morgenen, da det endnu var mørkt, kom 2den Styrmand — en meget rolig Mand — ned og sagde, uden kendelig Sindsbevægelse: »Kaptajn! Vinden er sprunget paalands, det blæser en Storm, det brækker rundt omkring os, skal vi ikke se at komme væk.« Jeg tænkte straks paa Sølvbrudens Varsel og fløj ud af Køjen og op paa Dækket.

Søen brød og brækkede rundt om os; for at faa det

ene Anker hjem maatte vi stikke saa meget paa det andet, at vi faldt tværs i Braaddet, og en Braadsø kom op over den 36 Fod høje Bro; det var en højst uhyggelig halv Time, inden det lykkedes at komme ud af Brændingen, og faa Ankrene hjem — men det lykkedes til sidst. Da Faren var forbi, kom en af Passagererne og sagde: »Kan De huske, hvad Sølvbruden drømte.« »Ja, det kan De bande paa, at jeg kan, men jeg havde nær glemt det.«

En Dag i Reykjavik havde jeg nogle Gæster til Frokost, bl. a. vor Agent og hans Frue. I Samtalens Løb fortalte jeg Fruen, hvordan vi for nogle Dage siden nær kunde være forliste, da vi havde tørnet mod et ukendt Under-vandsskær. Hun spurgte mig straks: »Hvornaar var det?« — »Ved De ikke det,« sagde jeg forbavset, da jeg maatte antage, at det forlængst var en bekendt Sag. »Nej, vi har intet vidst derom.« »Det var i Torsdags.« »Det er ganske mærkværdigt,« sagde hun saa, »for Torsdag Morgen sagde min Mand straks, da han vaagnede — »jeg har i Nat drømt, at der skete en Ulykke med »Ceres«, men jeg saa den sejle videre bagefter, saa det er nok noget Vrøvl« — men det var det altsaa ikke.«

Skal man tro paa Varsler og Drømme, eller skal man ikke?

Naar man i Aarevis beskæftiger sig med at føre Passagerer over Atlanterhavet, kan det ikke undgaas, at man erhverver sig nogen Menneskekundskab — og Verden vil jo, som bekendt, bedrages.

Junituren rundt om Nordlandet har foruden andre Fordele den Charme, at Solen paa dette Tidsqunkt ynder at være oppe hele Natten — naar man da er passende nord-

lig — ogsaa Kl. 12, og man kan jo ikke fortænke de Passagerer, som særlig har betalt Billetten med Henblik paa at se Midnatssolen, i, at de ogsaa gerne vil have denne Oplevelse.

Paa en Rejse, hvor der var særlig mange Passagerer fra »Das grosse Vaterland«, var Skibet ulykkeligvis ikke naaet højt nok mod Nord den eneste Nat, der var Tale om at kunne faa Midnatssolen at se, og saa var jo gode Raad dyre.

Nu er det jo saa heldigt, at Urene om Bord stilles dagligt, eftersom Skibet flytter sig øst eller vest over; — og da Bjerget, in casu Midnatssolen, ikke vilde komme til Muhamed (S/S Ceres), maatte Muhamed gaa til Bjærgen, og med stort Mas lykkedes det at beregne, at Skibet Kl. det og det var paa den og den Bredde, og at Solen da var i Horizonen. Det gjaldt altsaa om at faa Uret til at være 12, naar Skibet var paa Bredden og Solen i Horizonen — og Manøvren lykkedes.

En bedre Middag havde præpareret Stemningen — og Solen gik præcis — heldigvis. — Alle Passagererne fandt Midnatssolen charmant — og da de i kort Tid havde faaet Lov at beskue den, og de obligatoriske »Ansichtskarten« var blevne udfærdigede med en hel Mængde »wunderschön«er og »colossal«er, blev man venligt, men bestemt anmodet om at indfinde sig i Kahytten til en lille Souper. Og mens Souperen gik ned og Stemningen op, gik Solen baade ned og op, men det var der ingen der saa, undtagen de faa indviede, hvis Mund var lukket med 7 Segl.

C. A. BROBERG

I Drømmeland.

VED JULETID I ØSTEN

SMAA ERINDRINGER FRA EN REJSE

Det var en tidlig Decembermorgen ifjor, at vi med Østasiatisk Kompagnis Motorskib »Panama« ankrede op i Jangtse Flodens gule Vand for at vente paa Lodsens og paa Flodtiden. En ret haard Rejse havde det været fra Singapore, NO Monsoonen er — særlig ved Formosa — ikke til at spøge med, naar man skal kæmpe sig op imod den med et tunglastet Skib, men friske, salte og med et blaaligt Skær havde Sprøjtene over Skibet dog været, og det morgenlige Styrtebad var en Forfriskelse. Men nu paa een Nat var den Glæde forbi: her var Vandet ganske vist stille, men saa ækelt som Kloakvand, og det kan nok være, jeg hurtigt fik lukket for Styrtebadshanen, da jeg saa Vandets Farve.

Højt oppe paa en af de mange Klippeøer, der ligger her, var om Natten en stor engelsk Dampers strandet, en Del andre store og smaa Skibe ventede ligesom vi, og Snesevis af Sampaner myldrede omkring os, propfulde af Kinesere, som dels vilde slaa en Handel af, dels laa og fiskede, og Luften genlød af deres Raaben og Skrigen baade paa kinesisk og paa deres »Pidgen« engelsk.

Shanghai var endnu ikke til at øjne, men Lodsens, som kom om Bord, belærte mig om, at Turen op ad Floden dertil tager det meste af en Dag, saa jeg maatte altsaa styre min Utaalmodighed lidt endnu. Denne Tur er interessant nok; fra at være et stort gult Hav at se paa snævrer Floden snart saadan ind, at man paa begge Bredder kan se Kineserlandsbyerne med deres travle Liv og Rismarkerne, der trappeformet strækker sig ind i Landet.

Os Danske møder der her straks en stor Glæde, idet vi ved et Knæk paa Floden ved Woosung ser Dannebrog vaje over en prægtig Bygning, — det er Store Nordiske Telegraf-selskab, der her har sine Kontorer og Boliger for de danske Telegrafister, — og den, der ikke har prøvet det, aner slet ikke, hvad det vil sige at se sit elskede Flag, Symbolet paa sit Land, vaje i de fjerne Riger og da ganske særligt, naar det som her vajer over et af de Foretagender, som har bragt Danmark den største Anerkendelse over hele Verden.

Efterhaanden som man nærmer sig Shanghai, ser man

store Fabrikker og fornemme Købmandshuse, og man styrer lige ned mod Shanghais fineste Promenade og Park, The Bund. Meget »kinesisk« ser Shanghai — Østens Paris — nu ikke ud paa Afstand. Sagen er den, at de europæiske Kvarterer — »Settlements« — selvfølgelig har den bedste Plads i Byen og derfor optager hele »The Bund«, medens Kineserne selv maa bo længere inde, helt for sig selv, omgivet af en mægtig Mur med nogle faa Porte, som om Natten holdes lukket. Det er nu imidlertid fra mit Besøg indenfor denne Mur, som saa skarpt skiller de store, flotte Gader med deres gyldne Templer og halveuropæiske Butikker fra et Virvar af Gyder med smaa bitte Boder og ofte faldefærdige, men herlige, ældgamle Templer, at jeg vil fortælle lidt.

I det Øjeblik, hvor man i det franske »Settlement« forlader sin Rickschaw for til Fods at presse sig igennem den smalle Port, som danner Hovedindgangen til Kineserbyen, siger man paa een Gang Farvel til det 20de Aarhundrede og gaar mindst 4000 Aar tilbage i Tiden. Det er forstaaeligt, at man føler sig noget underlig til Mode! Købmanden, som sidder i sin Bod, Boden selv, hans Regnebrædt, hans Pibe og Tekop, altsammen ser det ud, som det har gjort længe inden vi kendte noget til Danmarks-historien; nej, her forhaster man sig ikke.

Uden en kinesisk Fører lader det sig nu slet ikke gøre at vove sig derind. Ikke det allerbedste Kort kan hjælpe til at finde igennem det 3/4 Kaos af smalle, ganske ens udseende Gader, man løber rundt i ganske som i en Labyrinth. Man regner, at der bor ca. 155,000 Mennesker her »indenfor Murene«, og at der findes omkring 28,000 Huse for dem at bo i, saa her er absolut ingen »Bolignød«, selv om Husene er ganske smaa, og en stor Del af hvert Hus optages af Boden og Værkstedet.

Kaptajn Bahnson fra »Store Nordiske« havde venligst givet mig en af sine egne Kineserboy'er til Fører, og med ham begav min Kone og jeg os trygt afsted; han vilde hellere lade sig flaa levende end se paa, at hans Herres Venner kom noget som helst til, ja end ikke, at de blev

snydt mere end rimeligt var af de driftige Kineserkøbmænd.

To store Ubehageligheder møder man straks, naar man kommer indenfor Porten, den ene er den gruopvækkende Atmosfære, som man ingen Steder bliver kvit, den anden den Masse Tiggere, som uafbrudt løber efter alle Europæere, som vover sig herind.

Den Lugt, der opfylder Luften, lader sig daarligt beskrive, den er paa een Gang sødlig og dog saa gennemtrængt af de stærkeste Krydderier. Sagen er jo den, at Renovationsvæsenet ikke just er højt udviklet, saa at Gaderne er den egentlige Skarnkasse, og Hunde og Katte paatager sig for en stor Del at skaffe Skarnkassen tømt. Men der bliver jo alligevel en Del Madrester og andre

Sager tilbage. Mange af Shanghais europæiske Indbyggere besøger paa Grund af dette aldrig nogensinde Kineserbyen, hvad der dog nok maa betegnes som for stor Ømfindtlighed.

Tiggerne er rædselsfulde, og de foretager de gyseligste Mishandlinger paa sig selv for at vække Medlidenheden. Særlig bruger de at løbe frem foran deres Offer og saa kaste sig paa Knæ og hugge Hovedet ned i Stenbroen, ofte saa haardt, at Blodet sprøjter ud fra Panden. Disse Tiggere — som findes i tusindvis — er forøvrigt fuldstændig organiserede under Førerskab af en »Tiggerkonge«, som administrerer de indkomne Summer, og som de maa lyste i alt. Europæere, som hyppigt skal ind i Kineserbyen, kan een Gang om Aaret indbetale et større Beløb til »Finansministeren«, som saa til Gengæld giver dem et stort Kort, som har den magiske Virkning paa enhver Tigger, der ser det, at han straks forsvinder. Det er ganske praktisk!

Naar man har sat sig ud over disse to Ubehageligheder, hengiver man sig til Nydelsen af det aparte Liv, der rører sig rundt omkring. Ethvert Hus er en Butik eller nærmere et Værksted, hvor der tillige er Udsalg. Det er nemlig her, at alle de herlige Kunstgenstande laves, som senere i dyre Domme sælges inde i de europæiske Kvarterers lysende Butikker. Her laves de kunstfærdig udskaarne Elfenbensfigurer, de fineste Silkevævninger, det kostbare Porcelæn og de dejligste Vifter — og altsammen kun ved Haandarbejde; der findes ganske sikkert ikke een Maskine af nogen Art derinde. Tid og Mennesker er der nemlig nok af i Kina, og Kineserne arbejder derfor nu paa samme Maade, som de har gjort det i umindelige Tider.

Min Fører var Ven af en Kineser, der lavede Elfenbensfigurer, og han tilbød at introducere os hos Manden og faa ham til at vise os sit Hus. Da alle Husene er helt aabne ud til Gaden, gik vi lige ind i Stuebygningen og befandt os saa her i Mandens hele Lejlighed, idet den rummelige Stue kun ved et Skærmbærd deltes i et Værkstedrum og Privatlejligheden. Med at Par mægtige Hornbriller paa Næsen sad Husherren og arbejdede med at lægge sidste Haand paa Værket: en lille, tykmavet Elfenbensbuddha, og han blot lige skævede op for at se, hvem der mon nu kom for at slaa en Handel af; Kineserne lader nemlig altid straks, som om de aldeles ikke ønsker

nogen Handel for derigennem at kunne skrue Prisen op. Da han imidlertid opdagede, at hans gamle Ven *Shang-Fen* var med, rejste han sig op med et Sæt, skød Brillerne op i Panden, trykkede energisk sine egne Hænder og bøjede Hovedet ned mod Knæene, en Ceremoni, som øjeblikkelig gengældtes af vor Fører Shang, som derefter hastigt forklarede ham, hvem vi var, og at vi ønskede at se hans Hus. En fornyet og endnu dybere Hovedbøjning og en Trykken egne Hænder i Forbindelse med en Ordstrøm, der ingen Ende vilde tage, var Resultatet af denne Oplysning. Hvad han meddelte mig, kan jeg naturligvis ikke bestemt sige, men efter hvad Shang fortalte mig, gik det ud paa, at hans Tip-Tip-Olderfar i sin Grav vilde velvillig min Tip-Tip-Olderfar i hans Grav, fordi der var overgaaet hans usle Hus den Lykke, at saa ærværdige og vise Folk vilde gaa over hans Dørtærskel. Saa det var jo meget venlig sagt af ham. — Under en ustandselig Ordflod viste han os saa rundt. Først i Værkstedet, hvor han ganske alene sidder og laver de forskelligste og fineste Arbejder, altsammen ud af eet Stykke Elfenben og med Redskaber, der kun bestaar af en Kniv og en Fil, medens en Kop dampende Te og en Pipe med et mægligt Rør, men med et Miniaturhoved, forsøder ham Arbejdet. Ofte sidder et Par Venner ved Siden af ham uden at bestille andet end at læse Aviser og drøfte Politik; Politiken spiller nemlig en meget stor Rolle for Kineserne. Paa den Tid, da jeg var der, var der stor politisk Gæring i Shanghai, idet det var dengang, at *Juan Shi Kai* vilde lade sig udraabe til Kejser, hvilket mødte den største Modstand mellem Shanghai-Kineserne, som endog drev det til at myrde en højtstaaende kinesisk Admiral lige uden for det franske Gesandtskab, fordi han var kejserlig sindet. — Inde bag Skærmbærdet var der ganske rummeligt, men yderst tarveligt med Hensyn til Bohave. I et Hjørne var opstillet Familiens Husguder, og midt paa Gulvet stod et stort Kogekar, hvorfra der duftede yderst ubyggeleg; det var Middagsmaden, der stod og kogte. Der staa vist altid Mad og koger, saavidt jeg kan forstaa, og Venner, der kommer paa Besøg, bliver da budt paa »en Pind«. Vi fik da ogsaa straks overrakt et Par Pinder hver og opfordrede til at stikke løs paa Varerne i Gryden. For Skams Skyld syntes jeg dog, at jeg maatte prøve, og jeg gjorde et fortvivlet Forsøg paa at faa noget fat imellem Strikkepindene. Gud være lovet, at det omtrent mislykkedes! For af den Smule, jeg fik ind i Munden, havde jeg nok for Resten af mit Liv. Jeg kan daarlig taale at tænke paa det, men Pindene har jeg dog gemt til Minde om den Rædsel.

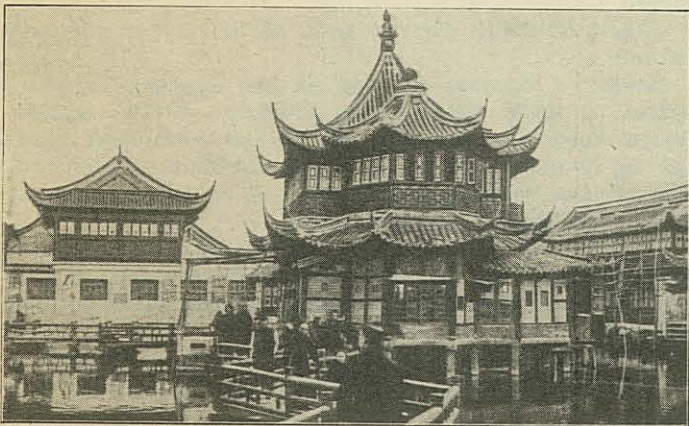
Iøvrigt var der i Stuen en voldsom bred Stenseng, stor nok til hele Familiebestanden; Sengklæderne bestod af et Par Træ-Hovedpuder og nogle Maatter. Der siges, at Røgen fra Ildstedet ofte ledes ind igennem Stensengen for at opvarme denne bedre. Paa et lille Bord stod en Porcelæns-vase, underligt afstikkende mellem disse andre Sager, muligvis har den nok været mange Penge værd hos en Antikvitetshandler i Europa. — Vi købte til sidst den lille Elfenbensbuddha, og efter gensidige Taksigelser forlod vi saa det gæstfri Hjem.

Vi drak en Kop Te inde i det berømte Tehus *Wo Sing Ding*, som er bygget paa en af de faa aabne Pladser i Byen, nemlig ude paa en lille Sø. En udskaaet Træbro i Zigzagform fører derud; den er bygget saadan, fordi onde Aander lettest bevæger sig ad lige Linjer, men som Regel standses af Hjørner. I dette Tehus var der myldrende fuldt af Folk, dog udelukkende Herrer, og en kvalm Tobakslugt opfyldte de forskellige Rum, hvor man i Taagen kunde skelne mange meget rigt paaklædte Kinesere, som dels sad, dels laa paa Bænke rundt om Bordene; kun finere indfødte faar nemlig Lov at komme ind i dette Tehus, og saa naturligvis Europæere, til hvem der findes et særligt Værelse.

Et gammelt, men dog endnu pragtfuldt Tempel var vi paa Hjemvejen inde i, og saa her den noget aparte Maade, Kineserne beder til deres Guder paa. Man har egentlig

ikke Indtrykket af at befinde sig paa et højtideligt Sted, tværtimod; her er en Raaben og et infernalsk Spektakel, som mere hensætter en til Dyrehavsbakken. Sagen er nemlig den, at Kineserne mener, at Guderne som Regel sover og derfor ved alle Midler maa holdes vaagne for at høre paa Bønnerne. Der er i den Anledning anbragt en Gongong ved Siden af hvert Gudebillede, og den trakteres uafbrudt, saa længe Bønnen staar paa. Og det er ikke stille Bønner, nej, en Raaben og Hujen er her — og videre alvorlige ser de bedende just heller ikke ud. Det gør et aparte Indtryk. — Jeg vil nu alligevel ikke nægte, at jeg følte mig friere til Mode, da jeg igen udenfor Porten lod min Rickschaw-Kuli strække ud til »Astor House«, hvor der er akkurat lige saa europæisk som i Palmehaven.

Selve Julen var jeg i Japan. Nogen egentlig Jul holder Japaneserne naturligvis ikke, men Nytaar fejres som en af de største Højtider, og allerede ved Juletid pynter de deres Gader og Huse op til den forestaaende Fest. I Yokohamas Gader var hængt Tusinder af Papirlygter op,

Flag i alle Farver dækkede næsten Udsigten op mod Himlen, men paa de aabne Pladser kunde man dog tydeligt se Mount Fuji strække sin snedækte Kegel op imod det Uendelige, — jo, her kunde man let komme i Julestemning. — Der er jo i det hele taget saa meget Stemning over alting i Japan, saa megen Ærbødighed og saa meget smukt, og dog maa man ofte smile deraf. Jeg skal ikke skrive noget videre herom eller i det hele taget sige noget videre om Japan, kun vil jeg fortælle et Par Smaeksempler fra mit Besøg i Kyōtō, den gamle Hovedstad og Kejsernes Kroningsby, hvor de ældste og skønneste Templer i Japan endnu findes, maaske kun overstraalet af de berømte, der findes ved Nikko.

Da jeg var i Japan, var Mikadoen kort forinden under enestaaende Højtidelighed bleven kronet, og Japaneserne valfartede i store Skarer til Kyōtō for at se de hellige, paladslignende Bygninger, som var opført i den Anledning, men, som Traditionen forlanger, blev nedrevet kort efter Højtidens Afslutning. Ærbødigheden for Mikadoen var saa stor, at det Tempel, hvor Kronen var bleven sat paa hans Hoved, kun maatte beskues i en Afstand som fra Bredgade til Det kgl. Teater, og at alle, der passerede det, skønt det var bidende koldt og midt ude paa en aaben Plads, ikke alene skulde gaa paa Strømpesokker, men ogsaa tage deres Overfrakke paa Armen. Hattene kunde man til Gengæld gerne beholde paa Hovedet!

Ude paa en lille Kirkegaard saa jeg en Enke pynte sin

Mands Grav med friske Blomster. Hun satte nogle nye Lys i de ejendommelige Lygter, som findes paa alle japaneske Kirkegaarde, og saa anbragte hun mellem Blomsterne Skaale med Ris og smaa Kopper med duftende Te. Hun vilde ikke, at den afdødes Aand skulde lide Nød, naar den om Natten skulde ud paa sin Vandring, og hun fandt ogsaa hver Morgen Skaalene og Kopperne tømte. Det hele var saa rørende at se paa, men desværre var det vist en

Pagoda at Yasaka, Kyoto. 塔 五 坂 八 福 京

mere levende Landsmand, der sørgede for at holde hendes Illusion vedlige. — Vi tilbragte Juleaften om Bord paa »Panama«, og jeg vil blot tilsidst bekræfte, hvor kønt og højtideligt den Aften fejres om Bord i vor Handelsflaade. Skibets Fører, Kaptajn *Ingemann*, havde sørget for, at alting fik det hyggelige, hjemlige Præg, som enhver Dansk ønsker, at Julen i det fremmede skal bære. Saavel for Mandskabet som for Officererne var der pyntet op med stedsegrønne Træer, Julelys paa Grenene og smaa, hjemmelavede Marzipanfigurer, Kræmmerhuse og Flag fik dem til at ligne vore egne Juletræer.

Gaasesteg med Rødkaal fik vi alle, og der var vist ingen, der den Aften brød sig om at gaa i Land, vi vilde helst fejre vor Jul »under Dannebrog«. —

A. BARDENFLETH

SALTVAND OG TJÆRE

(SOMANDSPASSIAR)

Min gamle Ven, Dampskibskaptajnen, har lagt op paa Grund af Krigen — eller maaske snarest paa Grund af de høje Aktiekurser. Han har realiseret. Af Forsigtighed, siger han. Han har tjent nok, og nu lever han af Formuen.

Han og jeg har slaæet vore Pjaller sammen paa en daglig Spadseretur til Havnen. Jeg lider nemlig af ulykkelig Kærlighed til Søen — men har dog aldrig drevet det videre end til at kuldsejle tre Gange med Sejlbaad.

Vi var kommet ud paa Kajen for at se paa »Jyden«, som laa og lossede. Saadan en Rutebaad maa man jo besøge, saa faar man Nyt at vide. En stor Matros passerede forbi os. Han lettede paa Huen for min Ven.

»Han hedder Peter!« oplyste Kaptajnen.

»Det kan nok være,« sagde jeg. Jeg var nemlig adskilligt mere interesseret i en korpulent Dames Bestigning af Landgangsbroen. Det mindede meget om moderne Dans: to smaa Skridt fremad og et langt tilbage.

»Ja, han er gift med en Enke og bor i Løgstør.«

»Naa, er han det,« sagde jeg ligegyldigt. Damen slap omsider op paa »Jyden«s Dæk, rød i Ansigtet som en kogt Hummer.

»Se, Enken havde et Hus. Lad mig se, det kan vel være en tre-fire Aar siden, De blev gift.«

»Er det en Historie, Jensen?

»Nej, det er ingen Historie, det er en Oplevelse.«

Kaptajnen skelner meget skarpt mellem Historier og Oplevelser. De første udgives kun for, hvad de er; men de sidste har man Forpligtelse til at tro paa.

»Lad os saa gaa ind og faa den Kop The i Havnekaféen!« sagde jeg.

»Lad gaa med det!«

Snart efter sad vi bænkedede i den kahytsagtige Skipperstue og tillavede den liflige Drik, som bestaar af The, knust Kandis og Rom; en Skive Citron skal der ogsaa i. Men det er ægte Rom, man faar der; Sømænd lader sig ikke narre med den Vare.

Kaptajnen halede den lille sodede Pibe frem, stoppede den med Capstan (*full strength*), tændte den og pustede nogle fede Røgskyer ud i Luften. Saa tog han fat.

»Se, det var ham, Peter, vi kom fra,« begyndte han.

»Han blev altsaa gift med Enken i Løgstør.«

»Ja, det var det, De sagde,« indskød jeg.

»Ja, hun havde et lille Hus, et meget godt Hus forresten — med Have og alt — og lidt Penge var der nok ogsaa i Sparekassen, har man sagt. Den første Vinter vilde Peter ikke sejle; han vilde blive hjemme hos Enken.«

»Konen!« rettede jeg.

»Enken!« kom det kraftigt igen. »Jeg siger nu Enken! Der er stor Forskel paa en Enke og en Kone.« — Kaptajnen er altid uhyre skarp i sine Definitioner. — »Han blev altsaa hjemme og gik og nuslede. Først malede han Vinduer og Døre udvendig, saadan noget er en Sømand jo kendt med; saa malede han Køkkenet, og det lavede han om tre Gange. Han sagde, at han ikke var tilfreds med Farven.

»Skaal! Kaptajn! Det er godt, vi to ikke er gift med Enker!«

»Skaal! — Men saa en Dag gik han hen paa Tømmerlageret og købte lidt Bord og Brædder. Et Par Stykker Egetræ købte han sig ogsaa, og hos Isenkræmmeren købte han sig Søm og Nagler. Enkens første Mand havde været Tømmer, saa Værktøj var der nok af, og saa tog han fat paa at snedkerere oppe paa Loftet.

En Dag kort efter Jul fik han Besøg af en gammel Skibskammerat, og det skal siges til Enkens Ros, at hun tog pænt imod ham i alle Maader, saa han fik en fin Forplejning.

Saa siger Peter til sin Gæst: Hør, gaa du nu med mig op paa Loftet, saa skal du se, hvad jeg har staaende deroppe.

Naa, de kravler jo op ad Loftstrappen, saadan en rigtig Hønsesstige, som man kan have dem i mindre Huse.

Og kan De saa tænke Dem, hvad der stod paa Loftet?«

»Nej, det er ikke saa let!«

»Der stod sgu den dejligste Jolle, man kunde se for sine Øjne. Der manglede kun at sætte Essingen om.

Er det ikke en dejlig Baad? siger Peter.

Vist er det saa, siger den anden. — Men hvordan vil du nu bære dig ad med at faa den ned fra Loftet?

Peter blev noget lang i Ansigtet. Ja, han blev rent ud sagt helt ulykkelig. Han rev sig i Haaret, og endelig sagde han:

»Ja, hvordan faar jeg den ned? Det har jeg Dælen danse mig aldrig tænkt paa.

Enken blev skruptosset selvfølgelig; — saadan er Enker.

Enden blev, at de maatte brække Gavlen ned og tage Baaden den Vej ud.

Men det var Enken nok ikke meget glad for. Peter kom ud at sejle i Marts. Siden kalder de ham Peter Husende.«

»Det var en god Historie!« sagde jeg. »Skaal, Kaptajn!«

»Skaal! — Nej, det var en Oplevelse!« protesterede Kaptajnen.

MARIUS DAHLGAARD

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE I

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR, CHR. IX.'S GADE 5¹
ANNONCEEKSPEDITIONER: THIESENSVEJ 10 KORSØR
HANS TAUSENSGADE 14 ODENSE

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL

Marineforeningens Formand, Kommandør *Maegaard*, har overbragt Foreningens allerunderdanigste Nytaars-Lykønskning til Hans Majestæt Kongen, der takkede og paalagde Formanden at bringe Foreningen en Tak og Ønsket om Held og Fremgang i det nye Aar.

MARINEFORENINGENS LOKALKREDS FOR KØBENHAVN

afholder Tirsdag den 20. Februar Kl. 8 selskabelig Sammenkomst i Studenterforeningens Lokaler, Vester Boulevard. Foredrag af Astronomen, Observator **Thorvald Köhl**:

„En Rejse i Verdensrummet“
med Lysbilleder.

Derefter kammeratligt Samvær.

ET »HALLO« TIL ALLE MARINEFORENINGENS MEDLEMMER

Vor Forening har nu bestaaet i flere Aar, og jeg tør dristigt paastaa, at det har glædet alle os Medlemmer at staa i den. Særlig hver Gang vort Blad ankommer, er det ligesom man mærker et friskt Pust fra Søen: Minder fra Tiden ombord dukker frem; særlig de gamle Kammerater dvæler Tankerne ved. Men hvad jeg synes virker nedtrykkende, er at tage Fortegnelsen over Marineforeningens Medlemmer i Haanden og se, at der mangler de fleste af Navnene paa de Gutter, man lærte sammen med og kender Adressen paa endnu; man bliver uvilkaarlig ked over, at de maa savne vort Blad, savne det friske Pust, det fører med sig, savne de kvikke Fortællinger fra Søen, som naar man har læst dem, altid vækker Tanker om

noget lignende fra ens egen Tid i Marinen. Jeg har truffet adskillige gamle Marinere og spurgt dem, om de ikke stod i vor Forening, men flere af dem har ikke vidst, at den eksisterede. Skulde vi nu ikke, vi gamle Gaster, love at gøre alt, hvad vi formaar for at faa dem indmeldt? Skriv til dem og se at faa deres Tilladelse til at lade dem indmelde og bed dem saa til Gengæld gøre alt, hvad de kan, for at faa deres Kammerater og Bekendte med. Kunde det paa den Maade lykkes os at faa Fortegnelsen over Medlemmerne mere komplet, var der ingen det vilde glæde mere end

I. P. E. P.

Nr. 5252 Aargang 1899.

KØBENHAVNS-KREDSSENS FEBRUAR-MØDE

Som ovenfor bekendtgjort, indbyder Bestyrelsen for Kbhvns Afdelingen til Februar-møde med Foredrag med Lysbilleder af den landskendte Astronom, Observator Torvald Kohl fra Privatobservatoriet i Odder.

De fleste af Medlemmerne kender utvivlsomt Hr. Kohls instruktive Artikler, der maanedlig fremkommer i Dagspressen som astronomiske Oversigter over Planetverdenens Foreteelser. Sin glødende Interesse for denne, for de fleste Mennesker ret ukendte Verden omkring os, har Hr. Kohl ved sit mængeaarige, dygtige og af Staten anerkendte Arbejde, forstaaet at udbrede i vide Kredse Landet over til Glæde for mange. Hans Pendulforsøg, bl. a. i Aarhus Domkirke, til Paavinsning af Jordbevægelsen, vil ogsaa erindres af adskillige. Dette er den populære Side af Observatorens udstrakte Virksomhed; den indenfor Fagmændenes snevrere Kreds mest kendte, er hans Speciale: Stjerneskudobservationerne.

For os alle vil det sikkert blive en interessant Begivenhed under Hr. Kohls Førerskab at foretage »En Rejse i Verdensrummet«, som Foredragets Titel er, — ikke mindst for de mange Navigatører blandt os, som jo ex professo plejer Omgang med Verdenerne udenfor vor egen.

E. M.

VILHELM JULIUS HEIDNER

I en Alder af knapt 60 Aar afgik Fuldmægtig i Orlogsværftets Ekvipagekontor V. J. Heidner ved Døden den 31. December f. A. efter et ca. 3 Maaneders Sygeleje.

Hr. Heidner, der i Ordets bogstaveligste Forstand hørte til Holmens faste Stok, var født i Nyboder som Søn af Skriver ved Orlogsværftet H. Efter at have gennemgaaet Nyboders Drengeskole kom han ind paa Elevskolen, og i 20 Aars Alderen begyndte han som Skriver sin Virksomhed i Ekvipagekontoret, hvilket han, først som Assistent siden som Fuldmægtig, har ledet under de skiftende Ekvipagemestre.

Paa Grund af sin bundhæderlige, loyale Karakter, sin Flid og sin store Indsigt i alle de forskellige Forretninger, der henhører under dette Kontor, har han været en sjælden god Støtte for sine overordnede. Hans retlinede, forstaaende og velvillige Optræden gjorde ham afholdt af underordnede og af de mange forskellige Personer, der havde Ærinde i hans Kontor, og det var en stor Kreds, der med Vemod modtog Meddelelsen om hans Død.

Som et talende Eksempel paa hans gode Hjærte skal blot anføres, at han i 30 Aar var Kasserer for Prinsesse Marias Forening, og i alle disse Aar skænkede han den Lønning, som han efter Foreningens Love skulde oppebære, til Foreningens Formaal.

Heidner var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Stanislausordenens Ridderkors.

I Marineforeningen fik Fuldmægtig Heidner ikke Lejlighed til at samles ofte med Venner og Bekendte, idet hans Helbred lagde ham Hindringer ivejen, men vi erindrer, at han ved Stiftelsesfesten ifjor var tilstede og øjensynligt glædede sig med os andre.

KAPTJAN F. FRODA

Med det nye Aar vil der finde et Personskifte Sted indenfor Marineforeningens Hovedkontor, idet Kaptajn F. Froda, Hovedbestyrelsens Sekretær, trækker sig tilbage fra denne Stilling for at hellige sig anden Virksomhed.

Kaptajn Frodas Arbejde har, som al Pionertjeneste, ikke hørt til det lette. Nogle Maaneder efter Hovedforeningens Stiftelse den 30. April 1913 overtog han Hvervet som Undersekretær i denne, medens Kaptajn Ewald var Sekretær, og tænker man tilbage paa Begivenhederne indenfor Foreningen i de forløbne 4 Aar, vil man forstaa, at Stillingen ingenlunde har været nogen Sinecure, idet Kaptajn Froda tillige maatte varetage sin Virksomhed som Leder af Skibshypothekbanken.

Til det store Arbejde, Medlemsbladets Ekspedition, Foreningens vidt forgrenede Korrespondance — stigende efterhaanden som Lokalkredsen for København og de talrige Landskredse startedes, medfører, føjedes i de første Foreningsaar Arrangementet af Jubilæumsfestlighederne i Anledning af 50-Aarsdagen for Slaget ved Helgoland, hvor Kaptejn indenfor Festkomiteen trak et stort Læs. bogstavelig Nat og Dag paafærdede og tilsyneladende aldrig træt; hans Pligtfølelse og Nøjagtighed som Officer har han bevaret i sin civile Virksomhed.

Krigens Udbrud og den dermed følgende Udkommando af mange af Foreningens Støtter, hos hvilke Undersekretæren hidtil havde kunnet søge Hjælp, skulde ikke gøre Forholdene lettere for ham; — Lokalkredsenes Samarbejde og de dermed følgende mangfoldige og forskelligartede Spørgsmaal, som opstod, har alt i alt kunnet beslaglægge en Mands fulde Opmærksomhed. Den Interesse, Kaptajn Froda nærer for Foreningens Trivsel, har sikkert haaret ham over mange af de smaa Fortrædeligheder, som nu engang uadskilleligt er knyttede til at være den, hos hvem mange Traade samles. Marineforeningen bringer ved Adskillelsen Kaptajnen en Tak for hans trofaste og dygtige Arbejde, med Ønsket om Held og Lykke i hans fremtidige Virksomhed.

Hr. Overretssagfører Kjør har, efter Kaptajn Frodas Fratræden, overtaget Hvervet som Hovedbestyrelsens Sekretær.

KØBENHAVN-KREDSSENS MØDE DEN 17. JANUAR 1917

Det synes, som om Foreningens Foredragsaftener stadig vinder større og større Tilslutning, — maaske skyldes dette Medlemmernes Erkendelse af, at det gamle Ord om at »gavne og fornøje« passer paa disse Sammenkomster.

Aftenens Forløb gav tilfulde Indtryk af, at begge Dele opnaaede! Henimod 140 Medlemmer havde fundet Vej til »City«, og Foredragsholderen Dr. phil. J. Østrup kunde se ud over et, efter vore Forhold, endog meget velbesat Auditorium.

Doktor Østrup er jo en, ogsaa udenfor videnskabelige Kredse, saa velbekendt Mand, at Bekendtskabet med ham egentlig ikke virkede nyt for hans Tilhørere, men hans Vidtberejsthed og store Kendskab til »Tusind og een Nat«-Landene, hans flereaarige Liv mellem Orientens Folk i Byer og i Ørkener gør, at et Foredrag af denne usædvanlige Videnskabsmand imødeses med særlig Forventning og Interesse. Dr. Østrup er en højst indtagende Taler, der med den videnskabelige Grundighed forbinder Evnen til at holde sine Tilhørere baade i Aande og i godt Humør. En saa interessant og kyndig Udreder af den europæiske Politiks Traade i Aartierne før Verdenskrigens Udbrud, som personlig har plejet Omgang med flere af Tidens politiske Storheder, maa selvsagt være i Besiddelse af en Autoritet og Viden, som, fremsat af Doktorens lune Humor, maatte fængsle stærkt; og utvivlsomt hostede man her Kundskab om mange af de Forhold, som maaske vil forandre Verdenskortet om føje Tid, Forhold, som man maaske kendte lidt til, men som de færreste af os ejede tilstrækkelig stærkt Blik til at kunne se mere end de grove Omrids af. Dr. Østrup loftede for os en Flig af det Slør, hvori Morgenlandene mod Sydøst har været hyllet for os og lod skimte disses Betydning i Relation til Stormagterne, Tyrkiet, Lilleasien, Mesopotamien og Landene om den persiske Havbugt.

Foredraget modtoges med meget Bifald, hvorefter man begav sig til Aftensbordet nedenunder. Formanden bragte her en Tak til Dr. Østrup for hans Imødekommenhed overfor Foreningen, hvilket Forsamlingen sluttede sig til med et Leve for vor Gæst. Dr. Østrup takkede og udtalte sin Tilfredshed med at være blandt os, idet han under megen Jubel drog Sammenligning mellem den Gæstfrihed, som var udvist mod ham, da han færdedes blandt Arabere og Beduiner, og den, som Foreningen viste ham; han paaviste den nøje Forbindelse; der altid findes mellem en Nations Storhed og dens Betydning paa Havet, — jo større Antal Skibe des større Betydning udadtil, — og Velstand indadtil, — og det var ham derfor en Glæde at være i en Forening, hvis Formaal netop var Styrkelse af Interessen for Søfart og Søværn; Doktoren sluttede med at udbringe et Leve for, at Nationen maatte naa til Erkendelse heraf, og for Foreningens Trivsel.

Ved den efterfølgende Kaffe glædede Hr. Holleufer udmærket akkompagneret af Hr. Sonnemann — Forsamlingen med Sang, ligesom ogsaa Hr. Mouritzen sang; Stemningen var som sædvanlig kammeratlig og fornøjelig og Talernes Række anslig, først hen paa Smaatimerne skiltes man — og vi tør udtale Haabet om, at denne den første Modeaften i 1917 maa følges af andre lige saa vellykkede i det nye Aar.

E. M.

ODENSE LOKALKREDS

afholdt et animeret Pølsegilde for sine Medlemmer i Fyns Forsamlingshus den 22. November, ved hvilken Lejlighed der blev budt en mødte Medlemmer flere Overraskelser i Form af Gaver til Kredsen.

Fra Faaborg Lokalkreds var Bestyrelsen inviteret og Formanden, Fabrikant C. C. Jensen samt to Bestyrelsesmedlemmer: Installator Jensen og Plantør Jørgensen glædede os ved deres Nærværelse.

For Spisningen tog sin Begyndelse, bød Formanden for Odense-Kredsen Velkommen, hvorefter han gav Ordrt til Næstformand, Hr. Maskinmester Nimb, der vilde berede Kammeraterne en Overraskelse, for Spisningen begyndte. Hr. Nimb oplæste en smuk versificeret Tale om Klokkelydens Betydning før og nu og sluttede med

Og dersom Klokken atter maa kalde,
ved jeg vi møder i sluttet Tog
og gør vor Pligt under Dannebrog.
Saa modtag min Klokke; — naar her den lyder
os gammelt og godt Kammeratskab fryder;
vi mindes den Gang, da vi Bølgerne pløjed,
og godt og ondt med hinanden dojed.

Efter Fremsigelsen overrakte Hr. Nimb Kredsen en af ham selv forfærdiget Skibsklokke, der var anbragt i en Galge, monteret paa en Fod af Træ. Formanden, Telefonmester Buchgreitz modtog Klokken paa Kredsenes Vegne og takkede Giveren i hjærtelige Ord, hvorefter han indviede Klokken ved at slaa de første 8 Glas, da Klokken netop var 8. Herefter tog de gamle Gutter fat paa Bordets Glæder. Der serveredes Ribbenssteg og Polser af næsten alle Faconer og Kulører. Formanden aabnede Talerne med en Skaal for Marinens højeste Chef, H. M. Kongen; herefter var Ordet frit, og det siger sig selv, at der blev gjort rigelig Brug af Friheden. Talerne fulgte Slag i Slag, og to udmærkede Sange blev afsunget, hvoraf den ene skyldtes Hr. Nimb, og var et Mindekvad for Grisen, der maatte lade sit Liv for Marineforeningens Medlemmer. Af Taler skal enkelte nævnes, det er umuligt at huske dem alle. Fabrikant C. C. Jensen fra Faaborg talte for Marineforeningen og for Odense Kredsen. Over-

værkfører *Grundmann* for Dannebrog, Partikulier *Andkær* for Fædrelandet. Blikkenslagermester *Michelsen* for Marineforeningens Stiftere, o. s. v. o. s. v. Efter Bordet serveredes Punch paa Kredsen Regning, og her overraktes en Octant som skænkedes af Vaskeriejer *Frederiksen*; den modtoges med vældige Hurraraab som Tak til Giveren, og da saa Fabrikant *Breum*, der er Kredsen Sekretær, lovede at forære Sølvplader med Inskription til de to Gaver, var Jubelen paa sit højeste. Der indløb Telegram fra Kerteminde, hvor to af vore udmærkede Medlemmer: Toldassistent *P. Christensen* og Restauratør *P. A. Koch* opholdt sig, ligesom der var Telegram fra Hr. *Frederiksen*, der dog naaede at komme tilstede, inden den udmærkede Fest sluttede. Vi havde kun een Sorg, nemlig at vort kære og skattede Æresmedlem: Skibsfører *Carl Møller* var forhindret i at være iblandt os paa Grund af Sygdom. Jeg antager det er unødvendig at sige, at Festen trak ud omtrent til 8 Glas paa Hundevagten.

C. B.

LOKALKREDSEN I GREAA

fejrede den 29. December sin Stiftelsesfest. Festen, til hvilken der (trods den uheldige Dag) var udmærket Tilslutning, indlededes med et af Hr. Grosserer *Vald. Schou* udmærket holdt Foredrag om en Rejse gennem Indien og Indtryk fra denne. Talrige og meget smukke Lysbilleder illustrerede Hr. Schous Beretning.

Foredraget, der fulgtes med megen Opmærksomhed af Tilhørerne, hilstes med stærkt Bifald. Derefter fandt et muntret Bal Sted, og Festen, der i et og alt forløb til Deltagernes Tilfredshed, sluttede først sent paa Natten.

B.

JULEGAVERNE

Marineforeningens Bestyrelse har modtaget efterfølgende Takke-skrivelser i Anledning af de Julegaver, der af Foreningen er tilstillet Flaadens Skibe til Fordeling blandt Mandskabet.

Til

Sekretæren for Marineforeningen.

Chefen for 1. Eskadre har paalagt mig at sende Marineforeningen sin Tak for de fra Marineforeningen til Eskadren sendte Julegaver.

Samtidig beder jeg Dem modtage de bedste Ønsker om et glædeligt »Nyt Aar« for Dem selv og Marineforeningen fra 1. Eskadre.

Med Højagtelse

E. O.

SVEND VINGE,

Adjutant ved 1. Eskadre.

Til

Marineforeningen.

Herved har jeg den Ære at takke Marineforeningen for de 2. Eskadre tilsendte Julegaver, der har været til megen Glæde for Besætningerne.

Endvidere har jeg den Ære at takke for den vedvarende Interesse, Foreningen viser Eskadren ved at tilsende den forskellige Dagblade, som er til megen Opmuntring for Besætningerne, ligesom jeg paany gentager min Tak for den Eskadren tilsendte Skydepræmie.

Med Ønsket om et glædeligt Nytaar er jeg

med megen Agtelse

ROLF BAUDITZ,

Chef for 2. Eskadre.

Til

Marineforeningen.

Chefen for den flydende Defension, Kontreadmiral Evers, har paalagt mig at overbringe Admiralens hjerteligste Tak for de tilsendte Cigaretter og Tobakspakker, som vil blive fordelt til Besætningerne i Defensionseskadrens Skibe og Baade.

Med Højagtelse

DIRCKINGK-HOLMFELD,

Adjutant hos Chefen for den flydende Defension.

Til

Marineforeningen.

Paa Besætningens Vegne bringer jeg herved Marineforeningens Medlemmer en hjertelig Tak for de i Anledning af Julen tilsendte Gaver, der gjorde megen Lykke.

Erbødigtst

ERIK RÜDINGER,

Stationschef i Lille Belt.

EGET HJEM FOR MARINEFORENINGEN

EN TANKE TIL OVERVEJELSE

Fra meget agtet Haand har Redaktionen modtaget følgende:

Medlemmer af Marineforeningen vil studse ved Overskriften og maaske sige til sig selv »Nu har da Foreningen faaet Højhedsvanvid« eller »Hvad i al Verden skal Foreningen med en særlig Bygning«. Og saa er Tanken dog maaske slet ikke saa absurd, som den ved første Øjekast kunde synes. Tænker man nemlig Sagen igennem, vil man snart blive klar over, at der er forskellige fornuftige Formaal, som en egen Bygning kunde tjene. Først og fremmest vilde den kunne frembyde et hyggeligt Hjem for de Hundreder af Flaadens værnepligtige, der daglig sætter Benene paa Københavns Gader for at nyde godt af nogle Timers Landlov. Var det ikke en Tilfredsstillelse for Marineforeningen at vide, at disse unge Mennesker, der for en stor Del rekruteres fra Befolkningslag, der ikke hører hjemme i Hovedstaden, havde et virkelig godt og sundt Hjem at ty til, hvor de i hyggelige Omgivelser kunde mødes med Kammeraterne, tilbringe Tiden med Læsning og Brevskrivning og have Følelse og Forstaaelse af at være paa et Sted, hvor alt var indrettet paa at skabe dem Glæde og Tilfredsstillelse under deres Landlov. — Der findes jo ganske vist Soldaterhjem paa flere Steder i København, hvor — som bekendt — Marinens værnepligtige nu ogsaa er velkomne, men noget tilsvarende til et rigtigt Marinehjem bliver det dog aldrig. Folk, der hører Søen til, holder nu een Gang mest af at være sammen

med ligesindede af samme Profession, hvad de utallige Sømandsknepper i samtlige Havnebyer Verden over er et talende Vidnesbyrd om.

Et saadant eget Hjem for Flaadens værnepligtige var vel i sig selv nok til at begrunde Ønsket om en særlig Bygning for Marineforeningen, men der kan dog være Anledning til at pege paa andre Opgaver, der frembyder sig, og som derved kunde løses. Saavidt vides er Marineforeningen i Medlemsantal en af de største Foreninger i Danmark, og Hovedforeningen vilde utvivlsomt kunne høste Ære og Glæde af at kunne huse for en rimelig Betaling en Del af de mange udenbys Medlemmer, der under deres Besøg i København vilde sætte Pris paa at kunne bo i deres egen Forening, dels af Hensyn til den hermed forbundne mindre Udgift ved Opholdet i Byen, dels fordi de her kunde træffe sammen med gamle Venner og Kammerater. Og endelig for det tredje skulde Marineforeningens Hus tjene til at samle Medlemmerne til de Foredrag, Møder og selskabelige Sammenkomster, der holdes i Aarets Løb.

Er der Stemning blandt Medlemmerne for at faa tilvejebragt en saadan Bygning og er Opgaven i det hele taget gennemførlig?

Var der under alle Omstændigheder ikke Anledning for Bestyrelsen til at se paa Sagen og underkaste den en nærmere Drøftelse?

Muligen kommer der saa ogsaa andre Tanker og Idéer frem og andre Formaal, der kunde knyttes til et fremtidigt Hjem for Marineforeningen.

—r

VERDENSKRIGEN TIL SØS

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I NORDSØEN

JULI—DECEMBER 1916

De tyske Undervandsbaade var i Juli stadig virksomme i Nordsøen i Kampen mod den britiske Skibsfart, om end ikke i samme Udstrækning som tidligere; det lykkedes dem den 11. Juli at torpedere 3 armerede engelske Travlere.

Natten mellem den 22. og 23. Juli gik nogle tyske Torpedojagere Nord paa fra Flanderns Kyst, rimeligvis med Zeebrügge som Udgangspunkt. Allerede ved Noord Hinder mødtes engelske, lette Skibe, som drev Tyskerne tilbage. Ogsaa ved Schouwenbank saas 6 tyske Jagere, der trak sig ned mod den belgiske Kyst.

Klar til at overhale en Kystbaad

Den 13. August blev den engelske Destroyer *Lasso* torpederet af en Undervandsbaad og sank.

2 $\frac{1}{2}$ Maanedes efter Søslaget ved Jylland viste den tyske Højsøflaade sig atter i Nordsøen. Den 19. August stod 14 à 16 store Skibe Vest paa over Helgolandsbugten led-saget af Zeppelinere. Efter en hollandsk Travlers Beretning saas den tyske Flaade paa 54° 10' N. Br. og 3° Ø. Lgd., hvilket omtrent er 100 Sømil fra den engelske Kyst. Om Aftenen kom den tyske Flaade tilbage, forfulgt af den britiske Flaade. Ved tyske Undervandsbaades Angreb mistede Englænderne de to c. 5500 Tons store Krydsere *Nottingham* og *Falmouth*, der blev ødelagte. En engelsk Undervandsbaad, E 23, fik afskudt en Torpedo mod Slagskibet *Westphalen*, som blev ramt, men naaede tilbage til Havn med den øvrige Del af Flaaden.

Den tyske Højsøflaade har herved villet vise, at den nu igen var klar til Kamp, og den kom jo ret langt ud i Nordsøen, men Begivenheden viser ogsaa, at den engelske Flaade hurtigt kom til Stede og derfor maa have holdt Søen trods fjendtlige Undervandsbaade.

Den 10. Juli ankom en tysk Undervands-Fragtbaad *Deutschland* til Baltimore. Den afsejlede atter den 1. August og ankom til Weser Mundingen den 23. August. I Efteraaret gjorde den atter en Rejse til Amerika. Derimod synes en anden U-Fragtbaad, *Bremen*, at være forulykket.

Disse Undervandsbaads-Togter er glimrende Præstationer, udførte med Sømandsdygtighed under en energisk Førers Ledelse.

Den første Fare i Undervandsbaads-Krigen — de smaa Undervandsbaade, der opererede nær ved Storbritanniens Kyster — er afværget af England; U-baadene blev fanget i Næt eller skudt ned, og Faren syntes afværget. Men dette gav paa den anden Side Stødet til en videre Udvikling af U-baads-Vaabnet, beregnet paa Aktion over lange Afstande. U-baadene af den ny Type blev ret store Fartøjer, der kunde være mange Uger til Søs og anvendes langt fra Hjemlandet. Fra August 1916 eller der omkring hører man ogsaa om Torpederinger paa Ruterne for den transatlantiske Trafik, selv en portugisisk Kanonbaad blev angrebet den 28. August paa Vejen til Madeira. De tyske U-baade optraadte nu ogsaa ved Nordamerikas Kyst og i Slutningen af September ved Murmankysten udfør Hvide-Havet, hvor mange Skibe, særlig norske Dampere, blev sænkede. En Demonstration blev ogsaa den 4. December udført af en tysk U-baad mod Funchal paa Madeira.

Natten mellem den 26. og 27. Oktober løb 10 tyske Jagere ind i Kanalen indtil Folkestone. En engelsk Transport-damper og en engelsk Destroyer, *Flirt*, blev sænkede. Man paastaar, at to tyske Jagere blev skudt ned, men Bekræftelse herpaa mangler.

I Begyndelsen af November kom der atter forøget Aktivitet i den tyske U-baads-Kampagne i Nordsøen; der blev sænket et stort Antal neutrale Skibe, særlig norske Dampere, som førte Krigskontrebande. For Norge betød dette mange Millioner Kroners Tab, og ialt har Norge til 1. Januar 1917 mistet 367 000 Tons, men den da norske Handelsflaade har henvend 600 000 Skibstons under Bygning paa Skibsværfterne Verden over: i Holland, Nordamerika, Kanada, Japan, Kina etc., faar Norges Handelsflaade efter Krigen alligevel en mægtig Forøgelse, naar Konkurrencens haarde Dage kommer og Handelskrigen efter Krigen skal begynde.

I de samme Dage, den 4. November, strandede en tysk Undervandsbaad ved Harboøre og blev Vrag. En engelsk U-baad fik her Lejlighed til at afskyde en Torpedo og ramte et tysk Slagskib, men Skadens Omfang kendes ikke.

Natten mellem den 23. og 24. November forsøgte 6 tyske Jagere at nærme sig til den engelske Kyst ved Downs, hvor de affyrede nogle Salver og derefter trak sig tilbage.

Den 29. November blev Admiral *Jellicoe* udnævnt til første Sølord og Amiral *Beatty*, der førte Krydsereskadren i Slaget ved Jylland, blev udnævnt til Øverstkommanderende for den britiske *Grand Fleet*.

Admiral *Beatty* tager i Arv efter sin Forgænger den vigtigste Erobring, der endnu er gjort og hævdet i Krigen, nemlig: hele det aabne Verdenshav.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I MIDDELHAVET

JULI—DECEMBER 1916

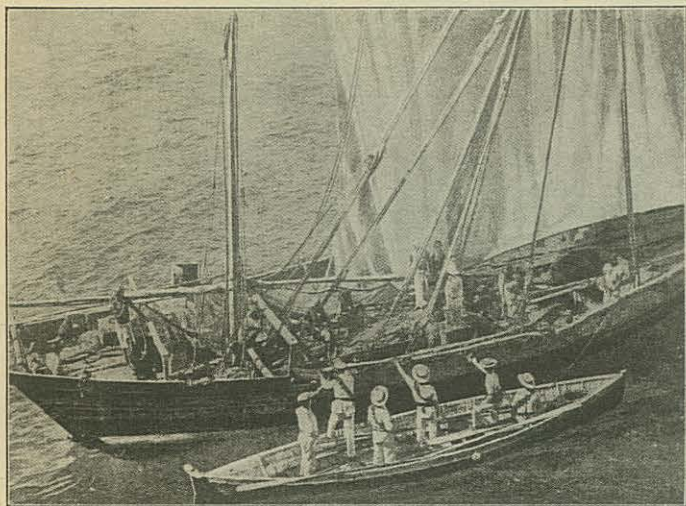
Begivenhederne til Søs i Middelhavet var sparsomme i sidste Halvaar af 1916. I Begyndelsen af Juli viste *Goeben* og *Breslau* sig i Sortehavet, bombarderede nogle Byer og sænkede en Damper.

Blokaden af den østerrigske Kyst samt af de tyrkiske Farvande opretholdtes, Skibsfarten var stadig standset for Centralmagterne, men tyske og østerrigske Undervandsbaade gjorde til Gengæld al den Skade, de formaadede, over for de Allieredes og de Neutrales Handelskibe. Nu og da fik

de ogsaa Ram paa Krigsskibe, saaledes blev en italiensk Jager, *Impetuoso*, den 10. Juli torpederet i Otranto-Strædet og samme Sted mødte den østerrigske Krydser *Navarra* den 9. nogle engelske Patrouillebaade og skød 2 af dem i Sænk. Ikke desto mindre gik Troppetransporterne til Albanien og Saloniki deres uforstyrrede Gang.

Den 2. August torpederede en italiensk Undervandsbaad en østerrigsk Jager, og i Tarantos Havn sank det italienske Kampskib *Leonardo da Vinci*.

Den 27. August sluttede Rumænien sig til de Allierede, og Italien erklærede Tyskland Krig.

En Kystbaad visiteres

Den 2. Oktober fik en tysk Undervandsbaad Lejlighed til at sænke en lille fransk Krydser, *Rigel*, samt en fransk Hjelpekrydser, *Gallia*; af de om Bord værende franske og serbiske Tropper omkom c. 1000 Mand, idet Skibet sank i Løbet af et Kvartertid.

Man har paastaet, at et stort østerrigsk Kampskib sprang i Luften i Polas Havn, men Bekræftelse herpaa haves ikke.

Natten mellem 16. og 17. Oktober forsøgte en østerrigsk U-baad at sænke en italiensk Transportdamper, men blev opdaget af den eskorterende Torpedobaad, der angreb og sænkede U-baaden.

Natten mellem 1. og 2. November trængte italienske Torpedobaade gennem Minefeltet, der spærrede Adgangen til Fasana-Kanalen ved Pola, og det lykkedes dem at naa ind til den østerrigske Flaades Ankerplads. De affyrede 2 Torpedoer mod et stort østerrigsk Skib, men Torpedoerne blev hængende i Nettet. De italienske Torpedobaade blev et Par Timer i Nærheden af Forterne, som virkningsløst beskød Baadene.

Natten til 3. November sænkede italienske Torpedobaade en stor østerrigsk Damper ved Durazzo.

Den 21. November sank det britiske Hospitalsskib *Britannic* rimeligvis ved at løbe paa en Mine i Zea-Kanalen i det ægæiske Hav. Der var et af de største engelske Skibe paa c. 48 000 Gross-Tons, og det havde kostet omtrent 27 Mill. Kroner.

Den 24. i samme Maaned afgik det ældre franske Slagskib *Suffren* — paa c. 13 000 Tons — til Orienten. Den 26. mødte en tysk U-baad det c. 50 Sømil Nordvest for

Lissabon og sænkede *Suffren* ved en Torpedo. Det sank med hele sin 700 Mand store Besætning.

Endnu et Tab led den franske Marine, da Panserskibet *Gaulois* den 27. December blev torpederet i Middelhavet af en U-baad. Skibet sank i Løbet af en halv Time, men kun 4 Mand druknede.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I ØSTERSØEN

JULI—ECEMBER 1916

Den 30. og 31. August udlagde Russerne Minespæringer, som spærrede Adgangen til den botniske Bugt. Minespæringerne strakte sig fra Søderarm Syd om Ålandsøerne, saaledes at Adgangen til den botniske Bugt maatte ske enten over svensk Søterritorium eller gennem Ålandsskærgaarden under Kontrol af henholdsvis svenske eller russiske Orlogsskibe.

Russerne sagde, at disse Foranstaltninger var ganske analoge med dem, som Tyskerne havde foretaget i den sydlige Indgang til Sundet, og dikteret af Nødvendigheden af at betrygge saavel den russiske som den svenske Skibsfarts Sikkerhed i den botniske Bugt.

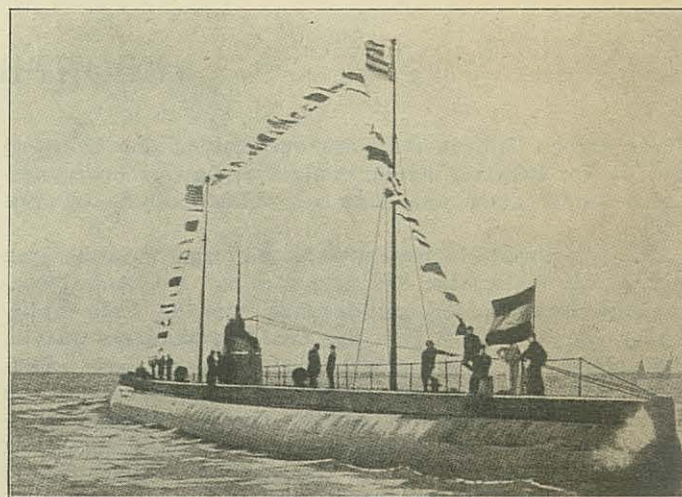
I Slutningen af Oktober udlagde Russerne atter et nyt Minefelt i den nordre Del af den botniske Bugt omtrent udfør Umeå, spærende hele det aabne Farvand lige ind til den svenske Territorialgrændse.

Natten mellem den 10. og 11. November trængte en Flotille tyske Jagere ind i den finske Bngt. I tæt Taage havde de Lejlighed til at nærme sig en af Havnene, som blev beskydt. Russerne paastod, at det lykkedes dem at ødelægge de fleste af disse Torpedobaade paa deres Tilbagetog.

De mange Minefelter i Østersøens forskellige Farvande har saa at sige helt slaaget Bom for aktive Søkrigsbegivenheder.

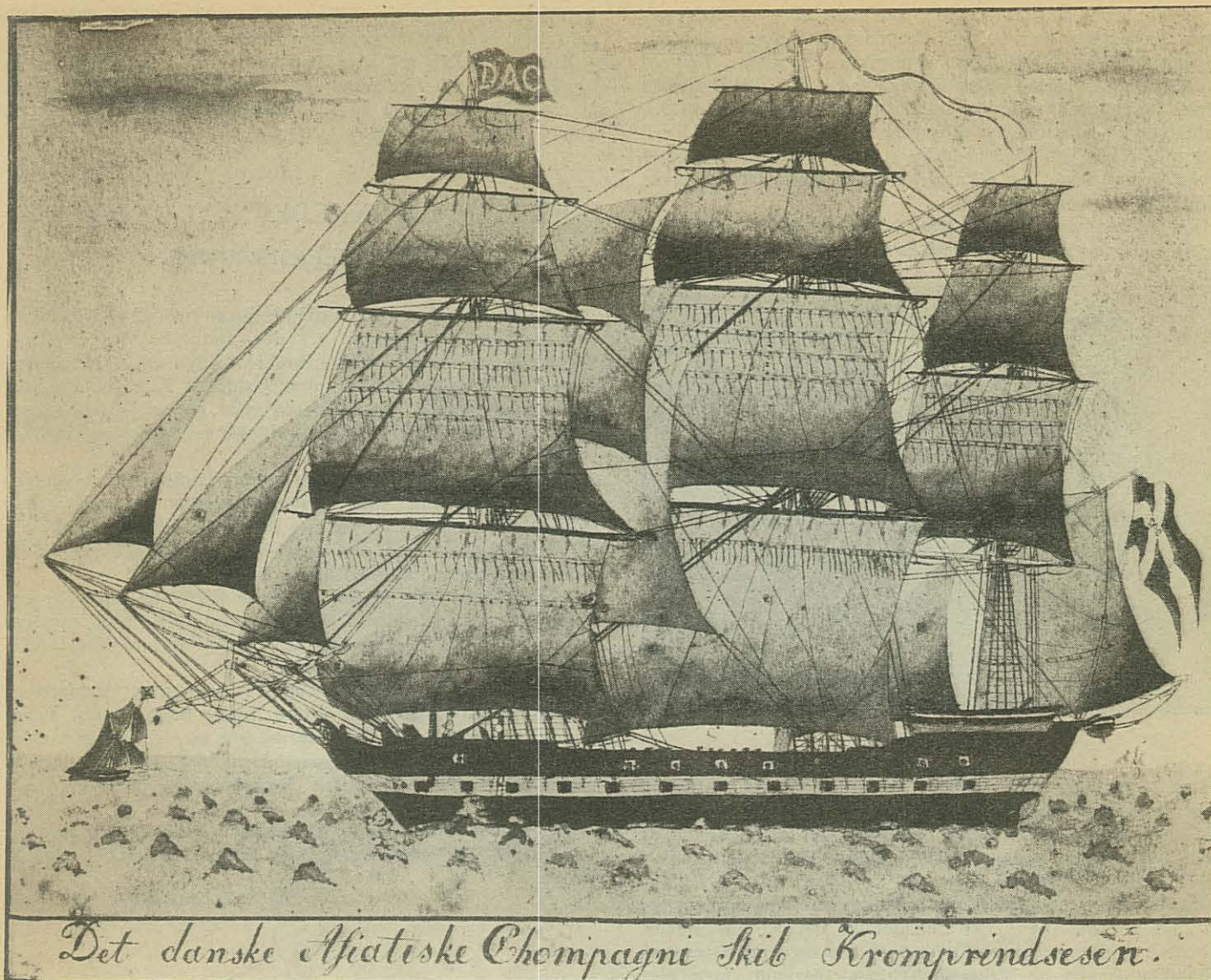
C. J. H. SPEERSCHNEIDER,

Kaptajn u. T. i Flaaden.

Den tyske Handels-U-baad »Deutschland«

»KRONPRINCESSEN«

Der var en Tid, da Danmark var stolt af sine Kolonier, da vor Regering kunde tumle dem, og vore Foregangsmand kunde klare alle Skær og vinde Udbytte og Ære af dem.

Dengang havde Menigmand ikke saa meget at skulle have sagt og var heller ikke saa klog som nu. De gamle Tjenestepigers Stemmer lød vel dengang som nu i alle Anliggender, men de gjaldt ikke lige med Fagmændenes udadtil. Skomageren var mere henvist til at passe sin Læst. Bønderne saas ikke saa ofte i Rigsdagen, og Kandestøberne behandlede kun Politiken privat. Og dog trivedes Kolonierne, dog blomstrede Danmarks Søfart paa de fjerne Have. Interesserne samlede sig om ny Jord, der skulde tages i Besiddelse, ikke om gammel Ejendom, der kunde sjakres bort.

Forbindelsen med Kolonierne blev hovedsagelig opretholdt af de store Handelskompagnier, der hver havde sit Felt, men en lang Aarrække gik den private Skibsfart jævnsides med Oktroj-Institutionernes. Paa Østen var de »ostindiske Kompagnier«, senere »Asiatisk Kompagni«, det dominerende, og de stolte Sejlere, det udsendte, var kendte viden om herhjemme og i Udlandet. De Skibe, der løb ud med de berømmelige Bogstaver D. A. C. (Dansk Asiatisk Kompagni) broderet i Dannebrog, kom næst efter Marinens i første Række i Landets Flaade, og hvad Udrustning angaar, gjorde de undertiden Orlogsmændene Rangen stridig.

Her vil jeg gerne have Lov til at fortælle et lille Stykke Skibshistorie, en sandfærdig lille Beretning om en enkelt af de stolte, gamle Skuder, om D. A. C.'s »Kronprindsessen«. Originalen til Billedet af det findes paa Kronborgmusæet, som trods sin Ungdom, allerede har en herlig Samling Modeller, Malerier og Tegninger, illustrerende vor Søfarts Historie.

Ofte overgik de store Orlogsskibe til Tjeneste i D. A. C. men dets Flaade blev af og til rekrutteret med særlig hensigtsmæssige Skuder, i Reglen Fregatskibe, fra Udlandet. »Kronprindsessen« blev købt 1802 i London efter Direktionens Bemyndigelse af Konferentsraad Anker for 10100 £ og hed oprindeligt »Lord Thurlow.«

Det blev udrustet til Ostindiefart og afgik 1803 til Trankebar, ført af Kapt. Nikolaj Brinck, repræsenterende med Udrustning og Ladning en Værdi af 376000 Rigsdaler.

Skibet var paa 334 1/2 Kommercelæster og førte 24 Kanoner. Besætningen talte 110 Mand. Desuden var der 3 danske Passagerer, en »mohrsk« Baadsmaand (Tandel) og 27 »sorte« Matroser af Kompagniets, der skulde hjem til Indien, og 5 sorte Passagerer, der rejste for Faktor Pingels Regning.

Maaske vil det ikke være uden Interesse her i Marinens Tidsskrift at fortælle et Par Ord om S sammensætningen af Skibets Besætning. Af de 28 overordnede var der foruden Kaptajnen: 1 Overstyrmand, 1 Skibsassistent, 2 Styrmand,

3 Reservestyrmand, 3 Lærlinge, 1 Overmester (Læge), 1 Undermester og 1 Baadsmænd, 1 Hovmester, 1 Kok, 1 Skibmand, o. s. v., og der var 68 Matroser, 7 Opløbere (Jungmænd) og 7 Dreng. Og Matroserne var Folk, der kunde bakse med Kanonerne ligesaagodt som at gøre almindeligt Skibsarbejde. Det var begede Gutter, der kunde sige Sparto til Kongens Folk, — Svende, der ikke gik af Vejen for en god Dram, et »regerligt« Slagsmaal og et smukt Kvindfolk. Men Kaptajnens Magt var ret uindskrænket, og Diciplinen var taalelig god.

Paa en saadan Rejse blev manges Stud slagtet, og manges Tønde Øl og Vin drukket læns. Trankebar og hver en Havn der blev anløbet, fik at mærke, at Skibet løb ind, og manges Pige blev svunget til Dans og meget længere ud end hun havde godt af. Men til Sagen, til Sagen, — Skibets Historie!

»Kronprincessen« svajede op igen paa Københavns Rhed 1805, og Kompagniet kunde bogføre den nette Sum: 626,500 Rdlr. Inden Fregatten kunde komme paa Langfart igen, brød Krigen ud, og D. A. C. overlod i Februar 1808 Skibet til Marinen, som udstyrede det med 36 Kanoner, og brugte det til Stationsskib. I Decbr. 1809 blev det desarmeret og afgaves igen 1810 til Asiatick Komp.

Først 1818 tillod Tid og Omstændigheder, at »Kronprincessen« igen kunde gaa til Østen. Det afgik da, stærkt armeret, til Bengalen under Kapt. S. W. Ørgaard og kom hjem 1820; de to Beløb var da 295,100 og 661,830 Rdlr.

Det var D. A. C.'s sidste Ostindietog. I 1822 afgik »Kronprincessen« til Kina og kom hjem 1823.

Paa sine gamle Dage blev Skibet til en Ja, min følsomme Pen krymper sig ved at optegne det. Den skriver tykt og grødet, men jeg haaber ikke, det kan ses i Trykken. Herregud, det gaar jo saaledes med baade Mennesker og Ting i denne forgængelige Verden. Manges Statsmand har mistet sit Hoved, manges Racehest har tilbragt sin sidste Tid for en Droske og mangt et smukt Træ har maattet afgive Brædder til smaa, grimme, men nyttige betremmede Rum. En Historikers første Pligt er at være sanddru. Lad ham privat lyve med sin Mund, men hans Pen er helliget Sandheden. —

»Kronprincessen« endte som — Lægter! Den viste sig at være for stor til Ostindiefarten og for lille til Kinafarten, og fik Lov til at blive liggende, hvor den laa. I 1832 vurderedes den til kun 10,000 Rdlr. Saa brød den over tvært og gav Afkald paa Masterne. Hidtil havde den kun med halv Last kunnet passere Toldboddommen. Den resignerede, og det hævede den i Menneskenes Øjne. I 1834 bogførtes den til 47000 Rdlr. I 1837 solgte D. A. C. den dog for lumpne 5750 Rdlr.

Men nu har den faaet Oprejsning. Lad Fornedrelsens Tid være glemt. Den er foreviget paa Kronborg Museum i al sin oprindelige Skønhed, og nu er den kommet i »Under Dannebrog«. Retfærdigheden sejrer dog tilsidt, hvad enten det gælder Mennesker eller Skibe.

KAY LARSEN

FRA VALKYRIENS TOGT TIL ØSTASIEN

1899—1900

PAA TOGT MED »VALKYRIEN«

(Fortsat)

Uddrag af en Dagbog
ført om Bord af
»457«

(Meddelt ved H. Hjorth).

Mod Syd det stadig fremad gaar,
uha, jeg frygter Turen;
saa snart det Røde Hav vi naar,
begynder Svedekuren.

2.

Malta — Kreta — Port Said — Aden.

²⁹/10. Søndag Morgen Rengøring, Parade og Gudstjeneste som overværedes af den danske Konsul, Dr. Nissen, der ved sin Ankomst fik Salut paa ni Skud. Kongens Kvarter Landlov. Vi var iførte vort flotte, hvide Paradetøj og saa virkelig hel nette ud, naar jeg selv skal sige det. Efter at have opsøgt en i Byen bosiddende Ven, kørte vi rundt i Landauer og saa lidt paa Herlighederne. Vi var bl. a. inde paa et stort, smukt Badehotel for at nyde en Forfriskning, og medens vi sad der, traadte en fransk Major ind med sin Frue og to Døtre. Da der ingen Stole var i Nærheden, rejste vi os og tilbød ham vore, som han med et Smil og en venlig Hilsen tog imod. Lidt efter kom han over til os med en Kasse Cigarer og bad os om at ryge. Høflige er de franske Officerer, det maa man lade dem. Kl. 7 mødte vi igen om Bord i god Behold.

³¹/10. Tirsdag Morgen begyndte vi at fylde Kul. Igen det samme Svineri over hele Skibet. Det er mildest talt rædsomt. Rengøring om Eftermiddagen. Jeg hører jo til Banjerne under denne Proces, og der var det særlig slemt. Vi smed alt Tøjet med Undtagelse af Benklæderne, saa at vi nærmest lignede de halvnøgne Arabere der bærer Kullene

om Bord. Chefen og en Del af Officererne var i Land til Afskedsfest hos Guvernøren.

¹/11. Lettede Kl. 6¹/₂ og stod til Søs i det dejligste Vejr. Nu er alle beordrede til at gaa barfodet; det generer en Del. Fødderne bliver ømme og ophovnede, da vi ikke er vant dertil. Under Ekscersits og Bajonettægning er det heller ikke saa rart, fordi Beget i det varme Dæk sætter sig fast under Fødderne. Naa, det er kun en Overgang. Ærter og Flæsk til Middag, alles Yndlingsret. Vi fik Rødvin i Dag i Stedet for Sherry, ¹/₂ Pot pr. Mand, en rigtig god algersk Landvin, kun lidt rigelig opspædt med Vand.

²/11 99. Vor Fart gennem Middelhavet er begunstiget af det skønneste Vejr, og Tiden bliver benyttet til alle Slags Øvelser. Pastor Nyholm holdt Foredrag for os om Malta og dets Historie. Meget interessant. Vi venter at naa Øen i Morgen.

³/11. Trods Varmen maser vi stadig paa med Bajonettægning og Eksercits. Vi er ved at blive helt drevne i den Sport. Der fabrikeredes for første Gang Sodavand paa den dertil medbragte Maskine, men om vi faar det at smage, er vel højst tvivlsomt? Vor Middagsmad blev spoleret i Dag, idet Kødet havde en ret stor Tanke. Malta kom i Sigte lidt senere, og efter endt Skafning klædte vi om i rent, hvidt Tøj for at se præsentable ud. Kl. 3¹/₂ kom Lodsens om Bord, og vi gik straks efter til Ankers i den smukke og rummelige Havn. Vi kom til at ligge mellem det engelske Admiralskib »Victorious« og Krydseren »Powerful«. Denne sidste er 14000 Tons og skal være Verdens største Krydser i Øjeblikket. Vi fyldte ikke meget mellem de to Kæmper, men vort Skib tog sig dog anderledes smukt ud med sit slanke, hvidmalede Skrog og fine Linier. Den danske Konsul og en engelsk Admiral kom om Bord og modtoges med reglementeret Salut. Jeg havde Hundevagten; vi maatte vaske Overtræk og Præsenninger paa Vagten, et Arbejde, vi just ikke var glade for.

⁴/₁₁. Lørdag Morgen begyndte Kulfyldningen, men heldigvis fik Kongens Kvarter Landlov efter Middag med, siger og skriver, 1 sh. i Forstrækning. Vi klatrede rundt overalt og betragtede interesseret de svære Fæstningsværker, som vi dog ikke fik Lov at betrede, morede os ved at se de engelske Soldater spille Fodbold, og tillod os endog at kritisere en Afdeling Rekruter, hvis forberedende Øvelser lod adskilligt tilbage at ønske. I en lille smuk Park hørte vi et aldeles fortrinligt Militærorkester spille. Senere besaa vi en gammel, interessant Kirke, udstyret med en imponerende Pragt og Rigdom. Efter at have forsynet os rigelig med Cigaretter, som her er meget billige, stillede vi igen ved Havnen og kom om Bord Kl. 6. Jeg havde Vagt til 12, saa det blev baade en lang og en trættende Dag.

⁵/₁₁. Søndag. Stor Parade og Gudstjeneste paa Dækket i det skønneste Vejr. Mange Besøgende om Bord, hvorblandt en Flok sortklædte Præsteaspiranter, som jeg havde den Fornøjelse at vise om i Skibet. Konversationen førtes paa en Slags gebrokkent Engelsk, i hvilket begge Parter var omtrent lige dygtige.

⁶/₁₁. Smed los fra Bøjen og stod til Søs i det herligste Vejr, medens Mandskabet paraderede langs Lønningen og hilste de engelske Skibe efterhaanden som vi passerede dem. Almindelig Tøjkask, senere Rengøring og Pudsning. I det smukke, varme og tørre Vejr tørrer Tøjet hurtigt, men der var ogsaa flere, der var vel hurtige med deres Vask. Ved Eftersynet fik de Ordre til at vaske om igen, men da dette sker om Natten paa Frivagten, er Fornøjelsen lidt blandet. Nu spiller Musikken paa Dækket, og Vejret er aldeles henrivende. Ikke en Vind rører sig, Fuldmaanen straalere fra en skyfri Himmel, og Havet ligger blankt som et Spejl. Vi nyder alle den smukke Aften, der ydermere forhøjes ved en behagelig Kølighed, dobbelt velgørende ovenpaa Dagens Hede.

⁷/₁₁. Tirsdag Morgen Vask af hvide Skjorter og Parade-tøj. Vild Kamp om Pøse og lidt ferskt Vand. Alle vil jo gerne have Stadstøjet i Orden. Jeg har hidtil været heldig og hver Gang faaet Ros for mit Tøj, noget, man altid er glad for, selv om man ikke er nogen Ynder af at være Vaskekone. Tøjet rulles forøvrigt paa to opretstaaende Ruller, saa der er da sørget for os paa alle Maader. Vort Rugbrød slap op i Dag, vistnok til de flestes Sorg.

⁸/₁₁. Kl. 5 i Morges fik vi Kreta i Sigte; højt, bjergfuldt Land med Sneen glittrende oppe paa Skraaningerne og mange af de højeste Toppe skjult i Skyerne. Efter Frokost stod vi ind i den smukke og maleriske Sudabugt, der omgivet af høje, stejle Bjerge, skærer sig langt ind i Øen. For Enden af Bugten ligger den lille By Suda, og her ankrede vi paa 17 Favne Vand, ligeoverfor en stor Kaserne, fra hvilken de fem Stormagters Flag vajede (England, Rusland, Tyskland, Frankrig og Italien) som Tegn paa, at disse endnu var de Bydende paa denne, saa meget omstridte, Ø. Der laa flere Krydsere og Torpedobaade til Ankers, men vi afgav ingen Salut, da en saadan paa Forhaand var bleven frabedt. Chefen tog senere paa Dagen op til Canea, Øens Hovedstad, og Skuffelsen var stor, da Fartøjet kom tilbage uden den Post, vi alle havde glædet os saa meget til.

⁹/₁₁. Rengøring, senere Maling saavel inden- som udenbords. Chefen kom om Bord igen, ledsaget af Prins Georg, Kretas Guvernør. Senere afhentede vi Prinsesse Marie af Grækenland. De høje Herskaber besaa Skibe baade oppe og nede med megen Interesse. Senere blev hele Selskabet vejlet. Prins Georg vejede 240 \bar{n} eller akkurat dobbelt saa meget som Pastor Nyholm. Da Løjtnant Hansen steg op paa Vægten, greb Prinsen ham og holdt ham ud i begge

Arme, idet han udbød: »Kan De se, Hansen, De vejer jo ikke noget?« Prinsen, der bar dansk Kaptajnsuniform, er da ogsaa en ren Kraftkarl.

¹⁰/₁₁. Øsende Regn om Formiddagen, men omsider klarede det op, og vi slap i Land ved Totiden. En Skare indfødte Kuske og Æsel drivere omringede os straks ved Landstigningen, og efter en Mængde Vrøvl rullede vi endelig afsted, fire af os, i et lille Køretøj, forspændt med to magre elendige Dyr. Men løbe kunde de, og inden længe gjorde vi holdt under Caneas Mure. Gennem en snæver Port begav vi os ind i denne mærkelige By, og jeg maa tilstaa, at Mage til det Svineri, her herskede, har jeg aldrig set. De snævre Gader henlaa i et frygteligt Søle, og da Fortovene overalt var spærrede af de Handlendes Opstillinger, maatte vi bogstavelig talt vade igennem Sølen. Vi blev hurtig kede af at se paa Byen og begav os derfor paa Tilbagevejen til Suda, denne Gang ridende paa Æsler. Denne Ridetur kom vi dog bittert til at fortryde, for Æslerne var næsten ikke til at drive afsted. Nej, saa var der da mere Liv i Hestene.

¹²/₁₁. Parade og Gudstjeneste, der overværedes af Prins Georg og Prinsesse Marie. Præsten talte smukt og hjerteligt over Herrens Ord: »Giver Gud, hvad Guds er, og Kejseren, hvad Kejsere er,« og han ønskede Prinsen Held og Lykke i Bestræbelserne for at skaffe Øen Fred og Ro. Kl. 1 tog Herskaberne Afsked, og lidt efter stod vi til Søs, fulgt paa Vej, pr. Flagsignal, af de fremmede Orlogsmænds gode Ønsker. Senere Foredrag af Løjtnant *Topsø-Jensen* om Ægypten og Suez-Kanalen. Meget lærerigt. Det er en Fornøjelse at se, hvorledes disse Foredrag kan samle Tilhørere af alle Grader. Vi slaar Kres om Foredragsholderen, placerer os paa Dækket og lytter opmærksomt til.

¹⁴/₁₁. Ved Firetiden fik vi Lods om Bord for Port Said og stod ind mod det lave Land, vi lige kunde skimte forude. Farvandet var afmærket med Bøjer, og senere begyndte den lange Mole, der her er bygget for at beskytte Indsejlingen til Kanalen. Midt paa Molen knejser den mægtige Statue af Kanalens Bygmester, *Lesseps*, der skal afsløres i en nær Fremtid, vistnok paa 30-Aarsdagen for Kanalens Aabning. Det var næsten mørkt, da vi kom til Ankers, midt imellem en Mængde andre Skibe. Da vi skulde ligge med Agterenden til Kajen, sled vi med de svære Fortøjninger lige til Kl. 9, inden vi fik Køjerne.

¹⁵/₁₁. Kulfyldning. Frygteligt Roderi. Masser af Indfødte, Mænd og Kvinder, bærer Kullene om Bord i smaa Kurve. Med disse paa Hovedet løber de frem og tilbage under høje Hyl og Skrig og minder mest af alt, i deres elendige Laser, om en Flok halvgale Mennesker. Havnen er rummelig, og her hersker en voldsom Trafik. Det kneb med at faa en Plads til at skaffe paa midt under hele denne Forestilling. Endelig fandt vi et Fristed ude paa Fordækket og kløede paa Varerne, Medisterpølser i Daaser. De smagte godt, selv om Kulstøvet knasede mellem Tænderne. Efter Middag sled vi med Rengøringen, og mod Aften var Valkyrien atter det smukke, hvide Skib, vi alle elsker, men Fornøjelsen er kun kortvarig, thi om otte Dage gaar det løs igen, naar vi naar Aden. Der kom en vældig Post om Bord; til min store Ærgrelse var der intet til mig.

¹⁶/₁₁. »Annam« kom i Dag og kastede Anker tæt ved os. Chefen var der om Bord for at hilse paa Direktør Andersen m. fl. Kl. 2 fik vi Landlov, men da Forstrækningen kun var paa 2 Francs, blev vi snart kede af at drive rundt i denne Røverrede, hvor alt er baseret paa et aldeles enestaaende Optrækkeri. Byens eneste Indtægtskilde er jo Skibsfarten, og de mange Rejsende, der aarligt passerer, maa pænt holde for.

(Fortsættes.)

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE II

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR, CHR. IX'S GADE 5¹
ANNONCEEKSPEDITIONER: THIESENSVEJ 10 KORSØR
HANS TAUSENSGADE 14 ODENSE

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL

Forhenværende

MARINERE AF AARGANGEN 1877,

som kunde ønske at deltage i en lille Sammenkomst paa 40 Aarsdagen den 31. Marts i Aar i København, bedes sende Meddelelse herom til Marineforenings Kontor, Chr. IX Gade 5, København.

Fra Kaptajn *F. B. Froda* har Hovedbestyrelsen modtaget nedenstaaende.

Til

Marineforeningens Hovedbestyrelse.

I »Under Dannebrog«s 1ste Hefte 1917 har Marineforeningen rettet en Tak til mig for mit Arbejde. Skønt jeg hverken har ønsket eller tilstræbt at blive draget offentligt frem, har det dog ikke andet end glædet mig at læse de anerkendende Udtalelser om mit Arbejde. Jeg ved dog imidlertid bedst selv, at det ikke har været saa fuldkomment, som det burde have været, og den ærede Hovedbestyrelse er jo ogsaa kendt med Grundene dertil. Jeg tillader mig derfor paa min Side at takke for den elskværdige og behagelige Form, under hvilken Samarbejdet er blevet gennemført fra Bestyrelsens Side, og haaber paa fortsat Trivsel for Marineforeningen.

Ærbødigt

F. FRODA.

KORSØR KREDSEN

afholdt den 6. Februar ordinær Generalforsamling paa Klubhotellet.

Formanden, Konsul *Th. Rasmussen*, gav — efter at Fuldmægtig *Michaelsen* var valgt til Dirigent — en Oversigt over Foreningens Virksomhed i det svundne Aar.

Kredsen er gaaet frem med 37 Medlemmer og tæller nu 158.

Paa Grund af utilstrækkelige Midler har Kredsen kun afholdt én Festlighed, nemlig Flagindvielsen den 23. Juli ved »Sommerlyst«.

Formanden omtalte Ulykkerne i »Herluf Trolle« og »Lossen« og meddelte, at Kredsen havde sendt Blomsterdekorationer til de omkomnes Kister, og at Bestyrelsen var tilstede ved Begravelsen. Ogsaa til en norsk Matros, der afgik ved Døden her, har Kredsen sendt en Blomsterdekoration.

Efter at have omtalt Indsamlingen til Luftværnet meddelte Formanden, at Lederen af Store Belts-Overfarten, Kaptajn *R. Andersen*, var valgt til Næstformand.

Regnskabet, der balancerede med 660 Kr. godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsen genvalgtes Konsul *Th. Rasmussen*, Kaptajn *Andersen*, Styrmand *Krenchel*, Rorsbetjent *Jensen*, Togfører *Bendixen*, Fisker *Axel Larsen*, Maskinassistent *Hasdahl* og Overlærer *Woldike*; til Revisor genvalgtes Oldermænd *Buch*.

Som Sendemænd til Sendemandsmødet i København valgtes Formanden, Styrmand *Krenchel* og Togfører *Bendixen*.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Kredsen.

MØDET DEN 20. FEBRUAR 1917

Den største Forsamling, vi endnu har mønstret til en Foredragsaften — nemlig ca. 200 Medlemmer — havde givet Møde til Hr. Observator *Torvald Köhls* Foredrag om »En Rejse i Verdensrummet«. Muligt, at netop det med en saadan Rejse forbundne æventyrlige havde øvet sin Tiltrækning paa Medlemmerne, af hvilke jo mange endnu har den ungdommelige Uro i Blodet, som i deres Ungdom lod dem længes mod fremmede Strande og gjorde dem til Sømænd, — nok er det, at Foredragsaftnerne synes at være i Besiddelse af større og større Tiltrækning, hvilket maa noteres som et glædeligt Faktum. Hvor Foredragets Æmne, som her, for Tilhørerne aabnede Vendensaltets Perspektiver, hvis Dybder ikke kan loddess tilbunds af den menneskelige Fatteevne, skal der en særlig kyndig Foredragsholder til, som netop forstaaer at finde Begrænsning i et Æmne, som i sig selv betyder Uendeligheden.

At Observator Köhl var Manden, som formaaede det, vil ingen af de Tilstedeværende være i Tvivl om, — iøvrigt var der vist ingen, som havde næret Tvivl, og at det for Hr. Köhl selv var en Fornøjelse at give os Del i sin store Viden, tror vi med Sikkerhed at kunne udtale.

Støttet til et udmærket Lysbilledmateriale forstod Foredragsholderen at fængsle Tilhørerne uafbrudt i 5 Kvarter, og han saa sig endda nødsaget til at begrænse sit Æmne stærkt paa Grund af den befalede 11-Lukning. Der kræves en solid Hukommelse, en glødende Interesse og en betydelig oratorisk Evne til at kunne gøre disse Ting saa fængslende, som Hr. Köhl formaaede det.

Vi kan ikke være ganske enige med ham, naar han, som sit Foredrags Slutning, citerede de kendte Linjer »vi er ikke skabte til Højhed og Blæst, — ved Jorden at blive det tjener os bedst!« Alle var vistnok enige i, at de Højder og Verdener, fjærnt fra Jorden og Livet her, hvortil Foredragsholderen førte os, var vi godt tjente med at lære at kende. Stærkt Bifald takkede Hr. Köhl for hans Foredrag.

Ved det paafølgende Aftensbord indledede Formanden med at takke Hr. Köhl for hans Nærværelse og udbringe et Leve for ham, som besvaredes med 3 Hurra. Hr. Köhl talte for Foreningen, og motiverede smukt sine Ønsker for dens Fremgang og Trivsel. Senere havde flere Talere Ordet for at give Udtryk for den Interesse, Bekendtskabet med Hr. Köhl og hans Virken havde vakt, og for Haabet om ad Aare at se ham blandt os igen. Formanden bød en Del nye — vistnok 8 — Medlemmer Velkommen og udtalte Haabet om, at de maatte finde sig veltilpas i Foreningen.

Kl. 11 præcis sluttede denne lærerige Aften.

E. M.

NYBORG KREDSEN

havde den 21. Januar skaffet sine Medlemmer en ualmindelig interessant og fornøjelig Dag. Med »Freja« tøffede man om Eftermiddagen til Slipshavn, hvor man blev modtaget af Batteriet *Badrenfleths* Vogne. I Knudshoved foreviste Kaptajn Bardenfleth hele det militære Omraade inden for Pigtraaden. Særlig Beundring fremkaldte en hurtig Udrykning i Anledning af et supponeret Flyverangreb. 3¼ Minut efter at Flyversignalet havde lydt, var hele Styrken, der ellers holdt Søndagsfred, samlet i Batteriet og havde faaet Kanonerne placeret klar til Skud i de særlige Kanonstillinger, som Kaptajn Bardenfleth har konstrueret for at kunne bruge almindelige Feltkanoner som Luftskyts.

Fra Knudshoved gik Turen tilbage til Slipshavn, hvor man med elskværdige Flyver- og U-Baads-Officerer som Førere besaa de tre Undervandsbaade og de to Flyvebaade. Desværre maatte de ikke flyve denne Dag.

Kl. 6 samlede Marineforeningen og dens Gæster i Industrihotellet, hvor der var arrangeret et ualmindelig nydeligt Bord. Formanden, Baron *Haathausen*, talte her for Kongen og senere for Hædersgæsterne: Prins Axel, Kaptajn Bardenfleth og Kaptajn Juel-Brockdorff (sidstnævnte kunde først møde senere paa Aftenen). Der blev holdt en Række Taler bl. a. af Direktør *Tuxen*, Svendborg, for Nyborg Marineforening og dens Formand.

Den efterfølgende Generalforsamling dirigeredes af Baadebygger *Carl Jensen*. Til Bestyrelsen valgtes Hestehandler *Emil Hansen*, Hjulby, og Speditør *M. Møller*.

• Imidlertid var Medlemmernes Damer mødt frem til Prins *Axels* Foredrag.

Prinsen, der for Tiden er Chef paa U-Baaden »Nymfen« i Slipshavn, fortalte sagkyndigt og interessant om Undervandsbaadens Oprindelse og Udvikling, illustreret ved en Række Lysbilleder. Han oplyste bl. a., at der nu var indlagt danske Dieselmotorer i en af de danske U-Baade. Overraskende for adskillige var Oplysningen om, at Maskineriet inden i en Torpedo, der jo drives frem ved sammenpresset Luft, har 100 Hestes Kraft eller lige saa meget som en Flyvemaskine. Hver Torpedo koster 15 000 Kr.

Et kraftigt Bifald lønnede Prinsens Foredrag, og med Forsamlingens Tilslutning udtalte Formanden, Baron *Haxthausen*, en hjertelig Tak til Hs. kgl. Højhed ikke blot for selve Foredraget, men ogsaa fordi han selv omsatte sine Ord i Gerning i Arbejdet for vort Fædrelands Værn.

Aftenen sluttede med et særdeles fornøjeligt Marinebal.

GRENAA KREDSEN

holdt den 4. Februar Fest paa Badehotellet.

Lokalene var smukt pyntede med rød-hvide Guirlander og Dannebrogslag, og over Indgangen til Salen saas Marineforeningens Emblem i stort Format. Borddækningen var, som altid naar Marineforeningen indbyder til Fest, nydelig. Paa den hvide Dug saas en rød Bræmme, omgivet af Dannebrogslag, og Menukortene var omviklede med røde Baand. Det saa meget festligt ud.

Fællesspisningen, der havde samlet ca. 70 Damer og Herrer, indledes med, at Flaget hejstes til Tonerne af Fanemarschen, hvorefter Musikken spillede »Kong Christian«, der paahørtes staaende.

Kredsens Formand, Havnefoged *Bilde*, bød Velkommen, og derefter holdtes en Række Taler, alt imedens man lod Hotellets gode Mad (Suppe, kogt Rødspætte, Oksesteg og Is) vederfares Retfærdighed.

Efter Bordet var der Bal, i hvilket baade Gamle og Unge tog livlig Del. Kl. 11 marscheredes op til Cotillon, og medens der blev afsunget en Sang, traadte hvidklædte Smaa piger, der symboliserede de neutrale Nationer og bar disses Flag, efterhaanden ind i Salen. Et nydeligt Arrangement, for hvilket der blev ydet Formanden skyldig Anerkendelse.

I Henhold til den derom af Byraadet gjorte Henstilling, blev der Kl. 12 lukket af for Gassen, og i Stedet hængtes flere Eksemplarer af den af Navigationslærer *Andersen* forhandlede Lygte »Stormkongen« op i Salen. De gjorde udmærket Fyldest, og Ballet fortsattes derpaa med Liv og Lyst.

JULEGAVERNE.

Fra Chefen for Krydseren »Valkyrien«, der, som bekendt, opholder sig ved de vestindiske Øer, er indløbet følgende Brev:

Til

Bestyrelsen af Marineforeningen.

Herved har jeg den Ære at overbringe Foreningen en hjertelig Tak for de tilsendte Julegaver til Skibets Besætning. Gaverne, der blev bortloppet Nytaarsaften, da Skibet, hvormed de ankom her til Øen, var blevet forsinket, blev modtaget med megen Glæde af alle om Bord.

Med særdeles Højtæelse

HENRI KONOW.

Kaptajn A. Tilly.

En af Marineforeningens trofaste Venner, fhv. Dampskibsfører *Albert Tilly*, er afgaaet ved Døden i København den 9. Februar efter en Operation, foretaget i Zürich.

Selv om Kaptajn Tilly i de senere Aar havde Virksomhed i Land, følte han sig dog stadig som hørende til Søen, hvor hele hans Manddomsgerning laa. Fra Dreng havde han faret til Søs, været overalt paa Jordkloden og i en Aarrække opholdt sig i Kongo i den belgiske Stats Tjeneste. Fra den Tid stammede den store og værdifulde Samling af vilde Folkeslags Vaaben og Husgeraad, som nu findes paa arkæologisk Museum. En Tid førte Kaptajn Tilly Kystdamperen »Øresund«, hvor han ved sin store Elskværdighed erhvervede sig megen Popularitet blandt Københavnerne. Senest førte han Skib i Fragtfart paa Nord-Østersøen.

Kaptajn Tilly var den første frivillige Bidragyder til Marineforeningens Sangbog og Medlem af Komiteen til dens Udgivelse, og det er betegnende for ham, at et af hans sidste Ønsker var at komme endnu en Gang i Marineforeningen, et Ønske, han desværre ikke fik opfyldt.

Han tilhørte en ualmindelig rask og brav Sømandstype med Hjertet paa rette Sted, han var en god dansk Mand.

Den Afdøde, der var dekoreret med Ridderkorset og den belgiske Étoile de service, blev ved en meget smuk Højtidelighed begravet den 17. fra Andreas Kirken, ved hvilken Lejlighed Marineforeningens Banner paraderede.

EGET HJEM FOR MARINEFORENINGEN.

Med megen Interesse har jeg i »U. D.« Januarhefte læst den af Hr. »—r« indsendte Artikel om Muligheden af at skaffe vor Forening Foden under eget Bord samtidig med, at man aabnede vore Marine-soldater et Tilflugtssted, særlig beregnet for dem ved Landlov, et Støttepunkt i Byen for dem, som ikke har noget Hjem eller Paarørende her.

Det være sagt straks, at Københavnskredsens Bestyrelse flere Gange har overvejet Muligheden af at skaffe et Hus, hvori vi kunde indrette os efter vore Tarv, men Sagen har maattet hvile til Fordel for de mange andre Ting, som en ung og stor Forenings Bestyrelse maa tage sig af for at holde det hele i Gang. Det vil erindres, at pekuniære Vanskeligheder nødvendiggjorde, at man indhentede Hovedbestyrelsens Samtykke til at forelægge Generalforsamlingen Forslaget om det frivillige Ekstrakontingent, og dettes Vedtagelse med derpaa følgende Offervillighed fra et stort Antal Medlemmers Side har faktisk været den eneste Vej, ad hvilken vi har undgaaet Underskud. Det vil altsaa ses, at den reelle Baggrund for et Ejendoms-køb ikke har været den bedste for Københavnskredsens, der vel ifølge sit Medlemsantal naturligt maa antages at være den, som har, eller vil faa, de største Midler til raade over. Længere end til en pæn Balance er vi endnu ikke naaet her i København.

Men skulde det glædelige Forhold indtræde indenfor en rimelig Tid, at vi fik Penge til Raadighed til Fremme af den smukke Tankes Realisation, at faa vor egen Bolig, fremtræder straks forskellige Forhold som jeg, i Tilslutning til og Fortsættelse af Hr. »—r«s Indlæg, maa have Lov at fremdrage i fri Diskussion — men, det være udtrykkelig sagt, — uden Mandat af nogen Art, og kun dikteret af min Interesse for Sagen og noget Kendskab til saadanne Forhold.

For det første mener jeg, at i en fælles Sag maa der ydes fælles Indsats, med andre Ord: alle Landskredsene bør være med, hvilket man vel med nogen Ret kan vente vil ske, idet alle skal hoste Gavn af Sagens Fremme, og med lige Ret kunne træde ind i Foreningens Hus.

Vi maa derfor overveje Betimeligheden af at starte et fælles Byggefond — eller »Ejendomsfond« — et Fond, som selvfølgelig med Glæde modtager Gaver fra Velyndere, saa at det indenfor en rimelig Tid kan naa en Størrelse svarende til, hvad man anser for nødvendigt for at finde Mulighed for Sagens Løsning, der vil kunde ske paa forskellig Maade; men jeg vil her indskrænke mig til at anføre tre som forekommer mig at ligge indenfor vor Rækkeevne nemlig, 1) at købe Grund og bygge selv, 2) at købe en Ejendom, rive den ned og opføre en ny paa Grunden og 3) købe en Ejendom og ombygge den til vor Brug.

Det første vil vistnok straks kunne lades ude af Betragtning da næppe nogen disponibel Grund findes i den gamle By eller paa Christianshavn, hvor jeg gaar ud fra, at Huset maa ligge.

Til Punkt 2) maa siges, at man vil komme til at regne med den betydelige Prisstigning som Ejendomme og Materialer er undergaaet, og som næppe i lange Tider bliver lavere, samt at man yderligere vil have en Klods om Benet i Form af ældre Prioritetsgæld, — med andre Ord — denne Ordning vil stille for store Krav til Finanserne.

Punkt 3) anser jeg for at være det Forslag, som har nogen Udsigt til at kunne føres igennem — vel at mærke under visse Forudsætninger.

Raader vi over kontante Penge — f. Eks. 25—30 000 Kr. — vil der utvivlsomt kunne findes en Ejendom, som ikke ligger for

langt fra Havnen, nær Sporvogn og Hovedfærdselsaare, og som med rimelige Omkostninger kunde ombygges til vor Brug. Der maa da regnes med, at der, udover de for Foreningen bestemte Lokaler, f. Eks. i Stuen og paa 1. Sal, findes saa meget til Udlejning egnet Areal (Butik, Lager, Beboelse paa 2 og 3 Sal m. m.) at vor Husleje bliver minimal. Der bør efter min Mening ikke regnes med et eventuelt Overskud af en for Foreningens Medlemmer og Besøgende indrettet Restauration. Balancen bør kunne skaffes ved Lejeindtægt af Ejendommens øvrige Lokaliteter af forskellig Art. Hvad der tillige maa regnes med, er Driften af Foreningslokalerne, som bør omfatte Forsamlingsstuer med Bibliotek, Læsestue m. m., Tøjopbevaring etc., samt Restauration — med andre Ord et betydeligt Apparat. Men det vil føre for langt at gaa nærmere ind paa Einzelhederne, for hvilke man vel fandt en formaals-tjenlig Ordning, om Spørgsmaalet var mere brændende, end det endnu kan siges at være. Kun een Ting maa endnu omtales, nemlig Pladsforholdene i en saadan »Marinestation«. Det glædelige Faktum, at Foreningen stadig vokser støt, giver sig tilkende ved vore Mødefæner, hvor Antallet af Deltagere jævnlige i det sidste Aar har været omkring 150, — ved sidste Møde endda ca. 200. Selv om vore Lokaler vilde være rigelige til daglig Frekvens, vilde der dog være noget uheldigt i, om vi, saasnart en større Forsamling kunde ventes, skulde nødsages til at søge udenfor vore egne Mure, — og selv 100 Mennesker kræver god Plads, naar der tillige i de samme Lokaler skal dækkes til Fællesspisning, og disse Rum maa selvsagt ligge i samme Etage, om ikke en stadig og uheldig Folkevandring skal finde Sted — kort sagt, der maa være vidt til Væggene.

Naar jeg har forsøgt at fremdrage nogle af Omstændighederne ved en saa betydelig Sag som denne, er det ikke af Pessimisme overfor Opgaven, som dog ingenlunde er let, men fordi jeg synes, at den er saa god, at den kræver fuld Belysning fra alle Sider, og hertil har jeg efter Evne gerne villet bidrage. Det vilde være gavnlige og interessant, om andre Interesserede vilde udtale sig og aabne andre Perspektiver — jeg tror, at alle Medlemmerne er opmærksomme Tilhørere. Hr. »—r« fortjener Tak, fordi han har bragt Sagen frem!

E. W. MARSTON.

PAA KRYDS MED „KAMPHANEN“

ESPEN HANSEN gik en Dag i Aaret 1813 i Lille Kongensgade — og det var hans Lykke. For dør mødte han en Skolekammerat, Skipper og Rheder Bjørn Andersen og hans to Venner, der var paa Vej til deres daglige Besøg i Vinstuen paa Kongens Nytorv.

Mødet var ikke hjærteligt, for Espen Jensen havde været Styrmand paa Rhederens Spaniensfarer, men var blevet »verfet« af Føreren i en udenrigsk Havn paa Grund af sin stærke Trang til Selvstændighed.

»Fanden heller, er det Dig, Styrmand,« næsten vrængede den svære Skipper over mod Espen Jensen, der gik paa det andet Fortov. »Er Du paa Gængerne endnu?«

»Paa Knæerne, som sædvanlig,« sagde Espen og satte et Friskfyrsansigt op.

»Det var en Kaperstyrmand for Dig, Bjørn,« sagde den ene af Kaptajnens Ledsagere og puffede sin Ven i Ribbenene.

»Sludder og Vrøvl med det igen,« brummede Kaptajnen ærgerligt.

»Tag ham med paa Vinstuen,« sagde Vennen og hilste over paa Espen.

Kaptajnen sundede sig et Øjeblik og raabte saa over Gaden: »Vil Du tage en Sopken med os, Espen Jensen, og lade det gamle Had være glemt.«

Espen Jensen lo, skraaede straks over Gaden og kom hen til de andre.

»Det er Vekselerer Astrup, min værste Fjende, og dør er Kræmmer Bang, min bedste Ven,« præsenterede Kaptajnen, »og denne Hallunk her er min forhenværende Styrmand Jensen. I er lige kønne alle tre, saa lad os klinge paa Forbedring for Jer!«

Vekselereren syntes at interessere sig for Espen Jensen. »Jeg kunde jo nok forstaa, at De var Styrmanden fra »Vitus«, som Bjørn Andersen har fortalt om. Hvad har De nu at gøre?«

»Venter paa Tjans, min Herre!«

»Giv ham den Tjans, Kaptajn, — og lav den Paket om ...«

»Pas Dig selv, Mosjø; han har været Styrmand længe nok hos mig; ikke sandt, Espen Jensen.«

De gik ind i Vinstuen, hvor Portvinen straks blev sat for dem.

»Fire Glas idag,« kom det kort fra Kaptajnen.

De klinkede og satte sig tilrette.

»Hvordan staar det til hjemme?« drævede Kaptajnen.

Inden han kom videre, busede Vekselereren ud:

»Hør nu, Bjørn! Vil Du ikke have ham til Styrmand, saa gør ham til Kaptajn! Du klager over Øjnene, ellers vilde Du have taklet Paketten om og være gaet til Kapers. Lad os faa en Bid med af Stegen, mens den er paa Bordet. Du er vel selv bange for Pelsen, gamle Bjørn!«

»Skyt Du Din egen røde Rævepels,« fo'r det ud af Kaptajnen, der blev rød i Hovedet, saa Aarerne truede med at sprænges. Køb Du Kaperaktier for Dine skidne Penge, men lad mig og Paketten være.«

Espen Jensen tav klogelig og nippede til sit Glas.

»Kære Venner,« sagde Fjerdemanden, den sirlige Manufakturhandler Bang og drejede paa sin lange, gammeldags Stok. »Det er Krigens Tid, men lad os holde Fred! Inden Døre. Ofte har vi rigtignok her ved vore Glas droffet, om ikke ogsaa vi skulde lægge et Lod i Vægtskaalen og stræbe at gøre Fjenden Skade.«

Kaptajnen kløede sig i Hovedet og sagde sagte: »Er det

en lang Historie, lille Bang?« men hørte dog fredsommeligt til.

»... Hvad nu, Kaptajn Bjørn Andersen, om vi tre i Fællesskab gjorde Alvor af det og fik taklet Paketten om til Kaper. Vi kunde vinde baade Ære, Tak og Guld derved.«

»Ja, Tak for Takken,« brummede Kaptajnen.

»Ellers sælg den til en Pæreskipper,« grinede Vekselereren. »Bang og jeg vil have noget ud af vore Skibsparter. Naar vi nu taler om det, saa lad os faa talt ud!«

»At jeg kan fordrage Dig, har altid været mig en Gaade. Paketten er dog vel min?«

»Du er da for Satan ikke gift med hende,« grinede Astrup.

Saadan talte de om det lidt endnu. Da brød Kaptajnen af:

»Staa nu ved, hvad I har sagt, Godtfolk: Og Du, Espen Jensen! Skrup Du hjem og spørg Din Kone om Forlov, og saa kom op til mig i Overgade paa Torsdag og lad os tale om Tingene.«

Han klinkede med Vennerne — ikke med Espen Jensen —, og denne rejste sig, sagde Farvel med en halv forlegen, halv forsoren Mine og spankulerede denne Gang lige hjem til sin Kone.

Saaledes gik det til, at Espen Jensen, uden at gøre noget for det og næsten uden at sige noget, kom paa Tapetet som Kaperkaptajn.

Der blev Røre i de forskellige Hjem, da de gode Mænd — mer eller mindre forsigtigt — fortalte om Planerne. Espen Jensen slap bedre fra det end ventet. Hans Kone blev, da det kom til Stykket, glad over at faa Manden i Virksomhed, og *han* haabede paa det bedste Resultat af Forhandlingerne hos Bjørn Andersen. Han havde blot lidt Vrøvl med sin lange Dreng, Jens, der vilde ud med Faderen.

Bang blev snart færdig med sin Kone, Dorothea, der var Patriot ligesom Manden og ogsaa sendte en lille Tanke til den kommende Overflod. Og Bjørn Andersen gav bare sin lille ydmyge Hustru en Slags Instruks om Sagen,⁷ som i Virkeligheden laa ham varmt paa Hjerte. Værst stod det til hos Isak Astrup, der ikke var nogen Helt hjemme. Hans store, kraftige Kone mødte hans Planer med et:

»Ih, Dit Skrog, tænker Du paa Kaperi? Det gør jeg ikke!«

»Det gør jeg heller ikke synderlig,« sagde Astrup og saa' bekymret paa sin Kone, der stod med Armene i Siden og maalte ham. »Men jeg tænker nok, at jeg vil være lønnet Forretningsfører for Interessentskabet.«

»Skal Du med i Kaperlaget, skal Du saagu' med ud som Skriver eller Hovmester,« bestemte Konen og satte et fælt Grin op.

Isak Astrup sagde ikke noget, men gik ind i Skrivestuen. Det ordnede sig nok, mente han, — og det gjorde det ogsaa.

Den næste Dag gik det løs paa Vinstuen. Vekselereren spurgte ud om Espen Jensens »Kvalifikationer«, og da de var fyldestgørende, var de tre Venner snart i Fyr og Flamme og langt inde i Sagen.

»Skal der være Gilde, saa lad der være Gilde,« sagde Kaptajnen. Saa skal hun den O... lyne mig ogsaa have en ordentlig Besætning, en god Svingbane for og agter og en Firepundig Styrbord og Bagbord. Men Pengene, Gutter, — Kontanterne!«

»Lad os dele lige,« sagde Bang.

»Skuden er min,« sagde Kaptajnen. »Ejeren dobbelt Portion!«

»Bjørn Andersen sætter Paketten ind. Lad saa mig om Ordningen af det andet,« begyndte Vekselereren.

»... Ræven om at passe Gaaseflokken,« sagde Kaptajnen.

Vekselereren fortsatte uforstyrret: »Bjørn Andersen sætter Paketten ind for 1120 Rigsdaler, — vi andre kommer med rede Penge til samme Beløb. Hver faar Aktier for Summen à 25 Rigsdaler og kan sælge dem som han vil...«

Vennerne talte videre derom og blev snart enige.

»Saa skal hun have et kønt nyt Navn,« brummede Kaptajnen og sendte sin kære Paket en faderlig Tanke.

»Lad os kalde den »Patrioten,« sagde Bang alvorligt.

»For at følge Skik og Brug,« vrissede Bjørn Andersen. »Det hedder allerede tre Kapere.«

»Hævneren,« foreslog Isak Astrup.

»Det hedder to,« snærrede Kaptajnen.

Der blev foreslaaet »Flyveren,« »Splitflaget,« »Gribben« og meget andet, men det blev omsider til »Kamphanen«. Mangl og meget kom endnu paa Tale, flere Glas blev tømt, og det blev sent inden Vennerne den Dag skiltes, men da var ogsaa alt klappet og klart.

Om Torsdagen mødte Espen Jensen med bankende Hjerte i Overgade og blev lukket ind til Kaptajnen paa 1ste Sal. Bjørn Andersen sad ved Vinduet og røg sin Pibe og rørte sig ikke af Pletten, da hans gamle Styrmand kom ind. Konen forsvandt lydiøst efter at have trukket en Stol ud paa Gulvet til Gæsten. Der blev imidlertid ikke Tid til at sætte sig; mens Espen Jensen endnu stod med Huen i Haanden, busede Kaptajnen ud:

»Er Du klar til at gaa ud med hende, Espen?«

»Vel, Kaptajn!«

»Du faar Clausen, »Svirmor«, med som Styrmand.«

»Vel, Kaptajn!«

»Kan Du være klar til at hyre Folk hos Dig paa Lørdag otte Dage Kl. 10? Hvor bor Du?«

»Kompagnistræde i Mikkelsens Gaard ligeoverfor Logi-huset.«

»Saa komer jeg derhen. Kan Du klare Dig med Entlingspenge?«

»Nej, Kaptajn, — Madammen skal jo holde det gaende saalænge, og ...«

»Vel. Her er Forskud. 10 Rigsdaler,« og han skubbede en Tut Sølvdalere henad Vindueskarmen henimod Espen Jensen.

»Hun skal hedde »Kamphanen«, Espen, og pas nu godt paa hende,« sagde han lidt venligere og kneb Øjnene sammen. »To Svingbaner, to Kanoner og atten Mand, Espen!« Han rakte sin tykke Haand frem, og Espen Jensen gav ham Haandslag. »Godt! Ordner Avertissementet og kommer Lørdag otte Dage Kl. 10!« Og saa saa' han ud ad Vinduet.

»Vel, Hr. Kaptajn. Maa jeg bede Kaptajnen hilse Madammen...«

Bjørn Andersen nikkede svagt uden at tage Øjnene fra Gaden, og Espen Jensen afgav en lille Reverens og traskede af, lukkede Døren omhyggeligt efter sig og skyndte sig ned ad de stejle Trapper.

Vel var han ærgerlig over »Bjørnen«s Væsen, men glad var han! Aha! Hjem til Konen som Kaperkaptajn, stolt som Fader! Naada, Jens, for Far, Du har! Og saa de 10 Rigsdaler paa Lommen. Dem fik Konen denne Gang alle sammen.

— Et Par Dage efter kunde man læse i »Adresse-Comp-toirs Efterretninger«: »Nogle øvede Matroser, som ville fare til Kapers med en velsejlende Skonnert, henvende sig hos Kapt. Espen Jensen, boende udi Kompagnistræde i Mikkelsens Gaard d. 25de dennes Kl. 10.«

Den Lørdag var der fint hos Madam Jensen. Trapperne var skurede og prangede skinnende hvide med nyt Sand. Den lille Lejlighed og Beboerne selv var i bedste Puds fra tidlig Morgen. Lidt før Kl. 10 samledes en broget Flok Mænd nedenfor paa Gaden, omgivet af næsvise Gadedrenge! Naboer og Genboer og Husfæller havde Næserne paa Ruderne eller stod i Gadedørene og gloede. Det var en stor Dag for Espen Jensens.

I god Tid kom Kaptajn Bjørn Andersen, ledsaget af sin gamle Styrmand Clausen, en støt og skikkeligt udseende Sømandsskikkelse. I nogen Afstand fulgte de af to Matroser, som sluttede sig til Flokken paa Gaden. Bjørn Andersen travede op paa anden Sal og lige ind i Espen Jensens Stue, nikkede kort til Konen og satte sig i en stor Stol,

der var trukket frem midt i Værelset ved et Bord, hvorpaa der laa et stort Ark Papir.

Efter dem brasede hele den brogede Sværm op ad de hvidskurede Trapper, der snart tabte Glansen. Ved Døren blev de standsede af Clausen. »Vent en Kende, Folkens,« sagde han og lukkede Døren.

Godt tænket, stak Kaptajnen Næven ud til Espen Jensen til Haandtryk. »Her har Du Din Styrmand — Clausen! ja, Du kender vel Svirmor? Lad mig se, I forliges vel,« tilføjede han barsk.

De to trykkede hinanden i Haanden. Madam Jensen kom ind med tre Krus Øl, og Mændene drak hinanden til. Jens kiggede ind fra Køkkenet.

»Er det *Din* Dreng, Espen? Det er en køn Gut. Vil Du med ud som Skibsdreng med Fa'r, hvad,« sagde han venligt.

»Ja, jeg vil,« svarede Jens frimodigt og kom rød i Hovedet hen til Kaptajnen.

»Det kan Du godt,« nikkede Kaptajnen uden at kære sig om den forbløffede Moder. »Stik saa af med Dig, min Dreng, — og lad os faa Kontrakten sat op.«

Espen Jensen havde allerede med stort Mas og med en Vens Hjælp faaet prentet Forhyringskontrakten øverst paa Papiret og rakte den til sin Rheder.

»Vel, vel,« brummede Kaptajnen tilfreds. »Skriv saa, Espen!« Espen Jensen satte sig og skrev efter Diktat: Kaptajn — Espen Jensen, født paa Ærø. Forskud 10 Rdrl...« o. s. v. Derefter kom Styrmand Clausen paa Rullen.

»Jeg har, om Du synes det ret, Espen, antaget Konstabel Hansen fra Ostindiefareren »Arveprinsen« som Kanonér — og dertil Baadsmænd Everdrup. Han er en Krabbe, men sæt nu dem paa Rullen og lad Plads staa aaben til en Sejlmager og en Kok. Og luk saa op for Kahytten og kald paa Skraa-Søren og Fynbo Niels.«

Clausen lukkede Døren op paa vid Gab og kaldte ud. De to støtte Søgutter af Kaptajnens egne Folk trængte sig frem mellem de andre, skridtede ind i Stuen, fik Haandslag og Forskud og kom paa Rullen — og saa begyndte Antagelsen af nye Folk. Det gik i en Ruf.

»Vil Du ha ham, Espen,« begyndte Kaptajnen ved hver især, og ofte endte Audiensen med et: »Saa herut med Dig« eller et »Adjø, Mosjø, og gi' Plads for en anden Hal-lunk.«

De antagne gik i Reglen lige over Gaden til Kælderstuen, og de forkastede slentrede knotne ned ad Gaden eller blev dovent hængende ved Sværmen i Porten.

— Den Dag antoges en halv Snes Mand — ikke alle lige første Rangs. Eliten af Kaperfolket var allerede ude. Jens Espensen blev paamønstret som Skibsdreng og gik ud i Køkkenet til sin Moder med sit Forskud, en Rigsdaler, — en Rigdom, en kolossal Mønt, han aldrig havde haft i sin Haand før, og som blev afleveret med en Stolthed og en Mandighed, som tog Pippet fra den bekymrede Kvinde.

Hønen havde ruget en Ælling ud, og Ællingen vilde svømme.

Nede i Nyhavn laa den ranke lille Skonnert og blev pudset op i Hast. De antagne Folk gik Skibstørreren og Maleren til Haande. Espen Jensen kom godt i Trit, redeligt bistaaget af den omhyggelige Styrmand Clausen og den lille, vimse Baadsmænd Everdrup, som Folkene efter faa Dages Forløb gav Tilnavnet »Billen«. Øgenavne og Tilnavne var uundgaaelige blandt Kaperfolket.

Oppe paa Gaden maabede Tilskuere Dagen lang, skønt det paa den Tid var et dagligdags Syn at se Kapere blive udrustede og reparerede i Havnen. Bjørn Andersen var ombord den meste Tid. Han sagde ikke ret meget, men saa' saa meget des mere.

Af og til meldte der sig nye Folk, saaledes en Sejlmager Eskildsen, der havde faret paa Vestindien, og en ung Kok, som Sejlmageren holdt under Vingerne. Blandt dem, der meldte sig ombord, var en forhenværende »Skibsbarbér« Frandsen, en forsoren Svend, som Kaptajnen antog som

Jungmand, — dog mest for at have en »Kirurg« for en billig Penge ombord for paakommende Tilfælde.

Mod Espen Jensens Ønske indrulleredes ogsaa en forsjasket ung Mand, en forhenværende Student Karlsen, Søn af en af Kaptajnens Bekendte, som Jungmand, — en »forloren Søn«, temmelig fordrukken Fyr, som Familien vilde have til Søs, men Besætningen blev omsider gjort fuldtallig ved to flinke Folk, en køn, fuldbefaren »Skovser«, Mikkel, og en stot halvbefaren, Jan Amager.

Det var en stor Dag, da Kanonerne kom og blev sat i Borde. Udrustningen af hver Mand gik ogsaa sin Gang. Og det blev en usædvanlig fin og ensartet Udrustning. Hver Mand fik sin Huggert og sin Pistol i Bæltet, og seks udvalgte fik Geværer. Ikke alle var lige smukke som Krigsfolk, særlig da »Munderingen« var højst forskellig, og Højde og Drøjde ligesaa. Værst var det med en mægtig svær Matros fra Hornbæk, Svend Hansen, der gik under Navnet »Knolden« eller »Kartoffelmanden«, og saa den lille Baadsmænd, »Billen«, der saa' pudsigt ud med sin drabelige Pistol i Bæltet og en ekstra lang Underofficersslire ved Siden. Drengene paa Bolværket havde deres evige Grin med de to, og af og til i Skumringen maatte de staa for Skud, naar Slubberterne havde et raadent Æble eller anden Ammunition ved Haanden. Tilsidst maatte Espen Jensen have en Mand gaaende i fuld Udrustning ved Bolværket for at holde Ungdommen i Ave.

Espen Jensen havde det ikke altid let med at faa sine egne Folk til at makke ret. Naar Arbejdet indstilledes og Bjørn Andersen var gaaet, vilde Folkene hjem — eller ud! Konerne og Pigerne drog — og det gjorde Beværtningerne i Nærheden ogsaa. For hver Dag, Skonnerten endnu laa ved Bolværk, blev det værre. Allerværst gik det den sidste Dag inden »Kamphanen« skulde hales gennem Bommen ud paa Rheden.

Der blev drukket tæt, og Uheldet vilde, at en Kaperkutter netop den Aften lagde ind i Nyhavn fra et Togt. Gasterne derfra kom i Klammeri med Skonnertens Folk, og »Kamphanerne« slog godt fra sig. Kutterens Folk havde raabt »Dreng« til dem, fordi de ikke havde været paa Kryds endnu, — og *det* blev til Slagsmaal. Espen Jensen, Kanoneren, Baadsmænd og Sejlmageren maatte lægge sig imellem, men inden der blev Ro og Orden igen, havde Kaptajn Jensen faaet en blodig Skramme i Ansigtet, og den lille Everdrup var blevet skammeligt rundhullet til stor Fornøjelse for Matroserne baade paa Kutteren og paa Skonnerten.

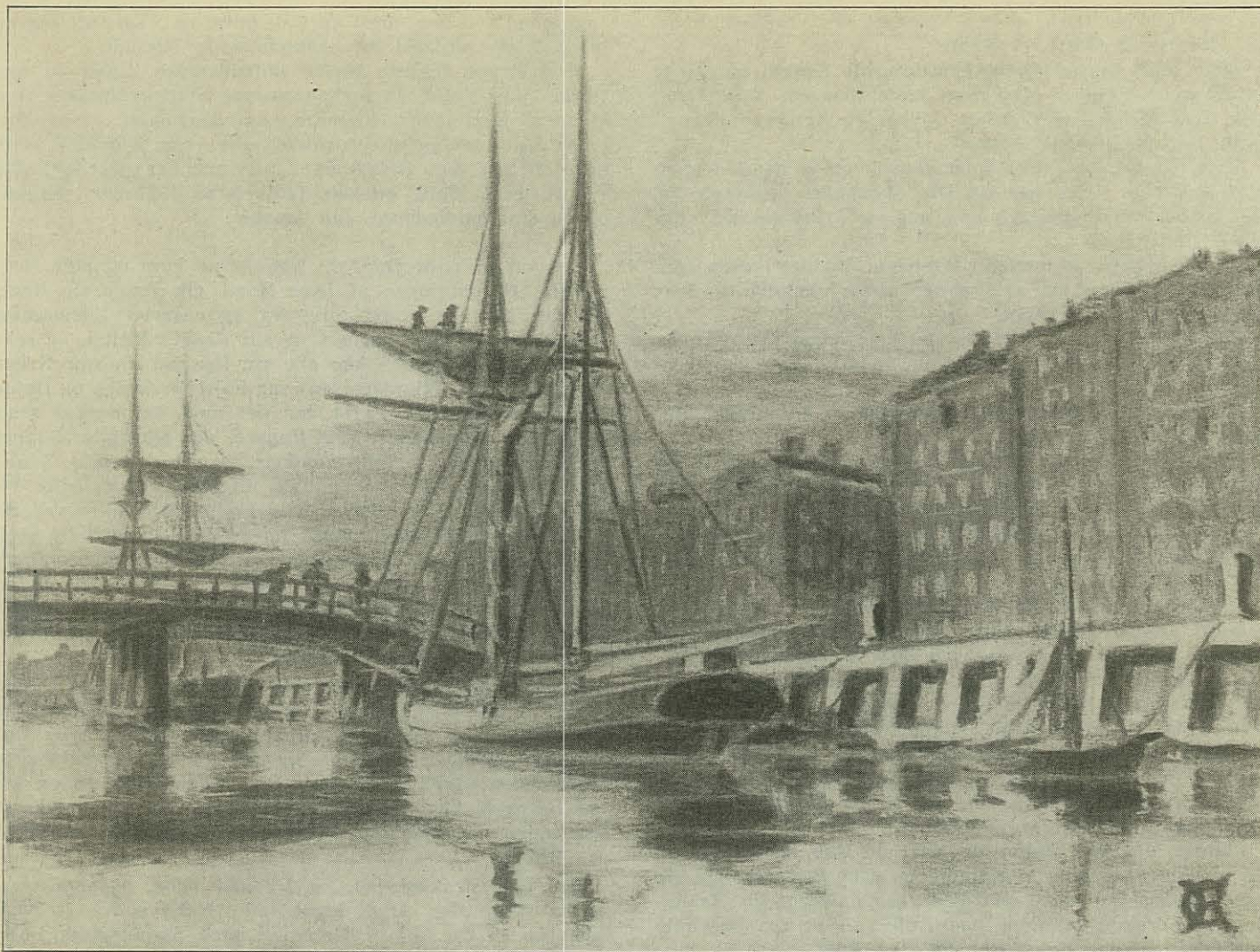
Espen Jensen kaldte alle sine Folk ombord og lod dem blive dér. Men der manglede to: Barberfrans og Latinerkarl, d. v. s. Jungmand Frandsen og Student Karlsen. Ved Midnatstid blev Kanoneren og to haandfaste Mænd sendt ud efter dem og fandt dem i Beværtningen »Det gode Haab« aldeles drukne, hver med sin ligesaa drukne Pige. Det var umuligt at faa dem med, da alle Beværtningens Gæster tog dem i Forsvar.

Tidlig næste Morgen blev de fisket op af Rendestenen uden Penge og næsten uden Klæder — og bragt ombord. De sov, da Bjørn Andersen kom ombord og Justitsen blev sat. Frandsen fik Bøjlen paa, og Karlsen blev vækket og slæbt ned i Kahytten.

»Er det galt med Dig allerede, Anton?«

Karlsten stød, slatten i Knæene, bleg, og gloede stift paa Rhederen.

»Nu skal jeg hjælpe Dig lidt, min Dreng, og glæde Din gamle Far.« Og Bjørn Andersen rejste sig og gik hen imod ham. Karlsens Øjne og Fingre dirrede. »Dette her er bare for at vække Dig,« raabte Kaptajnen og slog ham pludselig i Ansigtet, saa han tumlede til Siden. »Dette her er for at straffe Dig,« — og saa fulgte der et endnu værre Slag paa den anden Side af Hovedet. »Her har Du en lille Advarsel med paa Vejen, min søde Dreng,« brølede Kaptajnen og slog løs paa ham. Den unge Fyr væltede rundt

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen.

i den lille Kahyt for Slagene; Øjnene stirrede vildt af Skræk, og han begyndte at skrike.

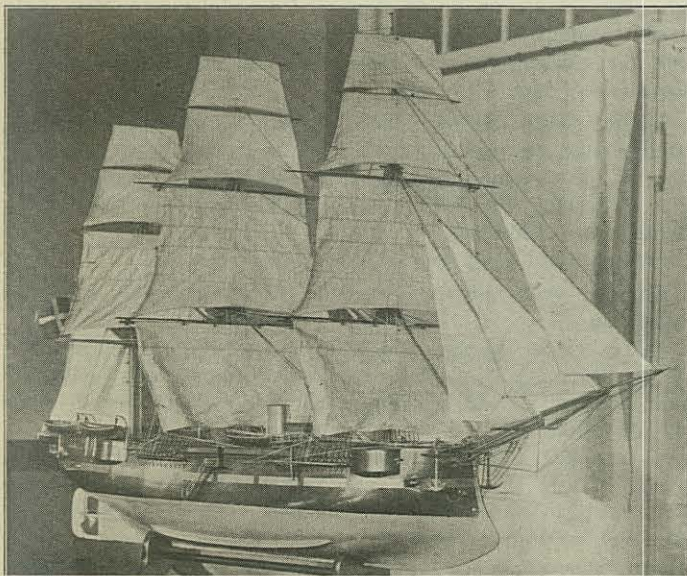
»Luk Lugen,« hvædede Bjørn Andersen. »Her er fra Din Mor,« — og Slag fulgte paa Slag til Latinerkarl styrtede om paa Gulvet, blødende fra Næse og Mund.

Espen Jensen blev bange for at Jungmanden skulde dø og for Følgerne deraf overfor Mandskabet og Autoriteterne — og traadte imellem. »Lad det nu være nok — Kaptajn!«
(Fortsættes)

KAY LARSEN

GAVE TIL MARINEHOSPITALET

Søndag den 11 Februar afholdtes paa Marinehospitalet en Højtidelighed, ved hvilken der til Ophængning paa Hospitalet blev overgivet dettes Direktion en Model af Krydsfregatten *Fyen*. Det er en gammel, trofast Mariner, Forvalter ved Bryggeriet i Rahbecks Allé *Jens Laurits Larsen*, der har forfærdiget Modellen og givet Hospitalet dette meget smukke og værdifulde Resultat af mange Aars indsigtfuldt og kunstfærdigt Arbejde.

Modellen, der er $1\frac{1}{2}$ Meter lang og $1\frac{1}{4}$ Meter høj og fremstiller Fregatten i alle Detailler med tilsatte Sejl etc., blev modtaget paa Hospitalsdirektionens Vegne af Departementchef i Marineministeriet, Kaptajn *I. F. Saxild*, der i en smuk Tale takkede for den værdifulde Gave og lovede, at den skulde faa en Hædersplads paa Hospitalet, hvor man vilde vide at værdsætte dette Arbejde. Forvalter Larsen udtalte, at det havde været ham en Glæde at give Modellen til en Institution i Marinen, fra hvilken han havde saa mange gode Minder. Hr. Larsen har aftjent sin Værnepligt paa Fregatten *Jylland* paa Togt til Vestindien og har der lært at kende i et og alt denne gamle Skibstype, som han nu har sat saa smukt og varigt et Minde.

Krydsfregatten Fyen blev bygget af Jern og Staal paa Orlogsværftet og løb af Stabel den 27 December 1882; den betegnedes oprindeligt: »Korvet med lukket Batteri«, hvilken Betegnelse senere forandredes til Krydsfregat; dens Displacement var 2737 Tons og den var armeret med 16 Stkr. 15 Centimeters Kanoner, 6 Stkr. 37 Millimeters Re-

volverkanoner, 1 Patronkanon og 1 Mitrailleuse samt 2 Stævntorpedoapparater.

Fregatten har blandt andet foretaget Togter til Vestindien under Kommandør *Caroc* og til Middelhavet under Kommandør *Wandel*; den henligger nu aftaklet paa Orlogsværftet og anvendes som Reservekaserneskip.

A. J.

FRA VALKYRIENS TOGT TIL ØSTASIEN

1899—1900

PAA TOGT MED »VALKYRIEN«

(Fortsat)

Uddrag af en Dagbog
ført om Bord af
»457«

(Meddelt ved H. Hjorth).

^{17/11.} Afsløringen af Lesseps' Statue fandt Sted i Dag. Almindelig Flagning fra Morgenstunden. Senere Omklædning i Paradetøjet. Kl. 9 gik Chefen, en Del af Officererne og en Deputation fra Besætningen i Land for at overvære Højtideligheden. Efter Middag fik vi en Mængde Kul om Bord, heldigvis i Sække, saa vi slap for videre Svineri. De blev anbragt paa Agterdækket. Af Proviant fik vi ligeledes en Del, bl. a. fire radmagre, røde Kvier. De blev installerede i en Baas forude, men Meningen er vel nok, at de snart skal slagtes, thi der fulgte kun en eneste Balle Hø med, og den maa de jo snart kunne æde. Kl. 5 aflagde Khediven Visit om Bord; vi paraderede langs Rælingen og gjorde Honnør. Han var civil, men bar som alle Tyrkere den uundværlige røde Fez. Efter Solnedgang illuminerede alle Skibene og mange af Bygningerne i Land, kun »Valkyrien« henlaa beskedent i Mørke. Illuminationen var flot, særlig udmærkede Franskmændene sig ved deres Opfindsomhed. Et stort Fyrværkeri sluttede Festen.

^{18/11.} Lørdag Morgen dampede vi ind i Kanalen, efterfulgt af »Annam«. Med fem Miles Fart gled vi frem gennem Ørkenen og fik rigelig Tid til at beundre dette mægtige Værk. Det maa have kostet Masser af Arbejde og Kapital at gennemgrave denne uhyre Sandmasse, men dog er Kanalen et rentabelt Foretagende. Den passerer aarlig af en Mængde Skibe, og da Afgiften siges at være $7\frac{1}{2}$ Francs pr. Ton, er det jo ikke Smaasummer, det drejer sig om, hver Gang et stort Skib skal igennem Kanalen. Dog er der ogsaa store Udgifter, navnlig sluger Vedligeholdelsen og Opmudringen ikke saa lidt. Kanalen gaar for Størsteparten gennem Ørkener, og overalt møder Øjet det gule, glitrende Sand. Med bestemte Mellemrum passerer man de smaa, venlige Signalstationer, hvis Opgave det er at dirigere Trafiken, og undertiden øjner man en Karavane i det fjærne, eller kommer forbi en Araberlandsby, bestaaende af elendige Mudderhytter og lasede Telté, foran hvilke en Flok nøgne Unger boltrer sig og under høje Hyl løber omkap med Skibet, medens det langsomt glider frem gennem den smalle Kanal. »Annam« fulgte os trolig i nogen Afstand, og ved Totiden kom vi ud i den »Lille Bittersø«, hvor vi ankrede udfor Byen Ismailia, der, omgivet af grønne Træer, laa som en Oase i Ørkenen. »Annam« lettede igen Kl. 4, medens vi blev liggende Natten over sammen med en lille amerikansk Orlogsmænd, der ligeledes havde holdt os med Selskab i Port Said.

^{19/11.} Næste Morgen lettede vi, men maatte straks efter fortøje for at lade fire store Dampere passere. Kl. 10 kom vi ind i den »Store Bittersø«, stod tværs over denne og kom igen ind i Kanalen ved Tolvtiden. Her maatte vi atter

fortøje for en modgaaende Damper, men endelig Kl. $2\frac{1}{2}$ passerede vi Suez, efter at have været 33 Timer i Kanalen, hvoraf de 15 til Ankers. Vi befandt os nu i Bugten ved Suez og satte fuld Fart syd paa, men desværre var Vinden nordlig, saa Varmen var fæl, og det var næsten umuligt at sove paa Banjerne.

^{20/11.} Grundet paa Varmen er Dagens Tjeneste bleven lagt om, saa at vi nu straks om Morgenen fra 6 til 8 begynder med Eksercits, Kaffe fra 8 til $8\frac{1}{2}$, derpaa Rengøring. Middag fra 12 til 3, og igen Øvelser til 5. Vi passerede Sinai Bjerg i Morges ved Syvtiden, og hele Morgenstunden saas Hr. Pastoren at promenerer paa Agterdækket, ivrig optaget af at spejde efter det berømte Bjerg. Trods den friske, nordlige Brise er Varmen stærk, hvorfor Officererne nu har lagt deres Huer og møder med hvide Korkhatte. Vi Mænd har da ogsaa faaet de medbragte praktiske, hvide Filthatte i Brug; »Slagpøse« er deres populære Navn. To af de medbragte Kvier maatte strække Hals i Dag. De viste sig at være radmagre, saa Suppen bliver vel derefter. Varmen paa Banjerne er uudholdelig; den er helt oppe paa 30° .

^{21/11.} Styrtebad over hele Linien til almindelig Glæde for alle. Der var ligefrem Trængsel for at komme til. Der blev sat Solsejl over hele Skibet, og Befalingsmændene viser sig nu i hvidt. Thermometret viser 36° i Skyggen. Jeg lukkede ikke et Øje sidste Nat. Det er en drøj Tilværelse, og vi har allerede flere Syge. Det er navnlig Mave, det er galt med. Vore tykke Uldtrøjer blev endelig beordrede lagt til Side i Dag, og vi bærer nu Bomulds-trøjer og Mavebælter; en behagelig Forandring.

^{23/11.} Det blæser friskt i Dag, og af og til faar vi en rigtig Overhaling, men det hjælper kun lidt paa Varmen. En fransk Passagerbaad passerede os for nordgaaende og hilste os med Flaget. Vi slagtede de to sidste Kvier, men de var, om muligt, endnu magrere end de foregaaende.

^{24/11.} S/S »Malaya« passerede os for hjemgaaende i Morges. Vi vekslede en Del Signaler med ham. Op ad Dagen mødte vi flere store Lastdragere og benyttede Lejligheden til at holde Afstandsbedømmelse.

^{25/11.} Kl. 12 i Nat passerede vi Strædet ved Ba-bel-Mandeb og satte Kursen mod Øst. Efter en tidlig Rengøring gjorde vi klar til at ankre, og ved Titiden faldt Ankeret i Bugten ved Aden. Som sædvanlig, hvor der er noget at gøre, har England bemægtiget sig denne ypperlige Plads, der har en stor Betydning som Kulstation og derfor er stærkt befæstet. Forøvrigt er der vist ikke meget at se, og varmt er her, skønt en frisk Landbrise i Øjeblikket gør Tilværelsen ret behagelig.

^{26/11.} Stor Rengøring, senere Parade og Gudstjeneste. Jeg gik Vagt ved Styrbords Faldereb hele Formiddagen og nød den Ære at komme med paa et Billede, som Kandidat Svedstrup tog af Chefen og Kaptajnerne Maegaard og og Evers. Mit Kvarter havde Landlov, men jeg foretrak at blive om Bord for at faa mine Julebreve færdige. Mange Kadrejerer paa Siden med de dejligste Ting, men de Sorte er uforskammet dyre, saa Handelen gik kun trevnt.

^{27/11.} For at undgaa Kulstøvet blev alle vore Randsler stuvede om Bord i en Lægter, som derefter blev lagt til Ankers et Stykke fra Skibet. Derpaa begyndte Kulfyldningen, besørget af halvnøgne Arabere, men værre Svineri har jeg endnu aldrig været med til. Det er næsten til at fortvivle over. Om det saa var Middagsmaden, Risengrød og Fiskeboller, var den fyldt med Kulstøv. Stor Rengøring. Uha, sikken en Dag.

^{28/11.} Afleverede vor Julepost i Dag; en mægtig Bunke,

da alle jo skal have Breve afsted til Hjemmet. 400 Sække Kul anbragtes paa Dækket agter, og forude installeredes 60 Beder, alle med sorte Hoveder og Fedthaler. Paa Sulevarer kommer det da ikke til at mangle. Vi har faaet seks Arabere om Bord; de skal gøre Tjeneste som Kullempere. Velbekomme dem; det bliver vist en drøj Tur! Alt er nu klart til at stikke i Søen, og i Morgen tidlig sætter vi Kursen mod Colombo. (Forts.)

NAAR FLAGET STRYGES

ERINDRING FRA EN REJSE

Hoboken, December 1915.

Luften er høj og tynd og stille, og i Termometer-Røret staar Kvægsølvet paa 10° Frost.

Tvers over Hudsonfloden glider ustandseligt de store klodsede Hjulfærger mellem New York City og Hoboken, medførende Hundreder af Passagerer og omkring en Snes Arbejdsvogne og Automobiler hver. Mærkværdigt rask og sikkert maver de tunge Fartøjer sig frem gennem Baad-Mylderet, tudende og brølende i alle Tonarter, lige fra vrede Elefanter Stemme-Drøn til stukne Grises Vræl; øverst oppe, bag Skorstenen, vrikker den kolossale Stempelstang med en Perpendikkels Regelmæssighed.

Ned langs Hoboken-Doksiden, saa langt Øjet naar, ligger de store Udvandrerndampere; særlig mange tyske, med »Vaterland«s 50.000 Tons i Spidsen, ligger indespærrede her som mægtige døde Fortidsdyr. Og ovre paa City-Siden ranker sig de vældige Murstens- og Marmor-Kasser op i den klare Vinterluft, medens Solen spiller paa Spirenes Forgyldninger. — —

Hver Dag ligger vi her i Dokken og stadser med Postflaget paa Agterspillet og Malteserkorsets Dug i Stormastetoppen. Under Musik sættes Flagene hver Morgen Kloken 8, og under Musik stryges de atter, naar Solen er paa Vej vestpaa, ud mod Prærierne, og Mørket pludselig kommer, uden mellemliggende Tusmørke.

Det er en hel lille Højtidelighed der udfoldes, hver Gang Flaget stryges. Ved Flag-Masterne staar strunke Kvartermænd parat og paa Promenadedækket har Orkestret taget Opstilling. Fjerde-Styrmand har i de sidste 5 Minutter konfereret flere Gange med sit Ur. Endelig staar den lange Viser paa hel. Et kort »Klar« over mod Skibs-Orkestret, en skarp Trille i Styrmandsflojten, og Musiken falder i med »Kong Christian —«, medens Malteserflaget og den lysende, kraprøde Split-Dug paa Flagspillet agter langsomt glider ned, og de sidste Sol-Rester spiller mod det hvide Kors i den røde Bund. — —

Orkestret sætter i med den amerikanske Nationalmelodi. Flaget er strøget.

EDWARD SPORE

AGITÉR

for

Tilgang til Marineforeningen.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE III-IV

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR, CHR. IX.'S GADE 5¹
ANNONCEEKSPEDITIONER: THIESENSVEJ 10 KORSØR
HANS TAUSENSGADE 14 ODENSE

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL

SENDEMANDSMØDE afholdes Lørdag den **28. April** Kl. 6 i Nationals Selskabslokaler.

Paa **STIFTELSESDAGEN** den **29. April** afholdes Møde i Studenterforeningens Lokaler.

MARINERNE AF AARGANG 1892 indbydes til at fejre 25 Aars Jubilæet ved en Sammenkomst, der finder Sted **Onsdag den 25. April**.

Kl. 6^{1/2} Aften mødes i Myginds Selskabslokaler, Linnésgade 25. Der serveres Fiskefilet, Lammesteg og Is, Øl, Rødvin og Madeira samt Kaffe og Punch. Prisen vil blive Kr. 5, der sammen med Meddelelse om Deltagelse maa tilstilles Ingeniør Chas. von der Hude, Vester Voldgade 85, inden den 23. April.

Et planlagt Besøg paa Orlogsværftet nævnte Dags Formiddag har maattet opgives paa Grund af Meningitis-Epidemien.

Komitéen

OBSERVÉR.

Medlemmer, som ikke hører til nogen Lokalkreds, anmodes høfligst om snarest at indbetale deres Kontingent til Kontoret med Angivelse af deres Nr., da dette vil lette Hovedforeningens Arbejde og spare Foreningen for Portoudgifter.

Marineforeningens Kontor

flyttes

April Flyttedag

til

Møntergade 22, Mezzaninen.

KØBENHAVN-KREDSEN

Generalforsamlingen den 29. Marts 1917.

I Citys store Sal samledes den 29. Marts ca. 100 Medlemmer til den aarlige Generalforsamling, hvis Dagsorden vil være Medlemmerne bekendt.

Formanden bød Velkommen, og efter at Kontorchef *Burcharth* var valgt til Dirigent, gav han Ordet til Overretssagfører *Schoustrup*, der i store Træk meddelte en Oversigt over Aarets Begivenheder og de Forhold, hvorunder der var arbejdet. Han benyttede Lejligheden til at erindre om den Gæld, hvori vi alle staar til Handelsmarinen, som holder vor Forbindelse med Omverdenen vedlige under disse vanskelige Tider, og Orlogsmarinen, som ved

et intensivt Arbejde i vore egne Farvande vogter Kyster og Minefelter, — og han udtalte den Forvisning, at begge disse Mariners Virksomhed og deres Betydning for hele vor Eksistens mere og mere maatte komme til det danske Folks Erkendelse. Foredragsvirksomheden havde været meget vellykket og samlet Medlemmerne talrigt. Vintermøderne paa »Gimle« omtaltes, og en Henlæggelse til Sommermaanederne overvejes som mere formaalstjenlig.

Assistent *Sørensen* henstillede, at der i Bladet gaves en aarlig Oversigt over Medlemsantallet og dettes Bevægelser, samt omtalte Kontingentrestancerne; Formanden og Redaktionen gav forskellige Oplysninger angaaende disse Forhold.

Hr. *Köhn* paaviste Nødvendigheden af at anføre Kontingentets Størrelse som 3 Kr. + 2 Kr. (det frivillige Ekstrakontingent), til

hvilken Udtalelse Kapt. *Ewald* gav sin Tilslutning, idet han dog i Medlemsbladet, der er fælles for alle Kredse i Landet, vilde understrege, at denne Kontingentforhøjelse kun gjaldt København-Kredsen.

Assistent *Sørensen* ønskede en mere energisk Agitation blandt de hjempermitterede Værnepligtige for at vinde disse for Foreningen; Kapt. *Ewald* replicerede og omtalte Forløbet af de Forsøg i denne Retning, som allerede var foretaget. Havneassistent *Hansen* og Bankassistent *Nath* kom ogsaa ind paa disse Forhold og omtalte de Betingelser, som var til Stede for Opnaaelsen af et Resultat. Assistent *Sørensen* anbefalede Oprettelsen af et Marinerhjem, og Hr. *Holm* berørte Muligheden af engang i Fremtiden at erhverve vor sidste gamle Træfregat, Helgolandsveteranen »Jylland«.

Formanden omtalte dernæst Bestyrelsens Overvejelser m. H. t. en Syge- og Begravelseskasse.

Det reviderede Regnskab fremlagdes af Kassereren, Skolebestyrer *Teisen*, som knyttede forskellige Bemærkninger dertil; i Tilslutning hertil talte Assistent *Sørensen* om en eventuel kvartaarlig Optræning, hvilket Formanden vilde tage under Overvejelse. Hr. *Hauch* udbad sig forsk. Oplysninger angaaende Regnskabs Poster og knyttede dertil en anerkendende Udtalelse om den efter hans Mening billige Administration af Lokalforeningen; en Indsendelse af Kontingentet pr. Postanvisning vilde lette Kassererens store Arbejde.

Hr. *Axel Nielsen* omtalte Kontingentrestancerne og udtalte, at Bestyrelsen burde tage kraftigere fat overfor disse, end det hidtil havde været Tilfældet.

Sluttelig gaves enstemmig Decharge for Regnskabet (se Side 20). Forinden man dernæst skred til Bestyrelsesvalg, gav Formanden Oplysning om de i Aarets Løb indenfor Bestyrelsen stedfundne Personalændringer, idet Underkanoner *Andersen* og Grosserer *Georg Lohse* paa Grund af Optagethed er frattraadte, hvorefter Bestyrelsen har suppleret sig med Ingeniør *Poul Sørensen* og Konsul *Konow*.

Ingeniør *Højfding* foreslog at genvælge den gamle Bestyrelse samt de ovennævnte tiltraadte Herrer.

Ved det paafølgende Valg genvalgte Overretssagfører *Schoustrup*, Arkitekt *Marston* og Skolebestyrer *J. H. Teisen* til henholdsvis Formand, Næstformand og Kasserer, hvorefter ligeledes genvalgte d'Hr. Direktør *Schmidten*, Kaptajn *Ewald*, Direktør *Gamst*, Grosserer *Vald. Schou* samt d'Hr. Ingeniør *Poul Sørensen* og Konsul *Konow*.

Istedetfor de fratrædende Revisorer, d'Hr. Fuldmægtig *G. Riise* og Planteskolelærer *K. J. Hastrup*, der ikke ønskede Genvalg, valgtes d'Hr. Bankassistent *J. Nath* og Grosserer *Tilly*. Kassereren havde under Regnskabsaflæggelsen udtalt sin og Foreningens Tak til de afgaaende Revisorer for deres Arbejde.

Dagsordenens sidste Punkt var Valg af Sendemænd til Landsforeningens Generalforsamling i Slutningen af April 1917. Sendemændenes Antal er nu 61, samt et erfaringsmæssigt Antal Suppleanter. Næstformanden forelagde Listen, hvorefter de 81 Herrer valgtes.

Dirigenten erklærede derefter Generalforsamlingen for hævet, hvorpaa man gik til Bords. Ved det paafølgende Kaffebord i Salen var der beredt Medlemmerne en behagelig Overraskelse, idet den længselsfuldt ventede Marine-Sangbog viste sig at foreligge trykt — og straks fandt rivende Afsetning.

Ingeniør *Højfding* tog, efter at man havde bænket sig, Ordet og gav en Oversigt over Sangbogens Historie, hvortil vi nedenfor skal komme tilbage. At Forsamlingen straks og med synlig Glæde tog Bogen i Brug og afsang flere af vore Yndlingsange, viser med tilstrækkelig Tydelighed, at et Savn er afhjulpet, og Foreningsaftenerne turde ved Sangbogen have faaet en Tiltrækning mere for os. Kl. 11 lod de sidste Strofer af den sidste Sang, og hver gik til sit.

MARINE SANGBOGEN.

For 2 Aar siden fremsatte Ingeniør *H. Højfding* ved Lokalforeningen for Københavns Generalforsamling Tanken om Udarbejdelsen af en Sangbog for Marineforeningen.

Det er ikke til at undres over, at man straks fra alle Sider gav sin varmeste Tilslutning hertil; — alle kender vi den Fornøjelse, man kan have af i sluttet Kreds at udløse Stemningen i Sang, og ikke mindst kender Sømand denne Trang til i Kor at give sig Stemningen i Vold, de, som dermed har forkortet mangen Vagt — og mere end én Gang har vi erfaret, at der i vor Kreds fandtes Mænd med et Forraad af Sømandssange, som fortjente at drages frem og fæstnes i vor og vor Efterslægts Bevidsthed — fries for at forsvinde i Glemsel. En specielt for os egnet Sang-Samling fandtes, saavidt os bekendt, ikke tidligere. Mange af de brillante Sømandsviser levede uopskrevne i Enkeltes Erindring, fra den Gang, de i unge Dage pløjede Søen og lærte dem paa Frivagten. Som det oplystes ved denne Lejlighed af Inspektør, Løjtnant *P. Andersen*, der straks havde givet sin Tilslutning, var der af ham med Marineministeriets Støtte samlet en Del Sange, som imidlertid aldrig var blevet udgivne. Interessen for Opgaven gav sig bl. a. Udslag i, at nu afdøde Kaptajn *Tilly* straks tilsagde et større kontant Beløb til dens Fremme og et Udvalg, som foruden ovennævnte Herrer kom til at bestaa af d'Hr. *Ostermann*, *Axel Thiess*, *Axel Juel* og Redaktør *Frederik Opffer*, har nu efter to Aars Arbejde kunnet glæde os med Resultatet, som maa kaldes meget vellykket, og for hvilket vi skylder dem vor bedste Tak.

Postmester *Holbøll* og Direktør *Anton Melbye* har ligeledes

bistaet med Raad og Daad —; man vil forstaa, at naar alle disse i Visers og Sanges Farvande saa »kendte Mænd« har staaet ved Roret, maatte Skuden komme godt i Havn.

Paa 80 Sider gengives 62 Viser og Sange, hvorefter 3 svenske og 1 norsk, en stor Del af dem ledsagede af enstemmig Nodetekst. Det forekommer os, at Udgiverne paa en udmærket Maade har forforstaaet at faa Alvor og Skemt repræsenteret, fra vore smukke og stemningsrige, alvorlige nationale Sange til dem, som giver Udtryk for den djærve Sømandshumor, fra de Sange, der lod i det nittende Aarhundredes Begyndelse, naar man samledes omkring Spiddelysene i »Dreyers Klub«, og til hvilke *Johannes Ewald*, *Oehlschläger*, *Knud Lyhne Rahbek* og andre var Fædre, og lige op til Sangene fra »Gutter ombord«, hvis Forfatter, *Axel Thiess*, endnu lyslevende gaar blandt os. Ogsaa af de Sange, som er skrevne til Marineforeningens Stiftelsesfester findes et Antal, blandt hvilke *Axel Juels* »Klokkens Sang« bærer Prisen blandt de alvorlige, *Carl Dumreichers* og *C. Winkels* blandt de lystige. Sidstnævntes »Ship ohoy« er snart klassisk og førstnævntes om »Peter Hansen« vil, nu den opriskes, sikkert vække samme Jubel, som da den fremkom. Men det vilde fore for langt at nævne alle de mange fortræffelige Viser, som her er bevarede for Forglemmelse, og som vil være til Glæde for os og senere Slægter. Materialet har været stort og besværligt at samle, — maaske ikke mindst vanskeligt at vælge og vrage iblandt, men Resultatet maa, som sagt, siges at være udmærket. Af Interesse vil det ogsaa være at vide, at en Kapacitet som selve *Sven Scholander* har medarbejdet ved Bogen, idet han har korrigeret Teksten til de svenske Sange, som derfor maa siges at foreligge i fuldgyldig Form.

Af Ydre fremtræder Sangbogen i blaat Shirtingsbind med Foreningsemblemet i Guld, stilfuld og enkel, og netop af en saadan Størrelse, at den kan finde sin faste Plads i Lommen, naar man gaar i Foreningen, — hvilket vi beder Medlemmerne huske. Nu har vi kun det Ønske, at Foreningen anskaffer et fuldstændigt Sæt Klavernoder til Sangene, hvorved Bogens Brug yderligere vil vinde — og hvorved ogsaa en mulig flerstemmig Indstudering af visse Sange vil muliggøres.

Bogen bør hurtigst muligt anskaffes af hvert Medlem, som der- ved vil skaffe sig mangen fornøjelig Time. Den faas paa Foreningens Kontor, Chr. IX Gade 5, og koster 75 Øre.

Lokalkredse kan ved Henvendelse til Foreningens Kontor faa udleveret til Forhandling mod senere Afregning indtil 100 Eksemplarer af Sangbogen.

E. M.

GRENAA KREDSEN

holdt den 12. Februar Generalforsamling paa Badehotellet. Den var imidlertid ikke beslutningsdygtig, og en ny, ekstraordinær Generalforsamling indvarsledes derfor til Afholdelse en halv Time senere.

Formanden, Havnefoged *Bilde*, indledede og udtalte nogle smukke Mindeord over de siden sidste Generalforsamling afdøde Medlemmer, Tomrremester *H. Bilde* og Kutterfører *M. Lauritzen*, og aflagde derefter Aarsberetningen. I Aarets Løb var afholdt to Festligheder og et Foredrag for Medlemmerne. Foreningen havde haft god Fremgang af Medlemmer i Løbet af Aaret, nemlig 32.

Regnskabet, der balancerede med 672 Kr. 16 Øre, oplæstes ligeledes af Formanden.

Bestyrelsen foreslog, at Stiftelsesfesten henlægges til Slutningen af Januar og fejres paa sædvanlig Maade med Fællesspisning og Bal, medens den egentlige Stiftelsesdag, den 29. December, fejres med et Børnebal. Ligeledes forelaa Forslag om, at Foreningen saafremt der afholdtes mindst to Foredrag om Aaret, arrangerede det ene i Grenaa By.

Forslaget vedtoges.

Havnefoged *Bilde* bad Medlemmerne vælge en anden Formand, men efter flere kraftige Opfordringer indvilgede Hr. *Bilde* i at modtage Genvalg.

Til Bestyrelsen valgtes i Stedet for afdøde *M. Lauritzen* og Bestyrer *Morten Nielsen*, Voldby, der forlader Egnen, Skipper *Jens Berthelsen* (ordinært Medlem), og Købmand *Emil Bang* (ekstraordinært Medlem).

Som Revisor genvalgte Skipper *Stausholm*.

Til det aarlige Sendemandsmøde i København vedtog man at møde med en saa fyldig Representation som mulig.

Under »Eventuelt« forhandlede man om Arrangering af en Skovtur. Skipperne *Jens Berthelsen* og *Chr. Schrøder* tilbød, saafremt de paa den Tid laa i Grenaa Havn, at stille deres Kuttere til Raadighed.

ASSENS-KREDSEN

afholdt den 14. Februar en selskabelig Sammenkomst med Foredrag og fælles Kaffebord samt 2 Timers Dans.

Præcis Kl. 7 bød Formanden, Hr. Vandmester *M. Olesen*, velkommen og gav Ordet til Foredragsholderen Hr. *Oswald* fra Odense. Indbudt var alt disponibelt Mandskab paa Flaadens Skibe i Lillebælt, idet de laa i Havn paa Grund af Is. Ved det paafølgende Kaffebord talte Havnefoged *Jacobsen* for Marinen og Dampskibsexpeditor *Jacobsen* for Fædrelandet; derefter talte Foredragsholderen for Damerne og tilsidst takkede Premierløjtnant *Grove* for Foreningens Gæstfrihed mod Lille-Belt-Stationens Besætninger.

AALBORG-KREDS DANNES

I Kompagnihuset i Aalborg samledes den 27. Februar over 100 forhenværende Marinere fra Aalborg, Nørresundby og Omegn. De var indbudte af et Udvalg med Fabrikant *Im. Stuhr* som Leder, der havde sat sig det Formaal at danne en lokal Afdeling af Marineforeningen.

Først bød man paa et Foredrag. Inspektør ved Marinehospitalet, Løjtnant *P. Andersen* talte om »Marinen i gamle Dage«. Han skildrede meget underholdende Marinens Udvikling fra dens første Begyndelse, da man satte bevæbnede Mænd om Bord i Handelsskibe, gennem Forandringen, da Kanoner blev indført, og Skibene derfor maatte være stærkere, til Nutiden. Han fortalte derefter morsomt om Stabelaflojning paa Bremerholm i gamle Dage, om »Frossenborg Port« og »Skulkenborg Vagt«, om »Spiseboden«, hvor Bøddelen var Vært, og Mandskabet fik dets Mad og Ølration, 17 Potter. Han fortalte om Holmens Kirkes Bygning af den gamle Ankersmedie i Christian den 4des Tid, om »Holmens faste Stok« og dens Dreng, der blev indskrevet til Marinertjeneste, naar de var 6 Aar, om »Pavillonen«, som siden blev Studenterforeningens Hjem indtil 1910, om Pest og Sygdom og om Kvæsthuset, det første Marinehospital, der blev bygget. Han fortalte om Bremerholms Fængsel, hvor Marineerne blev domt ind; en civil Mand kunde ogsaa komme der; saaledes blev en Mand, der havde beskadiget fire Lygtepæle, dømt til »4 Aar i Bremerholms Jern«, ligesom en, der havde skrevet i den første Avis, »Den danske Mercurius«, om en Prinsesse, at hun havde stødt sine Ben, fik 2 Aar. Straffene var haarde, Hovedet tabtes for et godt Ord, — Officerer henrettedes med Sværd, Menige med Økse, — om Kølhaling og Tamp, om »Slutten i Boje« og Hængning i Raanokken. Om »Lumskebugten«, hvor alle Havneknepjerne laa, og som det var meget svært at krydse uskadt over; om de gamle, stolte Skuder med flere Hundrede Kanoner og mægtige Sejl og Master, og Modsætningen: Nutidens uanselige Undervandsbaade, om Branden i 1795 og om Bremerholmens Virksomhed, til Værftet nedlagdes og Pladsen udlagdes til Kvarteret Gammelholm ... Og Taleren sluttede med et Ønske om, at vort gamle Flag til sene Tider maa vaje over et frit og enigt Folk; netop dette er det ogsaa Marineforeningens Opgave at lære os alle. Leve Dannebrog! (Hurra!)

Foreningens Start.

Gross. *Schou*, København (Sekretær i Hovedbestyrelsen), oplyste, at Marineforeningen har 3500 Medlemmer og udgiver »Under Dannebrog«.

Fabr. *Im. Stuhr* forelagde Programmet for Dannelsen af en Lokalfdeling af Foreningen og pointerede, at Politik var bandlyst fra Foreningen, hvor kun det gode Kammeratskab skulde dyrkes, og hvis Indkomst skulde anvendes til Støtte for gamle Marinere og i lignende Øjemed.

Lokalforeningen startedes derefter med næsten 100 Medlemmer straks, og til midlertidig Bestyrelse valgtes Fabr. *Stuhr*, Vinhandler *Müller*, Brofoged *Hjorth*, Lods *Christensen* og Politibetjent *Høfter*.

Om en dampende Bolle opfriskedes derefter Minderne »fra den gang«. Blandt de tilstedeværende var der Mænd fra Aargang 1862 til Aargang 1916, og der blev mellem dem »spundet mangan en Ende«, Latteren lød gennem Salen, — den første Aften var et godt Varsel for Foreningens Trivsel.

EBELTOFT-KREDS DANNES

Den 28. Februar afholdtes paa Hotel Vigen i Ebeltoft et Møde, ved hvilket Grunden lagdes til en Lokalkreds af Marineforeningen. Der indmeldtes straks 35 Medlemmer, hovedsagelig forhenværende Marinere, og det bestemtes, at der senere skulde indvarsles til konstituerende Generalforsamling til Valg af Bestyrelse, samt at Indmeldelse af Medlemmer indtil da kan ske hos Vinhandler *G. Holm-Petersen*, Fisker *Oxholm* og Barber *Jensen* i Ebeltoft samt hos Smedemester *Loftager* i Holme.

Mødet indlededes af Løjtnant *P. Andersen*, der holdt Foredrag om »Marinen i gamle Dage«, hvilket Foredrag findes omtalt ovenfor.

ODENSE KREDSEN

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. Februar Kl. 5 Em. i Fyns Forsamlingshus, med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent.
2. Aarsberetning.
3. Revideret Aarsregnskab.
4. Forhandling om Flytning af Samlingslokaler.
5. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter.
6. Valg af Revisorer og Suppleanter.
7. Valg af Sendemænd og Suppleanter.
8. Valg af Flagbærer og Reserveflagbærer.

Formand, Telefonmester *Buchgreitz* bød Velkommen og udbragte et kraftigt besvaret Leve for Konge og Fædreland. Overværkfører *Grundtmann* valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden oplæste Beretning for Aaret 1916; denne udviste, at Tilgang af Medlemmer til $\frac{1}{4}$ 17 var 29, men Afgang havde været 18, af hvilke 3 har undladt at løse Medlemskort straks efter Indmeldelsen, 2 er døde, 4 er bort-

rejste og 9 udmeldte eller slettede. $\frac{1}{4}$ 17 var Medlemsantallet 178, deraf er 7 ekstraordinære Medlemmer, til Dato er Antallet 185 ialt. I Aarets Løb har været arrangeret 4 Sammenkomster: 1 Aftenunderholdning med Damer, 1 Fisketur til Romsø, 1 Udflugt med Damer til Faaborg (som maatte aflyses paa Grund af ringe Tilslutning) og et Pølsegilde sidst i November. Siden Nytaar havde det været umuligt at skaffe Lokaler til Underholdning, og dette var Grunden til, at Intet var arrangeret iaar. Derefter omtaltes Sendemandsmødet i 1916 og de Ønsker, som Kredsen havde tilstillet Hovedbestyrelsen, samt dennes Svar. Ved Bestyrelsesmøde den 17. Maj vedtoges det, at overlade til Generalforsamlingen at tage Bestemmelse om, hvor Kredsen fremtidig skal holde sine Sammenkomster. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, Grosserer *Kirchoff*, fremlagde Regnskabet, der viste et Overskud af 182 Kr. 13 Øre. Regnskabet godkendtes.

Derefter behandledes Forslaget om Flytning af Lokaler til Industripalæet. Bagermester *Carl Pedersen*, Sagfører *Tranberg* og Blikkenslager *Michelsen* anbefalede Flytning, hvorimod Lagerforvalter *Rasmussen* og Grosserer *Kirchoff* m. fl. ønskede at blive i de nuværende Lokaler. Afstemning viste at kun 10 ønskede Flytning hvorimod Resten af Medlemmerne vilde blive. Forslaget var da kuldkastet.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse og Suppleanter. De, efter Tur, afgaaede var Maskinmester *Axelsen*, Fabrikant *Breum*, Telefonmester *Buchgreitz* og Skomagermester *Soderlund*, samt udenfor Tur Grosserer *Kirchoff*, der bad sig fritaget for Hvervet, da han maa opholde sig den meste Tid i København. De tre førstnævnte genvalgte, og nyvalgt blev Bogholder *Soph. Nyhammer* og Fjerkræavler *Fasting*. Til Suppleanter valgtes Overgartner *Gronenberg* og Toldassistent *Grove-Rasmussen*. Til Revisorer valgtes Overværkfører *Grundtmann* og Blikkenslagermester *Michelsen* og til Suppleant Bagermester *Carl Pedersen*. Derefter valgtes 7 Sendemænd foruden Formanden. Genvalgte blev Partikulier *Andkjær*, Fjerkræavler *Fasting*, Overværkfører *Grundtmann*, Bagermester *Carl Pedersen* og Grosserer *Kirchoff*, og nyvalgte blev Fabrikant *Breum* og Savværksejer *Larsen*. Til Suppleanter valgtes Blikkenslager *Michelsen*, Kreaturhandler *Martin Olsen* og Bagermester *Hansen Hoff*.

Til Flagbærer valgtes Skomagermester *M. Hansen* og til Reserveflagbærer Tekniker *Haslev*.

Under »Eventuelt« henstilledes til Bestyrelsen at udarbejde et Program for de aarlige Sammenkomster, samt at søge arrangeret smaa, faste Aftener een Gang hvert Kvartal. Hvilket toges til Efterretning.

Derefter sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et Leve for Odensekredsen, og Formanden udbragte et Leve for Dirigenten.

Generalforsamlingen var allerede forbi Kl. 6 og nu paa Baadsmændens til Skafning og man begav sig ind til de dækkede Smørrebrødsborde, som ventede paa de gamle Marinere. Der deltog heri godt 50 Medlemmer, og det varede ikke ret længe inden der gik Svind i Smørrebrødet, men endnu kortere inden Stemningen var oppe, hvortil forskellige Overraskelser bidrog. Maskinmester *Sp. Larsen* lagde for med at forære Kredsen et Vagtskilt af udhamret Messing, som modtoges med Glæde, derefter overraskede Blikkenslagermester *Michelsen* ved at forære en af ham forarbejdet Raaber, efter Tegning af Kanoner *Stoumann*. Raaberens er af Nysølv, som er skænket af Vaskeriejer *Frederiksen*, og Togfører *Steffensen* tilbød at betale Dekorationen, som senere vil blive udført. Det siger sig selv at Takken haglede ned over de ædle Givere, ikke alene for Gaverne, men ogsaa fordi Kammeraterne deraf ser Interessen for Kredsen. Formanden indviede Raaberens med et »Længe leve gamle Danmark«. Derefter valgtes Maskinmester *Larsen* enstemmigt til Vagthef for første Halvaar. Nu kom den tredje Overraskelse, idet Formanden skænkede et Maleri, paa Betingelse af, at dette bortloddedes imellem Medlemmerne til Fordel for et nyt Inventarskab; der solgtes 60 Lodder à 50 Øre og vort gamle Æresmedlem Kaptajn *Møller* foretog Lodtrækningen. Den heldige Vinder blev Partikulier *Andkjær*, som straks satte Maleriet til Auktion, med samme Formaal (Skabet); her blev Fjerkræavler *Fasting* den højstbydende med 22 Kr. Indtægten ved Maleriet blev altsaa 52 Kroner. Maleriet var en Gengivelse af Omslaget til »Under Dannebrog« og var udført af Formandens Søn, som altsaa paa den Maade gavnede Kredsen, og det foresloges at sende ham en Tak derfor. Saa kom Punschebollerne paa Bordet og Taler og Sange fulgte nu Slag i Slag til Kl. 11; særlig Opmærksomhed vakte Kaptajn *Møllers* Erindringer og Meddelelser om Krigen 1848, 49 og 50, som Hr. *Møller* deltog i, ovenikøbet som frivillig 17aarig, fra Begyndelsen. Da Klokken blev 11 maatte vi desværre skilles for denne Gang, uagtet Humøret slet ikke var dertil, men Baadsmændens Pibe maatte lystres, da den efterfulgtes af et »Klar ved Køjerne«. E. B.

ODENSE KREDSEN

Ved Bestyrelsesmøde den 7. Marts er Kredsen Bestyrelse konstitueret med Telefonmester *Buchgreitz* som Formand, Maskinmester *H. Nimb* som Næstformand og Bogholder *Nyhammer* som Kasserer samt Fjerkræavler *Fasting* som Sekretær.

KOLDING KREDSSEN

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 28. Februar paa Hotel »Kronborg«. Der var mødt c. 35 Medlemmer. Formanden, Herredsfoged *W. Nielsen*, bød velkommen og aflagde Aarsberetning. Af denne fremgik, at Foreningen nu tæller 52 Medlemmer og at Tilgangen er jævnt stigende. Af Sammenkomster har Foreningen i August haft en Udflugt pr. Motorjagt til Gl. Aalegaard og Kigholmene, og det var den almindelige Mening, at denne havde været i høj Grad vellykket. Sendemændene, Rentier *Carl Møller* og Hotelejer *H. Nielsen*, gav derefter en Beretning fra Landsforeningens Hovedgeneralforsamling i København i April. Saavel Aarsberetningen som Sendemændenes Meddelelse godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *H. Nielsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der udviste et Overskud paa Kr. 42,39, hvilket Regnskab godkendtes.

Derefter foretoges Valg af ny Bestyrelse. Alle de afgaaende Medlemmer genvalgtes, og den ny Bestyrelse bestaar derefter af følgende Medlemmer: Herredsfoged *W. Nielsen*, Formand, Kaptajn *Klaaborg*, Næstformand, Hotelejer *H. Nielsen*, Kasserer, Rentier *Carl Møller* og Skibsbygger *V. Krag-Christensen*. Til Revisorer genvalgtes Direktør *J. Schrøder* og Dyrlæge *Hørlyk*, Starup. Som Sendemænd for Lokalforeningen valgtes Hotelejer *H. Nielsen* og Rentier *Carl Møller*.

Under eventuelt drøftedes forskellige lokale Ting, hvorefter Formanden sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Foreningen.

Før Generalforsamlingen afholdtes, samledes c. 35 af Medlemmerne Kl. 7 til en Fællesspisning i Hotel »Kronborg«s Festsal, hvor der serveredes kogt Torsk, Smør og Ost, Øl og Snaps. Der herskede ved denne Foreningens første Vintersammenkomst en udmærket kollegial Stemning, som gav sig Udslag i mange baade alvorlige og gemytlige Taler. Efter Fællesspisningen samledes Medlemmerne i de tilstødende Lokaler, hvor man drak Kaffe, medens Salen gjordes i Stand til Generalforsamlingen, som begyndte Kl. 8 1/2.

Da Generalforsamlingen var sluttet, samledes man om Punscheboller og tilbragte i hyggeligt Samvær nogle fornøjelige Timer med Opfriskning af Erindringer fra Tjenestens Tid. Der var godt Humør over alle Deltagere, og enhver, der var med i den kammeratlige Munterhed, kommer sikkert igen, naar Foreningen atter indbyder til festlig Sammenkomst.

-n.

DØDSFALD

Et af Marineforeningens ældste Medlemmer, Veteran fra Krigen 1848—50, Kaptajn *A. S. Strand*, Horsens, er den 27. Februar afgaaet ved Døden.

Kaptajn *Strand* var om Bord paa Linieskibet »Christián den 8de« under Kampen i Eckernførde Fjord den 5. April 1849.

INDTÆGT		KØBENHAVN-KREDSSENS REGNSKAB FOR AARET 1916		UDGIFT	
	Kroner	Øre		Kroner	Øre
Kontingent med Fradrag af Hovedforeningens Andel	3 553	49	Administration	1 347	81
Indvundne Restancer	283	00	Foreningens Formaal	104	00
Renter i Bikuben	94	36	Inkassator	139	82
Gaver i Aarets Løb	116	00	Sangbogen	275	00
Overskud fra en Fest	101	81	Udgifter til selskabelige Sammenkomster	708	85
			Tilført Kapital-Konto:		
			En Gave	100	00
			Fra Gevinst- & Tabs-Konto	1408	60
			Saldo (Kassebeholdning 31/12 1916)	1 508	60
	4 148	66		64	58
				4 148	66

AKTIVER		BALANCE PR. 1. JANUAR 1917		PASSIVER	
	Kroner	Øre		Kroner	Øre
Kontingent-Restancer	1 279	00	Fondet: Saldo 1. Jan. 1916	360	12
Indestaaende i Bikuben	4 412	10	Gaver i 1916 116 Kr., heraf tilført Kapital-Konto 100 Kr.	16	00
Kassebeholdning	64	58	Renter	94	36
			Overskud ved en Fest	101	81
			Kontingentandel 1915	175	00
			— 1916	306	47
				1 053	76
			Kapital-Konto: Kassebeholdning 1/1 1916	906	17
			Tilgaaet i Aarets Løb	1 508	60
				2 414	77
			Hovedforeningens Tilgodehavende	2 287	15
	5 755	68		5 755	68

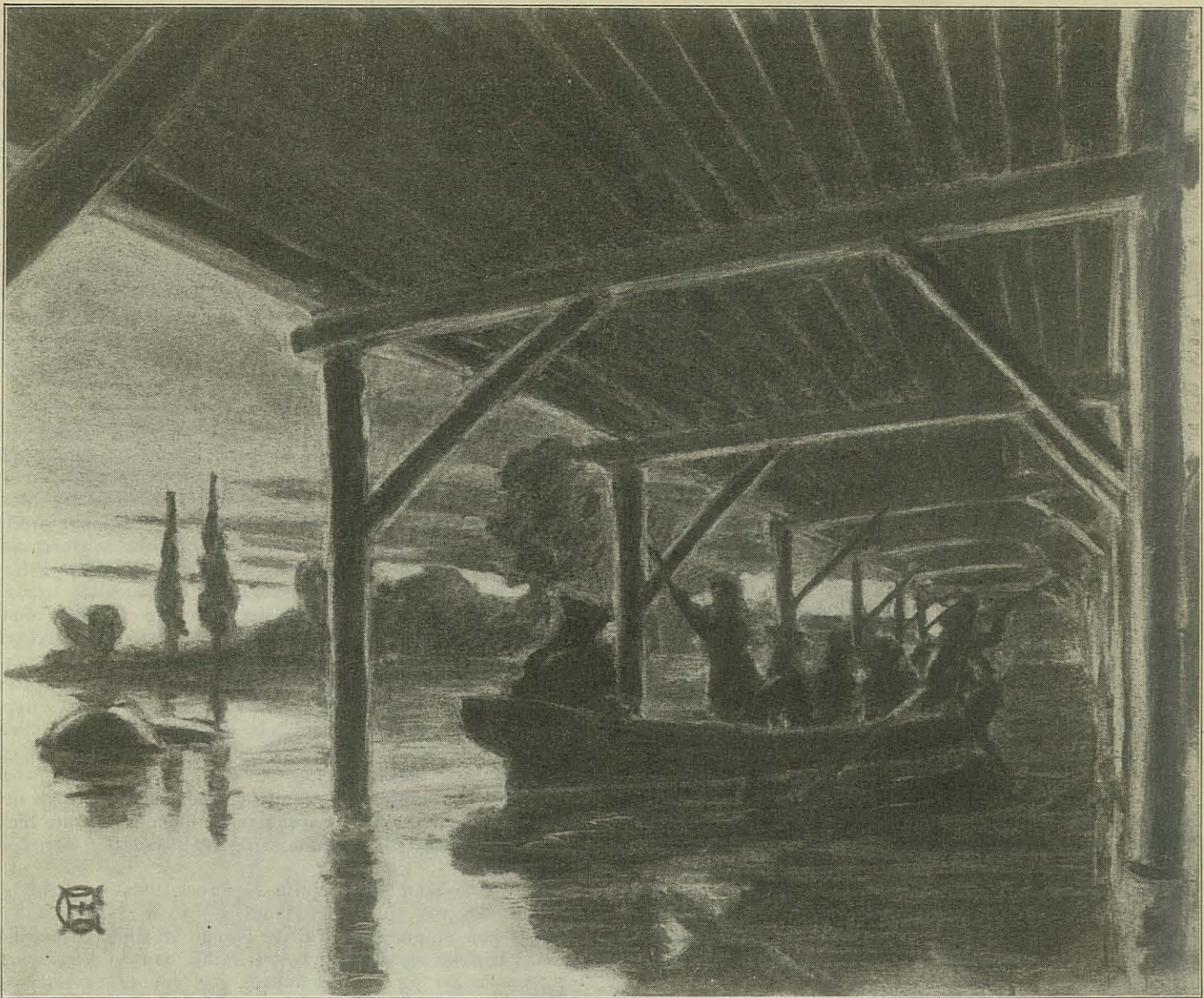
KASSEREREN

Revideret. Kassebeholdningen eftersat og fundet rigtig.

RIISE

K. J. HASTRUP

Under Pælebroen udfor Gyldenlund

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

EN EVENTYRER

FRA Danmarks Deltagelse i den store, nordiske Krig fra 1709 til 1720, der var saa rig paa Omvekslinger og spændende Begivenheder, skal her omtales en enkelt af disse, der særlig fortjener at fremdrages som et Billede paa hin Tid.

Den fandt Sted i Aaret 1717. Tordenskjold havde søgt at vanskeliggøre Karl den Tolvtes Planer om et nyt Angreb paa Norge ved at angribe Gøteborg og Strømstad, men hans Held var ikke som ved Dynekilen, og Angrebet var virkningsløst.

Karl den Tolvte var ved Skæbnens Slag bleven haard og ubøjelig, og man ansaa det for sikkert, at han, naar en gunstig Lejlighed gaves, vilde gentage sit heldige Ungdomstogt mod Sjælland. Derfor var Øresund skapt væbnet og bevogtet paa begge Sider, saa et Overrumplingsforsøg vilde være saare vanskeligt, men man kunde ikke i samme Grad væbne sig overfor et Stimandsforsøg, og det var netop et saadant, der rettedes mod det danske Kongehus for at tvinge vort Fædreland til Eftergivenhed.

Stimandsdaad er altid omgivet af en vis Dunkelhed, og det vil maaske aldrig blive helt opklaret, hvem der var den egentlige Ophavsmand. Kun saa meget kan siges, at Karl den Tolvte var for ridderlig en Natur til at benytte

sig af lave Midler, men man kunde tænke sig, at den fremmede Lykkeridder, Baron v. Görtz, der var hans Raadgiver i hans Livs sidste Aar, og som i 1719 blev dødsdømt og henrettet, havde sin store Andel deri.

Redskabet var en 29-aarig engelskfødt, men forøvrigt ganske rodløs Eksistens ved Navn John Norcross, der havde ført en meget omtumlet Tilværelse, men som kun havde det Maal at komme frem for at kunne nyde Livet, og det er bevist, at han stod i direkte Forbindelse med Baron v. Görtz. Han var i svensk Tjeneste som Søkaptajn, og da han var hensynsløs som faa, var han under de forhaanden-værende Forhold en overordentlig brugbar Mand.

Hans Mission i denne Sammenhæng bestod i at indfange den danske Kronprins Christian og bringe ham over til Sverrig. Vejen mellem Sjælland og Skaane var jo kun kort, og de kongelige Personer kunde ikke altid gaa i Ly bag Byens Volde, saa der var en vis Sandsynlighed for, at det skumle Forehavende kunde krones med Held, især da man havde Eksempler paa den Slags Forsøg, om end mislykkede, andre Steder i Europa, hvad der ikke i særlig Grad talte til Gunst for Datiden.

Det gjaldt om at passe et Tidspunkt, hvor den unge, attenaarige Prins befandt sig i Nærheden af Kysten. John

Norcross var en lille, undersætsig, men væver og behændig Mand, og han var parat til alt, hvor han kunde finde Anvendelse for sine usædvanlige Legemskræfter til Fordel for sig selv. Han havde skaffet sig Underretning om, at Kronprinsen jævnlig kom til Gyldenlund, der laa en knap Mil fra Kysten, og derpaa havde han bygget sin Plan.

I en stor Fiskerbaad sejlede han over Sundet; han havde kun fire Mand ved Aarene, men nede i Baaden laa otte bevæbnede Mænd skjult, og disse skulde i fornødent Fald øve Vold mod den unge Prins.

Udenfor Gyldenlund var en stor Pælebro, og allerede ved det første Forsøg saa det ud som om Anslaget skulde lykkes, idet Kronprinsen var derude og netop spadserede i Haven med nogle Kavallerer paa den Tid, da Norcross med sin Baad havde skjult sig og laa og ventede paa en gunstig Lejlighed.

Kronprinsen var meget afholdt, og det dejlige Vejr havde lokket mange Københavnerne ud til Skoven, hvor de gik og glædede sig ved at se ham, og de holdt sig bestandig i Nærheden af ham.

Dette var ikke efter Norcross's Beregning, og da han med ringe Taalmodighed havde ventet paa, at Lejligheden skulde blive gunstigere, roede han, da dette ikke skete, aldeles rasende tilbage til Sværrig, endnu mere opsat paa at naa sit Maal og paa bedre Lykke næste Gang.

Det skulde dog ikke gaa saa glat for ham, som han troede og haabede, og der gik lange Tider, hvor han gjorde flere ganske resultatløse Ture over Søen; Kronprinsen var der ikke, og det gik efterhaanden op for ham, at han maatte prøve en anden Maade, hvis han vilde naa sit Maal.

I en svensk Fregat sejlede han nu langs den danske Kyst under falsk Flag og lurede paa Kronprinsen, idet han ventede, at denne en Dag skulde komme sejlene til Gyldenlund.

Og det, han ventede, skete virkelig; en Chalup med Kronprinsen, Viceadmiral Gabel, Schouthbynacht Rosenpalm (fra hvem Efterretningen stammer) og flere andre, afsejlede fra København, men allerede lidt forbi Kalkbrænderierne fik de Øje paa Fregatten, som de med deres sikre Sømandsøje øjeblikkelig kunde se var af fremmed Nationalitet. Dette vakte deres Mistanke og de overtalte Kronprinsen til at vende om. Saasnt de var komne til Toldboden, blev der sendt tre bevæbnede Fartøjer ud efter Fregatten, men da havde den allerede sat Sejl til og var gaaet over til den svenske Kyst.

Saa maatte John Norcross igen prøve Lykken ved Gyldenlunds Pælebro. Med sin Fiskerbaad laa han i Skjul og lurede to Dage i Træk, og den anden Dag kom Kronprinsen derud fra København for at gaa paa Jagt i Skoven sammen med nogle af Hoffets Herrer, sin Livknægt og nogle Tjenere.

Kronprinsen, der ikke var særlig stærk af Helbred, befandt sig netop denne Dag usædvanlig vel, og han deltog med Liv og Lyst i Jagten, indtil de skulde indtage deres Maaltid i Gyldenlund.

Her fik han det Indfald, at han vilde ride hjem ad Strandvejen, hvilket for ham var en farlig Ting, fordi Strandvejen netop den Dag var ualmindelig mennesketom og hele hans Følge saa godt som ubevæbnet; var det virkelig gaaet som han havde villet, havde det passet fortrinligt med John Norcross Planer, og han var sikkert bleven fanget, men Følgets Herrer, der var meget omhyggelige for deres unge Kronprins, følte sig overbeviste om, at Turen langs den blæsende Strandvej var meget uheldig for hans Helbred, og Kammerjunker Raben foreslog derfor, at de skulde tage hjem gennem Jægersborg, som var en langt lunere Vej.

Saaledes blev det, og Kronprinsen undgik atter alle Efterstræbelser, men allerede samme Aften var det Rygte naaet ind til København, at en Sørøver lurede ved Gyldenlund og at nogle endog havde set mistænkelige Folk ved Broen; der blev stor Uro blandt Befolkningen, da man anede, hvad Hensigten dermed kunde være og hvad disse Mænd pønsede paa.

Det fortælles, at John Norcross skal have foreslaaet at stikke den danske Flaade i Brand, og Sandsynligheden for dette Forslag er ingenlunde ringe, naar man tager denne Mands Hensynsløshed i Betragtning og de Fordele, han kunde have opnaaet ved at tjene Sværrig paa en saa utvetydig Maade.

Allerede Aaret efter havde han igen Dristighed nok til begynde sine Forsøg og drog over til København; han fik dog hurtigt Opfattelsen af, at et Besøg af længere Varighed var yderst farligt, og derfor lod han sig i en russisk Baad sætte over til Skaane.

Udenfor Havnen blev han imidlertid hurtig overhalet af en dansk Søofficer og afkrævet sit Pas. Han havde naturligvis intet Pas og blev derfor taget i Forvaring af Søofficeren, der ikke var nogen ringere end Tordenskjold, som altid havde været hans Ideal, og af hvem han var en svag og yderst forvreden Efterligning.

Han blev nu indsat paa Bremerholm, hvorfra det dog lykkedes ham at flygte, og først i 1726, efter mange forskellige og meget brogede Eventyr kom han tilbage til København og søgte med uforskammet Paatrængenhed at faa Frederik den Fjerde i Tale paa Frederiksberg Slot, formodentlig for at tilbyde sin Tjeneste i et eller andet politisk Øjemed, men man har sikkert ganske misforstaaet hans ædle Hensigter; han blev arresteret og indsat i Kastellet, men ogsaa herfra lykkedes det den snedige Lykkeridder at flygte paa en Maade, der viser hans Kraft og Mod. Med et tilspidset Skankben, en afbrudt Saks og Fodstykket af sin Briks gennembrød han efter fire Timers haardt Arbejde to Mure, naaede ned til Stranden og prøvede paa at svømme over til Hveen; det var Natten til den 30. September, saa det var ingenlunde nogen varm Tur. Paa Vejens sidste Del blev han taget op af en svensk Baad og var saaledes i Sikkerhed.

Han rejste derefter til Hamborg, men her lykkedes det den danske Regering at faa ham indfanget, og nu blev han ført tilbage til København og atter indsat i Arresten i Kastellet.

Man vilde ikke kende John Norcross, hvis man antog, at han slog sig til Ro og fandt sig i sin Skæbne uden Forsøg paa at undvige. Talrige Planer er sikkert opstaaet i hans Hjerne og atter forkastet, indtil han en Dag synes at have naaet sin Opfindsomheds Højdepunkt. Nøgen og med Legemet indgnedet i Olie styrtede han gennem Vagtstuen, da Døren til hans Celle blev aabnet og styrede ned mod Stranden for at kaste sig i Vandet og svømme bort, men selv denne geniale Plan skulde mislykkes. De Soldater, der forfulgte ham og fik fat paa ham, kunde dog ikke holde ham fast, fordi Taget glippede paa den blanke Krop, men lige i sidste Øjeblik, da han netop passerede den yderste Skildvagt paa Volden, greb denne ham i Haaret og dermed var han atter fangen.

Han var dog trods dette Uheld ved godt Mod og erklærede, at det skulde være ham en saare let Sag at gøre sig fri igen; for at gøre dette Overmod til Skamme, blev der anbragt et stort Bur af Egetræ i Arrestlokalet, og her blev han puttet ind; den ene Fod blev lænket til en Jernstang, der var anbragt langs Gulvet, og han kunde gaa frem og tilbage saa langt Buret var, men det var forøvrigt kun tre og et halvt Skridt i det hele, saa megen Motion kunde han ikke faa. Uden for dette Bur gik to Skildvagter baade Dag og Nat.

Her sad Norcross i samfulde femten Aar, fra 1727 til 1742, og han var dømt til en bestandig Uvirksomhed, noget der sikkert er forfærdeligere end det strængeste Arbejde. I Arrestburet var der Mus, og som Tidsfordriv fangede han dem og legede med dem, men saa begyndte han at dressere dem, og i de sidste Aar havde han tredsindstyve af disse smaa Dyr krybende omkring sig. Naar han kaldte, løb de op ad ham og gemte sig rundt paa hans Legeme, ja selv i hans lange Skæg.

I de alvorlige Tider under Christian den Sjette hørte det til Københavnernes nøjsomme Forlystelser at gaa ud

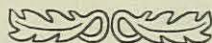
og se paa den mærkelige Fange, men efter 15 Aars Forløb blev han taget ud af Buret og fik menneskeligere Kaar: han blev befriet for sine Lænker, fik Bøger og Blade, spillede Violin og syslede med mangehaande forskellige Ting, men de tre og et halvt Skridt, som han var vant til at gaa, blev ikke til flere. Han gik tre og et halvt forlænds og det samme Antal baglænds, fordi der ikke havde været Plads til Vending i Buret. Naar han kom i Samtale med nogen, begyndte han uvilkaarlig paa denne Marsch og vidste det vist næppe selv.

Han blev 71 Aar inden han døde, og tretten Aar efter blev Struense sat ind i det Fangeværrelse, hvor han havde levet i 31 Aar.

Om man end kan sige, at Norcross i de første femten Aar af sin Fangetid førte en ret ublid Tilværelse, maa det

dog slaas fast, at han ingenlunde blev behandlet med den uhyggelige Haardhed, som anvendtes overfor farlige Fanger. Til disses Klasse henregnedes han ikke, og maaske han under gunstigere Forhold var bleven noget andet og mere end et Vrængbillede af Tordenskjold, hvem han som sagt søgte at efterligne. Havde han kunnet vie sine Evner og Kræfter til en stor og hellig Sag, havde han maaske faaet Palmer i Hænderne, thi som bekendt gjorde Tordenskjold ogsaa Tog til den skaanske Kyst og bortførte forskellige Personer; men det var kun en Spøg, som han gjorde god igen uden at volde Ulykke, men havde John Norcross haft Held med sit Forehavende, havde hans Maal været det samme som enhver anden Røvers: kun at høste Fordel af sin Gerning.

CLARA KOEFOED.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE

DE TYSKE U-BAADE

Efter Jane's »Fighting Ships« for 1916 og efter »Stockholms Dagblad« kan følgende Oplysninger gives om de tyske U-baade. Aldeles korrekte er disse Oplysninger vel næppe, men de giver dog et Begreb om Udviklingen af det tyske U-baads-Vaaben.

Ved Krigens Udbrud mente man, at Tyskland havde 27 U-baade disponible, 16 var under Bygning og lige efter Krigens Begyndelse erhvervedes desuden 6 Baade, som var under Bygning i Tyskland for Østrig og Norge. Før Krigen kunde en Snes Baade bygges samtidig i Danzig og ved Krupp-Germaniaverftet. Dette Tal er vel nu langt større og andre Skibsbygningselskaber: Vulcan og Blohm og Voss bygger nu sikkert ogsaa U-baade.

De ældste Typer for Kyst-U-baade var U. 5—7, 9—11, 13 og 16 med et Deplacement i Overfladen paa 350—450 Tons, Fart i Overfladen 12—15 Knob og neddykket 8—9 Knob, en Armering af en lille hurtigskydende Kanon, 1 Mitrailleur og 4 Stk. 45 cm. Torpedoudskydningsrør. Beholdning 4 a 6 Torpedoer.

Næste Type var vistnok kun en Forsøgstype U. A. Deplacementet 250 Tons og den samme Armering som den tidligere Type. Samtlige disse Baade var bygget før Krigen.

Næste Type er U. B.-Typen, der bestaar af U. B. 1—17 c. 130 Tons respektive 6½ og 5½ Knob, Aktionsradius 1200 Sømil, Armering 1 Mitrailleur og 2 50 cm Torpedorør. Endvidere U. B. 18—47, 240 Tons, Fart 8½ og 6 Knob, Armering 1 mindre Kanon, 1 Mitrailleur og 2 50 cm Torpedorør. Det er mindre Kyst-U-baade og de er efter sigende bygget 1914—16.

Herefter følger U. C.-Typen, der omfatter c. 60 Baade, bygget til Mineudlægning. Depl. c. 200 Tons, Fart 6 og 4 Knob, Aktionsradius 1000 Sømil, Armering 1 Mitrailleur og 12 eller flere Miner. Bygget 1915—16.

Derefter kommer de søgaaende Typer.

Den første bestaar af U. 17, 19 og 20—47, bygget 1911—1914. Depl. er 600—650 Tons, Fart 15—17½ Knob i Overfladen og c. 10 Knob neddykket, Aktionsradius 2000—3000 Sømil, Armering: 1 88 mm og 1 mindre Kanon, 1 Mitrailleur og 4 Stk. 50 cm Torpedoer, Beholdning 8 Torpedoer.

Endvidere U. 61—65 bygget 1913—15, Depl. 685 Tons, Farten 18 og 10 Knob, Aktionsradius 4000 Sømil, Armering 1 88 mm Kanon, 1 Mitrailleur og samme Torpedoamering som forrige Type.

Endelig U. 41—60 og U. 66—100 bygget 1914—1916. Depl. 700—850 Tons og en Armering af 1 10.5 cm og 1 88 mm Kanon samt 1 Mitrailleur. Andre Oplysninger haves ikke om denne Type, som vel nok er den interessanteste af dem alle.

Den for U. B.- og U. C.-Typen angivne Fart maa være

for lavt ansat. Ligeledes er Antal medførte Torpedoer rimeligvis sat for lavt; var Oplysningerne rigtige, maatte Baaden jo søge tilbage til Havn, saa snart de blot havde gjort et Angreb. Deplacementet for de største Baade er maaske ogsaa for lavt, og Oplysningerne om Antallet af Baade er naturligvis yderst usikre.

Alle U-baade er forsynede med Radiotelegraf og indrettede til Undervandssignalering. Oplysningerne om Armeringen er vel ogsaa temmelig upaalidelige; før Krigen var de større tyske U-baade forsynede med 2 Kanoner, den ene ogsaa indrettet til Luftforsvar. Om Torpedoerne siges, at de har en Sprængladning paa 190—200 kg, og en Fart af 50 Knob paa 1000 Meter. Mine-U-baaden af U. C.-Typen udskyder Minerne gennem Rør.

Den ovenfor angivne Aktionsradius kan rimeligvis om nødvendigt betydelig overskrides.

Ifølge den amerikanske Admiral Grant kan de største søgaaende U-baade operere paa en Afstand af 1350 Sømil fra Helgoland. Turen ud og hjem er 2700 Sømil, der kan gøres paa 9 Dage, og 11 Dage anvendes til Ødelæggelse af Handelsskibe. Under Fartøjets Forsyning mellem Togterne faar Besætningen 12 Dages Hvile. Baadene opererer i Grupper paa 4, hvoraf 1 er i Virksomhed, 1 under Eftersyn og 2 paa Vejen ud eller hjem.

Denne sidste Fordeling gælder dog kun Baade, som opererer saa langt borte som ved Amerikas Kyst. For Operationer ved Englands og Frankrigs Kyst er det tilstrækkeligt med en Gruppe paa 3 Baade for hver Station, hvoraf 1 er hjemme, 1 paa Station og 1 paa Ud- eller Hjemrejse. Paa endnu nærmere Stationer, som i Nordsøen, er 2 Baade tilstrækkelig, da Farten ud og hjem ikke tager nogen nævneværdig Tid. Endelig behøves et stort Antal Baade i Reserve.

Angaaende Stationernes Antal er det vanskeligt, at udtale noget bestemt. Det maa erindres, at Samfærdslen paa Havet samler sig i visse Centrere og Antallet af Stationer behøver derfor ikke at være saa stort, som Udstrækningen af Blokadeområdet skulde synes at kræve for at en god Kontrol af Handelsvejen kan iværksættes. Sætter man Antallet af Stationer til 50, det vil sige, at 50 U-baade samtidig er i Anvendelse mod Handelsskibene, og beregner man, at der for hver 35 af disse Stationer behøves 3 Baade og for de øvrige 2, saa kommer man op til 135 Baade, hvilket ikke er højt. Hertil maa dog lægges 25% i Reserve, eller c. 35 Baade, hvorved man kommer op til 170. Lægges hertil 50 Baade til Mineudlægning bliver hele Antallet af U-baade, som sandsynligvis maa haves disponible: 230.

C. I. H. SPEERSCHNEIDER,

Kaptajn u. T. i Flaaden

PAA KRYDS MED »KAMPHANEN«

(Fortsat)

Espen Jensen kaldte paa sin Søn, og da Jens kom, maatte han hjælpe Faderen med at vadske Blodet af Latinerkarls Ansigt, og sammen med Styrmand Clausen slæbte han den unge Mand ind i Bagrummet under Kapt. Jensens Køje, hvor han blev lagt paa Ryggen med et sammenrullet Flag til Hovedpude.

Clausen blev sendt op for at gøre Skonnerten klar til Udhaling. Mandskabet havde lyttet og stod i hviskende Grupper. De mente, at Rhederen havde slaaet Latinerkarl ihjel.

»Smadrede Kaptajnen ham?«, spurgte Jens Amager halvt knøtten, halvt nysgerrig, og tog sin Pibe ud af Munden.

»Ikke helt«, svarede Styrmanden tørt og satte Folkene i Arbejde. Det gik glat nok. Man tog det ikke saa nøje med saadan en Springfyr paa den Tid.

Alt gjordes klar til Udhalingen, der skulde finde Sted ved Middagstid. Proviant kom ombord og alle Grejer sættes paa Plads. Besætningens kvindelige Paarørende begyndte at indfinde sig ved Bolværket.

I Kahytten var Bjørn Andersen faldet helt til Ro igen.

»Her har Du Papirerne, Espen«. Han trak nogle Dokumenter frem af Trøjelommen. »Kaperbrevet er i Orden, — her er det —, og ligesaa Instruksen og Reglementet, som Du vel kender. Her er Maalebrevet og alt, hvad Du behøver. Har du faaet Kendingssignalerne og har Du været hos Waterschouten med Rullen?«

»Javel, Kaptajn; Rullen er her«. Han læste Papirerne igennem og lagde dem i en Blikæske i sin Skibskiste.

Bjørn Andersen skubbede en Pose Penge hen til ham. »Her er 200 Rigsdaler rede Sølv at gøre Regnskab for, Kaptajn. Er Du saa tilfreds?«

Ja, tilfreds var Espen. Det var tilmed første Gang, Bjørn Andersen titulerede ham Kaptajn.

Lidt før Middag kom Madam Jensen i stiveste Stads. Hun var den eneste Kvinde, der fik Lov at komme ombord. Det blev en kort Afsked: hun vilde have talt alene med sin Mand og sin Søn og kysset dem og ønsket dem Held og Lykke og været hos dem, til Skonnerten kastede los, men det blev anderledes! I Kahytten tronedede stadig Bjørn Andersen, og han fandt sig ikke foranlediget til at gaa. Mens hun stod højet over sin Dreng og hviskede til ham, og Taare paa Taare dryppede i hans Haar, brummede Bjørnen:

»Gør Dem nu færdig, lille Madam Jensen. Drengen klarer sig nok.«

Og da Styrmaud Clausen kom ned og meldte, at Skonnerten var klar, maatte hun afsted. Alle gik op paa Dækket, Bjørn Andersen sidst, Fader og Søn fik endnu et Kys, og saa blev Madammen hjulpet op paa Bolværket, og mellem Tilskuerne, som var stimlet sammen i tæt Flok.

Der var et Liv og en Fart over det hele, som gjorde Afskeden lettere. Besætningen arbejdede flinkt og raabte af og til op til deres Paarørende paa Gaden.

Paa Bolværket stod en af Skønhederne fra Beværtningerne, en yppig Donna i grønt og rødt, og blev ved med at raabe ned paa Dækket efter Frandsen.

Matroserne svarede hende forsorent: »Hvad for en Frandsen? Ham der døde af Druk i Morges? Han ligger nede paa Bunden!« — »Han er fløjet væk med en anden Kakkedue«. — »Han er gaaet hjem efter Vielsesattesten, smukke Frue«, o. s. v. Folk lo, Drengene gjorde Sjov, og Donnaen paa Bolværket væltede en Syndflod af Grovheder og Sjofelheder ned over Besætningens Hoveder.

Paa Slaget tolv blev der kastet los. Styrmand Clausen og otte Mand gik i Storbaaden og slæbte Skonnerten ud efter. Espen Jensen gav sine Ordre flinkt, og Bjørn Andersen nikkede tilfreds. Skonnerten gled bort fra Bolværket, mens Drengene fra Gaden skingrede Hurra og Folk viftede og raabte Afskedshilsener. Madam Jensen nikkede og vinkede, men hendes Mand havde andet at bestille.

Jens stod agter, beklemt om Hjertet, og vinkede igen.

Da man passerede Kaperkutteren, raabte en Mand: »Hils i Troense! Er Pærerne dyre iaar?« Og Gæsterne stod grinende ved Rælingen. Men det fik være. — Skonnerten svingede ud i Løbet. Ogsaa Jollen kom for som Slæber. Bommen passeredes, og snart efter faldt Ankeret, og Skonnerten drejede op for Strømmen paa Yderrheden.

»Vi kommer Kl. 10 imorgen, Kaptajn, og drikker et Afskedsglas, og saa er Du vel klar til at lette, om Vinden holder sig«, sagde Bjørn Andersen. Han saa langeligt hen over sin kære Pakets Dæk, da han gik i Jollen forat blive sat i Land paa Toldboden.

Næste Morgen var Latinerkarl kommet til Hægterne igen og blev sluppet op paa Dækket. Han tyede straks, forsulten og forkommen, som han var, til Kabyssen og fik sig noget varmt. »Spøgelset blir kanskesens til Mandfolk igen«, lo Kokken. »Tag en Slurk endnu; det har Du bedre af end af den Latin i Aftes«, grinede en Matros.

Tidlig paa Dagen indskibedes Ammunitionen under Iagttagelsen af alle Forsigtighedsregler.

Espen Jensen gik i Land med Jollen Kl. 8 og sagde Farvel til sin Kone, der efter Aftale var mødt op paa Toldboden. Hun besvor ham at gemme Jens i Kahytten, hvis Skibet kom i Træfning, og gav endnu sin Mand nogle gode Raad om at holde Skibet nær Kysten og lade Styrmanden holde for ved Entringer. Og saa lod hun ham beroliget gaa afsted med Jollen igen og satte sig tilrette med sin medbragte Mad og sit Sytøj for at se Skonnerten lette.

En Timestid efter kom Isak Astrup, Bjørn Andersen og Bang og lod sig sætte ud til Skonnerten i en Færgebaad. Alt var da spulet og klart ombord. Kapt. Jensen og Styrmanden førte Gæsterne ned i Kahytten, hvor Bægrene stod rede. Det blev ingen langvarig Højtidelighed, da Vinden var gunstig og Bjørn Andersen var utaalmodig. Bang holdt en Tale for Fædrelandet og for »den lette Krydser, der skulde trodse Elementernes og Fjendens Brynde«. Bjørn Andersen gav endnu, mens Bægrene blev tømt nogle Gange, Kapt. Jensen et Par gode Vink om Sejlføringen, om Mandskabet og om Grundene i Kattegat, hvor »Kamphanen« skulde krydse, og manede saa til Opbrud, mens Vinden var god.

Rhederne var snart paa Dækket igen og steg ned i den ventende Jolle.

»Pas nu godt paa hende, min Ven«, sagde Bjørn Andersen og trykkede Espen Jensen varmt i Haanden. »Nu maa Du om Resten.«

»Jeg forventer, at De vil gøre Flaget Ære, Kaptajn«, sagde Manufakturhandler Bang og lettede høfligt paa sin Hat.

»Ja, men faa noget ud af det«, vrissede Isak Astrup, da han forsigtigt lempede sig ned i Baaden.

»Lad saa gaa«, sagde Everdrup paa et Vink fra sin Kaptajn, der hilsende stod ved Rælingen, — og Jollen pilede ind mod Toldboden, roet af Fynbo-Nils og Skraa Søren.

Saasnart Jollen var vendt tilbage og fortøjet agter, gik Sejlene tilvejs, Ankeret blev hevet hjem, og med vajende Flag og Gjøs stod Skonnerten Nord paa ud i Sundet.

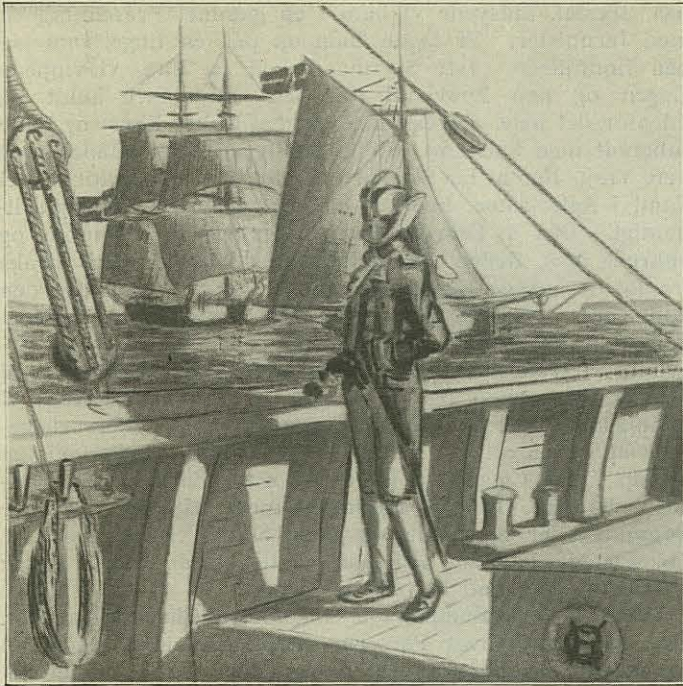
Jens saa' mod Byen og tænkte paa det gamle Hus i Kompagnistræde, men glemte snart alt for det ny. Han saa stolt til sin Fader, som bred og fornøjet gik op og ned ad Dækket. Ej, ej! Kaperkaptajnens Søn var han jo! Solen spillede paa Sejlene, paa Kanonernes blanke Løb og paa de blinkende Smaabølger.

Kystlinien tegnede sig blaaiviolet, diset, og kridhvide kyer sejlede fornemt over den klare, blaa Efteraarshimmel.

»..... Jens! kom saa her og tag et Tag med«.

Det var den rene Lystsejls op gennem Sundet. Styrmanden og nogle af de gamle Matroser klarede Ror og

Sejl, medens Kaptajn Jensen havde Resten af Mandskabet forude til Instruks. Besætningen blev delt i to Hold, Kongens Kvarter under Kaptajnen selv og Dronningens Kvarter under Styrmanden. Paa hvert Hold, der skulde afløse hinanden til Arbejde og Hvile, fordeltes de helbefarne og de halvbefarne lige — og ligesaa de Folk, som hurtigt blev kvalificerede som »uerfarne« eller Sinker. Everdrup og

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

Frandsen kom paa Dronningens Kvarter, medens Sejlmageren, Karlsen og Jens kom paa Kongens. Barberfrans og Latinerkarl maatte skilles.

Ogsaa de seks Geværvæbnede, som hurtigt fik Navnet Musketernerne, blev ligeligt fordelt, saaat blot Kanoneren og Kokken stod udenfor, rede til Tjeneste til enhver Tid.

Der var kun faa Sejlere ude. Ovre paa den svenske Side skimtedes nogle hvide Sejl, men langs den danske Kyst var der kun Fiskerbaade at se.

Da Skonnerten nærmede sig Nivaa, varskoede Udkigsmanden en Brig og en Kutter et Stykke inde i Bugten. Espen Jensen gik ned i sin Kahyt, og da han kom op, blev der Feststemning blandt Folkene — og ikke mindst for Jens. Kaptajnen mødte op med en mærkelig guldgalloneret Hat, der lignede en Søofficers, mørkeblaa Trøje med Knapper saa store som Dalere, to svære Pistoler i Bæltet og en lang Kaarde med prunkende Fæste ved Lænden.

Det var noget, Folkene syntes om. Godt saa han ud,

Espen Jensen; saadan skulde en Kaperfører være, — fjong og rask i Vendingen! Han overtog Kommandoen og lod Kanoner Hansen udtage Folk til Kanonerne. Frandsen kom ud af Bøjlen og fik sin Plads paa Dækket.

»Mer bagbord, Styrmand, hold hende nær Kysten, tæt under Batteriet!»

»Bagbord skal være«, gentog Rorgængereren, og »Kamphanen« gik nu saa nær Grunden som muligt.

»Klar med Kendingssignalerne«.

— Det er sagtens en Lettermark og en Kaper«, sagde Clausen.

»Det er nok saa«, sagde Kaptajnen, »men lad os gaa forsigtig til Værks«.

Paa nært Hold saa man Dannebrog over *begge* Skibe, og Batteriet ved Nivaa viste intet Faresignal.

»Den Kutter har taget en fed Bid, Kaptajn«, sagde Kanoneren!

»Kamphanen« løb tæt forbi Kutteren, og Espen Jensen prajede den.

»Kaper »Den Uforsagte«, Kapt. Jespersen«, blev der svaret, »Prise »The Swan« af Newcastle«.

»Hvor tog i ham«.

»Ved Anholt. Lykke paa Krydset!« svarede der.

Espen Jensen lod kippe med Flaget til Hilsen og Lykønskning, og »Kamphanen« strøg rask forbi Skibene. Briggen havde to Kanoner. En Tømrer hang i et Par Tove ved Skibssiden og lappede et Hul sammen med Brædder. Et Skud i Vandgangen! Kutteren havde en Flænge i Fokken. Der havde været Træfning; det var tydeligt at se. Folkene paa »Kamphanen« stod ved Rælingen og gottede sig ved Synet af Prisen, der laa lavt paa Vandet og formodentlig havde en god Ladning inde.

Solen gik ned og farvede Himlen mørkerød i Vest inde over Land. Vinden flovede, og det gik langsomt frem. Alle Sejl blev sat til, for at Skonnerten kunde naa Helsingør inden Aften. Det lykkedes ogsaa, skønt det holdt haardt. Tilsidst maatte Bunkeaarerne ud, men inden det var helt mørkt, faldt Ankeret udfor Helsingør, tæt under Kronborg.

Espen Jensen gik i Land med Jollen og meldte sig til Autoriteterne. Han vendte straks tilbage med Ordre til at holde skrap Udkig hele Natten og have Kanonerne ladede med Skraasække. Ingen fik Landlov. »Kanon-Hansen« kom i Arbejde, og Dronningens Kvarter maatte blive paa Dækket hele Natten med Vaaben rede.

Luften var lun og stille, men det var diset i Vejret, og Stjernerne skinnede kun mat igennem. En Gang i Nattens Løb passerede to danske Kanonbaade, og Gang paa Gang blev Skonnerten prajet af Patuljebaade. Det var en bevæget Nat — trods al Stilheden — denne første paa Krydset, og ikke mange fik Søvn i Øjnene.

(Fortsættes)

KAY LARSEN

ERINDRINGER

LINIEDAAB, BEGRAVELSE OM BORD M. M.

EN Liniedaab er jo noget, som ikke opleves af alle Mennesker. I det følgende vil jeg forsøge at beskrive en saadan.

For en Del Aar siden tog jeg Hyre paa S/S. »Siam«. Vi havde været i Aalborg, hvor vi tog Cement om Bord, derfra gik vi til Frederiksstad og Göteborg efter Planker. Det skulde altsammen til Port Natal og Delagoabay i Sydafrika.

Vi anløb Dartmouth, hvor vi fik Kul, kom ud af Kanalen og fik Storm af S.W. over Biskayabugten og langs Portugal. Syd for Gibraltar bedagedes Vejret, og vi naaede Madeira den 14. November, hvor vi ogsaa fik Kul. Her var dejligt. Fint Vejr, blaa Himmel og en Sø, som man aldrig ser den her i Norden. Efter at have fyldt Kul i Løbet af en halv Dag, afsejlede vi. Den 18. passerede vi de kap-

verdiske Øer, og endelig den 24. Ækvator Klokken 2¹/₂ varskoede Udkgigen »Linien ret for«, samtidig blev der ringet med Skibsklokken og pebet med Dampfløjten. For at blive overbeviste om, at vi var paa Linien, kom 2den Styrmand med en Kikkert, og da vi saa i den, saa vi ganske tydelig Linien. Sagen var den, at der var udspændt en sort Sytraad foran det store Glas, hvilket man ikke tænkte over, men vi som opdagede det, morede os over de andre. En Matros tvivlede paa, at vi kunde sejle under den med vore høje Master. Imidlertid begav vi os hen til Døbestedet: en Presenning, der var udspændt fra Gelænderet til en Lugekarm, og dannede et firkantet Bassin, hvorover der var anbragt Planker; paa disse stod en Kasse. Lidt efter kom Neptun med Følge. Neptun var iklædt lang Kjortel, langt Haar og Skæg og havde en Trefork i Haanden, paa hvis Spids der sad en lille Delfin. Hans Følge bestod af en Klovn, en Betjent, en Politimester og en Indsæber. Efter at Neptun havde budt os velkommen, oplæste Politimesteren følgende Skrivelse: »Vi Neptun, af Zeus's Naade Herre over alle Have, Floder, Søer, Bække, Vandpytter og Tagrender, gøre vitterligt: Da det Skib »Siam« fra Danmark er kommet hertil, medførende Folk, som maaske ikke er døbte, saa vil Vi Dags Eftermiddag Kl. 3 ifølge gammel Skik foretage Daaben. Givet paa vort vaade Element. Ækvator, den 24. November. Neptun, Havkonge.«

Derpaa begyndte Højtideligheden, som indlededes af 1ste Mester. Indsæberen traadte frem med en Daase Sæbe og bad ham sætte sig paa Kassen. Derpaa blev han indsæbet i Ansigtet, Betjenten traadte til med en lang Barberkniv og barberede ham dygtigt. Klovnene traadte nu til, gav Kassen et Skub, saa Mester faldt i Bassinet. Vi var i alt ca. 20, iberegnet Passagerer, som fik denne Omgang. To Damer, iført Olietøj og Søstøvler, fik hver en Pos Vand over Hovedet. Hovmesteren og en Kineser havde gemt sig, saa at Lovens Haandhævere maatte hente dem.

Da Højtideligheden var forbi, holdt Neptun følgende Tale: »Da Daaben nu er forbi og alle synes at være veltilfredse, kan jeg desværre ikke opholde mig længere her. Mit Omraade er stort og jeg maa passe paa, at ingen undgaar mig. Levvel og paa Gensyn.« Klovnene greb en Spule-slange og gav os en Straale til Afsked, Neptun gik med sit Følge forefter, hvorfra han var kommen, klatrede ned ad Stævnen og forsvandt. Om Natten sov vi oppe paa Bakken, men stærke Regnskyl fik os til at kravle ned i Køjen.

Den 6. December naaede vi Kap det gode Haab. Her var Masser af Albatrosser og Kaskelotter. Den 10. kom vi til Port Natal, men maatte ligge paa Reden en Uge. Paa Grund af stærke Storme maa man altid være klar til at gaa til Søs. Endelig kom vi i Havn. Her laa 14 norske og 1 dansk Bark. Drikkevandet maatte først koges, da man ellers kunde blive farlig syg og dø i Løbet af et Par Timer. Vi fejrede Julen, og i Helligdagene var vi i Land og besøgte Negerne. Deres Bolig bestod af et Rum, hvori der stod Senge, Bord, Stole, Blikkasser til Fødevarer samt Køkkenredskaber. De bød os Te og Biskuit; alt var rent og pænt. Senere var vi hos en Boerfamilie. Alt Regnvand opsamles i store Jerncisterner, og der herskede voldsomme Regnskyl. Herfra sejlede vi den 1. Januar og kom til Delagoabay den 3. s. M., hvor vi lossede Resten af Lasten.

Efter at vi i Delagoabay havde udlosset, afsejlede vi derfra den 16. Januar. Vi fik 25 Indere som Passagerer; af disse døde 2 af Brystsyge. Den første døde om Morgenen og hans Kammerater begyndte straks efter Ligsynet at vaske ham. Han blev ligeledes iklædt rent Tøj, og man medgav ham Skraatobak, Kager, Tænkstikker og Tobak, hvorefter han blev indsyet i groft Tøj og senere i en gammel

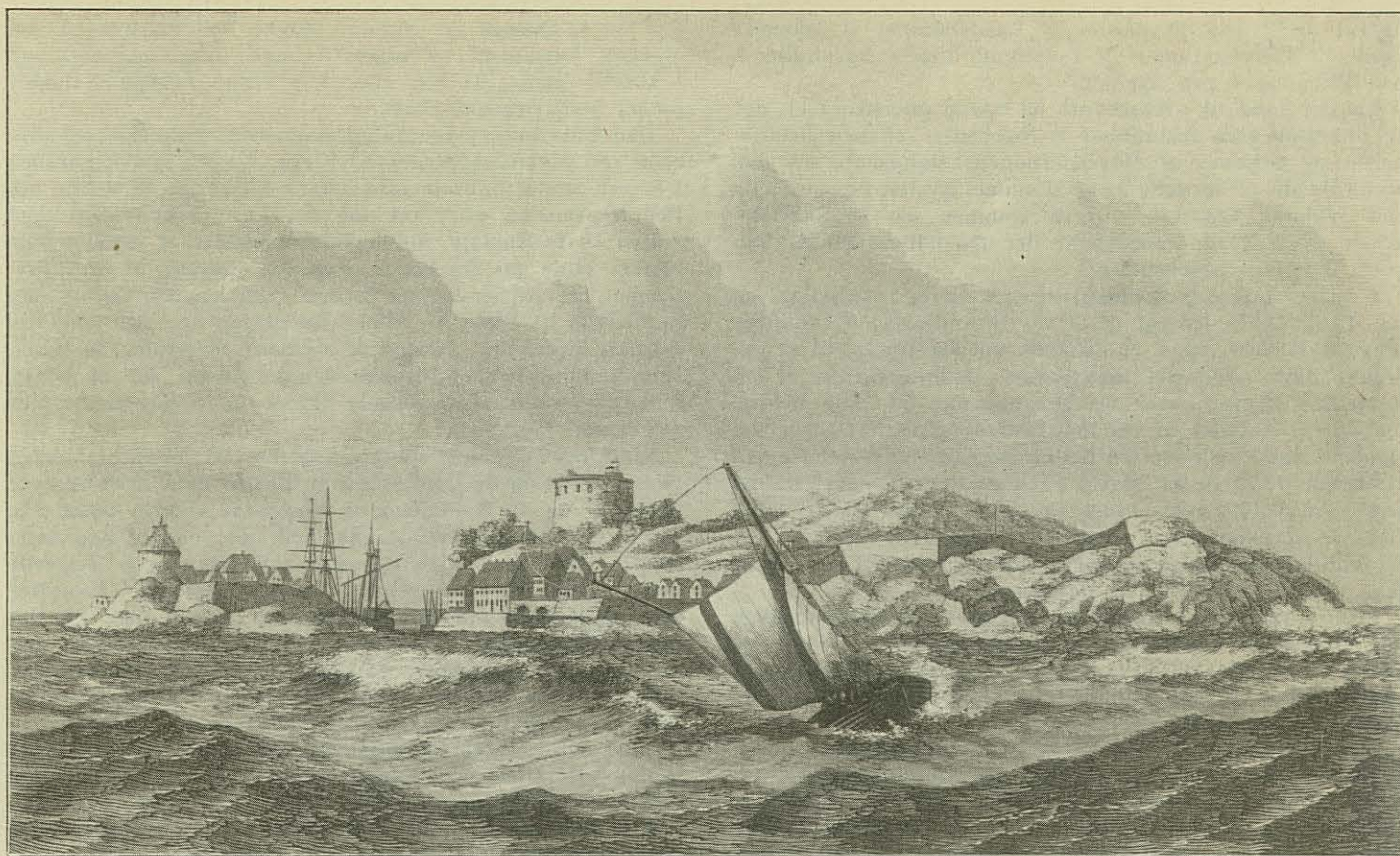
Presenning med Jernrister ved Fødderne. Vi havde lagt en Luge paa Lønningen, hvorpaa han blev lagt. En gammel Inder holdt en Tale over ham, og da han sluttede, vippede vi Lugen, saa at han gled ud og forsvandt. Da de hørte Plasket, holdt de Hænderne for Ansigtet. Den anden, som døde nogle Dage senere, maatte vi selv begrave. Efter at have fjernet Uhr, Ringe og Penge, som var særlig indsyet i hans Tøj under Armhulerne bag paa Ryggen og paa Brystet, indsyede vi ham i en gammel Presenning og med Jernrister. Vi lagde ham op paa en Luge, som laa paa Lønningen. 1ste Styrmand bad en Bøn, vi vippede Lugen og han forsvandt i Dybet. De andre holdt sig udenfor det hele. Deres Mad bestod af Høns i Karry og Kaffe tilberedt med Saltvand. Vi passerede en Del Smaaøer med flere Vrag. For at faa Skruen i Vandet, havde vi fyldt en Del Vand i Agterlasten, hvori vi badede; det var temmelig salt-holdigt. Den 4. Februar saa vi Bjergene ved Bombay og ankrede paa Reden Kl. 12 Middag. Inderne kom straks fra Borde, og de Genstande, som vi havde taget fra den døde, blev overgivne til Politiet. Da vi var komne i Havn, kom der Skræddere og Skomagere om Bord, og vi begyndte at laste Bomuld og Nødder til Hull. Vi var i Land næsten hver Aften og saa meget af Folkelivet. Naar vi handlede, maatte vi i Reglen »prutte«, da vi ellers risikerede at betale alt for meget. I en »Te-shop« kunde vi faa 1 Kop Te, 3 Cigarer, 5 Kager og nogle Bananer for 3 Annas = 21 Øre. En Dag saa jeg en Inder stige op paa nogle Bomuldsballer og vende sig imod Solen. Først bad han, saa kastede han sig paa Knæ; dette gjorde han 3 Gange og sidste Gang bad han særlig længe.

Udenfor Byen findes de 5 saakaldte »Stilhedens Taarne«, lave Ringmure, hvor Parserne henlægger deres døde frit og nøgne. Gribbene er der hurtigt, og i Løbet af faa Minutter er kun Benene tilbage. Deres Tro indbefatter en grænsløs Ærefrygt for Ilden, Jorden og Vandet, og da Jorden ikke maa forurennes, faar Gribbene de døde.

Efter at være undersøgt af Læge afsejlede vi den 15. Februar. Den 23. passerede vi Perim; her fik vi stærk Modvind. Den 1. Marts saa vi Sinai Bjerg, der blev mere tydelig efterhaanden som vi nærmede os Suez, hvortil vi kom om Natten Kl. 2. Mandag Morgen lettede vi og gik ind i Kanalen, hvor der findes Fortøjningspæle hele Vejen. Da vi kom til den store Sø, skiftede vi Lods. Her laa en Damper, som havde været paa Grund. Om Natten havde vi Projektør tændt paa Boven, og vi saa i dens Lys Karavaner gaa inde over det øde Land. Om Natten Kl. 2 kom vi til Port Saïd og fik Kul. Der kom en Del Arabere om Bord; de stjæler som Ravne; af dem købte vi Smaagenstande, og her maatte vi ogsaa »prutte«. Langt ude paa en Mole staar en Statue af Lesseps. Den 3. Marts afsejlede vi og begyndte straks at spule over alt. Den 8. passerede vi Malta og den 11. passeredes Kap »Ban«. Torsdag Aften naaede vi Gibraltar; her var stærk Sø. I klart Vejr kan man herfra se Bjergene ovre i Afrika. Fredag Morgen passerede vi Kap »Vincent« og saa lidt af Lissabon og senere noget af Oporto. Søndag Formiddag naaede vi »Finisterre«, og gik ind i Kanalen Natten mellem Torsdag og Fredag. Den 21. om Morgenen naaede vi Humber. Vandet her er ganske gult; nu fik vi Lods og kom i Dok om Eftermiddagen. Om Mandagen begyndte vi at losse. Da »Siam« herfra skulde til Antwerpen og derfra til Kina, mønstrede en Del af os af her og tog til København med den finske Damper »Arcturus«. Den 25. sejlede vi fra Hull, passerede Skagen den 27. om Aftenen og var næste Dag Kl. 4 i Frihavnen.

CHR. BARFOED.

CHRISTIANSØ

Der ligger et Skær i det aabne Hav
langt ude i Østersøs Vover.
I Mulm det saa ofte blev Sømænds Grav,
og Maagen kvad Gravsang derover.
Kun Smugler og Sørøver fjæled sig her —
de fandt sig en Havn i det braadfyldte Skær.

Men Dankongen mærked, at her var Bund
til videre derpaa at bygge.
Han Dannebrog planted paa Klippens Grund
og anlagde Brystværn og Brygge.
Snart tordned Kartoven fra Klippernes Tind,
fra Taarn og Bastioner saas Krudtflammens Skin.

Og Skuder af Svaneke's Jord bar Muld
for fattige Klipper at klæde.
Nu blev her en Opvækst saa underfuld —
Vorherre gav Varme og Væde.

Og Blomster sødt dufted, og Fugle fra Gry
sang lystigt i Trær, der gav Frugter og Ly.

En engelsk Eskadre en Gang kom frem
og løsnede Skud imod Øen;
men den maatte vende og stikke hjem
og drukne sin Kamplyst i Søen.
Thi Fæstningen havde en rask Kommandant,
der var paa sin Post sine Gutter iblandt.

Forlængst er Kanonerne bragt i Land,
ej mer Christiansø viser Tænder;
men Læ giver Havnen, Bassinet Vand,
og Fyret til Vejledning brænder.
Og som en Oase i Havet det nu
indbyder til Ly, hvor det før vakte Gru.

FREDERIK OPFFER.

DET DANSKE REDNINGSVÆSENS VIRKSOMHED

1. APRIL 1915—31. MARTS 1916

MARINEMINISTERIETS Aarsberetning over Redningsvæsenets Virksomhed er udkommen og er, som sædvanlig, et interessant Dokument til Oplysning om det stille, men store og velsignelsesrige Arbejde til Menneskers Gavn, som denne udmærket ledede og betjente Institution udfører. Stadig arbejdes der paa Materiellets Forbedring, uagtet dette, som bekendt, hører til det bedste, som overhovedet findes i sin Art, og har tjent som Forbillede for andre Landes. Det vil saaledes erindres, at vi ifjor havde Lejlighed til at omtale de forskellige Nyanskaffelser til Redningsstationerne

»Skagens Havn« og »Østerby« paa Læsø, som forsynedes med henholdsvis en 12,2 m, 40 B. H. K. og en 7,2 m, 12 B. H. K. Motor-Redningsbaad, tegnede og byggede paa Orlogsværftet, som de første selvbevægende Redningsbaade herhjemme og en til Klitmøller Redningsstation, der forsynedes med en overordentlig formaalstjenlig og sindrigt konstrueret Motorredningsbaad (se »Under Dannebrog« Hefterne VII og IX, 1916).

Den 31. Marts 1916 fandtes der i Kongeriget Danmark 57 Redningsstationer, nemlig 34 Baad- og Raketstationer,

hvoraf de 2 paa Bornholm, 8 Baadstationer (i Jylland), samt 15 Raketstationer (9 i Jylland, 4 paa Bornholm, 1 paa Møen og 1 paa Sjælland).

Lægger man til ovennævnte 42 Baade yderligere 11, der er anbragte paa Bistationer i Nærheden af Hovedstationerne og betjenes af Hovedstationens Mandskab, ses det, at 53 Baade er fordelt langs Landets Kyster, hovedsagelig paa Jyllands Vestkyst. Dertil kommer saa 15 Raketstationer uden Baad, saaledes at der fra ialt 68 Steder kan ydes Hjælp til Skibbrudne.

I Aarets Løb har Redningsvæsenet været i Aktivitet ved ialt 15 Tilfælde, hvoraf de 9 var Strandinger, 5 Indbjergning af Fiskere, og i et Tilfælde ydedes Hjælp til et opankret Skib. Ved det nørrejydske Redningsvæsen er afholdt 250 Øvelser, ved det bornholmske 34, alle heldigt forløbne. Antallet af reddede Personer var 110, og det samlede Antal reddede fra Redningsvæsenets Oprettelse den 1. Januar 1852 til 31. Marts 1916 er derved naaet til det store Tal 9 497 eller 148,6 pr. anno. Det højeste Antal reddede forekommer i Aaret 1884—85, hvor der ved ialt 26 Redningsforetagender bragtes 309 Personer i Land; deraf ikke mindre end 218 ved Raketapparat.

Af de i Aarets Løb forefaldne særlig bemærkelsesværdige Strandinger, af hvilke Aarsberetningen anfører 9, fortjener særlig 2 at omtales her, idet de giver et interessant og smukt Billede af den Udholdenhed og Dygtighed, hvormed Baadmændene røgter deres Hverv.

Den 22de Decbr. 1915 Kl. 10^{1/2} Aften strandede norsk Jernbark »Fiol« af Christianssand paa Anholt Østerrev, 4—5 km fra Land, i Snetykning. Skibet, der var paa Rejsk fra København til St. Thomas i Ballast, var sprunget læe og havde ca. 3 m Vand i Lasten. Vinden var ØNØ, Temperaturen ÷ 13° og der stod svær Sø paa Revet.

Den 23de telefoneredes Kl. 1^{1/2} om Natten til Opsynsmanden ved Redningsstationen Anholt, at der stod Skib paa Østerrevet og at der vistes Nødsignaler. Mandskab og Heste samledes straks og Kl. 2^{1/2} i Mulm og Mørke og med Vinden ret i Ansigtet begav man sig afsted til Øens Nordøstspids, hvor man paa Grund af Kulden, som paa kort Tid vilde overise alt, besluttede at afvente Daggry under Hensyn til, at der siden Kl. 4 ikke var vist noget Signal fra det strandede Skib. Først Kl. 10 Fm. kunde dette ses i Snetykningen i en Afstand af 3—4 km fra Land og staaende ret paa Køl. Det viste ingen Nødsignaler, hvorfor man forholdt sig afventende. Kl. 1^{1/2} Em. ankom Svitzers »Viking« og ankrede Syd for Skibet, hvor den blev liggende indtil Aften, da den lettede og forsvandt sydefter i Snetykningen. Vinden var da steget til omtrent Orkan og Temperaturen var ÷ 10°.

Om Morgen den 24de viste det sig, at Skibet var slaaet ind paa det flade Rev, hvor det stod med Stævnen i Sydøst og helt krænget over til Styrbord. I de sidste 30 Timer var intet Signal vist fra de ombordværende, og Redningsmandskabet holdt stadig Vagt paa Stranden.

Ud paa Formiddagen den 25de gik Redningsbaaden ud for Sejl og Kl. 3 ankrede den Nord for Revet og bjergede Sejl, hvorefter Roningen ind over Revet begyndtes. Braaddet her var imidlertid meget stærkt, og fra det strandede Skib ydedes der ingen Bistand til at opnaa Forbindelse med Baaden, saaledes at Forsøget maatte opgives af det udmattede Mandskab, hvorefter man lod Baaden gaa ind over Revet og ankrede op bag dette. Søen var stadig voksende, og da Barken halede sit Signalfalg ned og satte

2 røde Lanterner for Natten, lettede Redningsbaaden ved Mørkets Frembrud og søgte til Land, hvor den kom ind i stærkt Snefog Kl. 6^{1/2} efter 7^{1/2} Times Arbejde i oprørt Sø og 5—6 Graders Frost.

Den 26de ankom Bjergningsdamperen »Kattegat« og ankrede ved Strandsstedet Kl. 9 Fm., ¹/₄ Mil Syd for Skibet. Det var stadig Snevejr med Islag; den 27de Kl. 8 Fm. gik Redningsbaaden atter ud, og fik Kl. 9 Forbindelse med Skibet, hvis Kaptajn imidlertid erklærede, at ingen i Øjeblikket vilde gaa fra Borde, men dog ønskede, at Redningsbaaden blev liggende paa Stedet. Om Aftenen indtog den imidlertid 10 Mand af »Fiol«s Besætning og satte dem om Bord i »Kattegat«. Resten af Barkens Besætning, 8 Mand, som Redningsbaaden derpaa vendte tilbage for at hente, nægtede imidlertid at forlade Skibet da de ikke mente, der var nogen Fare.

Vind og Sø tiltog stadig, saaledes at Redningsbaaden vilde faa en farlig Tur ind over Revet, hvis man ventede længere, og da Kaptajnen og Resten af »Fiol«s Besætning stadig vægrede sig ved at gaa med ind, maatte Redningsbaaden forlade Skibet og staa ind over; den huggede flere Gange igennem, men landede heldigt, hvorefter den opbjergedes, medens Mandskabet Natten over fik Ophold i Fyrboligen. Den 28de var Vejret uforandret slet, hvorfor der telegraferedes til Bestyreren, Kaptajn Nielsen paa Skagen, om Instrukser. Ordren lød paa, at Mandskabet fra Redningsbaaden, da de om Bord i »Fiol« værende ikke vilde forlade dette, kunde hjemsendes, indtil der blev vist Nødsignal. Herefter blev Baaden kørt til Stationen og indsat i Hus, og Mandskabet naaede hjem Kl. 7 Aften.

For Redningsvæsenets Vedkommende var saaledes dette Redningsforetagende, der varede fra Natten mellem den 22de og 23de Decbr. til den 28de Decbr. Kl. 7 Aften, eller omtrent 6 Døgn, afsluttet. Vistnok et enestaaende Arbejde under de barskest mulige Forhold, vidnende om den Udholdenhed og Pligtopfyldelse, som er vore Redningsmænds smukke og anerkendte Egenskaber.

Blandt de 9 Redningsforetagender, som har fundet Sted i Aarets Løb og som hver især kunde have Krav paa Omtale, anføres dette som typiske Eksempler paa den ukuelige Energi, som selv under de haardeste Vilkaar aldrig lader Redningsvæsenet og dets Mænd svigte i Kampen for at fravryste Havet her Bytte.

Som tidligere meddelt her i Bladet er Vicepræsidenten i »La Société Centrale de Sauvetage des Naufragés«, Franskmanden *Émile Robin*, i en Alder af 96 Aar i Decbr. 1915 afgaaet ved Døden i Paris. Erindringer om denne Mand, som til Gavn for danske Redningsmænd og disses Nærmeste stiftede Legater til et samlet Beløb af 114,900 Kroner, vil sikkert blive bevaret til sene Tider. Ved alle Redningsstationer i Landet er hans Billede ophængt som et synligt Minde om ham og hans Virke.

Den afdøde var dekoreret med Kommandørkorset af 2den Grad af Dannebrog.

Ved hans Begravelse den 6. Decbr. 1915 mødte den danske Gesandt i Paris og henlagde en Krans paa hans Kiste. Hans Navn fortjener at kendes og bevares i Taknemmelighed af alle Danske, fordi han bidrog til at støtte dem, hvis modige Gerning til Menneskers Frelse spreder Hæder over dem selv og det danske Folk.

Ved
E. W. MARSTON

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTJAN H. EWALD

HÆFTE V

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITIONER: THIESENSVEJ 10 KORSØR
HANS TAUSENSGADE 14 ODENSE

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL

LANDSFORENINGENS SENDEMANDSMØDE DEN 29. APIL 1917

Sendemandsmødet fandt Sted i Nationals Selskabslokaler. Landsforeningens Formand, Kommandør *Maegaard*, bød Sendemændene Velkommen og foreslog til Dirigent Hr. Overretssagfører *Ollgaard*, som derpaa valgtes. Dirigenten takkede, konstaterede Sendemandsmødets lovlige Indvarsling og Forsamlingens Beslutningsdygtighed samt oplæste Dagsordenens Punkter, hvorefter han gav Ordet til *Formanden*, der indledte med en særlig Tak til Provinsens Repræsentanter, der havde givet talrigt Møde trods de vanskelige Rejseforhold, ligesom han anmodede dem om ved deres Hjemkomst at meddele Kredsene Grunden til, at der i det forløbne Aar ikke har kunnet udrettes det for Provinskrede, som man gerne havde ønsket, hvilken Grund maatte søges i de trykkende og alvorlige Tider. Tilgangen af Medlemmer har i 1916 udgjort 200 (i Tiden siden denne Opgørelse er yderligere tilkommet mange), og det samlede Medlemsantal er nu betydeligt over 3000, saaledes, at det nye Aar kan imødeses med Fortrøstning. Der er oprettet nye Kredse i *Aalborg* og *Ebeltoft*, af hvilke den første straks kom til at tælle 120 Medlemmer. Den i Maj 1916 udstedte Opfordring til at støtte Luftværnsindsamlingen under H. k. H. Prins *Aaels* Protektorat, havde givet et Resultat af 2320 Kr. hvilket, i Betragtning af, at en Mængde Medlemmer allerede havde givet deres Bidrag direkte til Luftværnsindsamlingen, maatte anses for et efter Omstændighederne ganske godt Resultat. Udgivelsen af Sangbogen havde vist sig allerede at have afhjulpet et længe følt Savn, og Foreningen havde haft den Glæde, at Marineministeriet, som allerede ved talrige Lejligheder har vist Foreningen sin Interesse og Velvilje, har støttet Sagen ved at lade anskaffe 1000 Expl. til Fordeling blandt Mandskaberne i Flaadens Skibe etc. *Formanden* rettede en varm Tak til Udgiverne for deres Arbejde, og hertil sluttede Forsamlingen sig ved at rejse sig. Til Eskadrerne er som sædvanlig udsendt Aviser, som villige Medlemmer tilstiller Kontoret til Fordeling, og til Krydseren »Valkyrien« i Vestindien var indkøbt Julegaver, som ved »Det forenede Dampskibsselskab«s Velvilje frit var sendt ud via New York. At Gaverne, grundet paa de urolige Besejlingsforhold, først var naaet frem til Nytaarsaften, havde intet Skaar gjort i Mandskabets Glæde, idet man derved havde kunnet fejre baade Jule- og Nytaarsaften. Fra Chefen var indløbet en varm Tak. Grosserer *G. Lohse* havde trukket sig tilbage fra sin Stilling som Medlem af Hovedbestyrelsen, og denne har suppleret sig med Hr. Skibsreder *Harhoff*. *Formanden* rettede en Tak til den afgaaede Sekretær *Kaptajn F. Froda* for hans Arbejde.

Formanden for Odensekredsen, Telefonmester *Buchgreitz* har modtaget Valg til Hovedbestyrelsen.

Foreningens Flag har været tilstede ved 3 Begravelser: *Kaptajn Münters* og Premierløjtnant *Hoeck's*, Premierløjtnant *Christiansens* og *Kaptajn Tillys*.

Efter Aflæggelsen af Beretningen talte Fuldmægtig *Riise* om, i Overensstemmelse med Lovens § 4, at nedsætte et Udvalg til nærmere Ordning og Tilrettelægning af de jubilerende Aarganges Sammenkomster her i Byen, for dels at faa disse ind under fastere Rammer, dels spare Deltagerne Tid og unødige Udgifter. *Formanden* takkede Hr. *Riise* og lovede, at Sagen skulde blive taget ad notam.

Kassereren, Ingeniør *Holger Tuxen* aflagde det reviderede Regnskab, for hvilket der gaves enstemmig Decharge.

Næste Punkt paa Dagsordenen: »Indkomne Forslag« udgik, da intet saadant var fremkommet.

De efter Tur afgaaende Hovedbestyrelsesmedlemmer Tegneren *Axel Thiess*, Kanoner *Stoumann* og Skibsreder *A. O. Andersen* genvalgtes,

og der nyvalgtes enstemmig Skibsreder *Harhoff* og Telefonmester *Buchgreitz*. Den afgaaende Revisor, Malermester *F. Møller* genvalgtes ligeledes.

Hermed var Dagsordenen udtømt og *Formanden* rettede under Forsamlingens Tilslutning en Tak til Dirigenten for hans Ledelse af Forhandlingerne. Udenfor Dagsordenen udtalte Telefonmester *Buchgreitz* Ønsket om, at man, saavidt muligt, henlagte Sendemandsmøde og Stiftelsesfest til samme Dag, — sidste eller næstsidste Søndag i April, hvilket af praktiske Grunde vilde være heldigt.

Kaptajn Ewald gav forskellige Oplysninger angaaende Medlemsbladets Udgivelse og Regnskab.

Portør *Christensen*, Roskilde, takkede *Kaptajn Ewald* for hans store Arbejde med »Under Dannebrog«, og anbefalede samtidig fornøden Taalmod overfor den store Udgift Bladets Udgivelse stadig medførte og som, efter det af *Kaptajn Ewald* oplyste, for en Del skyldtes de store Prisstigninger paa Papir, Clichéer m. m. i Forbindelse med Bladets Fremstilling.

Man samledes dernæst ved Aftenbordet, hvor Talernes Række aabnedes af Hovedforeningens Næstformand, Papirhandler *K. L. E. Jensen*, som udtrykte Hovedforeningens Bestyrelses Tak til Sendemændene ude i Landet for deres Interesse, og den Støtte de ved energisk Arbejde ydede den fælles bærende Tanke.

Telefonmester *Buchgreitz* talte for Foreningens Stiftere og for, at den Vækst, der trods Tiderne havde været og er i Foreningen, maa fortsættes fremdeles.

Formanden fandt Anledning til at rette en speciel Tak til Provinsafdelingerne gennem de Sendemænd, som var tilstede, og hvem det altid herinde er os en Glæde at samles med.

Togfører *Bendixen* talte for Ungdommen, og de unge permitterede værnepligtiges nærmere Tilknytning til Foreningen.

Under det fortsatte, hyggelige Samvær talte endnu adskillige af de Tilstedeværende, hvoriblandt maa nævnes Kommandør *R. Hammer* for den gode Aand i Marinen, *Formanden* for Underofficersforeningen »Ørnen«, Baadsmænd *Petersen*, for Traditionerne i Marinen, Krigsassessor *Lund* takkede, som ældste tilstedeværende Repræsentant for Underofficererne, for en for disse udbragt Skaal; Fuldmægtig *Bærentzen* og Forstander *Richard Jensen* talte om gamle Minder fra Tjenestetiden og for det gode Samarbejde mellem Flaadens Befalingsmænd.

Kun den paabudte Lukketid forhindrede, at der spandtes flere Ender paa Førstevagten.

E. M.

SAMMENKOMSTEN I STUDENTERFORENINGEN I ANLEDNING AF MARINEFORENINGENS 4-AARIGE FØDSELS DAG DEN 30. APRIL 1917.

For 4de Gang bød Marineforeningen sine Medlemmer til Fødselsdag, og som de tre foregaaende Gange svigtede disse ikke. Ca. 170 Gæster havde indfundet sig og samledes i den lille Sal, hvor *Formanden*, Kommandør *Maegaard*, efter at Flaget var hejst med det smukke Ceremoniel, besteg Talerstolen og, efter at have budt Velkommen, gav forskellige Meddelelser om Aftenens Program. Derefter gik man op i Festsalen, som var smykket med Flag, der sammen med de lange, smukt dækkede Borde med de smaa Foreningsflag og Hovedforeningens Flag bag *Formandens* Plads, som sædvanlig frembød et overordentlig nydeligt og stilfuldt Syn, der

ikke afkræftes ved de Gentagelser i Dekorationens Form, som Medlemmer nu vil genkende fra Aar til Aar. Flaget er i sig selv den skønneste Dekoration. Medens man tog Plads langs Bordene, der, som nævnt, stod dækkede — et Arrangement, man ikke havde kunnet undgaa af Hensyn til den korte Tid, der var levnet indtil Lukningen Kl. 11, og i hvilket Aftenens Hædersgæst, kgl. Kammersanger *Peter Cornelius*, og Hæderskammerat, Tegneren *Axel Thiess* som Foredragsholder, elskværdigst fandt sig — besteg Kammersangeren Podiet med sin Accompaniator Hr. Cand. jur. *Schnor* og indledede, efter en begejstret Modtagelse, med en af *Drachmanns* Viser, som efterfulgtes af *Miskows* »Spillemanden«, en gammel norsk Sømændsang »Den sidste Rejse«, »Den danske Soldat«, Heises »Narrens Sang« og til Slutning »Klokke ring Fred«. Det er forsaavidt overflødig at bemærke, at Bifaldet, som fulgte hver Sang, var stærkt; dette er jo Sædvanen, hvor den populære Sanger lader sin Røst høre, og det udmærkede Programvalg vakte alles udelte Glæde.

Man tog derpaa fat paa Spisningen, og Gæsterne fik nu Tid til at bese den lille Souvenir som fandtes henstillet ved hver Kuvvert som Gave fra Foreningen, nemlig en i alle Enkeltheder nøjagtig udført Model af Skibskanonerne i »Niels Juel« og »Jylland« i 1864, anbragt paa sin Rapert, med Beslag, Broge etc. Som flere Gange før, har man ogsaa denne Gang haft en udmærket og beredvillig Hjælp til Ideens Realisation i Hr. *Otto Dørge*. Der var synlig Glæde over denne Erindring, som sikkert vil finde sig en værdig Plads rundt om i Hjemmene. I hvert Kanonløb var indstøkket en omkring en Viskestok oprullet, af Grosserer *Valdemar Petersen* forfattet Sang.

Talernes Række aabnedes af Formanden, der i smukke og djærve Ord udbragte H. M. Kongens Skaal og gav Udtryk for den Taknemlighed, hvori vi alle staar til Hans Majestæt, hvis kloge og mandige Ledelse af vort Land hidtil har holdt, og forhaabentlig fremdeles vil holde os fri af den frygtelige Krig — for dette kan vi ikke være Kongen taknemlige nok. Formanden erindrede om den Interesse, Kongen viste Marinen og Koffardilaaden, og bragte i Minde de Ord, Majestæten udtalte ved Grosserersocietetets Jubilæum paa Børsen, om Tak for og Anerkendelse af vore Sømænds Troskab og Opoffelse under Krigen. Skaalen efterfulgtes af 9foldigt Hurra og Kongesangen.

Til Hans Majestæt afsendtes følgende Telegram:

Til Kongen!

170 Medlemmer af Marineforeningen, samlede i Studenterforeningen i Anledning af Foreningens 4aarige Stiftelsesdag tillader sig allerunderdanigst at sende Deres Majestæt en undersaatlig Hilsen og Hyldest.

Allerunderdanigst

Maegaard.

Hans Majestæts Svar indløb senere og lød:

Kommandør *Maegaard*, Studenterforeningen.

Bringer Marineforeningen min hjertelige Tak og Hilsen.

Christian R.

Kort derefter tog Formanden atter Ordet for at udtrykke Foreningens Tak til H. k. H. Prins *Valdemar*, vor Ærespræsident, fordi han havde overtaget dette Hverv og dermed imødekommet et almindelig næret Ænske, som vi, der kendte Prinsens grundige maritime Kundskaber, og elskværdige, retlinede Karakter, gerne havde set opfyldt. Skaalen modtoges med 3foldigt Hurra.

Paa et til H. k. H. afsendt Telegram indløb følgende Svar:

»Med oprigtig Tak for at være mindedes ved Festen sender jeg Marineforeningen en hjertelig Hilsen og mine bedste Ænsker til dem alle.«

Prins *Valdemar.*

Kommandør *Drechsel* talte derpaa for Marineforeningen. De vægtige Ord paahørtes med den Opmærksomhed, som Forsamlingens Interesse for Æmnet naturligt maatte give, og Forsamlingen takkede ham ved stærk Tilslutning.

Næstformanden, Papirhandler *K. L. E. Jensen* bragte derefter Kammersanger *Cornelius* og Cand. *Schnor* en Tak for deres Medvirken, og Direktør *Schmidten* talte for Marinen i smuktformede Vendinger, som vakte det stærkeste Bifald.

Man afsang derpaa den Sang, som gemtes i Kanonmodellen, og mindedes Forfatteren, der desværre ved Sygdom var forhindret i at være tilstede, ved at sende ham en telegrafisk Hilsen.

Ingeniør *Tuxen* tog senere Ordet for i en fortræffelig Tale at mindes Handelsmarinen, og henvendte særlig Ordet til dennes nærværende Seniorrepræsentant, Kaptajn *H. S. A. Olsen*, der takkede.

Ingeniør *Poul Sørensen* fortalte under megen Jubel en Del højst fornuftige Historier fra sin Tjenestetid i Marinen, af hvilke han synes at besidde et udtømmeligt Forraad.

Man var nu naaet til Aftenens Foredrag. Under megen Opmærksomhed fortalte Tegneren *Axel Thiess*, om Karikaturkunsten og dens Betydning, specielt de Udslag, denne Kunst har givet sig under Verdenskrigen, og paaviste ved udmærkede Lysbilleder Forskellen mellem tysk, fransk, engelsk og amerikansk Humør, »menneskelige Dokumenter«, af hvilke man kunde udlede meget; — stærkest Indtryk syntes Hollænderen *Raemakers* realistiske, bitre og alvorlige Tegninger, at gøre. Denne Tegner er under Krigen indtraadt i Franskmandenes Rækker, og hans Tegninger er publicerede i franske Blade. Fra denne mere haandfaste Karikaturkunst, ofte for bidende

og brutal for dansk Smag og dansk Godmodighed, havde Hr. *Thiess* haft den udmærkede Ide at lade Overgangen til Nutidens satiriske Kunst dannes af Fritz Jürgensens Tegninger og Texter, der harmøst, men træffende som faa andre, hudfletter Spidsborgeriets svage Sider i Fyrreterne og Halvtredserne i forrige Aarhundrede; og da Foredragsholderen endelig til Slut fremviste et Udvalgt af sine egne fortræffelige og af Alverden kendte Satirer fra »Blæksprutten« var det som at hilse paa gode gamle Kendinge, der har vakt mangen sund Latter, netop fordi Satiren altid er ligesaa elskværdig som Kunstneren selv, der har frembragt den, og ægte dansk i sit Humør, som han er det. Der var selvsagt overordentlig Glæde over at faa et saadant Indblik i Karikaturens Verden under Førerskab af en af dennes fremragende Repræsentanter. Formanden bragte ham Foreningens Tak.

Under det paafølgende, fornuftige Samvær kom Sangbogen, af hvilken ikke mindre end ca. 80 Gæster anskaffede sig et Exemplar, overordentlig til sin Ret, og den ene Sang afløste den anden i hurtig Rækkefølge. Kommandør *Maegaard* fandt Anledning til at bringe Sangbogens tilstedeværende Redaktør, Ingeniør *Höfding* en Tak for det store Arbejde, Sangbogsudvalget har udført til Gavn og Glæde for Medlemmerne.

Blandt de talrige Taler maa endnu nævnes Kaptajn *Ewald's* for Lokalkredsene i Provinsen, Hr. *C. Winkel's* for Bestyrelsen og Hr. *Köhn's* for Foreningens Trivsel.

Til Slutning talte Kammersanger *Cornelius* smukt for Marineforeningen og udtalte sin Glæde ved at have været tilstede, og de Bifaldsytringer som fulgte ham til Dørs tilkendegav, hvor gerne man atter vil se ham — og høre ham.

Ogsaa overfor Foredragsholderen viste Forsamlingen sin Taknemlighed; — de to Kunstneres Bidrag til Underholdningen havde hver for sig og paa sin Maade gjort Aftenen sjældent vellykket.

E. M.

AARGANGEN 1877. — 40-AARS JUBILÆET

Marinere af Aargangen 1877 festligholdt 40-Aars Dagen for deres Indkaldelse den 31. Marts i København. Man samledes Kl. 2 ved Værftsbroen, hvor Løjtnant *Jacobsen* fra Orlogsværftet modtog Deltagerne og viste dem rundt paa Værftet. Først besaa Vaabensamlingerne, og her stod de gamle Gutter i stum Forbavselse over det nyeste paa Vaabenes Omraade — og særlig overfor nogle af fremmed Nationalitet fra strandede Undervandsbaade og Luftskeibe. Derefter gik man til Modelsamlingen, som blev gennemgaaet med stor Interesse, og videre over Dokaen, hvor særlig Undervandsbaadene fangede Opmærksomheden; det var dog en Skuffelse for mange, at de ikke kunde faa Lov at gaa ombord i dem. Man besaa ligeledes det nye under Bygning værende Kystforsvarsskib »Niels Juel« samt en Torpedobaad, der var omtrent færdig til at løbe af Stabelen, og Overraskelserne var paa alle Omraade store. Man fik Forstaaelsen af, at 40 Aar er en lang Tid, idet de mest moderne Skeibe fra den Tid, da Jubilarerne tjente i Marinen, forlængst var ophuggede eller solgt som gammelt Jern.

Endelig gik Turen til Kasernen, og det eneste, de fandt her, der lignede deres Soldatertid, var »Køjerne«; men hvor forandret! her hang de i store, høje, lyse Sale, forsynede med al moderne Komfort: Centralvarme, varmt Vand til Toiletværelserne og fine Servanter og Brusebade.

Ja, Glæden var stor hos de gamle Sømænd over alt, hvad de havde set, og man gik nu fra Værftet med en varm Tak til Løjtn. *Jacobsen* og et »paa Gensyn« paa Tuborg Pavillonen.

Her samledes man Kl. 6 til en Fællesspisning, der forløb paa den fornuftigste Maade, hvor Taler og Sange afløste hinanden, og hvor de forskellige Dialekter mødtes i Minderne om den Tid, da vi med den stolte Fregat »Jylland« og Korvetten »Hejmdal« pløjede Nordsøens og Østersøens Bølger.

Et Telegram afsendtes til H. M. Kongen, og i Løbet af Aftenen havde man den Glæde at modtage Majestæten Genhilsen og Tak.

AARGANGEN 1892. — 25-AARS JUBILÆET

I Sass' Selskabslokaler samledes den 25. April Jubilarerne af Aargangen 1892 af Søværnets Mandskab for at fejre Dagen for deres Indkaldelse. Henvend 50 Herrer havde givet Møde, hvoriblandt flere tidligere og nuværende Befalingsmænd af Flaaden; men endnu flere, til hvem Indbydelse var udgaaet, maatte til Festarrangørernes Beklagelse undværes paa Grund af Udkommando eller Bortrejse.

Med synlig Glæde modtog Ophavsmændene til denne Jubilæumsfest, Ingeniør *Ch. v. d. Hude* og Restauratør *Fritz Spensson*, de gamle Kammerater, som det var lykkedes at samle fra Fjern og Nær, og efter gensidige Hilsner og genkendende Udraab efter de mange Aars Adskillelse, som jo havde været for de flestes Vedkommende, gik man til Bords i den store Sal.

Overordentlig nydeligt var Dækningen arrangeret, med vægtige Blomsterglas med nyudsprungne Bøgegrene og Splitflag. Marine-Stubshornblæser *Bentzen* — gammel Kending af mangfoldige Aargange »Mændene« — intonerede Marchen til Festbordet, og snart gik Skafningen for fuld Kraft. Ingeniør *Hude* begyndte Talernes

Jubilarerne af Aargang 1892

Række med i smukke Ord at ønske de gamle Kammerater Velkommen og udtale Ønsket om, at det skilte atter maatte bøje sig sammen i Opfriskningen af de gamle Minder.

Restauratør Svensson udbragte i velvalgte Ord H. M. Kongens Skaal, som efterfulgtes af nifoldigt Hurra og Kongesangen.

Fortræffelige Sange bidrog til at give den rette Stemning. Den første, »For Danmark«, hvis Forfatter Kontorchef Burcharth viste sig at være, anslog ved sit stemningsrige, poetiske Indhold Strenge i Jubilarernes Indre, hvis Klange udløstes i begejstret Bifald — og dette fornyedes, da Forfatterjubilaren noget senere talte for vort gamle, smukke Flag.

Ingeniør Hude talte for Gæsterne, blandt hvilke saas Kaptajn Ewald, Overingeniør Larsen, fhv. Marineintendant, Forretningsfører Brunchmann og Baadsmænd Borrild af Søminekorpset. Kaptajn Ewald bragte som Repræsentant for Marineforeningens Hovedbestyrelse en Tak til Komité og Jubilarer, og Forretningsfører Brunchmann takkede paa de gamle Befalingsmænds Vegne, idet han tillige under forstaaende Munterhed hos Forsamlingen mindedes fornøjelige Episoder fra Tjenestetiden.

En udmærket Sang med Forfattermærket H. H. til Mindernes Pris gjorde fortjent Lykke ved sin Blanding af Alvor og Skæmt.

Som indbudt Repræsentant for Marineforeningens Københavnskreds takkede Arkitekt Marston.

Efter Kaffen samledes man til Panchesold, og under den fornøjeligste Stemning afløste Taler og Sange hinanden. Hr. Køhn udbragte en Skaal for de fælles Minder og Kontorchef Burcharth for den tilstedeværende Veteran, Hr. Woer, som hørte til Aargangen 1861, og hvis Søn var blandt Jubilarerne. Megen Lykke gjorde den udmærkede Ide, Komiteen havde haft, at lade Marineforeningens nye udkomne Sangbog komme i Brug ved denne Lejlighed. De kendte Yndlingssange gik med sjælden Appel og vakte megen Glæde hos alle — baade dem, som har sunget dem før, og dem, for hvem de var helt ny. Nogle af de gamle Vagtskilte, som en Ven af Marinen havde skænket, bortauktioneredes til ret høje Priser.

I smukke Vendinger talte Tømrermester Høyer for vore Sømænd, hvis trofaste Arbejde vi i disse Tider skylder saa meget.

Til H. M. Kongen afsendtes et Telegram til Stockholm. Hans Majestæts Svar indløb hertil ved 11-Tiden, men naaede som Følge af 11-Lukningen ikke at blive oplæst. Det lød:

Bringer Marinerne af Aargang 1892 min hjertelige Tak og Hilsen.
Christian R.

Sikkert havde man gerne endnu længe tilbragt Timerne sammen, men Adskillelsen maatte ske, og lidt før Kl. 11 manede Restauratør Svensson til Opbrud.

En fornøjelig Sammenkomst var til Ende, vellykket ved baade

Arrangement og Stemning. Desværre havde det planlagte Besøg paa Orlogsværftet, hvor Marineministeriet saa gæstfrit plejer at modtage de gamle Marinere, maattet opgives paa Grund af Epidemien i Kasernekibet »Fyen«. Men utvivlsomt sendes der efter Jubilæet mangen venlig Tanke til dem, hvis Arbejde og Energi gjorde det muligt at fejre det saa smukt.

E. M.

FAABORG-KREDSEN

afholdt den 22. April sin aarlige Generalforsamling. Formanden, Fabrikant C. C. Jensen bød Velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Aar. Grosserer Schou havde i Efteraaret holdt et interessant Foredrag med Lysbilleder om en Rejse gennem Indien; bag-efter havde der været en fornøjelig Spisning med efterfølgende Selskabelighed. Medlemsantallet er steget til 71. Regnskabet blancerer med 362 Kr. 92 Øre. Den afgaaede Bestyrelse genvalgtes, ligeledes Revisorer og Flagbærere. Efter Generalforsamlingen var der Spisning, ved hvilken Lejlighed en Skibsklokke, som var skænket af et af Foreningens Medlemmer, blev indviet. I Aftenens Løb blev slaaet adskillige »Glas«; »Bollen« kom frem og Taler og Sange vekslede; den rette kammeratlige Tone var fremherskende og dertil bidrog ikke mindst Formanden for Odense-Afdelingen, Telefonmester Buchgreitz, som havde efterkommet Foreningens Invitation. Alt i alt en af de gode Sammenkomster, som fremmer Kammeratskabsfølelsen og fæstner Sammenholdet indenfor Foreningen.

EBELTOFT-KREDSEN

afholdt den 26. April konstituerende Generalforsamling paa Hotel »Skandsenskilde«. Vinhandler G. Holm-Petersen bød de tilstedeværende Velkommen og foreslog Fiskeriejer Fensmark til Dirigent; denne valgtes enstemmigt. G. Holm-Petersen gav derefter Meddelelse om Udvalgets hidtidige Virksomhed og Dagsordenen for den konstituerende Generalforsamling. Han forelagde Forslag til Love for Lokalforeningen, hvilket blev vedtaget med enkelte Ændringer. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes derefter følgende ordinære Medlemmer: Fisker Otto Oxholm, Fiskeriejer G. Fensmark, Fisker V. Jessen, Toldrorsbetjent Petersen, Barber Jensen, og følgende ekstraordinære Medlemmer: Apoteker Obel og G. Holm-Petersen. Til Revisorer valgtes: Sagførerfuldmægtig A. Christensen og Bogholder Kayus. Det vedtoges at afholde Bestyrelsesmøde

Fredag den 4. Maj, paa hvilket Bestyrelsen vælger sin Formand og Kasserer. Lovene vil i den nærmeste Tid blive indsendte til Hovedforeningen til Approbation. Generalforsamlingen sluttede med at udbringe et Leve for Marineforeningen og Ønsket om godt Kammeratskabsforhold iblandt de forhenværende Marinere.

Paa Bestyrelsesmødet den 4. Maj fordeltes Hvervene som følger: Formand: Fisker *Oxholm*, Næstformand: Barber *Jensen*, Kasserer: *G. Holm-Petersen*, Sekretær: Apoteker *Obel*, Arrangementsudvalg: Rorsbetjent *Petersen* og Fiskerierjer *Fensmark*.

SAKSKØBING-KREDSEN

Den aarlige Generalforsamling afholdtes den 5. Marts paa Hotel »Sakskøbing«. I det forløbne Aar har Foreningen kun haft en lille Udflugt til Bandholm og Askø pr. Motorbaad. Foreningen tæller nu 40 Medlemmer. Nyt Medlem af Bestyrelsen blev 1. Maskinmester *A. Petersen* i Stedet for Fisker *J. Rasmussen Tambur*, der ikke ønskede Genvalg. Til Revisorer blev valgt Postmester *von Linstow* og Sygehuslæge *A. Halvorsen*. Fanebærer blev Havnefoged *H. Eriksen*.

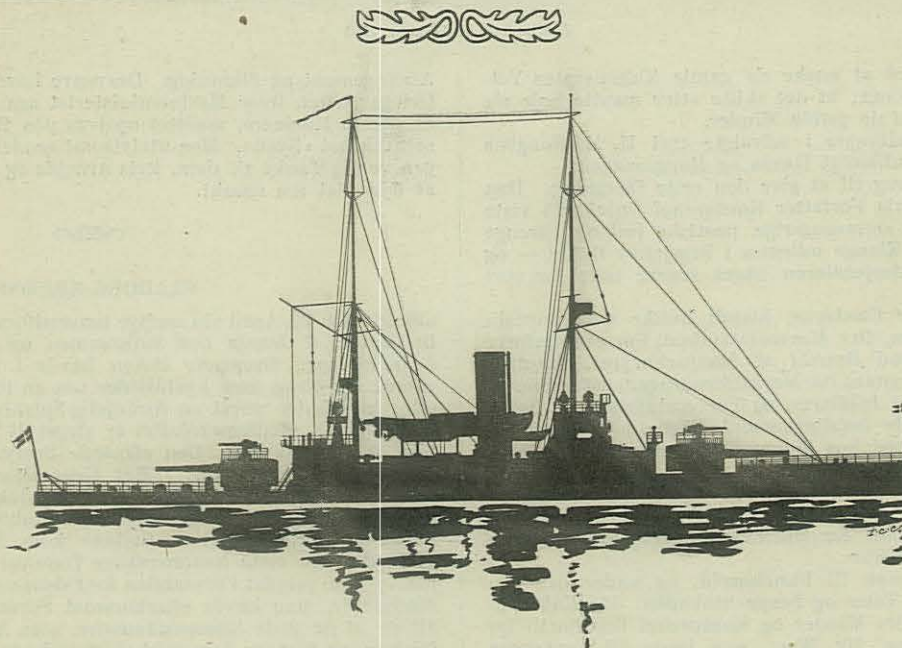

ODENSE-KREDSEN

afholdt Søndag den 6. Maj sin traditionelle, aarlige Mindefest for Helgolandsslæget. Denne Gang havde Festen en særlig Tiltrækning, idet Stifterne af Marineforeningen: Direktør, Kaptajn *Ewald* og Grosserer *Schou* deltog deri. Der var udsendt Indbydelser til alle fynske Kredse, og alle disse var repræsenterede med Undtagelse af Svendborg Kredsen. Fra Nyborg mødte Formanden, Konsul, Baron *Haxthausen* og fra Faaborg d'Hrr. *Hoffmann* og *Larsen*, Fjællebro, fra Assens mødte Lods *Pedersen* og Gaardejer *Storm*, Sønderbjergerne. I Festen deltog godt 100 Damer og gamle Marinere. Den lokale Bestyrelse havde været i travl Virksomhed lige fra Morgenstunden med at pynte Lokalerne paa en festlig Maade, saa at Festen ikke skulde staa tilbage for sine Forgængere. Der blev som sædvanlig pyntet med Blomster, Grønt, Flag, Aarer, Redningsbøjer, Lanterner, Ornamentter m. m. Kredsens mange smukke

Gaver fra Medlemmerne var delt rundt paa Bordene, og Kl. 5 var Salen, straalende i al sin Pragt, klar til at modtage Fstedeltagerne. Under Tonerne af Marinernes Marsch (af *Victor Bentzen*) gik man til Bords. Saa snart Deltagerne var paa Plads, pebes »Klar ved Flaget«, og dette gik til Tops under Hønnormarchen, hvorefter Formanden bød Velkommen til alle, særlig til de fremmede Gæster. Ved Bordet, hvis Menu bestod af Fiskefillet, Kalveryg, Is og Øl, blev der holdt mange udmærkede Taler. Telefonmester *Buchgreitz* talte for Hs. Maj. Kongen, og Telegram afsendtes til Hs. Majestæt. Kapt. *Ewald* holdt Mindetalen for Heltene fra Helgoland. Grosserer *Schou* talte for Marineforeningen i Odense. Derefter taltes for Marineforeningens Stiftere, som Kredsen havde den Ære og Glæde at se som Gæster. Overpostbud *Plovstrup* talte for Damerne. Købmand *Larsen* for den danske Koffardimand, desuden taltes for Kredsens Æresmedlem, Kaptajn *Carl Møller*, der kvitterede med at fortælle Træk fra sine Krigsaaar 1848, 49 og 50 idet han sammenlignede disse med Nutiden. Desuden talte Formanden for Nyborg Kredsen, Baron *Haxthausen*, Lods *Pedersen*, Maskinmester *Nimb*, Bogholder *Nyhammer*, Overværkfører *Grundtmann* og flere, saa der gik en god Tid med en overmaade god Stemning, før den Vagthavende, Maskinmester *So. Larsen*, Dalum, fik Ordre til at pibe »Skej ud overalt«. Man samlede derefter i Salen ved Siden af, hvor Kaffe-bordene stod dækkede, og her forhandlede Marinernes Sangbog, der fandt rivende Afsætning og straks toges i Brug. Ved Kaffen indløb fra Hs. Maj Kongen Takketelegram, der modtoges med Ovationer; endvidere ankom Telegram fra Formanden for Faaborg Kredsen, Fabrikant *C. C. Jensen*, der var forhindret i selv at give Møde. Ved Kaffebordet blev, med Adjunkt *Blach*, afsendt en Hilsen til Sønderjysk Forening, fra hvis Formand der senere er kommet Tak for Hilsenen.

Endelig blev der pebet til en lille Dans paa Dækket, ved hvilken der opførtes en original Kotillon. Damerne dekoreredes med Dannebrogssløjfer paa Skulderen, medens Marinere fik overrakt maritime Ordener. Kl. 10^{3/4} pebes igen »Klar ved Flaget«, hvorefter dette stille gled ned ad Stangen, og straks efter kommanderedes »Klar ved Køjerne«, og Festen var afsluttet; alt i alt en Fest, som har Præget af den Aand, som altid raader, hvor de gamle Marinere sætter hinanden Stævne. Her vekslede Alvor og Skæmt, uden at nogen af Delene blev overdrevet, og Marineforeningen er sikkert her inde paa det rette Spor i sit Ønske om at samle Alle til fælles Arbejde for Maalet, som er Foreningens Program. C. B.

Kystforsvarsskibet »Peder Skram«

TEGNINGER AF FLAADENS SKIBE

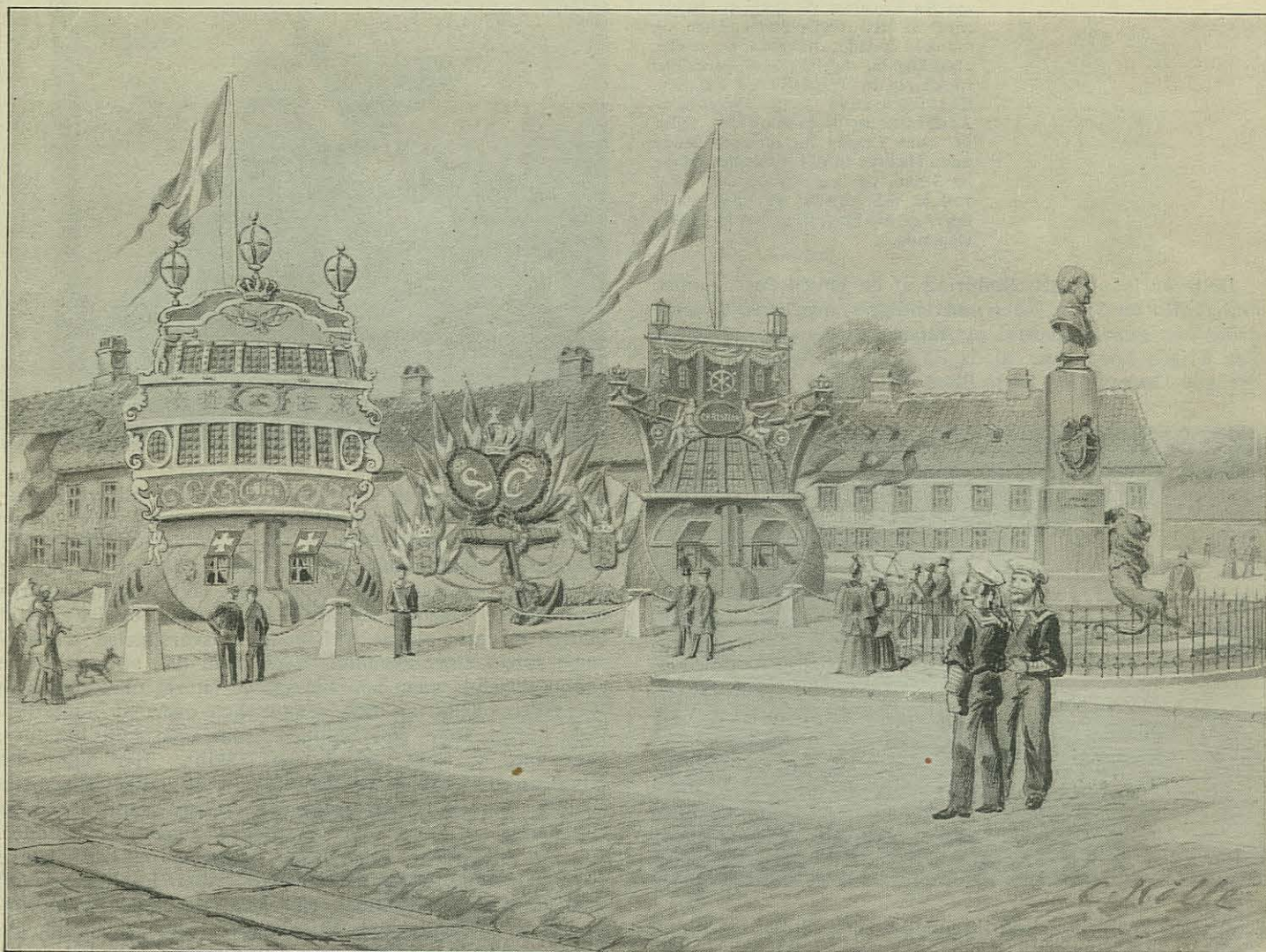
Med et af Marineforeningens Formaal for Øje: »at udbrede Kendskab til Marinen og dens Skibe« har Underkanoner *J. C. Christensen* tegnet 8 af vore Skibe. Tegningerne afviger ganske fra hidtil eksisterende, tilgængelige Tegninger af Orlogsskibe, idet de er udført

som Silhuetter, saavel sorte som hvide; og derved bringer enhver i Stand til tydeligt at skelne mellem og derved uvilkaarligt at interessere sig for Forskelligheden i Typerne.

For gennem disse Tegninger at udbrede Kendskabet til vore Orlogsskibe, er de mangfoldiggjort som Postkort og tilbydes Marineforeningens Medlemmer gennem omstaaende Avertissement.

PAA 25-AARS DAGEN FOR KONG CHRISTIAN DEN IX OG DRONNING LOUISES
GULDBRYLLUPSFEJST

Den 26 Maj 1892 oprandt med straalende Solskin, og Danmark over var der Glæde i Hjemmene — store som smaa — fordi hver efter bedste Evne vilde være med til at fejre vort elskede, højagtede Kongepars, Kong Christian den IX og Dronning Louises Guldbryllup.

Selvfølgelig var de Forberedelser, som blev truffet Landet over, ikke mindst i Hovedstaden, hvor man paa klods Hold af Festlighederne havde mest Lejlighed til at blive Vidne til de Højtideligheder, som Guldbryllupsfesten førte med sig.

Jeg, som den Gang var Dreng, glemmer da heller aldrig det Indtryk, som det gjorde paa mig, da jeg i Folkestimlen paa Kongens Nytorv blot saa et Glimt af Guldkaarten, da den under militær Eskorte kørte Majestæterne fra Slotskirken til Amalienborg.

Det er vist ikke for meget sagt, at hvert eneste Hus var pyntet i Dagens Anledning med Flag eller blomstersmykkede Guirlander, og straalende Uniformer, Musik og Optog vidnede i saa høj en Grad om den ærlige og dybtfølte Glæde, som Folk af alle Lag nærrede, at det ikke var saa underligt, om al Stadsen var ved at tage Pippet fra en 9-Aars Purk.

Selvfølgelig havde ogsaa Marinen gjort sit for at gøre det festligt — og med en Blyantstegning har Maleren C. Kollé forevigt den Del af Festen, som især Nybodersfolkene blev delagtige i.

2 af Længerne ud mod Store Kongensgade havde de brave Værftsfolk smukt og behændigt omdannet til Agterstævnene paa Skibe med Navnene Christian og Louise.

Rigtige Sømand med dragne Sabler holdt Vagt nede paa »Kajen«, hvor »Skibene« laa fortojet — paa den samme Plet, hvor Befolkningen havde rejst et varigt Minde over en af Fædrelandets tapre Sønner.

Der var Fryd og Fest »om Bord« den hele Dag og travlt med at tage imod de mange Gratulanter, hvoraf adskillige kom langvejs fra for at hilse velkommen efter den smukke lange Færd.

En Morgen, da det lysnede, var Skibene lettet, men de, til hvis Hæder de var byggede, og paa hvis Liv de skulde være Symboler, fulgtes sammen en Tid endnu til Ære og Gavn for Fædrelandet viden om.

EN NYBODERSMAND

KAPTAIN DUG-OUT, R. N.

Nedenstaaende Skitse, der er oversat fra Engelsk, vil tjene til Belysning af den fædrelandskærlige og smukke Maade, hvorpaa de ældre, afskedigede, engelske Søofficerer har meldt sig til Tjeneste ved Flaaden. Et meget stort Antal afskedigede Admiraler og Kommandører sejler nu som Chefer for mindre Skibe uden Hensyn til deres tidligere Rang og Stand, og den Stolthed, de føler ved at faa Lov til at tjene under deres gamle Flag, fremgaar af nedenstaaende.

Dette er ikke nogen Skildring af en enkelt Person, men omhandler en Type, som nødvendigvis maa vække Beundring hos enhver neutral og Ængstelse hos enhver Fjende. Før Krigen boede han til daglig Brug i Portsmouth Egnen, dyrkede Geranier og læste Bønner i Kirken om Søndagen.

Tidligere havde han haft Kommando over Skibe og Mandskab, ja endog over mange Skibe og mange Mænd og havde haft det sjældne Privilegium at »have sit Flag vajende«, han havde nemlig været Admiral i R. N. Saa kom Afsked, Geranier og endelig Krigen med Uro, frygtelig Utilfredshed med de bestaaende Forhold, gribende Henvendelser til Admiralitetet, der var overlæst med Arbejde — Opsættelse, Tvivl, Haabløshed og den vidunderlige Genantagelse i Flaaden. Som Admiral? Aah nej! Admiraler, som »har været«, indtager ikke større Plads i Marinens Administration, end Admiraler, som »vil blive«. De er ligestillede, det har Krigen vist. Nej, Indkaldelsen gik ud paa, at hvis Admiral Dug-Out brød sig om at virke som Kaptajn, var han velkommen, naar han vendte tilbage til aktiv Tjeneste i denne Egenskab, og naar Lejlighed gaves, vilde han faa Skib at føre. Vel at mærke ikke en Eskadre, heller ikke et Slagskib eller en Torpedojagerdivision. Saadanne Stillinger er ikke for afgaaede Embedsmænd. Nej, et Skib betyder et Skib i bogstavelig Forstand. Det kan være en Brixham Trawler, der er bestemt til Ministrygning, eller det kan være »Brighton Queen«, denne populære Damper, der ofte kendes under Navnet »Vippepeter« og som nu anvendes til militært Brug. Hvad der i Virkeligheden var Hovedsagen for Admiral »Dug-Out« var igen at sejle ud paa de vilde Vover, mærke den salte Søvind, høre den behagelige Plasken af Vandet, arbejde for sit Fædreland og fremfor alt endnu engang at have Følelsen af at være den virkelige Chef paa et virkeligt Skib. Ganske vist maa han i Stedet for en Besætning paa omkring Tusind Mand nu være tilfreds med godt og vel et Dusin. I Stedet for en rummelig Række Kahytter med alle Bekvemmeligheder og en grøn-

og hvidmalet Chalup maa han nu nøjes med Dukkehus-Bekvemmeligheder og en skrabet Jolle, som vilde bringe en hvilken som helst Officer i R. N. til Fortvivlelse. Men naturligvis stillede han Tidens Uhr nogle Aar tilbage og levede paa en Maade sit Liv om igen. For Ansvar frigøres man aldrig i Flaaden, saa dette kendte han, og det er altid muligt at nære denne sælsomme Ansvarfølelse saavel i smaa som i store Forhold. Deraf kom det, at hans Hjerte endnu engang, naar han betragtede sit ret ubestemmelige Mandskab og lod sit Blik vandre hen over sit noget lurvede Fartøj, følte den Stolthed, som man kun besidder, naar man er Chef paa sit eget »Skib«. Her ligger det bundløse Hav aabent for Eventyr. I et hvilket som helst Øjeblik kan en Undervandsbaads stygge Næse forstyrre Overfladen og Livet eller Evigheden afgøres i Sekunder. Det var simpelthen spændende, og nogle og tresindstyve Aar gammel betragtede han sine tre Striber (Kaptajnsgraden) med langt større Stolthed, end han nogensinde havde betragtet de guldbedækkede Flagofficerer, som tidligere havde staaet under ham. Dette var Liv, virkeligt Liv, det andet var Øvelse, kun Øvelse, hvor alt gik ud paa den vigtige Overholdelse af et næsten kongeligt Ceremoniel.

Hvilken besynderlig Forandring. Den Tid var forbi, da hans Besætning kaldte ham »Matrosplager« og gav ham mindre fine Øgenavne. Den Tid var forbi, hvor en flot Hilsen eller en Fejl i Ceremoniellet havde spillet en stor Rolle for ham. Nu kaldte han Kvartermesteren ved Fornavn, spurgte til Fyrbøderens Datter, der havde Mæslinger, og var Kammerat med sin Næstkommanderende, som i Fredstid havde været tredje Styrmand paa et Kyst-Kulskib. Krigen, der i sig selv er saa frygtelig brutal, fremkalder vidunderlige Forandringer i de menneskelige Følelser og lader Ejendommeligheder, der længe har været skjult af Omstændighederne, træde tydeligt frem.

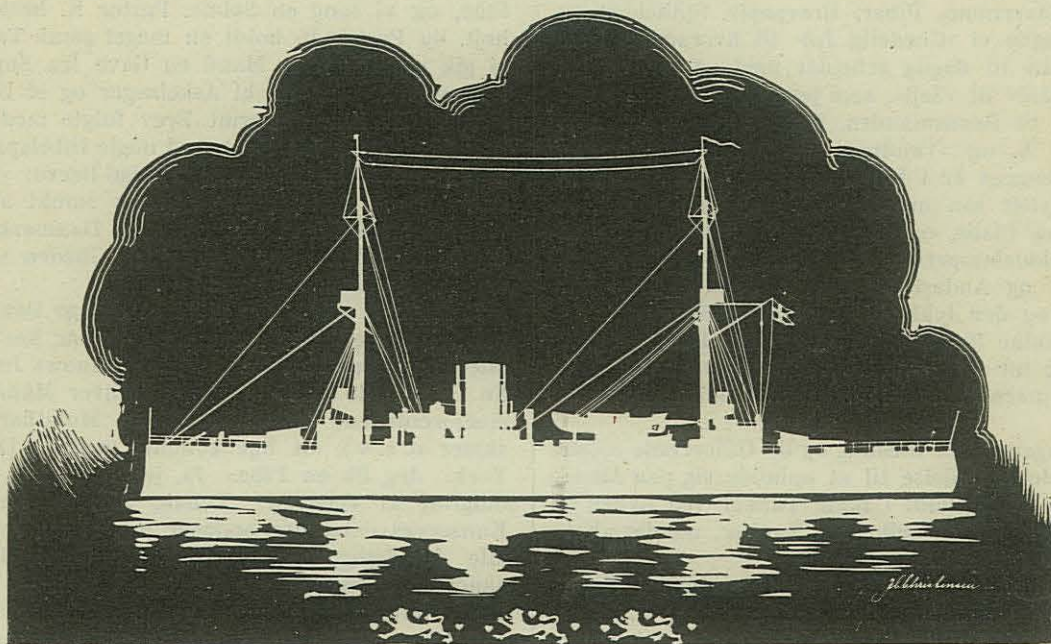
Og saaledes gaar det med Kaptajn »Dug-Out«, R. N., han er lykkeligere, end han har været nogensinde før i sit Liv. Han er mere omgængelig og human end tidligere. Hans Energi er kun begrænset af den Kendsgerning, at Dagen kun har 24 Timer. Han har lagt Formerne paa Hylden og bliver nu stillet overfor værre Ting, end han nogensinde tidligere har været, men det mest forbavsende er, at han ikke i mindste Maade er klar over, at han gør noget tappert, noget meget, meget ædelt, noget i Virkeligheden uendelig rørende ved saaledes at vende tilbage til den gamle Tjeneste i en underordnet Stilling. Han regner ikke sine Anstrengelser for meget. Hvis han er heldig, kan han opnaa en Kamp med en fjendtlig Patruljebaad eller Undervandsbaad, ellers er det hele trøstesløst ensformigt. Men han vinder Krigen!! Det ved Tyskerne og forstaaar

at vurdere det. Hold ham borte fra Havene, raaber de. Men, hvorledes? Kaptajn »Dug-Out«, R. N. er ikke saa let at blive af med. Et velindrettet Hus med Geranier ved Portsmouth er behageligt, men et Skib og en Besætning er som et Himmerige. Og jo mere forfærdelig, jo mere øde-

læggende, jo mere trøstesløs vild Grusomhed, des mindre urolig er Kaptajn »Dug-Out«. Han er forynget, det store Eventyrs Ildfuldhed er i hans Blod, han beder kun om endnu en Gang at maatte tjene sit Land. Vidunderlige Kaptajn »Dug-Out«.

BREV FRA KRYDSEREN »VALKYRIEN«

Tegning af Underkanoner J. C. Christensen

En af de Værnepligtige ombord paa Krydseren »Valkyrien« har til sine Slægtninge herhjemme sendt følgende Brev, som vi gengiver som en Erindring fra Krydserens den 10. Maj afsluttede historiske Togt, paa hvilket Chefen, Kommandør Konow, som fungerende Guvernør for de dansk-vestindiske Øer den 31. Marts overleverede disse til en Repræsentant for den amerikanske Regering.

Kommandoen havde været hejst ombord fra den 8. November 1915.

Tak for Eders Julebrev, og Tak for Julepakkerne med Cigarer, Kager og Bøger, som kom Lille Juleaften i udmærket Stand, takket være den omsigtsfulde Indpakning. Jeg modtog endvidere Julepakker fra 3 andre af Familiens Medlemmer, saa jeg var aldeles overvældet. Jeg, der ellers lever som en sand Spartaner, er nu omgivet af dejlige Forraad af Hjemmets materielle Goder!

I Torsdags kom saa Julebrevposten med Bull-Insular-Liniens ^{S/S} »Marina«, og atter fik jeg en meget glad Dag, ialt 15 Breve, hvilket i Forening med de med forrige Post modtagne Julebreve danner en herlig Stabel. Jeg har Grund til at være meget taknemmelig for alt dette og er det saa sandelig ogsaa. Men nu vil jeg gaa over til at fortælle om, hvorledes vor Jul forløb.

Allerede først i December dannedes en Julekomité af Lieutn. F., Kanonér F., Maskinist D. og Maleren, og det Resultat, som denne sidste naaede Juleaften, var virkelig storartet. Vort Agterdæk var ved Hjælp af de nedrullede Solsejlsgardiner omdannet til en lukket Hal. Helt ude i Agterenden var udspændt tværs over Dækket Malerens vældige Lærred: »Indsejlingen til København« med Sne paa alle Tage, der tegnede sig skarpt mod den røde Aftenhimmel. Kulissestykker, forestillende Langeliniemolen med Fyrtaarne og vaade Sten (altsammen malet), dannede Rammen,

og midt i Panoramaet stævnede den gamle »Valkyrien« (F.s Model) ind mod Flaadens Leje.

Siderne af Julehallen var dækkede af Flag, og paahæftet disse løb en Frise af Figurer paa alenbredt Karduspapir, forestillende berømte Danske saasom: Julenissen, Knold og Tot, Kaptajn Vom, Inspektør Smæk, iblandet Negerunger, Missekatte og andre mindre notable Statister, tegnet af D. Kanonens Løb var ved Hjælp af et Par Vingeplaner omdannet til en Flyvemaskine, hvor en Julenisse klamrede sig til Rattet bag den snurrende Propel (drevet pr. Elektricitet). Paa Styrbordssiden var Gaveboden, paa den anden Side Tombolaen.

Juleaftensdag var jo en Søndag og Dronningens Fødselsdag, og vi havde derfor ligget flagpyntet hele Dagen og saluteret Kl. 12.

Kl. 6 blev der »lydt« med Skibsklokken, og alle Mand samledes henne paa Agterdækket, hvor Juletræet straaledede med sine mange kulørte Glødelamper. Københavns Fyr lyste ogsaa, og derinde laa jo den gamle, rare By med Julesne paa Marmorkirken, Frelserskirken og paa Holmens Kran, og ovenover stod der »Glædelig Jul« i Transparent, og vi blev alle saa underlige og gammeldags tilmode.

Vi havde alle faaet stukket et nydeligt Hefte med Julesalmer, Dagens Tekst m. m. i Haanden, og paa et Nik fra Kommandøren begyndte Musiken med »Glade Jul«. — Jeg havde om Eftermiddagen ligesom i Fjor sagt til mig selv: saa, nu er Klokken det og det hjemme paa N., nu kommer de fra Kirke, nu er de inde i Havestuen om Juletræet, og saadan paa den Maade, forstaar I, siddet og røget min Pibe og været meget langt borte. Det var Jul derhjemme, men her var det det ikke — og kunde vist ikke blive det, syntes jeg — men da nu Musiken spillede, og vi alle sang den gamle Julesalme, saa følte jeg pludselig, at det alligevel ogsaa var Juleaften her, og at det vist var

lige meget, hvor man var i Verden — Jul, det var Fred og Glæde og Fortrøstning i Sindet. Kommandøren læste op, og da han var færdig, saa tror jeg ikke, der var en eneste, som ikke havde de samme Tanker. Saa sang vi »Det kimer nu til Julefest« — heri udløste sig alle tidligere modstridende Følelser, og aldrig har jeg hørt et mægtigere Kor — over 200 store Mandfolk. Saa ønskede Chefen os alle »Glædelig Jul«, og dernæst sang vi en Sang af Maskinist D.

Nu gik vi i Gaasegang forbi Tombolaen og trak vort Nummer, og ovre i Gaveboden stod 3 Mænd, udklædte som Nisser, og »handede« Gaverne ud til Ejermændene. Jeg fik en Daase »Evening Star« Tobak. Ellers bestod Julegaverne af Livremme, Piber, Brevpapir, Spillekort og lignende. Saa sagde vi »Glædelig Jul« til hverandre, især til dem, som man til daglig arbejder med og for, og jeg sagde »Glædelig Jul« til »Sejl«, som jeg havde staaende ved Siden af mig, og til Baadsmanden, Overmatros L. og Lars, Underbaadsmand S. og »Vandmanden« og mange andre, hvem mit Departement er i Berøring med. Paa Agterbanjerne var der flyttet saa mange Borde og Bænke ind, at vi alle kunde faa Plads, og der var nydeligt pyntet med Silkepapir paa Glødelamperne og med Flag langs Skotterne. Vi fik Risengrød og Andesteg. I hver Bakkes Grød var der en Mandel, og den lykkelige Indehaver fik straks sin Gave: Barbermaskine (!), Tobak, Kniv etc. Det hele gik udmærket, og jeg tør nok sige, at der ikke var noget Skib i en antagelig Omkreds, hvor Mandskabet holdt en bedre Juleaften.

Vi røg vore Cigarer paa Dækket, og da Officererne spiste lidt senere, var der Tilladelse til at opholde sig paa Agterdækket, hvor vi da henfaldt i blide Tanker ved Synet af det synlige Udtryk for et helt Aars Tanker, nemlig »Valkyrien ankommer paa Inderrheden«.

Ved 9-Tiden samledes en lille Kreds hos mig i Helle-gattet, nemlig »Vandmanden«, den gamle »Sejl«, F. P. og Maleren for at indtage den længe i Forvejen planlagte og med stor Snuhed realiserede Jule-Souper. Vi gik an med Franskbrød, Smør, Sardiner, Ost og Kiks, dertil iskoldt Øl. Isen havde vi faaet hos »Isbonden« (Manden i Ismaskinen). Dernæst smagte vi paa Mostrenes »Ryper i Fløde« og sluttede med Eders Kager. Det var, som I kan tænke, et lukullisk Maaltid, og jeg sendte mange Tanker hjem til Glædens Skabere. De officielle Taler tog deres Begyndelse; jeg holdt den egentlige Julespeech, og »Sejl« talte for Danmark, »som vi holdt af, fordi det nu var vort Land; og det var et godt Land, meget bedre end alle de andre!«

Juledag var jeg i Kirke, men ellers ikke i Land. 2. Juledag var jeg i Land og med Sidney C. oppe hos Mrs. G. — det er en Veninde af Sidneys Moder og pr. ham, at jeg kommer der. Om Torsdagen var jeg atter i Land, og hele Dronningens Kvarter var under Pastor B.'s og Pastor T.'s

Ledelse paa en Skovtur, hvor vi gik i Vandet og senere drak The med Kager til med deres Damer, som stødte til pr. Hest. Altsammen arrangeret af den gamle Fru Franks fra den danske Sømandsmission. Det gik yderst gemytligt til — vi sang Fædrelandssange og legede »3 Mand høj«. Paa Vejen fra Badet op til Thestedet mødte vi en Landkrabbe, der vraltede sidelæns over Vejen; den var usædvanlig stor — en Krop som en knyttet Damehaand og lange Krebsben paa c. 10 Tm. Paa Vejen sang vi vore Viser om »Ranzo«, »the lime juice ship« og om Matrosen i Liverpool, der bliver snuppet af Betjenten. — Snart var vi i Byen igen og bænkedes om Fru Franks Chokoladeborde. Efter Chokoladen var Juletræet tændt inde i den store Stue, og vi sang en Salme, Pastor K. læste en Fortælling højt, og Pastor B. holdt en meget smuk Tale til os. Inden vi gik modtog hver Mand en Gave fra Sømandsmissionen i Danmark. Jeg fik et Askebæger og et blaat Lommeterklæde. Et lille anonymt Brev fulgte med, der kun indeholdt et lille hvidt Kort med nogle Bibelsprog. Ved mange af de andres Gaver laa der rigtige Breve: »Kære ubekendte Sømand!« — ja, det er rigtignok smukt at tænke paa, at vildfremmede Mennesker vil gøre Danmarks Søfolk en lille Glæde til Julen i det fremmede. Glæden var ogsaa almindelig, som forstaaeligt er.

I det hele taget har vi faaet mange Beviser paa, at man ved, vi er her, vi, de samme som var her ifjor. Nytaarsaften omdeltes Kommandørinde Konows Julegave, en Æske fin Chokolade (Anthon Berg) til hver Mand, og tillige Marineforeningens Julegaver (Piber, Mundharper, Barbermaskiner o. s. v.), alt lige kommet med en Damper fra New York. Jeg fik en Pibe. Ja, jeg føler mig som en *Krösus*, omgivet af Velstand! Tobak, Cigarer, Chokolade, Kager, Konserves — og her opdager jeg, at jeg rent har forglemt alle de dejlige Bøger. Tak for dem! Hvor er det en aandelig Vederkvægelse at læse i dem — for en Stund at hænge Merlespigret paa Krogen og lægge Sejlhandsken fra sig for at aabne de dejlige Bøger. Øresundet skvulper saa hjemligt i de *Juelske* Vers, og med *Knud Bokkenheusers* Bog i Hænderne har jeg i Tankerne krydset mig fra Toldbodvejen til Vibenshus — hilst paa 6te Frederik og Guldalderens henfarne Store! Ak ja! I Hellegattet paa »Valkyrien« er det heldigvis kun *legemlig* set, man ikke kan staa oprejst. I det hele taget er jeg overvældet af Taknemmelighed.

Nytaarsaften forløb »reglementeret« med de obligate »Korsange, og Kl. 12 raabte vi Hurra, Hurra, Hurra! i det uendelige, da Kanonskuddet drønedes ved de 16 Glas paa Skibsklokken; thi endt var nu det gamle Aar med alle dets kuldkastede Forhaabninger og dets Skuffelser, og nu begyndte der et nyt Aar, hvori alt »det« skulde gaa i Opfyldelse før eller senere.

Og nu Farvel — og nu Farvel — og nu Farvel! Og paa Gensyn dette Foraar, om alt gaar vel.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE VI

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITIONER: THIESENSVEJ 10 KORSØR
HANS TAUSENSGADE 14 ODENSE

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

MARINEFORENINGENS KONTOR

er i Maanederne Juli og August lukket om Lørdagen og Mandag Formiddag til
Kl. 12 Middag.

MARINEFORENINGEN

fortsætter Sommersæsonens Medlemsmøder i Carlsberg Pavil-
lonen, Strandvejen ved Viadukten (Helgoland) paa følg. Dage:

Onsdag d. 8. August, Onsdag d. 5. Septbr. Kl. 7 Eftm.

Smuk Have, Sal, Skydebane, Keglebane og Billard. Ifølge
Aftale med Værten serveres Aftensbord, iberegnet Øl og Kaffe,
til en Pris af Kr. 2.25 pr. Kuvert.

TALRIGT MØDE FORVENTES

AALBORG-KREDSEN

Da Krydseren »Hejmdal« og Skonnerten »Ingolf« paa deres Som-
mertogt ankom til Aalborg, blev Marineforeningens Lokalkreds af
Chefen for »Hejmdal«, Kommandør *Kiær*, venligst indbudt til Tors-
dag den 15. Juni at bese Skibene.

Kl. 6 Eftm. nævnte Dag samledes Medlemmerne paa Toldboden
for i Fartøjer at blive sat over til »Hejmdal«.

Her modtoges man af Chefen og Skibets Officerer, der lod blæse
»Klart Skib« og derefter foreviste Skibet i denne Tilstand.

Efter »Klart Skib«s Ophør blev der foretaget Bjergningsøvelse. Alle
Øvelser blev foretaget med Fart og Præcision og vakte hos de for-
henværende Marinere gamle Minder til Live om den Tid, de selv
aftjente deres Værnepligt.

Da Fabrikant *Stuhr* som Foreningens Formand havde udbragt
et Leve for den danske Marine, og Skibets Næstkommanderende
havde takket for Besøget, gik man fra Borde for at aflægge Besøg
i »Ingolf«.

Ogsaa her blev der Foreningen en særdeles elskværdig Mod-
tagelse til Del, og det var med hjemlige Følelser de blandt Med-
lemmerne værende Veteraner fra Helgoland betraadte et Skib, der
i saa meget mindede dem om Skibene fra deres Ungdom.

Efter at den flinke Besætning af Lærlinge havde forevist nogle
smukt og hurtigt udførte Sejlmanøvrer, takkede Fabrikant *Stuhr*
for den venlige Modtagelse, og man udbragte sammen med Besæt-
ningen et Leve for det Flag, vi alle har tjent under og som vajede
lige saa stolt over de gamle Træskibe som over de moderne Pan-

serskibe, og som vi ønsker ogsaa i Fremtiden maa være det Mærke, hvorom danske Marinere kan samles

Efter en hjertelig Afsked med Skibets Næstkommanderende, der paa Besætningsens Vegne takkede for Besøget, gik man fra Borde, glade ved den Overbevisning, at Baandet mellem Marinen og de forhenværende Marinere ikke slappes med Aarene, men at man efter som Aarene gaar, mere og mere føler, at Marinen har en Plads i vort Hjerte, og at vi er stolte over i vor Ungdom at have tjent under Dannebrog.

AALBORG-KREDSSEN

Den nystartede Aalborg-Kreds afholdt Tirsdag den 22. Maj paa Kompagnihuset Foredrag for sine Medlemmer med Husstand med Kaptajn *Ewald* som Taler. Emne: Verdenskrigen til Søs

Foreningen havde indbudt samtlige lokale, nationale Foreninger til at overvære Foredraget, og da Fabrikant *Im. Stuhr* som Formand havde budt Velkommen og gav Ordet til Foredragsholderen, kunde denne da ogsaa se ud over en talrig Forsamling, der med største Interesse fulgte det glimrende Foredrag om Verdenskrigens Begivenheder til Søs.

Efter Foredraget samlede Foreningens Medlemmer i en i samme Ejendom beliggende mindre Festsal, der i Dagens Anledning var udstyret med Bestiklukaf, Kommandobro og tilhørende Rat, Bagbords- og Styrbords-Lanterner og Redningsbøjer m. m. — En i Salen anbragt Mast gav i Forbindelse med foranstaaende de gamle Marinere en Fornemmelse af, at de atter befandt sig paa de gynnende Vover. Æren for dette smukke Arrangement havde Foreningens Næstformand, Brofoged *Hjorth*, der da ogsaa fik sig et Hurra for det store Arbejde, han her havde nedlagt for at skabe en hyggelig Ramme om det kammeratlige Samvær.

Efter at en i denne Anledning forfattet Sang var afsunget, talte Formanden, Fabrikant *Im. Stuhr*, smukt og gribende for »Dannebrog« og sluttede med at overrække Foreningen et Flag, som han ønskede maatte være det Mærke, hvorom alle vi forhenværende Marinere kunde samles. — Da Flaget var gaaet til Tops paa den rejste Mast og under de behørigte Ceremonier, blev Ordet givet frit, og Talerne fulgte Slag i Slag

At Formanden modtog en hjertelig Tak og et velfortjent Hurra for den smukke Gave, noteres kun for Fuldstændighedens Skyld.

Foreningen lod derefter servere Punch for Medlemmerne, og snart var Humøret saa højt, at Skibssergenten næppe havde Mynlighed til at tøjle det

Den fornøjelige og hyggelige Aften sluttede ved 6 Glas paa Førstevagten af den gode Grund, at det elektriske Lys ved kommunal Forordning bliver slukket paa dette Tidspunkt, og man skiltes med den Overbevisning at have tilbragt nogle af de Timer, der skaber Kammeratskabsfølelse og Sammenhold, naar det kniber.

H. J.

EBELTOFT-KREDSSEN

foretog Søndagen den 3. Juni trods det blæsende Vejr en vellykket Fisketur i 3 Motorbaade og 1 Lystkutter til under Dragsmur (det berømte historiske Voldsted mellem Mols og Helgenæs), hvor der spistes Frokost i Baadene af medbragte Madkurve.

Egentlig skulde Fisketuren have gaaet til Hjelm eller Fuglso, men Bestemmelsesstedet maatte forandres denne Gang paa Grund af Vejret. Kredsens vil en af de næste Søndage arrangere en Fisketur til Hjelm under roligt Vejrforhold, saa at de Medlemmer, der denne Gang var forhindrede eller paa Grund af det ustadige Vejr undlod at deltage, kan faa Lejlighed til at deltage.

FRA VALKYRIENS TOGT TIL ØSTASIEN

1899—1900

PAA TOGT MED »VALKYRIEN«

(Fortsat)

Uddrag af en Dagbog
ført om Bord af
»457«

(Meddelt ved H. Hjorth).

Nu er det Jul derhjemme
paa Fædrelandets Kyst,
den Fæst der bedst kan stemme
vort Hjerte let og lyst.
Nu synger Blæsten Salmer
i Skovens nøgne Trær,
mens under Østens Palmer
vi gaar i Solens Skær.

Colombo — Singapore.

²⁹/₁₁. Lettede Kl. 6 og stod til Søs. Vejret var smukt, og en frisk N.O. Brise gjorde os yderligere Livet behageligt ovenpaa Adens lumre Luft. Tøjftersyn, senere Foredrag af Pastor *Nyholm* om Arabien og Araberne.

³⁰/₁₁. Straks i Morges blæstes der »Klart Skib«, og i utrolig kort Tid var hver Mand paa sin Plads, Ammunitionen ved Skytset og alt rede til Kamp. Under Rengøringen om Morgenen hersker der i Grunden et syndigt Halløj. Faarene bræger, Hanerne galler, og Hunden gøer; med lidt Fantasi kan man godt tro sig hensat paa Bondelandet — dog mangler Køerne ganske vist. De har forlængst maattet strække Hals. Vask af Overtrækstøj i saa lille et Kvantum Vand, at Tøjet næppe blev vaadt. Vasken blev da ogsaa derefter.

¹/₁₂. Strøg vore Stænger; en let Manøvre, da de er indrettede til at løbe ned i Undermasterne. Tyve af vore Lam maatte af med Livet, saa der er Udsigt til Lammesteg. Fik Sodavand for første Gang, en Flaske pr. Mand. Jeg fik mig en ganske storartet Middagslur i Skyggen af »Otte-

tommeren«. Det er herligt, at man saaledes i December Maaned kan sove ude i en behagelig Varme og med en dejlig blaa Himmel over sig. Det er ogsaa vor bedste Tid, denne Middagshvile; alle, der kan, benytter sig af den, og overalt ser man kun soyende Mennesker, henslængte i alle mulige Stillinger. Efter The samlede vi agter og sang et Par Sange, hvorpaa Præsten læste nogle Uddrag af Breve fra en ung Officer til sin Moder, omhandlende hans Deltagelse i Krigen, indtil han fandt Helledøden ved Fredericia. En smuk og gribende Oplæsning, der rørte os alle dybt. Haaber, Præsten snart vil fortsætte med noget lignende.

³/₁₂. Frisk Kuling af N.O. med en Del Sø. Rengøring, Parade og Gudstjeneste. Til Middag fik vi Lammesteg og Koldskaal; dette sidste laves af Rødvin, Rom, Sukker, Is og Beskøjter. Det smagte godt og svaledet herligt. Kandidat *Svedstrup* holdt i Eftermiddags et udmærket Foredrag om Ceylon. Chefen og alle Officererne overværede Foredraget og kvitterede med livligt Bifald, da Kandidaten sluttede. Sang, Musik og Dans paa Fordækket lige til Kl. 9.

⁴/₁₂. Gymnastik, senere Tøjvask, men denné Gang med rigeligt Vand. Haaber, mit Tøj er blevet rent, da jeg sætter en Ære i at møde med det smukt og hvidt. Nede for at hjælpe Underlægen med at tappe Sodavand. Der faldt selvfølgelig rigeligt af til os. Femten Lam lod Livet, og den staaar stadig paa flere forskellige, mere eller mindre vellykkede, Variationer af Lammekød. Saa Sydkorset for første Gang. Trods heftige Regnbyger Dans paa Dækket, hvor Araberne optraadte, assisteret af vor Spasmager, Bødkeren, der ved sine fortvivlede Forsøg paa at efterligne disse vakte vild Munterhed. Natten var frygtelig lummer. 26° paa Banjerne, og badet i Sved kæmpede man forgeses for at faa lidt Søvn. Intet Under, at man føler sig lidt sløj om Morgenen.

^{6/12.} Var slet ikke til Køjs i Nat, da Varmen har uudholdelig. Ganske vist har vi faaet Lov at sprede os lidt mere paa Banjerne, naar vi hænger Køjerne op, men lige meget hjælper det. At man ikke bruger de elektriske Blæsere eller lukker alle Lugerne op og anbringer nogle Kulsejl, forstaar jeg ikke. Pastor Nyholm var nede i en af Kulkasserne for at prøve, hvorledes det i denne Varme gaar til i de nedre Regioner. Han var sort som en Neger, da han kom op derfra, og gentager næppe Besøget. Paa Førstevagten fik vi et Fyr i Sigte, beliggende paa en af Lakediverne, den lange Række af Smaaøer lige Vest for Forindien. Kl. 12 ændredes Kursen mere sydligt mod Cap Comorin, Forindiens sydligste Punkt.

^{7/12.} Søen er blank som et Spejl og Varmen trykkende. Jeg beklager vore Fyrbødere og de stakkels Arabere, der maa arbejde i Kulbunkerne, hvor Temperaturen, ca. 45°, giver dem en lille Forsmag paa den gloende Ovn. Præsten holdt Foredrag om Cykloner, der jo ikke sjældent raser i disse Egne. Meget interessant. Alle her om Bord er sikket glade over, at vi har Hr. Pastor Nyholm med paa Togtet; hans Moder og Foredrag er altid en behagelig Afveksling i vor daglige, lidt ensformige Tilværelse.

^{8/12.} Frisk Kuling. Venter at naa Colombo i Aften. Fik Fiskeboller til Middag. De er just ikke min Livret, men saa er der heldigvis andre, der sætter Pris paa dem. Overkonstabel H. konsumerede 36, siger og skriver seks og tredive; min gode Ven 59 naaede dog kun til 30. Gud ved, hvor de gør af dem? Velbekomme. Kl. 6 fik vi et Bunkfyrt i Sigte og gjorde klar til at gaa i Havn. Lidt senere saa vi Lysene inde fra Byen, men trods Afbrænding af Blaalyk kom der ingen Lods, og Kl. 8 ankrede vi paa 18 Favne Vand. Det var imidlertid begyndt at blæse op, og da Chefen derfor gerne vilde i Havn, lod han afyre et Kanonskud. Det hjalp. Kl. 9 kom Lodsdamperen, hvorpaa vi straks lettede og gik ind i Havnen, hvor Ankeret faldt Kl. godt 10. Det blev sent, inden vi fik Køjerne, hvorfor Udpurgingen næste Morgen udsattes en Time.

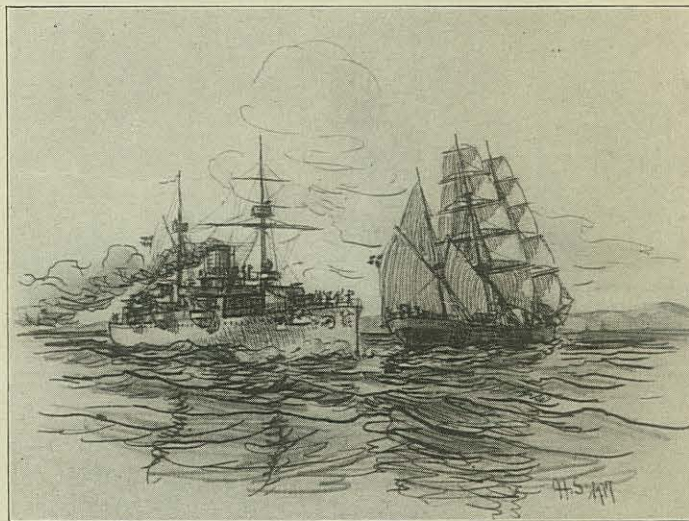
^{9/12.} Udsætning af midtskibs Fartøjer. Stor Rengøring. Colombos Havn er ganske fortrinlig og dannes af en stor Bugt, der mod N.V. beskyttes af en mægtig Stendæmning. Her ligger baade engelske, tyske, italienske og japanske Orlogsmænd, samt vor Ven Amerikaneren »Nashville« ikke at forglemme. Den synes at følge os overalt. Masser af Baade, Pramme og lange, smalle Kanoer med store, firantede Sejl og Udriggere farer frem og tilbage mellem Kajen og Skibene, og overalt hersker der et forbavsende Liv og Røre; man mærker straks, at her er en af Portene til det store og rige Østen. Kadrejerne myldrer om Bord og falbyder de herligste Ting; hvem der forstaar at sjakre lidt, maa her kunne gøre fordelagtige Indkøb, men da vi har det smaat med Mønt, gaar vi mest ind for Cigarer og Frugt, som her er baade billig og god. I Middagstiden lod Chefen en indisk Fakir komme om Bord og give en Forestilling for hele Besætningen. Han lod en Brilleslange danse for os, udførte de mest utrolige Kunststykker og sluttede med, til stor Forbavselse for alle, at lade et lille Træ vokse op af en Dyrge Sand paa Dækket og skyde Knopper og Blade ganske som i Virkeligheden. En sjældent interessant og mærkelig Forestilling, skønt alt jo sikkert gik ganske naturligt til. Kaptajn Evers holder Fødselsdag, hvorfor der er Fest agter. Blev, sammen med tre andre, sat til at skrive Sangene af. Vi mangler i Grunden et Trykkeri.

^{10/12.} Søndag med Parade og Gudstjeneste. Middagen var ekstra god: Oksesteg, Sødssuppe, Koldskaal og Frugt, Rødvin og Vand. Hvem kan vel forlange mere? Kl. 1 gik vi i Land, paaklædte i hvide Benklæder, blaa Skjorter og med Straahat. Vi var nogle Stykker, der slog Følge, og havde en fornøjelig Dag sammen. Efter en interessant Køretur, hver i sin Vogn, de saakaldte »Rickshaws«, med en Indfødt som Hest, samledes vi omsider paa Hotel »London«, hvor vi fik os en solid Aftensmad med Bøf, Spejlæg,

Skinke, isaffkølet Øl og Hobro Akvavit. Naada, hvor det smagte!

^{12/12.} Chefen og en Del af Officererne er paa Besøg i Candy, Ceylons gamle Hovedstad. Vi andre sled med Kulfyldning og paafølgende Rengøring; en drøj og ubehagelig Dag, yderligere forværret ved Varmen og Kulstøvet, der bredte sig overalt og gjorde det umuligt for os at nyde vor vante Middagshvile. En halv Snes Stykker var i Land paa Kajen for at vaske Solsejl og lign., og da de var ufornuftige nok til at smide Skjorterne, udeblev Følgerne ikke. Solen faldt paa deres nøgne Rygge, og de gaar nu rundt med Huden fuld af Blærer og hylér op, saa snart man rører ved dem. Fik to Pukkelokser om Bord. De vejede tilsammen 1300 Pd. og har kostet 0,14 Øre pr. Pd.

^{14/12.} Stod til Søs i Morges med Lods om Bord og sejler nu ned langs Ceylons Vestkyst i det skønneste Vejr. Jeg maatte møde i Chefens Kahyt og fik mig en lille Overhaling med Løfte om to Ekstravagter, fordi jeg forleden,

Barkskibet »Thor« af Fanø passerer. Tegning af Henning Schiøler.

medens jeg stod Skildvagt paa Fordækket, havde sludret med nogle af mine Kammerater. Naa, det er jo den Slags Ubehageligheder, man maa tage med Anstand. Passerede Dondra Head Fyr, Ceylons Sydspids, henimod Aften og satte Kursen paa Malakka Strædet. Ud paa Natten friskede det op, og ved Tolvtiden maatte vi i Gang med at bjerge Solsejlene, saa at vi ikke kom til Køjs før Kl. 1.

^{16/12.} Øsende Regn, hvorfor Tøjeftersyn om Læ. En af Pukkelokserne maatte lade Livet. Kødet ser helt godt ud. Bagbords Kulbunker lækker et eller andet Sted, saa at der af og til maa pumpes.

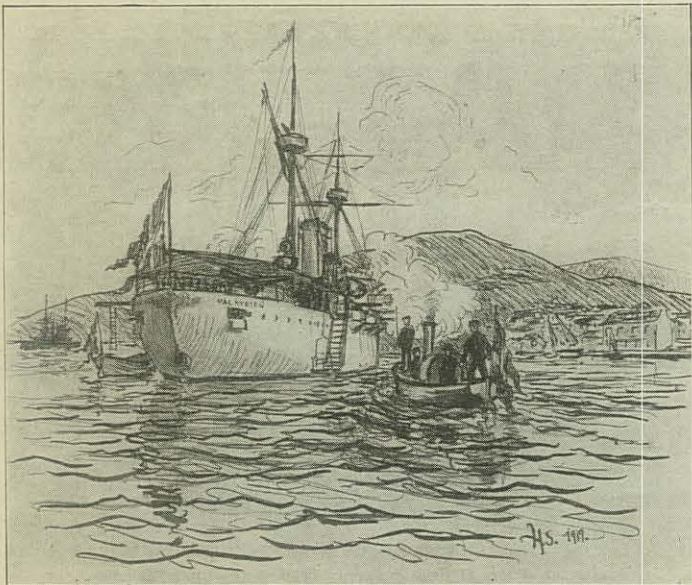
^{17/12.} Søndag med Parade og Gudstjeneste. Passerede Barkskibet »Thor« af Fanø, der kom ned tværs paa os med alle Sejl i Top. Vi gik tæt agten om ham, og den vagthavende Officer prajede over: »Lykkelig Rejse«, som blev besvaret med et »I lige Maade«, medens begge Parter ivrigt vinkede med Huerne. Fik Suppe paa Pukkeloksekødet. Begge Dele var gode nok, men desværre var den Ris, der er indkøbt i Colombo, ikke til at spise. Som køgt var den lyserød og lugtede grimt, hvorfor den maatte vandre over Siden. Standsede Farten og satte en Baad ud for om muligt at finde Lækken i Kulbunkerne, men uden Resultat. Løjtnant Pedersen holdt Foredrag om Singapore. Da en af vore Musikere har faaet en daarlig Mund, fik vi Strygemusik — en behagelig Afveksling.

^{18/12.} Passerede Øen Great Nicobar, som tidligere har tilhørt Danmark, men opgaves igen, da den trods sin Frugtbarhed er i høj Graad usund. Satte Kursen mod Acheen Head paa Sumatra.

^{19/12.} Fik Sumatra i Sigte ved Daggry og styrer nu ned i Strædet. Alle Solsejl er satte, og Skibet er som blæst baade inden- og udenbords, men ak, hvorlænge? I Singapore skal der jo igen fyldes Kul. Mødte flere modgaende

Dampere. Tilbragte Aftenen paa Fordækket nydende den svale, krydrede Luftning, der fra Land førtes ud over Skibet. Sove paa Fordækket maa vi ikke, og ved Titiden søger vi modstræbende under Dæk, hvor der hersker en saadan Temperatur — 33° R. — at al Søvn er umulig. »Valkyriens« Banjer glemmes sikkert ikke af Deltagerne i dette ellers saa vellykkede Togt.

^{22/12.} Satte Lodsflag i Aftes Kl. 5, men da Mørket faldt paa, og der stadig ingen Lods viste sig, ankrede vi ved Sekstiden og tilbragte en rolig Nat. Straks i Morges kom Lodsens, og efter en herlig Sejlads mellem en Mængde smukke Øer fortøjede vi Kl. 8 ved et Værft nedenfor Byen for at fylde Kul. En Mængde grimme, lasede kinesiske Kulier myldrede om Bord, og inden længe var Kulfyldningen i Gang. De næsten nøgne Kinesere arbejdede godt, og lidt efter Middag havde vi faaet c. 1000 Tons om Bord. Kullene var heldigvis fugtige og lavede ikke noget videre

Guvernøren kommer om Bord. Tegning af Henning Schiøler.

Svineri. Baade paa Kajen og langs Siden var der fuldt op af Handlende, som under et øredøvende Spektakel falbød deres Varer, medens nogle smaa nøgne, allerkæreste Malay-unger udførte de utroligste Kunster i Vandet, blot man smed et lille Pengestykke ud til dem. Der kom en mægtig Post om Bord, og jeg fik da endelig Brev fra Hjemmet. Direktør Andersen m. fl. aflagde Visit om Bord. Direktøren bliver vist hos os, da »Annam« forlængst er gaaet videre til Wladiwostok. Efter en let Rengøring dampede vi op til Byen, og Kl. 6 faldt Ankeret paa 15 Favne Vand. Om Styrbord har vi en tysk Krydser, om Bagbord en engelsk og ret agter vor Ven, Amerikaneren »Nashville«. Forude ligger der en japansk Krydser, saa vi er godt anbragt og kan vente Salut og Visit en gros.

^{23/12.} Fik en Del Proviant om Bord, hvoriblandt tre røde Pukkelokser. Kl. 8 afgav vi Salut paa 21 Skud for det engelske Flag, og da Guvernøren senere kom om Bord, fik han 13 Skud. Dronningens Kvarter var i Land fra Morgenstunden; der manglede 3 Mand, da de igen mødte. Dumt af Folk ikke at passe Tiden. Kl. 2 slap Kongens Kvarter i Land, og jeg tilbragte sammen med flere Kammerater en dejlig og uforglemmelig Eftermiddag, idet vi kørte rundt og besaa alle Herlighederne. Singapore er en stor By, vistnok med c. 200,000 Indbyggere, af hvilke dog kun forholdsvis faa er Evropæere. Den europæiske Del af Byen er smuk, med flotte Bygninger, smukke Parker og en dejlig botanisk Have, hvorimod de indfødtes Bydel langt fra er tiltrækkende. Vore Kuske — eller maaske rettere Heste, thi de trak jo selv Vognen — var utrættelige, og for 40 Cent i Timen slæbte de rundt med os, Gade op og Gade ned, uden at ænse Varmen. Vi var inde i flere Butiker, men gjorde kun smaa Indkøb. Til Slut foreslog vore

Kuske os under mange Gebærder, at vi skulde aflægge et Besøg i et japansk Thehus for at hilse paa »Geishaerne«, men vor slunkne Pung og den stærkt fremskredne Tid satte en Stopper for slige Udskjelsler, og i susende Fart gik det ad Havnen til for at naa om Bord i rette Tid.

^{24/12.} En mægtig Rengøring indledede Julehøjtiden; jeg slap dog for alt det Pjaskeri, idet jeg hele Morgenen maatte deltage i Afskrivningen af en Sang, der skal synges om Juletræet. Ved Ellevetiden indtog vi Frokosten, dejlig Gullasch; tillige fik hver Bakke et Sigtebrød og en Julekage. Senere gik det løs med Skibets Udsmykning, og ved Hjælp af Flag og Grønt omdannedes hele Agterskibet til en mægtig Hal, som, da de mange elektriske Lamper tændtes, straaledede i alle Regnbuens Farver. Foran for den agterste Bro var Juletræet opstillet, et Slags Naaetræ, vi havde hjerget i Land, nu pragtfuldt smykket med de fra Hjemmet medbragte Sager og utallige smaa elektriske Lamper. Rundt om »Ottetommeren« agter var alle Gaverne anbragte paa opstillede Borde.

Saa snart alt var i Orden, klædte vi om i Paradetøj og kløede derefter paa Middagen: Risengrød, Gaasesteg, Koldskaal og Frugt. Maden var god, og Stemningen steg yderligere, da der under Skafningen overrasktes hver Mand et lille Splitflag paatrykt »Hilsen fra Hjemmet«, en lige saa smuk som venlig Gave fra Etatsraadinde Gamel. Kl. 6 samledes hele Besætningen om Juletræet, med Chefen og en Del civile Herrer, hvoriblandt Direktørerne Andersen og Hude, Professor Bloch og fl. a., i Spidsen. Vi sang et Par Salmer, Præsten talte og bad en Bøn, hvorpaa Chefen udbragte det sædvanlige »Gud bevare Kongen«, der gentoges af alle, hvorpaa fulgte tre rungende Hurraer. Senere fik Chefen og Prinsesse Marie et rungende Hurra, hvorefter Chefen bad os komme agter for at modtage vore Julegaver.

Under vild Jubel stormede alle agter ud; her stod Næstkommanderende ved en Tombola, i hvilken hver Mand maatte trække et Numer, efter hvilket han fik sin Gave udleveret. Videre gik Turen, forbi Chefen, der egenhændig, med Ønsket om en glad Jul, overrakte hver enkelt en Gave fra Prinsessen og sig selv, en smuk Kopi af det store Billede af »Valkyrien«, der hænger agter i Chefskayitten, i sin Tid egenhændigt malet af hendes kgl. Højhed. Billedet var indrammet i en smuk, glat, forgyldt Ramme, signeret med et »Gladelig Jul fra Marie og Valdemar«, en smuk Gave, der sikkert i Fremtiden vil indtage Hæderspladsen i mange Hjem. Yderligere fik hver et lille Billede af Prinsessen, ligeledes med Navn. Til Slut defilerede vi forbi Kaptajn Evers, der uddelte en net Pibe og et halvt Pund Tobak til hver enkelt, en Gave fra Ø. K.

Inden længe var alle i Gang med at betragte og beundre de mange smukke Gaver, og rundt om hørte man kun glade og taknemmelige Udtalelser om vor høje Chefs og hans Hustrus Elskværdighed. Lidt senere uddeltes der Sherry og Kransekage, atter en Gave fra Etatsraadinde Gamel, og nu steg Lystigheden. Vort Musikkorps var i Færd med at skaffe, men i Hast improviseredes der et helt lille Orkester, bestaaende af Harmonika, Straalerør, Blikdaaser og Kofilnagler, og nu gik Dansen lystigt trods Varmen, c. 33° R. Et Optog, bestaaende af to Malajpiger, to Modeherrer og en Policeman, gjorde saa stor Lykke med deres Sang, at de tilsidst maatte agterud og synge for Chefen og hans Gæster. En som indisk Fakir udklædt Helbefaren samlede ligeledes et beundrende Publikum om sig og gav i Fingerfærdighed ikke de virkelige Fakirer meget efter.

Nu kom Chefen paa Dækket med sine Gæster, og alle samledes agter. Her holdtes der en Mængde Taler: for Julen, for Danmark, for Kvinden, for Besætningen og meget mere, og Klokkeren blev næsten 12, inden Chefen bød Godnat, hvorpaa alle rolig søgte Køjerne. En ganske dejlig Julefest, som sikkert aldrig vil gaa Deltagerne af Minde.

(Fortsættes.)

PAA KRYDS MED »KAMPHANEN«

(Fortsat)

Espen Jensen fo'r med knapt en Times Melleumrum op af sin Køje og gik en Ronde paa Dækket. Jens, der laa i Faderens Kahyt, stod tilsidst op. Han gik til Kokken, der ogsaa var paa Benene, og fik sig en Slurk Kaffe og en Beskøjt og gik saa agter, hvor der stod en enlig Mand og stirrede over mod Svenskesiden.

Det var Latinerkarl! Han stod der, skønt han havde Frivagt. Jens syntes, han saa saa alvorlig — saa tiltalende ud — og gav sig i Lag med ham. Begge frøs, begge var første Gang ude. Begge gyste af Fryd og af hemmelig Angst ved at være Faren nær, ved at være med i Æventyret, eller rettere i den æventyrlige Virkelighed.

Latinerkarl fortalte om Engelskmanden, om de onde Dage i 1807, da Britten trak Nathuen ned over Ørerne paa den søvnige Dansker, da Kastellet blev besat og Orlogsskibene ført bort som en Flok Stude. Han talte kammeratligt, næsten ærbødigt til Jens, Kaptajns Søn, og Drengen glædede sig.

Det gav et Sæt i ham, da der pludselig lød en dyb Stemme bag dem. »Det var Ret, Karlsen«. Jens vendte sig og saa sin Fader gaa forud. Ogsaa Karlsen for sammen ved Lyden, og Samtalen vilde ikke rigtig gaa længer; Latineren blev saa underlig leddeløs, syntes Jens.

Lidt senere kom Frandsen: »Hvad Satan vil Du paa Dækket, Kalle! Er det Viola, Du tænker paa?« Han fløjtede, grinede og stillede sig op ved Rælingen hos dem. Jens hummede sig uvilkaarligt og søgte omsider Køjen igen.

Længe kunde Drengen dog ikke sove den Nat. Saasart de første svage Striber af Sol sprang ind ad de smaa Kahytsvinduer, drevs han ud af sin Køje. Faderen tog sig paa dette Tidspunkt en »Skraber« og laa snorkende i Køjen med Hænderne foldede over Maven. Drengen trak sagtelig i Klæderne og gik saa hen til Kahytsbordet, for at føle paa sin Faders Kaarde og de to store Pistoler. Idag vilde han bede ham om et Vaaben.

Da han kom op paa Dækket, mødte der ham et pragtfuldt Syn. Ovre paa Svenskesiden af Sundet laa et engelsk Linieskib med Bredsidens vendt mod Kronborg. Og *Kronborg!* Det herlige Slot knejsede bedaarende og imponeerende paa den grønne Pynt. Syd derfor, omkring »Kamphanen«, laa flere andre Kapere — og længere inde ved Skibsbroen vuggede nogle Fragtbaade paa de legende Bølger.

Kanoneren Hansen sad paa nogle Sejl ved Stormasten og røg sin Pipe.

»G'morgen, Jens; har Du Lopper i Køjeklæderne, lille Far, siden Du er saa tidlig oppe. Ja, det er en stolt Skude, den Engelskmand derovre. Og Britten har mange af den Slags paa firsindstyve Kanoner og flere Folk ombord end i mangen en dansk Købstad. Jeg har set en god Hoben af dem omkring i Verden.«

»Hvad hedder den«, spurgte Jens.

»Det skal jeg ikke kunne sige. Men hun kunde ligne »Victory«, som engang laa paa Siden af os i Bay false. Det var for en fem Aarstid siden . . . vi laa der med »Arveprinsen« . . . og saa fulgte en Historie. Kanon-Hansen havde meget at fortælle fra sine Rejser, oftest mer end ganske sandt var.

Da Kapt. Jensen kom paa Dækket, stod Sejlmageren Eskildsen og Kanon-Hansen ved Rælingen og talte om de andre Kapere; begge havde været til Kapers før og kendte flere af Baadene. Kapt. Jensen stillede sig noget fra dem, ret op og ned med sin Kikkert for Øjet og sin Pipe i Munden og lod som om han betragtede Engelskmanden, medens han iøvrigt lyttede til.

» — Kutteren om bagbord? Det er »Sværdfisken«,« sagde Eskildsen. »Det er ikke langt fra at være den bedste Sejler, vi har her paa Sjællandskanten, men Kaptajnen er en Knoldesparker. Før Mandskabet faar sat ham udenbords paa en eller anden Maade, faar de aldrig Prisepenge paa Lommen.«

»Saa skulde snarere Kapt. Brastrup paa Jagten der henne ha' Kommandoen. Han er Djævelen splide mig den gæveste Kaperfører, naar lige undtages Wulfsen og Raaber- og saa Fløjelslind, naturlig. Han faar mere ud af den gamle Pram end alle de andre af Fartøjerne her paa Rheden. Han kan snappe en Prise med en Jolle og en Baadshage. Havde jeg Mønt, tog jeg Aktier i Prammen. Med en Skonnert som denne her skulde han, Brastrup, nok«

— Kapt. Jensen gik hen til Styrmanden og aftalte med ham, at »Kamphanen« skulde lette om Natten og knibe forbi Engelskmanden. Clausen fik Ordre til at melde Afsejlingstiden til Kommandanten paa Kronborg og til den øverstbefalende paa Kanonbaadsflotillen. Og efter at have faaet sig et lille Blund, blev Styrmanden roet til Byen i Baaden, der under Baadsmænd Everdrups Opsigt skulde bringe Grøntsager, Kød og Vand om Bord.

»Kamphanen« blev om Eftermiddagen gjort klar til sit Kryds, — men Baaden udeblev. Ved Femtiden svingede en Kaper om Kronborgpynten og ankrede op i Nærheden af Skonnerten. Den saa ret medtaget ud. Kapt. Jensen præjede den og erfarede til sin Glæde, at det var »Den Dristige« af Frederikshavn, som blev ført af en gammel Skibskammerat af ham. Føreren, Hans Tolleris, meddelte, inden han blev roet ind til Byen, at Kaperen havde faaet en Dravat udfor Skagen og nu skulde repareres.

Hans Tolleris kom en halv Times Tid efter igen ud, men strøg til Kapt. Jensens Forundring op paa Siden af »Kamphanen«.

»Sej, Espen Jensen, tag ind og se til de Døde og Saarede og hent Baaden forinden der gaar Rotter i Grønlangkaalen. Jeg kunde ikke tage den paa Slæb med disse her fordrukne Slyngler. Du maa selv klare dine Grejer. Stød fra, Manne!« Og inden der blev Tid til ny Spørgsmaal, var Hans Tolleris, der øjensynlig ogsaa havde faaet sig et godt Bæger, paa Siden af sit eget Fartøj.

Kapt. Jensen tog Kanoneren og et Par af de flinkeste Folk med sig i Jollen og roede i Hast ind til Skibsbroen. Han fandt hurtigt Skonnertens Baad liggende velbeholden ved Bolværket — og en Tilskuerskare oppe paa Land! I Baaden mellem Grøntsagerne, Vandtønderne og Kødpakkerne tronede den tykke Svend Hansen, »Knolden«, slap og ligeglad, sludrende med sig selv, fuld som en Allike.

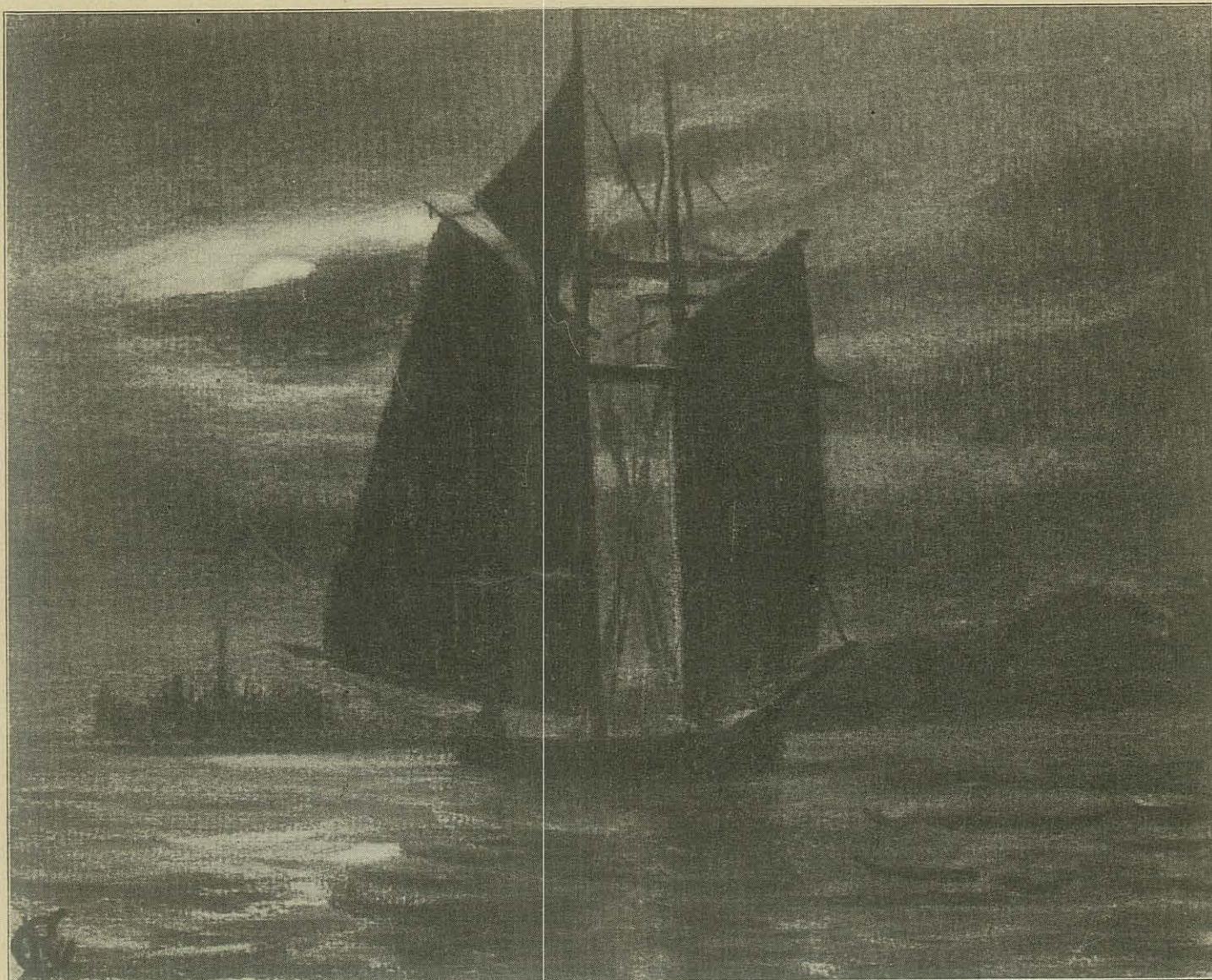
»Billen er kvaset, Kaptajn,« grinede han uden at rejse sig fra sin liggende Stilling. »Der blev ikke meget tilbage af ham, Kaptajn,« føjede han henrykt til. »Det havde han godt af, den Lusepuster . . . ha, ha — ha —.«

Kaptajnen lod Kanon-Hansen og Jan Amager blive ved Baadene og gik i Land med Fynbo-Niels og Skraa-Søren. Han vilde netop til at spørge blandt Tilskuerne, da Mikkel Skovser, temmelig ædru, kom slentrende ud paa Molen.

»Mikkel, hvor er Styrmand Clausen og Baadsmændene?«

»Halløj, naa Baaden er der endnu! Den var jo fin! Fik Lov at gaa en Svinke ind i Byen en Times Tid. Styrmanden? Det ved jeg sgu ikke! — Der er ingen, der har sat mig til at passe paa Styrmanden.«

Mikkel Skovser blev ublidt puffet ned i Jollen, og Kaptajnen gik hen til Artillerivagten og udspurgte en Under-

»Kamphanen« staar om Natten Nord paa i Sundet.

Tegning af Premierløjtnant E. Riis Carstensen.

officer. Jo! Matroserne var gaaet i Land og havde ladet Everdrup tilbage. »Knolden« var snart kommet igen, men den anden, Jungmanden Niels, havde Baadsmanden hentet. Paa Skibsbroen var de kommet op at slaas, og Baadsmanden havde ligget under og var blevet slemt mishandlet. Da Militæret kom til, vilde Jungmanden undløbe, men var faldet i Søen og var blevet fisket op i bevidstløs Tilstand. Matrosen havde Artilleristerne taget sig af og ført til Hovedvagten, og den lille Baadsmand havde man bakset med og søgt at faa Liv i med noget Brændevin. Saa var Styrmanden kommet til, Baadsmanden var blevet lagt paa en Stige og bragt til Hospitalet.

Espen Jensen tog en af Matroserne med og gik op i Byen. Paa Vejen mødte han Styrmand Clausen, der saa temmelig var gaaet fra Koncepterne. Han blev sendt ned til Baadene, efter at have givet Rapport, og Kaptajnen maatte saa til Hovedvagten og Hospitalet for at træffe Aftaler med Hensyn til Folkene.

Først ved Syvtiden var alt klart, og Jollen tog Baaden paa Slæbetov og førte den ud til Skonnerten. To Mands Afgang! Det var ikke de bedste men alligevel. Folkene trak tavse paa Aarerne, og Kaptajnen syntes at tage sig den uventede Hændelse nær.

Ankommen om Bord blev Espen Jensen prajet af Hans Tolleris, der dukkede op i frisk Tilstand bag Rælingen af »Den Dristige«.

»Mangler du Folk, Espen Jensen, saa har jeg et Par

Mand, jeg kan undvære. Jeg lægger op en lille Tid, og Folkene vil jo gerne ud.«

»Tak som byder,« raabte Kapt. Jensen glad. »Har du en Baadsmand og en flink Matros?«

»Lad gaa,« lød Svaret. »Du kan laane halvanden, der gælder for tre.«

Saa gik han og Kapt. Jensen ventede spændt. Ved Midnat skulde han jo under alle Omstændigheder afsted. En halv Times Tid efter saa Besætningen paa »Kamphanen« Jollen blive halet op paa Siden af »Den Dristige«, og et Par bevæbnede Folk gaa i den. En Mand roede dem over, og de entrede om Bord i Skonnerten, hvorpaa Jollen vendte tilbage.

Den første, der kravlede op, var en firskaaren lille Karl, skægget og ilter udseende. Men halt var han. »Fanden i Fænghullet,« mumlede Kaptajnen, da Fyren humpede hen til ham, »det var en slemmer Plimsoller.« Den anden, som kom over Rælingen, var en Kæmpe, hærdebred og skægget som den første, men en brillant Svend at se paa. Han trampede op i Dækket med Pistol og Huggert i Bæltet og et langt Gevær over Skulderen.

»Melder mig om Bord, Hr. Kaptajn,« sagde han med vældig Bas og rettede sig foran Kaptajnen. »Baadsmand Hecht, til Tjeneste! Den lille der er fuldbefaren Rasmus Tingsted af Frederikshavn,« fortsatte han og gav den firskaarne et Dask paa Skulderen.

Ovre fra »Den Dristige« lød der et Raab: »Det er gode

Folk, Jensen, — dem vil du sige mig Tak for. Lykke paa Rejsen!« Det var Tolleris, der for et Øjeblik igen viste sig ved Rælingen.

Og mens Mørket faldt paa gik Kaptajnen og Styrmanden med de ny Folk ned i Kahytten for at faa dem ført paa Rullen.

Ved Midnatstid blev Sejlene hejst paa Skonnerten og Ankeret hevet op, saa vidt muligt uden Støj. Kanon-Hansen havde nogle af de gamle Folk ved Kanonerne — og Skonnerten lettede. Vinden var god. Alle Mand var paa Dækket og under Vaaben. Om nu Uheldet vilde, at Engelskmanden havde sine armerede Barkasser ude?

Det gik glat nok at komme ud fra Rheden, og »Kamphanen« rundede Kronborgpynten uden at der skete det mindste. Mørkt var der som i en Tønde. Paa den danske Side skulde efter Reglementet »alle Lys, som vender imod Stranden og kunne tjene til Mærke for Fjenden« være slukkede, — og det var formodentlig ligesaa paa den svenske Kyst. Paa Størstedelen af Himmelhvælvingen tindrede derimod Stjerne ved Stjerne, mens dog Maanen holdt sig fornemt tilbage bag nogle svære Skyer.

»Lidt Maanelys var ikke af Vejen,« sagde Espen Jensen til Styrmanden.

»Den følger Reglementet,« svarede Clausen.

»Kanske det var bedst at søge rum Sø og holde helt klar af Grundene.«

»Man ved ikke, hvad Morgenstunden kan bringe,« svarede den forsigtige Styrmand.

Bestemmelsen var, at Skonnerten skulde ligge over i Hornbækbugten, og Kapt. Jensen lod det blive derved.

Jens sad og knagfros oppe under Storbommen paa Kahyttens Tag. Der var intet at gøre og intet at se. Han tænkte paa Moderen og paa Hjemmet. Faderen gjorde ikke meget af ham herude paa Søen, syntes han; her var han blot Kaptajnen. — Det passede nu ikke saa lige. Faderen sendte Kokken hen til ham med en Spølkum Kaffe!

»Se her, lille Kadet,« sagde Kokken venligt til Drengen, da han rakte ham Drikken. »Her er Mutter med Kaffen; men Kysset kan du spare til hende derhjemme.

Næppe var Kaffen nede, før Faderens Stemme lød: »Saa til Køjs, Jens,« og Jens tøfede ned ad Kahytstrappen og ind i det lille, mørke Rum. Naa, den Gamle tænkte dog lidt paa ham! Det gjorde ham svært godt. Klæderne i en Bunke paa Gulvet, — ikke saa ordentligt som hjemme, og saa famlede han sig op i Køjen.

Drengen faldt straks i Søvn. Han hørte vel, som om det var langt, langt borte, Raslen af Ankerkæden, som gled ud af Klydset, men det var ham fjærnt og ligegyldigt. Han sov en sund Drengs velsignede Søvn.

Ved Daggry vaagnede Jens ved livlig Trampen paa Dækket. Skonnerten lettede. Jens kom i Hast i Klæderne og var et Øjeblik efter paa Dækket. Da havde »Kamphanen« allerede sat Sejl og stod ud fra Kysten. Inde paa Land saa han de smaa Huse i Horbæk badet i gyldent Morgenlys. Om bagbord strakte den høje Kyst af Nakkehoved sig ud i Søen — og om styrbord, langt ude, knejsede Kullens Stenmasser sig om violet, sælsomt formet Bræmme, — et Fantasiland.

Udfør Stævnen det aabne Hav! Det blaa, friske Hav, Porten til Æventyrets uendelige Vidder.

Skonnerten stod ret Nord i for at naa til den Krydseplads, Rhederne havde fastsat, Farvandet Øst og Syd for Samsø.

— »Kamphanen« var næppe kommet ud i rum Sø, før Jan Amager kom spankulerende hen til Jens.

»Ned til sin Fa'r, lille Kadet. Nu skal du lære Sortekunsten. Bivlen ligger paa Bordet.«

Jens for ned i Kahytten og fandt sin Fader staaende ved Kahytbordet i Færd med at blande sig en Romtoddy. »Tag den Stol der og sæt Dig, min Dreng; jeg har noget til Dig. Det er en Bog, som jeg selv har haft Gavn af og som hjalp mig til Styrmandseksamen, — endda en mindre Udgave.«

Han rakte Jens, som betuttet takkede og satte sig ved Bordet, en stor Bog, der lignede en Huspostil. Faderen lukkede den op for ham og pegede paa Forsiden, som var prydet med et Kobberstik, visende Kongens Navnetræk og Krone, omgivet af Engle og Skibe, Overflødhedshorn, Ankere og Vimpler i broget Blanding. Det var Navigationsdirektør Lous »Styrmands-Kunst eller saa kaldet *Skat-kammer*, indeholdende en tydelig og med mange Eksempler oplyst Undervisning om, hvad en Styrmand nødvendigst bør forstaae.«

»Læs nu i den hver Dag, min Dreng, en Timestid eller to, og saa taler vi om Sagerne, naar jeg tørner ud. Hver Dag skal ogsaa Sejlmageren og Kanoneren give dig en Lektion.«

Espen Jensen saa stolt til Bogen og til Sønnen, tømte sit Glas og gik til Køjs.

Jens hørte Styrmand Clausen trampe op og ned ad Dækket og Faderen snorke i Køjen — og med dette Akkompagnement begyndte han sin Læsning: »Styrmands-Konsten er en Videnskab, som lærer, hvorledes man skal kunne vide sit paaværende Sted i Søen, og hvorledes man bør indrette sin Seilads, for at komme til sit tilagtede Sted« o. s. v.

(Forts.)

KAY LARSEN

DANEBROG

Vort Flags Oprindelse kan ikke bestemt paavises. Forskellige Versioner og Sagn henlægger denne til lige saa mange forskellige Tidspunkter og Lejligheder.

En gammel Historieskriver omtaler saaledes Danebrog som anvendt allerede i 1147 under Erik Lams Togter mod de vendiske Sørøvere, men den Opfattelse, der har sat sig grundigst fast i Folkets Bevidsthed, er jo som bekendt, at vort Flag vajede første Gang i 1219 over de danske, da de erobrede Estland; Flaget skulde være en Gave fra Paven — eller mulig en her i Landet kirkelig indviet Fane, hvad Korset i det jo ogsaa nok kan tyde paa. Smukkeste er dog vel nok Sagnet om, at Danebrog ved bemeldte Lejlighed »faldt ned fra Himlen« over den kæmpende danske Hær og bragte den Sejr over den fjendtlige, hedenske Overmagt; i hvert Fald synes det, som om man er enedes om at

fejre denne Dag, *Valdemarsdagen, Danebrogdagen*, som den Dag, da vort Flag blev til.

700 Aar er næsten hengaaede siden Kong Valdemars berømte Korstog til Estland; den Gang stod Danmark som baltisk Magt paa Tinden af sin Storhed; rigt og stort var Landet, og det raadede over en Østersøflaade paa op imod 1400 Skibe og en Hær paa 160,000 Mand. Den 24. Juni 1218 var Valdemar Sejrs Søn Valdemar bleven kronet i Slesvig, og mellem de tilstedeværende fornemme Herrer var ogsaa Biskop Albert af Riga, der skildrede Kongen de hedenske Estlænderes Grusomheder og opfordrede ham til til at erobre og kristne Landet. Tanken vandt Kong Valdemars Bifald, og næste Aar drog han til Estland og besejrede paa St. Viti og Modesti Dag, den 15. Juni 1219 Estlænderne ved Lydanis. Efter Sagnet faldt saa midt

under Slaget den røde Brog (☉: Ulldug) med det hvide Kors ned fra Himlen og bragte de danske Krigere Sejr. —

I Begyndelsen af det 14. Aarhundrede blev Danebrog Landets anerkendte Rigsflag og vajede som saadant over Hæren; dog har denne i Tidernes Løb ogsaa kæmpet under andre Faner (dog ikke efter 1842); i Flaadens Skibe har det derimod været i *uafbrudt Anvendelse siden Middelalderen*, og det vides at have været Skik i gammel Tid, at Landets Ærkebiskop som et symbolsk Led i Kongehyldingen overrakte den nyvalgte Konge Rigets Banner.

Historieforskere har gjort sig store Anstrengelser for at bringe for Dagen, hvad der blev af det første, det »himmelske« Danebrogflag, det, der bragte Kong Valdemar Sejren ved Lydanis, men uden Held. Man ved saaledes, at Lybækkerne i 1427 erobrede et dansk Rigsflag, der blev op hængt i Mariekirken i Lybæk, hvor det endnu kan ses; men det er næppe det rette. Det menes ogsaa, at Flaget gik tabt ved Hemmingsted i Ditmarsken Aar 1500, ligesom en Version gaar ud paa, at et Stykke af det »himmelfaldne« Banner har været opbevaret i Slesvig Domkirke og dér skal være smuldret bort. —

Endelig skal det omtales, at da Norge for 100 Aar siden valgte sit eget Flag, blev det Danebrog med en gylden Løve i det øverste Kvadrat nærmest Stangen; Aaret efter

forsvækkedes imidlertid det norske Flag, og senere er det som bekendt atter undergaaet en Forandring.

Danebrogflaget skal være kraprødt. Orlogsflaget har to Splitter; Korsets Bredde er $\frac{1}{7}$ af Flagets Bredde, Firkanterne nærmest Standerliget er Kvadrater, hvis Sider er $\frac{3}{7}$ af Flagets Bredde; Længden af de yderste Firkanter er $\frac{5}{4}$ af de inderste og Længden af Splitterne er $1\frac{1}{2}$ Gang Længden af de yderste Firkanter.

Handelsflaget er uden Split; Maalene er de samme som for Orlogsflaget med Undtagelse af, at de yderste Firkanter ikke er $\frac{5}{4}$ men $1\frac{1}{2}$ Gang Længden af de inderste Firkanter. — Disse Maal anføres, fordi man desværre hyppigt ser de besynderligste Faconer og Farver paa Danebrogflag.

Som nævnt er man nu kommen ind paa at fejre Flagdagen her hjemme; det var oprindelig den dansk-amerikanske Præst *Knud Gjørup*, der udkastede Tanken herom, og Undertegnede forsøgte senere at realisere den ved at faa gjort den 15. Juni til en Slags neutral »Grundlovsdag« for Danske herhjemme og ude. Foreningen »Danmarks-Samfundet« optog saa yderligere Tanken og fejrer hvert Aar Dagen, ligesom Landets Skolebørn efter Dronningens Ønske har fri den Dag som Erstatning for hendes Fødselsdag, den 24. December, der jo falder i Juleferien.

EDWARD SPORE

KAN DU HUSKE?

Da det er Redaktionen bekendt, at mange lader sig afskrække fra at skrive i Blade og Tidsskrifter, fordi der kræves en selvstændig Artikel, der baade skal have Hovede og Hale og være af vægtigt Indhold, har den besluttet at aabne en Rubrik: »Kan Du huske«, hvor Medlemmerne til Glæde for deres Kammerater og uden altfor ængstelige Hensyn til litterære Krav kan fremkomme med smaa Erindringer, saavel fra Orlogs- som Koffardi-Marinen. I Dag aabnes Rubrikken af Helbefaren Nr. 351 fra »Fyn« i 1885.

Illustrationer til Erindringerne er velkomne og behøver ikke absolut at være Kunstværker.

Under en Samtale ved et gemytligt Glas en Aften for nogle Aar siden mellem Helbefaren Nr. 351 og Lægsrullemand Nr. 101 fra »Fyn« i Sommeren 1885 siger pludselig den Helbefarne: »Det var egentlig en ganske morsom Tur den Sommer med »Fyn«; kan Du huske den gamle Baadsmand og hans Klyvergast? Det var en ren Fest at se de to sammen.« »Ja, men kan Du saa huske, at den gamle Baadsmand, ham, der snøvelede lidt, var Skibmand og havde Tilsyn med Ferskvands-Beholdningen. En Morgenstund var Banjerlugerne taget af, og selvfølgelig falder der en Mand ned gennem en Luge og ligger paa Vandkassen med et stort Hul i Hovedet. Saa kommer den gamle Baadsmand og raaber ned til Staklen: »Ja, der kan Du se Din Djævel, det er Himlens Straf, nu skulde Du selvfølgelig ned og stjæle Vand.« »Ja, men han var nu alligevel ikke saa god som den gamle Kanoner M., vi havde paa Eksercerskibet, han var jo som bekendt ikke Good Templar, saa det kneb undertiden for ham at holde Trit med Tropen, naar vi var paa Marchtur. Imellem Gutterne var der en sølle Stakkel, som heller ikke kunde holde Trit; ham havde Kanoneren kastet sin Kærlighed paa, og efter at have gaaet og tumlet med ham en Tid opdager Kanoneren,

at Synderen havde en Forlovelsesring paa og udbryder saa: »Tror jeg min Salighed ikke, at Bæstet ovenikøbet er forlovet, saadan en Skildpadde, næ, om jeg saa havde 100 Tøse, skulde han ikke faa Lov at røre een af dem.«

»Ja,« siger Matrosen, »de var gode disse gamle Gutter, men kan Du huske, da vi kom om Bord i »Odin« paa Eskadreturen om Efteraaret, der var to Underbaadsmænd, som havde redt sig en Hybel nede i Lasten ovenpaa Øltønderne og Vandkasserne, den ene var Skibmand, og den anden, jeg ved forresten ikke, hvad han bestilte, men hans Kælenaavn var saavidt jeg husker »Katten«, og de to Herrer havde faaet en lille Neger »Harry« til Oppasser. Katten var en ren Hund efter Svedskesuppe, og en Dag, da vi havde haft denne Batteriforskrækkelse til Middag, blev Negeren sendt hen til Kokken, for at faa en ekstra Portion med mange Svedsker i. Negeren kom ogsaa med Bakken og knælede ovenfor Lugen og raabte ned til sin høje Chef: »Her er Svedskesuppe.« Svaret udeblev ikke: »Skrub af med Dig, din sorte Slave.« Dette rørte imidlertid ikke Negeren, han prajede endnu en Gang: »Her er Svedskesuppe;« men saa blev Kattens Kontubernal fornærmet, fordi han ikke kunde faa Lov at sove, og raabte op til Negeren: »Hæld det ned i hans Støvler.« Negeren var ikke sen og tømte hele Historien ned i Kattens Støvler, men i samme Øjeblik blev der pebet til Travaljen, som skulde føres af Katten; han fór ud af Køjen og fløj lige i den ene Støvle. Det gik godt, men da han stak Foden i den anden, sprøjtede Svedskesuppen ham lige op i Ansigtet; saa var der jo til Negeren i en god Mening, men han var meget mere durkdreven, han blev om Eftermiddagen syg og bragt ind paa Garnisonssygehus, og vi saa ham aldrig mere. Saavidt jeg ved gik han hjem til et bedre Land.«

Saaledes fortsattes nogle Timer med at opfriske gamle Erindringer og samtidig voksede selvfølgelig Toddyernes Antal, og dermed ogsaa Historierne i Kraft.

—POC—

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE VII

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: THIESENSVEJ 10 KORSØR

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

SKYTTE LAUGET

indenfor Marineforeningens København-Kreds, har nu faaet sin egen Bestyrelse, de Herrer Kontorchef *Biering-Petersen*, Tegner *Lillie*, Fabrikant *Johnsen* og Ingeniør *Thonning*, og Onsdag den 11. Juli fungerede denne Bestyrelse første Gang, sikkert til Medlemmernes Tilfredshed efter den store Tilslutning at dømme, og mange vil følge efter, naar Skyttelaugets nye Emblem bliver færdigt. —

For at blive Medlem af Skyttelaugets indenfor Marineforeningen, betales et Indskud af 2 Kr., og ved Skydningen erlægges 1 Kr. pr. Skydedag; det indkomne Beløb anvendes, naar Markør, Ammunition m. m. er betalt, til Indkøb af Præmier, der fordeles i flere Serier. —

De første 4 Skud, hver Skytte skyder pr. Skyttedag, bliver sammenlagt, og i Slutningen af Sæsonen vil der saa blive afholdt en Ekstra-Konkurrence.

Enhver, som blot har mødt en Gang og afleveret sine 4 Skud kan, naar hans Skud er derefter, komme til at deltage i Præmiekonkurrencen. —

Efter de 4 Præmie-Skud i Onsdags blev der afholdt en Konkurrence mellem de bedste Skytter, den sejrende blev Hr. Forstander *Jensen*.

SKYTTE

EN DIGTSAMLING

Et af Marineforeningens skattede og trofaste Medlemmer, Forfatteren, Underbibliotekar *Carl Dumreicher*, der ved flere Lejligheder har glædet Foreningen med udmærkede, baade muntre og alvorlige Sange, har for kort Tid siden udgivet en Samling Digte under Titlen »Blaaklokker« — en smuk og stemningsfuld lille Bog, som paa det bedste kan anbefales til alle, der ynder god Poesi. En stor Del af Digtsamlingen optages af Digte med Motiver fra Verdenskrigen, dels originale, dels Oversættelser af ypperligt valgte Krigsdigte af franske Soldaterdigtere m. fl.

Der gaar en mandig Stemning gennem alle disse Vers og Forfatterens ligevægtige og sunde Livssyn, der for Eksempel giver sig Udtryk i et Vers som dette:

— — —
*for den, der aldrig paa Lykken klager
og af Guds Hænder sin Hverdag tager
og deler Freden med andres Strid
er god at gæste til hver en Tid —*

gør hans Poesi styrkende og forfriskende.

Ew.

PAA KRYDS MED »KAMPHANEN«

(Fortsat)

Den første Dag var det rent ud græsseligt for Drengen at sidde en Time i den lumre Kahyt og stirre i Bogen, mens Skonnerten duvede i Søen, men senere gik det bedre, og hver Morgen maatte han en Time til Bogen, mens Faderen snorkede i Køjen bag ham og Styrmand Clausen trampede i Dækket over hans Hoved.

Der fulgte nogle kolde Dage efter den lumre Eftersommer. Hele Slutningen af September var diset og fugtig, og kun sjældent glimtede en Solstraale gennem de graa Skyer.

— Skonnerten var uden Oplevelser naaet op til Samsø og havde valgt en Ankerplads Sydvest for Ljushage, eller som det dengang kaldtes: Hvideklintshage. Ved Dag gry skulde den, naar Vinden tillod det, staa Øst i, men de første Dage var saa taagede, at Turene kun blev Øvelsetogter i Nærheden af Samsøs Østkyst.

Naar Vejret var klart, men Vinden »kontrær«, lod Espen *Jensen* afholde Skydeøvelser. Saa var alle Mand paa Dækket, og »Kamphanen« spyede Ild. Der blev sat en Skive

op paa en af Holmene, og Kanon-Hansen hersede med Folkene under Eder og Forbandelser, der ikke var saa ilde ment, som de lød.

Ogsaa »Musketererne« kom i Arbejde, og Hecht havde særligt med dem at gøre. Det øvrige Mandskab holdt immer Øvelse i Entring og Pistolskydning mod en Skive agter. Jens fik til sin Fryd en Pistol og tilmed en Huggert ved Siden, endda en Underofficershuggert med et Løvehoved paa Fæstet. Hecht forestod Huggerten og langede selv ud mod Kæppen, som blev stillet mod Vantet, saa Splinterne fløj til alle Sider.

Til almindelig Forbavselse viste Karlsen udmærkede Evner ved Skydningen og blev Kanon-Hansens Yndling og første Mand ved den store Svingbasse forude. Skraa-Søren, hvem Posten skulde have været betroet, sakkede agter for Jungmanden til sin store Ærgrelse og til Spot for Kanoeren.

»Klar nu ved Forre-Svingbassen, Manne, og skrub af med

Dig, Søren! Du kan sætte Kardusen ind, men lad Latineren komme til. Giv nu Skiven en ramme Helvedes Plet, min søde velsignede Dreng.»

»Klar,« meldte Latinerkarl muntert.

»Fyr!«, kommanderede Kanoneren bisk, som om Skiven var selve den lede Britte.

Bang! Og naar Røgen var gledet tilside, saas Skiven i saare defekt Tilstand i eller omkring Pletten.

»Var Du en lille Jomfru, fik Du Gud døde mig et Kys lige paa Munden, Din Hvalp,« raabte Kanon-Hansen og trippede af Glæde som om hans svære Krop løftedes lidt fra Dækket.

»Godt, Karl,« sagde Espen Jensen, »Rhederen skal faa det at høre!«

»Knolden« fik den bagbords og Rasmus Tingsted den styrbords Kanon, naar der skulde fyres med Skraasække.

Strandvagten inde paa Kysten blev gram i Hu hver Gang der var Skydning fra Kaperen; saa maatte han med Melding til Kommandanten paa Nyholm Batteri.

En Dag, da Vinden var »kontrær«, lod Espen Jensen sætte Kurs Vesten paa og løb Skonnerten forbi Endelave ind i Alvø Sund og kom om Aftenen til Horsens. Dør blev »Kamphanen« forsynet med Krudt og frisk Proviant, og Kaptajnen forhyrede en Tømmermand, Peter Nebel, som havde været til Kapers før.

Ingen fik Landlov. I Skumringen lod Kapt. Jensen Skonnerten hale ud paa Fjorden, og dør laa den Natten over, og Mandskabet blev stillet tilfreds med en ekstra Dram. Et kort Brev blev sendt til Bjørn Andersen, — og næste Morgen stod Kaperen igen til Søs, denne Gang Nordøst i — forbi Tunø.

— Kaptajnen ærgrede sig over, at Skonnerten altid paa Styrmandens Vagt blev holdt klods op ad Kysten. Der maatte udrettes noget! Han vilde nu holde Søen til der blev »Tjans«.

I flere Dage krydsede »Kamphanen« mod Vinden opad Anholt til og traf nu ogsaa adskillige store Sejlere, — men altid under Konvoj! Flere Gange meldte Udkgiggen en enlig mindre Sejler Øst i, men naar »Kamphanen« kom paa nærmere Hold, viste det sig at være en af de berygtede engelske Kutterbrigger, som ledsagede Koffardimændene til Sundet.

Jens maatte hver Middag stille hos Sejlmageren, der saa satte sig ved Storlugen og lænsede sig for sin Viden.

»Du maa forstaa, lille Kadet, at den Mand, der ikke kender sit Tovværk og sine Sejl til Prikke, han er ingen Sømand og bliver det heller aldrig! — Se nu denne herre Stikke,« sagde Eskildsen værdigt og knyttede et Stykke Tov over Storbommen; »det er et Tømmerstik for Givtovene og Stjertblokkene. Nu lægger jeg det nok en Gang og nok en Gang saaledes om, og saa har Du tvende Mulestik, som Du gør bedst i at bruge ved Rundholternes Indtagning . . . , forstaa.«

Og saa lærte stakkels Jens om Raabaandsknob, om Rundtørn med Halvstik, om Pælestik og Buurknob.

Det var ikke det bare Sjøv for Drengen, og han tænkte tit med Længsel paa Moderen derhjemme og den rare Port i Kompagnistræde, hvor han havde drevet saa mangen en god Dag hen med at se paa Folk i Gaden, og det var ham da en sand Lise at slippe hen til Folkene paa Bakken og høre paa deres Sladder og Snak.

Værst var det dog at høre paa Kanonernes Lektion om Eftermiddagen.

»Det Legetøj til Skyts, vi har her om Bord, er knapt værd at tale om, Jens, som Du ved. Idag skal Du ha'e lidt at vide om det, vi kalder en Karronade, som vi har paa Fuldriggerne . . . « og saa fortalte han om Supporten, Laasepladen, Druebøjlen, Elevationsskruen, Kammeret o. s. v., saa Øjnene stod stive i Hovedet paa Drengen, og han havde en Fornemmelse, som om Haarrødderne blev iskolde.

Baadsmænd Hecht viste sig at være en mærkelig Person. Han forespurgt kun lidt og fik kun sjældent Instruks, men fandt sig hurtigt til Rette paa Skibet. Det var i det hele

taget sjældent, at han sagde noget, men naar han gav Folkene Besked, blev han uvilkaarligt lystret. Med de andre »Underofficerer«, d. v. s. Kanoneren, Sejlmageren, Tømmermanden, gav han sig aldrig i Lag.

En Særling var han aabenbart, men der var aldrig Vanskeligheder med ham. Han sov meget lidt, men det kunde godt falde ham ind, naar han var paa Dækket i Frivagten, at sætte sig ned, hvor han gik og stod, og blunde. »Haltefanden«, Rasmus Tingsted, var hans lydige Slave og viste ham mere Ærbødighed end Kaptajnen, men naar Folkene pumpede ham ud om hans gamle Skibsfælle, Baadsmænd, havde han intet at sige, maaske fordi han intet vidste. Rasmus Haltefanden gav blot et Par Historier tilbedste om et Kryds med »Den Dristige«, og deri priste han Hecht, som var den første til Entring og Kamp og viste et fuldkomment Vovemod.

Alle, selv Underofficererne, kunde godt lide Hecht, skønt han ikke gjorde det mindste derfor. Men der samlede sig de mærkeligste Sagn og Formodninger om den alvorlige, tavse og robuste Kæmpe. Ejendele eller Klæder udover det, han bar paa sig, lod han ikke til at have; hans lille Lukaf, der var indrettet til ham midtskibs i Lastrummet, stod næsten altid tomt. Baadsmænd havde hverken Skibskiste eller Vadsæk. Hvorfra det stammede, vidste ingen, men der dannedes snart den Myte, at han havde ført og ejet en lille Skude, at han havde haft Kone og Børn med sig, men at Fartøjet var gaaet under og Familien omkommet — og han selv drevet op paa Stranden, bevidstløs og med en lille død Dreng i Armen.

Det sidste Sagn kom rimeligvis af, at han viste Jens Espen, eller som han næsten altid kaldtes ombord: »den lille Kadet«, en rørende Omhu. Paa sin Frivagt var han stadig at finde i Nærheden af Drengen. Og Jens fandt Behag i at have den store Bjørn om sig og vænnede sig til at tage imod hans Hjælpsomhed som en Selvfølge.

Hecht lod til at have faret vidt omkring og kunde give en Haandsrækning ved al Slags Sømandsarbejde, ogsaa ved Styringen. Han kunde selv have ført Skib, mente Clausen; men Hecht var ligegyldig med sig selv. Det var som om Livet ikke havde Værd for ham.

Frandsen havde sin egen Mening om ham og bragte den frem en Aften i Folkerummet. Hecht havde været i Slaveriet, fordi han havde dræbt en Mand, og var nu forladt af alle. Men han kom aldrig senere frem med det. Haltefanden var gaaet hen til ham og havde trukket en lang Tollekniv frem:

»A' ska rage Dine lange Ører af Dig, Barbér, saasom Du har hørt forkert, og Din skidne Tunge ska' To'skene ha' udenbords, saasom Du farer med forbandet Løgn . . . «

Den lille sortsmudskede Vendelbo'es Kuløjne luede edderspændt, og ingen lagde sig imellem, men Rasmus Tingsted nøjedes med at hugge Tollekniven et Par Gange i Stolpen over Barberfrands Hoved — og krøb saa brummende op i sin Køje.

En Graavejsmorgen, den tredje Dag efter Afsejlingen fra Horsens, mens Jens stod forude paa Bakken hos Folkene og hørte Haltefanden fortælle om de Kryds, som han havde været ude paa, kom Kanoneren til:

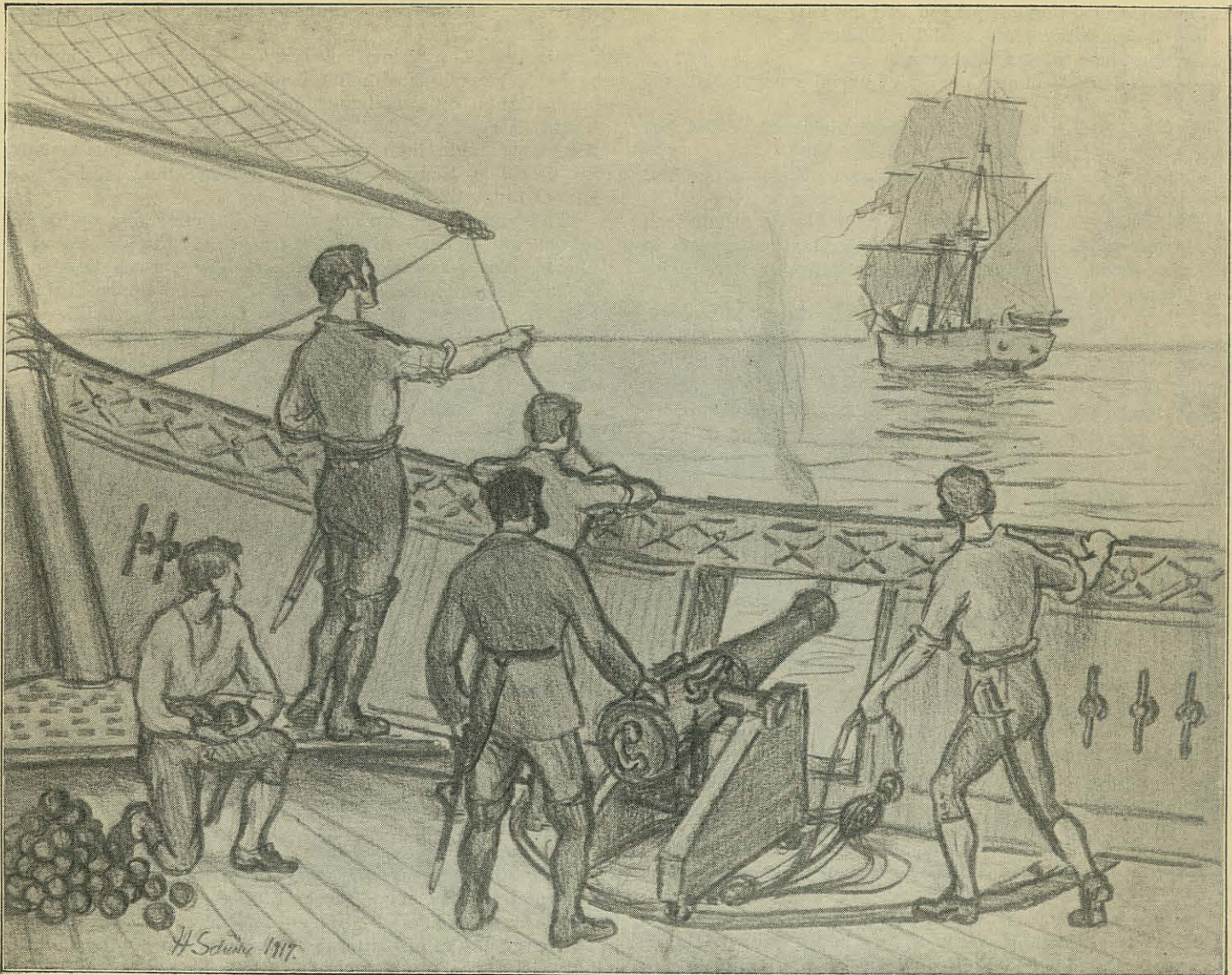
»For Satan, Søren, spytter Du over Svingbassen, Du elendige Janhagel! Spyt ad Helvede til, spyt agter ud og sigt paa Knappen paa Stormasten om Du vil, men rammer Du min lille Veninde nok engang . . . «

Han blev afbrudt af Udkgiggen, der vendte sig og drævede agter ud: »En Raasejler paa Styrbords Bov!«

Fra Skansen raabte Styrmanden: »Jens, — spring ned og pur Kaptajnen ud!«

Jens sprang agter som en Kakerlak, og alle Mand stirrede Øst paa, hvor Solen begyndte at flimre gennem Skylaget, ud mod en enlig Sejler, der stod Syd-Øst paa for fulde Sejl.

Espen Jensen var ikke længe om at komme paa Dækket. Han blev staaende nogen Tid paa Kahyttens Tag og undersøgte Sejleren i sin Kikkert.

Et af Briggens Mærsejl hang i Laser.

Tegning af Henning Schiøler.

»Det er en svær Brig, Styrmand, en Engelskmand eller en Amerikaner! Lad os faa Jageren og Klyveren op, Clausen. Baadsmand, alle Mand paa Dækket. Hold lige paa den, Svend Hansen,« kommanderede Espen Jensen til »Knolden«, der stod ved Roret.

Hechts rungende Stemme kaldte i Hast Frivagtsfolkene op af Forrummet. Sejlene blev sat, og Skonnerten skød god Fart Øst paa.

»Er Briggen alene, er det en Lettermark,« sagde Styrmanden og satte en bekymret Mine op.

»Det faar være,« brummede Espen Jensen mut.

»Hun fører fire Kanoner i det mindste!«

Kaptajnen svarede ham ikke.

»Der er Tjans!« grinede Rasmus Haltefanden og vraltede lystigt over Dækket som en Gase, der vil til Stranden.

— Den lette Skonnert vandt øjensynligt ind paa den svære Brig, men der gik dog en Timestid med at halvere Afstanden. Kokken fik Ordre til give Folkene Morgenkosten for Tiden. Skraa-Søren afløste ved Roret, og Jens og »Knolden« blev sat til at lange Kugler og Karduser op. Barberfrans blev bleg om Næsen, mens derimod Latinerkarl fik lidt mere Farve paa Kinderne.

Kanoneren fik travlt med at faa alt klart ved »Legetøjet«, og han fik fire Mand til sin Raadighed, deriblandt Karlsen, der fik sin Plads ved Svingbassen forude, ved »Spytte-Grete«, som Folkene kaldte den.

Ved Nitiden var »Kamphanen« Sejleren paa Kanonskuds Afstand, og Espen Jensen lod Dannebrog gaa tilvejs, men der blev ikke svaret fra Briggen, som stadig ikke tonedede Flag.

»Klar ved Svingbassen med skarpt, Hansen. Fyr Styrbords Kanon af med løst,« raabte Kaptajnen.

»Vel, vel.«

Bang! Et Glimt, et Knald, og en Røgsky væltede ud af den lille Topundiger.

Alle stirrede spændt paa Briggen, men den gav hverken Sejl op eller tonedede Flag.

Hecht sad paa Størlugen med alle sine Vaaben parat, omgivet af sine seks »Musketerer«. Han rejste sig og vendte sig agter mod Kaptajnen: »Det er Tiden nu for Drengen at læse, Hr. Kaptajn,« sagde han.

Jens hørte det og såa vredt til Forræderen.

»Ned, Jens, og læs,« raabte Faderen.

Trevent og inderligt forarget gik Jens ned, og Baadsmanden satte sig ligegyldig paa Lugekarmen igen. Men Jens var en Dreng; han kunde ikke være nede i Kahytten under saadanne Omstændigheder. Han blev staaende ved den halvaabne Kahytsdør og kunde derfra skimte Briggens Takkelage og Ræling endda.

»Giv hende det skarpe med Svingbassen, Kanonér.«

»Vel, vel, Kaptajn,« raabte Kanon-Hansen, og vendte sig til Latinerkarl, som var klar ved Aftrækkeren. »Lad nu Far selv, min snuttede Dreng og skrup Dig lidt.«

Svingbassen blev omhyggeligt rettet. »Klar!« meldte Kanoneren.

»Lad gaa!« brummede Kaptajnen.

I samme Nu drønedede Skuddet, og da Røgen var drevet om Læ, såa man, at et af Briggens Mærsejl hang i Laser. Det var ikke langt fra, at Kamphanerne var brudt ud i et Hurra.

Paa Briggens Stortop gik nu et Flag tilvejs.
Espen Jensen undersøgte det i Kikkerten.

»Kender ikke Flaget, Styrmand.«

»Kan heller ikke klare den. Det er ikke noget Nations-Flag.«

»Det er en Klud, Kaptajn,« sagde Eskildsen. »Det har aldrig været et Flag, det er en skiden Klud.«

»Lad hende faa én til af Svingbassen, Hansen, saa hun kan give Sejl op.«

Men inden Kanoneren havde »Grete« klar til at tale med igen, saas to Glimt fra Briggens Agterstavn; der lød to skarpe Smæld, og Kanon-Hansen tumlede et Par Skridt tilbage paa Dækket.

»Av, til Helvede,« raabte han og tog sig til Skulderen. En Kugle havde strejft Rælingen, og Splinterne fo'r til Siderne; én havde ramt Kanoneren i Ærmet, flænget Kavajen og givet ham en stærkt blødende Rift. Den anden Kugle pladskede i Vandet tæt agten for »Kamphanen«.

»Frandsen, sé til Kanoneren. Skraa-Søren, hjælp Karlsen. Lad det gaa lidt villigt.« Hecht rejste sig fra Lugen og gik hen til Svingbassen.

Paa Briggen blev der imidlertid Liv. Der blev braset op, og Skibet drejede sig i Søen. Tre Sekunder efter fo'r to svære Røg søjler ud fra Briggens Side.

Et Brag og et Raab lød fra »Kamphanen«. Storsejlsbommen paa Agtermasten var splintret tæt ved Masten og Træstumperne haglede omkring som en Regn.

»Klar!« skingrede nu Latinerkarls ungdommelige Stemme fra Forstavnen.

»Godt, min Gut,« sagde Hecht.

»Fyr!« raabte Kaptajnen. Og Skuddet gik af. Det var en Træffer. Kuglen slog ind i Briggens Agterstavn og gjorde en Del Ravage — knapt en Fod fra Roret. Et Par af Jungmændene raabte Hurra.

Kanon-Hansen glemte sit Saar og standsede ved Nedgangen til sin Kahyt: »Godt gjort, min snuttede Dreng!«, raabte han forud. »Han skyder Fanden stejle mig som et Englebarn.«

Briggen svingede til Vinden igen og lagde sig paa den anden Bov, aabenbart rede til at bruge sine bagbords Kanoner. En Mængde Folk dukkede op ved Rælingen med Geværer og Muskedonnere og begyndte Skydningen med deres Haandvaaben.

»Den gaar ikke, Kaptajn. Det er Galimathias, dette her,« sagde Styrmanden og gik tæt hen til Espen Jensen.

»Gaar den, Hecht?« raabte Kaptajnen barskt.

Hecht havde skuddt sit Gevær af og ladet sine »Muske-

terer« gøre det samme. »Tror det ikke, Hr. Kaptajn,« raabte han tilbage.

»Giv saa Topsejlene, Jageren og Klyveren op, Clausen, og lad falde af. Hecht, lad hende faa endnu én med bagbords Kanon og lang hende nokken én, Karlsen!«

Paa Briggen var de holdt op at skyde med Geværerne; Kuglerne kunde ikke naa. Der blev fyret endnu engang fra de smaa Kanoner agter, men Kuglerne faldt begge i Vandet langt til Luvart.

Baadsmanden og Karlsen meldte lidt efter klar, og Espen Jensen lod brænde af til Afskedshilsen. Kuglen fra den lille bagbords Kanon syntes at gaa igennem en Baad, som laa paa Briggens Ruf, men Latinerkarls Skud var en Forbier. Det var undskyldeligt, da Briggen nu stod lige Øst i — ad Svenskekysten til — og kun vendte Agterstavnen mod »Kamphanen«. Det var et lille Maal, og Briggen havde allerede fjernet sig et godt Stykke.

»Svirmor havde Ret, — det var en slem Afvisker,« sagde Fynbo-Niels.

Hecht gik agter og kiggede ind i Kahytten. Der stod Jens i Døren endnu og kunde ikke lade være at smile til Bjørnen.

»Alt vel, lille Kadet?« brummede han og saá paa Træstumperne, der var farede gennem den aabne Dør helt ind paa Kahytsgulvet.

»Sig til Far, Baadsmænd, at jeg gerne vilde op. Men gør det nu lige straks.«

»Vel, vel, lille Kadet.«

Bjørnen drejede sig, saá Horizonten rundt og gik hen til Espen Jensen. »Melder fra Jens Kadet, at Timen er forbi.«

Espen Jensen kunde trods sin Ærgrelse ikke lade være at le:

»Sej, Jens, kom saa op!« Og Drengen sprang op, ligesom genert over ikke at have været »med«, og saa sig nysgerrigt om.

»Melder Kaptajnen: Sejler i Nord,« fortsatte Hecht og pegede ud i den mørkegraa Horizontlinie.

Kaptajnen saá mod Nord. Kikkerten kom til Øjet. Jo det var vist nok. Der kom en Raasejler Syd paa.

»Det er nok et af Britternes Vagtskibe, som Kanonskudene har vist paa Vej, Styrmand,« sagde Espen Jensen. »Sæt for en Sikkerheds Skyld alle de Sejl til, Skonnerten kan bære og fæst Storsejlet agter saa godt det lader sig gøre,« tilføjede han og brugte Kikkerten igen. »Lad det gaa lidt villigt med Bommen, Nebel. — Det var nok paa Tide, vi holdt op med Legen! Er det en Engelskmand, Hecht?«

(Forts.)

KAY LARSEN

SVENSKERNES LANDGANG VED TIPPERUP I AARET 1700

Med Tegninger af HENNING SCHIÖLER

Der har i de senere Tider løftet sig adskillige Røster for Bevarelsen af Tipperup Mølle. Stedet er historisk bekendt, idet den kun attenaarige svenske Konge *Karl den Tolvte* i Aaret 1700 gjorde Landgang her.

Han havde allerede den Gang siddet tre Aar paa sine Fædres Trone og var bekendt for sin Forvovenhed; men Folk nærrede i Almindelighed ikke store Tanker om ham eller store Forventninger til hans Kongeværdighed, fordi han, forledt af sin Svoger, Hertug *Frederik* af Holsten-Gottorp, havde deltaget i adskillige Optrin, som langtfra var en Konge værdige, saasom at ride gennem Stockholms Gader i bar Skjorte, slaa Folks Ruder ind eller halshugge Dyr i Slottets Værelser; men det maa siges til hans Undskyldning, at alt dette kun var Udslag af den Trang til Bedrifter, der boede i ham, og som kun havde faaet en fejl Retning. Han var moralsk ufordærvet, og han elskede

sit Land og havde en uovervindelig Tro paa dets glimrende Fremtid. Især stode han paa, at dets Storhed vilde komme frem med Glans, da Danmark i Aaret 1700 for- enede sig med Polen og Rusland imod Sverrig, og han fulgte med Tillid og Begejstring det Kald, der nu vinkede ham.

Den danske Konge *Frederik den Fjerde* aabnede Krigen med et Angreb paa Hertugen af Gottorps Lande: Polens Konge angreb Lifland, der dengang hørte under Sverrig, men Rusland havde endnu ikke fattet nogen fast Bestemmelse med Hensyn til sine forestaaende Angreb.

Sverrig havde dog ogsaa venligsindede Magter paa sin Side, og især var det af Betydning, at *Vilhelm den Tredje*, der regerede baade i England og Holland, ønskede, at der skulde være Fred i Norden.

Saasnart derfor Krigen var brudt ud, sendte han en

engelsk og en hollandsk Flaade til Sundet for paa den Maade at fremtvinge en Fred. Den 7. Juli gled Flaaderne fredeligt forbi Kronborg, men forenede sig efter en halv Snes Dages Forløb med den svenske Flaade, der kom syd fra, og disse tre Flaader, der ialt bestod af 61 Linjeskibe foruden mindre Fartøjer, angreb nu København og den danske Flaade den 19. Juli.

Først bombarderedes Byen, men uden nogen større Virkning, og nogle Dage senere Christianshavn med lige saa ringe Held. De Danske besvarede Ilden paa det kraftigste, og Indbyggerne, der blev opmuntrede af deres kære Enkedronning, *Charlotte Amalie*, var ved godt Mod.

Dog maa det siges, at Stillingen ikke var særlig heldig for Danmark, da Kongen med den største Del af Hæren laa i Sydslesvig, hvor det ikke gik videre godt, og Københavns Besætning var for ringe. Man var ikke helt uden Frygt for en svensk Landgang, og det, man kunde stille imod en saadan, var ikke betydeligt.

Man maatte hjælpe sig paa bedste Maade, og særlig maatte man udlove Belønninger; Bønderne skulde, hvis de viste Kækhed og Uforfærdethed, have Frihed for Vornedskab, og derved samledes ikke saa faa, saa man blev i Stand til at oprette et Kompagni af Ridefogder og Herregaardsskytter, der, sammen med et Rytterregiment, blev fordelt langs Kysten.

I København gjorde Studenter og Borgere villig Tjeneste, og desuden var der 19 Kompagnier Linjetropper, 2 Gardekompanier, 2 Rytterregimenter, en Del Landeværnsfolk og 14 Kompagnier Marinere foruden Matroserne.

Den 22. Juli forsøgte Svenskerne en Landgang ved Gyldehund eller lidt nordligere med en Del Baade, men blev drevet tilbage, og i den følgende Tid blev der holdt nøje Vagt langs Kysten; først den 4. August blev der foretaget noget afgørende.

Da var Karl den Tolvte kommen til Skaane og havde ladet en Officer udklædt som Matros udspejde København. Denne var kommen til det Resultat, at København kunde tages fra Land, men derimod ikke fra Søsiden. Dette gav Karl den Tolvte noget at tænke paa, og han samledes med sine Raadgivere, for at de i Fællesskab kunde overveje Situationen. Han kom da til det Resultat, at da København var indestængt fra Søsiden, skulde man vove et Forsøg paa Landgang og angribe den ogsaa fra den anden Side.

Nu blev alle de Tropper, der fandtes i Skaane, samlede i Landskrona; der var Malmøs, Uplands og Kalmarlehns Regimenter til Fods, Livgarden, Rytteri og Artilleri. 19 Orlogsskibe og 100 andre Fartøjer blev taget i Brug, og Generalmajor *Stuart* sejlede paa en lille Jagt over mod den danske Kyst, rekognoscerede Terrænet, og valgte Tipperup som det bedste Landgangspunkt. Det laa fire Mil fra Byen, saa det var voveligt at sende en tilstrækkelig stor Styrke saa langt op, og desuden var der kun kort Vej over til den svenske Kyst, hvis Forsøget skulde mislykkes.

Den 3. August indskibedes henvend 5000 Svenskere medførende Skansekurve og andet, saaledes at de straks kunde indtage en fast Stilling, hvor de gik i Land. Karl den Tolvte var ombord i en Jagt, men Vinden var imod, saa de maatte sejle hele Natten og en stor Del af den næste Dag, forinden alle Fartøjerne kunde samles udfor det forud bestemte Sted, som altsaa var Tipperup i Nærheden af Humlebæk.

Selvfølgelig havde Danskerne set disse Manøvrer; paa Udkig i Københavns Taarne fulgte man alle Forberedelserne og var ikke et Øjeblik i Tvivl om, hvad de betød.

Den første Dag foretog man intet derimod, og da Svenskerne den anden Dag stiledede mod den danske Kyst, sendte General *Schack* kun en Oberst med sit Regiment, to norske Batailloner og nogle Marinere ud til Skovshoved for at rekognoscere og bestemme, hvad der burde gøres.

Det var imidlertid ikke saa let, da Vejen mellem Skovshoved og Tipperup er ret lang, og den Modstand, Obersten, i Forbindelse med det langs Kysten patrouillerende

Rytteri og Landeværn, kunde yde, kom for sent, da de ikke hurtigt nok var i Stand til at tilbagelægge den lange Vej.

Imellem Kl. 5 og 6 Søndagen den 4. August gik Svenskerne i Land, ført af Karl den Tolvte paa højre Fløj.

Fra Admiralskibet affyredes 8 Signalkud, og Blodflaget blev hejst paa Stortoppen. Orlogsskibene lagde sig saa nær ind til Kysten, at deres Kanoner kunde naa at beskyde den, og Kuglerne ramte Strandbredden saaledes, at Støv og Jord røg omkring til alle Sider; derefter sejlede Krigerne i Slupper og Baade mod Land.

Den Styrke, vi Danske havde afsendt, naaede altsaa ikke ud, og derfor blev der ikke øvet nogen Modstand af Betydning, idet kun Kystbesætningen gjorde, hvad den formaaede. Til Stede var kun c. 400 Ryttere, nogle bevæbnede Amtsbønder og en Artilleristyrke paa 6 Enpundigere.

De svenske Baade nærmede sig Land i skraa Linje, saaledes at Livgarden paa venstre Fløj var forrest, men et Stykke fra Land stødte Baadene paa Grund, og de danske Ryttere red nu ud og skød efter Evne paa dem.

En Gardemajor *v. Neimner* sprang i Vandet, og alle hans Folk fulgte efter; det var venstre Fløj, der gik ind mod Land, og da Karl den Tolvte saa det, blev han utaalmodig og sprang ud, uagtet han laa paa dybere Vand; han vadede med løftet Sværd indad, skønt Vandet naaede ham til Armhulerne, fulgt af sine Folk.

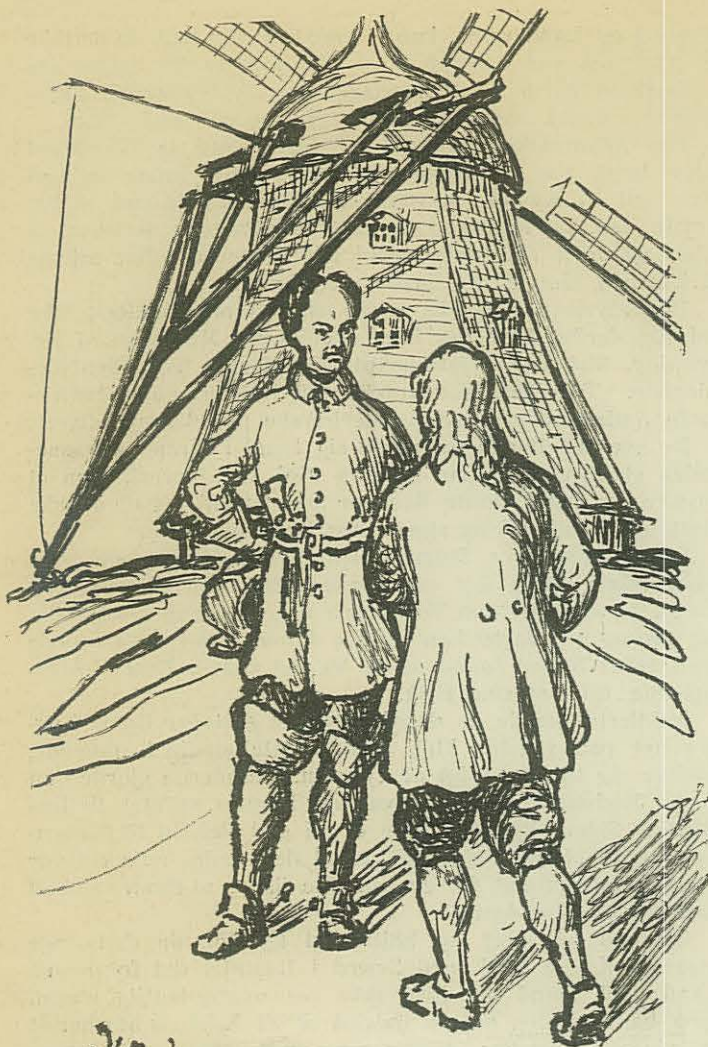
Imidlertid havde de danske Ryttere gentagne Gange hugget ind paa venstre Fløj, men maatte, stadig kæmpende, trække sig tilbage, fulgt af Fjenden. Bønderne gjorde kun ringe Modstand, og snart var de Danske splittet til forskellige Sider; Rytterne kom dog i god Behold til København efter at have gjort alt, hvad de kunde; men det var selvfølgelig umuligt for en saa lille Skare at hindre et helt Armékorps's Landgang.

Det var et stort og højtideligt Øjeblik, da den unge svenske Konge stod med Sværd i Haand i det fremmede Land; vel betød det hele ikke saa overordentlig meget, men han var dog bleven indviet til sit Kald og havde følt de vigende Danskes Kugler suse omkring sig. Paa gammel svensk, gudfrygtig Vis højede han Knæ paa Strandbredden, mens en højtidelig Takkebøn blev fremsagt.

Der var en Del saaredede Svenskere, men kun faa døde. Nu besatte man den nærmeste Omegn, og der blev plyndret og ødelagt meget, uagtet Svenskerne ellers førte god Mandstugt; dog var nogle engelske Matroser, der kom i Land, værre. Tipperup Mølle blev brændt af, og Godset Krogerup blev saa medtaget, at Ejeren, *Frederik Rosgaard*, der laa i Holsten, fik 10 Aars Skattefrihed i Skadeserstatning.

Da de angribende Svenskere kun udgjorde 5000 Mand, var det nødvendigt, at der blev overført flere, men det kunde ikke ske samme Dag, og næste Dag blæste en Brandstorm, saa al Forbindelse med Sverrig blev afskaaret. Derved blev Karl den Tolvtes Stilling meget ugunstig, idet et kraftigt Angreb fra dansk Side let kunde gøre det af med baade ham og Generalerne, saa de enten blev dræbte eller kom i Fangenskab; men en af vore egne Generaler blev her Fjendens gode Hjælper.

Dette gik saaledes til: I København mente man, at Fjendens Styrke var ringere, end den i Virkeligheden var, og man var tillige klar over, at Vejret hindrede enhver Forbindelse med Sverrig. Hele Borgerskabet ønskede derfor, at man saa hurtigt som muligt skulde drage ud og angribe Fjenden, idet den Styrke, man raadede over, var Svenskernes langt overlegen. Man havde i Byen to Ky-rassérregimenter og et eller to Rytterregimenter udenfor, medens Svenskerne helt manglede Rytteri. Men General *Schack* gav tværtimod sin Oberst Ordre til at trække sig tilbage, og Forbitrelsen mod den uduelige General var saa stor, at han nogle Dage efter maatte finde sig i, at en underordnet Generalmajor *Cormailon* i alles Paahør paa Kømagergade bebrejdede ham hans slette Manøvrer i saa kraftige Udtryk, at de trak Kaardene mod hinanden; de blev dog snart skilte af Storkansler *Reventlow*, der tilfældig kom forbi.

7.5.1917.

Karl XII i Samtale med en Bonde ved Tipperup Mølle.

Næste Dag var Vejret atter roligt, og baade denne og de følgende Dage landsattes mange svenske Tropper, indtil den samlede Styrke beløb sig til 12—14,000 Mand, hvoriblandt var Rytteri; desuden fik de tilstrækkeligt af Kanoner, saa at de var sikre i Stillingen.

Karl den Tolvte udsendte nu fra Humlebæk et trykt Beskyttelsesbrev til Sjællands Indbyggere, hvori han lovede dem Sikkerhed for Person og Ejendom, hvis de forholdt sig rolig. Nogle Amtsbønder, som havde været fangne, gav han en Rigsdaler hver og sagde til dem: »Kære Venner! Gaa hjem og skõt i Guds Navn jeres Arbejde. Jeg er ikke kommen til Eders Fordærv, men for at skaffe vore Riger Fred; har I Levnedsmidler at sælge, saa kom med dem, og I skal paa Stedet faa dem betalt med rede Mønt.«

Bønderne, der havde frygtet for en Gentagelse af Ufredstiderne i Carl Gustavs Dage, hvorom de havde hørt deres Forældre tale, blev naturligvis glade for de gode Ord, og det viste sig ogsaa, at det var mere end Ord, idet der blev holdt god Krigstugt og betalt kontant. Egnens Bønder kom med deres Levnedsmidler til Lejren, og ofte indlod Karl den Tolvte sig i Samtale med dem.

Han var flink og nedladende, og man kunde høre Bønderne sige: »Gud velsigne Eders Majestæt! I vil ikke gøre os ondt, thi I er vor fromme Ulrikkes Søn.« Dette var sikkert ikke ganske ærligt sagt.

Karl den Tolvte udskrev baade en Brandskat og andre Kontributioner, og han drev en vild og grusom Jagt i vore dejlige Skove, ganske som han var vant til i sit eget Land. Hundreder af Skovens prægtige Dyr maatte lade deres Liv, og Svenskernes Køkken var altid rigeligt forsynet med Vildt.

Det var hans Beslutning snarest muligt at gaa mod København, men det kunde ikke ske lige straks, da han maatte have svært Skyts for at aabne en Belejring. I den Tid var vor Bys Stilling kun sørgelig. Til Søs indesluttet af en overlegen Flaade, til Lands en fjendtlig Hær, som hvad Dag det skulde være kunde rykke frem og indeslutte Byen. Kongen, der skulde være kunde rykke frem og indeslutte Byen. Kongen, der skulde være Midtpunktet, var i Hertugdømmerne og havde det strængt der, men trods alt syntes Stemningen i Byen langt bedre, end man kunde have ventet. Studenterne dannede 5 Kompagnier, et sjællandsk, et fynsk, et jydsk, et norsk og et holstensk, ialt ca. 1000 Mand, og sammen med omtrent hundrede Jægere lejrede de sig en halv Mil nord for Byen for at iagttage Svenskerne; der arbejdedes frivilligt paa at istandsætte Voldene og opkaste Skanser, og en virkelig fædrelandskærlig Aand viste sig paa mange Maader.

Karl den Tolvte havde faaet en yderligere Forstærkning paa 3—4000 Mand ombord paa 44 Skibe, og den 21. August gik han fra Humlebæk og rykkede mod København. Ved Rungsted Kro stoppede de op og havde nu kun 2½ Mil til Hovedstaden.

Karl den Tolvte var stærkt bevæget ved Tanken om, at hvad der ikke lykkedes hans Bedstefader, nu skulde lykkes for ham. Og hvor vilde det glæde Bedstefaderens livsfriske Enke, *Hedvig Eleonora*, der nærede et uforsonligt Had til Danmark, og som for 40 Aar siden havde resideret paa Kronborg og Frederiksborg, men aldrig havde naaet at holde Indtog paa Københavns Slot! Maaske kunde hun naa det endnu.

Imidlertid faldt disse Planer til Jorden ved Efterretningen om, at der var sluttet Fred i Travendal mellem Frederik den Fjerde og Hertugen af Gottorp, hvorved alle Fjendtligheder ogsaa paa Sjælland skulde ophøre. Dette harmede i høj Grad den unge krigslystne Konge, og hans gamle faderlige Venner maatte gøre ham ivrige Forestillinger, før det lykkedes at faa ham til at underskrive Freden. Det var ogsaa Vanvid, om han for egen Regning havde fortsat Krigen og angrebet København, idet han saa havde faaet England-Holland imod sig, thi Vilhelm den Tredje vilde have Fred i Norden og intet sonderlemmet Danmark.

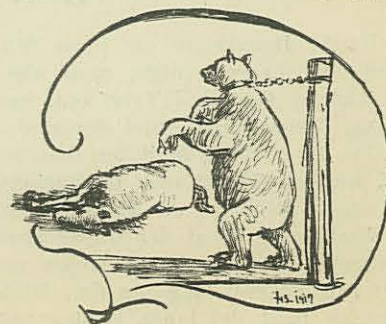
Her viste Karl den Tolvte sin bekendte Stædighed, idet han lod sine Orlogsskibe kræve Øresundstold af forbisejende Fartøjer, og han vilde ikke give de svenske Tropper, der stod i Holsten, Befaling til at drage bort, ligesom han ikke selv gjorde Mine til at forlade Sjælland. Vilhelm den Tredje maatte da alvorligt foreholde ham at bevare Freden, før han faldt til Føje.

Den 4. September afsejlede de sidste Svenskere og med dem Karl den Tolvte. Han satte aldrig mere sin Fod paa dansk Jord, men endte som bekendt sit Liv 18 Aar senere paa norsk Grund.

I Humlebæk, hvor hans Hær havde ligget den længste Tid, fandt de Danske en levende Bjørn lænket til en Pæl med en død Hest foran sig, som den ikke kunde naa. Dette opfattede man som et Symbol: Bjørnen var Sverrig. Hesten Danmark, og Lænken maatte være England-Holland, der hindrede Sverrig i at naa sit Maal.

Men vort skønne Øresund med de smilende Kyster havde denne Sommer vugget fire Orlogslaader foruden talrige Hjælpekibe paa sine Bølger som en alvorlig Mindelse om vort Fædrelands vanskelige Beliggenhed.

CLARA KOEFOED.

U L I V E R I I M N I

AF

MARIA WESTRUP-MILNER

p *crescendo poco a poco*

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is for the vocal line, and the lower staff is for the piano accompaniment. The piano part begins with a *p* (piano) dynamic and a *crescendo poco a poco* instruction. The music is in 4/4 time and features a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment is characterized by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, while the vocal line has a more melodic and lyrical quality.

(Eftertryk forbydes)

The second system of the musical score continues the composition. It features two staves: the upper staff for the vocal line and the lower staff for the piano accompaniment. The piano part includes a *mf* (mezzo-forte) dynamic marking. The music maintains the 4/4 time signature and the one-sharp key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic texture, and the vocal line progresses with its melodic line. The system concludes with a *tr* (trill) marking above the vocal line.

This musical score is for the piece "Under Dannebrog". It consists of two systems of music, each with five staves. The top staff of each system is for the piano, and the lower four staves are for the violin.

First System (Left):

- Piano Staff:** Starts with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). It features a melodic line with various dynamics including *mf*, *f*, and *ff*. A section of eight measures is indicated by a dotted line and the number "8".
- Violin Staves:** Provide harmonic support with chords and moving lines. Dynamics include *mf*, *f*, and *ff*. There are markings for *tr* (trills) and *acc* (accents).

Second System (Right):

- Piano Staff:** Continues the piano part with dynamics *mf + fur*, *f*, and *ff*. It includes first and second endings, marked with "1" and "2" and a repeat sign. A section of eight measures is also indicated by a dotted line and the number "8".
- Violin Staves:** Continue the violin part with dynamics *f* and *ff*. There are markings for *tr* and *acc*.

Tempo and Performance Markings:

- Tempo di Valse* is written above the first system.
- Handl. Partita.* is written at the bottom left of the second system.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE VIII

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: THIESENSVEJ 10 KORSØR

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

KOLDING-KREDSSEN

afholdt sin aarlige Sommerudflugt Lørdag den 21. Juli.

Med Dampbaaden »Frigga« sejlede man fra Kolding Havn Kl. 1½ Eftermiddag. Efter at have drukket Kaffe om Bord, gjorde man Ophold paa Snoghøj, hvor Foreningen under kyndig Vejledning af Forstander *Otterstrøm* og Hustru fik Lejlighed til at besøge Fiskeri-højskolen. Særligt Bifald høstede Højskolens kvindelige Elever, da de som Slutning paa Besøget foretog en nydelig Gymnastikopvisning.

Derpaa gik Sejlturen ud i Fænosund. Her havde Foreningen en lille interessant Oplevelse: En stor Lystkutter, »Dryaden« fra Aarhus, var løbet paa Grund ved Gl. Slot ved Hindsgavl og stod haardt. Efter et »Skijsraad« om Bord blev det vedtaget, at man skulde forsøge at bjærge Kutteren, og dette Arbejde var noget for de gamle Marinere. Alle som en gik de i Gang med Arbejdet, og efter en Times Forløb fik man Kutteren løs og paa Slæb til Fænosund. Først efter at der var lagt Slæbetoug om Masten og Kutteren væltet om paa Siden lykkedes det at bringe den flot.

Ovenpaa denne ret anstrengende Oplevelse var der god Appetit til Aftensmaden, der indtoges ved Hindsgavl. Foreningen havde arrangeret sig med et af sine Medlemmer, der havde taget Proviant med til alle Deltagere for hele Dagen, og i det herlige Sommervejr med skønne Omgivelser for Øje i frie Forhold spistes til Aften. Der herskede en fornøjelig og kollegial Stemning ved Bordene, og Maden krydrede med Taler og Sange af Marineforeningens egen Sangbog.

Klokken 11 om Aftenen sluttede Sejlturen i Kolding Havn, og alle Deltagere skiltes med Bevidstheden om at have tilbragt en ualmindelig fornøjelig og morsom Dag. I Turen deltog nogle og tredive Medlemmer, og da baade alle Mad- og Drikkevarer var medtaget og blev beregnet til Indkøbspris, var Udgifterne kun smaa, saa det blev en billig Tur for hver enkelt Deltager.

H. N.

EBELTOFT-KREDSSEN

foretog Søndagen den 5. August en vellykket Fisketur til Øen »Hjelm«. Der spistes Frokost ombord af medbragte Madkurve og Pauserne udfyldtes med Sang og Klang, idet Købmand *Helgren* havde medbragt sin Basun og spillede Fædrelandsmelodier. Vejret var dejligt og Fangsten god. Ved Ankomsten til »Hjelm« landsatte Forpagteren af Øen Deltagerne i en Jolle, hvorpaa de besøgte den interessante Maagekoloni paa Øens Vesthage og besteg dernæst Øens stejle Skrænter op til Voldene (Marsk Stigs Borg) og Fyret. Her modtog Foreningens derværende elskværdige Medlem Fyrassistent, Reserveløjtnant i Mar. *Nielsen* og Hustru os og inviterede paa en Forfriskning i deres smukke Hjem, hvor Deltagerne ogsaa fik Lejlighed til at hilse paa Øens nye »Konge« Fyrmester *Larsen*, der fornylig er bleven forflyttet fra Færøerne til Hjelm. Fyret blev besat, og man nød Udsigten helt over til Sjællands Odde, (Gniben) som jo er synlig derfra i klart Vejr. Deltagerne forlod Fyret og dets Beboere med igen et Bevis paa den saa bekendte store Gæstfrihed paa »Hjelm«. Efter en dejlig Sejlur med Fiskeri paa Hjemturen havnede vi i Ebeltoft Kl. 9, og alle Deltagerne vare enige om i lang Tid ikke at have tilbragt en saa fornøjelig Dag som denne. —

I den nærmeste Tid vil Kredsen arrangere sin første Udflugt med Damer, hvilken sandsynligvis vil komme til at foregaa til Vogns til Femmøller Badehotel og blive arrangeret i Forbindelse med Kredsens Faneindvielse.

GODT KAMMERATSKAB INDENFOR FLAADEN

Til Minde om afdøde Maskinist *Max Hansen*, der ifjor Foraar blev dræbt ved et Ulykkestilfælde ombord i Kystforsvarsskibet »Herluf Trolle« har Kolleger og Kammerater indsamlet til den ovenfor afbildede Mindesten, der er opsat paa hans Grav paa Holmens Kirkegaard.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I NORDSØEN OG ATLANTERHAVET I FORAARET 1917

Britisk Ministryger-Deling i Virksomhed.

Midt i Januar 1917 kom der Meddelelse om, at en tysk Hjelpekrydser var sluppet gennem Nordsøspærringen og havde opereret i Atlanterhavet, hvor den til midt i Maanedens havde sænket 10 britiske og franske Handelsskibe med en samlet Tonnage af 50,000 Tons og med værdifulde Ladninger. Mandskabet blev bragt til Land paa 2 af de kaprede Skibe.

Natten til den 23. Januar stødte engelske og tyske Torpedojagere sammen paa to Steder i Nærheden af den hollandske Kyst. Det ser ud til, at en Jager paa hver Side blev skudt i Sænk, og desuden flygtede en tysk Jager, »V 69«, ind paa hollandsk Soterritorium.

I de samme Dage kom der Meddelelse om, at en tysk U-baad, »U 27«, i Nærheden af Hammerfest var blevet skudt i Sænk af en engelsk Hjelpekrydser.

Natten til den 26. Februar lykkedes det tyske Jagere at nærme sig Themsens Munding, hvor de beskød Byerne Broadstairs og Margate. Da engelske Destroyers kom til, udspandt der sig en hæftig Artillerikamp uden Skibstab paa nogen af Siderne.

Disse Angreb med mindre Styrker, siger Admiral Jellicoe, kan let udføres om Natten; man kommer ved Daggry til vore Kyster og trækker sig derefter tilbage; saadanne Operationer var umulige i gamle Dage, hvor Farten kun var langsom. Ved samme Lejlighed udtalte Admiralen, at der nu var over 4000 Skibe af alle Typer i Flaaden. Han fremhævede det vanskelige og udholdende Arbejde, der udførtes af Krydsereskadren, som hovedsagelig var optaget af at forhindre Tilførsler i at naa frem til Fjenden. I Løbet af det sidste Aar er der saaledes i rum Sø eller i i Havn undersøgt over 15,000 Skibe.

Om den engelske Flaades andre Opgaver meddelte Marineministeren, at der indtil 30. Oktober 1916 var transporteret 8 Mill. Mand, mer end 9 Mill. Tons Ammunition og over 1 Mill. syge og saarede over Havet.

Om de tyske Ubaades Virksomhed kan oplyses, at der til 1. Januar 1917 var sænket lidt over 2,7 Mill. Brutto Reg.-Tons af allieret Tonnage, deraf 2,1 Mill. engelsk Tonnage. Af neutral Tonnage var sænket c. 0,7 Mill. Tons, deraf var Danmarks Andel c. 64,000 Br. Reg.-Tons. Antallet af ødelagte Skibe var omkring 2000; Værdien af disse Skibe kan sættes til 1,6 Milliard Kroner; hertil kommer endvidere Værdien af Ladningerne, som selvsagt maa repræsentere et meget stort Beløb.

I Slutningen af Januar meddelte den britiske Regering, at Helgolands Bugten fra den 7. Februar vilde være farlig for neutral Skibsfart. Den paagældende Zone gaar omtrent fra et Punkt udfor Ringkøbing Fjord fra c. 56° n. Br. i en Bue ned mod den hollandske Kyst paa c. 5° ø. Lgd. Af Hensyn til den hollandske Kystfart, som paa Grund af Sejladvanskeligheder ikke strengt kan begrænses til hollandsk Soterritorium, blev der anvist en sikker Rute Syd for en nærmere betegnet Linie. Denne Foranstaltning havde ikke stor Betydning for den neutrale Skibsfart, da saa faa Skibe sejlede her; men kan dette Farvand spærres effektivt, kan Forbindelsen mellem de tyske Nordsøhavne og Zeebrügge ofte blive stærkt truet.

En effektiv Spærring kræver imidlertid baade Minefelt og andre Spærringsmidler samt et permanent Tilsyn for at passe paa, at Spærremidlerne ikke ødelægges eller op-

fiskes. Man har en vis Ret til at antage, at Tyskerne ikke vil se roligt paa Spærringen, og enten vil det da i Længden komme til store Sammenstød, eller ogsaa bliver Tilsynet med Spærringsmidlerne ikke saa permanent, som maaske ønskeligt.

For den danske Skibsfart havde denne Foranstaltning ikke megen Betydning, da Ruten fra Hanstholm til Farne Islands ligger meget nordligere. For vor Trafik paa Holland havde den naturligvis mere at sige, men den danske Skibsfart paa Holland er efterhaanden gaaet noget tilbage under Krigen, og henset til hele den øvrige Modgang, som Skibsfarten har, svinder Ulempen ved den besværlige Sejlads til Holland næsten bort.

Nogle Dage efter kom Tysklands Meddelelse om Afspærring af Farvandene omkring Storbritannien, Frankrig og Italien fra den 5. Februar. I disse Farvande vil, hedder det i Memorandumet, enhver Sejlads uden videre blive forhindret med alle til Raadighed staaende Midler. Det spærrede Farvand gaar fra den hollandske Kyst omtrent ved Terschilling, derfra 10 Sømil udfor Utsire paa norske Kyst, 3 Sømil Syd om Færøernes Sydpynt, ud til 20° v. L. i Atlanterhavet og ind langs den spanske Nordkyst. Neutrale Skibe, som befare de forbudte Zoner, gør det paa eget Ansvar.

Denne endnu haardere Form for U-baads Krigen gav det sidste Stød til Handelsskibenes Armering, idet det blev oplyst i Underhuset, at alene i Februar blev de bevæbnede engelske Skibe forøget med c. 47%. Det synes ogsaa at have vist sig, at man i Handelsskibes Bevæbning har et ret effektivt Kampmiddel mod U-baadene, thi af Skibe, som er undsluppet U-baads Angreb, udgør de bevæbnede Skibe ikke mindre end 75%. Man har snart mange Eksempler paa, at bevæbnede Dampere har klaret Situationen, medens neutrale, ubevæbnede Skibe samtidig er blevne skudt ned. Der ligger da følgelig i Bevæbningen en forøget Fare for de neutrale Skibe, som ikke kan armeres, fordi Tysklands Opfattelse er, at Bevæbning af Handelsskibe er krigersk Handling. Den eneste neutrale Stat, som gennemførte Bevæbningen af sine Handelsskibe, var derfor de forenede Stater, som i Forvejen laa paa Grænsen mellem Krig og Fred.

Der gik nu og da engelske Destroyers og Trawlere tabt i Nordsøen og Kanalen ved at løbe paa Miner; i Marts gik i det mindste 3 tabt paa denne Maade. Af og til løb tyske Jagere over mod den engelske Kyst om Natten, beskød Kysten og vendte atter tilbage til Zeebrügge, inden det blev lyst. Særlig livlig var Natten mellem den 17. og 18. Marts, hvor tyske Jagere beskød nogle Byer i Kent, medens andre Delinger trængte ind mod Themsen og i Dover Stræde. Nogle engelske Forpostskibe blev skudt ned, men ellers skete intet, da de tyske Jagere selvfølgelig maatte bestemme sig til et hurtigt Tilbagetog.

Natten mellem den 20. og 21. Marts blev Hospitalsskibet »Asturias« skudt i Sænk uden Varsel; Skibet sejlede med alle for Skibsfarten foreskrevne Lys og med Røde-Kors Mærkerne fuldt oplyste.

Den 21. Marts vendte den tyske Kaper »Möwe« tilbage til Kiel efter sit andet Togt i Atlanterhavet. Under Togtet sænkedes 22 Dampere og 5 Sejlskibe paa tilsammen c. 123,000 Tons, og 593 Fanger førte man med sig til Kiel. Foruden »Möwe« opererede ogsaa Hjælpekrydseren »Seeadler« i det sydlige Atlanterhav; ogsaa dette Skib menes at være afsejlet fra Tyskland ved Juletid, hvor de mørke Nætter kan tillade Skibe at slippe forbi Blokadelinien.

I Slutningen af Marts herskede der nogen Uvilje mellem Sverige og England i Anledning af Spørgsmaalet om Kogrundsrendens Afspærring. Denne Uoverensstemmelse blev klaret i Løbet af Maj Maaned.

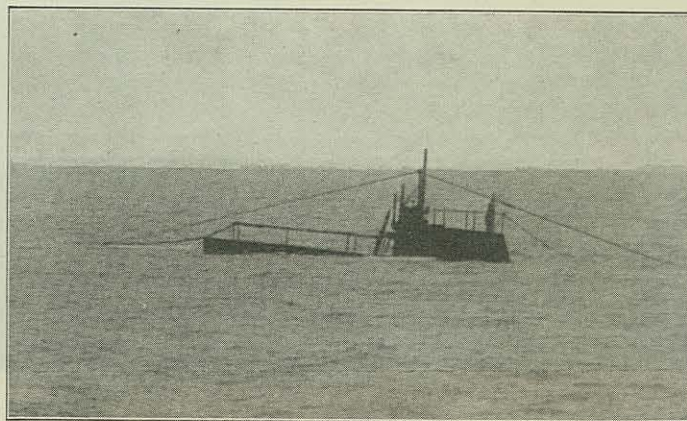
I Slutningen af Marts kundgjorde Tyskland, at for Fremtiden vilde al Sejlads i den Del af det nordlige Ishav, som ligger Øst for 24° ø. L. og Syd for 75° n. Br. med Und-

tagelse af norsk Søterritorium uden videre blive hindret med alle Vaaben. De neutrale Skibe, som besejler dette Farvand, gør det paa egen Risiko; der blev dog draget Omsorg for, at neutrale Skibe, der allerede var paa Vej til Havne i dette afspærrede Farvand eller vilde forlade saadanne Havne, indtil den 5. April ikke blev angrebet uden Varsel.

April Maaned begyndte med, at Kongressen i de forenede Stater af Nordamerika den 6. vedtog Krigen mod Tyskland og samtidig blev alle de i Nordamerikas Havne liggende internerede tyske Dampere beslaglagt; i flere af disse Skibe havde Besætningerne dog forinden ødelagt Maskinerne, fjernet enkelte Dele og sprængt Cylindrene.

Natten mellem den 7. og 8. April blev den tyske Torpedobaad »G 88« sænket ved et Torpedoskud paa Reden ved Zeebrügge, og den 17. torpederede Tyskerne 2 engelske Hospitalsskibe.

Natten mellem den 20. og 21. April løb 6 tyske Jagere atter mod Themsen og Dover, som blev beskydt. Paa Tilbagevejen mødte de 2 engelske Destroyers, »Swift« og »Broke«, som angreb paa klos Hold, hvorved 2 tyske Baade blev skudt i Sænk, dog blev 10 Officerer og 25 Mand reddede af Engelskmændene. Denne natlige Kamp var i

Britisk U-Baad dykker ned.

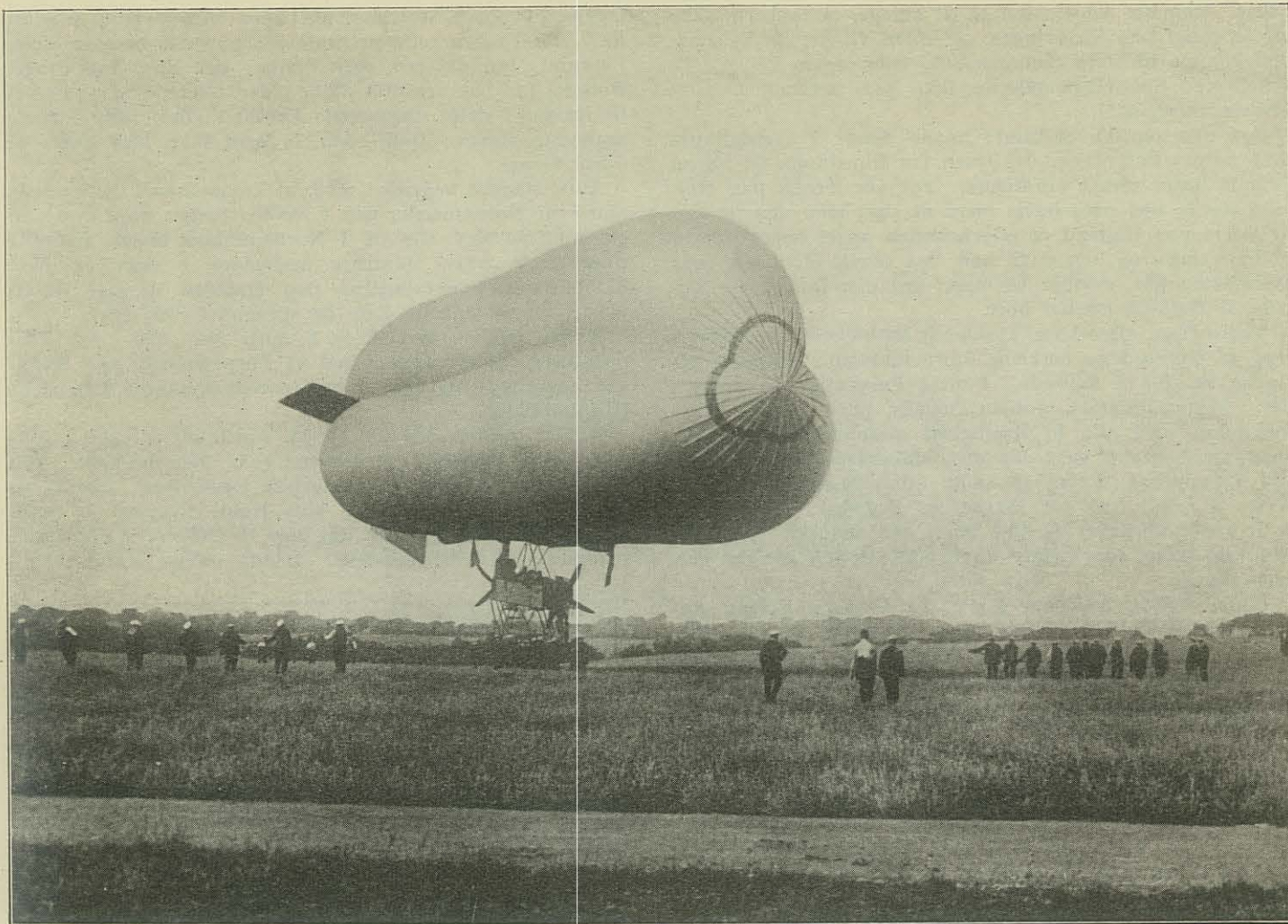
og for sig ganske mærkelig. Tyskerne maa have troet, at der var flere Fjender end de to engelske Destroyers, som vædrede to tyske Jagere og beskød de andre med Torpedoer og Kanoner. Da »Broke« vædrede, faldt den langs Siden af den tyske Jager, hvis Besætning prøvede paa at entre som i de gode, gamle Dage, men »Broke«s Besætning klarede snart deres Dæk for Fjender, Efter Kampen sendte Kong George et Telegram til »Swift« og »Broke«, hvori Kongen roste den Dygtighed og Tapperhed, som alle havde udvist i den natlige Kamp.

Den 23. April om Eftermiddagen opdagede engelske Flyvemaskiner, at 5 tyske Jagere løb ca. 5 Sømil af Flanderns Kyst. Flyvemaskinerne angreb med Bomber, hvorfors Jagerne spredte sig. Engelskmændene paastod, at en Jager sank, men Tyskerne melder intet herom.

Natten mellem 24. og 25. April angreb tyske Torpedobaade Dunkerque; under Kampen blev en fransk Torpedobaad sænket ved en Torpedotræffer; da Kystbatterierne aabnede en heftig Artilleriild, opgav Tyskerne at redde Besætningen.

Den 10. Maj Kl. 4 Fm. mødte en engelsk Afdeling paa 3 lette Krydsere og 4 Destroyers, som krydsede mellem den engelske og hollandske Kyst, Øst for Noordhinder Fyrskib 11 tyske Jagere, som for fuld Kraft flygtede sydpaa. Kampen fandt Sted paa langt Hold og fortsattes indtil Thornton Banken under Belgiens Kyst.

Den 5. Juni mødte en engelsk Styrke af lette Krydsere og Destroyers udfor Ostende 6 tyske Torpedojagere. Under Artillerikampen, som fandt Sted paa lang Afstand, blev den tyske Jager »S 20« skudt i Sænk og en Del af Besæt-

Britisk Luftskib starter.

ningen blev reddet af de forfølgende Baade. Paa engelsk Side var der intet Tab.

Efter de foreløbige Oplysninger gik der i Februar c. $\frac{1}{2}$ Mill. Br. Tons tabt ved Krigsforlis. I Forhold til de foregaaende Maaneder er der tabt en ret stor Tonnage, hvilket fremgaar af medfølgende Oversigt:

	Brutto Tons
Januar og Februar 1916	238,000
Juli og August.....	273,780
November.....	408,500
Januar 1917	439,500
Februar	530,000
Marts.....	860,000
April.....	1,000,000

Heraf ses, at der fra August 1916 er en stadig Stigning i de maanedlige Krigstab; særlig fra November er der et stort Spring opefter. Mange af disse Krigstab bestaar nærmest af neutrale Skibe, sænkede i Ballast eller paa Rejse til neutrale Havne. I Slutningen af April sænkedes navnlig mange danske og norske Skibe.

I det hele taget var det i Foraaret 1917 omtrent umuligt for et Skib at befare Havene, selv helt oppe ved

Bjørne Øen, som ligger lidt Syd for Spitsbergen, blev et norsk Skib minesprængt i Maj. Verden over slukkede man alle Fyr og Adgang til Havne forbydes om Natten. I Farvande, hvor man før gjorde alt for at lette Sejladsen ved Fyr og Sømærker, ligger nu i Stedet herfor Miner og Netspærringer. Det kan endda altsammen være, hvad det vil, men det neutrale Skib, som sejler fredeligt over Havene, ved sig intet Øjeblik sikker for et Torpedoskud fra en Undervandsbaad, tilhørende en Nation, med hvem dets eget Land lever i den bedste Forstaaelse. Det gælder Passagererdampere saavel som Fragtdampere, det gælder Skibe, som sejler fra neutral til neutral Havn; paa Søen er der overhovedet intet Sted Fred, der er Krig overalt paa Havet, hvor det at være neutral blot betyder, at man ingen Ret har til at forsvare sig.

I Øjeblikket (Juni) er Skibsfarten i Gang i saa stor en Udstrækning, som det under de nuværende Omstændigheder er muligt, thi heller ikke udenfor Spærrezonen er det saa let at sejle som tidligere. Naar flere og flere Stater inddrages i Krigen, bliver Kontrollen over Ladningerne mere og mere skærpet, og alle Formaliteter i Havne bliver mere og mere omstændelige.

C. I. H. SPEERSCHNEIDER,
Kaptajn u. T. i Flaaden.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I MIDDELHAVET

JANUAR—JULI 1917

Noget ind i det nye Aar fik man Meddelelse om, at det italienske Kampskib »Regina Margherita« Natten til den 11. December løb paa 2 Miner og sank foran Valona. Paa Grund af den store Skade Skibet led, sank det i Løbet af nogle faa Minutter med Stævnen først. Af de 945 Mand, som befandt sig om Bord, blev de fleste trukket ned og forsvandt sammen med Skibet, idet ugunstige Vejrforhold gjorde Redningsarbejdet meget vanskeligt. »Regina Margherita« var paa 13,400 Tons.

Aaret 1917 begyndte med et ret betydeligt Tab for den engelske Flaade, idet Kampskibet »Cornwallis« den 9. Januar blev sænket i Middelhavet af en tysk Undervandsbaad c. 60 Sømil Sydost for Malta. Det 14,200 Tons store Skib blev sænket ved kun et Torpedoskud.

Ligesom i de nordlige Have blev i Begyndelsen af Februar ogsaa Middelhavet erklæret for Krigszone, hvor Handelsskibe vilde blive angrebne med alle til Raadighed staaende Midler. Frit Farvand i Middelhavet er nu kun det nærmeste Farvand omkring Spanien samt en fri Rende der Vest fra fører gennem hele Middelhavet hen til Grækenland og kun bestemt for græske Skibe. I hele den øvrige Del af Middelhavet har de tyske og østerrigske Undervandsbaade nu frit Spil.

Den 19. Marts sænkede en tysk Undervandsbaad i det vestlige Middelhav ved et Torpedoskud et fransk Kampskib af »Danton«-Klassen, der er paa 18,400 Tons. Skibet sank efter 45 Minutters Forløb.

Natten mellem den 14. og 15. Maj løb østerrigske Krydsere af »Novarra«-Typen ud i Otranto-Strædet og sænkede her 1 italiensk Torpedojager, 3 Dampere og 20 Trawlere, som patrouillerede her. Engelske og italienske Krydsere kom til og forfulgte de flygtende østerrigske Skibe, som maatte søge Beskyttelse under Forterne i Durazzo for ikke at blive ødelagte. Den engelske Krydser »Dartmouth«, som paa Grund af sin store Fart var forrest, vedligeholdt Kampen i et Par Timer med 3 fjendtlige Krydsere. »Dartmouth« blev under Kampen ramt af en Torpedo, men det lykkedes den at naa Havn.

Det er kun nu og da, der finder en lille Træfning Sted

i Middelhavet, hvor de allierede Magter har Herredømmet over Vandet og de tyske og østerrigske Undervandsbaade under Vandet; ikke desto mindre kan Krigsskibe dog færdes i Middelhavet, men naturligvis ledsaget af Torpedobaade og Jagere til Bevogtningstjeneste. Det er nærmest uforstaaeligt, at et lille rask Udfald af den blokerede Styrke, som Udfaldet den 15. Maj, ikke finder Sted oftere.

I første Halvdel af Maj paastaar Franskmandene, at der blev ødelagt 12 tyske Undervandsbaade af den engelske Marine. Nogen Bekræftelse kan man ikke faa paa denne Meddelelse. Midt i Maaneden ankom efter Sigende nogle japanesiske Kanonbaade til Marseille for at deltage i Jagten paa Undervandsbaadene og for at beskytte den japanesiske Skibsfart i Middelhavet.

Den 26. Maj blev et engelsk Hospitalsskib, »Dover Castle«, Kl. 6 Em. i Middelhavet ramt af en Torpedo. Kl. 8¹/₂ om Aftenen blev det igen ramt af en Torpedo og sank derefter. Alle paa 6 nær blev reddede. Samme Dag sænkede en fransk U-baad ved Cattaro en stor fjendtlig U-baad.

I hele Foraaret 1917 har man intet hørt til de to tyske Krydsere »Goeben« og »Breslau«, som har Station i Konstantinopel.

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I ØSTERSØEN

JANUAR—JULI 1917

I Østersøen skete i første Halvdel af 1917 intet af Betydning. Tyskerne kaprede i Maj flere svenske Dampere, som var paa Vej til finske Havne og afviste bagefter de svenske Klager. Efter lange Forhandlinger med Storbritannien aabnede den svenske Regering den 18. Juni atter Kogrundsrenden, saaledes at de engelske Dampere i Østersøen nu kan slippe hjem ved at holde sig paa svensk Søterritorium.

C. I. H. SPEERSCHNEIDER,

Kaptajn u. T. i Flaaden

PAA KRYDS MED »KAMPHANEN«

(Fortsat)

»Troligt nok, Hr. Kaptajn,« sagde Hecht og tog fat med ved Arbejdet paa den splintrede Storbom, som Tømreren var i Lag med at stive af med nogle Lægter. Han fik otte Mand til Hjælp til at bakse med den tunge Bom. Hecht og Nebel spigrede Lægterne til, medens Sejlmageren snørede Tove om Bommen, saa den snart lignede en Pølse mere end et Rundholt.

»Knib mere op til Vinden, ret Syd-paa, Styrmand. Vi maa være nær Issehoved. Naar vi ikke ind under Nyholm Batteri inden fire Timer, staar Fanden i det.«

Lettermarken tabtes hurtigt af Syne Øst paa, men til Gengæld kunde Sejleren i Nord snart tydelig skelnes. Det var en Kutterbrig, en af de hurtigtsejlende berygtede engelske Orlogsbrigger, som huserede slemt med Kanonbaadene og Kaperne i de danske Farvande. Til Held for »Kamphanen« var Peter Nebel, Hecht og Eskildsen »habile« Folk. Efter en halv Times Forløb kom Nebel hen til Kaptajnen og slog ud med Haanden mod den bugnende, lappede Bom.

»Nu er den krabat nok, Kaptajn!«

»Saa sæt Storsejlet til igen.«

»Aa hiv, aa høj!« Folkene trak i Linerne, og det svære Leje kom paa Plads igen. Bommen og Lægterne knagede, da Vinden fyldte Sejlene, men den holdt, og Farten sattes godt op.

Paa dette Tidspunkt kunde man klart se Issehoved i Syd-Sydvest, og Espen Jensen lod Skonnerten gaa ret for Vinden. Den lette Sejler strøg nu som en Pil hen over Vandet, og »Svirmor«, som en Tid var faldet hen i alvorsfulde og vemodige Betragtninger, kom til Hægterne igen.

»Den skær,« grinede Haltefanden. »Lang mig en Skraa paa det, Søren.« Den tvære Matros stak modvillig sin Næve ned i Lommen og rakte ham en sortsmudset Papirstut. Rasmus bed en forsvarlig Ende af Rullen og vraltede til sit Arbejde igen.

Kutterbrigen vandt stadig ind paa »Kamphanen«; Vandet skummede om Boven paa den, Rigningen tegnede sig nu klart mod den graa Himmel, og man kunde se, at Kanonportene var aabne. Men Faren var ovre, saafremt der ikke

indtraf noget særligt Uheld. Skonnerten fór ind mod det skjærmende Land som Barnet til Moderens Skød.

Espen Jensen lod »Kamphanen« løbe saa tæt ind under Nordby Odde, Samsøs Nord-Øst-Kyst, som Grunden tillod det, og efter endnu en halv Times skrap Sejlads, tonede Nyholm med sit svære Batteri tydeligt frem. Der var sikkert nok paa denne Kant af Samsø. Paa Nyholm var der anlagt fem Skanser med stort og langtrækkende Skyts, og Bugten var tilmed beskyttet af Lilleøre Batteri og Reduten paa Besser Rev.

Jens stod ved Siden af sin Fader og holdt Øje med det engelske Skib.

»Nu drejer den af, Fader«, raabte han. Og ganske rigtigt, — den opgav Jagten og stod Øst i.

»Saa slap vi for Prison'en«, drævede Fynbo-Niels.

»Og det blev osse Løgn med Prisepengene«, vrængede Barberfrands.

Et Kvartertid efter løb Skonnerten med Kendingssignalerne oppe ind i Bugten, og Espen Jensen lod Sejlene stryge udfor Langøre, hvor Kaperen laa saa sikkert som paa Værftet, hvor den var blevet til.

Ankeret raslede ud, »Kamphanen« svajede op, og Kaptajnen gik i Jollen for at melde sig hos Kommandanten paa Kyø.

Op ad Formiddagen kom Espen Jensen til Ro i sin Kahyt, og han satte sig til at tænke over Sagerne. Jens var hos Folkene paa Dækket og hjalp med til at bringe Orden i alle Grejer efter Træfningen.

Skonnerten skulde have en ny Bom; den maatte søge Havn — om der end blev nok saa mange Spetakler med Mandskabet. Og Espen Jensen maatte selv til Hovedstaden for at faa flere »Kontanter«.

Nederdrægtigt, at skulde møde saaledes op for Rhederne efter et mislykket Kryds! Om de nu allerede var kede af Legen — eller om de tog en anden Fører for Skonnerten? Tre Toddyer med dobbelt Væge gled ned, mens Kaptajnen sad dernede i Kahytten og skuttede sig. Foreløbig var Tid og Penge spildt. Naa, lige saa gerne springe i det som krybe i det. Hvad nyttede det at ligge her og skvalpe bag Batterierne, — hellere benytte Tiden og Vinden og løbe Skonnerten ned til Helsingør. Der kunde hurtigt skaffes en Storbom, mens han selv tog med Postvognen til København.

Clausen blev kaldt ned til Raadslagning og var enig med Kaptajnen. Mandskabet fik en Times Hvil, og ved Middag lettede »Kamphanen« igen og passerede Besser Rev for ud-gaaende. Kaptajnen tog selv Vagten, mens Dronningens Kvarter, da Skibet kom i rum Sø, fik Lov til at søge Køjerne for at sove ud efter det anstrengende Døgn.

Undervejs mødte man kun en Kutter paa lang Afstand, og den viste de danske Kendingssignaler. Der skete intet nævneværdigt, og i Skumringen rundede »Kamphanen« Kronborgpynten og ankrede paa Rheden udfor Helsingør.

Ved Daggry næste Morgen lod Kaptajnen alle Mand kalde paa Dækket. Han var i sin stiveste Stads og tiltalte Folkene højlydt og bestemt:

»Jeg tager nu til Byen, Folkens, forat tale med Rhederne og hente Penge til Jer og Skibet. Styrmand Clausen tager imens Kommandoen, og Bommen skal være klar til jeg kommer igen — muligvis i Morgen Eftermiddag. Den, der skejer ud, skal jeg sørge for bliver slaaet til Plukfisk. Hver Mand er ombord klokken syv. Er han ikke det, bliver han hentet af Baadsmand Hecht. Og saa Farvel, Folkens, og tag vel vare paa Skonnerten og min Søn«.

Han hilste militært til Besætningen, og de fleste af Folkene tog Huerne af. Det var en saare fin Sortie. Og saa gik han i Jollen, som blev ført af Hecht. Jens var med. Styrmanden havde allerede faaet Penge og Ordre. Baadsmanden fik undervejs et — ret overflødigt — Vink om at holde Øje med Drengen. Ved Ankomsten til Skibsbroen blev en Matros sendt til Postgaarden forat bestille Plads til Kaptajnen, og Espen Jensen gik til Kommandanten forat melde sig. Han glædede sig over, at »Den Dristige«

ikke var til at se paa Rheden; det havde været ham en pinlig Tanke at Hans Tolleris skulde komme og afkræve ham Baadsmanden og Rasmus Tingsted, som »Kamphanen« daarligt kunde undvære.

Ved Otte-Tiden rullede Postvognen afsted over de topede Brosten. Postillonen blæste. Vognen, der var overfyldt med Passagerer, skrumpede i flyvende Fart gennem Stengade, og Jens trippede ved Siden af den svære Baadsmand igen ned til Jollen ved Skibsbroen.

Først Rhederne, saa Madammen! Ved Ankomsten til København gik Espen Jensen ind i det nærmeste Traktørsted og fik sig en Bid Mad, en Dram og en Kande Øl. En Dreng blev sendt hjem i Kompagnistræde med Besked til Konen, at »Kaperfører Jensen kommer i Eftermiddag«, og saa stilede Kaptajnen lige ud i Overgade for at faa Tønnen overstaaet.

Det syntes ham en saare lang Vej derud. Mangen en Gang tænkte han paa at gaa tilbage til Kompagnistræde og nyde en glad Stund hos sin Kone først, men fortsatte dog sin Gang. Ude paa Bjørn Andersens Trappe blev han staaende og skelede ned til sin prunkende Kaarde og mærkede sin fine trekantede Hat som gloende Kul paa sit Hoved. »Forgylt Elendighed«, syntes han. Havde han kunnet stikke den »Rigning« til Side for en lille Tid, havde han gjort det.

Endelig ringede han paa Bjørn Andersens Dør og blev lukket ind. Den tykke Kaptajn sad paa sin Yndlingsplads ved Vinduet og stirrede anspændt paa ham, da han traadte ind i Stuen. Espen Jensen gjorde sig Umage for ikke at se »paaver« ud, tog sin trekantede Hat under Armen og bød Rhederen Goddag!

»Er Paketten i Behold?« kom det varmt fra Bjørn Andersen, og Espen Jen trak Vejret lettere.

»Vel, vel, Hr. Kaptajn; Skonnerten ligger godt for Anker paa Helsingørs Rhed. Vi har været i Træfning, Kaptajn, — men fik Storbommen splintret. Her har Kaptajnen en skriftlig Rapport til de Herrer Rhedere og Regnskab for Kontanterne« — og Espen Jensen trak et beskrevet Ark frem af Kavajen og rakte det til Bjørn Andersen.

»Det er godt«, sagde Kaptajnen, og skævede med en vis Stolthed over Papiret til sin gamle Styrmand, der virkelig

Tegning af Henning Schiøler.

saa godt ud og livede op i Stuen, — ligesom bragte Søluft med sig.

Bjørn Andersen kiggede »Dokumentet« igennem. »Du blev nok børstet af, Espen. Ja, ja. Det gik jo endda. Be-

høver Du mange Penge? Vil nødig blande Isak Astrup deri, ser Du!»

»Bommen — og saa Kontanter —, det vil vel sige halvandet Hundreder Rigsdaler . . .«

»Gid Fanden havde Dig, Espen. — De Penge skal Du faa hos mig! Men hold Knevren i om de Skillinger. Bedre Lykke næste Gang, og saa kan vi jo skrive dem paa Regnskabet.«

Bjørn Andersen rejste sig og gik hen til et svært Chatol. Han kom tilbage med to Poser, som han rakte til Espen Jensen: »Her er to Hundrede Daler god Dansk Courant. Dem kan Du skikke Regnskab for. Klarer Du Grejerne til min Tilfredshed, skal Du faa Paketten at føre paa Stettin, naar den forbandede Krig en Gang faar en Ende. Og kras saa af med Dig, Espen. Jeg venter Hebræerne her om lidt. Farvel med Dig, min gode Ven, og Lykke paa Krydset!«

Bjørn Andersen rakte ham sin tykke Haand og nikkede til ham, og Espen Jensen kom afsted i en Fart. Han stod nede i Gadedøren, før han vidste af det, og tænkte paa, om han havde faaet sagt ordentligt Farvel. Hjertet hoppede af Glæde i Livet paa ham. Han stak en Pose i hver af Kavajlommerne, satte sin Hat tilrette paa Hovedet og skridtede ud paa Gaden. For ikke at forsømme noget, hilste han op til Vinduet paa militær Facon, og satte Kursen hjemad med god Fart i Støvlerne.

Vejen hjem var et lille Hundrede Mil kortere end Udvejen. Sliren slingrede han muntert om Benene, og han svingede ind ad Porten i Kompagnistræde som en hjemvendende Triumfator. Paa anden Sal havde et Vindu staaet paa Klem og et Par kærlige, rødkantede Øjne havde set ham i Møde.

— — Lad mig være fri for at fortælle, hvordan det gik til deroppe i de smaa Stuer paa anden Sal, hvormange Kys, der blev kysset, hvormeget af den hjemlige Mad, der blev spist, hvordan de talte om Drengen — og hvordan de sov i den brede Ægteseng, der bragte den elendige Skibskøje i Forglemmelse. Lad mig være fri, kære Læser. Jeg vil, jeg vil ikke.

Næste Morgen tidlig gik to lykkelige Mennesker ud af Porten. Den lille Kone havde sin ene Haand stukket ind under den kønne Kaperkaptajns Arm, og i den anden havde hun et stort Tørklæde bundet om en Portion gode Ting: To Skjorter, to Par Strømper til en Dreng, Kager og Pølser, en fin Halsklud og et Stykke Kandis saa stort som et Isbjærg.

Paa Postgaarden forefaldt en Scene af den Slags, jeg saa nødig vil fortælle om. Manden gik i Postvognen og tog Tørklædet med de gode Ting med sig. Hans Kavaj struttede, og hans Øjne vogtede vel paa Lommernes Indhold. Posthornet skingrede, og Vognen rumlede af med en glad og selvbevidst Kaperfører fra en vinkende, viftende lille Kvinde, der vendte tilbage til sine smaa Stuer i Kompagnistræde langt mindre lykkelig end hun var gaaet derfra.

Paa Udvejen Hjertet fuldt af Kærlighed og atter Kærlighed, paa Hjemvejen Hovedet fuldt af Bekymringer og Ængstelser. Men saadan er nu Kvinder.

Helsingør havde først fornylig faaet daglig Postforbindelse med Hovedstaden, men Korselen med de vekslende Hesteforspand gik ikke af uden Uregelmæssigheder. En Milsvej fra Byen faldt en Hest og foraarsagede et Par Timers Forsinkelse. Det tog man dog ikke saa nøje dengang. Tid var det billigste af alt i de dyre Krigstider. Postvognen naaede først langt hen paa Eftermiddagen sit Bestemmelsessted.

Da Espen Jensen sted ned af de høje Trin, blev han modtaget af Jens og Jan Amager, der havde ventet taalmodigt paa Vognen, skønt Faderen egentlig først var ventet den paafølgende Dag. Jens fik et Kys fra Moderen og tog imod Tørklædet med det ukendte Indhold med uskrømt Glæde. For Værdighedens Skyld fik Jens Tørklædet at bære, og Fader og Søn gik passiarende ned ad Havnen til, fulgt af Jungmanden. Der var ikke sket noget af Betyd-

ning. Den ny Bom var købt og bragt ombord, og Folkene havde været i Gang med at sætte den paa Plads. Kun én Matros havde været fuld og var udeblevet den foregaaende Aften. Det var Hans Nielsen med Tilnavnet »Skomager«.

Tegning af Henning Schiøler.

men Hecht havde hentet ham og bragt ham ombord »akkurat som en gennembanket Kludedukke, Far«, fortalte Jens. Hecht og en anden af Besætningen ventede i Jollen, og Baadsmanden havde Gang paa Gang været oppe paa Postgaarden for at kigge til Jens og sé, om Jungmanden makkede ret.

De mødte ganske rigtigt den sværlemmede Fyr, der skulde have været oppe at hente »Kadatten« hjem.

»God Aften, Baadsmand. Alt vel ombord?«

»Alt vel, Hr. Kaptajn.«

»Tak, Hecht«, kunde Espen Jensen ikke lade være med at sige, og saa gik de ud paa Skibsbroen, Baadsmanden to Skridt og Jungmanden fire Skridt bag dem. Jollen bragte dem paa et Øjeblik ombord i Skonnerten, hvor alt aandede den dybeste Fred. Kanoneren og to Mand havde Vagt. Mandskabet skaffede, og Styrmanden sad i sit lille Lukaf og røg en Aftenpibe.

»Svirmor« blev budt ind i Kaptajns Kahyt, og ved et Par stive Toddyer blev der raadslaaet om en ny Krydseplads. Begge var enige om at lade Skonnerten løbe til Farvandet ved Stevns og gøre Afstikker ad Bornholm til. »Svirmor«, der allerede havde kigget i Glasset, tørnede tidlig til Køjs, og Jens, der trængte til at tænke i Fred og Ro paa Moderen, og som var stokmæt af Tørklædets Indhold, der nu — Rub og Stub — var stuvet ned i hans forslugne Drengemave, fulgte Eksemplet. Kaptajnen gjorde en Runde paa Dækket med sin Lygte og saå til Bommen og søgte saa ogsaa sin trange Køje, sendende en vemodig Tanke til sin gode, brede Seng derinde i Hovedstaden.

»Kamphanen« laa Fredagen over ved Helsingør. Den Ugedag er, som enhver erfaren Sømand ved, en uheldig og forkastelig Dag at lette, og Vinden var tilmed ikke gunstig. Forresten var der nok at gøre for Størstedelen af Dagen. Bommen blev tilpasset og Sejlet prøvet derpaa. Kaptajnen var iland forat betale den og melde Afsejlingstiden hos Kommandanten. Folkene fik udbetalt endnu et »Forskud«, og Forsyningen af Krudt, Vand og Proviant blev fornyet.

Styrmand Clausen havde allerede Dagen forinden været paa Hospitalet og i Hovedvagten for at høre til de »saa-

rede«. Everdrup laa endnu paa Smertenslejet, men Jungmanden var sluppet ud af Arresten og gaet sin Vej.

Der var ingen Kludder med Besætningen, skønt der var kommet Penge mellem de grove Hænder og skønt der adskillige Gange var Baad iland. Moralen var næppe forbedret, men ingen ønskede vel at blive trukket ved Kraven ud af en Beværtning ved Hechts Næve til Grin for Gæsterne og blive slæbt ombord å lå banket Kludedukke som Hans Skomager, der endnu ikke var blevet helt Menneske igen.

Det engelske Lineskib laa endnu ved Helsingborg; Kapere og Fragtbaade løb fra og til Rheden, og Livet pulserede som før paa Skibsbroen og oppe i Byen, men »Kamphanen« og dens Besætning tilbragte endnu en forholdsvis fredelig Nat paa sin Ankerplads. Kun Sejlmageren kunde opvise en lille »Donner«, men af saa fredsommelig Art, at den kunde passere uden Kaptajnens Indblanding og uden Mandskabets Spot eller Misundelse.

»Lang mig en Næve, Folkens«, sagde han, da han kom ud med den sidste Baad. »Hiv en Kende. Jeg er træt. Jeg er Gud døde mig ble'et træt af at stavre paa de forbandede Brosten«. Folkene trak ham muntert op over Rælingen.

»Kom med din Arm, Kanoner, min gamle Ven, og lad os følges ad. Jeg vil tale med Dig. Jeg vil sige Dig noget, noget ganske aparte nede tviskendæks«. Kanoneren satte en imponerende Mine op overfor Folkene og trak af med Eskildsen. »Den skær fint, hvad«, klukkede Eskildsen sejrbevidst, da Kanoneren uden synderlig Ravage fik ham lænslet ned af »Hønsstigen« til Lukafet.

Ja, den skær fint! Kanon-Hansen havde et godt Haandelag og hjalp gerne og omhyggeligt en slagen Fælle. Han havde selv været i høj Sø. Sejlmageren kom godt og vel i Køjen og faldt straks hen i en salig Ro. Den lille borgerlige Rus tog ingen ilde op, — den var menneskelig og undskyldelig nok, men den Snorken som fulgte paa, syntes selv Kanoneren var utilgivelig og ganske og aldeles bestialsk.

Ved Daggry littede »Kamphanen« for at begynde sit andet Kryds og stod Syd paa gennem Sundet for ret god Vind, følgende nær Kysten paa den sjællandske Side. Styrmanden havde Vagten, og han mente som sædvanlig, at Pelsen tidsnok kunde voves.

Det var en kølig Graavejrsdag. Kystens Linier sløredes af en let Dis. Jens tilbragte Formiddagstimerne i Kahytten med at læse om »Tiden og Klokkeslettet paa Skibet«.

» . . . Mod et helt Omløb af Solen i Æquinoktial-Cirklen eller parallel med samme svarer derfor et Etmaal eller 24 Timer, og i lige Forhold udgiøre 15 Grader 1 Time, 15 Minutter 1 Tid-Minut, 15 Sekunder 1 Tid-Sekund o. s. v. Efter denne Forhold at kunne reducere Dele af Solens daglige Omløb til Tid, og Tid igien til saadanne Dele, skal følgende tyvende Regler lære; . . . «

Faderen rejste sig fra sin Køje og gav sig til at trave op og ned ad Gulvet i den lille Kahyt, mut og tavs. Jens blev i daarlig Humør jo nærmere Skonnerten kom til Hovedstaden, som jo ikke skulde anløbes. Han længtes efter Moderen og Hjemmet. Og han blev urolig og følte sig lille og beklemt ved at se Faderen vanke op og ned uden at sige et Ord.

Espen Jensen tog nogle Søkort frem, satte sig ligeoverfor Jens og gav sig til at stirre i et stort Ark. Jens kiggede til og så et Navn, »Stevns«, paa Kortet. Faderen skævede af og til til Drengen og til Hjørneskabet ved Døren og gik omsider op paa Dækket.

» . . . For at forandre Grader, Minutter og Sekunder til Tid, tager man først saa mange Timer . . . «

Aa, det gik svært med at læse idag. Mon Mor egentlig vidste, hvor svært det var for en Dreng at være ude første Gang. Mon hun tænkte paa ham en Gang imellem?

» . . . som der er 15 Grader indbefattede i det givne Tal; dernæst multiplicerer man de resterende Grader, om der er nogen, med 4, forat faa Tid-Minutter, til hvilke man lægger . . . «

Han huskede pludselig paa det Morgenkys, han plejede at faa derhjemme. Her var der ingen, der brød sig om ham. Faderen? — jo, den store Baadsmand! Jens blev underlig beklemt og fik nogle Tanker og Følelser, han aldrig havde kendt til.

Faderen kom ned i Kahytten igen, alvorlig og mut som før: »Jens, Du kan gaa op paa Dækket og tage Din Tørn med Sejlmager Eskildsen.«

Jens lukkede »Skatkammeret« og tøfede op paa Dækket, og Espen Jensen tog Romflasken ud af Hjørneskabet, skænkede sig en dobbelt Ration op og satte sig igen til at stirre paa Kortet.

»Kamphanen« stod netop lidt ud i Sundet — udenom Taabæk Rev — og gled med god Fart ud om Middelgrunden forat gaa gennem Hollænderdybet.

»Naa, lille Kadet, skal vi saa paa'en igien, drævede Eskildsen, der saå bleg og søvrig ud. »Ja, Baadsmand,« sagde han til Hecht, der satte sig paa Lugekarmen nær ved dem, »saadan kan det gaa, at man paa sine gamle Dage kommer til at bakke Visdom ind i Hovedet paa smaa Poge. — Nu kan Du se mig logge, min Dreng! Her har vi nu Loglinen, Flynderen og Logrullen og til og med Sand-Uret. Nu ruller vi Linen op. Syv Fayne er en Knob, ved Du . . . «

Jens var rent umanerlig blødsøven den Dag. Han kendte slet ikke sig selv, og mens Sejlmageren trevnt og kedsommeligt, uafbrudt forklarende, begyndte at hive Loggen ud, tænkte Jens paa Byen derude, som nu tonede frem paa Styrbords Bov. Han skimtede Nyholms Kran og Hovedvagens lille grønne Taarn og Trekroner og de mer eller mindre sønderskudte Taarne i den store By, hvor hans Hjem var. Dér trissede Moderen om uden dem, uden Far og uden sin store Dreng. Han tænkte paa Tørklædet med alle de gode Sager. Mor sidder nok ved Vinduet og strikker en god varm Uldtrøje til mig . . . «

Eskildsens Stemme blev saa fjern, saa fjern, Hjærtet bankede helt op i Drengens Hals; han sad ganske stille og syntes, at han var ved at sprænges. Bare han kunde komme i Jollen derind en halv Time, — men det kunde han jo ikke. Faderen havde bestemt det anderledes. Jens mærkede, at Taarerne rullede ned af hans Kinder og følte Lindring derved, — og hulkede og snøftede saa af Hjærtens Lyst.

» . . . Tror min Salighed at Drengen tviner! Hvad Satan i Helvede flæber Du for, Hvalp. Her gaar jeg gamle Ulk og krammer min Viden ud . . . «

»Drengen er syg, Sejlmager . . . « hørte Jens Baadsmanden brumme. »Gi'r ham en Draabe Mixtur og kommer med ham igen.«

Sejlmageren var gram i Hu, men Hecht tog Drengen i Armen og trak af med ham.

Eskildsen muggede: »Kaptajnen . . . «

(Forts.)

KAY LARSEN

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE IX

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: THIESENSVEJ 10 KORSØR

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

BESØGET PAA 1. ESKADRE OG KAPRONINGEN OM MARINEFORENINGENS ÆRESPRÆMIE DEN 29. AUGUST 1917

Med bange Anelser kiggede man til Vejret, som tegnede alt andet end gunstigt; Regnen søgte at oprette, hvad den havde forsømt i Forsommeren, og stod i Straaler saa tykke som Kabelgarn ned fra en tung og trist Himmel. For anden Gang havde Marineforeningens Lokalkreds for København haft den Glæde at modtage Indbydelse til Besøg paa Eskadren ved København, — det første Besøgs triste Forløb er det nu ikke Tid at mindes, skønt Dagen sikkert aldrig vil gaa Deltagerne af Minde, — men Vejret den 29. August i Aar tegnede nærmest til Aflysning. Dog, — det være sagt straks — Dagen forløb paa glimrende Maade og vil blive mærket i i vore Annaler med rodt Kryds.

Chefen for 1. Eskadre, Kommandør *T. V. Garde*, havde indbudt til Besøg om Bord i »Peder Skram« og Overværelse af Mandskabernes Kaproning samt Tildeling af Marineforeningens Præmie for stilfuld Roning til et af de sejrende Hold i de forudgaaende tre Matcher.

Trods det ugunstige Vejr mødte dog 104 Medlemmer paa nordre Toldbod, hvor »Søulven« under Kommando af Kaptajn *Henry Gad* laa klar med Regnsejl rigget op for og agter, en Opmærksomhed mod Gæsterne, som blev meget paaskønnet. Yderligere laa den rummelige Motor-Postbaad klar til Transport af Gæster.

Da alle var samlede, kastedes der los, og i friskende Regn snurrede man med 14 Mils Turbinefart ud gennem Havnen nordpaa til »Peder Skram« og »Skjold«, der laa opankrede udfor Charlottenlund, og hvis Konturer dunkelt skimtedes i Regntykningen. Men Regnen generede ikke de gamle »Mænd«. Flere energiske havde for Tilfældet været nede i Amaliegade og anskaffet »Sydvester«, som virkede særdeles maritimt og praktisk.

Allerede medens »Søulven« i en stor Bue gik nordom Eskadren, saa man de 7 konkurrerende Fartøjer paa Slæb af en Dampbarkas staa sydpaa til Startstedet, som var lagt nordfor Trekrøner. Banelængden var 2550 Meter og Opløbet mellem »Peder Skram« og en udlagt Ballon.

»Søulven« gik op langs Panserskibet, paa hvis Agterdæk samtlige Officerer med Eskadrechefen og Skibschefen i Spidsen havde taget Opstilling, medens Besætningen oppe og nede saa til. Medens Musikken intonerede »Holmens faste Stok«, gik Gæsterne om Bord i »Peder Skram« og modtog et velment Velkommen af Kommandørerne *Garde* og *Amdrup*, Stabschef Kaptajn *Dornonville de la Cour*, Kaptajn *Broberg* m. fl. — i det hele taget en saa elskværdig og stilfuld Modtagelse, som tænkes kunde. Indtrykket af, at man var velkommen, forstærkedes yderligere ved Synet af det nydelige Arrangement, som var truffet til Gæsternes Velbefindende, idet der foruden det store Sejl over hele Agterskibet tillige var lukket med Sejl helt agter og smykket med Flag. Da alle var samlede, bød Eskadrechefen velkommen om Bord og meddelte Dagens Program samt indbød paa en Forfriskning, som i Form af Carlsberg Øl og Cigarer ad libitum udgaves fra et Stirrids, som var indrettet agter. Marineministeriet havde atter vist Foreningen sin Interesse ved at medvirke til, at denne Forplejning kunde etableres.

Tiden til Kaproningen var imidlertid inde og paa Eskadrechefens Ordre drønedes Startskudet. Ivrigt spejdende strømmede man til Bagbords Side for at følge de fartygerne op, og saa snart de var indenfor Hørevidde lød kraftige Tilraab, som yderligere opildnede den Sportsiver, som tydeligt saas hos Roerne, der lagde alle Kræfter i. Som Nr. 1 passerede Eskadrechefschaluppen Linjen, Tid 12 M.

16 Sek., Nr. 2 blev »Peder Skram«s *Travaille*, Tid 12 M. 43 Sek., Nr. 3 »Skjolds« *Bb. Slup*, Tid 13 M. Kraftige Hurraraab hilste alle tre Fartøjer. Faa Minutter efter passerede Deltagerne i 2. Løb Maallinien med »Peder Skram«s *Chefschalup* som Nr. 1, Tid 12 M. 11 Sek., Nr. 2 blev »Skjold«s *Stb. Slup*, Tid 12 M. 20 Sek. I 3. og sidste Løb deltog »Peder Skram«s *Styrbords- og Bagbords Redningsbaade*, af hvilke førstnævnte sejrede i 13 M. 47 Sek., Nr. 2 14 M. 22 Sek.

Ikke uden Grund hilstes samtlige Styrmand og Roere med Begejstring af Marineforeningens Medlemmer. Marinen har jo stedse været kendt for sin brillante Roning, og de gamle »Mænd« mindedes mangan Gang, hvor de i deres egen Tjenestetid fra Skibet fulgte Fartøjernes Sejlads mod Land eller til Besøg paa fremmed Skib med Chefen eller andre Honoratiores, naar Besætningen havde hvide Knivsnore og var i Paradetoj, naar der var Stander for og Splitflag agter. Et Syn saa elegant og smukt, at det ikke glemmes.

De Underofficerer, som har trænet deres Fartøjsbesætninger op til saa gennemgaaende smuk Roning, som her præsteredes, fortjener den største Anerkendelse. Tages yderligere i Betragtning, at Banen var udlagt med 550 Meter større Længde, end vore Roklubber plejer at bruge til deres Inriggerløb, maa Tiderne siges at være særdeles fine for Marinefartøjer. Største Hastighed naaedes af »Peder Skram«s *Chefsslup* med 28,7 Sek. pr. 100 m, eller 3,8 m pr. Sek. »Peder Skram«s *Travaille*, en 14 Aarers Baad, som havde 100 m Respit, blev ogsaa udmærket roet, og det store, tunge Fartøj skød en Fart af 3,30 m pr. Sek.

Næstfineste Tid havde Eskadrechefens *Slup* med 28,9 Sek. pr. 100 m eller praktisk talt samme Tid som *Chefssluppen*, idet Forskellen maa regnes i Brøkdeler af Sekunder.

Til Slutning viste de tre sejrende Fartøjer Paraderoning for en Dommerkomité, bestaaende af Formanden, Overretssagfører *Schoustrup*, Næstformanden, Arkitekt *Marston* og Ingeniør *Højding*. Ogsaa her vist fra alle tre Baade meget smuk Roning, som det maaske ved uroligere Sø vilde have været meget vanskeligt at bedømme. Eskadrechefsgruppen vandt Marineforeningens Ærespræmie for sit fuldstændigt egale Træk, smukke Opsving og ganske fejlfri Skivning, ligesom ogsaa det noget roligere Tempo gav dette Fartøj et Plus fremfor de to andre. Alle tre Fartøjer hilstes under Forbifarten med velfortjent og kraftigt Bifald. Det var smukke Præstationer, der fuldtud kom til deres Ret i en Sø, der kun krusedes af en svag Luftning. Da Mandskaberne kom om Bord, kaldtes de agter, hvorefter Formanden i velvalgte Ord takkede Underofficerer og Mænd og dernæst overrakte Eskadrechefsgruppens Styrmand, Underkanoner *Hesselberg*, et Sølvbæger med Anmodning om at fordele dets Indhold, 30 Kr., til de ti Sluproere, hvorefter han udbragte et Leve for Sejrherrerne. Medens Sejrherrer og Besejrede forsvandt forud til en velfortjent Mukke Kaffe og tørt Toj, lod Eskadrestabschefen, Kaptajn *la Cour*, pibe til Baksmonstring for Gæsterne, som troppede op i Kongens og Dronningens Kvarter. Kaptajns Løfte om paafølgende Landlov modtoges med en ganske udisciplineret og højroset Veltilfredshed og Jubel, som i sin Tid sikkert vilde have medført Løftets øjeblikkelige Tilbagetagelse, — men i Dag var der Frispas. Under Førerskab af de elskværdige Underofficerer, der stadig havde Morskab med at holde sammen paa deres urolige Bakker, besaa man dernæst det artilleristiske og elektrotekniske Vidunder, som kaldes et dansk Kystforsvarsskib. I Taarnene vist Eksercits, som sikkert fik det til at risle koldt ned ad Ryggen paa de fleste af Gæsterne, saa vidt forskellig var alt fra det, som lærtes i deres egen Tid: Elevatorernes Raslen og Granaternes Larmen undervejs til Kammeret — den Lynsnarhed, hvormed hver Mand gennem lang Træning er naaet til — Kanonernes

Præstation af op. imod 15—16 Skud pr. Minut — de store Taarnkanoners Afgivelse af et Skud hvert 16. Sekund! — Torpedorummene med deres udviklede Mekanik og 100 andre Ting besaa, og alt blev forklaret med en Lethed og Tydelighed, som vidner om Forevisernes indgaaende Kendskab og Dygtighed. Og da Forevisningen var forbi, virkede Invitationen til Kaffe med Rom og Kager, smukt serveret paa Skaffeborde paa Agterdækket, som Fri-kvarteret efter en interessant og anstrengende Time.

Som Talsmand for den Glæde, alle følte ved den sjældne Gæstfrihed og Venlighed, som mødte Gæsterne overalt og fra alle om Bord, bragte Formanden, da Tiden for Landgang stundede til, en varm Tak til Eskadrechefen og Skibschefen og deres Officerer og

Underofficerer, ikke blot for Dagen i Dag, men ogsaa for deres trofaste Arbejde i de Aar, de har maattet være paa Vagt for os alle. Kommandør *Garde* takkede og motiverede et Leve for Marineforeningen. Inspektør *Kjærulff* bragte en Tak fra Skibets Gæster, og saa faldt man paa Fartøjerne — nogle i Barkas til Hellerup, de fleste med »Søulyen« til nordre Tolbod; inden man her gik i Land takkede Næstformanden Kaptajn *Gad* for godt Førerskab ud og hjem, og hertil sluttede Passagererne sig med et rungende Leve. Dagen var begyndt i Regn, men Solen skinnede klart, inden man forlod »Peder Skram«. Maatte det være et godt Varsel om fremtidigt Lys og Fremgang for Marinen og Marineforeningen.

E. M.

HVORLEDES KOMMER MIN SØN TIL SØS?

Det hører jo langt fra til Sjældenhederne, at Drengene paa et eller andet Tidspunkt erklærer at have en ubetingelig Lyst til at komme til Søs, en Erklæring, som i mange Tilfælde mødes med en ret betinget Begejstring fra Forældrenes Side, men som vel nok i endnu flere Tilfælde stiller samme Forældre over for det Spørgsmaal: hvorledes skal den Sag gribes an, hvis vi ikke kan faa Drengen snakket fra det? Og hvad kan det føre til med de Midler, som vi kan ofre paa hans Uddannelse?

For at lette Besvarelsen af disse Spørgsmaal har jeg samlet forskellige Oplysninger, som jeg haaber at kunne gengive paa en saa anskuelig Maade, at de i Sagen interesserede kan finde Vejledning derved.

Det sidste halve Aarhundrede har som bekendt bragt mægtige Omvæltninger i Skibsfartens Former. Overgangen fra udelukkende Sejlkraft til overvældende Maskinkraft er vel nok den mest iøjnefaldende Side af Spørgsmaalet, men for den, der lever med i Skibsfarten, den, der helt eller delvis lever af Skibsfarten, viser der sig langt dyberegaaende Omvæltninger, og ikke af den Slags, som engang skete, antager faste Former; nej, ikke alene Midlerne, men Maaderne udvikles, opstaar, skifter og forlades i nøje Forbindelse med Teknikkens og Verdensudviklingens Fremskridt.

Ikke saa underligt da, at de Mennesker, som er knyttede til Skibsfarten, maa uddannes efter helt andre Regler end i »de gode, gamle Dage«. Dengang — saaledes staar det i alt Fald for os — gik man til Søs, blev efterhaanden Matros; ja, og saa gik nogle videre og blev Befalingsmænd, og saa var der egentlig ikke meget mere at sige om den Sag. Nu derimod — ja, det var det, som jeg skulde søge at udrede noget nærmere.

En almindelig Sømand er jo nok Sømand, i hvilket Skib han end kommer, men hans Muligheder for at gøre Fyldest er rigtignok yderst forskellig efter Arten og Farten af det Skib, der er Tale om. I nogle Farter kan man nøjes med Folk, der har meget faa Forudsætninger; der behøves egentlig kun et vist »Antal« Mænd, som kan bruge deres Hænder. Andre Steder fordres der særlig Uddannelse, som kun kan erhverves gennem Erfaring paa det særlige eller lignende Steder. Den mest karakteristiske Form heraf er blevet særligt fremtrædende i de senere Aar. Enkelte Rederier vokser sig meget store, kaster sig over en eller flere Specialiteter, vælger sig Skibe af bestemt Type, egnede til Fart med særlige Varearter eller i særlige Farvande. De har ikke Tid til stadig at sætte nye Folk ind i deres Fremgangsmaader og Følgen er blevet, at det ene Rederi efter det andet er slaaet ind paa den Vej, at uddanne deres egne Folk i deres egne Skoleskibe.

I den Retning kommer vi ogsaa ganske godt med her hjemme — og saa kommer der da et nyt Spørgsmaal til for den unge Mand: skal jeg søge Sømandsuddannelse i al Almindelighed? eller skal jeg søge den i et enkelt Selskab? og hvilket giver mig da de bedste Muligheder?

Ved Siden af disse Spørgsmaal kommer der atter andre for dem, der har Øjnene vendt mod Sejlskibet under Orlogs-

flaget; der er Uddannelsen ejheller efterhaanden bleven mere lige til, nej, tværtimod.

I det følgende vil jeg gaa gradvis frem og beskrive de enkelte Stillinger samt deres indbyrdes Forbindelse.

Skibsdreng (Dreng). Den, der vil tjene sit Brød i Hanflaaden som egentlig Sømand, maa begynde som Dreng om Bord. Hertil fordres ingen Foruddannelse eller særlige Kundskaber. Derimod er det af Vigtighed at være sund og frisk af Legeme og have gode Øjne og Øren. Hvis Vedkommende ikke har personligt Bekendtskab til en bestemt Reder eller Skibsfører eller kan faa Anbefaling med til en saadan, maa han søge Hyre gennem et Forhyringskontor eller en Forhyringsagent. Har han derefter faaet Hyre i et Skib, begynder Læretiden; d. v. s. Undervisning i egentlig Forstand er der ikke Tale om, hvorimod de overordnede og ældre om Bord selvfølgelig vil vejlede og retlede Drengen; men den, der kan bruge sine Øjne, Øren og Hænder bedst, naar hurtigst og sikrest frem til at kunne paatage sig Tjeneste i den næste Grad, der kaldes

Ungmand. I denne Stilling maa den unge Mand sejle indtil han anser sig selv for dygtig nok til at kunne mønstre som

Letmatros og ligeledes senere som

Matros.

Hvor længe man skal sejle i hver Stilling og hvad man skal kunne for at rykke frem, er der ingen faste Regler for; det faar Vedkommende nok selv Erfaring for efterhaanden; men det skal der dog siges, at den, der mønstrer som noget mere end han har Evner til, nok paa en utvetydig Maade skal blive belært om sit Fejlgreb, baade af dem, i hvis Tjeneste han har stillet sig, og af de Kammerater, som bliver nødt til at udføre de Dele af hans Arbejde, som han ikke selv er voksen.

Den Søfart, som erhverves i de forannævnte Stillinger, bør opnaas saavel i Sejl- som i Damp- eller Motorskibe. Af en dygtig og duelig Sømand kræves saa meget, at han ikke kan nøjes med ensidig Uddannelse i en enkelt Art Skibe. Ligeledes har det ogsaa sin Betydning, hvor Sejlskibet foretages. En Sømand maa se noget af alt.

Saa længe han sejler, har han Kost og Løn om Bord. Hvor stor Lønnen er, afhænger af Forholdene og Tiderne, men som Regel kan den Sømand, der vil føre et ordentligt Liv, lægge noget op eller sende det hjem.

Dette gøres bl. a. ofte af dem, der ønsker at gaa videre frem; thi i den Tid, da de læser til

Styrmand, maa de opholde sig ved en Navigationsskole.*) Det siger sig selv, at gode Skolekundskaber vil være en stor Hjælp under Læsningen. Der lægges megen Vægt paa Dansk, baade mundtligt og skriftligt; en Befalingsmand i et dansk Skib maa kunne beherske sit Modersmaal godt. Færdighed i Regning ses der ogsaa meget paa, ikke alene

*) Saadanne findes i København, Aalborg, paa Bogø og Fano (Nordby), i Marstal, Rønne og Svendborg.

til Brug ved de rent navtiske Beregninger, men ogsaa til de daglige Krav vedrørende, Last og Ladning og meget mere. For at faa Ret til at fare som Styrmand i dansk Skib, skal Vedkommende ikke alene have bestaaet Styrmandseksamen, men han skal have en vis, nærmere bestemt Søfart. Det er imidlertid ikke nødvendigt at al Søfarten opnaas før Eksamen. Desuden skal han bestaa en Øjenprøve.

Skibsfører kan en Styrmand blive, naar han har gjort en vis — i Loven fastsat — Tjeneste som Styrmand og har bestaaet Skibsførereksamen. Han skal være fyldt 25 Aar.

Styrmænd og Skibsførere kan paa visse Betingelser blive Reserveløjtnanter i Marinen, men herom senere.

Der kan desuden opnaas Ret til at føre mindre Skibe paa indskrænket Omraade, uden at Vedkommende først har taget Styrmandseksamen. Han maa derimod — efter at have opnaaet en vis Søfart — underkaste sig enten *Sætte-skipperprøven* eller *Kystskipperprøven*. Fordringerne til den første er noget større end til den sidste, men Rettighederne staar naturligvis i Forhold dertil. Forberedelse til disse Prøver finder Sted enten ved Navigationsskolerne eller ved særlige Fiskeskipperskoler, som udelukkende underviser med de to nævnte Prøver som Formaal. For Tiden findes statsunderstøttede Fiskeskipperskoler i Frederikshavn, Grenaa, Esbjerg og ved Snoghøj (ved Fredericia). Undervisningen ved sidstnævnte er dog noget anderledes end ved de øvrige, da den er en Fiskerhøjskole.

Ingen kan blive Sætteskipper eller Kystskipper før han er fyldt 23 Aar.

Paa dette Sted vilde det være rigtigt at nævne nogle særlige Stillinger om Bord.

Tømmermand. En saadan anvendes i de fleste større Damp- og Sejlskibe, men i de aller fleste Tilfælde maa han tillige gøre Matrostjeneste, altsaa være uddannet som Sømand foruden i sit særlige Fag.

Sejlmager bliver der selvfølgelig hovedsagelig Brug for i Sejlskibe. Om hans Uddannelse og hans Arbejde om Bord kan siges noget lignende som for Tømmermandens Vedkommende.

Smed. Kun sjældent, og da i Langfarts-Sejlskibe er der Brug for Smed. Han maa ogsaa kunne gøre almindelig Sømandstjeneste.

Som allerede nævnt i det foregaaende, har man indset Ulemperne ved at lade de unge Mennesker, der gaar til Søs, udelukkende lære deres Fag gennem personlige Erfaringer ledsaget af tilfældig Vejledning af de ældre blandt Mandskabet, d. v. s. i de fleste Tilfælde hyppigt skiftende Personer, som vel kun rent undtagelsesvis har Begreb om systematisk Undervisning.

For at bøde paa disse Mangler er man slaaget ind paa forskellige Veje.

Man har udrustet *Skoleskibe*, d. v. s. Skibe, hvor de unge Begyndere kommer om Bord i stort Antal for under virkelig Vejledning og gennem systematisk Undervisning at lære Begyndelsesgrundene til Sømandskundskaben. For det første er dette mere betryggende for Forældrene end, naar deres Søn skal alene ud med et tilfældigt Skib mellem ukendte Personer. Dernæst har det den Fordel for Drengen selv, at det ret hurtigt kan afgøres, om han overhovedet eigner sig til Sølivet. Hvis han ikke gør det, er det bedst for ham hurtigst muligt at faa fat paa en anden Gerning. Eigner han sig derimod til Livet om Bord, kan han i et Skoleskib paa langt kortere Tid end ellers faa de nødvendige Begyndelsesgrunde lært og derefter paatage sig Tjeneste i mere ansvarsfulde Stillinger.

Her hjemme har vi for Tiden kun et søgaaende Skoleskib, nemlig »Georg Stage«, som udrustes hvert Aar til Sejlskib i omtrent 5 Foraars- og Sommermaaneder. Det kan medtage ca. 80 Drengene mellem 14 og 18 Aar, saafremt de har til Hensigt at fortsætte som Sømand. Ophold og Undervisning om Bord er fri; derimod kræves der en bestemt Udrustning med Tøj o. s. v., hvad der koster ca. 85 Kr., dog kan der i nogle Tilfælde gives Hjælp til Udrustningen

af ubemidlede. Oplysning om Betingelserne og Ansøgningsblanket faas ved Henvendelse til »Georg Stage«s Kontor, Nørrevoldgade 16, København K. Den, der bliver antaget til at sejle med Skoleskibet, er bundet til at gøre hele Togtet med, men paa den anden Side vil han blive hjulpet — saa vidt muligt — til at faa Hyre straks efter Tøgtets Afslutning, og hidtil har man kun kunnet glæde sig over den Efterspørgsel, der har været efter »Georg Stage«-Drengene.

Nogle Rederier har for deres eget Vedkommende indrettet sig paa skolemæssig Uddannelse af unge Sømand. Da et enkelt Rederi imidlertid ikke kan gaa til et saa kostbart Foretagende som at holde et Skib, der kun er indrettet til Skolebrug, nøjes man med i bestemte af Rederiets Skibe at samle et passende Antal unge Mennesker, som dér faar en særlig og regelmæssig Uddannelse og Oplæring under kyndig Vejledning. Af let forstaaelige Grunde ser vedkommende Rederi naturligvis ikke gerne, at disse unge Mennesker, hvis Uddannelse der er kostet paa, tager Hyre andet Steds, og Rederierne stiller derfor visse Betingelser for Antagelse.

Sømandshøjskolen i Svendborg har et stilleliggende Skoleskib og underviser bl. a. Begyndere i Sømandskab og flere Fag. Der er Sommerskole fra April til Juli og Vinterskole fra 1. Novbr. til 31. Marts. Opholdet koster 50 Kr. maanedlig, dog med Fradrag af 10 Kr. maanedlig, som tilskydes af Staten. Alle Eleverne har Ophold og Kost enten paa Skolen eller om Bord i Skoleskibet. Der er ingen Tvang med Hensyn til Paaklædningen. Opholdet skal være mindst 2 Maaneder. Skolen søger at faa Drengene anbragt i de bedste Skibe og søger at hjælpe dem senere indtil Styrmandseksamen skal tages.

Sømandshøjskolen har Vinterkursus for befarne Sømand, som undervises i adskillige praktiske og teoretiske Fag. Opholdet (og Undervisningen) koster 50 Kr. maanedlig, hvorfra drages Statens Tilskud (10 à 15 Kr. maanedlig).

Nærmere Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Skolen.

Jeg sagde før, at der for en Skibsdreng ikke forredes nogen Foruddannelse, men selvfølgelig har den dygtigste de bedste Muligheder for at komme frem til Søs — ligesom andre Steder. En Dreng, der vil ud at sejle, burde være ferm i at tage paa og benytte alle almindelige Stykker Værktøj — mere end 2 Tommelfingre maa han ikke have. Og saa skal han ikke undse sig for at gaa i Lære i Mors Køkken — tværtimod. Jo mere Kendskab han har til almindelig Madlavning, Opvask, Renlighed og Orden med Tilbehøret, des bedre for ham senere; thi mangen Dreng maa hjælpe Kokken, navnlig i smaa Skibe, og i en snæver Vending bliver han da ogsaa sat til paa egen Haand at tilberede det ene eller det andet. Der er heller ingen Opvarter eller Tjener ved Mandskabets Maaltider; saa kan man jo selv gætte paa om det bliver den ældste eller den yngste, der maa springe. Men altsaa med Hensyn til Madlavningen vil der kunne forventes tydelige og utvetydige Tilkendegivelser af — navnlig Utilfredshed i Forhold til Arten af det Brok, som det lykkes Drengen at fremstille. Man kan naturligvis faa Tilgivelse for mange Fejl i denne Verden, men for at ødelægge en Mands Mad, — nej!

Alt det foregaaende omhandler Dæksbesætningen. Jeg skal nu tale lidt om Maskinbesætningen.

Kullempen kan enhver blive, der har Kræfter til den Tjeneste; derfor maa et ungt Menneske være godt udviklet og vant til Arbejde med Hænderne før han søger ud i den Stilling.

Naar Vedkommende er blevet skibsvant og har tilegnet sig passende Kendskab til Arbejdet paa Fyrpladsen og i Maskinen, kan han gaa over til at blive

Fyrbøder, af hvem der til Tider ikke fordres saa lidt i Retning af omhyggelig Pasning af Fyrene og af Medhjælp i Maskinen. Det er ingen Nødvendighed først at have sejlet som Kullempen; en Mand, der har været Fyrbøder

ved Maskinanlæg i Land, kan godt mønstre som Fyrbøder i Skib.

Motorpassere skal bestaa en bestemt Prøve; desuden skal de have Værksteduddannelse og have sejlet mindst 1 Aar som Fyrbøder eller Medhjælper i Maskinen. De skal være fyldt 18 Aar, men har saa Ret til at være Motorpasser i Skib med vis, mindre Maskinkraft.

Maskinpassere skal have bestaaet en Maskinpasserprøve samt have faret til Søs i mindst 2 Aar som Fyrbøder og Medhjælper eller Overfyrbøder i Skibe af vis Størrelse. Maskinpassere har Ret til at passe Maskinen i mindre Dampfartøjer.

Undermester kan man blive enten efter at have været Maskinpasser en vis Tid eller ogsaa efter at have været Fyrbøder og Medhjælper i Dampskib efter bestemte Regler. Selvfølgelig fordres der ogsaa en Eksamen.

Til at blive *Maskinmester af 2. Klasse* kræves, at vedkommende enten har været Maskinpasser eller Undermester eller — efter visse Regler — har forrettet Maskintjeneste i Damp- eller Motorskib.

Endelig kan Maskinmestre af 2. Klasse blive *Maskinmestre af 1. Klasse* efter bestemt Sejlad og forudsat, at Vedkommende er fyldt 25 Aar.

De forskellige Maskin-Stillinger medfører selvfølgelig forskellige Berettigelser, men herom maa Vedkommende helst skaffe sig Oplysning gennem »Lov om Sønringen«; det vilde føre for vidt at gaa i Enkelthederne her.

Foruden de Dele af Besætningen, som gør Tjeneste paa Dækket og i Maskinen, findes der — i alt Fald i større Skibe — endnu nogle Personer om Bord.

Kahytsdreng (Messedreng) kaldes det unge Menneske, som uddanner sig til at blive Opvarter om Bord. Han har som Regel ikke noget med Skibstjenesten at gøre og er altsaa ikke Sømand i egentlig Forstand.

Opvartere findes navnlig i Passagerskibe. Det er ikke strengt nødvendigt, at de begynder som Kahytsdreng. Hvis de er uddannede som Opvartere i Land, kan de straks paatage sig tilsvarende Tjeneste i et Skib, forudsat at de er søstærke.

Hovmester (Steward) findes i de fleste større Skibe. Hele Bespisningen ligger under ham. Han kan samtidig være Kok. Som Regel er det tidligere Sø-Opvartere eller Kokke, som paatager sig denne Stilling.

Kok (Skibskok) kan begynde som Kokkedreng eller Koks-math og efterhaanden lære det nødvendige gennem Skibstjeneste. Da det imidlertid har stor Betydning, at Kokken kan lave noget ordentligt af de Ting, som findes om Bord — er man paa Søen, kan man jo ikke springe hen paa Hjørnet og købe, hvad man mangler — saa har man i de senere Aar adskillige Steder bestræbt sig for at give Kokkene en passende Uddannelse, før de mønstres ud.

Der er saaledes i København oprettet en Kokkeskole i et ældre, stilleliggende Skib. Her oplæres Kokkene til at lave Mad, fuldstændig som om Skibet var paa Søen. Til-lige er der rig Lejlighed til at lære Opvartering, da Skibet er indrettet som Restauration, for at der kan blive Afsæt-ning paa Maden, som der jo helst maa laves meget af for Øvelsens Skyld.

Angaaende Optagelse som Elev paa denne Kokkeskole maa man henvende sig til »Skoleskibet for Skibskokke«, Havnegade.

Sømandshøjskolen i Svendborg giver ogsaa Undervisning i Madlavning for Kokke i Vintermaanederne, naar mange Søfolk har Ophold paa Skolen. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Skolen.

Radiotelegrafister anvendes mere og mere i moderne Skibe. Paa Grund af Radiotelegraferingens Betydning baade som Meddelelsesmiddel og som Sikkerhedsforanstaltning i Nøds-tilfælde, samt fordi en Radiostation simpelt hen ikke kan undgaa at høre mange Telegrammer, som er ham uved-

kommende, er der af Myndighederne stillet bestemte Krav vedrørende Radiotelegrafisters Uddannelse og Ansættelse.

I København er oprettet et Par Radiotelegrafskoler, som dog ikke fører Eleverne frem til Eksamen til Certifikat af 1. Klasse. Den afsluttende Undervisning og Eksamen finder Sted i Svendborg.

I Svendborg er oprettet »Centralundervisningsanstalten i Radiotelegrafi«. Forberedelsestiden for Opnaelse af Certi-fikat af 2. Klasse er 6 Maaneder, af 1. Klasse 12 Maaneder. Der afholdes Eksamen 3 Gange om Aaret. Ved Optagelse fordres kun, at Eleven har gode, almindelige Skolekund-skaber. For at gøre Uddannelsen saa fyldig som muligt, er der oprettet en Korrespondancestation i den gamle Fre-gat »Jylland«, som ligger opankret ved Juelsminde (Jylland). (Under de nuværende Forhold, medens Verdenskrigen raser, er denne Stations Virksomhed dog indstillet).

Hvad der i det foregaaende er omtalt, har alt taget Sigte paa Uddannelse i Handelsflaaden, d. v. s. i Skibe, hvis Be-hov af Mandskab skifter med Tiderne, dog i store Træk paa den Maade — Krigens Indvirkning fraregnet — at ikke alene Danmarks, men hele Verdens Handelsflaade har været under ret jævn Tiltagende i en Aarrække. Der er næppe Udsigt til, at dette Forhold vil forandre sig. Der vil føl-gelig i stigende Grad være Brug for ny Tilgang af Mand-skab — men skulde det hænde, at Forholdene blev van-skelige eet Sted, saa staar det næsten altid en Sømand aabant at søge et andet Sted hen for at faa Hyre.

Anderledes stiller det sig for dem, der ønsker at opnaa Stilling under militære Forhold til Søs. Her er der for det første ikke Tale om at flytte fra et Land til et andet, og dernæst er der inden for det enkelte Land gennem Lovgivningen sat en bestemt Grænse for Antallet af Pladser. I nøje Forbindelse hermed er der foreskrevet mere eller mindre strenge Bestemmelser vedrørende Kravene for Ad-gang til de enkelte Stillinger.

Jeg skal i det efterfølgende søge i store Træk at frem-stille Betingelserne for Optagelse i de forskellige Grene af den militære Tjeneste, samt meddele, hvilket Antal af unge Mænd der kan forvente Ansættelse hvert Sted.

Konstabelskolen uddanner unge Mænd, som agter at blive Underofficerer og hermed ligestillede. For at kunne op-tages maa Vedkommende fylde 14, 15 eller 16 Aar i det Kalenderaar, da han indstiller sig til Adgangsprøven. Des-uden maa han have sund og fejlfri Legemsbeskaffenhed og han bliver underkastet en Prøve med Hensyn til Syn og Hørelse. Adgangsprøven bestaar i 1) mundtlig og skrift-lig Dansk, 2) Regning og 3) Skrivning. Fordringerne svarer nærmest til det, der er lært i Kommuneskolen ved Udløbet af den skolepligtige Alder. Prøven afholdes hvert Aar i Begyndelsen af Maj. Et Par Maaneder forinden udgaar Bekendtgørelse derom. De der ønsker at indstille sig til Prøven, maa indsende skriftlig Anmeldelse til Skolens Chef og vedlægge forskellige Attester efter nærmere Opgivelser.

Af de bedst bestaaede udtages et af Ministeriet bestemt Antal *Lærlinge* (i de senere Aar ca. 38), som derefter kom-mer ud med et Øvelsesskib, hvor de prøves i ca. 5 Maa-neder. Ved Togtets Slutning udtages et bestemt Antal af de bedst bestaaede (f. T. ca. 30), medens de overskydende ikke kommer i Betragtning.

De antagne kommer ind paa Skolen som *Konstabelelever* i yngste Klasse, der har en Dæks- og en Maskindeling. Der bliver taget Hensyn til Ønsker af de antagne Lærlinge i Rækkefølge indtil det fastsatte Antal er naaet i hver De-ling. Dæksdelingen bliver senere delt i en Artilleri- og en Matrosdeling.

Skoleuddannelsen afsluttes i Løbet af 6 Aar gennem te-oretisk og praktisk Undervisning i Land og om Bord i Øvelsesskib. De Konstabelelever, som bestaar Overgangs-prøven efter de første 3 Aars Forløb, bliver Konstabler, og disse udnævnes efter yderligere 3 Aars Undervisning og bestaaet afsluttende Prøve til Overkonstabler, med For-pligtelse til at tjene i Søværnet i 4 Aar.

Konstabeleleverne og Konstablerne har Ophold (i Land eller om Bord), Undervisning og Beklædning frit. Konstablerne faar desuden Løn ifølge de gældende Love. Derimod kan ingen fordre sin Afsked fra Skolen i Løbet af de 6 Undervisningsaar (og altsaa heller ikke de følgende 4 Aar, hvis Vedkommende bestaar Afgangsprøven).

Naar de unge Mænd er blevne Overkonstabler, er de Underofficerer eller hermed ligestillede, og henhører henholdsvis til et af de nedennævnte Korps, i hvilke de efterhaanden kan naa frem til de vedføjede Stillinger:

Artillerikorpsset:

Artillerioverkonstabel.
Underkanoner.
Kanon.
Overkanoner.
Løjtnant.

Matros- og Søminekorpsset:

Matrosoverkonstabel.
Underbaadsmand.
Baadsmand.
Overbaadsmand.
Løjtnant.

Maskinkorpsset:

Maskinoverkonstabel.
Maskinist af 3. Klasse.
Maskinist af 2. Klasse.
Maskinist af 1. Klasse.
Maskinmester.

Paa *Kadetskolen* uddannes unge Mænd, der skal være 1) Officerer og 2) Marineingeniører.

For at blive *Søkadet*, skal Vedkommende have tjent ca. 2 Maaneder til Orlogs som *Lærling* eller have sejlet et Togt til Koffardis med et Skoleskib. Ansøgning om at komme ud som Lærling stiles til Marineministeriet (som fastsætter de nærmere Betingelser for at kunne komme i Betragtning). For at kunne indstille sig til Adgangsprøven til Kadetskolen maa Vedkommende have bestaaet Realeksamen eller have naaet en dertil svarende Modenhed (alm. Forberedelseseksamen, Bevis for at kunne oprykkes i 2. Gymnasieklasse el. lign.).

Adgangsprøven afholdes hvert Aar i Slutningen af April eller Begyndelsen af Maj. Bekendtgørelse herom udstedes omtrent 2 Maaneder forud.

De, som ønsker at fremstille sig til Adgangsprøven indsender en egenhændig skreven Anmeldelse til Chefen for Kadetskolen og vedlægger forskellige, nærmere opgivne Attester m. m.

Ingen kan indstille sig senere end i det Kalenderaar, hvori han fylder 19 Aar, og ingen kan indstille sig mere end 2 Gange.

Forud for Adgangsprøven underkastes Vedkommende en Undersøgelse af Legemsbeskaffenhed, Syn og Hørelse. Forefundne Mangler kan altsaa medføre, at der ikke bliver noget af at gaa den Levevej.

Da Landets Skoler har en vis Ret til at lægge mere eller mindre Vægt paa enkelte Fag, anbefales det den unge Mand, som tænker paa at blive Officer, i Tide nøje at sammenligne Kravene ved Adgangsprøven med vedkommede Skoles Læseplan. Er Uoverensstemmelserne for store, maa han sørge for ekstra Undervisning, for selv om det er almindelig Brug at gennemgaa et Kursus før Eksamen, kan dog ikke alt naas paa det.

Efter bestaaet Adgangsprøve udtages et af Ministeriet bestemt Antal i Rækkefølge til at deltage i Kadetskibets Øvelsestogt for dér at underkastes Prøver om Bord. De benævnes Aspiranter. Af de ved Togtets Slutning bestaaede Aspiranter udtages atter et Antal til Optagelse paa Skolen

som Søkadetter. Skoleuddannelsen med Læsning, Øvelsestogter og Prøver strækker sig over ca. 4¹/₂ Aar.

Der er ogsaa holdt en anden Vej aaben til at blive Søkadet — hvis Forholdene gør det ønskeligt —, nemlig for unge Mænd, der har bestaaet Studentereksamen (fortrinsvis paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie), været underkastet Undersøgelse af Legeme, Syn og Hørelse og derefter har sejlet ca. 2¹/₂ Maaned med Kadetskibet som Aspiranter og endelig har bestaaet en Tillægsprøve i September. Disse Kadetter vil altsaa komme til at gaa i Klasse med de andre Kadetter, der har været 1 Aar paa Skolen, og deres Uddannelse kommer saaledes til at strække sig over ca. 3¹/₂ Aar.

Der kan optages indtil 6 Søkadetter aarlig paa denne Maade, men ingen kan indstille sig senere end i det Kalenderaar, i hvilket han fylder 20 Aar, og ingen kan indstille sig mere end 2 Gange. Bekendtgørelse om Optagelse paa denne Maade udgaar i Oktober Aaret forud.

Søkadetternes Antal i hver af de to yngste Klasser er normalt 9, i hver af de to ældste Klasser 6, men Tallene kan af Ministeriet forandres efter Behovet.

Kadetterne har Ophold, Undervisning og Uniform frit; de to ældste Aargange lønnes. Bøger o. lign. skal de selv anskaffe.

Søkadetter, der har bestaaet Afgangsprøven og tilendebragt deres Uddannelse, udnævnes til Sekondløjtnanter og er forpligtede til derefter at tjene 4 Aar ved Søværnet.

Ingeniørkadetter optages paa Kadetskolen paa samme Maade som Søkadetter, dog staar »Studentervejen« ikke aaben for dem, og i Stedet for Lærlinge-Sejlads skal de efter at være fyldt 14 Aar have haft 1¹/₂ Aars Værkstedsuddannelse paa Orlogsværftet eller et tilsvarende Sted. Som Regel optages der kun Ingeniørkadetter hvert andet Aar. Deres Antal er normalt 4 de to første Aar paa Skolen, 3 de to sidste Aar. Deres Undervisning falder saa vidt muligt sammen med Søkadetternes, men selvfølgelig har de adskillige, særlige Fag og skal tillige have Værkstedsuddannelse.

Efter bestaaet Afgangsprøve og tilendebragt Uddannelse udnævnes Ingeniørkadetterne til Ingeniørassistenter og er forpligtede til at tjene 4 Aar ved Søværnet.

De opnaaelige Officersgrader for forannævnte unge Mænd er:

Sekondløjtnant.
Premierløjtnant.
Kaptajn.
Kommandør.
Kontreadmiral.
Viceadmiral.

Ingeniørassistent.
Marineingeniør.
Marineoveringeniør.
Marinestabsingeniør.

(NB. I al Almindelighed besættes de højere tekniske Stillinger ved Orlogsværftet med Personel, der har gennemgaaet Uddannelsen til Ingeniørassistent).

Som *Intendanturkonstabler* antages værnepligtige, der har gjort Tjeneste ved Søværnet, samt Konstabler. De forpligter sig til 4 Aars Tjeneste ved Søværnet som Intendanturkonstabler. Efter en nærmere fastsat Uddannelse med paafølgende Prøve kan de forfremmes til

Intendanturoverkonstabler. De af disse, som ikke hjemsendes, forpligter sig til at tjene ved Søværnet i 4 Aar; derefter forpligter de sig til Tjeneste for 1 Aar ad Gangen. De kan opsiges til Hjemsendelse med 3 Maaneders Varsel. Forfremmelsen kan finde Sted til

Underintendant af 3. Klasse, og efterhaanden til 2. og 1. Klasse, samt derfra videre til

Intendant.
Overintendant.
Stabsintendant.

Til *Intendanturassistenter* kan udnævnes Kadetter, der har bestaaet den afsluttende Prøve efter 2 Aars Uddannelse paa Kadetskolen, men som ikke rykkes op i næste Klasse. Ligeledes kan udnævnes unge Mænd med Studentereksamen, som har aftjent Værnepligt ved Søværnet og har bestaaet en Tillægsprøve. Intendanturassistenterne forpligter sig til 4 Aars Tjeneste ved Søværnet. De kan forfremmes til

Intendant.
Overintendant.
Stabsintendant.

Underlæger. Unge Mænd, som studerer Medicin, kan, hvis de har faaet Vedtegning derom paa Sessionen, komme til at aftjene deres Værnepligt som Underlæger. Der tages dog højst 10 om Aaret.

Til *Reservelæger* kan udnævnes Underlæger, der har bestaaet medicinsk Embedseksamen, naar de har deltaget i et Søtogt eller i en af de i Hærloven fastsatte Øvelser.

Til *Korpslæger* kan udnævnes Læger, dog fortrinsvis Reservelæger.

De følgende Grader er:

Overlæge,
Stabslæge,

(hvoraf en fungerer som Generallæge for Korpset).

Indtil videre antages unge Mænd med Styrmandseksamen, men ikke over 28 Aar gamle, som Elever paa Reservekadetskolen. Der antages som Regel ca. 20 Elever aarlig. Under de forhaandenværende Forhold afholdes Skolen fra September til Februar, fortrinsvis om Bord i et af de udrustede Skiibe. Fra Antagelsen til December er Eleverne Reservekadetter af 2. Klasse, herefter Reservekadetter af 1. Klasse. Efter bestaaet Afgangsprøve kan de dertil egnede udnævnes til *Reserveøjtnanter*. Andragende om at komme i Betragtning til Optagelse paa Skolen indsendes til Chefen for Orlogsværftet efter forudgaaende Bekendtgørelse i Bladene.

Der indkaldes hvert Aar et Antal unge Mænd til Aftjening af Værnepligten ved Søværnet. De tages fra hele Landet, men den største Del kommer fra de østlige Landsdele og København. Ikke alle de indkaldte kommer til Søs, en Del forbliver til Tjeneste paa Orlogsværftet og andre Steder. De indkaldte er saavel søvante, som Folk, der ikke har haft med Søen at gøre, men som paa Grund af deres Livstilling er egnede til Tjeneste i Flaaden. Denne Ordning finder Sted, fordi der i moderne Krigsskibe er saa mange og forskelligartede mekaniske Hjælpemidler og særegne Tjenestegrene, at man ser sin Fordel ved at benytte Folk, der paa forskellig Maade er faguddannede, og desuden er Sandsynligheden ogsaa større for i Hast at kunne faa saadanne tidligere Værnepligtige samlede under alvorlige Forhold end søfarende Folk — selv om der til enhver Tid kunde skaffes nok af disse til Uddannelse.

En Del af de indkaldte Menige bliver efter en kortere Uddannelse udtagne til *Reserveunderofficerer* af forskellig Art.

Til fast Tjeneste ved Søværnet kan af Chefen for Orlogsværftet antages:

1) *Minematroser*, som ansættes paa et Aar ad Gangen.

2) *Korpsartillerister* og 3) *Korpsmatroser*, som ved Antagelsen forpligter sig til Tjeneste i indtil 2 Aar, derefter ansættes de paa et Aar ad Gangen. Efter at have gennemgaaet en Uddannelse og bestaaet en Prøve kan de forfremmes til henholdsvis

Overartillerister og
Overmatroser,

men forpligter sig ved Forfremmelsen til at gøre Tjeneste ved Søværnet i 4 Aar; derefter forpligter de sig for 1 Aar ad Gangen.

4) *Fyrbødere*, som ansættes paa 1 Aar ad Gangen. Efter at have gennemgaaet en Uddannelse og bestaaet en Prøve, kan de forfremmes til *Overfyrbødere*, men forpligter sig ved Forfremmelsen til at gøre Tjeneste ved Søværnet i 4 Aar; derefter forpligter de sig for 1 Aar ad Gangen.

Til disse 4 Klasser antages navnlig Mænd, der har aftjent Værnepligten ved Søværnet.

5) Til Tjeneste ved Undervandsbaadene kan antages yngre Folk, som Regel under 25 Aar gamle, der har en fejlfri Legemsbygning og som i det hele taget efter deres Livstilling og Gerning anses for skikkede til Undervandsbaadstjeneste.

Jeg mener nu at have omtalt alle de Stillinger til Søs, som har nogen Betydning for unge Mænd, der skal vælge sig en Livsstilling. Jeg har med Forsæt undladt at komme ind paa Betingelser m. m. vedrørende de mere fremrykkede Stillinger; thi den unge Mand, som i Dag vælger at gaa til Søs, maa jo tjene en Del Aar i underordnet Stilling, og i Løbet af den Tid kan mangt og meget forandres ad Lovgivningens eller anden Vej. I den Retning maa det være hans egen Sag at holde sig underrettet om Betingelserne for Fremgang ad den Vej, han ønsker at gaa.

Til Slut ønsker jeg at udtale, at, hvad jeg her har skrevet, kun maa tages som en Vejledning; det skal ikke være en Opfordring til at søge den og den Stilling til Søs, ej heller skal det være nogen udtrykt Anbefaling for den enkelte. I den Retning maa enhver handle efter sin Lyst og Evne samt modent Overlæg og de Omstændigheder, som kan have Indflydelse. Muligt gælder det for Sølivet mere end for andre Livsstillinger, at mangan ung Fyr gaar ind dertil med langt større Forventninger, end Virkeligheden kan skaffe opfyldt. Han maa saa tage sin Skuffelse og fortsætte med nedstemte Fordringer — eller søge sig noget andet. Men det skal tillige være sagt paa dette Sted, at det gode Navn, som den danske Sømandsstand har ude i Verden, ikke kunde være opnaaet, hvis ikke Hold efter Hold gennem Slægtledene havde udført deres Gerning med Lyst, Alvor og Samvittighedsfuldhed.

Jeg vil gerne ende med en Leverage for alle og enhver, der gaar til Søs; jeg har fundet den i et Vers, hvori der staar:

*Skriv hjem til Mor,
Skriv hjem til Mor,
Glem nu ikke at skrive til Mor.*

F. B. FRODA,
Kaptajn i Søværnet.

U. S. A.'S KRIGSFLAADE

Selv om de Forenede Stater først senere vil blive i Stand til at gøre deres Indsats i Verdenskrigen med en Hær af *virkelig* Betydning, har Staterne til Gengæld en meget betydelig Flaade, som kan tage Samarbejdet op med de allierede Magters Stridskræfter paa Havet. Den staar som Nr. 3 blandt Verdens Mariner. I 1916 bestod den af: 14 Dreadnoughter (tils. 467,450 Tons), 25 Kampskibe (340,146 Tons), 12 pansrede Krydsere, 5 Krydsere af 1ste Klasse, 3 af 2den Klasse, 16 af 3die Klasse, 48 Destroyere, 8 Rum-Søs-Torpedobaade og 75 U-Baade af ukendt Tonnage.

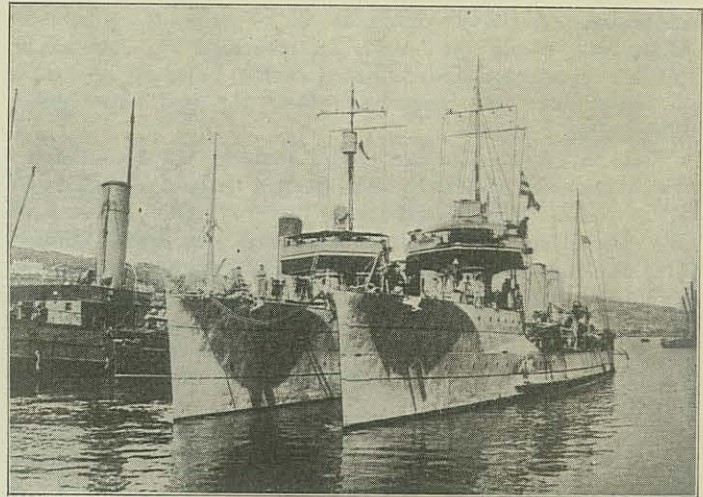
De 14 Dreadnoughtere er: *Michigan, South Carolina, Delaware, North Dakota, Florida, Utah, Wyoming, Arkansas, New-York, Texas, Nevada, Oklohama, Pensylvania* og *Arizona*. De nyeste blandt disse Skibe er: *Oklohama* og *Nevada*, der er 178 m i Længden, 29 m i Bredden og har et Deplacement af 27,500 Tons; endvidere *Pensylvanien* og *Arizona* med en Længde af 183 m, en Brede af 29 m og et Deplacement af 31,500 Tons. Disse Skibe har kun én stærkt panserbeskyttet Skorsten. De er bevæbnede med 10 og 12 Stk. 356 mm Kanoner, anbragte i 4 Taarne, 21 à 22 Stk. 127 mm's og 4 Stk. 47 mm's. Som Brændsel anvender de Petroleum.

I August 1916 vedtog Parlamentet og Senatet et overordentlig kostbart Flaadeprogram. Efter dette Program skal Marinestyrelsen før den 1. Juli 1919 have paabegyndt Bygningen af 10 Kampskibe, 6 Kampkrydsere, 10 Spejderskibe, 50 Destroyere, 9 Eskadre-U-Baade, 58 Kyst-U-Baade og 13 Hjælpekrydsere. Bekostningen med dette Program er anslaaet til over 3 Milliarder Francs.

Den 25. Oktober paabegyndtes Bygningen af 4 Kampskibe paa 32,600 Tons, beregnet paa en Fart af 21 Knob og armerede med 8 Stk. 406 mm's Kanoner — større end nu eksisterende Skibskanoner — deres Ammunition vejer 7,600 kg og deres Skudvidde er indtil 16 km. Disse Kampskibe vil faa Navnene: *Colorado, Maryland, Washington* og *West-Virginia*. Samme Dag paabegyndtes ogsaa Bygningen af 20 Destroyere paa 1185 Tons, beregnet paa en Fart af 35 Knob.

Paa en eneste Dag er der altsaa sat Nybygninger i Gang paa over 154,000 Tons tilsammen.

Yderligere er Kølen lagt til 4 Kampkrydsere paa 35,000 Tons af 259 m's Længde og med en Fart af 32 à 35 Knob.

Amerikanske Torpedobaade i britisk Farvand

De skal bestyckes med 10 Stk. 306 mm's Kanoner og koster 106 Millioner Francs — hvoraf 20 Millioner medgaar til Panseret og Bestykningen.

De Forenede Staters Marine-Budget, som i 1913—14 var 702 Millioner, oversteg i 1916—17 1600 Millioner. I Tilfælde af, at det i 1917—18 havde været et *Freds-Budget*, vilde det naa en Sum af 2 Milliarder.

Allerede nu vil de Forenede Staters Flaade være en mægtig Støtte for de allierede. Og naar Flaadeprogrammet er gennemført, vil Staterne — *næst efter England* — eje Verdens mægtigste Flaade.

S. F.

FRA VALKYRIENS TOGT TIL ØSTASIEN

1899—1900

PAA TOGT MED »VALKYRIEN«

(Fortsat)

Uddrag af en Dagbog
ført om Bord af
»457«

(Meddelt ved H. Hjorth).

Selv om paa den store Færd
vi har festet fjærn og nær,
lige klart vort Maal dog staar:
Danmarks Ære, hvor vi gaar.

Bangkok — Saigon.

²⁵/₁₂. Straks om Morgenen ved Udpurringen spillede Musiken Julesalmer; det lød kønt i den friske, klare Morgenluft. Efter en let Rengøring ryddede vi Agterdækket, og straks efter kom den danske Konsul om Bord under Salut af syv Skud. Tog en Del Proviant om Bord og lettede derpaa Kl. 8. Vejret var straalende, men uhyre varmt. Kl. 10 Gudstjeneste; derpaa Frihed Resten af Dagen. Der vankede igen Kransekage og Sherry, og før Køjerne blev givet ud, sang vi »Glade Jul, dejlige Jul«. Desværre duer

de Kul, vi fik i Singapore, ikke stort, og de stakkels Fyrbødere maa slide, for at Skibet kan holde Farten.

²⁸/₁₂ 99. For lutter Juletravlhed har jeg glemt at meddele, at der, under vort Ophold i Singapore, afsendtes to Telegrammer; et som Julehilsen til hele Befolkningen, og et til Prinsesse Marie med Tak for Gaverne. Vi er ogsaa bleven af med vore Arabere, og har faaet seks Kinesere i Stedet. De kan lidt engelsk, saa man kan da tale med dem. 2den og 3die Juledag tilbragte vi i forholdsvis Ro; lidt Rengøring og Tøjfetersyn, ellers Frihed med Foredrag, dels af Løjtnant Maegaard, dels af Pastor Nyholm. Vejret er stille, og fra Forskibet kan vi rigtig iagttage de talrige Skildpadder og Sølanger hvormed det vrimler i disse Farvande. Natten var drøj; ingen Søvn paa Grund af Varmen.

²⁹/₁₂. Stor Rengøring, senere Omklædning i hvidt med Kraver og Straahatte. Kl. 9 ankrede vi udenfor Barren paa Menamfloden og hilste to siamesiske Orlogsskibe med 21, og senere to tyske »Deutschland« og »Gefion« med 15 Skud, som straks besvaredes, medens Musiken spillede de forskellige Nationalmelodier. De to tyske Skibe udgør en Del af den Eskadre, der, under Admiral, Prins Heinerich's Kommando, for Tiden opholder sig i de kinesiske Farvande. Hans Flag vajede paa »Deutschland«. Vi ligger c. fire Kvartmil fra Barren, som vi ikke kan flyde over,

da der kun er fjorten Fod Vand. Under behørig Salut aflagde de to Prinser gensidige Visitter; og hen paa Eftermiddagen ankom Siams første Mand, Admiral Richelieu, med en Eskadre Smaaskibe; da han besteg »Valkyrien« drønedede Salutten paany, medens en Skansevagter paa hele 24 Mand afgav Honnør. Ved Sekstiden tog alle de høje Herrer til Middag om Bord i »Deutschland«. Flere Danske, alle ansatte i den siamesiske Marine, aflagde os et lille Aftenbesøg; vi havde Morskab af at lade de siamesiske Fartøjsfolk tumle med vore Støttestænger og Jærnvægte. Det var gennemgaaende smaa, spinkle Folk, og de kunde da heller ikke paa langt nær maale sig med vore velfodrede Gutter i Styrke.

^{30/12.} Kl. 8 gik Chefen, under behørig Salut, ombord i den siamesiske Eskadre, som derpaa lettede og stod ind paa Floden. Efter Forlydende bliver Chefen borte i en halv Snes Dage, og Kaptajn Mægaard har derfor midlertidig overtaget Kommandoen. Til alles Forundring kommer der stadig ingen Post. Vi har idag afsendt følgende Telegram til Prinsesse Marie: »Glædeligt Nytaar. — Tak for det gamle. — Vor egen Prinsesse længe leve, Hurra. — Valkyriens Mandskab«. — Natten gik lettere end ventet, da Vejret er køligere.

^{31/12.} Søndag. Aarets sidste Dag. Rengøring, Omklædning i hvidt og derpaa Frihed Resten af Dagen. Middagen bestod af fortræffelig Oksesteg og en Ration Sherry, og henimod Aften tændtes de store elektriske Lamper paa Dækket. Det var Mening, der skulde have været lidt Løjer, men selv et Optog af nogle af Vore, udklædte i Kinesernes Tøj, formaade ikke at sætte Stemningen op. Punchen manglede. Officererne uddelte ganske vist Cigarer iblandt os for at hjælpe lidt paa Humøret, men vi røg Cigarerne i Tavshed, og Kl. 10 var næsten alle til Køjs.

^{1/1} 1900. Almindelig Flagning, og ved Middagstid Salut; det hedder sig, at det er Siams første Dronnings Fødselsdag. Gudstjeneste i Anledning af Aarsskiftet. Hen paa Eftermiddagen kom den længe ventede Post, og Uddelingen foregik under almindelig Jubel. Jeg fik kun to Breve, adskillige fik flere, og en enkelt, under almindelig Misundelse, hele seksten.

^{2/1.} Vi skal have Landlov her i Skifter. Fjerde Skifte lagde for i Dag. I Aftes fik alle Mand en Dosis Kinin til Forebyggelse af Feber, og ligesaa i Morges, inden de, udrustede med Brødposer og Feltflasker og med den uhyre Sum af fire Thikaler, 2: 4,40, i Lommen, gik om Bord i en lille Damper for at sejle op til Bangkok. De mange Penge er til at købe Smaating for, da Ø. K. meget nobelt betaler hele Opholdet i Byen. Tøjevask, Rengøring og Skibsarbejde. Ved Femtiden oplæste Næstkommanderende følgende Telegram for os: »Valkyriens« Besætning. Bangkok. »Glædeligt Nytaar til dem alle. — Vi i Danmark hilser dem alle. — Gud velsigne dem. — Marie.« Senere maa Prinsessen have faaet vort, thi der indløb følgende Svar: »Tak, mit Hjerte føler for dem alle. — De har en god Ven i mig. — Paa Gensyn. — Marie.«

^{3/1.} Fjerde Skifte kom først tilbage i Morges Kl. fem, da Damperen havde siddet fast paa Barren næsten hele Natten. De var dygtig trætte, men havde haft en glimrende Dag. Første Skifte gik i Land. Det forlyder, at Kongen af Siam vil aflægge Visit om Bord og alle Mand er derfor i Gang med at male Skibet baade ude og inde. Vi gaar forøvrigt og har det helt godt, men længes efter at Turen skal komme til tredje Skifte.

^{5/1.} Endelig oprandt Dagen med Udpurring Kl. fem. Vore Brødposer og Feltflasker fyldtes med Smørrebrød og Rødvind, og efter en forsvarlig Dosis Kinin gik vi om Bord i den lille siamesiske Damper, som straks lettede og stod ind over Barren. Farten opad Floden var meget interes-

sant; det lave, skovbevoksede Land, stod mange Steder under Vand, og de fleste af de Huse vi saa, var derfor byggede paa Pæle. Vi passerede flere smukke, hvide Temppler, Rismøller og Savværker, hvor det berømte Teaktræ behandles, og overalt paa Floden vrimlede det med kinesiske Djunker, hvis løjerlige Skrog og brede Bambussejl yderligere forhøjede Omgivelsernes østerlandske Præg. Mange Steder laa der Dampere og Sejlere og lossede, og overalt herskede der et Liv og et Røre, der tydede paa, at vi nærmede os en stor By. Kl. godt ni fortojede vi udfor Oriental Hotel, og blev her modtaget af Kaptajn i den siamesiske Marine, Ziegler-Sørensen, Inspektør i Ø. K., Thomsen og Hr. Kai Poulsen. I Hotellet blev vi hængende ved et mægtigt Frokostbord. Maden var herlig, og der var alt, hvad en sulten Marinesoldat kunde ønske sig. Siden vankede der Kaffe og Cigarer, ligesom vi blev fotograferede. Hele denne Udflugt, Bispisningen og den paafølgende Tur i Byen, kortsagt alt, var arrangeret af vore Landsmænd i Bangkok, og jeg maa sige, at de, uden smaalige Hensyn til Udgifterne, viste sig som saare elskværdige Værter og beredte os Gutter en uforglemmelig og festlig Dag.

Vi susede nu afsted i den elektriske Sporvogn for at bese Kongens Slot, en hel lille By for sig selv, pragtfuldt udstyret og meget imponerende. Her viste man os de hvide, hellige Elefanter, nogle grimme, skidne, onskabsfulde Bæster at se til, syntes jeg. En af dem var 120 Aar gammel sagde man, og var dekoreret med flere Ordener. Desværre maatte vi ikke betræde den indre Del af det udstrakte Bygningskompleks, hvor Kongens mange Hustruer, efter Sigende over Hundrede, holdt til; stakkels Mand, han maa da aldrig have Ro? Senere besaa vi et stort, smukt Tempel med en mægtig Buddafigur, 2: 80 Fod høj, en fæl Karl, som de i lange, gule Kjortler klædte Præster syntes meget stolte af. Omsider vendte vi tilbage til Hotellet for at spise til Middag. Stemningen var meget animeret, og kun med Besvær løsrev vi os fra vore elskværdige Værter. Kl. fem lagde den lille Damper fra Kajen, og efter at vi, med nogle rungende Hurraer, havde kvitteret for Gæstfriheden, gik Farten rask ned ad Floden. Ved Titiden naaede vi, dygtig trætte »Valkyrien« og gik til Køjs med Bevidstheden om at have tilbragt en herlig Dag, en Dag som sikkert aldrig vil gaa Deltagerne af Minde.

^{8/1.} Kulfyldning, en slem Modsætning til Gaarsdagen. Hele Skibet blev oversvinet, og da de Indfødte arbejdede daarligt blev det Aften, inden de blev færdige, hvorfor der ikke kunde være Tale om Rengøring, og vi maatte slange os, hvor vi bedst kunde.

^{10/1.} Prinsesse Marie har Fødselsdag den 13de, og vi har derfor besluttet at afsende følgende Telegram: »De bedste Ønsker sendes vor egen Prinsesse, 13de Januar. »Valkyrien«s Mandskab«. — Mægtig Rengøring overalt og derpaa Udsmykning af hele Agterskibet, da der skal være Fest for alle vore Landsmænd i Bangkok. Ved Hjælp af Flag og Grønt omdannedes Agterskibet til Balsal, medens der midtskibs, ved lange Borde, skal serveres staaende Souper. Messen blev indrettet som et veritabelt Pandekagehus, hvor Betjeningen, Amagere af begge Køn, skal servere Ærter og Flæsk for de af Gæsterne, der maatte foretrække disse nationale Retter. Det samlede Mandskab skal synges en Takkesang for de Besøgende; jeg, med flere andre, har maattet slide med Afskrivningen hele Formiddagen, og efter alle Forberedelserne at dømme bliver Festen sikkert vellykket. Lidt over Middag var alt i Orden og hele Skibet et Hav af Lys, Flag og Grønt. Bag de lange Borde og i Messen, stod Betjeningen rede til at servere for Gæsterne, sikre paa at gøre Lykke i de smukke Nationaldragter.

(Fortsættes).

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE X

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: THIESENSVEJ 10 KORSØR

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

Paa vor Æresformand, Hans Kongelige Højhed Prins VALDEMAR's Fødselsdag den 27. Oktober afsendtes følgende Telegram til Højstsamme: »Marineforeningens Æresformand bedes modtage en hjertelig Lykønskning fra Marineforeningen i Anledning af Fødselsdagen. Underdanigst Bestyrelsen.«

Fra Hans Kongelige Højhed modtog Formanden følgende Telegram: »Takker Marineforeningen mange Gange for venlig Lykønskning. Valdemar.«

MINDEBOG OVER DANSKE SØFOLK

I Anledning af, at der paatænkes udgivet en Mindebog over de tapre danske Søfolk, som midt under deres fredelige Gerning er faldet som Ofre for Undervandsbaadskrigen, beder Forfatteren, Løjtnant *Edmund Melander*, Skolegade, Ringsted, Paarørende og Kammerater til dræbte, danske Søfolk snarest tilsende ham Oplysninger (Levnedsbeskrivelser, Breve, Fotografier og Beretninger fra Øjenvidner). De indsendte Oplysninger vil blive returneret i ubeskadiget Stand.

KORSØR-KREDSEN

afholdt den 25. Juli ved »Sommerlyst« en Sammenkomst, der fandt betydelig Tilslutning. Ved 4-Tiden højstes Flaget paa Pavillonen, medens de tilstedeværende blottede Hovedet og Musikken spillede Fanemarchen og »Kong Christian«.

Fra Kl. 4—6 underholdt Kystforsvarsskibet »Herluf Trolle«s Orkester Gæsterne, der glædede sig over den fortræffelige Musik, hvorpaa man Kl. 6½ samledes til Fællesspisning ved smukt pyntede Borde i Pavillonen.

Den smukke og fornøjelige Aften sluttedes med Dans.

ODENSE-KREDSEN

afholdt sin første Vintersammenkomst, hvortil Medlemmernes Damer var indbudt, Søndag den 7. Oktober i Fyns Forsamlingshus. Der var arrangeret Aftenunderholdning, som skulde afslutes med et Par Timers Dans. Først sang vor Kammerat, Hr. Adjunkt *Blach* nogle dejlige gamle Sømandsange, assisteret ved Flyglet af sin Frue, dernæst holdt Direktør Kaptajn *H. Ewald*, et Foredrag om Søkrigsbegivenhederne under Verdenskrigen, ledsaget af udmærkede Lysbilleder fra den engelske Flaade og fra Vestfronten. Hr. *Black* afsluttede med endnu nogle Sange. Baade Sanger og Foredragsholder lønnedes med øredøvende Bifald, og da Formanden bragte en Tak paa Forsamlingens Vegne, brød Bifaldet løs igen for de to Herrer. Før man gik ind til Kaffebordene udtalte Formanden Ønsket om, at vor gamle Marine, som hidtil har været skaanet for Krigens Rædseler, maa vedblive at være udenfor, og udtalte derefter en Tak til vore tapre Kofardimænd, som trodser Krigens Farer og sætter Livet i Vove for gamle Danmarks Skyld.

Derefter begav man sig over i Spisesalen, hvor Kaffebordene ventede, og her underholdtes man af gemytlige Gengivelser af Episoder fra Orlogstiden. Direktør *Sørensen*, der er Medlem af Lokalkredsbestyrelsen i København, tog særlig Medlemmerne og Damerne med Storm, ved at begynde med Serien: Kan Du huske? Og efter Direktøren kom den ene efter den anden frem med: Kan Du huske? Saa Tiden gik alt for hurtigt, og før man anede det, var der ikke

ret mange Minutter tilovers for dem, som vilde dyrke Dansen, men disse Minutter blev ogsaa benyttede i fuld Maal.

Odense Kredens Medlemmer er nu atter et glad Minde rigere om et udmærket kameratligt Samvær, og man ser med Glæde hen imod det næste.

C. B.

HELSINGØR-KREDS DANNES.

Paa Hotel »Øresund« i Helsingør holdtes den 12. Oktober et Møde for Dannelsen af en Lokalkreds af Marineforeningen.

Efter at Kaptajn *E. O. Møller*, Helsingør, havde budt de Tilstedeværende velkommen, udtalte han, at man nu skulde forsøge at faa et længe nærret Ønske opfyldt ved at Helsingør og Omegn fik sin egen Kreds.

Helsingør med sine Traditioner var selvskreven til at have en Lokalkreds, og da Foreningen allerede havde adskillige Medlemmer i Helsingør og Omegn, var Tidspunktet kommet til nu at samle disse i en særlig Kreds.

Forinden man gik til selve Hovedspørgsmaalet, vilde Direktør, Kaptajn *H. Ewald* holde et Foredrag med Lysbilleder om »Søkrigsbegivenheder i Verdenskrigen«.

Kaptajn *Ewald* udviklede først Foreningens Formaal, idet han særlig betonedede, at Marineforeningen er en upolitisk Forening, hvor alle uden Hensyn til Anskuelser kan samles.

Man fik derefter et underholdende Foredrag om de vigtigste Søkrigsbegivenheder, og særlig om den engelske Flaades Virksomhed, samt om adskillige Episoder fra Landkrigen paa Vestfronten, alt anskuelliggjort ved en Række ualmindelig gode og vistnok i sin Art herhjemme enestaaende Lysbilleder.

Efter Foredraget, som blev modtaget med oprigtigt Bifald, samledes man for at drøfte Hovedformaalet med Mødet, nemlig Helsingør-Kredens Dannelse.

Baadsmand *C. Borrild* blev enstemmigt foreslaaet til Dirigent, og der var ikke gaaet mange Minutter, før der herskede en hjertelig og kameratlig Stemning, hvor der kun var én Mening: at nu skulde Helsingør have sin lokale Afdeling af Marineforeningen.

En Bestyrelse blev hurtigt dannet af Helsingør og Omegns bedste Mænd. Gaar man Listen igennem, er der ingen Tvivl om, at vi her har faaet en Kreds, som Foreningen kan være glad ved.

I Bestyrelsen kom Kaptajn *E. O. Møller*, Færgeoverfarten, som Formand, Dr. *Klubien*, Grosserer *Olsen*, Restaurator *Chr. Jensen*, fhv. Lodsoldermand *Møller* og Hr. *Willumsen*, alle af Helsingør. Dernæst Blikkenslagermester *Olsen*, Hornbæk, Fisker *Carl Christensen*, Espergærde, og Købmand *Nørum*, Humlebæk.

Efter at det med Jubel var vedtaget, at Helsingør-Kredsen nu var dannet, tilbragte man en fornøjelig Stund sammen, og da Lukketiden indtraf, skiltes man, efter at den nye Formand havde udbragt et Leve for Kredsen, som han haabede maatte blive en af Foreningens største.

AALBORG-KREDSSEN

afholdt Fredag Aften d. 19. Oktober et vellykket Møde i Kompagni-
huset, hvor Direktør *Johs. Poul Sorensen*, København, holdt et ud-
mærket Foredrag om Radiotelegrafi.

Efter Foredraget, der var særdeles anskueligt for Lægmand og
rigelig spækket med muntre Sidebemærkninger, fandt der en lille
Højtidelighed Sted, idet Maskinfabrikant *Kjær* med et Par smukke Ord
overrakte Foreningen en nydelig Borddekoration i Form af en ca. 1 M.
høj Messingflagstang med tilhørende Flag, paa hvilket Foreningens Em-
blem var kunstfærdigt broderet, efter Forlydende af Giverens unge Datter.

Formanden, Fabrikant *Stuhr*, takkede for den smukke Gave, hvor-
efter man tilbragte et Par gemytlige Timer dels med Sang og Tale
og dels med ved en dampende Punch at »spinde Ender« og genop-
friske Minderne fra den Tid, man tjente under Dannebrog.

MARINEFORENINGENS SKYTTELAV

afholdt Søndag den 30. Septbr. 1917 Generalforsamling og Præmie-
skydning.

Uagtet Vejret var alt andet end tiltalende havde dog 85% af
Skyttelavets Medlemmer givet Møde til den konstituerende General-
forsamling, som aabnedes Kl. 10 i Carlsberg Pavillonen, Strandvejen 20,
hvilket vil sige, at 36—38 Medlemmer var tilstede, da man, efter
at have valgt Papirhandler *K. L. E. Jensen* til Dirigent, tog fat paa
Behandlingen af Forslag til Vedtægter for Skyttelavet: Overretts-
sagfører *Schoustrup* forelagde disse, og efter nogen Diskussion, hvori
deltog D'Hrr Lokomotivfører *Holm*, Chauffør *Torp* og Fabrikant
Johnsen blev Forslaget vedtaget, hvorefter det kun mangler endelig
Sanktion af Bestyrelsen for Marineforeningens Københavnskreds.

Herr Kartograf *Lillie* forelagde Regnskabet, for hvilket gaves en-
stemmig Decharge.

Overrettsagfører *Schoustrup* foreslog dernæst følgende Herrer til
Bestyrelse: Fabrikant *Emil Johnsen* Formand, Kartograf *Curly Lillie*
Næstformand, Ingeniør cand. polyt. *P. Thonning*, Afdelingschef *C. Win-
kel*, Chauffør *H. Torp* og Kontorchef *Biering-Petersen*, hvilke valgtes
med Akklamation.

Man skred nu til selve Skydningen. Synet af det af Præmier
bugnende Bord, som stod i Skydeteltet, kunde umulig andet end
opfordre Deltagerne til de kraftigste Anstrengelser. Ikke blot en
prægtig, drevet Renaissancekande, skænket af Restauratør *Sylv-
ander*, men tillige et af Chauffør *Torp* skænket stort Sølvbæger

som Vandrepokal, Sølvskeer af forskellige Dimensioner, Cigarer,
Whisky, Piber, Ravrør og — last but not least — 2 fede Fasaner
paa et Fad, kunde nok faa Skytterne til at skærpe Øjet og glemme
Regn og Rusk og tillige forbavses glædeligt over ikke blot Kvaliteten
men ogsaa Kvantiteten af Præmierne, der for største Delen skyldtes
velkendte og skattede Lavmedlemmers ligesaa velkendte og skattede
Kammeratskabsfølelse og Offervillighed.

Der faldt mange gode Skud. Først skød man Rækken igjennem
med 2 Skud hver, dernæst 1 Skud hver, hvorefter Omskydning
fandt Sted mellem D'Hrr som stod lige, og det var ikke faa. Højest
mulige Pointstal var 30 — højeste opnaaede Pointstal var 28.

Efter Skydningen begav man sig til Frokosten i den store Sal,
og efter at den første Sult var stillet, foretog Formanden, Fabrikant
Johnsen Præmieuddelingen, hvilket ikke ubetydelige Arbejde, i Betragt-
ning af Præmiernes rundelige Antal, han udførte med meget Humør.

1ste Præmie, den store Kande og Vandrepokalen, vandtes af *Jo-
hannes Larsen*, som tillige fik overrakt en overordentlig smuk, af
Afdelingschef *Winkel* udført, kalliggraferet Adresse, et virkeligt Stykke
Kunstindustri, som vakte megen Beundring.

2den Præmie, vandtes af Cigarhandler *Sonnemann*, 3die Præmie, af
Cand. *Peytz* og 4de af Inspektør *P. Jensen*. Overrettsagfører *Schoustrup*
henvendte en Tak til Præmiegiverne og til Formanden Fabrikant *Johnsen*.

Efter Afsyngelsen af en munter Sang af Afdelingschef *Winkel*
holdt Restauratør *Julius Petersen* som Formand for Sektionen
»Straffebakken« en udmærket Tale, ved hvis Slutning han under
umaadelig Jubel udnævnte Lokalforeningens Formand, Overrets-
sagfører *Schoustrup* til Æresmedlem af nævnte Sektion, og overrakte
ham dennes Emblem i Guld og en kalliggraferet Adresse med samtlige
Gasters Navne; *Winkel* talte for Marineforeningen som Moder
til Skyttelavet, og desuden holdtes der Tale for det nye Lavsemblem,
en forgyldt Søstjerne med Skydeskive, baaret af en gylden Kæde.
Lavsemblemet bæres sammen med Foreningsemblemet ved Lavets
Sammenkomster og kom ved denne Lejlighed i Brug for første Gang.
Ideen til dette kønne og originale Emblem skyldes Overrettsagfører
Schoustrup, Ingeniør *Thonning* og Kartograf *Lillie*, som sammen
med Kontorchef *Biering-Petersen* har baaret Skyttelavet frem gennem
den første Tid og igaar høstede Glæde af det Arbejde og den Inter-
esse, de har vist en Sag, som fortjener langt større Tilstutning af
Marineforeningens Medlemmer, end Tilfeldet endnu har været.

Det fornøjelige og kammeratlige Samvær i Marineforeningen taber
ikke sin Tiltrækning ved at dyrkes i fri Luft i Skyttelavet. Præmie-
skydningen og Sammenkomsten igaar afgav i sig selv Beviset. *E. M.*

AXEL JUELS NYE DIGTSAMLING: »VED KÆRLIGHEDENS KORSVEJ«

Vort Medlem og Medredaktør Digteren, Fuldmægtig i Ma-
rineministeriet *Axel Juel* har for nylig udgivet en ny
Digtsamling: »Ved Kærlighedens Korsvej.« Den usædvanlig
populære unge Digter har ved denne Bogs Udgivelse haft
den ganske enestaaende Succes, at der Dagen før Udgivelsen
var bestilt saa mange Eksemplarer, at første Oplag langt
fra strakte til og andet Oplag maatte sættes i Arbejde.

»Ved Kærlighedens Korsvej« rummer da ogsaa en Samling
Digte, der er prægede af den dybe Kærlighed til Mennesker,
Naturen og Fædrelandet, som i Forbindelse med en
klog og alvorlig Livsbetragtning saa hurtigt har skaffet
Axel Juel fuldkommen Anerkendelse af baade Læseverdenen
og den litterære Kritik. Denne Digter har lykkeligt for-
staaet, at det ikke blot gælder om at mestre sin Teknik
og forme Vers af Skønhed og Ynde, men at Digteren ogsaa
gennem dem maa sige noget, give Læseren i sammenhængt
Form Frugten af sin Erfaring i Lykke og Sorg. Af saa-
danne Linier, der vil bevares i Læserens Sind til Glæde,
Trøst og Opmuntring findes mange i disse Vers, hvad
enten de yndefuldt og inderligt besynger Kærligheden til
en Kvinde, eller Kærligheden til Naturen og Livet i det
hele taget. — Bogen indledes med Digtet Danmark:

Først lærte jeg ved mit Skolebord,
at Danmarks Grænser var Hav og Fjord —
der hang paa Væggen et farvet Kort,
det Land hed Danmark, og det var vort.

Og saa jeg Verden med barnligt Blik,
den bedste Glæde mit Hjerte fik
ved Dine stærke og milde Ord
for Aa og Høj og for By og Fjord.

Men siden trak jeg fra Bakketop
med egne Øjne de Linier op —
i grønklædt Vig, mod den hvide Strand
gaar Havet, Havet om Danmarks Land.

Og bag mig, trindt om det blanke Kær,
Smaahuse gemt under grønne Træer,
der fløjter Stær og der kvivder Spurv —
en lille By i en Blomsterkurv.

Og Træer vogter hver Vej og Sti —
det bruser, hvergang jeg gaar forbi;
og er jeg ene, ihvor jeg gaar —
det nynner, hvergang et Træ jeg naar.

Den grønne Skov og det brune Tag —
der vifter festligt det stolte Flag —
der blaaner atter det blanke Vand,
se Havet favner det hele Land.

Slet ingen Vælde i Fjæld og Sten
og ingen Trusel om Angst og Møn,
men mild og venlig er Danmarks Aand —
et Kært tegn gav Dig Din Skabers Haand.

Og Dine Born har saa let til Leg,
saa kort til Ja og saa langt til Nej;
et Sind saa vegt, men en Velje sejj —
de hader ingen, men elsker Dig.

For Du er blevet i Fryd og Savn
som for en Elsker et elsket Navn;
og har du fejlet paa farlig Vej,
det er dog Dig, aa, det er dog Dig.

Vi føler, hvor vi i Danmark gaar:
her har vi levet i tusind Aar,
vi elsker alt, hvad vi ser og véd
saa dybt af Slægternes Kærlighed.

Og vi vil virke med Haand og Ord,
at de, der vandrer i vore Spor,
kan pege stolte paa Verdens Kort;
»Det Land er Danmark, og det er vort!«

Vi kan paa det bedste anbefale *Axel Juels* Digtsamling
baade til dem, der allerede skatter hans Poesi og til dem
der endnu ikke er fortrolige med denne udmærkede Digt-
produktion. *Ew.*

Den glædelige, store Tilgang af Medlemmer til Marineforeningen — saavel ordinære som ekstraordinære — har bevirket, at den i 1916 udgivne Medlemsfortegnelse i høj Grad trænger til et Supplement.

Redaktionen vil derfor i dette og næste Nummer af »Under Dannebrog« optage en Liste over nye Medlemmer fra Medlemsfortegnelse afslutning til medio Oktober 1917. Medlemmerne anmodes om med Pen at føre deres Medlemsfortegnelse til Dato.

Fra 1. Januar 1918 vil der hver Maaned her i Bladet findes en Liste over de nye Medlemmer med Oplysning om, ved hvem de er indmeldte.

Endelig vil der hver Maaned blive optaget en Liste over de ved Døden afgaaede Medlemmer.

Aarg. f. aflj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aflj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1906	Aaberg, V.	Styrmænd	Korsør	1914	Blom, F. F.	Stud. mag.	Kbhvn.
1885	Aabro, J. T. M.	Entrepreneur	Kbhvn.	1877	Bom, Chr.	Skibsreder	Svendborg
1903	Abildgaard, V. G.	Maskinassistent	Korsør		Bonné, C.	Underkanoner	Korsør
1902	Adelsted, V. C. A.	Hovmester	Kbhvn.	1906	Borch, S.	Fiskehandler	Kolding
1895	Andersen, A.	Blikkenslagerm.	Odense	1899	Borg, H. J.	Repræsentant	Kbhvn.
1897	—, A.	Slagtermester	Kolding		Branth	Godsejer	S. Elkjær
1909	—, A. Bach	Provemester	Odense		Bredo, R.	Kelner	Saxkøbing
1909	—, A. N. Hesselberg	Korrespondent	Kbhvn.	1916	Breuning, J. N.	Styrmænd	S. Elkjær
1891	—, A. S.	Restauratør	Aalborg		Brinck, J.	Kelner	Aalborg
1911	—, A. V.	Styrmænd	Kbhvn.	1882	—, N. C. L.	Skibsinspektør	Kbhvn.
1896/97	—, C.	Brovagt	Aalborg	1891	Brinkmann, A. C.	Forvalter	—
1909	—, Chr.	Maskinmester	Kbhvn.	1899	—, S.	Købmand	Aalborg
1893/94	—, C. F.	Lokomotivfører	—	1893	Brix, P.	—	N. Sundby
1909	—, E.	Styrmænd	Korsør	1893	Broe, A.	Husejer	Aalborg
1914	—, E.	Reservepostbud	Odense		Brown, Peter de Nully jun.	Grosserer	Kbhvn.
1895	—, E.	Havnebetjent	Aalborg	1896/97	Bruhn, H. C. G. S.	Købmand	—
1884	—, G.	Lokomotivfører	Roskilde	1905	Bruun, Ejnar	Toldassistent	Faaborg
1878	—, H.	Restauratør	Korsør	1909	Brünnich, R.	Kor. Reder	Kbhvn.
1906	—, H. Nielsen	Fisker	Odense	1881	Bunch, J. L.	Prokurist	—
1897	—, Ianus	Købmand	Aalborg		Busk, E.	Købmand	Grenaa
1895	—, J.	Fisker	Kbhvn.	1909	Buthler, A.	Slagteriarbejder	Aalborg
1893	—, J.	—	Faaborg	1894	Bünger, C. C.	Gas- og Vandm.	Kbhvn.
1862/64	—, J.	Skibsfører	Aalborg	1877	Bærentzen, S. F.	Smedemester	—
1880	—, Jens	Husejer	Kbhvn.	1888	Bønnelycke, C. W.	Lokomotivfører	—
	—, Johs.	Prokurist	Korsør	1888	Böttzauw, F. H.	Kunsthändler	—
1884	—, L.	Arkitekt	Rudkøbing		Carstensen, J.	Direktør	Korsør
1881	—, L. L.	Fiskerikontrollør	Aalborg		Christensen, A.	Sagførerfuldm.	Ebeltoft
1881	—, N. G.	Formand	Odense	1900	—, A.	Brovagt	Aalborg
1889	—, N. Mørk	Styrmænd	Kbhvn.	1889	—, A.	Skibsfører	Odense
1882	—, O.	Grosserer	—	1895	—, C.	Manufakturhdl.	Hornbæk
1899	—, Ole	Skibsfører	Aalborg		—, C.	Forpagter	(Jernbjerggd.)
1887	—, P.	Sæbefabrikant	Kbhvn.	1891	—, C.	—	(Slagelse)
	—, P. M.	Købmand	Ebeltoft	1895	—, C.	Skibsfører	Aalborg
1911	—, R. M.	Pølsemaker	Odense	1907	—, C. Borreschmidt	Maskinmester	Kbhvn.
1910	—, V.	Fyrbøder	Faaborg	1907	—, C. L.	Skibsfører	Rudkøbing
1893	—, Th. P.	—	Draaby	1909	—, H.	Maskinmester	Aalborg
	—	Kvartermand	Kbhvn.	1897/98	—, H. A.	Købmand	Horsens
1904	—	Værkfører	Faaborg	1890	—, I.	Snedker	Aalborg
	—	Skibsfører	Korsør		—, I. C.	Restauratør	Kbhvn.
1879	Andreasen, C. P. A.	Fisker	Ebeltoft	1888	—, I. C.	Skreddermester	—
1916/17	—, H. J.	Hovmester	Kbhvn.	1901	—, J.	Inspektør	—
1886	—, N. C.	Bagermester	Aalborg	1913	—, J. C.	Somand	—
1891	—, O.	Konditor	Kbhvn.		—, M.	Hotelejer	Korsør
1895	Andresen, A. L.	Skibsfører	—	1912	—, M. Jacobsen	Skibsfører	Nakskov
1897	—, C. A. S.	—	—	1891	—, N.	Tømrermester	Aalborg
	Arlaud, F.-L.	Premierløjtnant	—	1879	—, N. M.	Styrmænd	Odense
1896	Asferg, C.	Gortler	Aalborg	1900	—, N. P.	Købmand	Faaborg
	Axelsen, P.	Købmand	Korsør	1908	—, O. C.	Lokomotivfører	Roskilde
	—	—	—	1916	—, P.	Elektriker	Aalborg
1886	Bach, S. J.	Blikkenslagerm.	Kolding		—, P.	Skorstensfejerm.	Korsør
	Bachmann, N. J.	Skipper	Grenaa	1890	—, R.	Hotelejer	Saxkøbing
1901	Bagge, A. S.	Slagter	Kbhvn.	1890	—, R.	Lods	Aalborg
1882	Bakkeby, Simon	Gartner	Odense	1915	—, W.	Res. Ltn.	Assens
1898	Balle, Erik	Hotelejer	Kbhvn.	1914	Christiansen, H. P. M.	Ingeniør	Kbhvn.
1894	Bang	Proprietær	Kjøbelev	1909	Christoffersen, C. C. I.	Underintendant	—
1892	—	Skomagermester	Hals	1894	Clasen, C.	Matros	Korsør
	—, E.	Købmand	Grenaa	1899	Clausen, Fr.	Murermester	Nyk. F.
	—, P. C.	Lagerist	Korsør	1875/77	Clauson Kaas, O. A. C. F.	Skibsf. DFDS.	Kbhvn.
1886	Banke, P. C.	Gaardejer	Naarup	1891	Clemmensen, P.	Lærer	Svendborg
1902	Barlach, H. L.	Maskinass.	Korsør	1892	Cohen, Levin Phillip	Grosserer	Kbhvn.
1883	Beauvais, O. C. V.	Fabrikant	Kbhvn.		Cour, la, Einar	Forpagter	(Skjærsø)
	Bech, Alex.	Godsejer	Krusesminde		—, V.	—	Ebeltoft
	—, J.	Forpagter	—		—	—	—
1911	Beier, Henry	Skibsfører	Gilleleje		Dahlstrøm, A. J. M.	Elektriker	Nyk. F.
1896/97	Bendtsen, J. F.	Murer	Kbhvn.	1900	Daugaard, H.	Dampskibseksp.	Kolding
	Bennetson, B.	Købmand	Korsør		Deleuran, I. H.	Maskinassistent	Korsør
1884	Bergmann, P.	Murermester	—	1911	Didrichsen, I. L.	Bankbestyrer	Kbhvn.
1904	Berring, Chr.	Bogholder	Kbhvn.	1898	Doberch, L. O. V.	Maskinmester	Korsør
	Berthelsen, A. C. J.	Købmand	Aalborg		Drejs, J. J.	Hovmester	Kbhvn.
	Bilde, S.	Gaardejer	Grenaa	1888	Due, Christiansen	Styrmænd	—
1909	Birkebol	Styrmænd	Korsør	1911	Dufour, S.	Kontorist	—
1893	Birkholm, C. A.	Litsenbroder	Faaborg	1915	Døcker, K.	Inspektør	—
1902	Bispeskov, P.	Ingeniør	Kbhvn.		Ebbe, N. Sørensen	Rentier	Saxkøbing
1870	Bjerregaard	Rebsslager	Nakskov	1868	Eegholm, H. P. W.	Fhv. Forpagter	Kbhvn.
	Bloch, A.	Fuldmægtig	Odense	1876	—	—	—

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1887	Eff, C.	Konsul	Kolding	1892	Hansen, H.	Maskinmester	Odense
1915	Egense, T.	Maskinmester	Korsør	—	—, H. A.	Repræsentant	Kbhvn.
1914	Ellegaard, E. V. H. Jacobsen	Smedesvend	Odense	1899	—, H. C.	Togbetjent	Korsør
1891	Eisen, K. H.	U. B. Matros	Kbhvn.	1916	—, H. F.	U. B. Matros	Kbhvn.
1894	Engberg, E.	Papirhandler	—	1890	—, Hans	Statshusmand	Faaborg
1895	—, P.	Lokomotivfører	Roskilde	1905	—, H. M.	Navigationsl.	Bogø
1890	Erlandsen, L. S.	Tobaksarbejder	Aalborg	1894	—, H. P.	Sadelmagerm.	Odense
—	Erlangsen, M.	Maskinmester	N. Sundby	1887	—, H. P.	Fisker	Ebeltoft
—	Espensen	Restauratør	Læsø	1904	—, H. P.	Riggermester	Aalborg
1892	Ewertsen, Camillus	Arkitekt	Korsør	1890	—, H. P.	Havnebetjent	—
—	—	Fiskeeksportør	Ebeltoft	1890	—, J.	Formand	—
—	—	Maskinarbejder	Kbhvn.	1895	—, J. P.	Maskinmester	—
1902	Fabircius, C. V.	—	—	1883	—, K. Konstantin	Direktør	Kolding
1912	Falkenstjerne, P. F.	Styrm., Res. Ltn.	Korsør	1879	—, L.	Gaardejer	Svendborg
1909	Feldthusen, K.	Fabrikant	Kbhvn.	1903	—, L.	Fisker	Ebeltoft
1896	Fensmark	Styrmænd	Korsør	1900	—, L. A.	Fiskeeksportør	Middelfart
1908	Fischer, K. Rehling	Fiskeriejer	Ebeltoft	1910	—, M.	Styrmænd	Grenaa
1896	—, L. J. N.	Ingeniør	Kbhvn.	1901	—, M.	Uddeler	Assens
1904	—, Th.	Slagtermester	—	1887	—, N.	Baadfører	Faaborg
1885	Fleck, Poul	Købmand	Korsør	1910	—, N.	Barber	Aalborg
1884	Fogelstrøm, W. M. A.	—	Kbhvn.	—	—, N.	Restaurationsb.	Korsør
1896	Foldberg, E.	Marineingeniør	—	—	—, N.	Fyrmester	Assens
—	Fonnesbech, A. W.	Styrmænd	—	—	—, N. C.	Jernstøber	Korsør
1893	Franck, N. M. S.	Jægerm., Propr.	Nivaa	1897	—, N. J.	Dampskibsfører	Svendborg
1900	Frederiksen, H. J.	Fabrikant	Kbhvn.	1864	—, P.	Fhv. Skibsfører	Rudkøbing
—	—, N.	Bødker	—	1914	—, P.	Musiker	Kbhvn.
—	—, P.	Ebeltoft	Ebeltoft	1899	—, R.	Handelsrejsende	Aalborg
1913	Friis, Chr.	Restauratør	Korsør	1888	—, R. J.	Gaardejer	Faaborg
1906	Frydlund, P.	Fabrikbestyrer	—	1915	—, S. I. T.	Korpsartillerist	Kbhvn.
—	Fræmohs, J. N. M.	Ingeniør	Aalborg	1872	—, T. R.	Bødkermester	Saxkøbing
—	—	Overretssagfører	Kbhvn.	1875	—, Theodor	Mejeribestyrer	Rødding
—	—	—	—	1904	—, V.	Litser	Korsør
—	—	—	—	—	—, V.	Konsul	—
1874/75	Gabe, H.	Ingeniør	—	—	—, Vilh.	Restauratør	—
—	Gejsler, H. P. T.	Kaptajn	Korsør	1891	Harpøth, C. C. L.	Overretssagfører	Kbhvn.
—	Gertsen, H.	Kreditforen.rpr.	Kolding	1899	Hasdahl, H. P.	Maskinassistent	Korsør
1891	Gislasson, W.	Købmand	Rudkøbing	—	Hasle, A.	Hotelejer	—
1892	Gjerløff, C.	Manufakturhdl.	Ebeltoft	1905	Haslev, Emanuel	Overmontør	Odense
1887	Glistrup, C. P.	Købmand	Rønne	1908/10	Hedemann, F. J.	Assurandør	Kbhvn.
1905	Godtfredsen, V. E. H.	Bogholder	Kbhvn.	1905/06	Heilbuth, W. A.	Maskinmester	Aalborg
1905	Goldschmidt, Victor M.	Grosserer	—	—	Helgren	Købmand	Ebeltoft
—	Gottschalk, W. C. C.	Maskinassistent	Korsør	—	Hempel, Poul	—	Kolding
—	Gramskow, E.	Maskinmester	Aalborg	—	Henningsen, H. R.	Maskinmester	Korsør
1893	Groesmeyer, jun.	Formand	Korsør	—	Henriksen	Herreekvip.hdl.	Nyborg
1911	Grove, A. W.	Premierltn.	Kbhvn.	1909	—, C. A.	Baadfører	Nakskov
—	Grundtvig, Dbmd.	Bankagent	Saxkøbing	1899	—, H. J.	Mejeribestyrer	Asminderup
—	Guldbrandsen, Fr.	Konservator	Kbhvn.	1915	—, J. Lønsmann	Maskintekniker	Kbhvn.
1893	Gundersen, I.	Litser	Korsør	1891	—, J. H.	Købmand	Korsør
1891	Gunnensen, J. W.	Fisker	Nakskov	1885	—, P.	Restauratør	Nykb. F.
1872/74	Gustafsen, Andr.	Sømand	Aalborg	—	—, R.	Fabrikant	—
—	Gustavsen, W.	Skolebestyrer	—	—	—, T. A.	Fængselsbetjent	Kbhvn.
—	Goetsche, R. L., R. af D.	Damsbsf. DFDS.	Kbhvn.	1912	—	Cand. jur.	—
—	—	—	—	1916	Henriques, E. Holm	—	—
1891	Haack, F.	Glaslager	Aalborg	1898	Hermansen, G. V. H.	Tømmermester	—
1915/16	Haagensen, K. J.	Bogholder	Kbhvn.	1907	—, H. A. H.	Maskinmester	—
—	Hagen, Kai	Rejsende	—	1892	—, J. A.	Overoldrobsbtj.	Aalborg
—	Halvorsen, A.	Sygehuslæge	Saxkøbing	—	Hertz, P.	Murermester	Korsør
—	Hammelev, M.	Lagerforvalter	Grenaa	1913	Hildebrandt, P. O.	Fisker	Refsnæs
1887	Hamre, J.	Sejlmager	Aalborg	1895	Hjerrild, J.	Maskinmester	Kbhvn.
1915	Hannibal, Viktor	Glarimester	Odense	1886	Hjort, V. H.	Maskinarbejder	—
—	Hansen	Elektricitetsbst.	Faaborg	1886	Hjorth, Chr.	Købmand	Aalborg
—	—	Restauratør	Kbhvn.	—	Hoegh, G.	Hovmester	Kbhvn.
—	—	—	Korsør	—	Hoffmann	Toldassistent	Ebeltoft
—	—	Mejerist	Aalborg	1897	—, M.	Assistent	Kbhvn.
—	—	Forretningsfører	Grenaa	1915	Hohlenberg, C.	Direktør	—
—	—, Allan	Grosserer	Kbhvn.	1880	Holck, A. C. C.	Konfektionshdl.	—
1902	—, A. P.	Statskonsulent	—	—	—, E.	Købmand	Grenaa
—	—, Bering	Res. Ltn.	Korsør	1894	Holbæk, P. J.	Maskinmester	Korsør
1881	—, C.	Maskinmester	Vejle	1892	Holm, O. J.	Hovmester	Kbhvn.
1914	—, C.	Kontorist	Nykb. F.	1893	—, Viggo	Overretssagfører	Holbæk
1909	—, C.	Baadfører	Rudkøbing	1915	—, P. Gidsgaard	Maskinkonstrkt.	Kbhvn.
1896	—, C. C.	Formand	Kbhvn.	—	Holmen, O.	Amtsfuldmægtig	Ebeltoft
1908	—, C. E.	Slagtermester	Gilleleje	1879	Holmgaard, J. C.	Restauratør	Aalborg
1887	—, C. T.	Maskinmester	Korsør	1901	—, V.	Lods	—
1890	—, Carl	Fisker	Ebeltoft	1884	Hølst, J. P.	Kaptajn, DFDS.	Kbhvn.
1897	—, Chr.	Blikkenslagerm.	Aalborg	—	—, O. E.	Formand	—
—	—, C.	Slagtermester	Grenaa	1895/96	Hoppe, G. A.	Hovmester	—
1907	—, Ed.	Baadebygger	Kbhvn.	—	Hvid, R.	Træhandler	Ebeltoft
1887	—, E. C. U.	Tømmerhandler	Hornbæk	1890	Høfler, A.	Politibetjent	Aalborg
1906	—, E. V. D.	Ingeniør	Kbhvn.	—	Højer, H.	Bagermester	Korsør
—	—, Fr.	Snedkermester	Grenaa	—	—	—	—
—	—, Fr.	Købmand	Svendborg	1879	Ishøj, H. F.	Dampskibsfører	Kbhvn.
—	—, F.	Fisker	Ebeltoft	1912	Iversen, H. L. de Fine	Portier	—
1913	—, Frantz	Postekspedient	Vejle	—	Jacobsen	Toldassistent	Aalborg
1891	—, H.	Maskinfabrikant	Korsør	—	—, E. J.	Hovmester	Kbhvn.
1910	—, H.	Lokomotivfyrb.	Odense	—	—, J.	Købmand	Aalborg
1915	—, H.	Maskinarbejder	Roskilde	1880	—	—	—

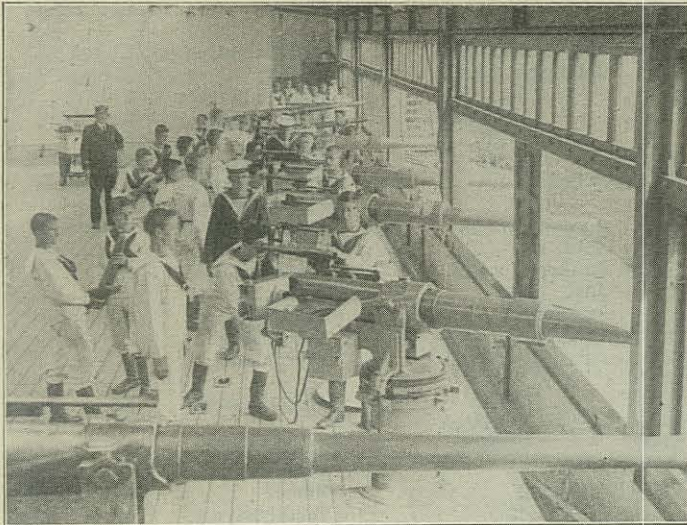
Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1885	Jacobsen, J.	Lods	Ebeltoft		Jessen	Toldassistent	Aalborg
	—, Wilh.	Maskinmester	Korsør	1908	—, H.	Fisker	Ebeltoft
	Jakobsen, A.	Konsul	Kolding	1892	—, V.	—	—
1882	—, T. F.	Snedker	Kbhvn.	1913	Johannesen, E. A.	Maskinmester	Kbhvn.
1908	Jans, Jul.	Hovmester	—		Johansen, Chr.	Fisker	Ebeltoft
1901	Jensen	Barber	Ebeltoft		—, H.	Kolonialhandler	Kbhvn.
1911	—	Mejerist	—	1909	—, J. Vendelbo	Fiskehandler	Roskilde
	—	Redaktør	Korsør		—, N. P.	Fyrmester	Nexo
	—	Skovfoged	Roskilde	1894	—, L. C.	Lokomotivfører	Kbhvn.
	—	Bagermester	Nyborg	1884	Johnsen, J.	Fabriksinspekt.	Odense
	—	Restauratør	Nakskov		—, O.	Skomagemester	Korsør
	—	Postekspedient	Ebeltoft	1901	Jordahn, P. M.	Toldrosbetjent	Odense
1905	—, A.	Styrmænd	—		Juhl, R.	Gæstgiver	Faaborg
1892	—, A.	Maskinmester	Aalborg	1906	Junker, Jørg. B.	Overstyrmænd	Kbhvn.
1886	—, A.	Købmand	—		Just, Th.	Skibsreder	—
	—, A.	Fabrikant	Grenaa		Justesen	Skibsfører	Aalborg
1898	—, A. L.	Kaptajn	Korsør	1899	Jøns, J. R.	Toldassistent	—
1878	—, A.	Skibsbygmester	Svendborg	1870	Jørgensen, A.	Styrmænd	—
1892	—, A.	Fyrmester	Hjelm Fyr	1899	—, A.	—	—
1894	—, A.	Sognefoged	Roskilde		—, A. N.	Maskinmester	Kbhvn.
1902	—, C. A.	Maskinmester	Aalborg	19 ¹¹ / ₁₂	—, Christen	—	—
	—, Chr.	Malermester	Odense	1898	—, C. H. L.	Slagtermester	Korsør.
	—, C.	Restauratør	Korsør		—, E.	Købmand	Grenaa
1898	—, E.	Fisker	Ebeltoft	1905	—, E.	Fisker	Aalborg
1915	—, E. C.	Elektriker	Aalborg		—, E.	Bankbestyrer	Korsør
1875	—, Fr.	Husejer	—		—, Hillerup	Lærer	Nyborg
	—, Fr.	Skomager	Ebeltoft	1886	—, H. C.	Kaptajn	Korsør
	—, G.	Installatør	Aalborg		—, H. J.	Fisker	—
1915	—, H.	Bogholder	—	1893	—, H. P. L.	Maskinmester	Korsør
1896	—, H. C.	Lods	Korsør		—, J.	Sejlmagemester	Svendborg
1889	—, H. J.	Snedkermester	Faaborg	1901	—, J.	Depotarbejder	Roskilde
1895	—, H.	Fisker	Aalborg		—, J. A.	Toldassistent	Aalborg
	—, J. Korsgaard	Fiskeskipper	Grenaa	1888	—, J. J. C.	Maskinmester	Assens
1902	—, J.	Gæstgiver	Korsør	1891	—, J. P.	Baadfører	Kbhvn.
1899	—, J.	Baadsmænd	Kbhvn.	18 ⁸⁷ / ₈₈	—, J. P.	Kaptajn	—
1915	—, J. P.	Stud. jur.	—	1904	—, L.	Fyrbøder	Korsør
1890	—, J. P.	Lokomotivfører	Aalborg		—, N.	Fabrikant	Grenaa
1882	—, J. P.	Skolebetjent	Kbhvn.	1875	—, N. B.	Snedkermester	Kbhvn.
1891	—, Jul.	Købmand	—	1898	—, P.	Fiskeeksportør	Odense
18 ⁹² / ₉₅	—, K. A.	Fyrmester	Hesseø	1895	—, P.	Toldbetjent	Aalborg
1906	—, L.	Kontrollør	Odense	1912	—, P.	Matros	Korsør
1900	—, M.	Fiskehandler	Ebeltoft		—, R.	Hotelejer	Ebeltoft
	—, M.	Restauratør	Nyborg	1898	—, R. P.	Husbestyreder	Faaborg
1893	—, N. F. K. M.	Hovmester	Kbhvn.	1888	—, Rasm. Andersen	Gaardejer	—
1912	—, N. C.	Skibstømmer	Faaborg	1905	—, V.	Lokomotivfører	Roskilde
1897	—, N. C.	Fiskeeksportør	Roskilde	19 ¹⁵ / ₁₇	—, V. M. C.	Assistent	Kbhvn.
1913	—, N. C.	Traffikassistent	—				
1885	—, N. L.	Formand	Kbhvn.	1909	Kaae, R. J. Jespersen	Maskinassistent	Korsør
1869	—, N. P.	Forhyringsagent	Aalborg	1892	Kaas, Andr.	Lods	Aalborg
1907	—, Otto	Fisker	Ebeltoft		Kalhauge, C.	Fabrikbestyrer	Odense
1872	—, P.	Skibsfører	Aalborg	1892	Kameke, L. v.	Maskinmester	Aalborg
	—, P.	Postbud	Middelfart	1890	Kannegaard	Musiker	Ebeltoft
1894	—, P. N.	Detailhandler	Kbhvn.	1897	Kanstrup, J. J.	Skibsfører	Aalborg
1914	—, P. V.	Lokomotivfyrb.	Nykb. F.	1900	Karbo, O. P. V.	Postekspedient	Kbhvn.
1884	—, R.	Tømremester	Svendborg	1884	Kauffeldt, F.	Maskinarbejder	Aalborg
1915	—, S. A.	Assistent	Kbhvn.		Kaysen, R. H.	Repræsentant	Grenaa
1880	—, S. P. F. Juncker	Fotograf	—		Kayus	Bogholder	Ebeltoft
1880	—, Th.	Fabrikmester	Aalborg		Kiander, A. W.	Radiotelegrafist	Kbhvn.
	—, V.	Hotelejer	Hornbæk	1885	Kierch, E.	Lodsformand	Aalborg
1894	—, V.	Glarimester	Aalborg	1913	Kirkeskov, Herskind	Radiotelegrafist	Vestervig
1906	—, V.	Steward	Odense	1901	Kjær, M.	Fabrikant	Aalborg
1899	Jeppesen, H. C.	Gaardejer	—		—, P. O.	Overretssagfører	Kbhvn.
	—, W.	Grosserer	Kbhvn.	1916	Kjølens, H.	(Ingeniør, Cand.) (polyt.)	—
	Jepsen, L.	Konsul	Korsør	1888	Klein, S. N.	Fiskehandler	—
	Jespersen	Købmand	Grenaa	1874	Klitgaard, C.	Garver	Aalborg
1891	—, H.	Sagfører, Bankd.	Kallundborg				

(Fortsættes i næste Nr.)

SØKRIGSBEGIVENHEDERNE I NORDSØEN

JULI—OKTOBER 1917

Engelske Drengene under Uddannelse ved Skole-Kaserner; Kanoneksercits.

Sommeren 1917 havde ikke som Sommeren 1916 et stort Søslag at opvise; de store Flaader holdt sig passive og kun de mindre Skibe var i Ilden, Undervandsbaadene paa den ene Side, Destroyers, Patrouillefartøjer og »Mine-sweepers« paa den anden Side. Den store britiske Flaade laa parat, men blev ikke anvendt i Sommerens Løb, som Aaret før, da Søslaget ved Jylland lavede op i den ensformige Tjeneste.

Hvis, siger det engelske Blad »The Great War«, den tyske Flaade var bleven ødelagt i Fjor, d. v. s. hvis de tyske Kampskibe og Panserkrydsere var bleven skudt i Sænk eller tagne, da var Vejen ind til Østersøen bleven aaben for os og Forbindelsen med de russiske Havne sikret.

I mange Aar har man i den engelske Marine haft den Opfattelse, at den engelske Flaade ogsaa havde andre Formaal end det: at ødelægge Fjendens Hovedflaade. Flaaden skulde beskytte Landet mod Invasion, beskytte Skibsfarten og dække Transporter. Man havde glemt, at ved at ødelægge Fjendens Hovedflaade var ogsaa alle de andre Hverv opfyldt, thi saalænge Fjendens Flaade var intakt, kunde de andre Hverv ikke fuldt ud udføres. Kun med den intakte, tyske Hovedflaade bag sig kan U-Baadene frit drive deres Spil, fordi, siger Engelskmændene, alt er anderledes til Søs, end det var i gamle Dage, undtagen den fundamentale Lov: »Ødelæg Fjendens Hovedflaade, saa er alle andre Opgaver løst«.

Men i Sommeren 1917 fik »The Grand Fleet« ikke Lejlighed til at følge den fundamentale Lov, den tyske Flaade holdt sig klogeligt tilbage og prøver maaske ikke mere under Krigen paa at udfordre Skæbnen.

I Juni søgte en tysk U-Baad U. C. 52 paa 450 Tons Tilflugt i Cadiz. Armeringen bestod af 2 Torpedorør og 2 H. K. Den afsejlede nogle Dage efter, ledsaget af 2 spanske Torpedobaade indtil Grænsen af Soterritoriet. Den spanske Regering havde krævet og faaet et bestemt Løfte af Regeringen i Berlin om, at U-Baaden skulde afgaa direkte til tysk Havn uden at foretage noget Angreb paa fjendtlige Skibe eller foretage nogen som helst anden krigerisk Handling.

Det gjorde et pinligt Indtryk i Frankrig, at U-Baaden ikke blev interneret i Overensstemmelse med de internationale Regler, men efter Afsejlingen udstedte den spanske Regering et Dekret om, at alle krigsførende Nationers U-Baade, der løb ind i spanske Farvande, for Fremtiden vilde blive internerede til Krigens Slutning.

Den 27. Juni stødte den franske Panserkrydser »Kléber«

udfor Brest paa en Mine og sank. Krydseren var 15 Aar gammel og 7,700 Tons stor, 38 Mand omkom.

Den 4. og den 6. Juli mistedes 2 engelske Destroyers i Nordsøen, den ene stødte paa en Mine, og den anden blev torpederet.

Den 9. Juli sprang Kampskibet »Vanguard« i Luften ved en indre Eksplosion, medens det laa til Ankers. Skibet løb af Stabelen i 1909, var paa 19,250 Tons og løb 22 Knob. Det var et ret alvorligt Tab, som den engelske Flaade her led, da Skibet hørte til Kampflaaden.

Den 16. Juli løb nogle tyske Handelsskibe ud fra Rotterdam; under hollandsk Kyst blev de angrebet af engelske Destroyers. Fire Dampere blev kaprede og 2 strandede. Der var efter hollandsk Opgivelse ingen Tvivl om, at det hollandske Soterritorium blev krænket under Affæren.

Den 22. Juli blev en engelsk Hjelpekrydser torpederet i Nordsøen og sank, og samtidig blev en engelsk U-Baad sænket af en tysk U-Baad. Den 26. blev endvidere den engelske Krydser »Ariadne« torpederet af en tysk U-Baad; Besætningen blev reddet med Undtagelse af 38 Mand.

I Løbet af Juli Maaned forandrede den engelske Regering et Par Gange paa Udstrækningen af den farlige Zone i Nordsøen; for Skibsfarten til Holland blev der kun en lille farefri Strimmel Hav tilbage, saa snæver, at Hollænderne meget betegnende kaldte den for »den fri Grøft«.

De Skibe, som de Allierede brugte mod Undervandsbaadene, anvendte forskellige Fremgangsmaader for at gøre disse ukampdygtige. I roligt Vejr iagttog man Overfladen, og en vis Bevægelse af denne antydede, at en U-Baad bevægede sig under Vandet. Hurtige Fartøjer slæbte da Miner mod U-Baaden for at Minen kunde eksplodere mod Skroget. Eller de søgte at indvikle Baadene i Næt, som kunde fiske deres Skruer. I Havneindløb og smalle Stræder udlagdes Nætspærringer, Kabler og andre Hindringer, men de tyske U-Baade blev da forsynet med Apparater til at skære Nættene itu.

To af de vigtigste Midler mod U-baadenes Virksomhed er aabenbart Konvojeringen samt Bevæbningen af Handelsskibene. I Oktober 1917 mente man, at alle de Allieredes Handelsskibe skulde være armerede og gennemgaaende forsynet med et Par Kanoner af 75 mm Kaliber. Hvor stor Respekt U-baadene har for et armeret Handelsskib ses af Tilfældet med det franske Sejlskib, der 2 Gange paa samme Rejse over Atlanten tvang U-baade til at give Slip paa de uarmerede Sejlskibe, de var ifærd med at sænke, da det armerede Sejlskib tilfældigvis kom til. En U-baad løber

Kommandør Tyrwhitts Lykke-Kat, der lever ombord i Flågeskibet og har været med i adskillige Kampe.

jo en temmelig stor Risiko, naar den faar et Skud gennem sit Skrog.

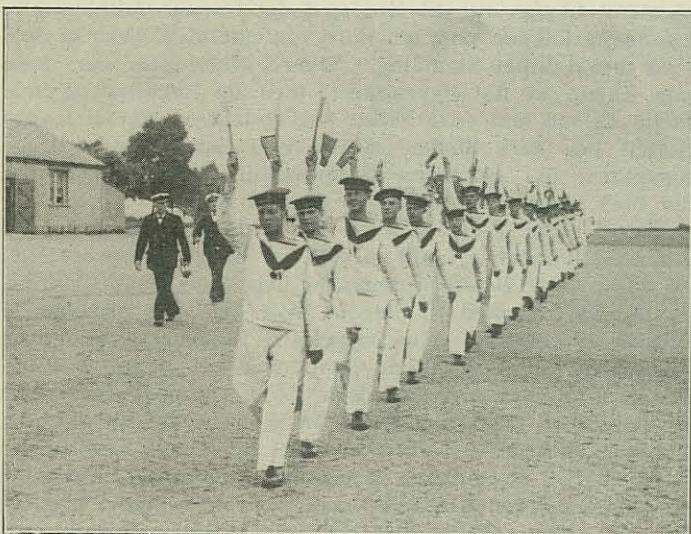
Sømikrofoner anvendtes i stor Udstrækning, for at man paa lang Afstand kunde høre U-baadens Skruer. Flyve-maskiner iagttog Havet, thi fra deres ophøjede Stade kunde U-baade let opdages nede i Vandet. Naar U-baadene var lige under Flyveren, kunde denne ikke ses, selv om Periskopet var over Vandet, thi Periskopet kunde i 1916 ikke rettes mod Zenith. Flyveren lod da Bomber falde ned i Vandet.

En Forholdsregel for at bevare den engelske Handelsflaades Størrelse var den at bygge Dampere efter samme Model — Standardskibe — men hertil fordres alligevel Jern og Staal, der ogsaa skulde anvendes til Krigsskibsbygning og til Ammunition til Fronten. Enten faar man et Krigsskib eller saa og saa mange Handelsdampere eller mere Ammunition til Beskydning af Fjenden ved Fronten; hvad skulde man vælge, thi for den samme Mængde Staal kunde kun den ene Opgave løses, medens de to andre Formaal maatte opgives eller indskrænkes. Dog blev i September 1917 den første engelske Standard-Damper taget i Brug.

For de neutrale Lande, der ogsaa led meget under U-baadskrigen, var det umuligt at erstatte Tabet ved at bygge løs; særlig de norske Tab var meget store og beløb sig den 6. Oktober til ialt 647 Skibe paa tilsammen c. 950,000 Register Tons, og mere end 700 Mennesker tilsatte Livet ved disse Forlis.

Om de danske Krigsforlis kan oplyses, at der medio August 1917 var forlist ved Krigstab 190 danske Skibe, hvoraf 111 Dampere. Den mistede Tonnage androg da paa det nærmeste 200,000 Br. Reg. Tons. I Løbet af 1917 blev der til midt i August ødelagt over 100 danske Skibe med tilsammen 100,000 Br. Tons, altsaa falder over Halvdelen paa de 7½ Maaned i 1917, som har staaet i den uindskrænkede U-baads-Krigs Tegn. Det Tab, som skal dækkes af Krigsforsikringen, opgøres til c. 59 Mill. Kr., men det virkelige Tab er naturligvis mange Gange større.

Selv om alle Lande har haft store Skibstab, er der, om man saa maa sige, nok at tage af endnu. Lloyds Register opgav i Juli 1917, at der da var 23,600 Skibe i Verden over 100 Reg. Tons store.

Engelske Dreng under Uddannelse ved Skole-Kaserner. Der formeres Linie under Signaløvelser; hver Dreng repræsenterer et Skib og Ordre gives pr. Signal.

En engelsk Skole-Kasernes mascot (Lykkebringer).

I Begyndelsen af August skal den tyske Fribytter »See-adler« være løbet paa Grund paa en Ø i det stille Ocean og derefter være forladt af sin Besætning.

Midt i August paasejlede en engelsk Destroyer en Mine i Nordsøen og sank, og den 16de mødte engelske Skibe nogle tyske Jagere i Helgolandsbugten; Jagerne blev beskudt, men undslap.

Britiske Destroyers patrullerede stadig omkring Horns Rev og den 1ste September om Morgenen mødte Englesk-mændene 4 tyske Minetravlere udfør Ringebøbing Fjord. Travlerne søgte Tilflugt paa dansk Søterritorium, hvor de blev sat paa Land, medens de engelske Baade stod til Søs. Under Kampen faldt nogle Projektiler paa Kysten, hvorfor den britiske Regering udtalte sin Beklagelse og tilbød at erstatte den lidte Skade.

Den 10de September blev den tyske »U 293« interneret i Cadiz, hvortil den søgte ind af Mangel paa Olie, men i de første Dage af Oktober undslap den, saa Tilsynet har fra spansk Side sikkert været meget mangelfuldt.

Den 23de September blev en britisk Destroyer sænket af en tysk U-baad i Indløbet til den engelske Kanal. Den 2den Oktober torpederedes Krydseren »Drake« udfør Irlands Kyst, Krydseren naaede dog i Havn, før den sank paa grundt Vand.

Følgende Dusører tilbydes nu af det britiske Admiralitet til britiske Handelsskibe for heldig Kamp i Selvforsvar mod fjendtlige U-baade og Krigsskibe samt for at rapportere Miner:

For at tage eller ødelægge en fjendtlig U-baad eller andet Krigsskib kan Dusøren beløbe sig til 1000 £. Et Skib, der giver en Meddelelse, der fører til Ødelæggelse af en U-baad, faar en vis Del af denne Sum. Bliver U-baaden kun beskadiget, er Dusøren indtil 300 £. For Meddelelser, der fører til, at fjendtlige Skibe opdages og jages, er Dusøren indtil 200 £.

Endvidere gives mindre Dusører for at rapportere Minefelter, opdage Miner eller ødelægge dem. Ogsaa for iland-drevne Miner gives 1 £ i Dusør for Opdagelsen.

For Krigsskibe gælder særlige Regler.

C. I. H. SPEERSCHNEIDER,

Kaptajn u. T. i Flaaden

FRA VALKYRIENS TOGT TIL ØSTASIEN

1899—1900

PAA TOGT MED »VALKYRIEN«

(Fortsat)

Uddrag af en Dagbog
ført om Bord af
»457«

(Meddelt ved H. Hjorth).

Kl. et kom Chefen om Bord, ledsaget af Admiral Richelieu der fik den reglementerede Salut. Den lille Dampers medbragte en Mængde store Kasser, tilhørende Chefen, og indeholdende Gaver fra den siamesiske Konge. Der medfulgte ligeledes en Bjørn i Bur, et arrigt Bæst, som vi sikkert faar en Del Besvær med. Alle Mand pebes nu paa Dækket, hvor Chefen ønskede os et glædeligt Nytaar, og straks efter arriverede Damperen med Gæsterne, ialt 2: 100 Damer og Herrer. Vi fik travlt med at færgede dem om Bord, og snart herskede der Liv og Røre overalt. Særlig Lykke gjorde Ærterne og Flæsket; jeg tror man spiste det hele. Vi sang vor Takkesang og høstede almindelig Bifald for den. Dansen gik lystig til henad Kl. seks, hvorpaa Gæsterne tog Afsked og gik fra Borde. Nu tændtes hele vor Illumination, og »Valkyrien« tog sig pragtfuld ud i den stille, lune Aften. »Farvel, Lev vel« lød det ustandseligt fra de Bortdragende, som vi til Slut gav tre Gange tre kraftige Hurraer, hvorpaa vi gik i Gang med at gøre klar til at lette. Kl. otte tog vi Ankeret, og videre gik vi paa vor lange Rejse, fulgt et stykke paa Vej af fire siamesiske Orlogsmænd. Der kom Post om Bord i Dag, men som sædvanlig intet til mig.

^{11/1.} For at komme godt i Gang ovenpaa de mange rolige Dage blæstes der straks i Morges »Klart Skib«, en udmærket Øvelse der satte alle Mand i livlig Bevægelse. Efter Rengøringen afholdtes der en Slags Parade, ved hvilken hver Mand fik overrakt to Gaver; fra Landsmænd i Bangkok en Sølv Thical, forsynet med et Øje saa at den kan anbringes ved en Uhrkæde eller lignende, og fra Hr. Fabrikant Goldschmidt en Broncemedallie med Inskription »Danmark« og paa Reversen »Glædeligt Nytaar, »Valkyrien« 1900«. Begge Dele modtoges med Jubel. Chefen var samtidig yderst venlig, og eftergav en hel Del Syndere den dem, for mindre Forseelser, idømte Straf. Sligt gør altid et godt Indtryk og alle var glade paa de Skyldiges Vegne. Natten var heldigvis behagelig kølig.

^{12/1.} Vi har ikke rørt et Gevær siden før vor Ankomst til Singapoore, men i Dag gik det igen løs med Ekscersitsen lige fra Morgenstunden. Det gjorde formelig godt at faa Lemmerne rørte lidt igen. Ved Middagstid sendte vi en Deputation agter ud; fire Mand i Paradedøjet og med Medallierne paa, for at takke for Gaven. Hr. Goldschmidt tog vel imod den og trakterede med Cigarer. Frisk Kuling. Flere Øer i Sigte ved Sekstiden. Præsten læste højt for os inden Køjerne, og til Slut sang vi: »Alt staar i Gud Faders Haand.«

^{13/1.} Passerede et Fyr i Morges, anbragt paa en høj Klippe, og venter at naa Mekongfloden i Aften. Stiv Kuling hele Dagen, hvorfor adskillige maatte lide alle Søsygens Kvaler. Vaabenparade, senere Tøjefersyn. Prinsesse Marie har Fødselsdag i Dag i hvilken Anledning vi, efter The, fik udleveret en Ration Sherry, medens der agter i Messen var stor Middig. Saa snart Fyrene udenfor Floden kom i Sigte, drejede vi bi for Natten.

^{14/1.} Ved Daggrø satte vi Lodsflag og holdt ind mod Land men da det fremdeles blæste frisk, kom Lodsens ikke ud, før vi kom ind i smulere Vand. Straks efter faldt Ankeret, da vi skal vente paa Flodtid før vi gaar ind. En fransk Krydser kom ud til os med en mægtig Post. Jeg fik hele tre Breve. Den bragte tillige Frugt og Is om

Bord, en Gave fra de opmærksomme Franskmænd. Løjtnant Trap holdt Foredrag om Saigon, og høstede vældigt Bifald.

^{15/1.} Littede ved Ellevetiden, og med den franske Krydser foran stod vi ind paa Floden. Utallige var de Krumninger dens gule, snavsede Vande foretog gennem det flade, med Djunglekrat bevoksede Land, hvor kun faa menneskelige Boliger, alle byggede paa Pæle, var at øjne. Kl. to Omklædning i Paradedøjet og Straahatte, og lidt efter faldt Ankeret ved Byen, lige ud for en med franske og danske Flag pyntet Landgangstrappe. Under Opfarten passerede vi ikke mindre end femten franske Orlogsmænd, opankrede paa Linie. Besætningen stod opstillede til Parade, medens Musikken spillede »Kong Christian«, og vi fik saaledes en flot og storslaet Modtagelse. Straks efter drønedes Saluten for det franske Flag, for Admiralen og for den danske Konsul, og inden længe vrimlede hele Agterdækket med elegante franske Officerer. Ved Firetiden gik Chefen i Land for at hilse paa Guvernøren, og kørte bort fra Landgangsstedet, eskorteret af Dragoner og indfødte Ryttere i røde Trojer og med lange Lanser, medens Tusinder af Tilskuere hilste ham med jublende Hurraraab. Vi kunde se det hele, da vi ligger saa nær ved Land. Guvernøren gengældte straks Besøget, og forøvrigt gik det ustandseligt løs med Visitter, saa at de stakkels Sluproere havde nok at gøre. Om Aftenen var der stor Fest i Land, som Chefen og flere af Officererne overværede. Ud paa Natten bragte et mægtigt Fakkeltog med et Musikkorps i Spidsen ham en Ovation inde paa Kajen; et pragtfuldt Syn i den stille, mørke Nat.

^{16/1.} Chefen gik tidlig i Land for at overvære en Revue over Garnisonen. Vi saa senere Soldaterne trække forbi paa Vej til Kaserne, i alt flere tusinde Mand, baade Evropæere og Indfødte. De tog sig godt ud i deres smukke Uniformer; Franskmændene synes at være som skabte til Soldater. Hele Byen lod forøvrigt til at være i Feststemning, og mange af Butikerne var lukkede. Dronningens Kvarter fik Landlov, medens vi andre baksede med Provianten. Chefen var til Middag i det franske Admiralskib. Landgangsfolkene kom om Bord ved Ottetiden, flere af dem i en meget løftet Stemning. Senere afbrændtes der, inde paa Kajen, et flot Fyrværkeri; men da Raketter og Sole idelig dalede ned over Skibet, og endogsaa antændte vore Solsøjler paa flere Steder, maatte vi i Gang med at rigge Sprøjterne til. En større Illumination sluttede Dagen, og det blev meget sent, inden vi slap til Køjs.

^{17/1.} I fuld Puds og med en Dollar i Lommerne gik Kongens Kvarter i Land straks fra Morgenstunden. Med en røgspyende Dampsporvogn tog flere af os ud til Cholong, en kinesisk Forstad til Saigon, hvor der efter Forlydende skulde afholdes en stor Dragefest. Køreturen var højest interessant; utallige Broer førte over de mange Kanaler, der overalt gennemskærer dette flade, sumpede og sikkert usunde Land. En øredøvende Musik forraadte hvor Festen holdtes, og efter at have overværet de mange Ceremonier under hvilke en mægtig, grønmalet Papirsdrage, baaret af et halvthundrede Kinesere, dels ude, dels inde i et stort Tempel, blev rigelig beværtet og derefter tilrøget med ildelugtende Papir af en halv Snes Præster, forlod vi igen Stedet og tog ind til Byen. Her slog vi os sammen med nogle franske Soldater og fik os noget at spise, inden vi igen mødte om Bord, hvor der herskede et fælt Roderi med Kulfyldning, saa at der senere blev nok for os at gøre med igen at faa Skibet i behørig Orden. Stor Fest i Land med Indvielsen af et nyt Operahus. Chefen, alle Officererne samt en Del udvalgte Underofficerer og Menige overværede Indvielsen og den paafølgende Gallaforestilling.

(Fortsættes).

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

4. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE XI

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU OG AXEL JUEL

JULEHEFTET

Marineforeningens Medlemmer vil atter iaar faa tilstillet Juleheftet »Under Dannebrog« gratis, idet man ved, med hvor stor Interesse Medlemmerne omfatter Medlemsbladet og det Julehefte, det skylder sin Oprindelse.

Den for Marineforeningen meget betydelige Udgift, som Juleheftets Fremstilling medfører, anmoder Redaktionen imidlertid Medlemmerne om velvilligst at ville afhjælpe ved at anvende Heftet, der bliver meget righoldigt og smukt af Indhold og Udstyrelse, som Julegave. Hvis hvert Medlem hos Boghandlern vilde købe 2—3 Eksemplarer, vilde de sikre Foreningen en mindre Indtægt ved Foretagendet.

NYE KREDSE

RANDERS-KREDSEN STIFTES

Randers Klub havde Mandag den 26. November indbudt sine Medlemmer til et maritimt Foredrag. Foredragsholderen, Kaptajn Ewald havde anmodet om, at gamle Marinere og andre marineinteresserede Mænd maatte blive indbudt og Theatersalen var da ogsaa fyldt til sidste Plads. En Del af Garnisonen var ligeledes indbudt.

Efter at Redaktør Rye havde budt Velkommen, holdt Kaptajn Ewald et meget klart og koncist Foredrag om Verdenskrigen til Søs, ledsaget med talrige udmærkede Lysbilleder. Under Foredraget nedlagde Foredragsholderen en alvorlig Protest mod den Overlast, den neutrale danske Sømand ved saa mange Lejligheder havde lidt fra de tyske Undervandsbaades Side.

Kaptajn Ewald afslørede tilsidst sin egentlige Hensigt med Foredraget, nemlig den at søge en Lokalkreds af Marineforeningen dannet i Randers. Dette lykkedes ogsaa udmærket, idet mange af de tilstedeværende indmeldte sig, medens Redaktør Rye, Installatør Hjul, Direktør Rasch og Overretssagfører Buhl valgtes til at danne et foreløbigt Forretningsudvalg.

SKELSKØR-KREDSEN STIFTES

For en talrig Forsamling af gamle Marinere og andre marineinteresserede Herrer og Damer holdt Kaptajn Ewald Fredag den 9. November et interessant Foredrag med Lysbilleder om Søkrigsbegivenhederne i Verdenskrigen. Foredraget modtoges med velfortjent Bifald og de mange Billeder fra den engelske Flaade og Vestfront vakte megen Interesse. Apotheker Jørck, der er Expert paa Lysbilledomraadet havde velvilligst stillet sit store Lysbilledapparat til Disposition og betjente det under Foredraget. Efter dette dannedes paa Kaptajn Ewalds Opfordring en Lokalkreds af Marineforeningen, i hvilken der straks indmeldte sig 28 Mand.

Fabriker F. Harboe, Direktør Heilmann og Købmand Lotz overtog foreløbig Ledelsen af Kredsen, hvis Bestyrelse senere vil blive valgt.

KONTINGENTET

Medlemmer, der staar i Restance med Kontingent til Marineforeningen, anmodes indtrængende om snarest at indbetale dette til Foreningens Kontor af Hensyn til Foreningens Drift og Afslutning af dens Regnskaber.

HELSINGØR-KREDSEN.

Fredag den 9. November 1917 Kl. 8 Aften afholdtes den konstituerende Generalforsamling i »Promenaden«. Til Dirigent valgtes enstemmigt Kaptajn, Skibsmægler, Gerh. Jensen, som gav Ordet til Kaptajn Møller, der oplæste de lokale Love, som vedtoges. Derefter gik man til Valg af Bestyrelse. Til denne var foreslaaet Kaptajn Møller, Formand, Doktor Klubien, Næstformand, Grosserer G. E. Olsen, Kasserer og Sekretær, Lodsoldermand Møller, Restauratør Chr. Jensen, alle af Helsingør, Blikkenslagermester H. W. Olsen, Hornbæk, Købmand Nørum, Humlebæk, Fisker Wilumssen, Snekkersten, Fisker Carl Christensen, Espergærde, som alle valgtes. Til Revisor valgtes Kaptajn Gerh. Jensen og Købmand P. Petersen. Der var ialt mødt 25 Medlemmer. Da der ikke var nogen, der ønskede Ordet, udbragte Dirigenten et Leve for den ny-startede Lokalkreds, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

KORSØR-KREDSEN.

Lørdag den 10. November kunde Formanden for Korsør-Kredsen, Konsul Th. Rasmusen, se ud over en stor Forsamling paa flere hundrede Medlemmer med Damer, da han i Hotel »Korsør«s store Sal bød Kaptajn Ewald Velkommen. Kaptajnen holdt derefter et meget livligt, instruktivt og underholdende Foredrag om Søkrigsbegivenhederne, ledsaget af fortrinlige Lysbilleder. Foredragsholderen udviklede den engelske Flaades, the silent fleet's, store Virksomhed under Verdenskrigen. Man fik et udmærket Indblik i det store og vanskelige Arbejde, denne Flaade udfører ved Transporter, Patrouillering etc. paa Verdenshavene og i de hiemlige Farvande.

Efter Foredraget udbragte Formanden et Leve for Foredragsholderen, hvilket fandt begejstret Tilslutning hos Forsamlingen. Den vellykkede Sammenkomst sluttede med en lille Dans.

Fra Flaadens Skibe var saavel Befalingsmænd som Menige indbudte til Festen og et meget stort Antal af disse havde givet Møde.

H.

ODENSE-KREDSEN

afholdt sin anden Vintersammenkomst Søndagen den 18. November, som sædvanlig i Fyens Forsamlingshus. Denne Gang var man gaaet lidt udenfor den sædvanlige Underholdning ved at afholde en Tombola i Forbindelse med Oplæsning og derefter Dans. Det viste sig, at Bestyrelsen havde været ualmindelig heldig ved sit Valg af en saadan Sættning af Underholdning, og Kredsen Kasse fik en velkommen Extraintægt ved samme Lejlighed. Der var nemlig af interesserede Medlemmer skænket saa mange og gode Gaver, at hvert fjerde Tombolanummer gav Gevinst. Der skal nævnes nogle af Gaverne: Fra vor Kammerat Fiskeeksportør Poul Jørgen-

sen i Kerteminde var sendt en Kasse Fiskekonserves samt en Tønde Sild. Fra Boghandler *Nielsen* var sendt en Pakke udmærkede Bøger. Fra Guldsmed *Christoffersen* en Sølv-sukkerskaal med Sukkertang. Fra Glarmester *Jensen* en indrammet Fotografvure af Hds. Majestæt Dronning Alexandrine og fra Vaskeriejer *Frederiksen* et Par levende Duer. Resten af Gaverne var fra Bestyrelsesmedlemmerne og bestod af forskellige Ting lige fra slagtet Fjerkrae til Petroleum paa Flasker samt Barberknive, Toiletgenstande etc. Ialt var der 175 Numre. Endvidere havde Formanden til Bortlodning skænket et tilrigget Fuldskip i Glasmontre; dette tilligemed Billedet af Hds. Majestæt Dronningen købtes senere af Kredsen, saaledes at disse to Ting nu er indlemmet i vor værdifulde Samling.

Allerede før Oplæsningen kunde tage sin Begyndelse stormede Publikum Tombolaen og kun ugerne adlodes den Vagthavendes Baadsmanspipe med Anmodning om at indtage Pladserne til Underholdningen. Næstformanden Maskinmester *Nimb* oplæste nogle kvikke Fortællinger af Maglekilde Pedersen og høstede stort Bifald for sine Præstationer. Derefter stormedes Tombolaen igen, og inden en Time var gaaet kunde der meldes udsolgt, hvorefter der afholdtes Auktion over enkelte Numre, der var udtrukne, men atter skænkede til Marineforeningen, og disse Genstande blev ikke daarligst betalte. Derefter blev Dansen dyrket til den lovfalede Lukketid: Kl. 11.

Naar jeg i Medlemsbladet fremdrager denne Form for en fornøjelig og tillige indbringende Underholdning, er det med Haab om, at andre Kredse kan praktisere noget lignende, og de vil da se: at man kan mere sig udmærket paa den Maade en Gang imellem, og tillige glæde sig ved at faa en kærkommen Extrahjælp til det ualmindelig lille Kontingent, som der skal administreres med.

Til Slut skal jeg paa Bestyrelsens Vegne bringe en hjertelig Tak til alle Giverne for deres Støtte. C. B.

KØBENHAVNS-KREDSSEN

Sammenkomst den 19. November 1917

Vinterens Sammenkomster indledes Mandagen den 19. Novbr. i Studenterforeningen, hvor en meget talrig Forsamling havde givet Møde. Henved 230 Medlemmer var bænkeede i den lille Sal, da Formanden besteg Talerstolen og bød Velkommen til Alle, gamle Medlemmer og nye, af hvilke sidste mange var tilstede første Gang; Formanden berørte de trange Tider hvorunder vi lever og den Tilfredsstillelse det desuagtet maa være for os overhovedet at kunne samles, selv om vi maatte give Afkald paa mange Ting, og muligvis kom til at give Afkald paa endnu mere. Det er saaledes ikke de materielle Nydelser, som formaar at samle Medlemmerne talrigt, men Følelsen af at være i godt og kammeratligt Lag.

Efter at Flaget dernæst var hejst med Honnør, gav Formanden Ordet til Aftenens Foredragsholder, Direktør, Kaptajn *H. Ewald*, som derpaa gav en Oversigt over »Søkrigsbegivenhederne i Verdenskrigen« ledsaget af en Mængde udmærkede Lysbilleder, der særlig belyste den engelske Flaades store og ofte mindre iøjnefaldende Arbejde. Til Slut opfordrede Kaptajnen Forsamlingen til med Taknemlighed at mindes vor Orlogs- og Koffardiflaade, hvis Mænd udrettede et stort og nyttigt Arbejde for vort Fædreland under de nuværende vanskelige Forhold, og han nedlagde en alvorlig Protest mod den Overlast, vore neutrale Sømand gentagne Gange havde været Genstand for fra de tyske Undervandsbaades Side.

Efter Foredraget begav man sig op i den festligt smykkede store Sal, hvor man hurtig fandt sig tilrette ved Bordene. *Julian Olsens* fortræffelige Orkester spillede under Spisningen og, da denne var afsluttet, accompanerede det ikke mindre vellykket til de talrige Sange af Sangbogen, der meget hurtigt kom frem. Vi behøvede næppe at citere Titlerne paa Favoritsangene, der straks udbades og — det være sagt til deres Ros — stadig er lige friske og stadig gaar med et Humør, som er uforligneligt. De ejer en prisværdig Evne til at ryste Forsamlingen sammen i Opfriskningen af de gamle Minder. Foredragsholderen fejredes velfortjent og der herskede en hyggelig og fornøjelig Stemning — dog er det, som om den tidlige Lukning hindrer det velkendte Humør i at udfolde sig rigtigt —; ved 10¹/₂ Tiden begynder man saa smaat at tænke paa Udskejning. Da Uhret viste 5 Minutter i 11 og de første Lamper slukkedes istemte Forsamlingen, til en velkendt Sangers Forsang, »Kongernes Konge«, hvorefter man skiltes.

EBELTOFT-KREDSSEN

der stiftedes for et Aars Tid siden og allerede har vundet ualmindelig stor Tilslutning, har hidtil savnet en Fane; men en saadan er nu blevet skænket Foreningen, og Indvielsen fandt Sted den 25. Novbr. ved en Festlighed i Hotel »Vigens«s Sal, der i den Anledning var smukt pyntet med Dannebrogflag i stor Mangfoldighed. Kl. 3 samledes Foreningens Medlemmer samt enkelte Damer i Salen og blev budt Velkommen af Foreningens Formand, Fisker *Oxholm*, som derefter gav Ordet til Kaptajn *Ewald*, der var kommen til tilstede for at holde Foredrag.

Kaptajn *Ewald* indledede Faneindvielsen med Udbringelsen af et smukt motiveret Leve for Hs. Maj. Kongen, der hilstes med 9 Hurraraab, hvorefter 1. Vers af Kongesangen under Musikledsagelse blev afsunget.

Fiskeriejer *Fensmark* talte derefter for Fædrelandet og sluttede med Udtalelsen af Haabet om, at vort elskede Fædreland maatte gaa uskadet ud af den for Tiden herskende grusomme Verdenskrig, og at det ubeskaaret maatte gaa i Arv i mange Slægtled af vor nuværende Kongefamilie. Danmark længe leve (3 Hurra) og Afsynelsen af »Danmark dejligst Vang og Vænge«.

Apotheker *Obel* lod sluttelig Fanen afdække og under Fane-marchen hejste til Tops paa Stangen, idet han udtalte Haabet om, at den altid maatte være stolt over den lille Forening.

Kaptajn *Ewald* holdt umiddelbart derefter et interessant Foredrag om de forskellige Søtræfninger, der under den nuværende Krig havde fundet Sted mellem engelske og tyske Flaadeafdelinger. Taleren beskrev en Del af de nuværende Skibstyper, medens disse samtidig illustreredes gennem nogle ypperlige Lysbilleder. Han beskrev Englændernes fremragende Tapperhed under Landgangen ved Galipoli og deres senere Overførelse til Saloniki og sluttelig omtalte han Undervandsbaadskrigen.

Fiskeriejer *Fensmark* bragte Foredragsholderen en Tak for det fortrinlige Foredrag og erholdt derefter Forsamlingens Tilslutning med Hensyn til Tanken om at sende et Telegram til Hs. Maj. Kongen, til Foreningens Protektor Hs. kgl. Højhed Prins Valdemar og til Hovedbestyrelsen i København.

Paa disse Telegrammer indløb følgende Svar:

Bringer Ebeltoft Marineforening min hjerteligste Tak og Hilsen samt Lykønskning til Faneindvielsen. Christian R.

Sender Foreningen en hjertelig Tak og bedste Ønsker for den tilsendte Hilsen. Prins Valdemar.

Tak for den tilsendte Hilsen. Til Lykke med det nye Flag, som Hovedbestyrelsen haaber vil samle mange Medlemmer under sig. Paa Marineforeningens Vegne Maegaard.

Efter en animeret Fællesspisning sluttede Festen med Bal. Ved Festen indløb følgende Telegram fra Broderforeningen i Grenaa:

Fra Øst og Vest, fra Syd til Nord,
Et skønnere Flag end vort ej findes,
Gid altid Du vaje paa Danmarks Jord.
Jert nye Flag idag vi mindes.
Hold Dugen ren, saa den Bud kan bære,
Langt viden omkring til Danmarks Ære.

Hilsen fra Marineforeningen i Grenaa.

GRENAA-KREDSSEN

afholdt Tirsdag Aften den 27. November et talrigt besøgt Møde paa Hotel »Dagmar« i Grenaa, hvortil Kvinder og Mænd udenfor Foreningen ogsaa var indbudt. Salen var fuld af Tilhørere, og efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen, gav han Ordet til Marineforeningens Stifter, Kaptajn *Ewald*, der i et interessant Foredrag meddelte, hvorledes de engelske og tyske Flaader havde deltaget i Verdenskrigen, og gav Forsamlingen en detaljeret Fremstilling af de forskellige Træfninger, der havde fundet Sted, og hvori enkelte eller flere Enheder har været medvirkende. Meget interessant var Kaptajnens Beskrivelse af Søslaget ved Jyllands Vestkyst den 31. Maj 1916.

Foredraget blev ledsaget af en Mængde gode Lysbilleder, som med særlig Interesse blev iagttaget af den store Forsamling, og som paa en slaaende Maade anskueliggjorde Indholdet af Foredraget.

Foredraget, som varede 1¹/₂ Time, blev fulgt af den store Forsamling med den allerstørste Interesse. Kaptajnen sluttede med at takke Marineforeningen for den store Glæde, den havde beredt ham ved at give ham Lejlighed til ogsaa at holde et Foredrag her. Marineforeningen er, vedblev han, en fuldstændig upolitisk Forening, der kun har til Formaal at opretholde Interessen for Søværnet og Søfarten, særlig vilde han betone den Uforfærdethed, hvormed danske Sømand med Livsfare havde sørget baade for Ind- og Udførsel til og fra Landet, og hvorledes Flaadens Mandskab med samme Uforfærdethed sørgede for at holde vore Farvande fri for de mange drivende Miner, som ogsaa findes der. Han opfordrede Forsamlingen til at interessere sig for Marineforeningen og gøre sit til, at den kan faa forøget Tilgang af Medlemmer.

Kaptajn *Ewald* hilstes ved Slutning af sit Foredrag med livligt Bifald og Formandens Tak fandt enstemmig Tilslutning, idet hele Forsamlingen hylkede Foredragsholderen ved at rejse sig.

Øg alle haaber en anden Gang at faa Lejlighed til at høre den djærve Kaptajn i Grenaa. B.

NYE MEDLEMMER

II

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1890	Klokker, P. Chr.	Skipper	Odense	1886	Lisborg, C.	Skibsfører	Aalborg
1911	Knoop, A.	Maskinassistent	Korsør	1874	Loftager	Smedemester	Ebeltoft
1880	Knudsen, A.	Metalstøber	Kbhvn.	1910	Lohmann, Ove	Maskinarbejder	Odense
1899	—, A. M.	Maskinassistent	Korsør		Lumbye, H. P.	Direktør	Kolding
1900	—, C.	Kaptajn	Nyborg		—, O.	Prokurist	—
1896	—, J.	Urmager	Odense	1892	Lund, O. Pedersen	Mejeribestyrer	Aalborg
1883	—, K. D.	Skibsfører	Aalborg	1916	—, P.	Maskinassistent	Korsør
	—, Th.	Bankbestyrer	—	1883	—, P. Nielsen	Dampskibsfører	Kbhvn.
18 ⁸⁹ / ₉₀	Koch, C. B.	Tømrermester	Kbhvn.		Lundberg, N.	Fabrikant	Ebeltoft
1864	Kofoed, H. C.	Skibsfører	Bogø		Lyster, O.	Maskinarbejder	Bornholm
1894	Kolrengen, G.	Fabrikant	Kbhvn.	1881	Løffgreen, H. C.	Maskinmester	Aalborg
	Kornerup, Einar	Murermester	—	1892	Løfting, J. C. L. L.	Statskonsulent	Kbhvn.
	—, H. J. Bruun	Tømrermester	—				
1901	Kragsskov, J. P.	Gaardejer	Græse	1888	Madsen, A. V.	Skibsinventarh.	Kbhvn.
18 ⁸⁹ / ₉₄	Krarup, J. J.	Forhyringsagent	Aalborg	1914	—, C. E. Larsen	Tjener	—
1892	Kristensen, J. L.	Hotelejer	N. Nebel		—, H. C.	Roeforvalter	Assens
	Krogh, F.	Forvalter	Kbhvn.	1913	—, I. P.	Glarimester	Aalborg
	Kruse	Lærer, Kantor	Ebeltoft	1883	—, L. T.	Overpostpakm.	Odense
	Kruuse, A.	Toldassistent	Korsør	1877	—, N. C.	Branddirektør	Hellerup
1887	—, Aage	Maskinmester	—	1899	—, V. V.	Styrmænd	Korsør
1875	—, J. D.	Lods	—	1901	Magnussen, Edv.	Skibstømrer	Humblebæk
	Kræmer, C. M.	Fhv. Dampskibsf.	Kbhvn.	1905	Mahler, R. H. Neergaard	Direktør	Hadsund
19 ⁰³ / ₀₇	Krøll, C. E.	{ Overmaskin- ingeniør }	—	1909	Maikjær, S.	Vognmand	Aalborg
	Kæhler, G.	—	—	1909	Malmfeldt, J. S.	Fuldmægtig	Kbhvn.
	—, V.	Fabrikant	Korsør	1887	Maneke	Kaptajn	Rudkøbing
1891	Køhler, J. F.	Maskinmester	Kbhvn.	1899	Mangaard, V. K.	Restauratør	Kbhvn.
1867	Kølle	Havnefoged	Maribo		Mathiesen, A.	Gartner	Korsør
				1907	—, H.	—	—
1916	Lager, B. K.	Viktualiehdr.	Charlottenl.		—, L.	Dekoratør	Kbhvn.
1874	Landt, A.	Fhv. Navigationsl.	Bogø		Meier	Manufakturhdl.	Nyborg
	Lange, C. W.	Tjener	Korsør		Meister, H.	Slagtermester	Aalborg
1877	—, L. N.	Restauratør	Aalborg	1908	Menne	Havnebetjent	—
1878	Larsen	Kaptajn	—	1900	Meyer, Chr.	Fisker	Korsør
1901	—, A.	Købmand	Roskilde		—, F. V.	Restauratør	—
1894	—, A.	Musiker	Aalborg		Michaelsen, M.	Fuldmægtig	—
1896	—, A. B. C.	Lokomotivfører	Kbhvn.	1904	Michelsen, H. A.	Styrmænd	—
1892	—, Chr. Ludv.	{ Handelsrepræ- sentant }	—	1914	—, L.	Hotelejer	Saxkøbing
1901	—, E.	Skibsfører	Aalborg		—, T. B.	Navigationsl.	Svendborg
	—, E.	Konditor	Grenaa		Mikkelsen	Underbaadsm.	Kbhvn.
1913	—, E. H. W.	Hovmester	Kbhvn.	1896	—, H. H. C.	Tjener	—
1914	—, F. V.	Matros	Odense		—, N.	Hotelejer	Ebeltoft
1894	—, H.	Postbud	—		—, O.	Værkfører	Grenaa
1912	—, I. Nielsen	Landmand	Aalborg	1907	—, T. E.	Kelner	Vejle
187 ⁸ / ₇₉	—, Jens	Skipper	—		Mogensen	Kaptajn	Korsør
1903	—, J. A. E.	Fisker	Korsør	1868	—, J.	Trælasthanler	—
1905	—, J. V. Outzen	Melhandler	Kbhvn.	1906	Mortensen, I.	Stationsbud	Aalborg
1916	—, K.	Kelner	Korsør	1915	—, J.	Skibsfører	Kolding
	—, Kay	Grosserer, Forf.	Kbhvn.	1897	—, W.	Kontorist	Odense
1904	—, L.	Bogholder	Kolding	1876	Mouritzen, J. J.	Skibsfører	Svendborg
1912	—, L. L.	Mælkehandler	Aalborg		Mousten, N.	Gaardejer	(Knudby pr. Løgstrup
	—, L. Mayland	Maskinmester	Kbhvn.	1894	Moyell, R.	Direktør	Aalborg
1894	—, N.	Brobetjent	Aalborg	1893	Muchardt, J. C. F.	Murersvend	Kbhvn.
1884	—, N. L.	Maskinhandler	Nykøb. F.	1875	Munch, E.	Bagermester	Roskilde
1902	—, O.	Smedemester	—		Myhre, C. F.	Fabriksinspekt.	—
1901	—, Otto	Maskinassistent	Korsør	1905	Münter, F. B.	Kaptajn	Kbhvn.
1916	—, Otto	Elektriker	Aalborg		Mølback, A. E.	Stevedør	Aalborg
	—, S.	Restauratør	Korsør	1890	—, C.	Havnefoged	—
	—, S. C. L.	Maskinassistent	—	1907	Møller	Uddeler	(Hyllested Ebeltoft
	—, Viborg	Sagfører	Nyborg	1910	—, Aage	Fisker	—
1898	—, Waldm.	Forvalter	Kbhvn.		—, Brøndum	Malers	Korsør
1886	Lassen, H.	Grundejer	Aalborg		—, G. L.	Cand. phil.	Kbhvn.
1908	Lauritzen, B. A.	Styrmænd	Svendborg		—, K.	Kutterfører	Grenaa
1896	—, G.	Politibetjent	Aalborg	1904	—, L. A.	Navigationsl.	Kbhvn.
1911	Lehmann, O. Schmidt	Stud. polyt.	Kbhvn.		—, R. G.	Sagfører	Ebeltoft
	Leiser	Forretningsbest.	Nyborg		—, S. P. J.	Maskinist	Korsør
	Licht, G. V. Rask	Kelner	Kbhvn.	1886	—, T.	Matros	—
	Lillie, C. T.	Krigsassessor	—	1872	Mørch, P.	Restauratør	—
1915	Linday	Kelner	Maribo	1900	Mørck, V. E.	Barber	Aalborg
	Lindberg	Købmand	Ebeltoft				
	Lindbæk, Johs., Dr. phil.	Stifsskriver	—		Nanke, C. C. F.	Fhv. Borgmester	Kbhvn.
1889	Linde, R. T. E.	Maskinmester	Middelfart	1904	Nedahl, H.	Gas- og Vandm.	—
1902	Lindemann, B. A. E.	Portør	Kbhvn.		Neergaard, E.	Ingeniør	—
	Linnet, Nis	Læge	Bogø	1902	—, M.	Styrmænd	Korsør

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1898	Nepper, A. Nielsen	Lokomotivfører	Kbhvn.	1913	Pedersen, C. D.	Kelner	Odense
1885	—, A.	Overkelner	Ebeltoft	1896	—, F. W.	Garmester	—
18 ⁸⁸ / ₈₉	—, A.	Garmester	Kolding	1892	—, G.	Maskinmester	Aalborg
—, A.	Smedemester	Odense	1893	—, I. P.	Maltgører	Brande	—
—, A. O.	Sagfører	Ebeltoft	1894	—, N.	—	Faaborg	—
—, A. S.	Kelner	Korsør	1906	—, N. O.	Bagermester	Kbhvn.	—
1896	—, Andr.	Fisker	Ebeltoft	1899	—, P. C.	Blikkenslager	—
1892	—, C.	Hotelejer	Svendborg	1912	—, V. K.	Maskinmester	—
1891	—, E.	Landpost	Ebeltoft	1914	Peitersen, C.	Fiskeskipper	Grenaa
—, E.	Brokontrollør	Aalborg	1913	Pellesen, C.	Telegrafist	Kbhvn.	—
1894	—, E. J.	Skibsbygger	Grenaa	—	Petersen	Gaardejer	Faaborg
—, H.	Fiske-og-Vildthd.	Kbhvn.	—	—	Bogbinder	Kbhvn.	—
1911	—, H.	Snedker	Ebeltoft	1882	—, A. Brems	Dampskibsfører	Odense
19 ⁰⁸ / ₁₀	—, H. A.	Frisør	Faaborg	1914	—, A. Klarskov	Tjener	Kbhvn.
1887	—, H. P.	Fyrassistent	Ebeltoft	1890	—, C. F.	Købmand	Gilleleje
1891	—, H. P.	Assistent	Kbhvn.	1891	—, C. G. Izard	Skibsfører	Kbhvn.
1892	—, J.	Lytetænder	—	—, C. H. E.	Fiskehandler	—	—
1896	—, J. J.	Fiskerireder	Præstø	1895	—, C. M.	Mejeriejer	—
18 ⁷⁶ / ₇₇	—, J.	Arrestformand	Kbhvn.	1900	—, C. Møller	Fisker	Skagen
1896	—, J.	Amtstuebestyrer	Kolding	—, D.	Kontorist	Nyborg	—
1891	—, J.	Fiskeeksportør	Aalborg	1901	—, E. V. R.	Maskinmester	Kbhvn.
—, J.	Sagfører	—	—	—, F.	Skibskok	—	—
1913	—, J.	Bogholder	Korsør	—, G. Holm-	Vinhandler	Ebeltoft	—
—, J.	Fiskehandler	Kbhvn.	—, H.	—, H.	Chauffør	Kbhvn.	—
—, J.	Murermester	Husum	—, H. C.	—, H. C.	Konsul	Kolding	—
1908	—, J. P. C.	Hovmester	Kbhvn.	—, Holm-	Bankdirektør	Grenaa	—
19 ¹⁵ / ₁₆	—, J. F. G.	Lokomotivfyrb.	—	—, H. P.	Kaptajn	Korsør	—
19 ¹⁵ / ₁₆	—, J. M.	Maskinarbejder	—	1910	—, H. Søvdahl-	Urtekræmmer	Kbhvn.
1900	—, J. C. Høj	Ølkusk	Nykb. F.	1880	—, J.	Frugthandler	Aalborg
—, J. Sigersen	Maskinist	(Bavelse pr. Glumse)	—	1877	—, J.	Fiskehandler	—
1891	—, K.	Styrmand	Aalborg	1912	—, J. Chr.	Skipper	Grenaa
1910	—, M.	(Elektricitets- værksbestyrer)	Grenaa	1888	—, J. E.	—	Nyborg
1898	—, M.	Tjener	Korsør	1912	—, J. M.	Lærer	(Skolehj. Pro- ven, Rodovre
1901	—, M.	Gaardejer	Ebeltoft	1900	—, J. P.	Kvaseskipper	Assens
1908	—, N. E. Arp	Arkitekt	Kbhvn.	1864	—, J. P.	Fisker	Ebeltoft
1893	—, N. P. L.	Telefonholdfører	Odense	—, Jens	Landmand	—	—
1894	—, O.	Blikkenslagerm.	Aalborg	1891	—, Joh.	Værkfører	Kbhvn.
—, O.	Fabrikbestyrer	—	—	1913	—, Joh.	Elektriker	—
1903	—, P.	Kobbersmed	Odense	1888	—, Jørg.	Husmand	Faaborg
1877	—, P.	Snedkermester	Aalborg	1910	—, K.	Lokomotivfører	Ebeltoft
1902	—, P. A.	Styrmand	Kbhvn.	1899	—, L.	Minelods	Korsør
19 ⁰⁰ / ₀₁	—, P. E.	Fiskehandler	—	1891	—, L.	Maskinpasser	Roskilde
1890	—, R.	Mekaniker	Svendborg	1877	—, L. Tuxen	Skibsbygger	Korsør
1910	—, R.	Fabrikant	Odense	—, L. W.	Viktualiehandl.	Kbhvn.	—
1901	—, R. M.	Maskinist	Kbhvn.	1896	—, P.	Nattevagt	—
1906	—, S.	Portør	Roskilde	—, P.	Gaardejer	(Bruserup pr. Fiskebæk	—
1911	—, W. P.	Hovmester	Kbhvn.	19 ¹⁵ / ₁₆	—, P.	Sømand	Ebeltoft
1908	Nissen	Styrmand	Korsør	—, P. A.	Gaardejer	Faaborg	—
1894	Nygaard, P.	Gaardejer	Vejle	1895	—, Søvdahl-	Købmand	Holbæk
1904	Nørgaard	Mejeriejer	Kbhvn.	1887	—, T. Harke-	Dampskibsfører	Kbhvn.
1894	Nørlev, M.	Fiskehandler	Aalborg	—, V.	Kontorchef	—	—
1913	Nørregaard, M. C. N. P.	Hovmester	Svendborg	1870	Pii, J. Olsen	Fhv. Skibsfører	Frederiksh.
1900	Nørremark, F.	Fisker	Faaborg	1873	—, S. N.	—	Hornbæk
—, Nørskov, C.	Købmand	Ebeltoft	—	1881	Piil, N.	Maskinmester	Aalborg
1889	Obel, J.	Handelsrejsende	Kbhvn.	1910	—, C. F.	Sømand	—
—, Køster	Apoteker	Ebeltoft	—	—, P. W.	Styrmand	Korsør	—
1909	Olsen, A.	Agent	Korsør	1871	Platen, C. v.	Guldsmed	—
19 ¹⁵ / ₁₆	—, A. A.	Tjener	Kbhvn.	—, C. I. V. v.	Jernhandler	Aalborg	—
—, Alf.	Fisker	Ebeltoft	—	—	Maskinmester	—	—
—, Aug.	—	—	—	Plesner, P.	Maskinist	(Julstrup pr. Støvring	—
1888	—, A. F.	Direktør	Aalborg	—	Pors, J.	Grosserer	Kolding
1914	—, C.	Bademester	—	1903	Poschmann, H. A.	Inspektør	Kbhvn.
1909	—, C. V.	Montør	Kbhvn.	—	Poulsen	Bestyrer	Grenaa
—, C. V.	Købmand	Korsør	—	—	Dyrlæge	—	—
—, Chr.	Restaurator	Nyborg	—	1902	—, A.	Maskinfabrikant	Aarup
—, Frank	Direktør	Faaborg	—	1882	—, A.	Skipper	Grenaa
—, G. V. A.	Kontorchef	Kbhvn.	—	—, C. Liisberg	Fyrmester	Nekso	—
1898	—, I. M.	Skibsfører	Aalborg	1900	—, Chr.	Købmand	Hornbæk
1903	—, J. C. C.	Hovmester	Kbhvn.	—, K.	Læge	Korsør	—
—, N. P.	Urmager	Ebeltoft	—	1863	—, Lars	Smedemester	—
—, P. H.	Maskinist	Kbhvn.	—	1890	—, P.	Gaardejer	Ebeltoft
1893	—, V.	Restaurator	—	—, V.	(Boghandlermed- hjælper)	—	—
—, V. C. H.	Sølvsmed	—	—	1906	Raabeck, A. V. T.	Lokomotivfyrb.	Korsør
1898	Omman, H. Sørensen	Mejeribestyrer	Hejslev St.	—	Raagaard, C. Jansen	Købmand	Kbhvn.
1881	Ortmann, S. H.	Maskinassistent	Aalborg	1881	Ransby, J. C.	—	Aalborg
—, Otterstrøm, H. I.	Apoteker	Korsør	—	1877	Rasmussen, Hans	Konsul	Korsør
1894	Ottesen, Th.	Godsforvalter	Holsteinborg	—, J. K.	—, J. K.	Ingeniør	—
—, Outsen, N.	Grosserer	Kolding	—	—, Th.	—, Th.	Konsul	—
1902	Oxholm	Fisker	Ebeltoft	—, Th., jun.	—, Th., jun.	Købmand	—
1885	Palm, N. T. A.	Lods	Kbhvn.	1883	Rasmussen	Toldassistent	—
—, Parbæk, M. G.	Bogholder	—	—	1906	—	Forretningsfører	Grenaa
1894	Pedersen, A. P.	Vejassistent	Odense	—	—	—	—

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1881	Rasmussen	Kaptajn	Faaborg	1869	Sommer, C.	Lods	Korsør.
1891	—, A.	Maskinmester	Aalborg	1886	Sonnichsen, S.	Toldassistent	Kolding
1893	—, A. C.	Lagerforvalter	Odense		Spangsted	—	Grenaa
1916	—, B. Kraul	Mejerist	Nakskov	1898	Stade, P.	Bagermester	Roskilde
1901	—, C.	Skibsfører	Nykb. F.	1915	Stangerup, A. E.	Sygepasser	Kbhvn.
1914	—, C.	Fyrbyder	Odense		Staumann, P.	Stationsforst.	(Pederstrup Odense
1891	—, C.	Matros	Korsør				(Rødbjergh. Langeland
1883	—, C. F.	Kvartermand	Kbhvn.		Staub, Preben	Forvalter	(Kbhvn.
1888	—, C. Friis-	Fhv. Skibsfører	—	1908/09	Stefani, Amadeo	Kaptajn »Ø. K.«	—
	—, H. I.	Bogtrykker	Nykb. F.		Steglich, H. J.	Vinhandler	—
	—, J.	Snedker	Korsør		Stenderup, N. P.	—	Kolding
1916	—, J.	Maskinarbejder	Kbhvn.		Stiller, L. H.	Slagtersvend	Aalborg
1879	—, J.	Kaptajn	Bogø	1914	Strange, N. P.	Blikkenslagerm.	Kbhvn.
1907	—, J. H.	Snedker	Aalborg	1882	Stuhr, C. C.	Mekaniker	Aalborg
1893	—, L.	Maskinmester	Rudkøbing	1862	Stæhr, P. E. P.	Tjener	Svendborg
1915	—, M.	Mejerist	Nyborg		Suanning, C. E.	Maskinassistent	Korsør
1915	—, N.	Fisker	Ebeltoft	1911			
1915/16	—, N. O. P.	Frisør	Kbhvn.		Suenson, O. F.	Kontorchef	Kbhvn.
1896	—, P.	Mejeriejer	Saxkøbing	1907/11			
1883	—, P.	Skibsfører	Odense	1914/15	Svarre, Th.	Hovmester	—
	—, P. C.	Vinhandler	Kbhvn.	1907	Svendsen	Matros	Korsør
1896	—, P. C. Krogh	Mekaniker	—	1887	—, A.	Færgemand	Kbhvn.
	—, R. C.	Bogtrykker	Rudkøbing		—, H.	Hovmester	—
1866	—, R. H.	Møller	Faaborg	1891	—, I. S.	Købmand	Aalborg
1872	—, R. M.	Skibsfører	Svendborg	1894	—, Joh.	Melhandler	Saxkøbing
1913	—, T.	Musiker	Ebeltoft	1892	Svensson, F. J.	Restauratør	Kbhvn.
	—, T. S. O.	Montør	Kbhvn.		Svith, S.	Skrædermester	Grenaa
	Ravn, H. V.	Kadet	—	1893	Sylvanter, C.	Restauratør	Kbhvn.
1915	Reiff, L.	Jernbaneassistent	Kolding	1895	Søderlund, F. P. G.	Sprøjtefører	—
1889	Reinert, C. A.	Formand	Korsør	1880	Søeberg, A. N.	Værkmester	Aalborg
1907	—, L. C.	Garmester	Aalborg	1886	Søndergaard, M.	Sagfører	—
	Reinsholm, Dr. med.	Sygehuslæge	Svendborg		Sørensen	Amtsfuldmægtig	Ebeltoft
1910	Rhode, Chr.	Montør	Aalborg	1913	—, A.	Styrmænd	Kbhvn.
	Rosted, F. P. R.	Premierløjtnant	Kbhvn.	1898	—, A.	Kgl. Kapelmusik.	—
1894/95	Rossing, T. C.	Telefonfunktion.	—	1893	—, C.	Skipper	Grenaa
1882	Rowe, W.	Fiskeeksportør	Grenaa		—, C.	Smedemester	Korsør
1871	Rygaard, S. F. S.	Formand i Frih.	Kbhvn.	1885	—, Carl	Fisker	Ebeltoft
1873	Rützebeck, V.	Konsul, Købmd.	Aalborg	1893	—, C. J.	Skotøjsfabrikant	Kbhvn.
1914	Rørbye, K. G.	Kontormedhj.	Odense	1913	—, Engberg	Maskinist	Ebeltoft
				1882	—, H. C.	Kaptajn	Korsør
1897	Sahlertz, O.	Kabelmester	—	1909	—, H. E.	Styrmænd	—
1900	Salomonsen, M. W.	Grosserer	Kbhvn.		—, I. F.	Hotelejer	Ebeltoft
1908	Sander, A. W.	Ingeniør	—	1905	—, I. P.	Maskinmester	Aalborg
1900	—, C. L.	Styrmænd	Korsør	1900	—, M.	Gaardejer	Nykb. M.
	Saxild, K. W.	Kontorchef	Kbhvn.	1902	—, M.	Tømrermester	Aalborg
			(Aadal pr. Jelling)	1887	—, M. M.	Fabrikant	Rungsted
1915	Scherfig, T. Nansen	Mejerist	—		—, P.	Slagter	Nyborg
1906	Schjelde	Møller	Maribo	1897	—, P. V.	Matros	Korsør
1892	Schjødt, P. W. Ipsen	Skibsfører	Kbhvn.	1903	—, S.	Hjælpe-lods	Aalborg
1913	Schjølund, Th.	Assistent	—		—, S.	Skibsbygger	—
1893	Schjønning, A.	Stevedor	Aalborg		—, S. Seyerin	Forvalter	Kbhvn.
1902	—, G.	Barber	—	1885	—, Svend	Fisker	Ebeltoft
1900	Schlüntz, H. A.	Restauratør	Kbhvn.		—, V.	Slagtermester	Korsør
	Schmidt, A., jun.	Dyrlege	Ebeltoft	1869	—, V.	Kaptajn	Aalborg
1881	—, C. A.	Fhv. Skibsfører	Kbhvn.		Tange, P. A. V.	Bankassistent	Roskilde
1890	—, C. P.	Kaptajn	Korsør		Tengnagel, Fabricius de	(By- & Herreds- fuldmægtig	Saxkøbing
	—, H.	Købmand	—		Terkildsen, N.	Gaardejer	Grenaa
1896	—, J. Petersen	—	Kolding		Theil, A.	Skibsmægler	Svendborg
1906	—, R.	Skibsfører	—	1909	Theilland, V. C.	Skibsfører	Kbhvn.
1896	Schou, C. Jensen	Vildthandler	Kbhvn.	1891	Thestrup	Malermester	Ebeltoft
1898	—, L.	Garmester	Aalborg	1888	Thielman	Formand	Aalborg
	Schreiber	(Dampskibs- restauratør	Kbhvn.		Thomsen, A.	Maskinmester	Faaborg
	Schröder, A. H.	Slagtermester	Korsør	1877	—, I.	Fisker	Aalbæk
1911	Schultz, A. O. V.	Teknisk Leder	(Takter Finland)	1905	—, I. R.	Repræsentant	Kolding
1907	—, J. A.	Restauratør	Kbhvn.	1882	—, J. C. P. S.	Lokomotivmest.	Kbhvn.
1888	Schumacher, H.	Murermester	—		—, Korsgaard	Købmand	Korsør
1884	Schytte, A. H.	Journalist	—	1915	—, P. Juul	Repræsentant	Kbhvn.
	Seligmann, M.	Ingeniør	—		Thors, P.	Bagermester	—
1914	Serve, C. L.	Kreaturhandler	Odense		Thorsen, Hj.	Købmand	Nakskov
1914/15	Severinsen, C. C. C.	Fabrikant	Kbhvn.	1893/97	Thostrup, G.	Lods	Aalborg
	Seydel, E.	Kredslæge	Korsør	1880	Thuesen, Ludv.	Skibsfører	Assens
	Sieburg	Købmand	Grenaa		Thygesen	Proprietær	(Holmegaard Ebeltoft Kr.)
	Silferberg, C. E.	Kaptajn	Kbhvn.				(Fløjberg pr. Vamdrup
1900	Simonsen	Havnefoged	Aalborg	1864	Tinggaard, H. P.	—	Kbhvn.
1874	Skall, Chr.	Tømrer	—	1905	Torp, H. P.	Chauffør	—
1893	Skenkelbo, Soph.	Restauratør	Odense	1905	—, J. L.	Grosserer	—
1903	Skjalm, C.	Matros	Korsør	1886	Trentemøller, L. R.	Møller	Odense
	Skjødsholm	Bankdirektør	Grenaa	1910	Trondhjem, O. P.	Styrmænd	Korsør
	—	Bankfuldmægtig	—		Tusch, H. Jenssen	Oberstløjtnant	Kbhvn.
	Skov, T.	Købmand	—	1890	Tuxen, Oskar	Direktør	Svendborg
1908	Skyum, F. C.	Toldkontrollør	Aalborg				
1882	Smith, O. L.	Snedker	Kbhvn.		Uhlendorff, G. F. G.	(Solodanser, Bal- letinstruktør	Kbhvn.
1882	Snedker, C. L.	Ejendomsmlgr.	Odense				
1897	Snydstrup, C. J. R.	Overtoldbetjent	Aalborg				

Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aftj. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1899	Valentin, C. Vermehren, Edv. Vest, Joh. Vester	Bogholder Cand. pharm. Premierløjtnant Urmager	Maribo Kbhvn. Assens Grenaa	1900 1903 1887 1879	Westrup, C. Ernest Wieck, K. E. H. Wigh, L. C. E. Willesen, L. G.	Styrmænd Ingeniør Assistent Møllejer	Kbhvn. Brabrand Kbhvn. Viborg
1894	Videbech, P. H. C. Vinkel, Torben Vognsen, H.	Overlæge i Hæren Manufakturhdl. Sagfører	Viborg Korsør Korsør	1906 1902 1898	Windeleff, L. A. Winther, K. —, S.	Maskinassistent Køber Skibsfører	Korsør Aalborg —
1888	Voight, Chr. Voss, E.	Lokomotivfører Hotelforpagter	Nyborg Grenaa	1897 1893	Wisbom, C. T. E. Worrer Wöldicke, E.	Gas- & Vandm. Toldforvalter Overlærer	Kbhvn. Ebeltoft Korsør
1906	Wachsmuth, W. Wahl Wang, Th. Weber, H. Wedell Wedellsborg, C. West, M. A.	Barber Præst Mægler Landmand Baron, Kaptajn Værftsinspektør	— Nakskov Nyborg Svendborg Kbhvn. Aalborg Nykb. F.	1892 1896 1876 1883	Zachariasen, C. F. Øhrgaard, H. Øllgaard, K. Ørbeck, H. —, Th.	Smed Montør Overretssagfører Sejlmagemester Købmand	Kbhvn. — — Korsør —
1896	Westmann, Rejnhold	Smedemester	Nykb. F.				

Rettelser til forrige Liste:

Faldet ud: Basballe, Postekspedient, Ebeltoft
Jøns, J. R., —, Aalborg, læs: Jans

HVORLEDES KOMMER MIN SØN TIL SØS?

Hr. Redaktør!

Følgende bedes optaget:

I »Under Dannebrog«s Hæfte IX i Artiklen »Hvorledes kommer min Søn til Søs?« af Hr. Kaptajn F. B. Froda, findes en Oplysning vedrørende de københavnske Radiotelegrafskoler, som ikke er overensstemmende med de faktiske Forhold. Undertegnede har efter 7 Maanedes Kursus paa Hr. Geraldts Radiotelegrafskole opnaaet Certifikatet af 1. Klasse uden nogensinde at have været i Svendborg. Det er mig bekendt, at ingen fra »Dansk Radiotelegrafskole« har faaet Certifikatet i Svendborg, medens derimod det omvendte er sket.

Med Tak for Optagelsen

Ærbødigst
K. ULNITS

Allerede inden Redaktionen sendte mig ovenstaaende til Udtalelse, var jeg fra anden Side bleven gjort opmærksom paa, at jeg havde misforstaaet nogle indhentede Oplysninger vedrørende Undervisningens Afslutning for Radiotelegrafisters Vedkommende. Disse er ikke henvist til at opnaa 1. Klasse Certifikat i Svendborg, men kan ogsaa opnaa det ved andre Skoler, altsaa ogsaa de københavnske. Jeg beklager meget at have givet den fejlagtige Oplysning i min Artikel.

F. FRODA,
Kaptajn

HILSEN TIL MARINEN!

MEL.: LANGT HØJERE BJERGE

Hvem agtes i Dannemarks ældgamle Vang
som de i de begede Trøjer?
Hvem hylde af Skjalde, hvem prises i Sang
som Manden, der Bølgerne pløjer?
Hvem kender af Gutter en raskere Flok
end Holmens den gamle og trofaste Stok?

Hvem elsker at kæmpe for Drot og for Flag
som Nyboders tjærede Dreng?
Thi kommer for Danmark en Prøvelsens Dag,
det skal ej til Orlogsfolk trænge!
Af Gutter med Manddom og Mod er der nok
i Holmens den gamle og trofaste Stok!

Naar Sømanden skuer vort Dannebrogslag,
da banker hans Hjerte af Glæde!
For det gaar han frejdig mod Fjenden i Slag,
om end han mod Døden skal træde!
Vi kender af Helte ej stoltere Flok
end Holmens den gamle og trofaste Stok!

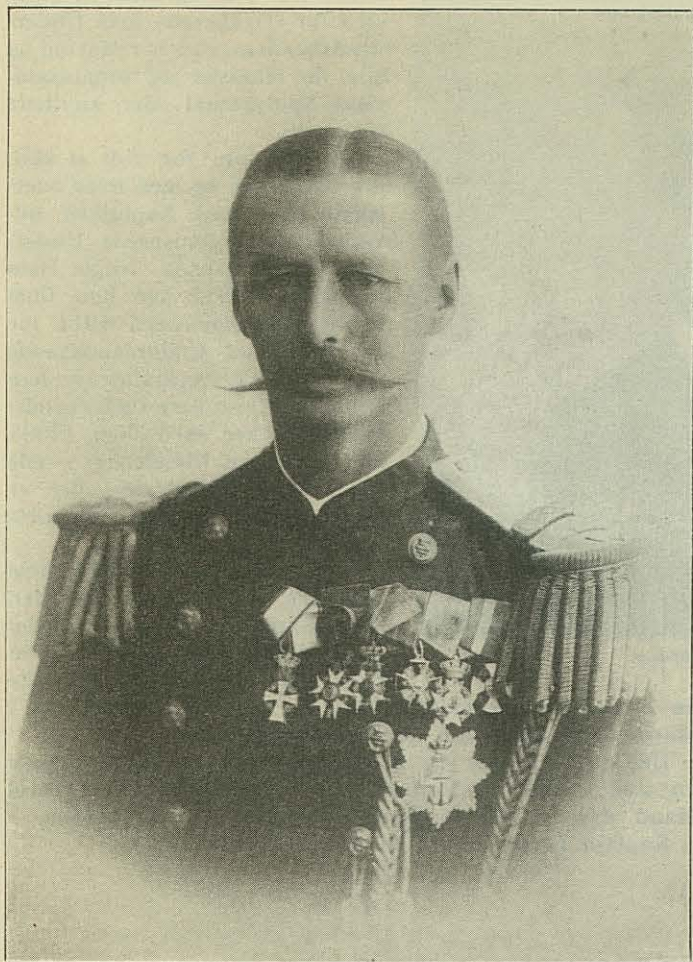
Vort Fædreland ned gennem tusinde Aar
sig hævded med Hæder og Ære!
At Dannemarks Rige bestandig bestaar,
derom ingen Tvivl vi kan nære,
naar kun vi af modige Gutter har nok
som Holmens den gamle og trofaste Stok!

LAURITZ STEPHAN

FRA MARINEMINISTERIET

DØDSFALD

Kommandør H. T. Hedemann

Den 17. November afgik Kontorchef og fg. Departementschef i Marineministeriet, Kommandør H. T. Hedemann ved Døden efter 3 Maaneders Sygdom.

Kommandøren er født i 1850, han blev Sekondløjtnant i 1871, Premierløjtnant i 1873 og Kaptajn i 1885. I 1891 paabegyndte Afdøde den Virksomhed som Kontorchef i Marineministeriet, som han fra 1902, da han erholdt sin Afsked med Kommandørs Karakter, ganske helligede al sin Interesse, Indsigt og Flid. I 1905 udnævntes Kommandøren til fungerende Departementschef.

Kommandøren har i sin Tjenestetid som Officer foretaget adskillige Togter til fremmede Havne og i vore Farvande. Hans første Togt foregik med Fregatten Jylland til Nord- og Østersøen samt Atlanterhavet, hans sidste som Chef for Korvetten »Dagmar« i 1899. Fra dette bragtes Kommandøren syg i Land, og hans Helbred hindrede ham i Fortsættelse af Gerningen om Bord.

Det er saaledes en betydelig Aarrække, Flaadens Administration har nydt godt af Kommandør Hedemanns Arbejde, og hans klare Intelligens, hans usædvanlige Hukommelse og pligtro Dygtighed vil blive savnet i Ministeriet.

Men først og fremmest vil alle, der arbejdede under eller sammen med Kommandøren savne en retlinet, retfærdig og ridderlig Mand af den Støbning, der bliver sjældnere og sjældnere i vore Dage.

Kommandørens hele tilbagetrukne Færd viste, at han hyldede Levereglen: *bene vixit, qui bene latuit* — men nu, da han er død, bør han mindes med Ære i »Under Dannebrog«.

Kommandøren var dekoreret med Kommandørkorset og Sølvkorset.

50 AAR

Departementsdirektør C. V. Olsen

Den 2. December kunde Departementsdirektør C. V. Olsen fejre sin 50-Aars Fødselsdag.

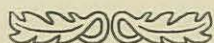
Denne halvt Hundrede Aars Fødselsdag er særlig bemærkelsesværdig ved det usædvanlige Arbejde i Statens Tjeneste Departementsdirektøren kan se tilbage paa. Det var nemlig paa denne Dag 34 Aar siden, at han ansattes paa Orlogsværftets Kontorer. Hans Flid og Dygtighed bevirkede, at han i 1887 ansattes som Assistent i Ministeriet. I 1893 udnævntes han til Fuldmægtig, i 1901 til Kontorchef og i 1904 til Departementsdirektør. Han er nu dekoreret med Kommandørkorset og Sølvkorset.

Af sit Livs 50 Aar har Departementsdirektøren altsaa viet de 34 til Arbejde i Søværnets Administration — og som man kan tænke sig, naar man betragter hans sjældne Karriere, et usædvanligt intensivt og interesseret Arbejde.

Under Departementsdirektøren sorterer først og fremmest hele Flaadens Økonomi, alle de mange indviklede og vanskelige Pengespørgsmaal, men fra de mindste til de største Sager har Departementsdirektøren indgaaende gennemarbejdet alt, og han er i Besiddelse af den minutioseste Viden paa det store Arbejdsfelt, der er ham underlagt.

Det er heller ikke smaa Fordringer, der stilles til Departementsdirektøren og hans Kontorer: i de sidste 13 Aar har ialt 13 vekslende Ministre skullet sættes ind i Flaadens økonomiske Forhold — hvilket har medført et betydelig forøget Arbejde.

Der er al god Grund til at bringe Departementsdirektøren en hjertelig Lykønskning.

UDNÆVNELSE

Den 12. December udnævntes Kaptajn *Hjalmar Rechnitzer* til Kontorchef og fungerende Departementschef i Marineministeriet.

Det er ikke nogen »ny Mand«, der med Kaptajn *Rechnitzer* blev budt Velkommen i Flaadens øverste Administration. Hans Navn er vel kendt og skattet langt ud over Marinekredse.

Naar hans Navn nævnes følger i Bevidsthederne straks Ordet: »Undervandsbaade« efter, og det er vel ogsaa paa dette Vaabens Omraade, at Kaptajnen har indlagt sig sine første, største og mest kendte Fortjenester.

Kaptajn *Rechnitzer* er født i 1872, blev Sekondløjtnant i 1896, Premierløjtnant i 1901 og Kaptajn i 1911. Han har i Aarene 1896—1908 deltaget i mange Togter, været Torpedobaadschef og Adjutant hos Eskadrechefen.

I 1909 skete det første, der pegede i Retning af den unge Officers særlige Karriere: han blev Næstkommanderende i vor Marines første, lille Undervandsbaad »Dykkeren«.

Sammen med Kaptajn *Aarestrup* havde han fulgt Baaens Bygning i Spezia og paa dette Tidspunkt havde han allerede viet dette Vaaben al sin Kærlighed og energiske Dygtighed. Saa forlod Kaptajn *Aarestrup* Marinen,

Kaptajn H. Rechnitzer

og daværende Premierløjtnant *Rechnitzer* overtog med Chefsposten for »Dykkeren« hele Undervandsbaadssagen i vor Marine og alle de tekniske og organisatoriske Spørgsmaal, der knyttede sig dertil.

Det vil føre for vidt at skildre hvorledes og med hvor overlegen Dygtighed Kaptajnen udviklede og organiserede Undervandsbaadsvæsenet. Nogle Data vil tale: i 1912 var han Chef for en *Division* og i 1914 for en *Flotille* af Undervandsbaade — og den 12. December var han endnu Chef for flere Undervandsbaadstationer med flere *Flotiller* og mange *Divisioner* — alle bestaaende af Materiel, der er fuldt paa Højde med Udlandets bedste.

Men ikke nok med dette: hele Flaadens Flyvevæsen har den unge Kaptajn i flere Aar ledet og udviklet, og desuden har han faaet Tid til at forrette Tjeneste

en Aarrække i Flaadens Stab og nu i de senere Aar i Marineministeriet som tjenstgørende Officer.

Det er ikke blot en usædvanlig agtet og afholdt, men en som Officer og Embedsmand fremragende kvalificeret Mand, der er budt af Hjærtet Velkommen i Ministeriet.

Kaptajn *Rechnitzer* er Ridder af Dannebrog.

AGITÉR

for

Tilgang til Marineforeningen.

UNDER
DANNEBROG

UNDER DANNEBROG

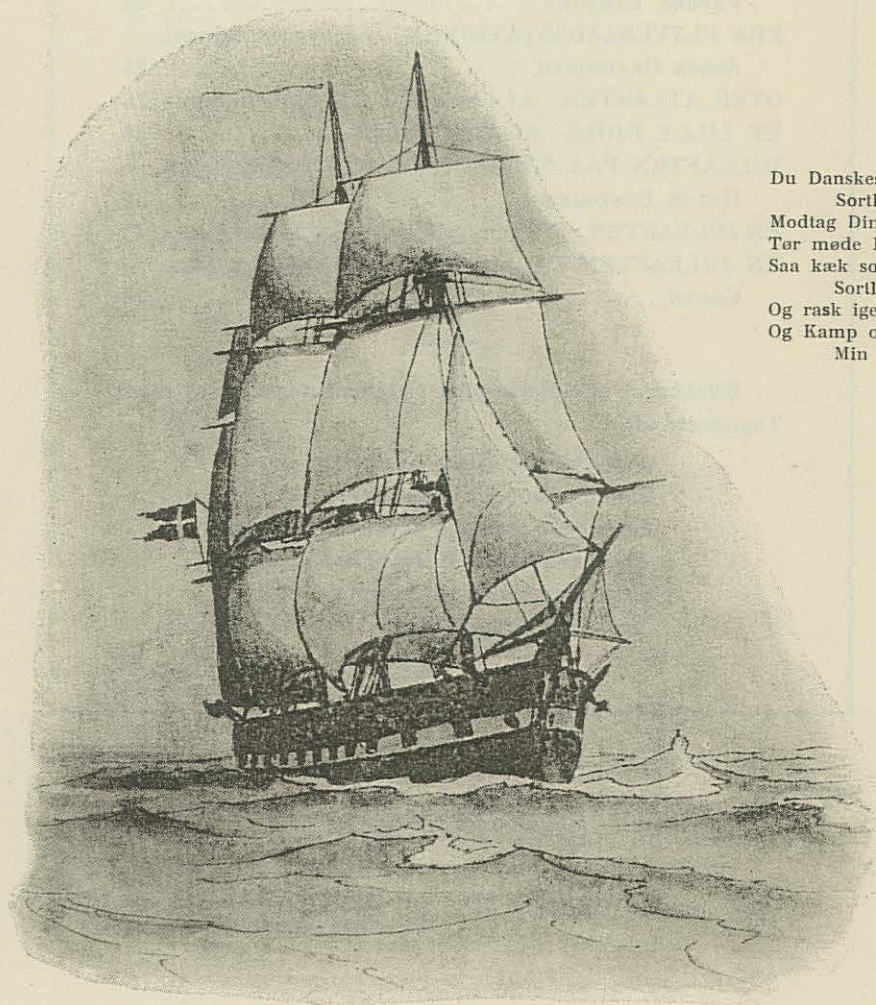
MARINENS JULEHEFTE

5. AARGANG

REDIGERET AF KAPTAJN H. EWALD

OMSLAG AF MARINEMALER VILH. ARNESEN

VIGNETTER AF KOMTESSE SUSANNE RABEN-LEVETZAU

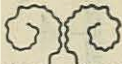
Du Danskes Vej til Ros og Magt.
Sortladne Hav!
Modtag Din Ven som uforsagt
Ter møde Faren med Foragt,
Saa kæk som Du mod Stormens Magt.
Sortladne Hav!
Og rask igennem Sang og Spil
Og Kamp og Sejr før mig til
Min Grav.

Johannes Ewald.

KØBENHAVN

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN
GYLDENDALSKE BOGHÅNDEL · NORDISK FORLAG

1917

INDHOLD

.....

FRA DE FREDYSTE STRANDE. Digt. Af AXEL JUEL	5
MIN FØRSTE REJSE TIL GRØNLAND. Af Kommandør T. V. GARDE.....	6
JUL PAA PATROUILLE. Af Premierløjtnant KAY JUNGENSEN	11
JUL I DANMARKS HAVN. Af Kaptajn HENNING BISTRUP	13
JUL. Af Premierløjtnant EIGIL RIIS-CARSTENSEN....	15
EN JUL PAA GUINEAFORTET. Af KAY LARSEN ..	20
EN JULENAT I SKÆRGAARDEN. Af Premierløjtnant PREBEN LEMBCKE	23
FRA FLYVEBAADSTATIONEN. Af Premierløjtnant ASGER GRANDJEAN	25
OVER ATLANTEN. Af Kaptajn C. I. SPEERSCHNEIDER	28
ET LILLE FJOLS. Af AXEL THIESS.....	36
JULEAFTEN PAA FÆRØERNE. Af Premierløjtnant HELGE BUNDESEN	39
EN JULEAFTEN. Af Premierløjtnant BJØRN ANDERSEN	42
EN JULEAFTEN TIL SØS. Af Premierløjtnant AXEL GROVE	44

.....

Klicheerne er udførte efter Originalfotografier og efter Tegninger af:

Marinemaler VILH. ARNESEN,
Kommandør T. V. GARDE,
Komtesse SUSANNE RABEN-LEVETZAU,
Premierløjtnant E. RIIS-CARSTENSEN,
Tegneren HENNING SCHIØLER og
Tegneren AXEL THIESS

FRA DE FREDLYSTE STRANDE

AF

AXEL JUEL

*D*er driver en Mand
mod den fredlyste Strand,
for silde han naaed
det frelsende Land.

*Forlængst blev han træt
i Dønning og Skvæt — —
nu kommer en Strandvagt
med tresset Kasket.*

*Han bøjer sig ned
og søger Besked:
— — Slagskibet
„Uovervindelig“ — —*

*I Lommen et Brev —
det sidste, hun skrev —
det fulgte ham, da han
paa Vragstumpen drev.*

*Halvt slettede Spor
af fremmede Ord
tydes med Lup
paa et Herredskontor:*

*„— — Du er i mit Sind,
jeg kysser Din Kind
hver eneste Aften,
før jeg sover ind — —“*

*Er Danmark en Ø,
den Lov skal ej dø:
det ejer et Bælte
af tre Mile Sø.*

*Og trindt om vort Land
man spejder fra Strand,
bevogter den fredlyste
Bræmme af Vand.*

*Fra Vagtskibes Hæk
gaar Liner og Dræg
og Minerne slæbes
fra Vandene væk.*

*I Strandbreddens Tang
en drivende spræng,
saa Købstaden rysted
og Ruderne klang — —*

*Er Danmark en Ø —
den Lov skal ej dø:
vor Ret er en Bræmme
af tre Mile Sø!*

*Gaar nogen for nær,
flux fældes et Spær:
der prajes fra Vagtskibet:
„Danmark er hør!“*

.....

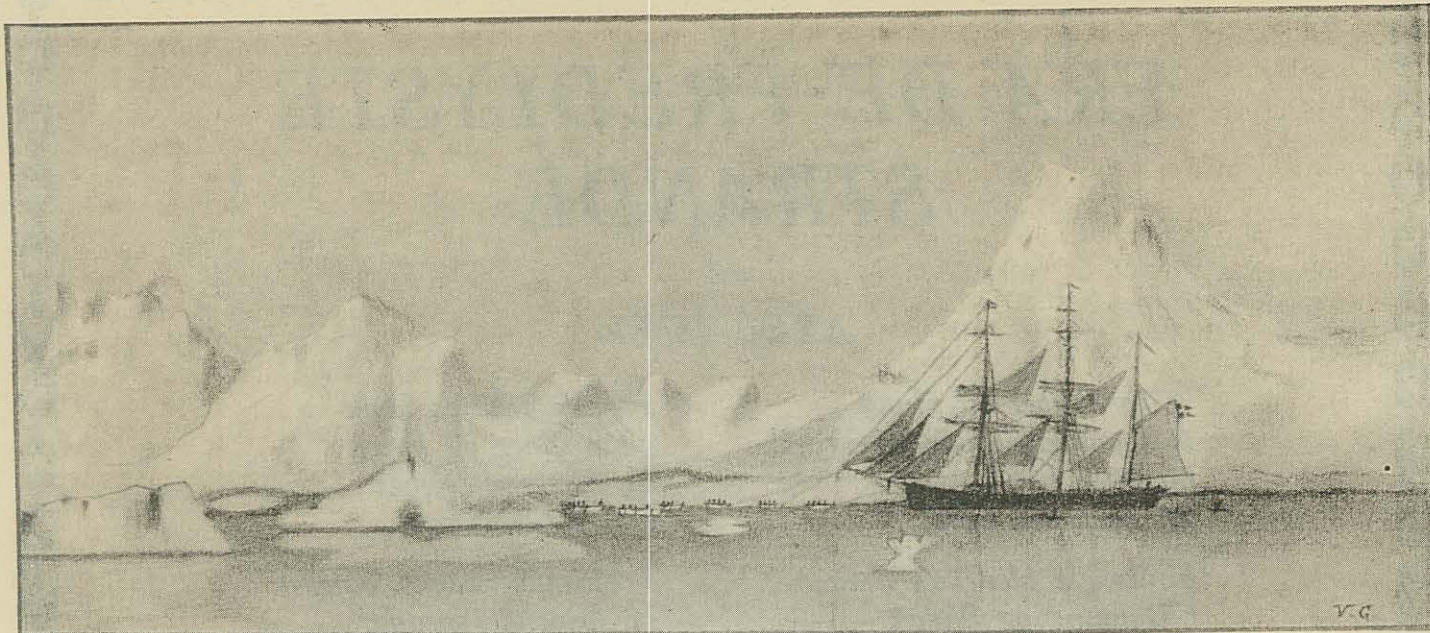
*Du Sømand, hvis Daad
mod Nøden ved Raad —
Dig følger til Grænsen
den pansrede Baad.*

*Vor Tak til hver Gast
paa Dæk og i Mast,
der vaager og vogter
en dyrebar Last.*

*I Farernes Stund
— hvis Sjælen er sund —
opstiger det store
fra Hjørternes Grund.*

*Og det er Din Løn,
saa evig og skøn:
Dit Land blir Din Moder
og Du hendes Søn.*

*Gid Du vinde frem
— er Farten end slem —
Dit Land er et længselsfuldt
ventende Hjem!*

Konebaade bugserer *Ceres* ind paa Godthaabsfjorden.

Tegning af Kommandør T. V. Garde

MIN FØRSTE REJSE TIL GRØNLAND

AF

KOMMANDØR T. V. GARDE

ET var i 1883! Dengang var der intet, som hed Sikringsstyrke eller Mobiliseringsbestemmelser, og naar en ung Søofficer følte Trang til at forsvinde et Par Aar, saa blev der sjældent lagt ham Hindringer i Vejen. Tværtimod! Marineministeriet var snarere glad ved at blive af med ham i nogen Tid, thi de aarlige Flaadeudrustninger var saa sparsomme, at det jævnligt kneb med at skaffe Officererne den ønskelige Beskæftigelse og Søfart.

Jeg var Premierløjtnant, 23 Aar gammel og havde lige slugt Kaptajnløjtnant Graah's fængslende Beskrivelse af en Undersøgelsesrejse til Grønlands Østkyst i 1829—30. Det stod mig klart, at jeg maatte op til dette Vidunderland, og da der netop forberedtes en Regerings-ekspedition dertil, opsøgte jeg den designerede Chef, daværende Premierløjtnant, nuværende Kommandør og Lodsdirektør *G. Holm* og fik hans Tilsagn om Deltagelse. Marineministeriets Tilladelse gik det, som allerede antydet, glat med, skønt det drejede sig om sine 3 Aars Fraværelse.

Vor Ekspedition, som benævnedes Konebaadsekspeditionen til Grønlands Østkyst, havde ikke, som senere større Grønlandsekspeditioner, eget Skib til Disposition. Den blev bragt til Grønland af et af den kongelige Grønlandske Handels Skibe, og da disse paa dette Tidspunkt alle var Sejlskibe, maatte vi tage til Takke med denne noget gammeldags Befordring og være glade til, at det var *Ceres* og ikke »Hvalfisken« eller det nuværende Kokkeskib »*Constance*«, som skulde befordre os. Sidstnævnte to gamle Skuder hørte den Gang endnu til den grønlandske Sejlskibsflaade, som aarlig — altid i det tidlige Foraar — forlod København paa sine, i Ungdommens Øjne, eventyrlige Togter.

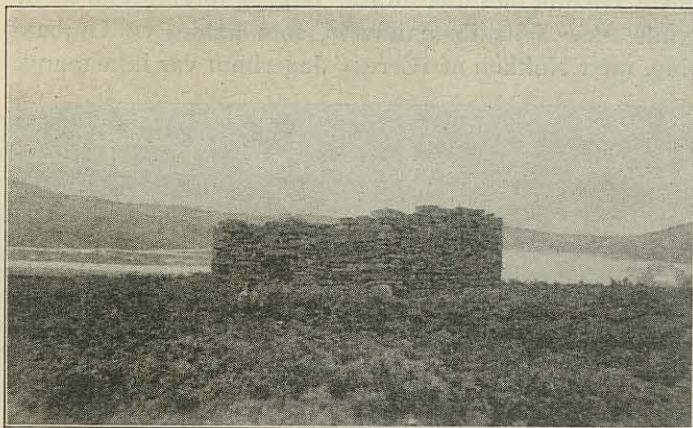
Den 3. Maj 1883 forlod »*Ceres*« Københavns Red med vor Ekspedition (2 Søofficerer, 2 Naturforskere og 2 Grønlænderdrenge) om Bord. Foruden af os 6 repræsenteredes Passagererne af en københavnsk Tømrersvend, tidligere Sergent i Artilleriet, som skulde op og sætte et nyt Spir paa Godthaabs Kirke, og som forøvrigt var en af de værste Spasmagere, jeg har truffet paa.

»*Ceres*« var allerede den Gang ikke mere nogen Aarsunge, men dog en god Sejler. Siden har den ligget strandet et Aar i Grønland; men slikt afficerer ikke en af Tran gennemsvivet Grønlandsfarer, og endnu pløjer »*Ceres*« Atlanterhavets Bølger og knubser Davisstrædets Isskodser under det gamle stolte Splitflag med de korslagte Harpuner i.

»*Ceres*« førtes af en brav ældre Grønlandskaptajn, som saa inderlig gerne vilde opfylde vort brændende Ønske og bringe os hurtigt til vort Udgangspunkt i Grønland. Men, »for det første«, sagde han, »kommer det an paa, om vi ikke faar for megen Storm, og for det andet kommer det an paa Isen — ja, det gør saamænd«, og saa rettede han paa Overliggerne, medens hans vejrbidte Ansigt opklaredes af et elskværdigt Smil. Ak, vi unge Mennesker kunde slet ikke tænke os andet, end at Stormen vilde blæse i Ryggen paa os, og at Isen forlængst vilde være forsvundet! For os gjaldt det blot om at komme af Sted, for vi havde en slem Konkurrent, og det var ingen ringere end Friherre *Nordenskiöld*, som netop havde startet en Grønlandsekspedition, og som raadede over sit eget Skib, Damperen *Sofia*! Vi var klare over, at han vilde komme først til Møllen, og vi frygtede, at han ogsaa vilde faa først malet, thi vi forfulgte til Dels samme Maal: Af-

gørelsen af det dengang saa brændende Spørgsmaal, om de gamle Islænderes blomstrende grønlandske Koloni — *Østerbygden* — havde ligget paa Grønlands Østkyst eller paa Vestkysten. Den blev grundlagt i 983 af *Erik den Røde*, naaede en ret betydelig Størrelse og fik blandt andet sit eget Bispesæde, *Garde*; men fra c. Aar 1400 havde man ingen Efterretninger om den, og da *Hans Egede* kom til Grønland i 1721 for at prædike Evangeliet for de gamle Islænderes Efterkommere, var næsten hvert Spor af dem forsvundet.

Vi var derfor alt andet end begejstrede, naar Kaptajnen eller Styrmandene slog koldt Vand i Blodet

Ruin ved Ujaragssoak

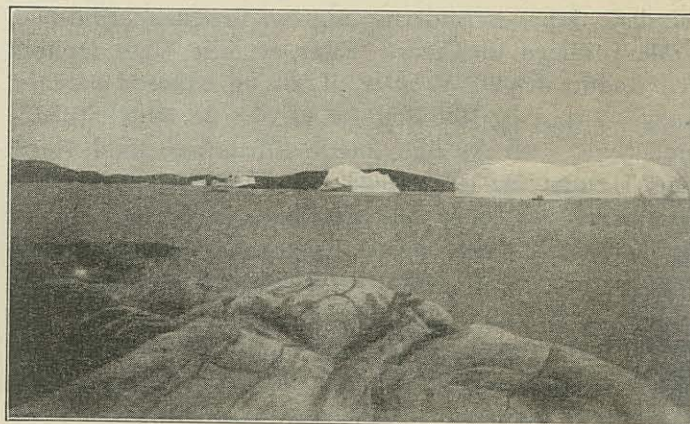
paa os, og paa Rejsen var vi krænkede, hver Gang der blev stukket Reb i Sejlene, for ikke at tale om, naar »Ceres« blev drejet under. Kaptajnen havde i sin lange Karriere erhvervet sig den beklagelige, men paa Grønlandsfarten forøvrigt ikke helt urigtige Erfaring, at »hvad der er over 6 Knob, det er af det onde«. Det var svært for unge Mænd i Begyndelsen af 20'erne at godkende denne Teori! Vi syntes, at først naar Farten gik op mod de 10 Knob, og Ceres hev over for Presset af Sejlene, var der noget ved det hele. Senere har jeg dog ofte paa mine op mod 30 Rejser mellem Grønland og Danmark med et Suk maattet tænke paa Kaptejnen paa »Ceres«, naar en friskende Sydlig med rask tiltagende Fart paa Skuden, kun altfor hurtigt gik over til en vestlig Storm med dertil hørende Underdrejning for klosrebede Merssejl.

Det var trange Dage, naar Vejret saadan var os imod, naar Kahytsdrenge om Morgenen kom med sit Blikmaal (1 Pægl) Vaskevand, som møjsommeligt var halet op af Vandtønden, og fortalte, at vi laa underdrejet for Storm, og at vi skulde have Grønkaal og islandsk Lammekød til Middag. At man blev søsyg, selv om man havde passeret Atlanterhavet flere Gange i de gamle Fregatter, det var saamænd ikke til at undres over, thi den Atmosfære, der under slige Forhold var i »Ceres« lille tillukkede Kahyt, medens Atlanterhavets Bølger vaskede Skibet fra for til agter — den kan næsten faa det til at kvalme for mig i dette Øjeblik! Enhver gammel Grønlandsfarer mindes sikkert en Ret, der hed »af og til Budding« (saaledes stod der paa Spisereglementet for Tirsdag!). Aldrig har jeg set noget ryge ud af min Mund med en saadan Kraft som en Portion af denne centnertunge Konsistens, der var indtaget under en Storm i Atlanterhavet. Og saa var Kap-

tajnen og Styrmandene krænkede, naar vi vilde bringe vore søsyge Kammerater Mad paa Køjen! »Lad dem komme herind, hvis de vil have noget, men for Resten er det jo Synd at fylde vor gode Mad i dem, de kaster den jo bare op igen, saa snart den er kommet ned.«

De stakkels Naturforskere dansede sandelig ikke paa Roser! Særlig maatte den ene af dem, en ung elskværdig cand. phil. holde for, naar en af os andre trængte til Adspredelse! Jeg ser endnu Sergenten komme farende ned til »E.«s Køje med den højre Haand i Munden og forsikre, at der var kommet en stor, sjælden Fugl flyvende og havde hugget ham i Haanden, og nu sad den forude paa Dækket, og E. maatte skynde sig op og afgøre, hvad det var for en zoologisk Mærkværdighed. E. tumlede ud af Køjen og vaklede forud i sin lyseblaa Skjorte og graa Underpermissioner, medens Søerne skvættede over ham; og da han saa endelig naaede ned til Bakken, fortalte Udkigsmanden, at nu var Fuglen desværre lige fløjet!

Naa, noget skulde Tiden jo gaa med! Efter 6 Ugers trang og ensformig Rejse naaede vi endelig op udfor *Godthaab*, Grønlands administrative Hovedstad. Det var nu slet ikke herhen, at vi skulde, og vi var meget skuffede over at komme her, for vi havde haabet, at »Ceres«, naar den passerede *Kap Farvel*, kunde staa ind til *Julianehaab* og sætte os af ved denne Grønlands sydligste Koloni, som laa tæt ved Anlæget *Nanortalik* (tæt ved *Kap Farvel*), der var bestemt til Udgangspunkt for vor Baadeekspedition. Men vi havde glempt den

Isfjelde

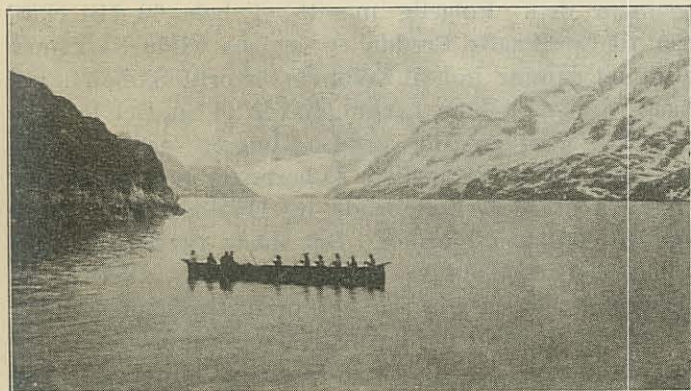
anden af Kaptajnens Hindringer: »Isen«! Og Polarisen laa langs Grønlands Vestkyst fra *Kap Farvel* til *Godthaab*, og Kaptajnen foretrak at sejle Nord om den fremfor at vove det mere risikable Forsøg at bryde igennem den. Følgelig maatte vi hele 60 Mil Nord paa til *Godthaabs* Bredde — og saa vilde Kaptajnen med det samme ind til Kolonien, hvortil Skibet havde Last. Inden vi kom herind, havde vi en Del Besværigheder, først med at varpe og bugserer gennem Isen, saa med at krydse mellem Skærene og endelig med at bugseres af 5—6 Konebaade og Hvalbaade de sidste Par Mil ind paa Fjorden. Det sidste var festligt! For første Gang stiftede vi her Bekendtskab med de af alle Grønlandsrejsende saa højt priste Grønlandskvinder i al deres forfriskende Barnlighed og Kaadhed; de sled i deres korte Aarer under en Strøm af Latter, Sang og Gemytlighed, og langsomt, men taalmodigt, trak de det

Kanten af Indlandsisen

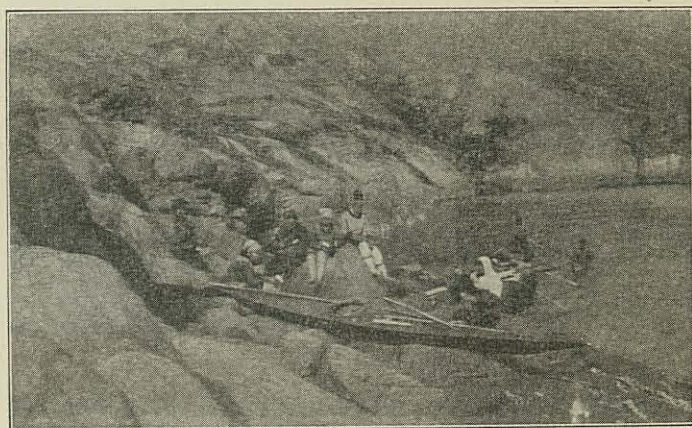
tungtlastede Skib i Havn. Som vi her saa Grønlænderinderne første Gang, saaledes blev vort Indtryk af dem i de halvtredie Aar, vi tilbragte i Grønland. De var en Betingelse for Gennemførelsen af vor Ekspedition; dem var det, som med deres smaa raske Aaretag bragte os frem mellem Østkystens Ismasser, som med aldrig svigtende Flid passede vort Tøj og lavede vor Mad over Lyngbaalene, enten Solen skinnede eller Uvejret rasede, og gratiøse, nette og taktfulde var de, hvad enten Alderen havde furet deres Ansigtstræk eller Ungdommens Overgivenhed og Ynde endnu prægede dem. Da jeg 14 Aar senere første Gang gik i Land i Japan og beundrede de smaa Musméers Gratie, maatte jeg næsten gnide mig i Øjnene og spørge mig selv, om jeg var kommet til Grønland igen. I saa høj Grad mindede Japaneserinderne mig om Grønlænderinderne.

Men tilbage til Ceres! Efter en lille Uges Ophold ved Godthaab stak vi atter til Søs og baksede med Is, Taage, Strøm og Modvind for at naa de 60 Mil tilbage mod Syd, som vi lige havde tilbagelagt mod Nord. Vort Humør var langt nede, thi det led godt hen paa Sommeren, og bedre blev det ikke, da en skønne Dag en Damper dukkede ud af Taagen tæt ved os! Hvem var det andre end »Sofia« med Nordenskiöld om Bord! »Lykkelig Rejse« prægede han over til os! Ja, Tak skulde han have! Her for han rundt med sin Damper, havde allerede været inde ved *Julianehaab* og plukkede naturligvis Blomsterne for Næsen af os, medens vi laa fængslede paa vort gamle Sejlskib og krydsede frem og tilbage! Dog, alt faar en Ende. En frisk nordlig Vind brød Taagen, og med klart Vejr dansede vi af Sted langs den fjældklædte Kyst og lige ind i *Julianehaabsbugt* mellem et Mylder af blændende hvide, knejsende

Ved Sukkertoppen

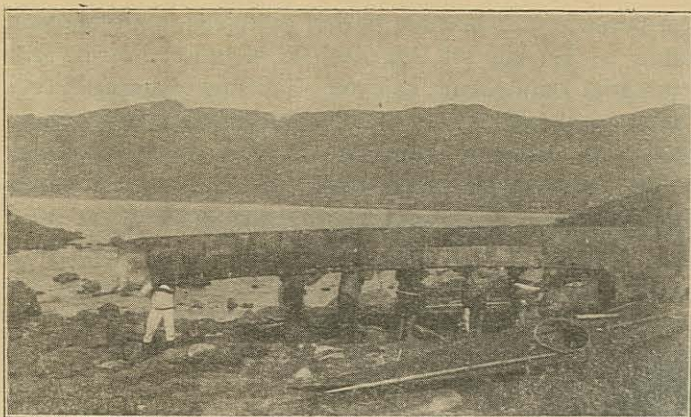
Isfælde. Vi saa i Aanden, at inden Natten vilde vi ligge paa *Julianehaab*s Havn, thi vi fik i Tide en Grønlænderlods om Bord, som kunde lede os ind gennem *Skærgaardens* Krinkelkroge. Dog, saaledes skulde det ikke være! Vinden flovede, og »Ceres« gled langsomt og majestætisk for fulde Sejl ind mod et snævert Løb mellem to lave Øer; midt i Løbet stod et stort Isfjæld paa Grund, og for at slippe forbi maatte vi ganske tæt op af det. Uheldigvis blev Kaptajnen og Lodsens uenige om, hvilken Side der var den bedste, Roret blev skiftet et Par Gange, og Resultatet var det ganske naturlige, at »Ceres« gled lige ind mod Fjældets bratte Isvæg. I sidste Øjeblik blev der braset bak og foretaget en af de gamle fikse Sejlskibsmanøvrer, som kaldes en Ombakning, men Nokken af »Ceres« Jagerbom var ikke mange

Kajakmænd holder Rast

Fod fra Isfjældets Side, og mærkværdig nok, stak der ingen Isfod ud under Vandet. I modsat Fald havde vi tørnet og sandsynligvis bragt Isfjældet til at kæntre, og hvordan det da var gaaet »Ceres«, er det ikke værd at tale om. Kaptajnen blev syg af Sindsbevægelse, »Ceres« gjorde Venderejse og endte i en lille sikker og lun Klippehavn, som desværre havde den uheldige Egenskab, at den næsten ikke var til at komme ud af igen med et Sejlskib af »Ceres« Størrelse.

Her laa vi saa i en Ugestid! Den Vind, som skulde bringe os ud af Havnen blæste som Regel kun ganske tidligt om Morgenen, og da der ikke blev purret allfor tidligt ud, havde det lange Udsigter for os. Under disse Omstændigheder fandt den ene Naturforsker og jeg en Aften paa at stille Skibsuret en Time frem. Som tænkt saa gjort! Da alle var gaaet til Ro, udførte vi vort lumske Forsæt. Næste Morgen blæste Vinden ganske rigtigt fra rette Kant, der blev purret ud, og »Ceres« kom løs fra sit Fængsel. Men — Uret skulde stilles 1 Time tilbage inden Middag, paa hvilket Tidspunkt det altid blev stillet efter Solen. I ubevogtede Øjeblikke listede vi os til at stille den store Viser 5 Minutter ad Gangen men aldrig har jeg tænkt paa, at der gik saa mange 5 Minutter paa en Time. Tilsidst blev vi opdagede, og der regnede en Strøm af haarde Ord ned over vore Hoveder! Utak er Verdens Løn! Egentlig fortjente vi dog Paaskønnelse. Sejladsen gik imidlertid flot, og det var det vigtigste! »Ceres« snoede sig mellem alle de smaa venlige lyng- og kratbevoksede Øer, som i et bredt Bælte omgiver *Julianehaabsfjord*, men — inden vi saa os om, gik Farten op over de 6 Knob, og, ganske rig-

Konebaad bæres over Land

tigt; »det var af det onde!» Vi fik Vinden imod, den friskede i foruroligende Grad, og »Ceres« var for stor til under disse Omstændigheder at krydse i de snævre Løb. Da der saa netop var en lille Stoppehavn for Haanden og Lodsens erklærede at turde tage Skibet derind, slog Kaptajnen til trods de vanskelige Omstændigheder og sit eget Ukendskab til Havnen. Jeg ser endnu »Ceres« suse ind mod Klipperne med sine Merssejl i Top, Grønlænderlodsens raabende, at nu skulde Sejlene hjerpes og Ankeret gaa, og Kaptejnen raadspørgende Kokken, som var den eneste af Besætningen, der tidligere havde været i denne Havn. Vi Passagerer og Julianehaabspræsten, der nylig var kommet om Bord, ventede en Katastrofe! Da, i sidste Øjeblik, røg Merssejlene ned og gik begge Ankre i Bund, og »Ceres« standsede med et

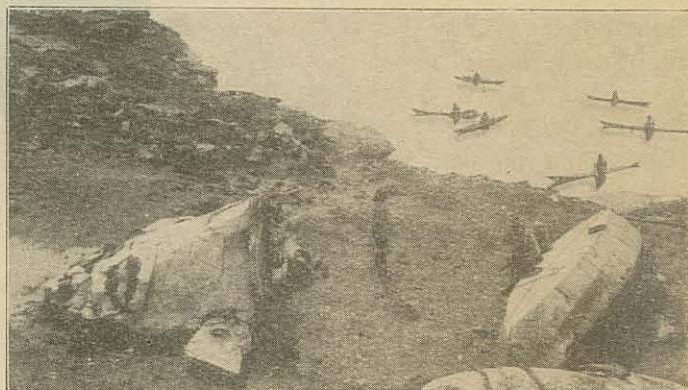
Grønlændere

Ryk og med Sprydet et Par Favne fra Klippen. »Er Faren overstaaet?» hviskede Præsten; »Ja, hvis Ankre og Kæder holder,« svarede jeg. Heldigvis holdt de; men bagefter viste det sig, at netop bag ved den Klippepynt, hvor Kokken mente, at Havnen skulde begynde, og hvor han havde tænkt sig, at »Ceres« skulde luve i Vinden — der hørte Havnen op; i Stedet for Vand laa der et hyggeligt, kratbevokset Dalstrøg.

Ekspeditionens Chef mente, at nu kunde det være nok med Sejladsen med Ceres. Julianehaab laa kun et Par Mil fra os, og den næste Dag indskibede vi os med vort allernødvendigste Gods i en tilkaldt Konebaad. I straalende Solskin, under en vidunderlig farveprægtig Himmel og i en mærkelig mild, hjemlig Temperatur forlod vi »Ceres« med en pludrende Besætning ved Aarerne for at tilbagelægge den sidste Vejstump til det forjættede

Land, Julianehaab, hvor man efter Sigende skulde høre Køerne brøle, naar Aftenen stundede til.

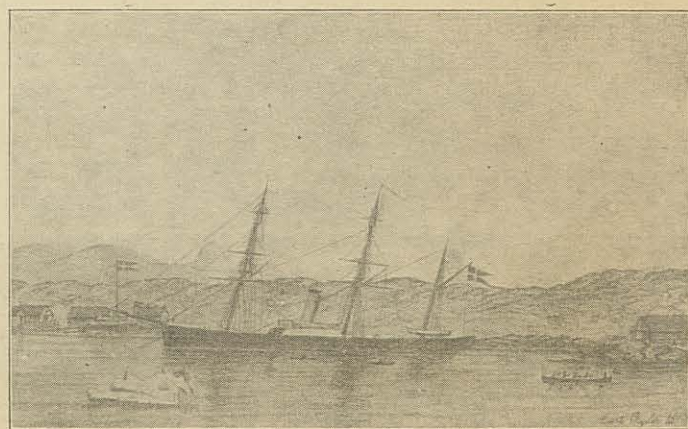
Men endnu havde vor Odysse ikke Ende. Der lød ingen Kobrøl i vore Øren den Aften. Vor Baadstyrer sad og mumlede saa løjerligt og rystede betænkeligt paa Hovedet. Pigernes Ansigter blev højtidelige, alt medens der blev slidt febrilsk ved Aarerne. Kun vi uerfarne sludrede sorgløst videre, beundrende det varme Vejr, Himlens grøngule og blaarøde Farver og de underlige Klatskyer, som sejlede hen over de blaa violette Fjelde. Pludselig kom der et kvælende varmt Vindstød! »Nigek ajorpok« (den forbandede Sydoststorm) brast det ud af Styreren, og snart efter piskedes Vandet op af orkanagtige Vindstød. Det var den saakaldte grønlandske Føhn, som brød ud. At vor lille Skindbaad

Sommertelt, Konebaad, Kajakmænd

ikke længe vilde kunne klare sig, var indlysende; det gjaldt blot om at holde ud, til vi kunde lande paa et passende Sted. Men ikke engang det var forundt os! Skønt Roerskerne arbejdede af alle Kræfter, drev vi nærmere og nærmere ind til en alt andet end indbydende Kyst, og pludselig laa vi strandede med et stort Hul i Baadeskindet. For at fuldkommengøre det hele begyndte det at øse Himlens Vande ned, og den Nat — vor første Nat under Telt i Grønland — var ikke af den mest idylliske Art. Den næste Morgen havde Vejret bedaget sig. Hullet i vor Baad blev paa grønlandsk Vis stoppet med et Stykke Sælspek, som blev sproset af med Pinde, og uden flere Genvordigheder ankom vi til Julianehaab godt 9 Uger efter vor Afrejse fra København. Med Dampskib tager Rejsen 12 à 14 Dage.

Efter nogle travle Dage forlod vi Julianehaab den

Tegning af Kaptajn C. Ryder

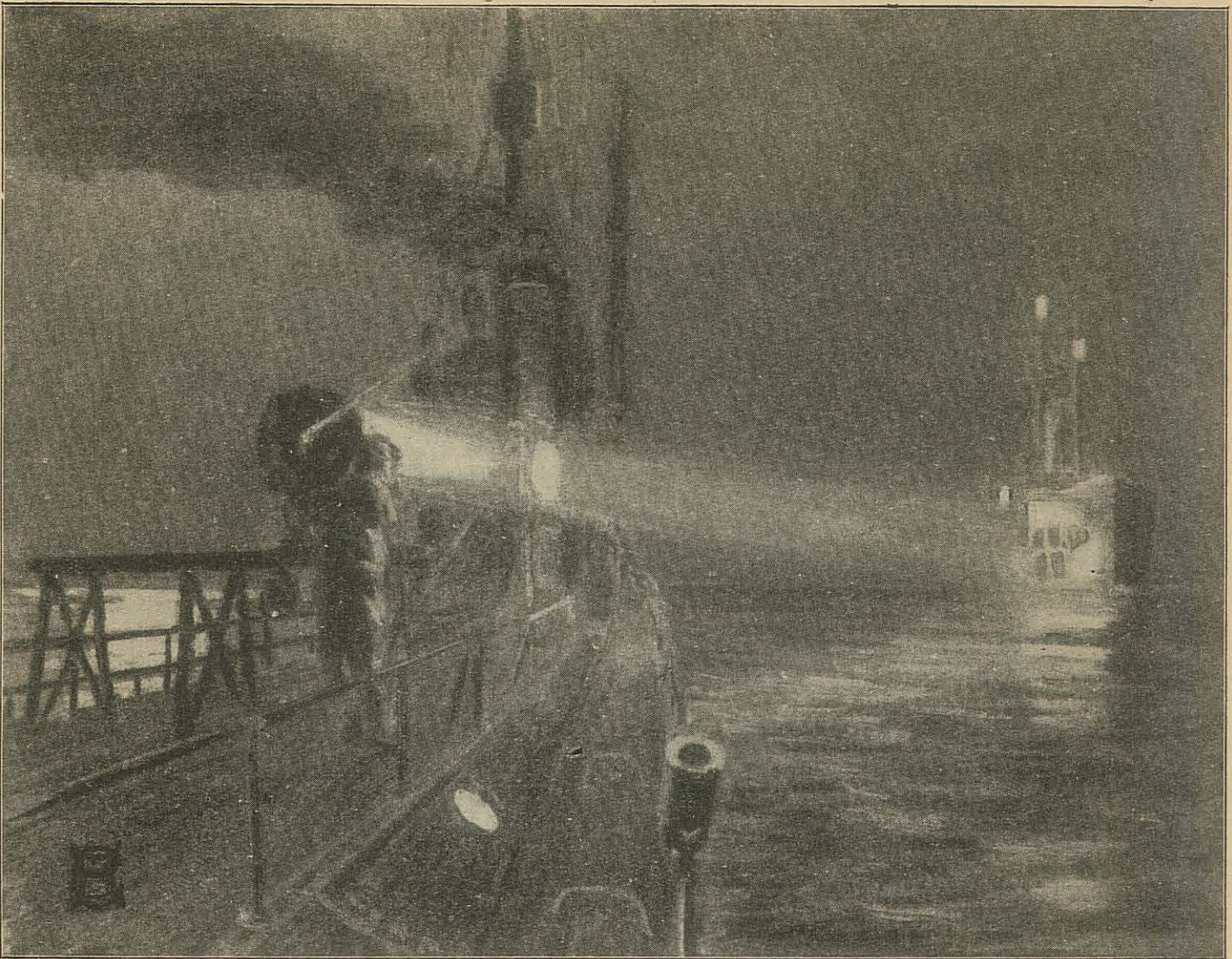
Til Ankers udfor Kolonien

11. Juli med en lille »for and aft« Skonnert og stævnede mod vort foreløbige Bestemmelsessted *Nanortalik* tæt ved Kap Farvel. Denne sidste Del af vor Rejse var en Prøve paa det, som forestod os i de kommende Aar, thi Polarisen laa tæt under Kysten, og Skonnerten maatte ofte bugseres af Konebaade, hvis flinke Roersker forkortede Tiden med melodiske, stemningsfulde Sange,

som passede saa slaende til den ophøjede, majestætiske Natur. — En skønne Dag drejede vi om et Næs og saa et prægtigt Dannebrog vaje over Udstedet *Nanortalik* ved Foden af et højt Fjeld. I et saadant Øjeblik føler man, hvor man elsker sit Land og sit Flag, thi Dannebrog i disse storslaaede Omgivelser vidnede om et større Danmark, end vi er vant til at regne med.

Tegning af Kaptajn C. Ryder

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL PAA PATROUILLE

Af

PREMIERLØJTNANT KAY JUNGENSEN

DET var Juleaftensdag med regntung Luft og Haglbyger, der jog henover Vandet i isnende Pust. Hele den lange Dag havde alt været idel Travlhed ombord i den lille Topedobaad, der fristede den haarde Skæbne at ligge paa Patrouille Juleaften lige udenfor Byens Vinduer, saa nær, at en enkelt Mand bestemt erklærede, at han kunde lugte, der blev stegt dejlige, fede Gæs hjemme i hans Hjem. Men, »den Sømand han maa lide langt mere ondt end godt«, og Baaden holdt trolig sin Post uden at knurre og ogsaa uden et let, lille, bare ganske lille, Havari. Alle Øjne havde i Dagens Løb været rettet bønfyldende paa »Mester«, som vilde de sige: »Var det ikke muligt, at en eller anden lille, fin Bolt kunde falde ud af sine vante Folder, saa vi kunde søge Havn for Maskinskade?« Men Haabet blev mindre og mindre og svandt tilsidst helt bort for den sørgelige Vished, at Maskinen aldrig havde og aldrig vilde komme til at arbejde bedre end netop i Dag, for »Mester« var en meget pligtøfyldende Mand og boede ikke selv i Hjem.

Og Baaden gled langsomt videre — frem og tilbage, mens Dagen led, og den graa, regnsvangre Himmel blev sortere og sortere, og Tusmørket sneget sig frem fra Øst.

Sørne blev saa underlig blygraa, og de bladløse Trækroner derinde paa Kysten smeltede mere og mere sammen med Landet og blev til en mørk Silhuet mod den lysere Vesthimmel. Inde over Byen tændtes Lys ved Lys, der gled ud i hverandre og blev til en glødende, straalende Glorie over Staden, der fejrede Julefesten. De grønne og røde Havnefyre blinkede gemytligt ud til Baaden, som vilde de ønske den en rigtig glædelig Jul, medens det fornemme Lynfyre slyngede sit skærende, hvidgule Straalebundt ud i det dybe Mørke. Langs hele Kysten tittede Lysene ogsaa frem, en blinkende, skinnende Stribe, der spejlede sig i Vandet, og man kunde rigtigt forestille sig, hvor lunt og hyggeligt der maatte være indenfor Vinduerne, hvor Julegaasen nu stod og dampede, fyldt med Alverdens Herlighed, hvor Juletræerne snart skulde tændes og tænde Glød i glade Barneøjne, der stirrede op mod Kræmmerhusene, Lysene og den tindrende Stjerne i Toppen.

»Dette her er jo egentlig ikke det, man i daglig Tale forstaar ved Juleaften«, sagde Chefen til Løjtnanten, som de stod deroppe paa Torpedobaadens lille, snævre Bro. »Saa nær og dog saa fjern. Men der har vi jo Postbaaden, saa kan vi snart ankre og faa det lidt hyggeligt.«

Frem gennem Mørket gled en hvid og en rød Lanterne, der kom nærmere og nærmere, et Skrog, mørkere end selve Natten kom frem gennem de blaasorte Smaabølger, der brusende kransede Boven som en skinnende hvid Fjerbræmme.

»God Aften og Glædelig Jul! Her kommer vi med Gæssene, fint stegte med alt Tilbehør.« De dyrebare Pakker blev modtaget af ivrige Hænder. Og Postbaaden gik videre ud i Natten, hvor andre Baade længselsfuldt ventede paa den.

»Falde Anker!« Med et fredeligt, lille Plask forsvandt Ankret ned i det sorte, kolde Dyb, og snart efter laa Torpedobaaden og gyngede blideligt, og der blev overalt gjort klar til Julefest. Banjerne blev pyntede med skønne, mangefarvede Flag, med mørkegrønne, fint duftende Grangrene og straalende Lanterner, og midt paa det hvidskurede Bord prangede et lille Juletræ med Flag og Englehaar og fristende Kræmmerhuse og Lys, som ikke maatte tændes paa Grund af Brandfaren. En sidste kunstnerisk Haand rettede hist og her, og saa var alt klart.

Blæsten var efterhaanden døet helt hen, kun en ganske let Brise krusede Havfladen til smaa Dukkebølger, der plaskede svagt om Torpedobaadens knivskarpe Stævn. Stjerne-erne kiggede frem gennem Skysløret, der blev finere og finere og tilsidst helt svandt bort, saa Himlens blaasorte Uendelighed kom til Syne med Tusinder af blinkende, tindrende Julelys.

Nede paa Banjerne var hele Besætningen samlet i det fineste Kluns, ja selv Fyrbøderne skinnede omkap med »Peter Langfarts« elegant pudsede Harmonika, som skulde gøre Tjeneste som Orgel.

»Saa er det da blevet Juleaften« tog Chefen til Orde, »en lidt anden Juleaften end mange af os havde tænkt sig, men det maa vi finde os i og gøre os det saa hyggeligt og hjemligt, som vi formaar. Vi har vel alle Hustru, Kæreste eller Forældre og Søskende hjemme, som paa denne Højtidsaften sender kærlige Tanker herud paa Søen til os. Skal vi drikke et Glas paa en glædelig Jul for dem og for os selv og haabe, at vi næste Juleaften — hver især — maa faa Lejlighed til at være sammen med vore Kære. Glædelig Jul! Kom saa frem, Peter, med Harmoni-

kaen og lad os allesammen synge den gamle, Julesalme: Glade Jul.«

Den skønne, jævne Melodi klang højtidsfuldt ud i det lave, snævre Rum og fyldte det med en egen, vemodig Julestemning.

»Skal vi saa trække Lod om Gaverne.« En forventningsfuld Tavshed, hvorunder hver Mand trak et Nummer, paa hvilket han kunde vinde skønne, sjeldne Sager som Cigarer, Piber, Knive, Tobak, og hvad et Sømandshjerte ellers kan forlange. Mange og lange Blikke blev sendt hen til Bordet, hvor alle Herlighederne laa smukt ordnede hver med sin Nummerseddel. Efter Lodtrækningen fulgte Uddelingen under spændt Opmærksomhed. Bravo, Peter, der fik du den Kniv, du ikke har haft i lang Tid. Saa behøver du ikke at negle min mere! »Nu en rigtig glædelig Fest. Og pas paa, for nu kommer Risengrøden med Mandel i og Gæssene og Punchen!«

Skaffegrejer og Tallerkener kom i en Fart raslende ud fra Skabene; Fadene blev sendt hen til Kabyssen, hvor Kokken uddelte sine velsmagende Gaver, der dampende forsvandt forefter og ned gennem den smalle Luge, modtaget fra Dybet med høje Jubelraab. Risengrøden blev omhyggeligt tygget igennem. »Hurra! Her er han!« og Mandelens lykkelige Finder erhvervede sig en af Officererne udsat Flaske mørkerød, duftende Portvin — med Forpligtelse til at dele den med Kammeraterne. Og Timerne gik, og Punchen kom, og Peter trak ufortrødent videre paa sin fine Harmonika, medens Sangen klang — ud i den stille frostklare Nat.

Henne agter sad Chefen og Løjtnanten i Lampernes døsige Skær hver i sit Hjørne, tavse, julemætte, medens den blaalige Cigarrøg hang som Smaaskyer under Dækket. Løjtnanten havde fundet Mandolinen frem og klimprede sagte, sitrende Julemelodier, og Tankerne drev hjemover, til Drengaaarenes festlige Juleglæde, til straalende Juletræer og glade, skingre Barnestemmer — indtil Vagtsmandens tunge Træskostøvler bragte dem tilbage til Virkeligheden.

»Damp for sydgaaende!« Et Øjeblik efter gled Torpedobaaden langsomt ud i Julenatten.

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL I DANMARKS HAVN

(DANMARKS-EKSPEDITIONEN 1906—1908)

AF

KAPTAJN HENNING BISTRUP

DER laa vort kære gamle Skib, ene i det store Øde, indefrosset og tilsneet.

Skroget var forsvundet dybt i Snedriverne, der var føjet sammen langs Skibets Sider, og kun Masterne og Sprydet ragede frem, saa man svagt kunde gøre sig en Forestilling om, at her laa noget, der ikke rigtig hørte hjemme i disse Omgivelser — og dog var det det hyggelige Hjem, som Ekspeditionens Mænd med Glæde tænkte paa ude paa de lange Rejser.

Det var Juleaftens Dag.

Solen var borte og havde ikke i Maaneder vist sin varmende Skive. — I Naturen herskede den storslaaede imponerende Taushed, som er saa ejendommelig og egen i Fjældegne og navnlig ved Vintertid, naar alt er dækket med Sne og Dyrelivet er som uddødt.

Landet med de kolde, barske Fjælde skimtedes kun i svage Kontourer som bløde runde Linier, der syntes at

ligge langt, langt borte. Himlen, der var klar, var besat med Stjernernes straalende Hær, og som fra tusinder Spyd glimtede og funkede det og gav næsten Genskin i den hvide Sne, der dækkede alt med sit tætte, dybe Lag. Skønt kun Stjernerne var paa Himlen, var det dog lysere end man egentlig skulde vente sig midt i Vinterens Hjærte.

Af og til for der som en lydløs aandeagtig Skælven over Himmelen; det var Nordlys, der i fantastiske Former og Farver, snart i rastløs ustandselig Bevægelse, snart ubevægelige i pragtfulde lysende Baand, indvarslede Julens komme.

Alt fra den tidlige Morgenstund havde der indenbords hersket en forunderlig og fremmedagtig Travlhed. — Ikke alene gjorde man Forsøg paa at pynte sin Person; der var endog dem, der rigtig og for Alvor havde vadsket sig baade i Ansigt, paa Hals og Hænder; men ogsaa i Messen og Lukaferne herskede der en foruroligende Travlhed med at muge ud og gøre i Orden.

— Men noget maatte der jo gøres. Til daglig kunde der ikke være Tale om at ofre Vand og Sæbe paa Rengøring af Gulv og Vægge — Vand kostede Petroleum og Kul og stor Ulejlighed, da vi fik den vigtige og værdifulde Vædske ved at smelte Isblokke, der møjsommelig hver Dag hentedes pr. Slæde fra Isfjælde, der laa temmelig langt fra Skibet.

Ganske vist blev Gulvet fejlet hver Dag! — flere Gange endda, men hvad forslog det, hvor en Snes Mand kom trampende ind, medslæbende Sne og Snavs, der ikke saadan lod sig tørre af paa Maatterne udenfor Døren. Udenørs frøs det 20°, 30°, ja maaske 40°, og indenfor Overbygningen, der skærmede for Indgangen til Messen, var Temperaturen ikke synderligt nærmere Nul. — Først et lille Ophold paa 5 à 10 Minutter i den lune Messe fik de medslæbte Is- og Sneklumper til at opløse sig til snavse Vandpytter, der flød langs Gulvet.

Nu blev der slidt i det denne Juledagsmorgen; adskillige Spande fulde gled ud af Messen, inden det frivillige Rengøringskorps med Tilfredshed lagde Spande og Klude til Side.

Formiddagen var forøvrigt, som allerede nævnt, helliget den personlige Smukkefisering og med Forundring saa man de yndigste Beklædningsgenstande vise sig, ja der var saamænd dem, der optraadte med hvid Flip og blanke Sko.

Ved 12 Tiden serveredes en splendid Frokost bestaaende af de herligste og mangfoldigste Sager.

I den som i de fleste andre Retninger var vi vel forsynede hjemmefra.

Man tog for sig med god Appetit af alle de lækre Retter, og med et glad Sind og en fyldt Mave gik vi Eftermiddagen imøde.

Fra Barnsben har Juleaftens Dag altid staaet for mig som den langsommeligste Dag at faa Ende paa. Forventningen om alle de Herligheder, der var i Vente gjorde Minutterne dobbelt lange, og jeg tror det gik de fleste af os paa samme Maade. Ikke blot forestod der os en herlig Julemiddag, som vor gode Hovmester og Kok vel skulde vide at gøre tilfredsstillende, men hvad der var meget vigtigere, der var de hemmelighedsfulde Pakker, med den kære, kendte Skrift fra dem derhjemme, der var Gaver og der var Hilsner, ganske vist skrevne Aar og Dage i Forvejen, men alligevel! —

Om Eftermiddagen ved 2 à 3 Tiden afholdtes Julegudstjenesten. Juleevangeliet blev læst op og de gamle kære Julesalmer lød alvorligt og stemningsfuldt i vor hyggelige Messe. Tankerne kom og gik, Minderne om glade Barnsdomsdage fyldte Sindet og Længselen efter de kære derhjemme, saa langt borte i Afstand, saa nær i Sindet, tvang Taarerne frem.

Efter at vi havde ønsket hverandre »Glædelig Jul« gik vi hver til sit, den Stemning, der havde grebet os alle, opfordrede til Ensomhed, og hver for sig, hver i sit lille Hummer, uddybede Følelser og Tanker efter eget Behov og Karakter.

Kl. 5 samledes vi alle til Middag.

Den Jul, som jeg særlig har tænkt paa i denne lille Skitse var den sidste Jul, vi tilbragte deroppe i 1907.

Medens vi den forrige Jul alle havde været samlede, vistnok een af de faa Gange, alle Ekspeditionens Medlemmer paa en Gang var sammen fuldtalligt, saa var Forholdet i Julen 1907 ganske anderledes.

Det vil forstaaes, at Uvisheden om vore tre Kammerater, Mylius Erichsens, Hagens og Brønlands Skæbner hvilede tungt paa os, og at vore Tanker og Samtaler, der daglig drejede sig om dem, paa denne Aften i særlig Grad beskæftigede sig med dem, og hvad der vel var bleven af dem. Vi sad jo her bænkedes om et velbesat Bord i en hyggelig varm Messe — og hvor var de henne og hvorledes tilbragte de Juleaften? Nu bagefter ved vi jo, at de sov den lange Søvn og ikke led og ikke sultede!

Men foruden de tre, som vel de fleste af os aldrig ventede at se mere, var der 5 Kammerater, der var borte fra Skibet midt i Vinterens Hjærte og ogsaa til dem gled vore Tanker.

Alt i alt kan man forstaa, at det var en trist og alvorlig Juleaften, men som de gode Kammerater vi altid var, gjorde vi alt for at gøre det hyggeligt for hverandre.

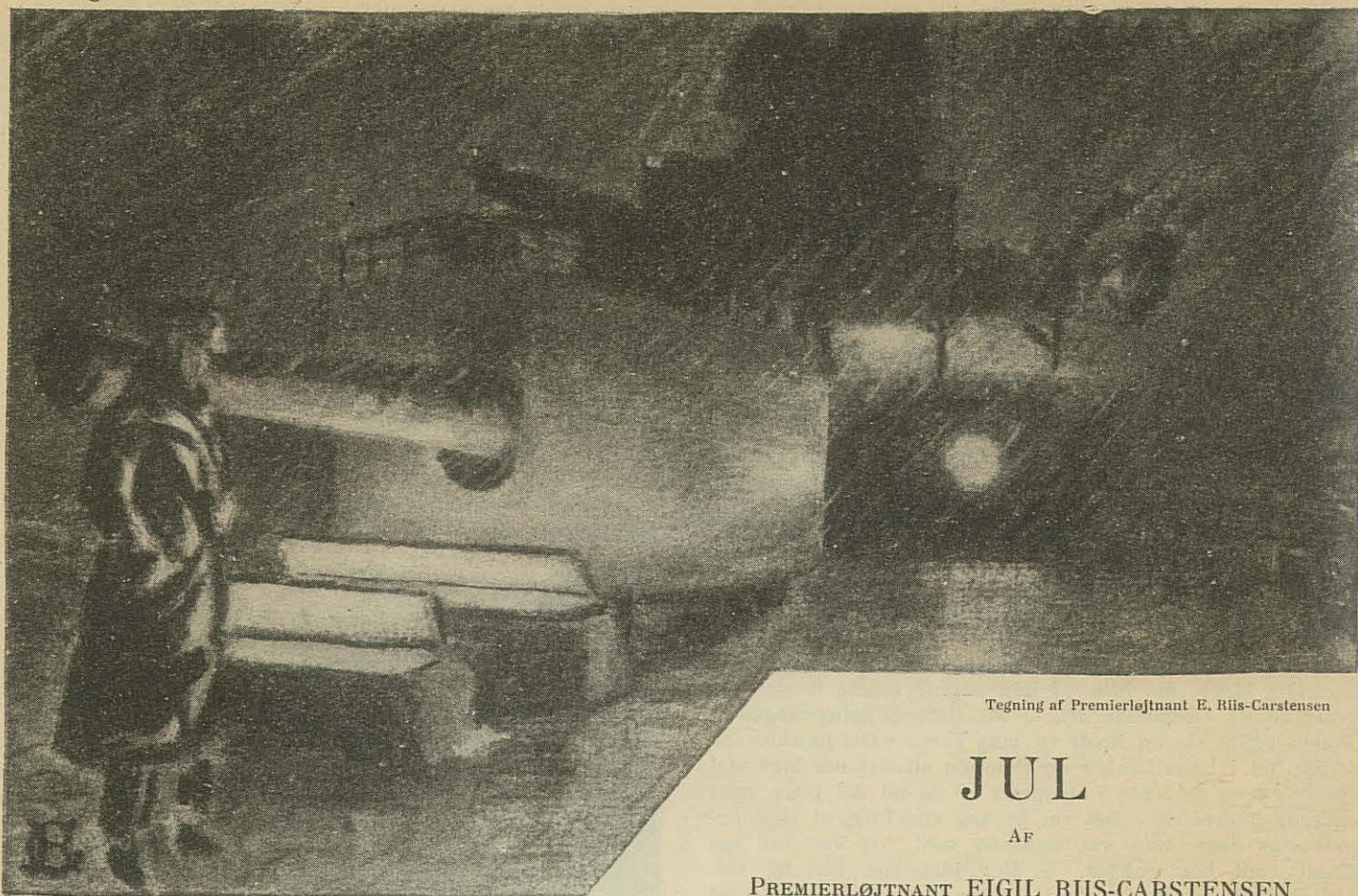
Mylius Erichsens stemningsfulde Julesang med en sjælden smuk, af Achton Friis komponeret, Melodi blev afsungen, og først da kom Aftenens »clou«, »Julegaverne«; saavel de private som Ekspeditionens, blev fordelt — saa trak vi os atter for en kort Stund tilbage til vor egen lille Helligdom, hvor Hilsner fra Slægt og Venner læstes og atter læstes, til man kunde Brevene udenad.

Bagefter samledes vi atter alle i Messen om et Glas Rødvinstoddy med Gramophonmusik til Glæde for nogle og Mandolin og Klaver til Glæde for andre.

Det er med en underlig Følelse, at man skriver om Oplevelser, der er saa langt forskellige fra dem, der følger med ens daglige Færden.

Men alle de gode Minder og Tanken om det gode Kammeratskabsforhold, der herskede paa Danmarks Ekspeditionen griber og fylder mig og med Stolthed og Glæde tænker jeg tilbage paa at have deltaget i en Ekspedition, der med Ære løste sin Opgave selv om Prisen, vi maatte betale, Tabet af tre energiske Mænd, var dyr.

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL

AF

PREMIERLØJTNANT EIGIL RIIS-CARSTENSEN

DET var blevet mørkt — det sneede — ikke saadan, at man mærkede Sneen falde, for Fnuggene fór tæt og hurtigt gennem Luften i saa livlig Tagfat, at de ikke syntes at have den ringeste Lyst til at slaa sig til Ro paa Jorden eller komme i Berøring med Tagene af de festligt oplyste Huse i den fredelige og venlige By, der genlød af Klokketklang fra den lille Kirke — — Hu! hvor det blæste koldt —; men de allerfleste Mennesker fandt denne Aften Tag over Hovedet og Varme og Lys og hyggede sig inden Døre.

Ude paa Reden laa Vagtskibet. — Det bevogtede Farsvandet, hvor ingen Skibe eller Baade maatte færdes, saa længe Mørket stod paa. — Imellem Snebygerne saas Lysene fra Byen; men man laa dog saa langt ude, at selv om Vindens Piben i Rejsningen var ophørt, vilde Klokketklangen ikke være naaet derud. — Dog syntes Løjtnanten, der gik op og ned ad Dækket, at høre den. — For i Aften var ens Sind saa blødt, at Fantasien ganske løb af med en. — Det var Jul — Juleaften — denne Aarets dejligste Aften, hvor Sjælen i Taknemlighed hæver sig over al jordisk Bekymring, saa man kun ser det bedste allevegne og finder, at det i Grunden er vort inderligste Ønske at være saa gode mod hinanden som muligt. — Saa mange Tanker og Ønsker flyver til dem der hjemme, at al Afstand forsvinder, og det er, som ser man alle saa tydeligt for sig, at man synes virkelig at være sammen med dem, man tænker paa. — Ens øjeblikkelige Tilstand ænsrer man ikke — Kulde, Blæst, Sne — det er noget, hvis Tilstedeværelse ikke sætter ringeste Spor i ens Bevidsthed.

Hans Tanker gik tilbage og kredsede om længst svundne Julefester i Hjemmet. Hvor var det dog herligt at have saa mange gode Erindringer — en sand Skat, som man kunde tage frem og glæde sig over naar som helst — —

Han tænkte paa den første Jul, han var hjemmefra — lige da han var blevet Løjtnant — *Julen i Venedig*: —

Lige udfor Dogepaladset laa Krydseren. — Det smukke, hvide Skrog og det store, røde Flag spejledes i det stille

Lagunevand, der lyste grønt fra Bunden. — Fiskerbaadenes store, brogede Sejl, den straalende, dybblaa Himmel, der hvævede sig ovenover og Spejlingerne i Vandet dannede et Billede af vidunderlig Farvesammensætning; — Gondolerne, der stadig gik til og fra Skibet, skar med deres fine, sorte Skrog gennem denne Farvepragt og fik de forskellige Farver til at gløde mod hinanden. — Sceneriet indrammedes paa skønneste Maade af de mange pragtfulde Paladser og Kirker, der hele Horisonten rundt hævede deres slanke Taarne og Spir imod Himlen. —

Smukt var det. — Og indenfor det store Billede var der talrige smaa Genrebilleder: De ivrige Gondolierer, der raabte og gjorde Tegn til hinanden — de mange forskellige Mennesker, der fik Lov til at komme om Bord og falbyde deres Varer. — Naar man saa tog en Kikkert og saa ind mod Land, syntes man at være med i Bylivet med de mange brogede Scener. — I Virkeligheden laa Skibet ogsaa midt i Byen, midt i Hovedgaden, ved Begyndelsen af Canale Grande — Fartøjer spillede her, samme Rolle, som Automobiler og Vogne i andre Byer. — En Gang imellem fór en Motorbaad hvæsende forbi og forstyrrede Harmonien lidt, men heldigvis kun et Øjeblik — saa var den ude af Syne igen.

Ja, Stemning var der over Billedet — men at det netop var Jul, fik man ikke ganske Indtrykket af, — og dog skrev man virkelig den 24. December. — Paa en Maade passede dette lidt uforstaaelige til hele Indtrykket af Byen: der var noget uforklarligt og overnaturligt ved denne Stad med de pragtfulde Bygninger, der syntes at flyde paa Vandet. —

Sammen med de andre gik Løjtnanten forefter, ned paa Mellembanjerne, hvor Mandskabet var forsamlet til Julefest. —

Jul — var det virkelig Jul? — han forstod det slet ikke — ikke engang, da han saa det store, smukt pyntede Juletræ og alle de glade, straalende Ansigter rundt omkring.

— Kunde de andre virkelig føle nogen Julestemning? — Forholdene var jo saa ganske anderledes, end de plejede at være Juletid. — Nydeligt havde de for Resten pyntet op — først og fremmest var der Juletræet med den megen Stads, som Folkene selv havde klippet ud under Skibssergentens Ledelse. — De mange kulørte, elektriske Lys, Baadsmanden havde installeret paa Træet, lyste pragtfuldt op — helt ud i de yderste Hjørner. Siderne var behængt med brogede Flag og Vimpler, og midt paa Forkant stod med lysende Bogstaver: Glædelig Jul! — Ja, hele Rammen udenom Julebilledet var i Orden, kun manglede det indvendige: Juletankerne. — Han forsøgte at lukke Øjnene; men det hjalp ikke — bare sort var der omkring ham. — Nu tonede en af de kendte Julesalmer gennem Rummet — alle sang med. — Der kom en underlig Svien i Øjenkrogene, alt blev med et saa sløret og forvirret og fjernt. — Hans Sanser ligesom svigtede ham — kun hørte han Salmesangen. Det ringede som af Klokker i hans Øre — og nu saa han dem alle derhjemme — saa dem saa ganske tydeligt, som var han midt iblandt dem. Hvor de dog saa glade og lykkelige ud! — »Glædelig Jul! Glædelig Jul,« hørte han dem sige — »Glædelig Jul!« ønskede han igen. — Ja, han var jo hjemme, det var virkelig Jul igen! — Han fyldtes af en stærk Følelse af Glæde og Betagelse — saa før en stille, fjern Susen gennem hans Hoved — en uendelig Fred sænkede sig over ham — Verden var pludselig blevet saa lille, at han maatte kunne brede sine Arme ud og omspænde den. — Nu sluttede Salmesangen — Chefen rejste sig og holdt en lang Tale. — Det passede saa dejligt ind i hans Tanker og Følelser alt det, der blev sagt om Julen og de kære i Hjemmet — og alt det gode, man ønskede hverandre. Det var jo dog ens Pligt at søge det gode hos dem, man var sammen med, og der var saa meget godt hos enhver. — Der blev saa lyst og vidunderligt der nede paa Banjerne, og hans Glæde syntes at stige hvert Øjeblik. — Han kunde have omfavnet dem alle — aldrig syntes han at have været sammen med Mennesker, han havde holdt mere af end disse. —

Da Gudstjenesten var færdig, uddeltes Julegaver. — Et Tombolahjul blev sat frem, og bag nogle Flag kom til Syne en stor, broget Samling af vidunderlige Genstande, som Julekommissionen i Stilhed havde købt i de forskellige fremmede Byer, Krydseren havde besøgt. — Der var Gaver til hver Mand i Skibet; alle var henrykte og satte sig saa efter Uddelingen hen til deres Borde for at spise Julemaden. —

— Paa Bordet i det lille Lukaf laa nogle Breve til ham. Hjemme fra var de, og »Juleaften« stod der i Hjørnet. Hvor var det dog dejligt afpasset, at de netop var naaet hertil i Aften! — Utvivlsomt havde de længe forinden regnet ud, hvornaar Julebrevene skulde sendes for at komme i rette Tid. — Hvor de dog tænkte kærligt paa ham! — Et efter et blev Brevene aabnet og læst — mange Gange igennem. — Saa satte han sig paa sin Køje, saa længe paa dem og tænkte. — Var han blot hjemme — virkelig — denne ene Aften — Juleaften. — Pludselig fik han sit Ur frem: kun 10 Minutter til han skulde være klar til Julemiddagen hos Chefen!

— Inde i Chefens Kahyt sad alle Officererne ved det lange, pragtfuldt dækkede Bord — Arrangement og Anretning var saa udmærket, som man kunde tænke sig. Stemningen var livlig — men man kunde dog lægge Mærke til, at de fleste af og til faldt hen i deres egne Tanker og tav stille et Øjeblik — hørte saa efter igen og faldt ind i Samtalen. — Ret tidligt skiltes man og gik — de fleste ind i deres Lukafer for at være alene med deres Tanker. — Men hvor ensom følte han sig nu — hvor savnede han dem alle derhjemme — Julebrevene og Kortene blev læst igennem Gang paa Gang — til sidst syntes han aldrig at maatte kunne glemme Ordlyden deri. Han vilde sætte sig til at skrive, — men han længtes saa meget, at han ingen

Linier kunde faa sat sammen. — Inde i Messen sad enkelte af de andre. — der var ingen Samtale i Gang — ikke en Gang et Parti Kort. — Ingen syntes at føle Trang til at meddele sig til andre, hver tænkte paa sit. — Hvor var det dog tomt at være hjemmefra.

— Om nogen vilde i Land til Midnatsmessen? spurgtes der. — I Land! — begærligt greb han efter Tanken. — Ja, det maatte være lidt Forandring, der kunde hjælpe ham. Han udholdt ikke mere denne frygtelige Længsel. —

— Det var ligesom en Følelse af Befrielse, der gennemstrømmede ham, da han kort efter satte Foden i Land paa Kajen. — Det var Julenat — den dejlige Julenat! —

— Maanen stod klar og rund ude over Lagunen. — Det bløde, dæmpede Sølvlys hvilede over alt og tillod en netop at se de nærmeste Omgivelser tydeligt. En uendelig Stilhed var der over det hele. —

— Han drev rundt omkring — gennem de smaa, krogede Gader, der hvert Øjeblik afbrødes af Kanaler med

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

smaa Broer over. Til Messen vilde han ikke gaa — han kunde jo ikke forstaa noget deraf, og det var dog ikke Tidspunktet til at gaa ind i Kirken af Nysgerrighed. — Nu stod han atter her paa Marcuspladsen. — Uden for Piazzetta'en med de slanke Søjler glitrede det maanebelyste Vand. — Rundt omkring var de mange Bygninger med oplyste Vinduer. — Der var Folk, der havde hjemme der — lykkelige Mennesker, som var sammen med deres egne. — Lige for laa Marcuskirken, hvis Kupler og Spir tonede sig som skarpe Silhuetter mod den lyse Himmel. — Dørene var vidt aabne, og et stærkt gyldent Lys strømmede ud gennem dem og de store, buede Vinduer. — Der var fuldt af Mennesker derinde og Musikken tonede stærkt og gripende. — Nu begyndte Folk at komme derfra — det var forbi. Han gik ind til Midterportalen og trykkede sig op ad Søjlerne. — Stille, næsten lydøst, passerede den store Mængde ham. — Saa højtideligt var det. — Da saa han pludselig en ung Pige — med højet Hoved og en vidunderlig smuk Skikkelse med den pragtfuldeste og mest kongelige Holdning, han nogen Sinde havde set. — Det forekom ham, at alle andre og alt andet var forsvundet — han stirrede betaget paa hende, medens hun langsomt skred frem imod ham. — Saa pludselig, lige kort fra ham, tabte hun noget, hun bar i Haanden — han vidste ikke, om det var en Bonnebrog eller en Taske — hurtigt greb han det og rakte hende det — hun løftede Hovedet og saa paa ham. — Det glødede gennem ham — det susede i hans Hoved — aldrig nogen Sinde før havde han set et saa dejligt Syn. — Længe, længe — syntes han — saa han ind i de vidunderlige, sorte, straalende Øjne — Grunden ligesom gled bort under hans Fødder, og han sank dybt, dybt, — i den uendelige Dybde, der laa i det Blik, hans Øjne holdt fast ved. —

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

— I Afstand fulgte han efter — ned mod Kanalen. Der steg hun i en Gondol — en Tjener fulgte hende, lukkede Gondolens Dør for hende og satte sig udenfor. — En stor, smuk Karl var han — saa glad Fartøjet ud fra Land og forsvandt mellem de andre, styret af Gondolierens kraftige Arm. —

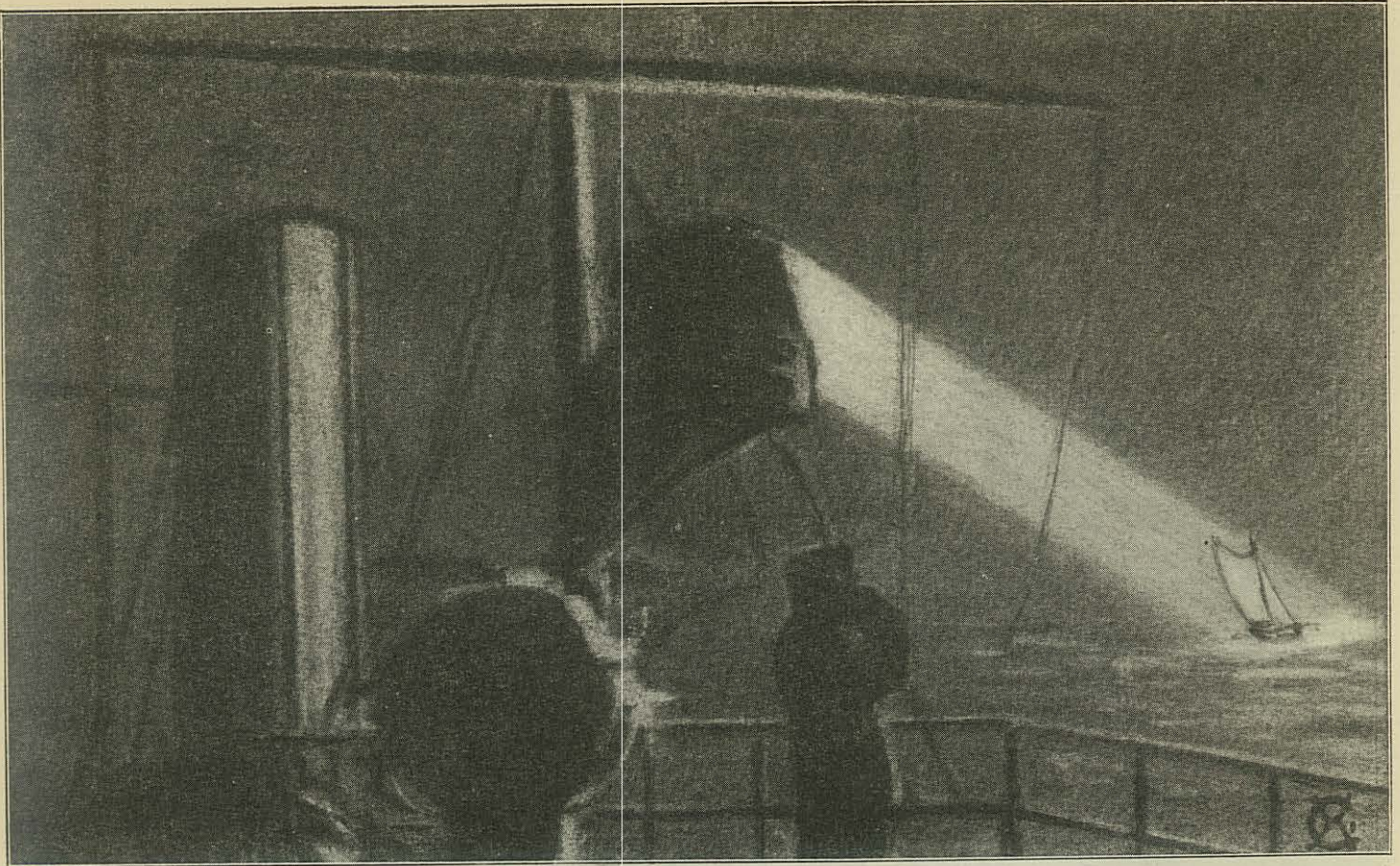
— Paa et af Trinene til Markusøjstens Fundament satte han sig. — Alt var ligesom væltet omkring i hans Hoved. — Overalt saa han de fortryllende Øjne, og han følte ingen Lyst til at rive sig løs fra Synet. —

— Drømmende gik han rundt den næste Dag — søgende — men ændsede alligevel intet af det, der foregik rundt omkring ham. Han var atter i Land. — Ingen Vogntummel forstyrrede hans Tænken — intet Automobil hørt — alle vegne lød kun en sagte Summen som af Mennesker i en Balsal. — Han fandt sig pludselig siddende foran en Café paa Marcuspladsen. Solen skinnede klart — en Flok Duer havde slaaet sig ned foran ham. Hvorfor sad han i Grunden her? — han trængte ikke til at nyde noget; træt var han heller ikke. Der laa hans Kasket paa Bordet. — Var det ikke en Seddel, der var lagt ovenpaa den? Jo — »Aflæg Visit hos Filanzieri, Piazzetta Monaragone Nr. 5« — stod der — paa Dansk! — Han saa sig omkring. Hvem kunde dog have skrevet den? — en Landsmand maatte det jo da have været; men her var der ingen, der kunde se ud til at være en saadan. Hvorfor vilde han have ham til at besøge Filanzieri's? Hvem var Filanzieri? — Naa, han havde jo Adressen; han maatte vel faa Resten at vide, naar han gik efter den. —

— Kort efter stod han udenfor et højt, paladslignende Hus. Piazzetta'en vendte ud mod den store Kanal, og Huset var det sidste ned mod Vandet, hvortil Facaden vendte. — Der maatte være en pragtfuld Udsigt ud over Byen deroppe fra! — Han ringede paa; en Portner kom ud og viste ham op i Huset, hvor han afleverede sit Kort. En Pige førte ham ind i Lejligheden igennem en Række store, pragtfulde Rum med Porcellæns- og Marmorgulve, høje, brede Vinduer og mange Tæpper og Malerier rundt om paa Væggene. — Ja, hvilken Udsigt der var herfra! — ud over den dejlige By, der laa der i det gyldne Sollys. Langt ude saas de yderste Laguneøer. — Da gik en Dør op — en ældre, venlig Dame kom ind — og bagefter hende — var det et Udslag af hans Fantasi, eller var det Virkelighed? — Jo, her var hun jo — den yndige Kvinde, som han havde tænkt paa hele Dagen. —

Han vidste knapt, hvad han sagde, eller hvor længe den Visit varede; — men det syntes lidt efter lidt at gaa op for ham, at hun lige saa lidt som han vidste, hvem der havde skrevet Sedlen. — Hvorfor skete der dog ikke et eller andet, der vilde opklare, hvem der havde sendt ham derop, og hvem der foruden ham selv ønskede hans Nærvarelse her? De var yderst venlige imod ham; men han forstod slet ikke Sagens Sammenhæng. — Forvirret rejste han sig tilsidst, sagde Farvel og gik. —

Her standsede Løjtnantens Minder brat som den lille Oplevelse i Venedig, hvor en gaadefuld Billet og to smukke

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

Øjne havde lovet mere, end de holdt. Han gik nu og spejdede fra Vagtskibets Dæk ud over Store Bælt, hvor Fiskerbaade var for indgaaende.

Ude mod Nord var der en Baad, der kun langsomt vandt fremover, krydsende sig op mod Vind og Strøm.

Fiskeren, der sad ved Roret, var tidligt om Morgenen gaaet hjemmefra ned til Havnen for at se til sine Grejer. Vejret saa lidt truende ud — Himlen var overtrukket af mørke, ildevarslede Skyer, hvis Udseende kunde tyde paa baade Blæst og Sne. — Der var de Garn, han havde staaende derude Nord paa — var det ikke bedst at faa dem hjerget, inden Uvejret kom og rev dem i Stykker? Der var jo dog ikke saa langt derud og et Par friske Torsk vilde være gode til Julemaden. Hurtigt var han hjemme i Forstuen og lukkede forsigtigt Døren op til Soveværelset, hvor hans Kone laa. — Syg var hun, Stakkel! heldigvis ikke alvorligt — stærkt forkolet, havde lidt Feber og skulde holde sig i Ro, havde Doktoren sagt. Jo, Ro skulde hun nok faa, det skulde han sørge for. Juletræet og Julemaden skulde han ogsaa klare — og Ilden i Kakkelovnen kunde sagtens holde sig til han kom tilbage. — »Om et Øjeblik har du mig igen, lille Mor,« havde han sagt til sidst, og kort efter snurrede Motoren i hans Baad; — det gik ud af Havnen forbi Molen, Nord efter. Garnene blev hjerget op i Fartøjet, og han havde allerede vendt Næsen hjemefter — da Motorens saa taktfaste Gang pludselig blev noget uregelmæssig, og efter et Par stærke Knald stansede Maskinen helt. Han eftersaa alt grundigt, men kunde ikke finde noget mærkværdigt udover det, at han paa ingen Maade kunde faa den Gang igen. Ja, saa var der jo ikke andet at gøre end at faa Sejlene op. — Kunde Maskinen dog virkelig ikke komme til at gaa igen? — Atter rodede han nogen Tid ved Motoren — satte Blæselampen paa Tændhovedet og sled i Haandsvinget — men alt forgæves. — Sejlene blev saa sat og fremad gik det atter — en Del langsommere, men Distancen til Havnen var jo temmelig kort og Klokkeren ikke ret mange endnu. Saa begyndte det at blæse op — Himlen

blev mørkere og Søen mere urolig. Baaden avancerede kun lidt. Omsider var han dog saa langt, at han snart skulde runde om Odden — men her begyndte Strømmen at gøre sig gældende — Mørket faldt allerede saa smaat paa. — Han vidste jo, at han ikke maatte passere Vagtskibet uden ved Dagslys, og aldrig havde han før handlet derimod. — Desuden vidste han, at han vilde blive idømt Bøde, hvis han blev taget, hvor han ikke maatte være, — det kunde endda gaa, hvad Pengene angik, — men møde i Politiretten. — Nej, det havde han ikke Lyst til. Aldrig før havde han haft noget udestaaende med Politiet. Men nu — skulde han virkelig blive der ude paa Søen i Nat? — medens hans Kone laa der hjemme og ventede ham! Hvor hun dog maattet have ventet længe paa ham allerede! — Den Spænding, han havde været i, havde jo næsten faaet ham til at glemme, at det allerede var saa sent. — »Vagtskibet passer jo godt nok paa, men alligevel, — der er da saa mange af Fiskerne, der er sluppet ind før om Natten — mon det ikke skulde lykkes for mig? — denne ene Gang? Og det er jo Juleaften. —

Projektøren sendte sine stærke Straaler ud i Mørket og søgte Horisonten rundt. — Sneen var et Øjeblik hørt op at falde. Lyskeglen svirrede Nord over, gik saa et Stykke tilbage for kort efter at holde fast ved et Fartøj, der laa derude. — »Kan de Fiskere da ikke engang lade en i Fred Juleaften? — intet respekterer de!« — Et Øjeblik efter havde Dampfartøjet, der laa parat til at løbe til Land efter Posten fra Aftentøget, bragt Fiskeren om Bord. Der stod han, nedslaaet og forkommen. — »Deres Navn og Baadens Nummer?« lød Spørgsmaalet kort. Mekanisk kom Svaret. »Hvorfor befinder De Dem her paa denne Tid af Døgnet?« — og saa fulgte en kort Forklaring. Løjtnanten gik hen til Lyset for at notere; Fiskeren fulgte med. — »Kunde der ikke for denne ene Gangs Skyld blive set gennem Fingrene med mig?« — Det kom saa inderligt — bedende, at Løjtnanten uvilkaarligt saa op. — Hvad? — Forekom det ham ikke, at han havde set dette Ansigt

før? — Jo, det var ganske de samme Træk — men var det muligt? — var det virkelig den samme? — Og Fiskeren rettede sig pludseligt — — iagttagende: »Jeg tror, jeg har set Løjtnanten før for flere Aar siden. — — Ja! De lader jo ogsaa til at erindre mig. Jeg er saa glad for at have truffet Dem, saa jeg kan faa lettet mit Hjerte for Dem og bede Dem om Tilgivelse. — Det var mig, der skrev den Seddel til Dem. — Jeg havde været flere Aar i Venedig og havde længe været Tjener hos Filanzieris, som jeg holdt meget af. Juleaften lagde jeg Mærke til det Indtryk, Signorina'en gjorde paa Dem. Sød var hun, Signorina'en — og jeg var stolt af, at hun brød sig om en af mine Landsmænd — for jeg mente næste Dag at forstaa af en Samtale med hendes Kammerpige, at hun syntes svært godt om Dem. Da jeg derpaa tilfældigvis saa Dem paa Marcuspladsen, fik jeg pludselig den Ide at skrive Sedlen til Dem for at faa Dem til at komme op — som Tjener kunde jeg jo ikke rigtig gøre saadant aabenlyst. — Jeg vilde da have underrettet Kammerpigen derom, for at hun skulde lade det gaa videre; men desværre naaede jeg først hjem, efter at De var kommet. — Og siden, da De var gaaet, forstod jeg, at det hele maatte være mislykket. De maa tilgive mig — jeg troede at gøre det bedste; man forstaaer ikke altid Italienerinderne; de bliver saa let be-

gjestrede, og det er vanskeligt at vide, om de mener noget med det eller ikke. —

Dejligt var der dernede. — Men jeg længtes dog saa meget hjem, at jeg tilsidst rejste tilbage hertil, hvor jeg er født. Nu bor jeg her med min Kone.«

»Jeg har intet at tilgive Dem,« sagde Løjtnanten. »De har gjort mig den Oplevelse rigere — Signorina'en og jeg blev gode Venner — men jeg beklager ikke, at vi skiltes —

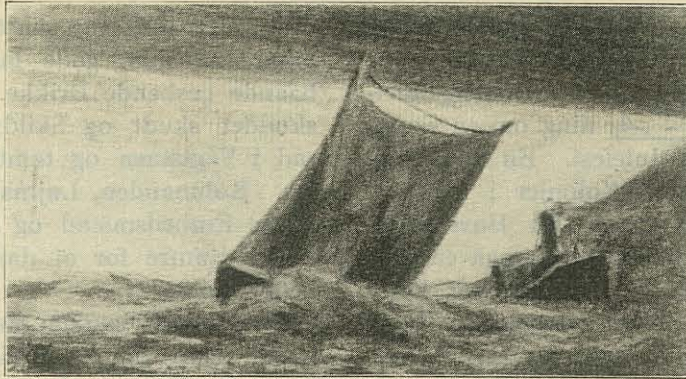
De har virkelig glædet mig meget ved Deres Julebesøg — og« — han krammede Papiret, som han havde noteret paa, sammen og lod det forsvinde uden Bords — »Julevisitter plejer man jo ikke at anmelde til Politiet —

Men skynd Dem nu at komme hjem.«

Paa Bordet i Bestiklukafet stod en Flaske Vin sammen med Resterne af Løjtnantens Middagsmad, som han havde spist deroppe. Flasken blev godt proppet til og et Øjeblik efter havde den faaet Plads i Fiskerens Lomme.

»Tag den med hjem! En Julegæst maa ikke bære Julen ud af Huset, siger man jo. — Og drik Signorina'ens Skaal! Glædelig Jul!« —

Dampfartøjet susede ind mod Havnen; agter slæbtes Baaden, hvori Fiskeren sad. Kort efter at Molerne havde lukket deres Arme bag ham, stod han atter i den lille Stue derhjemme.

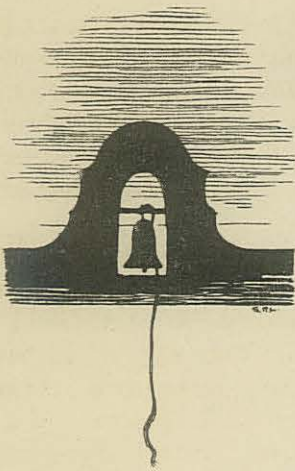
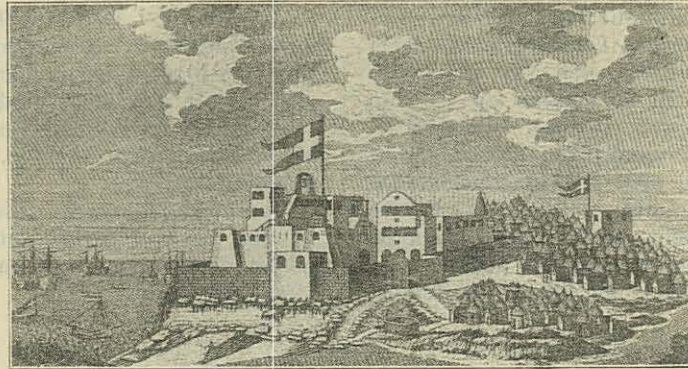

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

EN JUL PAA GUINEAFORTET

AF

KAY LARSEN

SPRING endelig denne Historie over. Det er en anstødelig Beretning om en skammelig Julefest. En Beretning fra vore Kolonier i Afrika i gamle Dage, fra Hovedfortet Christiansborg — paa en Tid, da der længe ikke var kommet Skibe hjemmefra. I en Periode, hvor en raa og for-dærvet Guvernør dominerede over en lille Flok Embedsmænd, der paavirkede af det helbredsnedbrydende Klima og svæk-

kede ved de grove Nydelser, Landet bød, tog alle Fornøjelser med, hægtende sig til Livets kortvarige Lyst, inden den lurende Død sugede dem i Graven.

Her skal ingen Navne nævnes. De Døde vilde vende sig af Skam i deres fjærne Grave og deres Sjæle vandre hvileløse derude paa Batterierne ved den sandede Kyst og forstyrre de nulevende paa den hellige Juleaften.

Guvernøren var en forhenværende Kaptajn paa Guinea- og Vestindiefarere og havde ført flere Ladninger ulykkelige Slaver fra Afrika til Vestindien. Han var blevet forhærdet paa disse Farter, hvor Hundreder sorte Stakler, Mænd, Kvinder og Børn var stuvet sammen i Lasten og kun i smaa Hold, lænkede til en Kætting fik Lov til at lufte sig paa Dækket et Par Timer daglig. Snesevis af døde Negerkroppe havde han ladet plumpe udenbords, og elendig Graad og Jammer havde han hørt saa ofte, at Ørerne blev sløve deraf. Mangen Pot vestindisk Rom havde han nedsvælget og mangt et Anker Brændevin, Øl og fransk Vin havde han tømt, og nu sad han derovre paa Afrikas Kyst i det lumre Guinea som Opperhoved paa »Castellet Christiansborg«. Det var i Begyndelsen af det attende Aarhundrede.

Juleaftensdag var gaaet som alle de andre Dage. En Smule Arbejde, gode langvarige Maaltider med allehaande læskende Drikke. Portene var lukkede, Vagtskuddet skudt og Skildvagterne udsatte. Soldaterne sad i Vagtstuen og tømte et Bæger, inden de gik til Ro. Købmanden, Løjtnanten, Pakhusmesteren, de faa andre Embedsmænd og Assistenten var gaaet til deres lumre Kamre for at daske Tiden hen til Aftenkøligheden kom.

Guvernøren tænkte med Ærgelse paa Præsten, det Bæst. Han var heldigvis død. Det havde været en besværlig Herre med sin Kristendom og en farlig Monsieur i Pennen. Guvernøren var sikker paa, at Halunken havde skrevet hjem til Kompagniets Direktion om Livet derude paa Fortet. Skam skulde han have i sin Grav, Sortkjolen. Men nu laa han velforvaret derudenfor Muren under Korset, hvis ikke han hittede paa at rumstere ved denne Højtid.

Han laa og blev uhyggelig tilmode. Det skulde ikke undre ham, om den Skælm fik Klokkerne dernede ved den lille Kirke til at klemte. Skulde Guvernøren kanske holde Præken, — eller Skolelæreren? Og Guvernøren sidde og høre paa den Karl? Nej, Kirkeporten havde været lukket, siden Præsten fik Forfald, og den skulde ikke op med hans gode Vilje.

— — —
Ude ved den vestlige Strandbastion gik en Negotie-Assistent frem og tilbage. Han var plaget af ond Samvittighed. Han havde været haard ved sin halvtlegitimerede Negerkone. Han kunde ikke vænne sig til Synet af hendes mimrende, tykke Læber og hendes gridske Væsen. Der var for to Aar siden en lille hvid Pige hjemme i Roskilde — — Hvor var hun hvid og hendes Haar lyst! Det var en lille Gudsengel. Han havde gjort hende Fortræd, men den sidste Juleaften derhjemme havde han set hende gaa i Kirke og faaet Lyst til at følge med hende, — men ikke gjort det. Kirkeklokkerne havde runget ham bebrej-

dende i Øerne deroppe fra Taarnet hinsides Havens høje Træer.

Der hang den lille Klokke henne med det flossede Reb. Vilde den blot ringe — og havde han saa hende, vilde han gaa derind og prise sin Gud. Men Porten var lukket, og den vilde ikke engang gaa op, naar han døde. Og Frygten for Feberen var blevet ham til en Mare; den forfulgte ham, maaske netop fordi den allerede *sad* i Kroppen paa ham og gjorde ham forvirret. Var det maaske Feberens Skyld, at han var træt og tung og hans Tanker dog saa levende?

Skulde den Klokke aldrig lyde mere? Han satte sig paa en Kanonlavet. Og mens Køligheden listede sig ind i Luften, Aftenrøden glødede og Mørket væltede frem som en Sky, mærkede han svagt Sveden paa sin Pande.

Det var Feberen — og Døden!

Blev det Slagflod eller

Om den lille Pige kunde tænke paa ham og bede for ham i denne Vaande, — hun, som holdt saa inderligt meget af ham. Om han kunde kalde paa hende?

Hans slørede Øjne hang ved Klokkerebet, ved Kirkens sprøde Klokke. I den hellige Juleaften vilde Klangen naa hende. — Inden den lede, sorte Kælling kom og ledte efter ham og slæbte ham op i Kammerets mørke Hul og flæbede over ham! Den rene Klokkelyd endnu engang inden Trommen, den brægende Sang og Trampet af de klaskende Fødder lød nede fra Landsbyen.

Mens han havde det lyse Hoved saa klart for sine Øjne, skulde Klokken endnu engang lyde og bringe Bud! Hvor han saa end var i den vide Verden, vilde hun faa at vide, at han var i Nød, Hjærtet vilde banke under hendes fine, lille Barm, og en Bøn vilde stige op — for ham, — en velsignet Bøn.

Med Sveden drivende fra sig slæbte han sig de faa Skridt, der syntes ham en uendelig Vej, til Kirken, stablede sig op ad Muren, rykkede i Rebet, hørte en fryddirrende, lykkegydende Klang — og lod sig synke ned paa Jorden.

— — —
Guvernøren tumlede ud fra sin Hvileplads.

Klang? Klokkeklang! Løgn og Bedrag. Jo! Endnu virrede Lyden fra Kirken. — »Lys, Lys!« — Den forbandede Præst! Igen forstyrrede han Sjælens Ro og vakte Angsten og Gengældelsens Gru. »Lys! Du gode Adunna« Hjærtet dunkede i ham, og Rædselen gjorde Stemmen bedende. Indtil han kom, den gamle Slave, indtil der igen var et levende Væsen, som gav ham Mod overfor Gespenster og onde Aander. »Tænd Lys, din skarnvorne Drivert. Hej, Noya og Kvambo, I skidne Yngel! Hit med Stoben og skænk i!«

Da han blev ene, tog han Stagen og gik til Vinduet: Begsort Mørke var det, men Lygteskæret lyste ud fra Vagtstuens Glug. Var han gal? Eller *havde* det ringet? Ingen Mand af Kød og Blod gik den hellige Juleaften til den ensomt liggende Kirke, intet Menneske formastede sig til . . . ingen vovede »Kvambo, hej! Ringede Klokken? — Ringede den: Noya, ringede Klokken? Hvad siger du! Bliv lidt heroppe. Sæt dig paa Gulvet . . .«

Lysene skulde klippes, men blev det ikke. De blafrede og spruttede. Fra Guvernørens rødblussende Ansigt stirrede de glasagtige Øjne ud i Rummet. Var det et Varsel? Var der Bud efter ham? Kaldte Præsten ham ned i Kirkegaardsjorden hinsides Muren? . . . Han tømte Stoben, harkede og rømmede sig. Men det vilde ikke hjælpe. Doktoren skulde aarelade ham i Morgen; saa gik det nok igen. Men denne Aften og denne Nat skulde ogsaa gaa!

Den fortærende Angst skulde druknes. Laa den dernede mellem Brystet og Maven som en ond Vædske og forgiftede Hjærtet, saa skulde den dænges til og skylles ud med godt dansk Øl og Hybenkradser. Lystighed skulde der til, Støj og Sang og Drik. Saa kunde Præsten luske ved sin Kirke og drive sit falske, underfundige Spil derude i Mørket, men lyst skulde der være indenfor Murene.

Negerne sad paa Gulvet og gløede paa Guvernøren med hundetro Øjne. »Lyst skal her være, kan I høre, Hunde! Skik Bud til Køgemesteren Hej, bliv hos mig, Adunna Skrub dig, Krobbo«

— — —
Det knitrede under Spiddene i Kælderens, det straalende af Lys i Guvernementssalen. Gryntende og leende kom Assistenterne, Sekonden, Doktoren og alle de andre ud af Lukaerne. Haha, nu stod det paa Drikke-Palaver og Tidsfordriv-»Coustume«. En fuldgod Rus paa Guvernørens Pengebørs, en lystig Nat og en Dag uden Arbejde.

Raadets Herrer tog deres Sæder, men i Aften var der igen Spil og Spas for de yngre ogsaa. Bænke hentedes ind, Dragkister slæbtes frem, Krus og Stobe af forskellige Størrelser og Tykkelser dukkede op, — og saa skænkedes der i! »Leve Kongen«. Og dernæst: »Leve den højlovlige Direktion«. »Leve Guvernøren«. Og: »Leve Kvinden«. Det gav Alvor. Preat de sortes Land og den sorte Mand, som Fanden havde skabt i sin Ondskab.

En Sang: Guvernøren, den naadige Herre, gryntede en gammel Sømandssang, og de unge »applauderede«. Doktoren kom med en lang tysk Vise, og imens tømtes og fyldtes Krus og Bægere.

Lysene blev fornyede, og Slaverne trillede et frisk Anker Franskvin ind. »Kvinderne«, raabte Guvernøren og dunkede i Bordet med sin Stob: »Kom saa med Kvinderne!« Slaver løb ud, og andre Slaver skænkede i. En ung Assistent stod ved et aabent Vindu og svaled sig. Og imens kom Kvinderne en efter en smygende sig ind i Salen, gnistrende og gnæggende og gnidende sig op ad Ydervæggen ved Døren. Da Dusinet var fuldt, blev de kaldt til Bordet for at smage af Mændenes Drik. Mangen én tømte det fulde Bæger i et Drag og fik sit Smæk i Bagen, mens hun grinende med de hvide Tænder drog sig tilbage fra Kredsen.

»Dans«, raabte Guvernøren og stødte en sværlemmet, silkeklædt Negerinde, hans egen Okua, væk fra sig.

»Drik igen«, raabte Sekonden, »Kjøbmanden«, der var blevet ør og modig. Og Kvinderne tog til Bægrene, ordnede sig i to Rækker — og dansede. De gik mod hinanden, de gik tilbage, de trippede og drejede, de

vred deres fedtindgnedne, glinsende Legemer, de kastede med de sortuldne Hoveder og vrikkede med de spændstige Lemmer. Mændene brølede og drak, de klukkede og nynnede — —

. Og Mand efter Mand sank under Bordet, mens Kvinderne stadigt dansede Lys efter Lys gik ud Orgiet ebbede ud Slaverne slæbte deres Herrer til Kamrene.

Stjerne efter Stjerne tindrede gennem Mørket. En eneste en var større end de andre og lyste med forunderlig Glød. Støjen fra Ursue, Negerbyen, hørte op. Og oppe i Guvernements-salen slukkedes det sidste Lys. Indenfor Kastellets Mure blev der mørkt, sort, medens Himmelens Glans voksede og voksede.

Ved Vagthuset flimrede Lygten. Bag Hovedporten og Udfaldsporten luntede Skildvagter frem og tilbage.

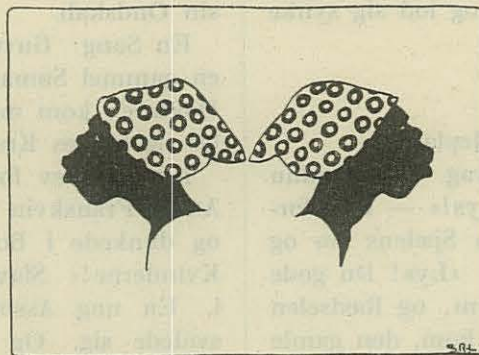
Indenfor Fortets Ydermure var der endnu kun en

eneste Skikkelse, som drev om i fri Luft under de tindrende Stjerner. En mimrende, jamrende og frysende Negerinde, der søgte og søgte. Angstfuld saa hun ud over Murranden til Kirkegaarden, hvor Korsene strittede op. Ledende virrede hun om, famlende følte hun ind i Murkroge og bag Kanonerne Lavetter.

Og hun fandt. Ved Kirken fandt hun, hvad hun søgte. Flæbende kastede hun sig over en Klump, en Bylt, et Menneske. De brune, blanke Fingre søgte ydmygt efter Tegn paa Liv og Varme. Armene løftede sukkende, Legemet rejste sig haabefuldt og slæbte Bylten over Gruset trak den klagende og kærlighedsfuldt og varsomt op ad de kantede Trapper til et Rum, til et Leje

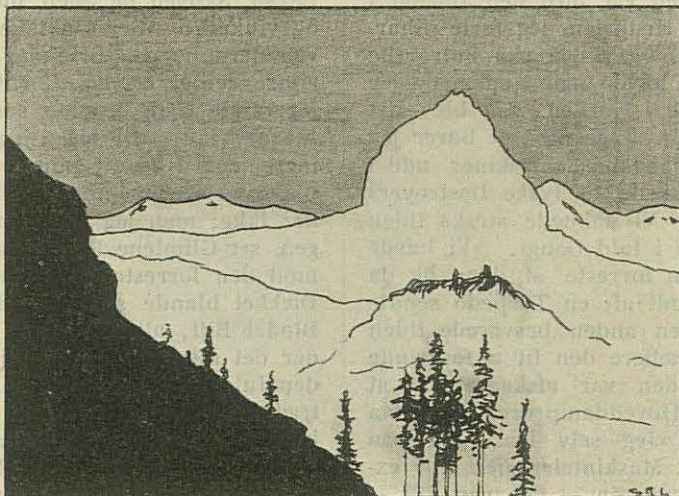
Lygten fra Vagthuset Det svage Skin fra Himlen over det hvide Fort, det dybe Mørke i Kammerets hvælvede Rum — og saa den store Stjerne

EN JULENAT I SKÆRGAARDEN

AF

PREMIERLØJTNANT PREBEN LEMBCKE

HYTTEEN laa paa et Skær udfør Angermanelvens Udløb. Trykket helt ind mod Klippen og omgivet af Granerne, laa den lunt gemt, kun mod Øst gik en Lysning ned til Søen; men ogsaa fra den Kant skærmedes den af den høje skovklædte Kyst paa Fastlandet.

Her boede Gøsta. For to Aar siden var han kommet hjem til Sverige, som han havde forladt som Barn, da hans Moder giftede sig igen med en engelsk Søofficer. Selv var han bleven Officer i den engelske Flaade, havde deltaget i Verdenskrigen, til han under en Træfning i Nord-søen blev saaret, slaaget ud for bestandig — blind. Han var gaaet iland i Gøteborg og havde derfra sat Kursen lige mod Skæret, hvor han vilde slaa sig ned. En engelsk Matros fra hans »Jager« fulgte ham, og var samtidig hans Øjne, Kammerat og Tjener.

Naar man traadte ind i Hytten, stod man straks i dens Hovedrum, en Slags Hall, hvis inderste Væg dannedes af selve Klippen, hvori den aabne Kamin var indhugget.

Til den ene Side laa Gøstas Soverum og til den anden Bills og et Gæsteværelse, der til daglig brugtes som Garderobe og Forraadskammer.

Og mod den Hytte kæmpede jeg mig møjsommeligt sidste Jul. Jeg var gaaet over Elven udfør Hernøsand, og maatte derpaa gøre en Omvej nordover langs Kysten, inden jeg kunde gaa ud over Skærgaarden paa Grund af Isskruningerne i Elvens Udløb.

Jeg havde ikke set Gøsta siden vi laa sammen ude i Alexandria, hvor vi begge var lagt iland fra vore Skibe med Malaria.

I den Maaned, min Reconvalescens varede, mødtes vi daglig, saa skildtes vore Veje, han rejste mod Øst, jeg mod Nord.

Fem Aar efter fik jeg pludselig Telegram om at komme til ham paa hans Eneboerø. Jeg forstod ikke et Ord, men rejste. I Hernøsand laa en kortfattet Besked til mig om, hvor jeg skulde søge ham.

Jeg kom til Hytten i den nedgaaende Sols sidste Straaler. Over Sneen faldt Skæret purpurlyst, og en svag, sitrende Klang gik gennem Granerne, ellers var alt stille.

Ingen kom ud for at gaa mig imøde, kun en blaalig Røg, der steg op fra Hytten, forraadte, at den var beboet. Jeg standsede og betragtede den. Siderne var af barket

Gran, Taget laa trykket af Sne og gik skraat op mod Klippen, som var de ud i ét. Midtfor var en Dør, og paa hver Side af den et lille Vindue.

Jeg saa det altsammen: Sneen, Granerne, Røgen og den barkede Hytte, og følte Stilheden og Freden. — — Endelig naaet frem. — — Jeg smed min Ransel i Sneen, satte mig paa den og stirrede op i den ulmende Røg. Da stod han med et i Døren og bag ham den enbenede Bill. Hans Øjne stirrede lige mod Solen, underligt tomme og glasagtige lyste de i det magre, brunlige Ansigt. Nogle Øjeblikke saa jeg ham, mens en dræbende Smerte knugede mit Sind, saa brød han Tavsheden: »Det er Dig! jeg vidste Du vilde komme, gaa indenfor! Maden venter«. Jeg sprang op, trykkede hans Haand, hilste paa Bill og gik ind. Bill tog min Ransel og hev den ind i Forraadskammeret, mens jeg trak min Pels og mine Støvler af. Saa satte vi os ved Bordet udfør Ilden, og Bill tog Spiddet fra Arnen med en dryppende Tjur. »Skær Du for Du gamle, og skænk Du i Glassene Bill; men tag de store Pokaler, og giv mig min! skær en Vinge og et Stykke af Brystet af til mig, og giv mig Benet i Haanden, og lad os drikke Velkomst og paa en glædelig Jul«. Vi drak og Gøsta blev med ét som den gamle fra de svundne Dage. »Tænd Lysene Bill! det er Juleaften, læg friske Kviste paa Ilden, saa vi kan mærke Duften af ulmende Gran«. »Tænd ogsaa Lysene paa Træet Bill, saa vil vi drømme os tilbage til Barndommen, til Hjemmet, smaa Hænder og blanke, straalende Øjne og til dem, der tændte Lysene dengang«. Bill humpede rundt paa sit Træben, »well well sir!« jeg hjalp ham, og snart straaled alle de smaa Julelys.

»Tag nu Plumpuddingen og vis vort Mesterværk og sæt den gamle Portvin frem, den fra »Sharken« Bill«. Bills Øjne straaled, han hældte Rom over Buddingen, stak en brændende Spaan til og satte den paa Bordet, og vi drak Pokalerne ud og fyldte dem igen med den tykke, sorte Portvin. »Julen er over os for anden Gang her paa Skæret; denne kunde jeg ikke holde ud alene, derfor sendte jeg Bud efter Dig«. — Ingen af de andre Venner kan komme; de er derude endnu, dér, hvor de ikke kan undværes; og mange er et andet Sted, hvorfra der heller ikke gives Orlov. Du kendte dem ikke; men dog vil jeg fortælle dig om dem, om vor lille Kreds, hvoraf kun jeg nu er tilbage. Willy og Jack gik ned med »Hawke«. Dick faldt om Bord i

»Agamemnon«, Pontus og Charley blev skudt ned som Ørne i Flugten og jeg, den 6te af os, der hvert Aar mødtes denne Aften, hvis vi var hjemme, og telegraferede til dem, der var ude, jeg sidder her alene og har ingen at sende Hilsner til. Og hvorfor sidder netop jeg her, og ikke Pontus eller Jack? Havde de ikke begge Lykkens Stempel straalende præget i Panden, mens jeg — ser Du min Haand, ser Du ikke Linierne, kan Du huske den gamle Araberkælling dernede, der viste mig dem, sagde hun ikke, de spaaede et kort Liv og en brat Død? Drik Din Portvin min Ven og Du med Bill, den var med den Julenat i Kanalen«. »Ja Du vil vel høre Historien, jeg førte »Sharken«, en dejlig Baad, 900 Tons., og vi laa paa Patrouille Juleaften for 3 Aar siden«. »Vi havde netop spist, og jeg havde beredt alt som herhjemme i Norden, saa blev det Tykning og jeg gik op paa Broen. Lige med ét hører jeg saa Summen og Brusen af Torpedobaadsmaskiner ude i Taagen, og et Øjeblik efter dukkede to tyske Destroyers op en halv Kabellængde fra os. Vi aabnede straks Ilden og med det samme var Kampen i fuld Gang«. »Vi havde den Fordel at slaa først, og den forreste af dem fik da ogsaa straks, hvad den havde godt af; en Torpedo sendte den ned om og hjem; men den anden besvarede Ilden nogle Minutter, saa fik et Par Træffere den til at forsvinde i Taagen«. »Og »Sharken«? ja den var afskaaret fra at forfølge, et Skud havde sprængt Hoveddamprøret og vi laa og rullede som en død Hval«. »Jeg selv laa oppe paa Broen, en Granat havde truffet Maskintelegrafren, var exploderet og havde slaaet Rorgængerens — det var Bill — og mig omkuld«. »Bills ene Ben røg og mine Øjne«.

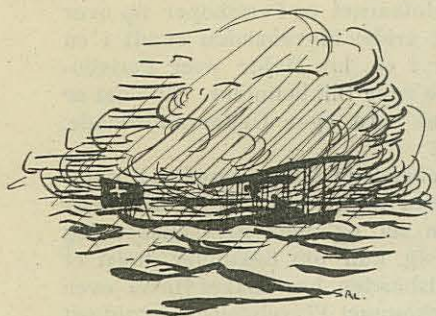
»Skaal Bill og Tak for den Tid, skænk mig et nyt Glas, Ilden brænder ned og Lysene slukkes vel ogsaa; gaa saa hen til Døren min danske Bro'r, slaa den op og se ud over Skærgaarden og fortæl mig, hvad Du ser!« »Maanelysen over Isen, den skinnende Sne og Lysene ovre fra Byen, ser Du det?« »Ja og jeg ser Nordlysene flakke op bag Skoven, i lange, bølgende Drapperier glider de hen over Himlen og maler Sneen vekslende i alle Regnbuens Farver, og højest oppe ser jeg Stjernerne tindre i Natten«. »Er det alt, ser Du ikke mere, ikke Huset derhjemme i Lexan, Skoven og Søen med Øen, hvor min Moder staar og vinker?« »Ser Du ikke Dartmouth og Floden og Skoven deroppe paa Brinken, hvor Jack og Willy og alle de andre venter os, og »Cornwall«s Agterdæk som Pontus og jeg første Gang traadte som Løjtnanter, og Dagene ude i Alexandria?« »De siger jeg er blind og dog ser jeg meget mere end I to tilsammen«. »Men hende Sir? hende De plejer at se, er hun der ikke iaften?« »Nej Bill hun er der ikke; men jeg ser de tyske Baade komme frem i Taagen, ser Glimtene fra Kanonerne, nu exploderer Torpedoen mod den forreste, og jeg hører jeres vilde Jubel nede fra Dækket blande sig med Raabene ude fra Søen — og saa Blodet Bill, alt det røde, klæbrige Blod«. »Saa nu svinde det altsammen, det bliver helt mørkt, saa mørkt som den Julenat oppe paa Kommandobroen — og det gør ondt, træk min Stol helt hen til Arnen, saa jeg kan føle Skæret i Ansigtet, og giv mig saa jeres Hænder?« »Strø ogsaa endnu engang friske Kviste paa Ilden!« »Jo Bill nu er hun der, og i Aften smiler hun til mig — «.

FRA FLYVEBAADSSTATIONEN

AF

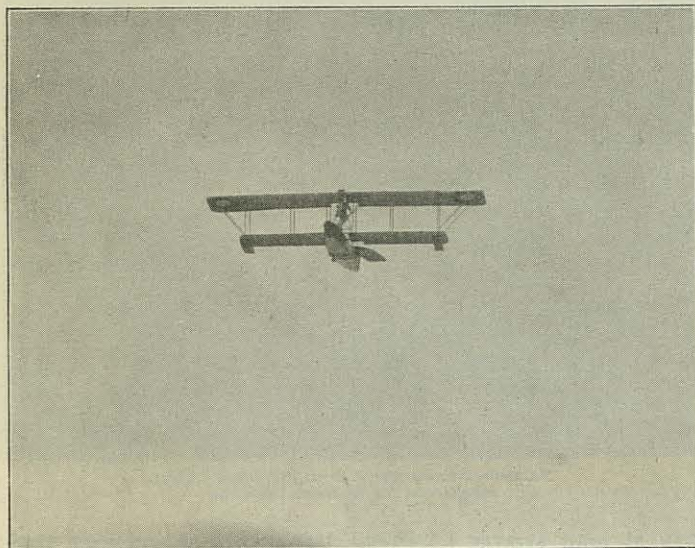
PREMIERLØJTNANT ASGER GRANDJEAN

FLANGT fra Byens Hjerter ligger Flyvebaadsstationen, gemt bag Orlogsværftet ud imod Sundet, hvor de inderste Søforter sikrer Fredhelligheden fra Søsiden. Fra Landsiden behøves ingen Sikringer af Stedets Afsondrethed, thi

ingen kan finde Vej derud, mellem Bastioner, Grave og Broer. Ingen uden Militære gøre sig Ærinde derud.

Flyvebaadsstationen ligger paa en Losseplads — slet og ret —, hvor tidligere »Lossemanden« regerede enevældigt over Kudskene, som kom kørende med Fyld. I hans Hus, som var tømret sammen af alt muligt gammelt Skrammel, serverede »Lossemor« Kaffe og Øl for Kudskene i Frokosttiden. Grise og Høns hoppede rundt mellem Slagger, Tøn-

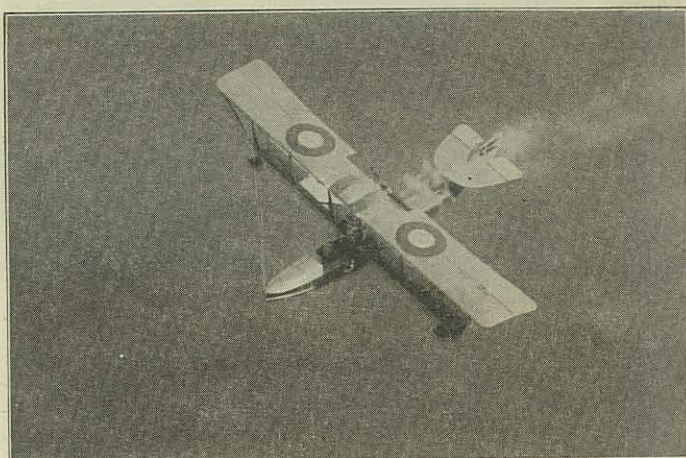
Flyvebaad i Flugt
Nationalitetsmærker ses paa Overplanets Underside

der, Jernstumper og alenhøjt Ukrudt, og i en mægtig Lænke rasede en Puddel, hver Gang en fremmed viste sig indenfor den tætte Tjørnehæk, der hegner Pladsen. Da Marinens Flyvevæsen i Begyndelsen af 1915 flyttede fra Stranden ved Amager Fælled, fik Puddelhunden en Del at gøre med at tilkendegive sit Mishag, men alt eftersom Flyvevæsenet udviklede sig, fik Hunden mere og mere Respekt, og nu har den trukket sig helt tilbage.

Op af Slaggerne og Asken har der rejst sig »Maager«, der skærmes af store Hangarer, Ukrudtet er fjernet, og hele Terrainet planeret og hegnet. Over hele denne lille Verden smælder Orlogsflaget fra Flagmasten for at vise Ejers Navn. Flyvebaadsstationen er et virkeligt Barn af Marinen, et Barn, som maaske nok er lidt besværligt paa Grund af de mange Børnesygdomme, men som forhaabentlig vil vokse sig sundt og stærkt.

For hver ny Flyvebaad, der af Orlogsværftets dygtige Haandværkere bliver afleveret, straalende i Lakken, skinende i Motoren og frydende Øjet med sine elegante Linier — faar Barnet en ny stærk Tand i sin Mund, og selv

om det har »ondt for Tænder«, tjener det Orlogsværftet, dets Konstruktører og tekniske Afdelinger til megen Ære, at Marinen, til Trods for manglende Erfaringer fra de

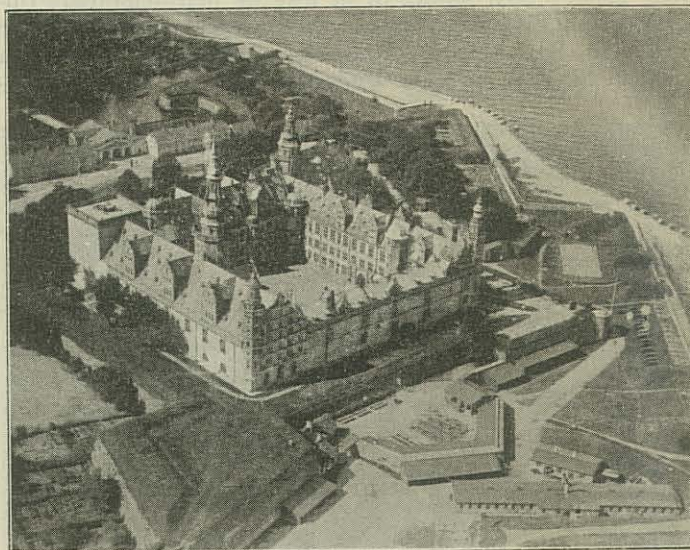

Flyvebaad i Flugt

krigsførende Lande, under hele Krigen har formaaet selv at bygge sit Flyvemateriel.

Som Navnet antyder er en Flyvebaad et Fartøj, som baade skal kunne flyve og sejle paa Søen. Den bestaar da ogsaa i Hovedtrækkene af en skarp, smal Baad med Vinger. Da der ikke findes Hjul, kan en Flyvebaad ikke lande paa andet end Vand, men det kan ogsaa være slemt nok, naar stærk Kuling sætter Sø f. Eks. i Kattegat og Store-Bælt, for hvis en Sø tager den ene af Pontonerne, som sidder paa Underkanten af Vingerne, vil Maskinen culbutere.

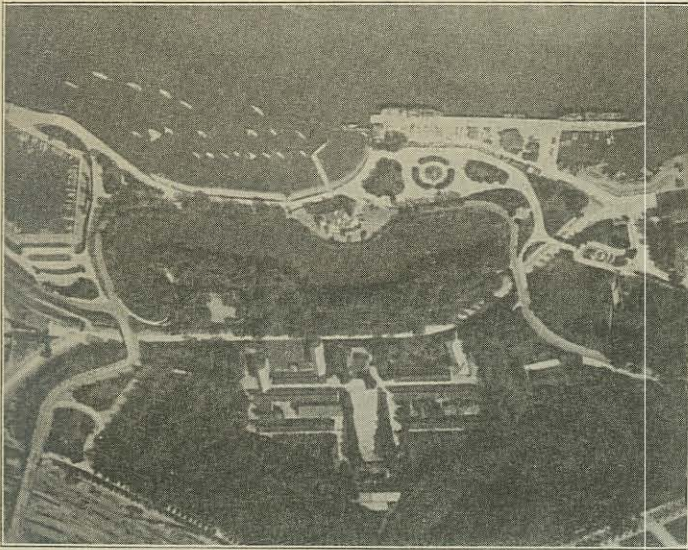
I Sammenligning med Landmaskiner vil Flyvebaade være relativt tunge paa Grund af den lange Baad, som jo skal kunne give Flydeevne til hele Apparatets Vægt. Flyvebaade vil derfor være en Smule langsommere og mindre man-

Kronborg, fotograferet fra Flyvebaad

øvredygtige end tilsvarende Landmaskiner. Der kan ikke laves Luftakrobatik med Flyvebaade, men Flyvebaadenes

Øpgaver gaar heller ikke saa meget i den Retning. — Først og fremmest skal Flyvebaadene kunne gaa lange Reconosceringsture, optage Fotografier, og sende Radio-

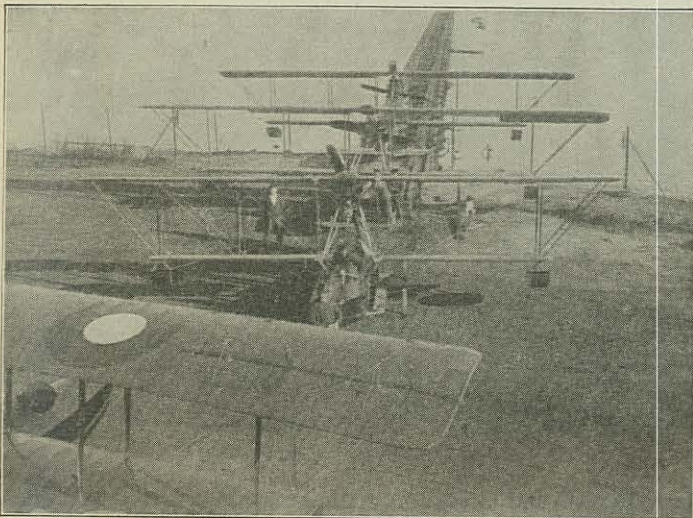

Langelinie og Lystbaadehavnen, fotograferet fra Flyvebaad

depecher om gjorte Observationer; og til Opdagelse af neddykkede Undervandsbaade er Flyvebaade et næsten uundværligt Middel. Efter Opdagelsen skal de ødelægge Modstanderen ved Hjælp af Bomber, som er ophængt i særlige Bomberør inden i Flyvebaaden. Endelig kan Observatoren, hvis en fjendtlig Flyvebaad vil angribe, benytte sit Maskingevær, som spyr sine Projektiler ud over Hovedet paa Flyvebaadsføreren.

Under Øvelser maa man i Stedet for fjendtlige Flyvebaade nøjes med Brintballoner eller Drager, og til Bombekastning vælges der andre og mindre værdifulde Maal end Undervandsbaade.

Tjenesten ved Stationen, som i Flyvningernes Morgen udelukkende havde Karakter af Sport — og endda en farlig Sport — er nu blevet til et Arbejde, som ikke giver Anledning til vege Stemninger, men til nøgterne Reflektioner, til praktisk Fornuft og ofte til Træthed som efter alt andet Arbejde. Flyvebaadsførerne føler sig vist ikke mere som »Luftens Erobrere«, men snarere som »Luftens Tjenere«. Man formaar ikke altid at skaffe sig Forstaaelse, naar man paa Spørgsmaalet: »Er det ikke dejligt at flyve«, svarer forbeholdent, thi at flyve i al Almindelighed er jo ikke Maalet, men Midlet til at løse de marinemilitære Op-gaver, som Flyvebaadsførerne bliver stillet overfor. Hvor kan man have Øje for Panoramaets Skønhed, naar man mellem Skyerne opdager Undervandsbaaden, og de spæn-

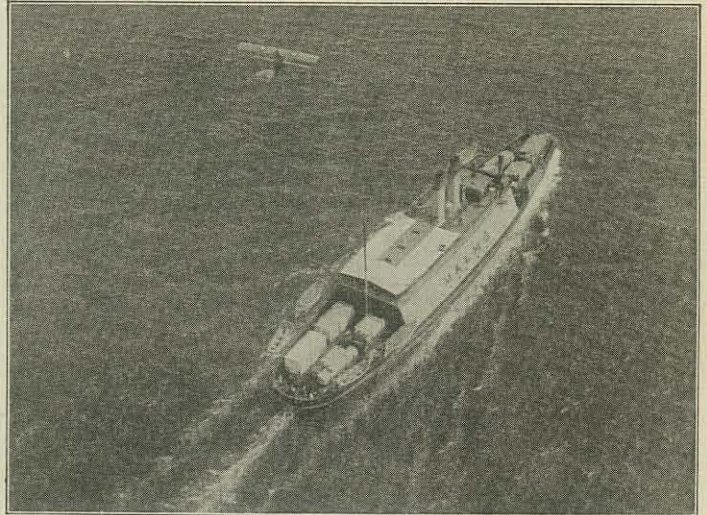

Flyvebaade, klar til Deltagelse i Flaademanøvrer

dende Øjeblikke begynder, hvor man med over 100 Kilometers Fart forsøger uset at komme over sit Bytte. Observatoren har rejst sig op i sit Sæde og staar klar med den lille røde Blikbeholder, der skal markere Haandbomben. Motoren faar Lov til at brøle op paa Maximums-omdrejninger indtil sidste dækkende Sky er naaet, saa gaar det nedad med stoppet Motor. Har Undervandsbaaden hørt os? Er den dykket ned? er det eneste man tænker paa, medens man suser gennem Skyens Vat. Jo! han har! men endnu rager Kommandotaarnet og Periskoper op over Vandet. I ubændig Jagtlyst vrides Flyvebaaden rundt i en stejl Halvspiral, som ender i en lav Højde over Periskoperne, der faar deres — lille røde Blikbeholder. For det er jo ingen Fjende, men en af vore egne Undervandsbaade. Det havde man nær glemt!

Men ikke altid har Flyvebaadene Heldet med sig overfor Undervandsbaadene. Med højt, klart Vejr vil de vagtsomme Øjne og Øren have set og hørt Flyvebaaden, og fra det Øjeblik drejer det sig kun om Sekunder, højst et enkelt Minut, før Undervandsbaaden har lukket Havet over sig. Aldrig har Farten forekommet Flyvebaadsbesætningen saa forbistret langsom, som naar man støvner op mod en dykkende Undervandsbaad, hvis Skrog forsvinder mere og mere, for kun at efterlade en Masse Bobler, som for de ærgerlige Tilskuere faar Lighed med et Ansigt, som vridet sig i de mest haanende Grimacer.

Saalænge alt fungerer regelmæssigt, tænker man ikke

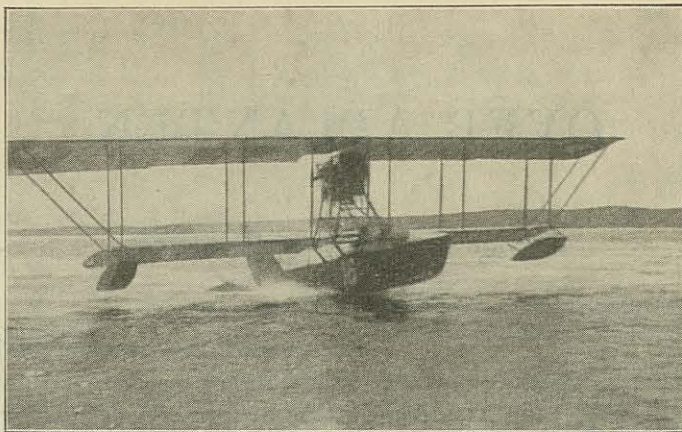
Malmøfærge, eskorteret af en Flyvebaad i Flugt, fotograferet fra en anden Flyvebaad

paa at man svæver i Luften. Det er et Faktum man ikke reflekterer over, at man flyver i 1500 m Højde over Vandet og observerer Nedslagene af Projektilerne fra Panserskibene, der øjnes som smaa Prikker i flere danske Miles Afstand. Saalænge Vandsøjlerne staar til Vejrs om den stakkels Skydeskive og falder ned som hvide Skumringe, saalænge Lufttrykkene faar Barduner til at dirre og Knaldene overdøver selv Motorens Larm, har man kun Øje og Øren for det. Men hænder det, at Motoren bliver træt af sine 84,000 Omdrejninger i Timen, er det Tid at handle. Først maa Flyvebaaden sættes paa Vandet, og saa begynder Flyvebaadsføreren Arbejde som Mekaniker med Undersøgelse og Reparation af Motoren, som kan være lunefuld og stædig som et Æsel. Hænder det, at Havariet paa Motoren er af saadan en Art, at det ikke kan udbedres paa Søen, og er Flyvebaaden langt fra Land og Orlogsfartøjer, maa man sende en Brevdue af Sted med Depeche, som angiver, hvortil Hjælpen skal sendes. Til andre Tider undres man over, hvad Motoren, dette Vidunder af sammensat Kraft, kan taale. For Eks. naar Flyvebaaden starter op imod svær Sø og det skarpe Baadskrog skærer gennem Bølgetoppene og sender Kastader af grønt Saltvand op over Planer og Motor og med høje Knald ind i de roterende Propeller. Motoren hoster og sætter ud, men

kun indtil Flyvebaaden har faaet rigelig Fart, saa kommer Udblæsningens regelmæssige Brøl.

Saltvandet er vor værste Fjende. Det ætser Wirer, Barduner, Styreliner og Tændledninger og kræver et møjsommeligt og omhyggeligt Aftørningsarbejde og Tilsyn af hver Flyvebaads Betjeningsmandskab, som udelukkende bestaar af flinke og paalidelige Folk. Foruden dette har Besætningen et Arbejde, som kan være drøjt: Flyvebaadene transporteres nemlig paa firhjulede Vogne fra Hangarerne

ned ad skraa Beddinger, som ender ude i Vandet. For at trække Flyvebaaden af Vognen og dreje den ud i Startretningen maa man have Folk ud i Vandet. Om Sommeren er Paaklædningen »Abekattetøj«, dette praktiske Klæd-

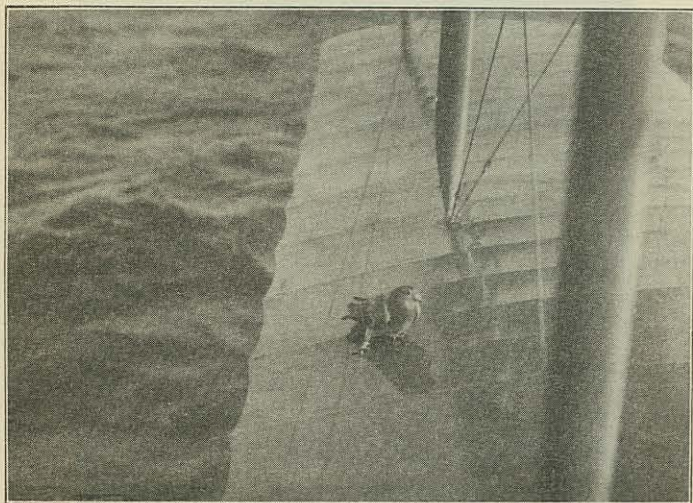

Flyvebaad i Start

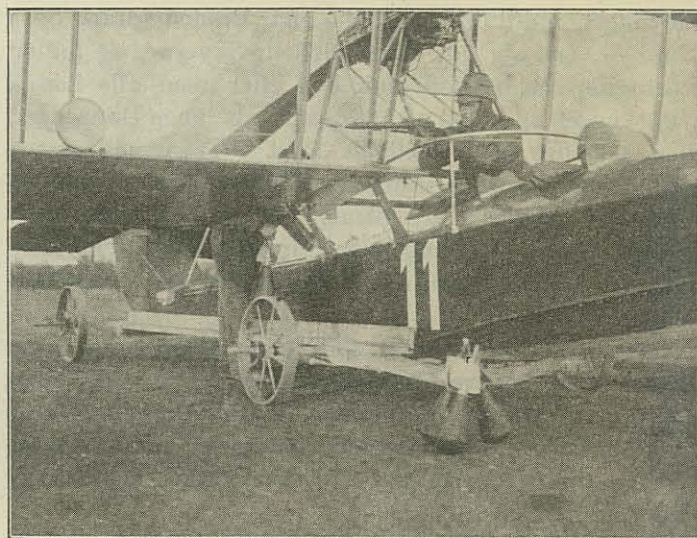
kan Tiden enkelte Gange forekomme lang, hvis ikke Vejrforholdene giver Føreren Beskæftigelse med at orientere sig. Uro i Luften kan ogsaa faa Tiden til at løbe, naar Flyvebaaden hopper og danser, og Føreren uafbrudt maa bruge Fodstyr og Styrepind. Keder man sig alt for meget, kan man skrive et lille Brev til Observatoren og paa den Maade indlede en Konversation — Samtale er jo paa Grund af Motorens Larm umulig. Men Observatoren har forøvrigt nok at gøre med Fotografering og Noteringer af

alt, hvad der observeres samt at holde Øje med de andre Flyvebaade.

Som alle Marinens Fartøjer fører Flyvebaadene Orlogsflag. Det føres ganske vist ikke vajende, men Dannebrog's

Brevdue med Depeche før Start fra Storebælt

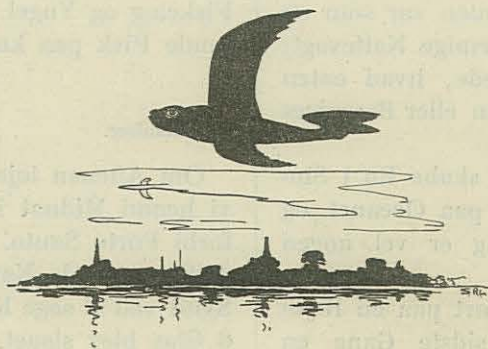

Flyvebaad gøres klar til Skydning med Rekylgæver

ningsstykke, som baade har Ærmer og Buxeben, om Vinteren Dykkerdragt, men raske Folk maa det være, der skal kunne vade rundt i Vand og Grødis til midt paa Livet og bakke med Flyvebaade, som tit kan være ganske overisede.

Paa Langturene, hvor det kun gælder om at gøre Vej,

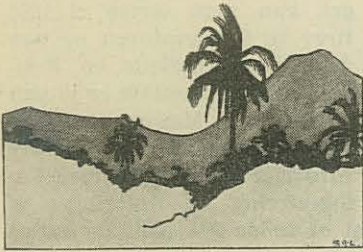
Farver er malet paa Halens Sideror, det Organ, der bestemmer Fartøjet Vej gennem Lufthavet; og skulde mon ikke Dannebrog være det bedste Flag til at flyve med, det Flag, som første Gang kom til Syne mellem Himlens Skyer og som senere blev baaret højt af Nationen.

OVER ATLANTEN

AF

KAPTAJN C. I. SPEERSCHNEIDER

Ankret var lettet, og hugget var Katten, Baadsmandens Nattergal trillede galant.

DER var engang, da vi sejlede med Fregatter. Paa store hvide Vinger fløj de ud over Havet paa de lange

Rejser, over Nordsøen, gennem Kanalen, forbi Lizard ud i Oceanet, hvor den første, haarde Dravat med Storm og Sø blev taget, indtil der en Dag — naar Vinden sprang om i Nord — viste sig lidt Blaåt mellem Skyerne, og for en Portugiser-Norden løb man Syd efter med alle Læsejl paa, vugget og rullet af Atlanterhavets lange Dønninger. Ned gik det mod Sollivets Kyst i Tropernes varme Zoner, Dag for Dag skinnede Solen varmere, Time for Time blev Havet mere blaåt, Nat for Nat mere morildsstraalende, og lang var stundom Fregattens Trip over Atlanten, inden man naaede Maalet og ankrede »paa Varmen«.

Intet er saa værdifuldt som gode Minder og saare godt er det at have Ungdomsminder fra en Tid, hvor Sejl og Tov endnu dominerede fremfor Damp og Skruer og Motorbenzin; alene Lugten af Motorens Benzindampe til Erstatning for Duften af Takkeladsens Tjære viser den himmelvide Forskel.

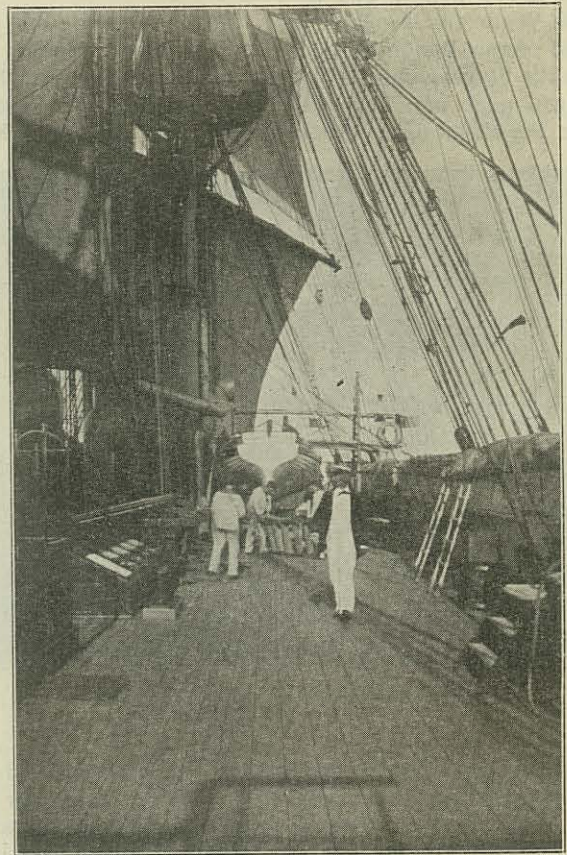
Og Nutidens Fart tvinger En til altid at holde det skarpeste Udkig; blot paa fem Minutter kan man have flyttet sig saa langt, at meget nyt er dukket op indenfor Synskredsen. Derfor faar Forholdene En til kun at se fremad. I Sejlens Tid saa man fremad og opad, thi i de lange Nætter, naar man laa i Vindstille med klaprende Sejl og ikke flyttede sig en Kabellængde i Vagten, var der Tid til allehaande Refleksioner; kendt var man med de blanke Stjærner, Himlen var som en Bog, man læste i paa sin lange ensformige Nattevagt; man blev Ven med hvert Stjernebillede, hvad enten det var Svanen, Ørnen, Dragen, Kronen eller Berenices Hovedhaar.

Er der overhovedet noget, som kan skabe Ro i Sindet, som dette at staa en stille Nat paa Oceanet og læse i de fjerne Kloders Bog. Aldrig er vel nogen bleven træt deraf.

Der faldt mig en Dagbog i Hænde, ført paa en Rejse gennem Nordostpassaten. Det var sidste Gang en Fregat under dansk Flag var westward bound til de daværende danske Øer, den sidste Fregatsejlad af alle de mange Ture, som den danske Marines Skibe har gjort i de mange, mange Aar; et Punktum blev for al Evighed sat for en Tid, der havde et romantisk Skær over sig og en herlig Duft snart af Saltvand og Sejl, snart af Tjære og Tov.

30. November.

Under Sejl paa Vej til Madeira. Vandet begynder at faa Farve, og i Gaar kom for første Gang Poserne ud for at fange Overfladedyr, de nydeligste blaa Krebs og

Bi-de-Vind Dr. F. Børgesen fot.

Nautilus med de udspændte Sejl. Vi fandt tillige mange Fiskeæg og Yngel af Makrelgedde samt smaa søvlglin-sende Fisk paa kun en Centimeters Længde.

1. December.

Om Aftenen løjede Vinden og Dampen kom op, saa vi henad Midnat i Blikstille og klart Maaneskin stod forbi Porto Santo. Saa lun og varm var Aftenen, saa dejlig var hele Naturen, at man følte, man begik en Synd ved at søge Køjen — men jeg syndede hurtigt, da 8 Glas blev slaaet, og Førstevagten var forbi.

2. December.

Om Morgenen stod vi langs Sydkysten af Madeira, der laa indhyllet i Skyernes Vanddampe, som man er vant til ved Færøerne, men Øen kastede sit Taagesløv og viste sig som den dejlige Ø midt i det blaa Ocean.

5. December.

Ved 8-Tiden i Gaar Aftes vendte vi Madeira Ryggen for at gaa ud til Passatvinden, til hvide lette Skyer, til Bonitter og Flyvefisk, til maaneklare og ravnorte Nætter i Tropernes Verden. Vi kastede i det stærke

Batteriet

Dr. F. Børgesen fot.

klare Maaneskin det sidste Blik ind til Øen, hvor Lysene fra Funchals Huse glimtede som Stjærner paa Landets mørke Baggrund, medens Skyer rullede som hvide Dampe paa Toppen af Højderne over Byen. Fra Loo Rocks Flagstang brændte det lille røde Fyr for at betegne Klippens Plads; det summede og brummede inde fra alle de Mennesker, som raabte og skreg paa sydlandsk Fashion, og forude lød Ankerspilletts dumpe Slag, naar Kædeleddene rousede ned i Brønden — saa tog Skruen de første Omdrejninger, og bort gled vi fra den dejlige Ø, som aldrig de mange Gange, jeg har været der, har forekommet mig saa henrivende som denne Gang; det duftede ud fra Landet af Blomster, af Frugt og Grønt, vi satte Sejl, og et Par Timer efter pejlede vi for sidste Gang Madeira og den lille øde Ø, Dezerta Grande, hvor kun vilde Geder lever.

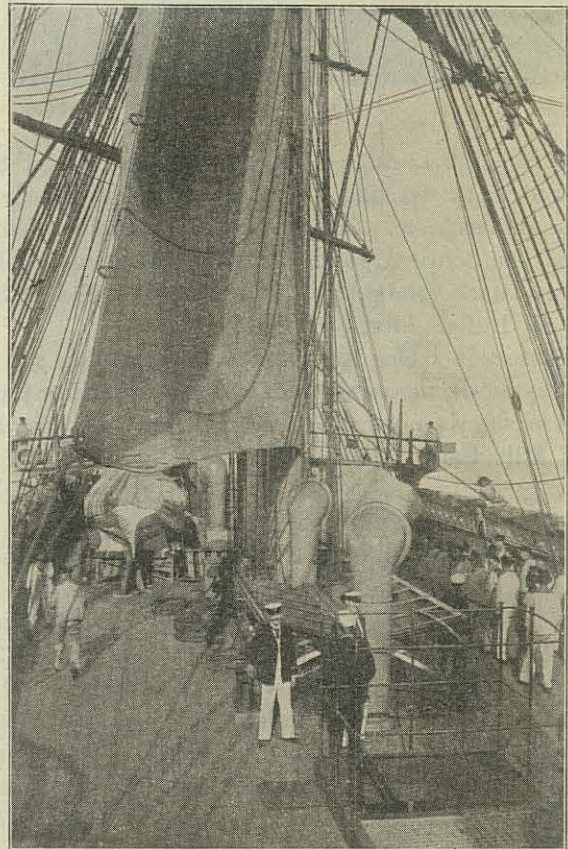
Saa stod vi ud i Atlanten.

8. December.

Ved Middag var Pladsen mellem de kapverdiske og de kanariske Øer. Rejsen har til Dato været heldig, thi den nordostlige Vind vi fik allerede den første Nat, da vi forlod Madeira, har holdt sig i Styrke; skønt den den 6. gik til Nord og i Dag drejede til Sydost, har vi stadig kunnet bruge Vinden og er kommen frem med 7 Mils Fart for Sejl alene; Skruen er hejst og Skorstenen firet ned, saa vi ligner lige saa meget

en Sejler, som den store Fuldrigger, vi ligger og sejler sammen med. Passaten har vi endnu ikke faaet, men Sejladsen er behagelig, sidder man i sit Lukaf, kunde man tro, man laa paa Inderreden, saa roligt glider man frem; men man opdager, hvor man er, naar man om Morgenen kigger ud af sit Kooje og ser Bølgekam paa Bølgekam komme vandrende, man ser ud over det store Hav, der ogsaa strækker sig mørkt og dybt en 1000 Meter under den Stol, man sidder paa. Man staar op af Køjen og gaar op i Adams Kostyme med Haandklæde som Figenblad og faar sit Styrtebaad paa Batteriet af Havvand saa friskt, saa varmt, saa salt, at man synes, man kunde staa lang Tid under Straalerne og lade Vand og Salt og alle de mikroskopiske Dyr rasle ned med deres Kalkskaller ad ens bare Krop.

I Gaar Aftes, da den store Blikbeholder til at fange Dyr og Plankton i, blev udhængt fra Faldrebet og atter halet indenbords en Timestid efter, saa vi under Mikroskopet, hvad en Draabe Vand kan indeholde. Det var det smukkeste Kalejdoskop, jeg nogen Sinde kiggede i, et Mylder af allehaande Slags røde og blaa Krebs, kuglerunde Æg, Vingesnegle, Gopler, gelegtige Organismer i alle Farver og Størrelser, mange i livlig Bevægelse, og andre som de nydeligste røde Rejer, der kun laa og pillede sig lidt ved Tærne. En Samling af den lillebitte og endnu mindre Verden, der lever og rører sig i det store, mægtige Hav, som Øjet kun ser en lille Del af, skønt intet hindrer Synet. Og dette Hav er kun en ringe Del af Overfladen paa den Jord-

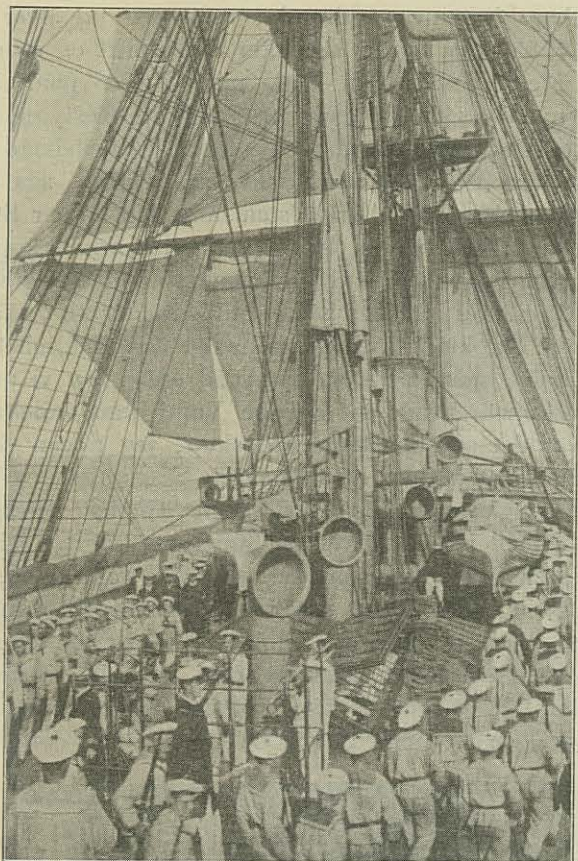
I stille Vejr

Dr. F. Børgesen fot.

klump, som er et Sandskorn i det uhyre Alt. Er det saa underligt, at Tanken staar stille overfor Verdensaltet, naar Synet ikke engang kan hjælpe En med den mikroskopiske Verden, der er saa nær paa os.

9. December.

En lummerhed Dag, men da Vinden er Sydost og blæser ud fra Afrika, og da det nærmeste Land er ved Kap Blanco, hvor Sahara næsten træder ud til Kysten, er det jo ikke saa mærkeligt. Skønt 300 Sømil (75

Læsejl paa Dr. F. Børgesen fot.

danske Mil) fra Land, føres der dog saa meget Sand med Vinden, at det ligger som et fint Støv paa de udslaaede Batteriporte. Det fine Støv fylder hele Luften, saa den paa denne Aarstid kan være ret uigennemsigtig, men saa snart Vinden gaar om i Nord, ophører Støvfaldet, og Luften bliver klar.

Vi passerede i Dag Krebsens Vendekreds og saa den første Flyvefisk, men endnu har vi ingen regulær Passat, hvilket ogsaa kan være det samme, da vi holder Kurs med 7 Mils Fart.

12. December.

Den jævne Sydost-Vind er nu hørt op, Vinden har skaget sig til Øst og blæser frisk og støt, saa vi pisker af Sted med 10 Mils Fart i Vagten, Læsejl paa og store bløde Rulninger fra den ene til den anden Side. Da vi i Morges sad og røg vor Morgencigaret i Faldrebet, »Altanen«, som vi kalder det, og nød Morgenfriskheden og den salte Luft og kiggede ud over Atlanten mod den store Bark, som nogle Kabellængder borte løber samme Kurs som vi, jagede vi nogle Flyvefisk op, en Flok paa en Snes Stykker, der i Luften holdt sig bi-de-Vind og fløj et langt Stykke, indtil de endelig dalede saa lavt, at den næste store Dønning opslugte dem. Med en Fart, som var det Geværprojektiler, der traf Vandet, dykkede de ned.

Nu er det mere end Sommervarme — 26 Grader —

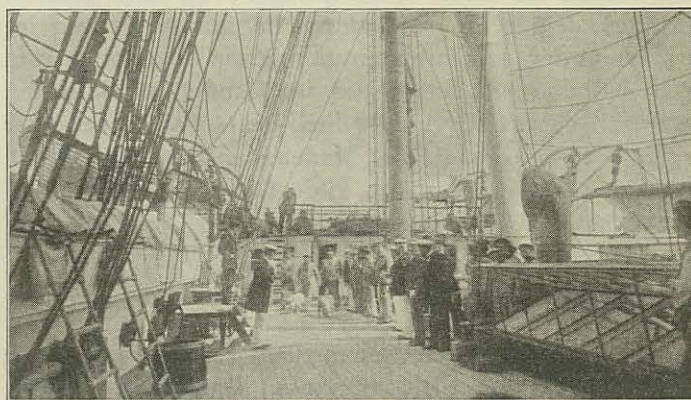
hvidt Tøj over det hele og Folkene paa bare Ben, man føler et uendeligt Velvære i denne lette, varme Luft. Man glæder sig over Solnedgangen, ser de løse Skyer hænge som Guldfrynser ned over den brændende Klode, der tager sit Aftenbad i Havet; man sidder paa »Altanen« og ser Vandet strømme forbi, ser gennem Tremmerne i Faldrebet ned i det blaa Dyb og ved, at under Havfladen er der vel en Kilometer, før man naar den dyndede, løse Bund — et uhyre Rumfang Vand, hvoraf man kun ser den dejlige himmelblaa Farve. Den ser man nu bedst, naar man kigger ned i Skruebrønden, dejligere er ikke den blaa Grotte i Italien, saa lyseblaa en Farve findes ingen andre Steder, og hver Vanddraabe, der falder ned deri, er som en skinnende Sølvkugle.

I Aften, inden jeg gik ned, fløj der en Flyvefisk ind paa Dækket, godt og vel saa stor som en Makrel; den laa og gispede paa Dækket, og de klare, fine Vinger lukkede den sammen, da den døde — som var den en lille Fiske-Sylfide, der ikke taalte Berøringen af den grove Menneskehaand, der tog den op fra Dækket, og hvori den udaandede.

15. December.

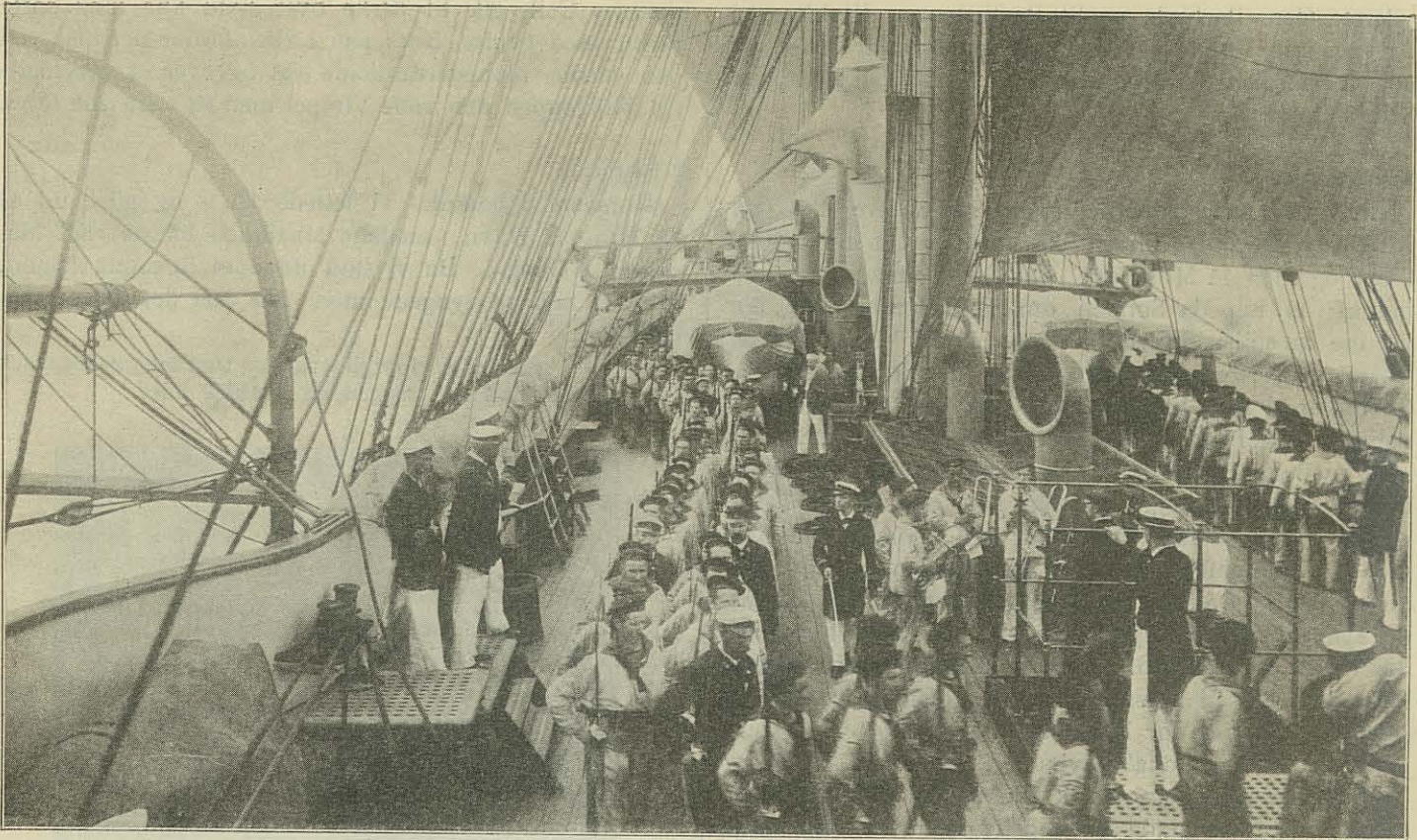
I Gaar var det en Festdag som ingen anden i lange Tider. Begge Grisene blev fotograferede, og derefter blev den ene slagtet. I Dag — Søndag — skal vi delikatere os med dansk Svinesteg, medens vi fraadsede i Blodbudding til Frokost.

Efter Middagen nyder vi hver Dag Kaffen paa Batteriet, Cigarer og Cigaretter tændes, Madeirastolene hales frem, og gennem de aabne Batteriporte har man Udsigt til Hav og Sø, til Oceanets vilde Dejlighed. Musikken begynder, og det gaar løs med »Carmen« og »Heksen« med Marcher og Dansemelodier i en Time; vi nyder alle Musikken, og naar Revysangene kommer, akkompagneres de af Messens store Tromme og af Mandoliner rundt omkring mellem Kanonerne paa Batteriet, medens alle synger Omkvædet med. Særlig paa Punchedriften er der Liv paa Dæk og Batteri, alle synger med og klapper, og siden efter sidder Folkene i Klynger

Grisene blev fotograferede Dr. F. Børgesen fot.

paa Dækket i den tropiske stjerneklare Aften og synger de rørende Sømandsviser paa over hundrede Vers. En af de mest yndede er Visen om Fregatten, der strandede, og hvis første Vers begynder saa straalende:

Vaabenparade

Dr. F. Børgesen fot.

Ankret var lettet, og hugget var Katten,
Baadsmandens Nattergal trillede galant.
For Klyver og Mærsejl svajede Fregatten
Sæt op Under-, Mær- og Bramsejl kant.
Saa halte vi Buglinerne, og Dækket gjordes klart,
saa løb vi for Loggen en ti Miles Fart.

Eller den mere oplivende, men betydelig mere let-
benede, der allerede i første Vers slaar Tonen an:

Vi haver været i Landet Sydvest,
hvor Vinen er hedest og Pigerne er bedst.

Men stadig løber Fregatten sin Vej fremad gennem
Morildsvæsken; paa Fokkeraaen sidder Udkiggen, og
agter paa Skansen staar den vagthavende Officer paa
Vagtsbænken. Under Hækken lister Røveren i Køl-
vandets Spor, hans spidse Rygfinne viser sig over den
høje Dønning, som Viseren paa et Solur, og Halv-
maanen lyser paa Finnen, kastende en mørk Skygge
fra den hen over det urolige Vand.

16. December.

Der er 1200 Sømil tilbage. I 12 Dage har vi kun
set Himmel og Hav, Skyer og Sø — ja og Stjærner
om Natten. De smukkeste Stjærnebilleder hjemme fra
Norden er endnu oppe over Horisonten, men Karls-
vognen staar rigtignok saa lavt, at den slæber Stangen
efter sig i Vandet, og Jagthundene er druknede.

Naar jeg ikke skal have Nattevagt, sidder jeg sent
om Aftenen i mit Lukaf og læser, ganske nøgen, saa
lunt er det, saa megen Varme har man opmagasineret
i sig af Dagen sSol. Lunhed er Velvære, og hver Dag
er vel værd at leve i Passaten.

20. December.

I 16 Dage kun set paa Hav og Skyer, hvis varierende
Udseende man paa saadan en Tur rigtig kan faa Øjet
op for. Hvad der sker langt borte i den store Verden,
det aner man ikke, spørger ikke om, man lever kun
for denne lille sejrende Koloni, hvor En staar for
Styret, og hvor Pligter, Ansvar og Rettigheder staar i
det bedste Forhold til hverandre — hvor ingen lider
Nød, hvor ingen er syge, hvor alle har det daglige
Brød, hvor alle har Arbejde, ingen for meget, og
ingen for lidt, og hvor alle arbejder mod det fælles
Maal: Fremad.

Den Mand var gal, som vilde tale om, hvad der
rører sig i Tiden. Det, der interesserer, er: I Dag er
et Par Fregatfugle set agterude; i Dag tumler Bonitter
og Flyveulke omkring Stævnen, eller som forleden
Dag, hvor to store Hvaler timevis fulgte os og legede
en Tagfat, hvori Fregatten blev den lille. De dykkede
under os, de løb paa Siden og viste den hvide Bug,
de stak Hovedet op, trak Vejret og plirrede med de
smaa, kloge Øjne »kom og fang os, om I kan«.

Vi fangede dem ikke, men vi fiskede Saragassotang,
hvori Miniatur-Krebs kravlede omkring, og i Poserne
fik vi Bladkrebs, Bjørnekrebs, Flyveulke, Søknæler-
larver og mange andre af Oceanets Millioner af Ind-
vaanere. Der er nok at se og meget at lære ude paa
det store Hav.

21. December.

Skorstenen kom op i Dag, og Skruen kom ned paa
sin rigtige Plads, vi fyrede under Kedlerne og udslettede
alt Præg af at være et rigtigt Sejlskib. Nu henad
Aften gaar vi for Damp og stirrer ud efter Vestindiens

yderste Øer, Barbuda og St. Barthelemy. Klokken er 8, paa min Førstevagt faar jeg maaske Æren af »at gøre Vestindien«, i Maaneskin til Kl. 10 og efter den Tid i Mørke.

22. December.

Kl. 8 Fm. passeredes Sombrero, saa videre Vest paa i vældige Regnbyger med stiv Kuling fra forskellige Sider og med 11 Mils Fart. Om Eftermiddagen klarede det af; vi løb da Sonden om Jomfruøerne, der laa grønne og solbeskinnede for os. Først Virgin Gorda, Tortola og Normann Island, saa de danske Øer — St. Jan med sine Indskæringer Cruz Bay og Coral Bay, derefter Dog Island, Tatsch Key og Hans Lollok. Vi stod mellem Fugleklippen og Buck Island, og Byen Charlotte Amalie ligger for mig, som den laa for 7 Aar og for 17 Aar siden. Vi glider ind gennem Indløbet mellem Mühlenfels Point og Signalbøjen og faar det første Kig til Daddel- og Kokospalmer til Søjlekaktus og Agaver. Flaget kippes for alle de rød-hvide Flag, der hilser os fra Land. Ankeret falder, Fartøjer sættes i Vandet, Solsejl spændes ud, til Solen gaar ned og sætter en Stopper for hele Travlheden.

Der stod i den lokale Avis:

»Between 3 and 4 o'clock the signal »Danish man of-war East« was made and shortly after she came into port. She had been anxiously expected, and no sooner was she in sight than all the ships in the harbour showed their colours, a considerable number of flags ashore being hoisted to greet the ship.«

24. December.

Der mødte en lille Julenisse paa Batteriet, som vi dekorerede til Julefest; over Batteriportene hang Slynggrønt som Guirlander og paa Siden rød-hvide Flag som Gardiner. Blanke, stive Palmeblade stod hist og her, Lysekroner hang under Skyllights, hvor store Bananblade voksede op af et Buskads af Roser. Rundt om paa Batteriet mellem Palmer og Flag havde forskellige kammeratlige Hold lavet sig hver sin lille Messe, hvor Middagen blev holdt Kl. 5; den bestod af Risengrød, Lammesteg og Frugt, og skønt Lammene var tørre og sejge, som vestindiske Lam kan være, herskede der Julestemning i hvert et Palmelysthus, Latter og glade Stemmer lød gennem de aabne Batteriporte ud i den tropiske Juleaften. Senere oprettedes en Tambola, hvor hver fik sin Gave, og da Punchen bagefter skænkedes, blev der ved alle Bordene sunget Sange forfattet i Dagens Anledning. I Messen havde vi en lille Revy-Cyclus, hvoraf jeg har nedskrevet følgende Begyndelse af et Vers om en Løjtnant, der havde svoret paa at fange Bonitter i Passaten.

For det første, hvor er de Bonitter,
som Hr. Svedske
skulde fiske;
jeg tror nu, han aldrig dem hitter,
at Bonitter er til, er vist Løgn osv.

Julenat paa Hundevagten sad endnu nogle af os og saa ud i den lune, stille Nat; nu var det Julemorgen hjemme i Danmark, der bed Frost i Ørene, og Sneen knagede under Foden, der ringede Julemorgens Klokker,

medens Folk gik til Kirke over hvid Sne med sorte Bøger med gyldne Kors paa i Hænderne; her sad vi i den varme, blomsterduftende Nat og over os smældede fra Stortoppen den røde Vimpel med sit snehvide Kors.

2. Februar.

Homeward bound. Vi lettede Kl. 9 og gled ud af St. Thomas Havn, medens Musikken blæste »Sæt Maskinen i Gång«. Da vi stod udenom Savanna Island, satte vi Sejl og gyngede atter ude paa det store, dejlige Hav.

— — — Saa halte vi Buglinerne, og Dækket gjordes klart, saa løb hun for Loggen en ti Miles Fart.

Skildpadden paa Spadsretur
Dr. F. Børgesen fot.

Herligt var det at se Sejl igen efter den lange Ankervagt, at indaande den friske Søluft, høre det skumme for Boven og jage Skarer af Flyvefisk op, der som blanke Sølvspyd for hen over det blaaeste Vand.

Passaten friskede fra Øst. »Klar ved Bramfald, Skøder og Givtove,« vi maatte endog lukke Batteriportene i Læ for Saltstænk paa Kanonerne. Kl. 4 tog vi den sidste Pejling af Kamelbjærg og Louisenhøj, og saa rullede Tæppet ned for denne Gang — langsomt sammen med Solen, der sank bag Puerto-Ricos høje Bjærg.

Men da Musikken efter Middag spillede »Barndance«, dansede vi alle paa Batteriet, saa Dæksbjælkerne knagede.

8. Februar.

I stille Vejr damper vi langs Storcirklen til Azorerne. Tiden gaar, og vi gaar hjemad, og hver Dag Kl. 12, naar Middagspladsen afsættes i Kortet, der hænger paa Batteriet, skal alle hen og kigge paa, hvor langt

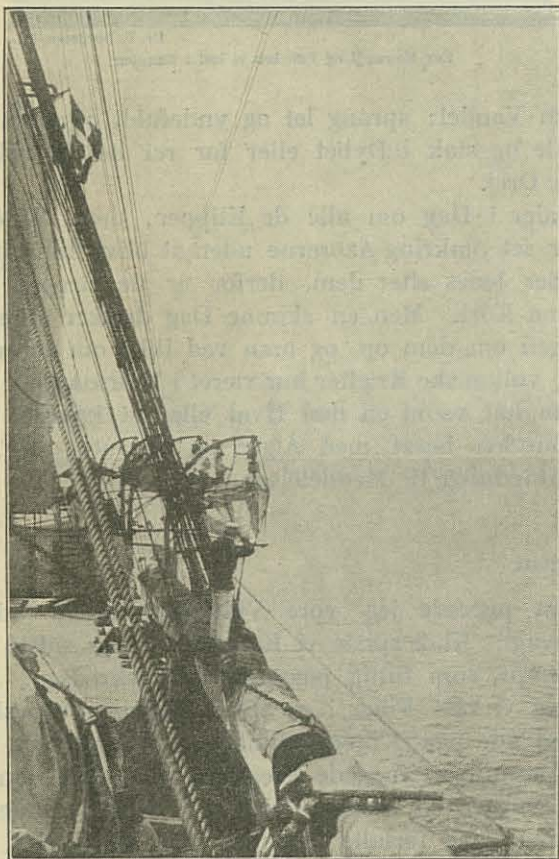
vi er fremme. Om Aftenen i Messen gaar L'hombren sin Gang, vi ryger endnu Havanna og taler om Vestindien og Venerne der.

Vi gav en engelsk Firmaster Længden i Dag.

10. Februar.

Hvor er det koldt allerede, højst 19°, vi gemmer os om Aftenen i den varme Messe, hvor Lægen har ordineret varm Romtyddy. Vi har vestlig Vind, holder 9 Mil med Læsejl paa og ruller i de lange Dønninger.

Ved Aftenturen op og ned ad Skansen taler vi om Vestindien. Husker Du Køreturen den 22. Januar; det var varmt; men vi hoppede nu og da ud af Vognen, plukkede Appelsiner af Træerne og sugede dem ud. Vejen snoede sig i Vildnis op ad Bjerget, og tilsidst blev Landskabet helt tropisk. De store Mangotræer med deres tykke, friskgrønne Blade kantede Vejen og mellem dem mylrede alt frem, Oleander med de røde Blomster, Slynggrønt med hvide Klokkeblomster saa store som Kopper, Lovelies med Blade, som siden spirer i Lukafet, store Bregner og Kaktus, Kaalpalmer med den bølgende Stamme, Træer med Lufrødder, Terpentintræet, Mandel- og Mahognitræet, og inde over de gamle Ruiner af de i 1878 afbrændte Huse, som nu er helt overgroede, voksede Appelsin-, Banan- og Brødfrugttræer i broget Forvirring op af den forsømte Jordbund, der vældede det hele ud af sit Overflødheds-horn. Agaver og Aloëer hældede ud over de stejle

Dr. F. Borgesen fot.

Vi gav en engelsk Firmaster Længden

Skrænter, hang ud over Kløften, hvor Vandet rislede ned mellem Bundstenene. Da vi naaede Plantagen, hvis Led Negeren lukkede op for os, besaa vi Kakao-, Kaffe- og Vanilleplanterne; Kokosnødder, Bananer og

grønne Appelsiner slog vi ned, sugede, drak og smed væk, den hele Operation var hurtig. Den næste Dag modnes der ny Frugter, og de Blomster, der straalere i Dag falder i Morgen for Passatvinden, dryssende ned over os eller andre, som nu rider den samme Vej.

Men husker Du da Hjemturen, hvor vi passerede Annaly's dejlige Bakker. Ved Foden af Bakken laa Westend, hvis Kirkeklokker ringede Solen ned. Sol-skæret kastedes skarpt hen over Terrænet og fremhævede alle Ujævnheder, ligemeget om det var Palmer, Ruiner, Klipper eller Sugar mills. Langt ude saa vi Southwest Point og til højre en hvid Plet i Vandet med det store, røde Splitflag, slaaende de sidste Smæld i Aftenvinden.

Og husker Du vor Ridetur nogle Dage efter. En hel Urskov kom vi til, Sandboksen stod der med de vældige tykke Stammer, dens tommelange Torne strittede ud mod os, og ned fra Grenene hang Slynggrønt, Lufrødder og Snylteplanter. Guavatræer, Mandeltræer, Boabab, Orchideer, Cigarkassetræet, Mango, Mammen og Mispel, alle kappedes de om at yde hver sit Bidrag til Skønheden sammen med de stejle Skraaninger, den dybe Kløft med det brusende Vand, den blaa Himmel og Stemningen i en selv. Tilsidst naaede vi Hams Bluff ved Kysten, hvortil Vejen førte mellem vestindiske Syrener og den utrolig yppige røde Nellike — og red saa hjemad. Nu var det mig, som tog Teten eller rettere min Hest, som hed »røde Anders«, tilsidst slog den af en mig ukendt Aarsag over i Galop og satte i med saadan en Fart, at Soldaten, som ledsagede os, blev kaldt op paa Siden af mig for at klare den Misforstaaelse, der var opstaaet mellem Anders og mig. Good gracious, hvor vi to — Anders og jeg, skyndte os, Stigbøjlerne fløj mig om Ørene, Tøjlerne passede sig selv, jeg holdt selvfølgelig i Manken og Halen og søgte at holde mig paa ret Køl i Sadlen, hvilket kunde være besværligt nok, da Anders, naar Vejen drejede, omtrent laa halvt over paa den ene Side, som et Fartøj i Kuling. Hvem der blot sad i et Fartøj i Kuling. Tilsidst gad jeg ikke mere mig længere, bad Soldaten om at fange Anders, og da der sad en tyk og fed Negerkælling ved Vejen, sprang jeg af i Skødet paa Madammen med Hænderne fulde af Manke- og Halehaar.

Som saadan en Negerkone kan vræle!

12. Februar.

I Dag gik Royal Mail Steamer'en forbi os Øst paa Vinden frisker fra S. S. V., vi løber 11 Mil med Læsejl paa og skummer af Sted i Natten, medens Vagtschefen staar og føler paa luv Foremærsebras, der bærer det hele.

15. Februar.

I Gaar tog Kulingen til i Løbet af Eftermiddagen. Vi var naaet op paa 12¹/₂ Knob; men Sejl for Sejl gik ned, Reb for Reb blev stukket ind, og henad Aften drejede vi under for Fokke Stagesejl, Foremærsejl og Stormmesan. Jeg havde Hundevagten, og særlig fra Kl. 2 til 4 blæste det saa haardt, at jeg hvert Øjeblik ventede at høre Mærsejlet ryge i Stumper og Laser, og derfor var lige klar til at udhale Fore Gaffelsejl.

Regnen piskede ned og røg i Et med Skummet fra Søen, ikke en Fodslængde saa vi fremefter, Vinden hylede i Rig og Sejl, Skummet røg i Læ, og Morilden lyste som var hele Oceanet i Brand. Fregatten vagede brillant, om end Finkenettet blev slaaet ind et Par Steder. I Dag ser det ud til at blæse af, vi stopper en Læk i Styrbords Kulkasse, hvorfra vi pumpede c. 1¹/₄ Meter Vand ud i Morges.

17. Februar.

Paa Formiddagsvagten sejlede vi i klart Solskinsvejr med en halv Storm af Nord den herligste Sejlur paa Atlanten, en lille Lystsejlad for 2-rebede Topsejl og og Fok. Jeg kiggede ud efter »Pico«, der er over 2300 Meter højt, men saa kun store blaa Søer komme rullende fra Nord og møde Fregattens Bov.

18. Februar.

Inat paa Hundevagten nærmede vi os St. Miguel og hjærgede Sejl; paa Dagvagten stod vi ind i Ponta Delgada. Azorerne ligner sig selv, algeklædte Mure mod Havet, ejendommelige spidse Bakker bag Byen; Hegn om hver Mark; Mølle paa hver Høj.

22. Februar.

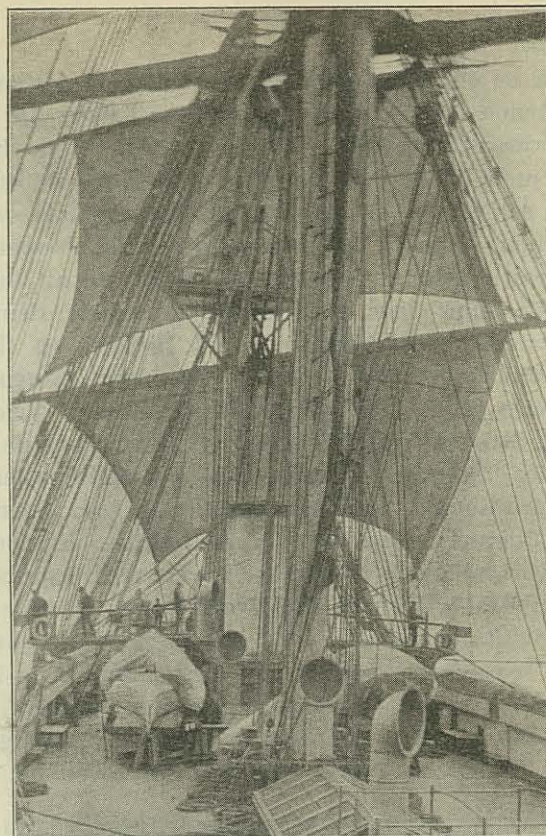
Lettede i dejlig solskinsfrisk Morgen, medens Taagen endnu laa over St. Miguel's højeste Punkter. Passerede Villa Franca med sine varme, frygende Kilder, et Bevis

Dr. F. Børgesen fot.
Reb for Reb blev stukket ind

paa den vulkanske Jordbund. Vi rundede om Østenden, hvor det høje Pic de Vara rager op beklædt med Lyng paa Toppen og dyrket saa højt op, som den flittige Befolkning formaar. Her ud for laa 20 à 30 Fisker-

baade for at harpunere Springere, der til Afveksling fulgte os et Stykke. De legede for Boven, løb paa Siden og paa Ryggen, viste den hvide Bug, som lyste

Dr. F. Børgesen fot.
Før Mærsejl og Fok løb vi ind i Kanalen

gennem Vandet; sprang let og yndefuldt over Vandet, snøftede og stak i Dybet eller for ret ud til Siden i skarpe Drej.

Vi taler i Dag om alle de Klipper, der i Tidernes Løb er set omkring Azorerne uden at blive konstateret, naar der ledes efter dem, derfor er de strøgne i de moderne Kort. Men en skønne Dag dukker atter Beretningen om dem op, og man ved ikke om de undersøiske, vulkanske Kræfter har været i Virksomhed, eller det kun har været en død Hval eller et kærtret Skib med Bunden besat med Alger og Balaner, der har givet Anledning til Meddelelsen.

25. Februar.

I Nat purrede jeg vore Videnskabsmænd ud til Hundevagt. Kl. 2 spiste vi Resterne af vor sidste Gris med Snaps, som flittig passerede Vennekredsen. Bagefter røg vi vore Piber i en stille, dejlig, maaneskinsklar Nat ude paa et morildsfunklende Atlanterhav, hvis lange Dønninger vuggede Fregatten saa blidt som en Moder vugger sit Barn. Tiden gik med Samtale om Vestindien, jeg fortalte om den unge Negerknøs, der kom til mig og med straalende Øjne bad om at maatte blive taget til Tjeneste om Bord. »Hvad vil du her,« og Svaret lød:

»I will fight for the honour under Dannebrog.«

I tre Dage har vi haft stille Vejr, men nu begynder det at fugte lidt og kule fra Sydvest. Om Eftermid-

dagen gik Vinden til Nord, og paa Førstevagten havde jeg en frisk Sejlturn i klart Maaneskin med 2 Reb i Mærsejlene. Vi holdt 10 Knobs Fart, men i de stive Byger var jeg ogsaa nødt til at have Folkene klar ved Fokkens Givtove og Gaardinger. I Nattens Løb passerede vi »Djævleklippen«, hvis den da findes, hvad den ikke gør.

26. Februar.

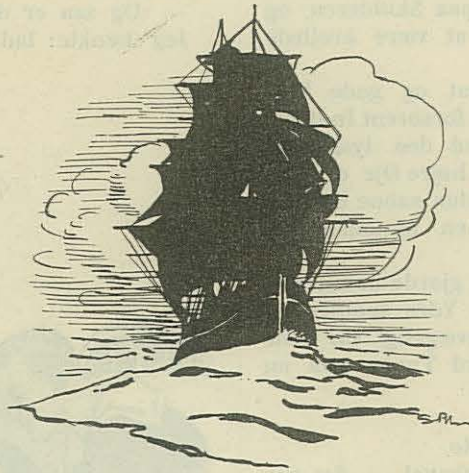
Høj Sø, 2 Reb uden Fok. Man mærker, man nærmer sig et Knudepunkt for Verdenstrafiken, fra alle

Sider begynder Sejlerne at indfinde sig, og alle stævner de mod Kanalen.

28. Februar.

Paa Førstevagten fik jeg Æren af at »gøre Europa«. Kl. 11 blev der prajet fra Fokkeraaen for Fyr til Lu-vart. Vi tog Pejling af Lizard to Fyr og samtidig klarede det af. I Fuldmaaneskin for Mærsejle og Fok løb vi med 10 Mils Fart ind i Kanalen for en frisk Nord-nordvest.

Det var sidste Gang en dansk Orlogsfregat, kommende fra Vestindien, sejlede Kanalen ind.

ET LILLE FJOLS

AF

AXEL THIESS

MED TEGNINGER AF FORFATTEREN

FTER Sommertogtet, imens vi laa i Flaadens Leje og riggede af, kunde vi faa Landlov til Kl. 6 den paafølgende Morgen.

En Søndag Aften, da jeg drev ned ad Strøget, blev jeg slaaget kraftigt paa Skulderen, og da jeg vendte mig om, viste det sig at være krøllede Christian.

»Krøllekresjan« var min Baksammerat og gode Ven. Han gjorde ved første Øjekast et raat og forsorent Indtryk, baade ved sit atletiske Bokserydre og ved den lysblonde krølle Lok, som hang ham ned over det højre Øje og som var hans Stolthed. Han paastod, at paa den aabne Estrade i Tivoli og i Grøndalshuset var den af en uimodstaaelig Virkning.

Men naar Krøllekresjan smilede, og det gjorde han gerne, saa røbede han, at der bag det forsorne Ydre fandtes en stor god Dreng, hvis varme Hjærte letbevægeligt var rede til at ofre sig for andre. Med andre Ord Typen paa en god Kammerat, som han skulde være.

Men farlig saa han ud.

Naa, — det gjorde vi forresten begge to.

Vi havde vel nok været over Atlanterhavet —, det var da al Tid noget andet end at sejle med Havnens Mortorfærge og derfor maatte vi naturligvis have Huen hængende paa det ene Øre, Skjorten skrabet ned, saa man rigtig kunde se det brune Bryst og Ærmerne smøget op til Albuerne.

Naar vi saadan udhalet med Snadden eller Cigarstumpen i Mundvigen og begge Hænder begravet i Bukselom-

merne slentrede ned ad Fortouget, saa veg Fodgængerne forsigtigt udenom.

— »Du 40«, sagde Kresjan, »ta' og gaa med ned paa Gammelholm og besøg min Forlovede«.

— »Din »Forlovede«, sagde jeg, »nej bild mig ikke den ind 42, det ligger vist ikke for Dig at forlove Dig!«

Kresjan bandte og svor, saa det osede af Svovl omkring ham, at nu skulde han ringforloves, hun hed Amanda og tjente hos en meget velhavende Overretssagfører i Holbergsgade.

— »Og saa er det et glimrende Madsted«, føjede 42 til. Jeg tænkte: lad gaa, det kunde nok være morsomt at

gøre Bekendtskab med Krøllekresjans Udkaarede — og lidt efter kravlede vi op ad Køkkentrappen.

Krisjans haarde Kno bankede nogle mystiske Slag paa Døren og Amanda kom hurtigt til Syne og førte os ind i Pige-kammeret gennem Køkkenet, hvor forskellig kvindelig Assistance og en liflig Madlugt fortalte, at der var Selskab i Huset.

Det var et ualmindelig pænt Pige-kammer, men kun med én Stol — andre Besøgende maatte sidde i Sengen — og med mange Portrætter og Dukecigaretbilleder paa Væggen.

42, der i sit civile Liv var Skibstømrer, havde ikke overdrevet Beskrivelsen af Amanda. Det var virkelig en flot og kraftig dansk Pige.

— »Sikke Linjer i den Skude — Egetræ helt igennem«, sagde Kresjan med Stolthed, »sikken Reisning« og idet han klaskede hende paa Knæ og Arme, »sikke Rundholter!«

Jeg maatte jo indrømme, at Rundholterne var der ikke noget i Vejen med.

Desværre bød jo Amandas Embedspligt, at hun hvert Øjeblik forsvandt, men da jeg havde gjort mig det bekvemt i Amandas Seng med en af Overretssagførerens Mavebælte-cigarer, saa var der jo ingen Grund til at klage.

Da Souperen var forbi »derinde«, kom Amanda med to store Portioner Oksemørbrad jardinière.

Naada, det var rigtignok noget andet end det islandske Rævesul, som vi havde døjet Dagen forud, ih — hvor det smagte, og hvor vi spiste!

— »Det er en hel Fornøjelse, at se Jer æde«, sagde Amanda med gæstfri Stolthed.

Senere serverede hun Kaffe med Chartreuse.

— »Det var none fæle smaa grønne Snapse«, sagde Kresjan, »dem kunde jeg drikke 35 af i et Træk«.

— »Saa er det nok bedst jeg gaar med Flaconen, inden der sker større Skade«, sagde Amanda.

Aftenen gik let og behagelig med munter Skæmt og Klokkeren var mange, da vi kunde høre Selskabet begynde at bryde op. Det var i den gode gamle Tid, da vi ikke skulde spare paa Alting og vi kunde høre paa Stemmerne, da flere og flere optraadte ude i Entréen, at Stemningen var animeret.

Pludselig stikker Fruen Hovedet ind ad Døren og siger:

— »Er Amandas Fætter her ikke i Aften?«

Vi røg op og slog Hælene sammen.

— »Javel«, siger 42, »i Aften er vi to«.

— »Aah det var udmærket«, sagde Fruen, idet hun tog mig i Slipset, »saa vil De nok være saa venlig at følge en Dame ud i Grønningen, ikke sandt lille Jens?«

Hvorfor jeg skulde hedde Jens ved jeg ikke, det er ellers kun Landkrabbesoldater, der hedder saaledes, men — ligemeget —, 42 og jeg stiller op ude i Entréen til Hjemfølgning.

Da ser jeg pludselig en Studenterkammerat af mig i Kjole og hvidt Slips, og da han ikke tog Overtøj paa, men sagde Godnat til Gæsterne, formoder jeg, at han var Søn af Huset, hvilket ogsaa senere viste sig at være rigtigt.

Jeg vendte standhaftig Ryggen til, for at han ikke skulde kende mig og stod og mulede hende ved Døren, længselsfuld efter at komme ud paa Trappen og bort.

42 havde faaet tildelt en ældre Institutbestyrerinde. Det var nogle skrækkelige Grimacer han skar, da han listede ned af Trappen med hende.

— »Her staar Jens, som vil være rar og følge Dem hjem«, hørte jeg Fruens Stemme sige. Jeg turde jo ikke vende mig om, men pludselig staar foran mig den dejligste unge Pige, jeg nogensinde har set. Varm og blussende og med straalende Øjne. Et lille Slør var knyttet om Haaret og Aftenkaaben hang løst over de hvide ungdommelige Skuldre. Jeg ligefrem rettede mig op ved det Syn. Et Øjeblik mønstrede vi hinanden skarpt. I et Nu havde vi med Ungdommens Instinkt taget Maal af hinanden, saa gik vi stille ned ad Trappen og ud paa Gaden.

Sommeraftenen var lun og lys og herlig og i de mennesketomme Gader havde vi Følelsen af at være ganske alene.

Jeg kunde mærke at hun betragtede mig, men jeg saa taus ligeud. Saa sagde hun:

— »Hvad er De i det civile Liv?«

— »Fisker«, svarede jeg mut.

— »Saa aah«, sagde hun mistroisk, »da er det da ikke Arbejdshænder, De har«.

Jeg puttede hurtigt Hænderne i Lommen og mumlede noget om, at de var regulære nok til at ta'e et Snuptag.

Paa en eller anden Maade maa jeg have vakt den unge Dames Interesse og maaske har jeg den Gang set godt ud. Rimeligt nok. 21 Aar, lige hjemkommen, frisk og brun fra et Sommertogt, i den klædelige barhalsede Matrosdragt og saa med det rette Blink i Øjet, som er hele Ungdommens varme, fyrige Kvindebeundring.

Den unge Dame, som jeg havde hørt hed Rigmor, kom nærmere imod mig. Efterhaanden som vi passerede Kongens Nytorv og Bredgade gik vi ganske tæt op ad hinanden og Passiaren gik helt utvungen.

Efter den lange Indespærring mellem Skibets Spanter og mellem lutter grove og robuste Mandfolk følte jeg hendes Tilsynekomst som en Aabenbaring fra en finere og bedre Verden.

Og hvad der, rent fysisk, gjorde et ligefrem berusende Indtryk paa mig, var den Sky af liflig Parfume, der omgav hende.

Nu havde jeg i saa lang Tid gaet dernede paa Banjerne og hos Hulgasten, hvor der fandtes en underlig Odeur, sammenblandet af gammel Mados, Tjære, Skosværte, Ølsjætter, harsk Smør og daarlig Shagtobak, saa det var ikke

saa underlig at jeg fandt, at Rigmor var den ideale Kvinde: ung, smuk og med en Stemme saa klokkeren, saa blid og indtagende, aah, saa uendelig fjærn fra Skibssergentens, navnlig om Morgenen, naar vi skulde »reise ut a' Køjerne«.

Imidlertid var vi naaet ud til Hjørnet af Grønningen.

Det var en vidunderlig Sommernat med et lokkende Maaneskin mellem Træstammerne.

Saa standsede Rigmor brat og sagde:

»Hør — skal vi ikke gaa en Tur rundt i Grønningen?«

Det var netop hvad jeg ønskede, hun vilde sige. Vi gik over under Træerne og hen langs Voldgraven, der laa bade i Maaneskin. Det Hele forekom mig saa dejligt, men

saa uvirkeligt. Det var som en Dekoration fra »Skærsommernatsdrømmen« og en Stemning som i »Der var en Gang«.

Jeg mindedes Serenaden:

Natten er svanger med Vellugt fin,
med Virak for Dig, med Røgelsen Din,
med Hyldest i hældende Skaaler.

Men jeg betvang mig. Jeg maatte jo svare til mit Pseudonym, og at Jens Fisker skulde give sig til at citere Drachmann vilde være lidet sandsynligt.

Det var den dejligste Spadseretur, jeg nogensinde har foretaget.

Hvad vi talte om?

Ja, Guderne maa vide det. Der behøves ikke mange Ord mellem to Tyveaarige en herlig Sommernat, de blanke Øjne talte deres tydelige Sprog.

Jeg havde den største Lyst til at slynge min Arm om hendes Liv og trykke et Kys paa hendes Læber.

Men saa tænkte jeg paa, hvad Ubehageligheder der kunde komme ud deraf. Jeg maatte jo huske paa, at jeg var Jens Fisker, Amandas Fætter, som var bleven betroet et Tillidshverv, og tænk, hvis Næstkommanderende fik at vide, at jeg havde sejlet under falsk Flag.

Nej, der var ikke andet at gøre, end at betvinge sig, selv om det ogsaa kostede Kamp.

Saa stod vi da endelig og skulde sige Farvel til hinanden i den lille Forstue indenfor Gadedøren.

Pludselig slynger Rigmor sin varme, bløde Arm om min Nakke og med de Ord:

»De er da ogsaa et rigtig lille Fjols!« trykkede hun et langt Kys paa min Mund.

I det samme tændtes Trappeautomatens elektriske Lys og vi hørte Stemmer ovenover.

»Skynd Dem bort«, sagde hun, »men mød mig her imorgen Kl. 2!«

— — —
Ak! »Imorgen Kl. 2!«

Da gik jeg og lossede Ankerkæde i et ualmindelig beskidt Sæt Overtrækstøj, ræverød af Rust fra Top til Taa. Rent mekanisk huggede jeg Kædekrogene i den tunge Lænke, men Kammeraterne kunde ikke forstaa, at jeg var saa tavs.

De vidste jo ikke at jeg svigtede et kært Stævnemøde.

* * *

Femten Aar efter.

Som der undertiden staar i Theatrenes Program.

Jeg kom paa det Tidspunkt ofte sammen med en gammel Studenterkammerat, der nu som Ingeniør havde faaet en god Ansættelse i Siam, hvortil han skulde rejse med sin unge Hustru.

Men forinden vilde hans Fader, den gamle Højesterets-assessor, give en Middag for sin Søn og alle hans Venner.

Og til den Middag var ogsaa jeg inviteret.

Jeg mødte præcis.

Men den store Entré var allerede fyldt af Herrer og Damer, som afførte sig deres Overtøj.

Jeg havde en underlig, uforklarlig Følelse af at have oplevet det samme en Gang før, og jeg fik Bekræftelse paa denne Følelse ved at blive præsenteret for min Borddame, Husets Svigerdatter — — Rigmor.

Nu sad hun altsaa dér ved min Side, lidt fyldig maaske,

med Anlæg til Dobbeltbage, men stadig smuk og indtagende.

Af den raske Jens Fisker var der derimod Intet tilbage. Jeg havde i de mellemliggende Aar lagt mig Fuldsøg til og Pincenez, saa der var ikke Tale om, at hun kunde genkende mig.

Og jeg var glad ved mit Incognito, for jeg havde jo lidt Samvittighedsnag overfor den rare og gæstfri Vært, fra den Gang han var Overretssagfører og jeg røg hans Mavebælte-cigarer ude i Amandas Seng i Pigekammeret.

Den unge Frue var munter og i høj Grad charmerende og ved Desserten var jeg lige ved at minde hende om vor Spadseretur i Grønningen, da hun kaldte mig »et lille Fjols«.

Men det stod nu skrevet i Skæbnens Bog, at jeg skulde tie og betvinge mig overfor hende.

Havde jeg ikke den Gang skullet slæbe Ankerkæde den paafølgende Dag, saa var der nok kommet det Øjeblik, hvor hun ikke vilde kalde mig »et lille Fjols«.

Nr. 42, »Krølle-Kresjan«, havde i nogle Aar en Ophalerbedding paa Christianshavn. Senere har han faaet et godt og opblomstrende lille Værft ovre paa Fyen.

Naar han nu ser disse Ungdomsminder, saa er jeg sikker paa, at han vil kalde paa Amanda og de krøllede Dreng, og saa vil han læse højt for dem om den Gang Fa'r var en rask Søgut og Nr. 40, efter hans Mening, et ualmindelig stort Fjols.

JULEAFTEN PAA FÆRØERNE

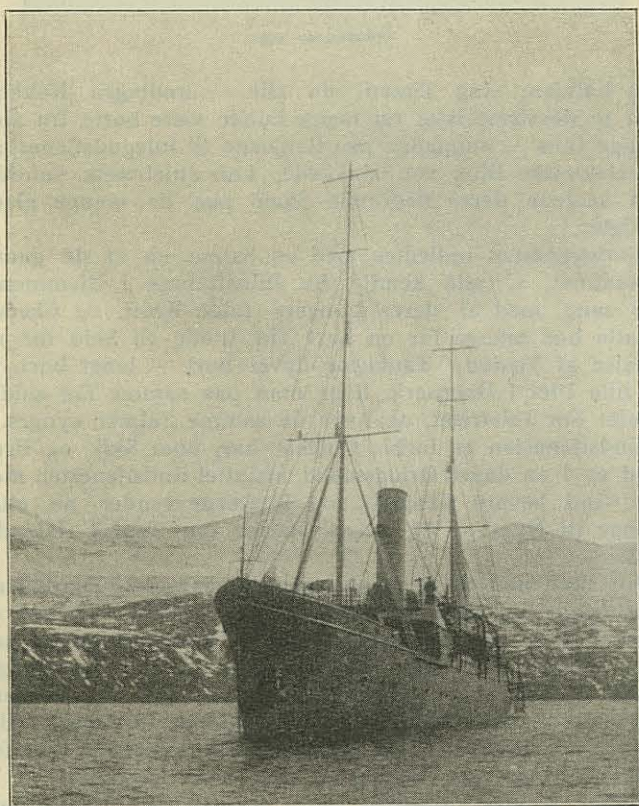
FRA »ISLANDS FALK«S TOGT TIL FÆRØERNE OG ISLAND 1916 1917

AF

PREMIERLØJTNANT HELGE BUNDESEN

MEJRET er graat, taaget og regnfuldt; de høje Fjælde med de snedækkede Toppe ser dystre og skumle ud og længes efter Solen for at kunne kaste den kolde, fugtige Taage af sig. — Humøret om Bord staar ikke højt —.

»Islands Falk«

Fra Oktober Maaned er vi vaagnede hver Morgen med det Spørgsmaal paa Læben: »Regner det stadig?« Svaret har varieret noget! Enten det trøstesløse »Ja«, der virkede ligesom en Spand koldt Vand i Ansigtet, eller ogsaa det kun lidt mere opløftende: »Graat i graat, Taagen ligger over Fjældene«.

Humøret var som ovenfor nævnt ikke altid straalende, men da vi nærmede os December Maaned og skulde til at tænke paa at skaffe os en rigtig hyggelig, dansk Jul om Bord, var det ligesom vi saa lysere paa det hele.

Læsere vil maaske forbauses over, at vi saa lang Tid i Forvejen maatte begynde Forberedelserne. Men det er man af flere forskellige Grunde nødt til paa Færøerne.

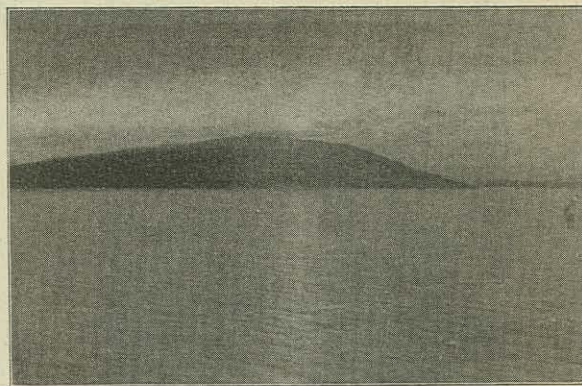
For det første skal der selvfølgelig være Gaasesteg paa Bordet Juleaften; den blotte Tanke: Julemiddagen uden Julegaas, er jo frygtelig. Risengrøden kan stryges, men under ingen Omstændigheder Gaasen.

Paa Færøerne er der Masser af Gæs; man ser dem vraltende rundt paa Gaderne, og nede ved Stranden, hvor de mange Elve udmunder, pjasker de omkring, glade og vel tilfredse, og fortærer med Graadighed de henkastede Fiskerester. Selv de mest omhyggelige Udrensingsprocesser ved Tilberedningen er ikke tilstrækkelige til at borttage den Smag

af Tran, som er en naturlig Følge af disse ikke særlig appetitlige Næringsmidler.

Den eneste Udvej, man har, for overhovedet at gøre Gæssene spiselige, er at sætte sine Kreaturer paa Græs nogen Tid før Slagtingen; de frodige Græsgange, hvor vore Gæs blev hensat, fandtes i Bagerens Gaard i Thors-havn: de blev her kornfodret og opdraget efter alle Kunstens Regler en hel Maaned, førend de skulde spises.

En anden Ting, der ogsaa i Tide maa tænkes paa, er selve det fundamentale for Juleaften: nemlig Juletræet. Der findes som bekendt ikke et eneste Grantræ hverken paa Færøerne eller paa Island, saa Træerne maa transporteres hjemmefra pr. Damper og altsaa bestilles mindst en Maaned før Juleaften.

Kongshavn

Og endelig Julegaverne! Hver enkelt om Bord — fra den højeste til den laveste — skal jo have en Julegave til Minde om — for de flestes Vedkommende den første — Juleaften om Bord i en Orlogsmand.

At berette om alle Forberedelserne i Enkeltheder og om de mange større og mindre Genvordigheder, som »Julekommissionen« havde for at faa det tilstaaede Beløb til at slaa til, vil være næsten umuligt; lad os derfor nøjes med at beskæftige os med selve Juleaften.

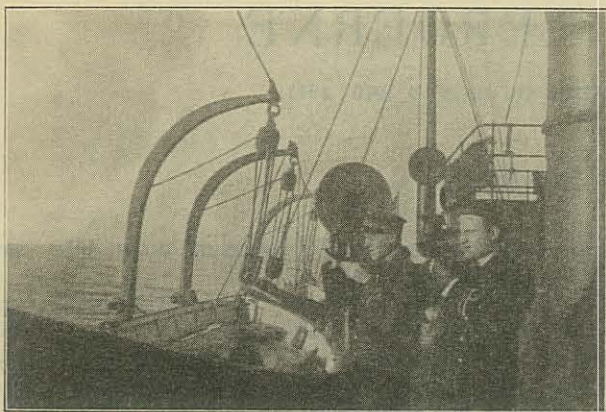
»Islands Falk« ligger til Ankers paa den rolige, af Fjælde helt indesluttede Fjord, der hedder Kongshavn; et fint Lag Sne har lagt sig som et hvidt Tæppe over Fjældene, op ad hvis Skraaninger de smaa straaetækte Huse ligger spredte og godt i Læ for de skarpe Vinde.

I al Juletravlheden maa man imidlertid ikke glemme at den 24. December ogsaa rummer en anden Højtidsdag, nemlig Hendes Majestæt Dronningens Fødselsdag. Om Morgen præcis Kl. 8 flyver Topflagene til Vejrs, for heroppe mellem Fjældene langt fra Moderlandet at minde den lille Afkrog af Danmark om, at Landets Dronning fejrer sin Fødselsdag.

Tankerne drager et Øjeblik bort og fæstner sig ved det flagsmykkede København, ved Vagtparaden, der trækker op, ved Salutten, der Kl. 12 runger over Hovedstaden. Fra disse Betragtninger kaldes man imidlertid hurtigt og brat tilbage til Virkeligheden, idet Baadsmanspiberne ved en ekstra lang Skingren forkynder: »Rengøring overalt«.

Thi Skibet skal jo først og fremmest pudses og gøres rigtig fint og rent, inden selve Udsmykningen paabegyndes.

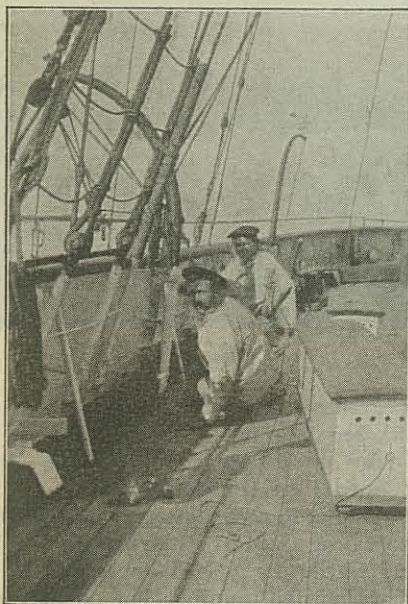
Alt Arbejde gaar den Dag med Liv og Lyst; Humøret, som det kedelige og triste Klima har nedstemt noget, vaagner atter til Live; kort sagt, Julestemningen har grebet os

Solen »skydes«

alle, og der er den Dag ingen, der tænker paa det daarlige Vejr eller paa, at det er et helt Aar siden, vi sagde Farvel til vore Kære.

Eftermiddagen er kommet og »Julekommissionen« skal nu til at begynde sit Arbejde. Den renser med haard Haand Banjerne for alle uvedkommende; kun de enkelte udvalgte, — »Banjergasterne« —, som er stukket ud til at

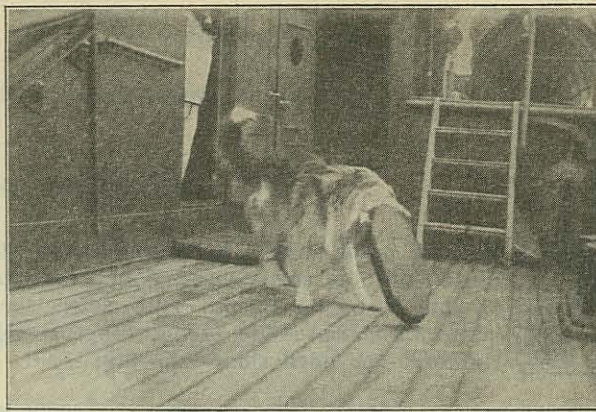
Der skræbes og males

være Hjælpere ved Udsmykningen af Banjerne, faar Lov til at være nede. — End ikke en svag Protest fra Hundevagten, som havde tænkt sig at snyde sig til »en lille en paa Øjet«, bliver taget til Følge af den ubarmhjertige Kommission.

Endelig tog altsaa Arbejdet sin Begyndelse; alt hvad Skibet ejede af Flag blev mobiliseret og ophængt rundt om paa Banjerne, som i Løbet af en forbavsende kort Tid kom til at ligne en Festsal. Den til daglig ellers ikke videre pyntelige Varmeovn, som stod midt paa Gulvet, blev dækket med Dannebrog og blev saaledes en særdeles smuk Prædikestol, foran hvilken Juletræet anbragtes.

Sidste Haand skulde lægges paa Værket, nemlig Pyntningen af Træet og Indretningen af den lille Tombola, ved hvilken det var Meningen, at Julegaverne skulde uddeles. Takket være »Julekommissionen«s dekorative Evner lykkedes det den i Løbet af kort Tid at fremvise et ualmindeligt smukt og pynteligt Juletræ med en stor Stjerne i Toppen og utallige Lys af alle Farver spredt rundt paa Grenene.

Da alt var færdigt, gjaldt det kun om at sørge for, at ingen »kiggede«, inden Træet var tændt; Kommissionen vidste imidlertid at holde Orden i Sagerne, og først Klok-

Skibshunden leger

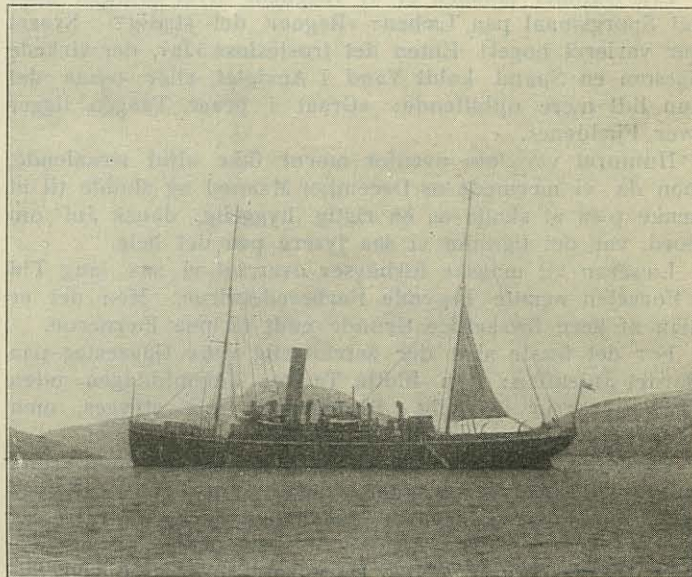
ken halvfem slog Timen, da alle — undtagen Kokken, som jo desværre ikke ret længe kunde være borte fra sine mange Gæs — samledes paa Banjerne til Julegudstjenesten. De elektriske Blus var slukkede, kun Juletræets smukke Lys kastede deres flagrende Skær paa de mange glade Ansigter.

Gudstjenesten indledtes med en Salme, en af de gamle Julesalmer, vi alle kendte fra Juleaftnerne i Hjemmene; alle sang med af deres Lungers fulde Kraft, og Glæden maatte hos mange for en kort Tid træde til Side for en Følelse af Vemod. Tankerne flyver bort — langt bort, til en lille Plet i Danmark, hvor man paa samme Tid sidder samlet om Juletræet, og hvor de samme Salmer synges.

Gudstjenesten er forbi; Chefen har, som Skik og Brug altid er i en dansk Orlogsmand, afsluttet Gudstjenesten med et: »Gud bevare Kongen«, og Tankerne vender nu atter tilbage til Nuet og til Julens Glæder om Bord i »Islands-Falk«.

Nu skal man til at tænke paa Julegaverne; Tombolaen gaar rundt, og hver Mand trækker et Nummer. Der er ingen Nitter, men der er jo Forskel paa Gevinsterne, saa nogen Spænding er der alligevel i det; Gaverne er mangeartede og alle af den Slags Ting, man er glad for om Bord i et Skib, f. Eks.: Shagpiber, Tobakspunge, Brevpapir, Bøger m. m.; til hver Gave hører en Tillægsgevinst, som for alle er den samme, nemlig en Pose med Julegodter.

Inden Lysene brændte ned, maatte der danses om Træet, og i skøn Forening og til Tonerne — saavel rene

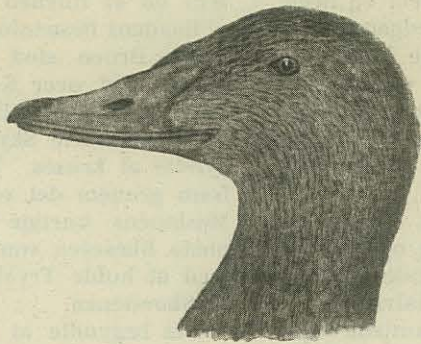

»Islands Falk«

som falske — af »Højt fra Træets grønne Top« vandrede vi rundt om Juletræet, indtil Gæssene var kommet paa Bordet og ved en gennemtrængende, indbydende stegt Duft forkyndte, at nu ønskede de at blive spist. Middagen stod paa Gaasesteg og Æble-Kage, og bagefter blev der brygget en dampende Julepunch, som blev nydt til Tonerne af et »Sømandsharmonium« — det almindelige Udtryk for en Trækharmonika, — ligesom Julebrevene hjemmefra flere Gange kom frem for grundigt at blive gennemstuderet. I Løbet af Aftenen blev der danset og sunget, og de mange glade Ansigter og gemytlige Stemmer fortalte om, at Glæden over Julen var til Stede hos alle.

Men alting skal jo have en Ende — Juleaften ogsaa! Præcis Kl. 10 forkyndte Baadsmændspibernes Skingren, efterfulgt af et langtrukket »Op fra Banjerne! Klar ved Køjerne«, at nu var det paa Tide at faa Hængekøjerne frem og se at komme til Køjs. Juletræet var slukket og transporteret op paa Dækket, og kun de ophængte Flag mindede om, at der havde været Jul i »Islands Falk«.

Julen er Hjemmets Fest, og hvor i Verden man end befinder sig — paa Søen eller i Land — vil Tankerne altid drages mod Hjemmet. Men er den rette Stemning til Stede, da vil Tankerne om og Længslerne efter ens Hjem kun bidrage til, at man faar en god Julefest.

Tegning af Kaptajn Carl Byder

EN JULEAFTEN

AF

PREMIERLØJTNANT BJØRN ANDERSEN

MED TEGNINGER AF KOMTESSE SUSANNE RABEN-LEVETZAU

DET var Juleaftensdag. Væmmeligt Vejr havde det været de sidste Par Dage, Storm og Regn, men nu klarede det op ved Solnedgang.

Foran Kaminen i den hyggelige Dagligstue sad Chefen for Torpedobaaden »Havkatten« Premierløjtnant Jansen og smaablundede. Han var lige kommet ind om Morgenen efter at have ligget ude paa Patrouille de sidste Døgn og sad nu og glædede sig til en hyggelig Juleaften sammen med sin Familie.

I Kaminen knitrede de store Favnestykker. Af og til spruttede smaa, klare Flammer ud fra dem og oplyste for et Øjeblik den nærmeste Omkreds for saa straks igen at forsvinde, efterladende Stuen i et behageligt Halvmørke.

Løjtnant Frits Jansen lukkede Øjnene og skuttede sig i den store, bløde Lænestol; hans Tanker gik tilbage i Tiden til de sidste Juleaftener, han havde haft, borte fra Hjemmet, om Bord i de forskellige Skibe.

Egentlig havde det ikke været, hvad man kunde kalde »rigtige« Juleaftener. Bevares, der havde været baade Risengrød og Gaasesteg, Juletræ og Knas; Staffagen havde med andre Ord været i Orden, men Stemningen havde manglet; og saa kunde det egentlig være det samme med det øvrige!

Men i Aar skulde det blive en Juleaften som i »gamle Dage«, en Hjemmets Fest i Fred og Ro — —

Var det ikke Telefonen, der ringede? Jo — — Ja, Løjtnant Jansen her — — er det Adjutanten — — javel Hr. Adjutant — — er »Knurhanen« brækket ned — — Maskinhavari — — javel — — »Havkatten« afgaa til Distriktet snarest muligt — — javel — — en Mine observeret — — hvor? — — naa javel — — kommer antagelig ind ved Midnat igen (saa er den Juleaften spolert) — — Baaden har faaet Ordre — — javel — — Farvel Hr. Adjutant.

Saa skulde da ogsaa — —! et mindre fromt Ønske undslap hans Læber, idet han skyndte sig ud for at tage Tøjet paa.

En halv Time senere dampede Torpedobaaden »Havkatten« ud af Havnen ud mod Patrouilledistriktet, som ingen af Baadens Besætning havde ventet at gense de første Dage.

Paa Broen stod Frits Jansen og hans Næstkommanderende. Ud over Kommandoer til Rorgængeren blev der ikke sagt meget. Humøret stod lavt ligesom Barometeret.

Tunge, sorte Skyer kom op fra Sydvest, og Søen begyndte at kruses. Torpedobaaden kilede sin skarpe Stævn frem gennem det sorte Vand, sitrende og rystende under Maskinens hurtige Omdrejninger. Paa Fyrpladsen brummede Blæseren som en kæmpemæssig Humlebi, det kneb med at holde Trykket paa Kedlen, Ild og Gnister stod ud af Skorstenen.

Det begyndte at sne. Først kom nogle enkelte Fnug, der i Skæret fra Lanterne lignede lysende Insekter, men lidt efter lidt faldt Sneen tættere og tættere og piskedes med den tiltagende Vind ind i Ansigtet paa de to paa Broen.

»Havkatten« drejede ind i Fyrlinien, der førte gennem Minespærringen. Farten blev sat ned og Jansen og hans Næstkommanderende fik Kikkerterne frem og stirrede ud i Mørket efter de to meget betydende Lys, der skulde lede dem sikkert gennem den snævre Gade, hvor Død og Ødelæggelse lurede paa begge Sider.

Det kneb med at se Fyrene gennem Sneen. Hvert Øjeblik maatte Glassene tørres af for at de overhovedet kunde se noget, og lidt nok var det endda.

»Endelig!« udbrød Jansen med et Lettelsens Suk og kastede Kikkerten ned i dens Kasse, »jeg er blevet helt varm af Spænding«.

Han slog »Fuld Kraft Frem« og gav Rorgængeren en Ordre. Rattet snurrede rundt, og »Havkatten« hev over, idet den drejede op imod Vinden.

De stod nu ud i aabent Farvand, og Søen, som inde i Læ af Landet havde været ret smul, begyndte at vælte ganske godt rundt med den slanke Baad.

Denne lod sig tilsyneladende ikke anfægte i mindste Maade heraf, men rystede Vandet af sig til højre og venstre, saa Skum og Sprøjt stod op over Broen og langt agterud. Imedens raslede Maskinen ufortrødent rundt, jagende Baaden fremover i en halsbrækkende Dans fra Sø til Sø.

3 røde Lanterner skinnede pludseligt igennem, og Distriktsfartøjets uhyggelige graa Skrog kom frem af Snevejret. »Hvem der!« »Havkatten«, Ltnt. Jansen! »Det er vel! Gaa øjeblikkelig østover til Territorialgrænsen og afvis en Damper, der vil Nord paa gennem Farvandet! Naar De kommer tilbage, kan De fortøje agter og holde Juleaften!«

Et Øjeblik efter var Kursen sat Øst paa og med Vejret agterind væltede »Havkatten« af Sted, slingrende og rullende som en fuld Mand.

»Hør Løjtnant, der er observeret en Mine her i Farvandet i Eftermiddags, det er bedst Folkene faar Redningsvesten paa, og saa kan De sætte en Udkig hen i Stævnen!«

Hele Besætningen kom paa Dækket og fik i en Fart fat i Redningsvestene, der hang oprullede om Gelænderet. Udkiggen halede sig frem til sin Post i Stævnen, hvor han skulde passe paa den uhyggelige Tingest.

Det var efterhaanden holdt op at sne igen, men Skyerne

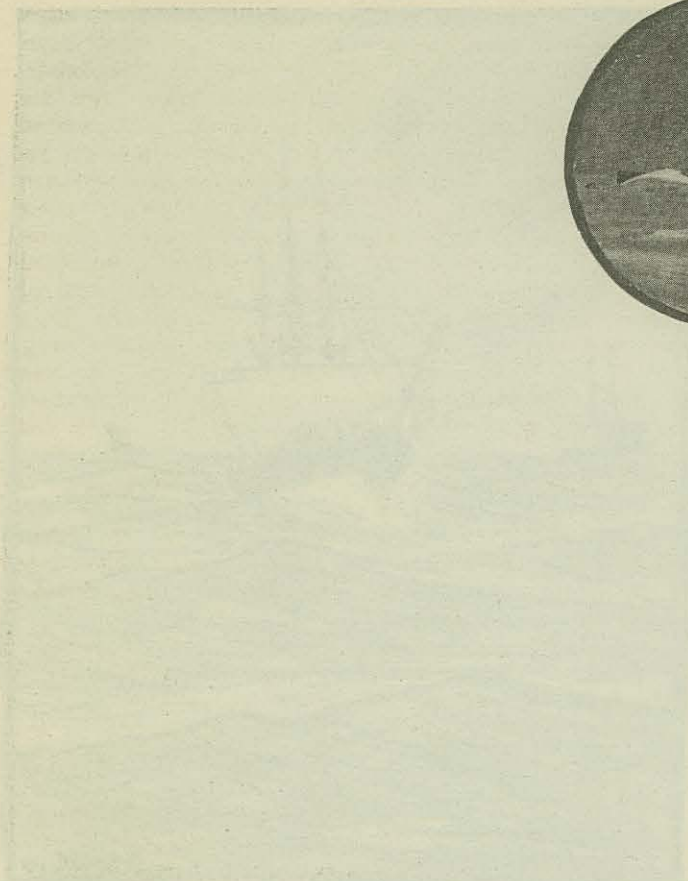
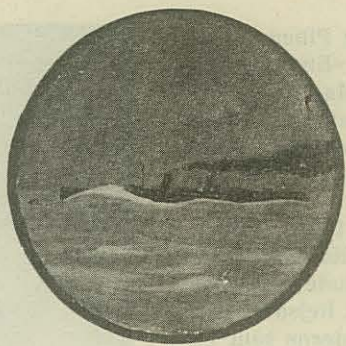
blev paa Himlen og bælgmørkt var det. Damperen maatte være gaaet sin Vej, den var ikke til at se. Projektøren blev tændt og kastede sit skarpe, hvide Lys søgende ud over Søen, hvor de hvide Skumtoppe lyste festligt op.

»Vi slaar et Slag nordover, maaske prøver han at slippe ind med blændede Lanterner«.

Roret blev lagt Styrbord og Baaden drejede nordover. Udkggen henne i Stævnen prajede noget, som ikke kunde høres gennem Blæsten — han slog ud med Armen — — i det samme kastede Projektøren sit blændende Lys paa en kuglerund Genstand ret for om Bagbord.

»Skift Roret!« brølede Jansen; Rorgængerer hvirvlede Rattet rundt! For sent!! et Brag som et drønende Kanon-skud — — »Havkatten«s Stævn stod lodret i Vejret, og en vældig Vandsøjle steg til Vejrs!! — —

»Men Gud! Frits, hvad er det dog, Du tager Dig til?« lød det henne fra Spisestuedøren. Lysskæret inde fra Spisestuen faldt paa Frits Jansen, der fuldstændig fortumlet rejste fra op fra Gulvet. »Jeg maa vist have drømt«, mumlede han og gned Øjnene. »Ja, det tror jeg«, svarede hans Søster, »og sikken et Spetakel Du lavede, da Du faldt ned fra Stolen. Men kom nu ind, Gaasen venter!«

Faded text, likely bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of the original text.

Faded text, likely bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of the original text.

EN JULEAFTEN TIL SØS

AF

PREMIERLØJTNANT AXEL GROVE

MED TEGNINGER AF HENNING SCHIÖLER

DEN gamle Skipper Jesper Jakel tog Piben ud af Munden og kløede sig bag Øret: »En Juleaften til Søs!«, ja, ser De, min gode Mand, jeg har nu fejret saa mange Julefester paa Søen, men den, jeg husker bedst, er ligegodt den Juleaften, da vi forliste med »Ane Marie«, den kan De godt faa lidt at høre om, hvis De har Lyst.»

»Det var i — lad mig se — jo, det var i 1880. Skibet, jeg var med, hed som sagt, »Ane Marie« fra København — det var en tremastet Skonnert, en dejlig Skude, kan De tro, kun 3 Aar gammel, sikke et Skrog og en Rejsning den havde, den var lige saa smækker og fin i Linjerne som en velskabt, ung Pige. Vi kom fra Hamborg og skulde til London. Jeg var Styrmand om Bord, en Springfyr paa 24 Aar — i den Alder, hvor Livet ligger lyst foran En og hvor Arbejdet gaar let fra Haanden.

Vi var gaaet fra Hamborg den 29. December med fint Vejr, men da vi havde passeret Helgoland, friskede det godt i med østlig Kuling. Naa, det var jo godt for os, det var lige en Vind, vi kunde bruge, men den blev snart lovlig haard, og den 23. blæste det en Brandstorm, saa vi maatte dreje til Vinden for den blotte Rigning. Jeg ved ikke, om De har været derovre af, men at ligge og file op af den engelske Kyst i en Paalandsstorm, det er ikke bare Sjøv. Efterhaanden som vi kom ind paa Doggerbanken, blev Søen krap og slog over os og henimod Aften var der en Brandsø, der slog Forlugen af, saa vi fik en god Portion Vand i Lasten; med stort Besvær fik vi igen skalket Lugen og spigret Presenninger over og saa gik vi i Gang med at pumpe læns; det var et surt Arbejde, for Vandet naaede os til midt paa Livet. Det blev snart mørkt — Vinden hylede og Sne og Hagl piskede os om Ørerne, men det værste af det hele var næsten den forbandede Sø, vi laa og væltede rundt i. — Vi tænkte nok, vi havde Driverum for den Nat, og i et Skibsraad stemte vi alle for at sejle mod Land den næste Morgen, undtagen Skipperen, der først efter nogen Nølen gik med. At det var en sur Nat, behøver jeg vel ikke at forklare nærmere, men den fik jo Ende, og næste Morgen ved Daggry holdt vi vi altsaa af og lænsede for Undermærsejl ind mod Land. Den ene svære Sø efter den anden skyllede over Skibet, og selv om »Ane Marie« styrede som en Jolle, slog den dog nogle slemme Gier, og for hver Gang stod der et Braad ind over Laaringen. Rorgængerens surret fast til Rattet, — Skipperen sad i Mesanvantet, og jeg var krøbet op i Salingen for at kigge efter Land. Det var et rask Syn heroppe fra at se »Ane Marie« vælte sig i de vældige Søer, fra hvis Kamme Skummet føg som en tæt Røg. Foruden os var der et Par andre Sejlere, der ogsaa lænsede væk, — en af dem havde sat Nødsignal, men det var os umuligt at dreje til Vinden og komme i Nærheden af den.

Hele Formiddagen lænsede vi væk, indtil vi ved Midtagstid fik et Fyrskib i Sigte, — det var Skipwash Fyrskib udfor Harwich, og nu holdt vi Kursen ind mod Løbet, og snart kom vi ind i smult Vand, da Landet Nord for gav os lidt Læ. »Og saa kom Køkken i Gang, — spørger De,« »ja, vi havde skam et Par dejlige Gæs med fra Hamborg, men de var skyllet over Bord om Natten ude paa Bankerne, og hvis de ikke var druknet nu, var de maaske og-

saa i Færd med at lænse ind mod Englands Kyst — næ — han lavede os en god Portion Lobescowes, som skulde smage os godt, naar vi kom til Ankers.

Ved 3-Tiden var vi saa langt oppe i Løbet, saa vi skulde ændre Kurs nordefter, — men det blev Løgn, det var ikke til at faa en Klud op i den Storm, saa der var ikke andet at gøre end at ankre, det gjorde vi saa og stak begge Kæderne ud til Tamp. Nu maa De ikke tro, vi laa lunt og rart, — næ, vi laa nederdrægtig skidt, vi laa nemlig tværs i Søen, fordi Strømmen løb op mod Vind og Sø og lavede en Helvedes Braad.

Det begyndte at mørkne, det var altsaa Juleaften nu, og jeg tænkte paa min gamle Mor derhjemme; nu skulde hun snart til at tænde det lille Juletræ paa Bordet, og der vilde hun saa sidde alene hele Aftenen og tænke paa, hvor hendes Søn nu holdt sin Juleaften. Ja, lille Mor, tænkte jeg, det er da godt, du ikke kan se dette her, og saa kom de Tanker op i en, der melder sig paa en saadan Aften: hvorfor i al Verden er du gaaet til Søs, hvad gider du ligge her og rakke efter i Stedet for at sidde lunt derhjemme, — naa, jeg stod ikke ret længe og filosoferede, for der kom en Sø og slog over Skuden, saa jeg blev pjaskvaad til Skindet, — det er saadan en dejlig Medicin for generende Tanker, jeg skal nemlig sige Dem, at Strømmen var skiftet, saa nu laa vi med Stævnen op mod Søen, og efterhaanden som Strømmen voksede, begyndte den at

rive ganske voldsomt i Kæderne. »Det gaar ikke paa den Maade,« sagde Skipperen, og vi andre gav ham Ret deri.

Den ene Sø efter den anden slog over Stævnen, skyllede hen over Dækket og fossede tilsidst ud over Hækken, og alt, hvad der var af løst Inventar, blev skyllet ud; vi, som var paa Dækket, maatte bide os fast nede i Læ for ikke at spadserere med ud. Det var bælgmørkt, det eneste, man kunde se, var de hvide Braad paa Søerne, og det hylede og peb i Rejsningen, som om tusind Djævlere var sluppet løs paa os.

Saa kom der et Stød, saa hele Skuden stønnede derved. »Hvad var det?« brølede Skipperen, »hvad det var brølede jeg igen, »Den hugger igennem!« og saa huggede den igen, saa jeg troede vi havde faaet hele Rejsningen ned over Hovedet, men som jeg sagde Dem før »Ane Marie« var et godt Skib, der skulde mere end et Stød i Hjertekulen for at gøre det af med hende. »Lad os prøve at hive hjem,«

sagde Skipperen, »Det kan være vi er ankret paa Kanten af en Banken, saa at vi staar ved Lavvande«. Vi gav os derefter til at rigge Spilarmene i, men inden vi var færdig, havde Kæderne revet saa meget i Spillet, at Trommelen blev bøjet, saa det var umuligt at hive ind. Den gamle bandte, men jeg trøstede ham med, at vi ikke havde faaet Ankrene hjem alligevel. Og nu kan De tro, der begyndte en farlig Komædie: Blokke og lignende daskede ned fra Rigningen, og hver Gang en Sø brød over Skibet, raabte vi paa hinanden for at se, om vi var der alle sammen, for vi kunde jo ikke se en Haand for os. Lidt efter lidt krøb vi alle agterud og lagde os i en Klump bag Halvruffet og der holdt vi saa Raadslagning. Vi var klar over, at Rigningen ikke vilde staa Natten over og blev derfor enige om at faa Redningsbaaden i Vandet. Det gik vi saa i Gang med, og jeg skal love for, at det gik i en Fart, for var først Rejsningen gaaet, kunde vi jo ikke faa Baaden ud. Vi fortøjede den agter i en god

Trosse og løb saa ned for at faa de nødvendigste Sager med — jeg var lige inde i min Kahyt og fik mit Uhr og min Pengepung stukket til mig og saa et Par Smaating, De forstaaer nok, som man gerne tager med sig, hvor man saa gaar

hen, men da jeg kom op paa Dækket igen og halede ind af Trossen, synes jeg den var saa

underlig let: Baaden var væk, — kun Stævnen hang i Trossen. Jeg tror aldrig jeg er blevet saa ilde til Mode som ved den Opdagelse — det var ligesom mit sidste Haab var bristet. »Det bliver nok vores sidste Juleaften,« tænkte jeg. Nu gik vi i Gang med at kappe Masterne. Først huggede vi et Stykke ind i Fokkemasten nede ved Dækket, saa huggede vi alle Taljerebene over i Styrbords Side, og da hun næste Gang hev over til Bagbord, gik hele Fokkerigningen med Rær og Stænger over Bord; — saa gik Stormasten en Snes Fod over Dækket og Mesanmasten lige under Æselhovedet. De kan tro, det var en køn Redelighed, og Dækket flød nu af Tovværk og alt muligt andet, saa vi maatte kravle paa alle fire, naar vi skulde hen agter, og den ene Sø slog over Skibet efter den anden. Klokken var nu omtrent et

om Natten, og jeg gik ned i Kahytten, hvor jeg vadede i Vand til Livet, der fik jeg fat i noget salt Kød, nogle Beskøjter og en Snaps Brændevin, det blev saa vort Julemaaltid. Det smagte godt og varmede dejligt, — hvad siger De? hvorfor vi ikke fik Lobescowsen? ja det har jeg

jo rent glemt at fortælle Dem. Ser De, baade Kabysen og Lobescowsen var ligesaa nydeligt skyllet over Bord af en svær Sø, — men Kokken var Gudskelov ikke derinde i det Øjeblik, — ja den Snaps varmede godt, og havde vi ikke den, tror jeg, vi var frosset ihjel, pjaskvaade som vi var lige til Skindet. Skipperen sad og klagede over Kulde i sine Fodder, men jeg hældte en Taar Brændevin ned i hans Støvler — om det hjalp? — ja det kan De tro, det gjorde. — Naa, der sad vi saa bag Ruffet og krøb sammen, og nu da vi var uvirksomme, faldt Tiden os lang. — Som Timerne gik, blev Kulden næsten uudholdelig, og vi talte om, hvad vi skulde gøre for at komme ud af denne forfærdelige Situation. Skuden huggede haardere og

haardere, og Vandet væltede over hende —, for at faa Ende paa det hele, foreslog jeg saa Skipperen at stikke Kæderne fra os; — se vi var nu temmelig klar over, at Ankrene var gaaet og at det var de lange Kædelængder, der holdt os herude

endnu, og vi var alle af den Mening, at det var bedre at tage Tjansen og drive paa Land end at krepere herude af Kulde; Skipperen var ikke rigtig stolt ved det, men langt om længe gav han dog sit Samtykke. — Jeg krøb saa forud med en af Folkene, og vi var allerede i Gang, da Skibsdrengen kom krybende hen til os paa alle fire.

De maa ikke kappe, hylede han.

Hvad er det for noget Sludder, brølede jeg igen.

Skipperen sagde, De skulde vente.

Vente, — næ gu' gør vi ej, — og saa stak vi Kæderne fra os. I et Nu drejede Skibet rundt, og saa gik det rask gennem Vanden — Agterenden laa op mod Vinden; hun laa nemlig dybere for end agter, og hver Gang Søerne slog mod Agterskibet, knagede det i det, saa vi hvert Øjeblik ventede, at hele Skuden skulde revne. Men Gudske-lov, »Ane Marie« holdt, og vi drev nærmere og nærmere ind mod den hvide Skumstribе, der viste os, hvor Landet var. Se, nu afgang var Skæbne af, om det var Sand eller Klippekyt; vi havde tændt Ild i en Tjæretønde for at varsko Strandvagten, men det havde vist ikke hjulpet os meget, om ikke Forsynet var kommet os til Hjælp og havde ladet os drive ind paa den dejligste Sandbund, og da Klok-

ken var 8 om Morgenen — Julemorgen — og Ebben kom, stod »Ane Marie« ligesaa nydeligt paa tørt Land, saa vi bare behøvede at stige ud af Kareten og traske i Land med vores Tøj paa Nakken.

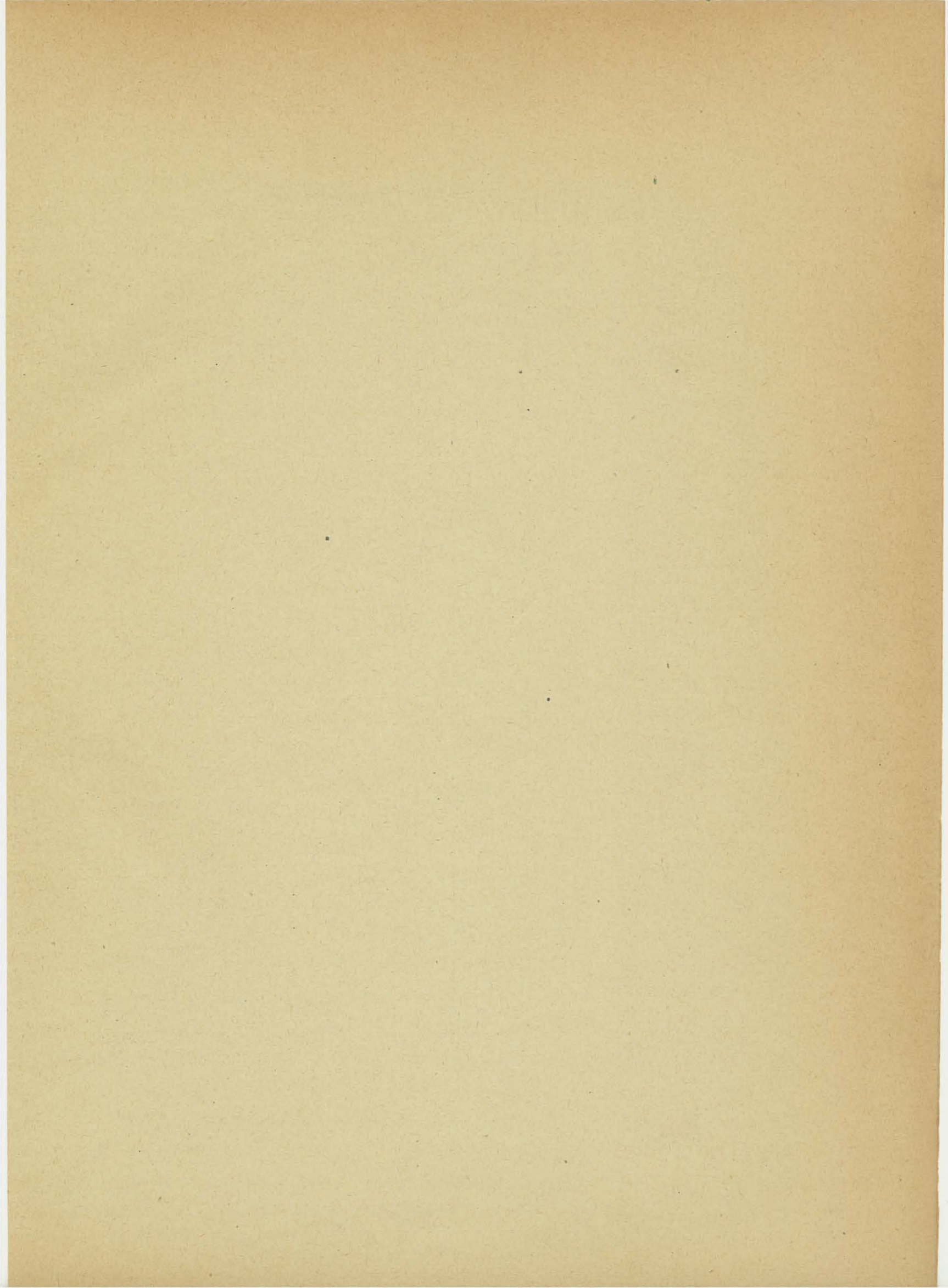
Det var venlige Folk, vi kom ind til — vi fik baade tørt Tøj og alt, hvad vi kunde spise, og om Eftermiddagen tog vi saa til Harwich og derfra til London, hvor vi gik til Nytaar, da vi fik Skibslejlighed til København.

Senere fik vi at vide, at der den Julenat var forlist fyrrе Skibe paa samme Kyststrækning, og fra dem var de fleste af Besætningerne druknede; for de var kommet ind paa Klippekyten.

Hvad angaar »Ane Marie«, saa endte hun sine Dage dér, og det var baade Synd og Skam, for det var et dejligt Skib.

Ja, mere er der vist ikke at fortælle om den Begivenhed; men naar jeg nu her paa mine gamle Dage sidder lunt inden Døre og Mutter og jeg har tændt Juletræet for vores Børn og Bornebørn, saa kan jeg ikke lade være med at tænke paa de raske Folk derude paa Søen, hvis eneste Julemusik maaske er Stormens Hylen, og som, naar det gaar rigtig galt, maa tænde Nødblusset i Stedet for Julelysene.

I - VIII
2/10/1914

~~12~~

5-11

Organg	No	Dato	Titel
1	1	1914	Vor Flaade I - Natmanøvre - J Kongedybet - FREDERIK VIII
1	2	"	- " - II - ØK's motorskibe - NYMFEN Søsttes - VALKYRIEN Middelhavet 1913-14 FYEN - " - 1898-99
1	3	"	Skibbygningen 1913 - FYEN 1898-99 - Kaperskonnerten - Hammers Hvalfangst 1869 Quadrupleturn.
1	4	"	Hølyland - 1864
1	5	"	Torpedobaade - FYEN 1898-99 - Til Orlogs
1	6	"	Venedy-VALKYRIEN 1913 - FYEN 1898-99 - Skibsløgen - SJÆLLAND Søez 1869 - Eng. Esk.
1	7	"	Marineministeriet - OV - Fjerne Kyster (Syd-Sun) - FYEN 1898-99 - Øvelsesk. FYLLA 1869
<i>Indlæs her</i>	Julehefte	"	Finder også i blå samling
2	1	1915	Verdenskrigen til Søs - OSCAR II støttet af eng. kr. - Dominans hist. - iv. Hv.
	2	"	Neutrale Søhandel - PR. CHR. FR. som Kirkeskole - Redningsvæsen - Fris. Land. 1890
	3	"	Redningsvæsen - CRESSY + BLÜCHERT Slæde p. Havsanden
	4	"	Peter Bühl - G.L. Niess. panservæbne (tegnning)
	5	"	Kapt. Münster - Hoeck + Lyngør - EMDEN
	6	"	Redningsvæsen - Krigsberigt - E 13
	7	"	Kampene i Nordøen - MOUSQUET + - Handelsstyrels p. Island, om julehefte
	8	"	Torpedofabrik. Søkrigsbegivenheder, Gimmingsøen FYEN Tirrens 1885-86. Axel Peters Julehefte kun i blå samling
3	1	1916	Kapergaster (fortælling)
	2	"	Ryger (achtom Fris) Kapergaster
	3	"	Tenfelkap (- " -) Søkrigen i Nordøen, Henrik Jerner, ØRNEN
	4	"	" " " Vagtskibet SJÆLLAND
	5	"	Søkrigen i Østersøen, Frøkaonen
	6	"	Lyngør juli 1912. Tenfelkap.
	7	"	Redningsvæsen, Søkrigsbegivenheder - Dinn-dinn - Nyboder
	8	"	Søkrigsbeg. Holmens Kirkegaard, Nyboder.
	9	"	Nordøslaget, Tydske Handelsbåde, Guldkyster, Vinter Bornholm, Kan de hvide?
	10	"	Prakt. Christiansen + Tenfelkap.
	11	"	Oluf Fischer - " - VALKYRIEN Østen
<i>Indlæs her</i>	12	"	Julehefte også i blå samling.
4	1	1917	Krigen til Søs Asiatiske Kompagnis KRONPRINSESEN, VALKYRIEN, Østen
	2	"	Kaper KAMPANEN. - " -
	3-4	"	Vareross ↓ Linnedybet etc. Redningsvæsen
	5	"	Nybodergaard, som agterpeyle. VALKYRIEN 1915-17 - Nord
	6	"	Dannebrog (flaget) ↓ Kan de hvide?
	7	"	↓ Svensk Landgang Tjipperup 1700
	8	"	Søkrigen ↓
	9	"	"
	10	"	- " - [Kd. Hedemann +]
	11	"	"
<i>Indlæs her</i>	12	"	Julehefte også i blå samling

